

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

59. sējums
2016. gada 9. marts

Saturs

EIROPAS PARLAMENTS

2013.–2014. GADA SESIJA

2013. gada 9.–12. septembra plenārsēdes

Šīs sesijas sēžu protokoli ir publicēti OV C 357 E, 6.12.2013.

PIEŅEMTIE TEKSTI

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2016/C 093/01	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģijas izstrādi ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai nākotnē (2012/2298(INI))	2
2016/C 093/02	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par pasākumiem iekšējā enerģijas tirgus darbības nodrošināšanai (2013/2005(INI))	8
2016/C 093/03	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par kohēzijas politikā paredzēto energoefektivitātes veicināšanas pasākumu īstenošanu un ietekmi (2013/2038(INI))	21
2016/C 093/04	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par zivsaimniecības stratēģiju Adrijas un Jonijas jūrā (2012/2261(INI))	31
2016/C 093/05	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par mutiskās tulkšanas efektivitātes un izmaksu lietderības paaugstināšanu Eiropas Parlamentā (2011/2287(INI))	37
2016/C 093/06	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par tiešsaistes azartspēlēm iekšējā tirgū (2012/2322(INI))	42

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

2016/C 093/07	Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Eiropas apdraudētajām valodām un lingvistisko daudzveidību Eiropas Savienībā (2013/2007(INI))	52
2016/C 093/08	Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par Parlamenta tiesībām saistībā ar turpmāko Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora iecelšanas procedūru – 9. panta grozīšana Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Regulā (EK) Nr. 401/2009 par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (2013/2089(INL))	58
2016/C 093/09	Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par ES jaunatnes stratēģijas laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam īstenošanu (2013/2073(INI))	61
2016/C 093/10	Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par jauniešu bezdarba novēršanu – iespējamie risinājumi (2013/2045(INI))	70
2016/C 093/11	Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par iekšējo pakalpojumu tirgu – pašreizējais stāvoklis un nākamie posmi (2012/2144(INI))	84
2016/C 093/12	Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija ar ieteikumu Padomei, Komisijai un EĀDD attiecībā uz sarunām par ES un Malaizijas partnerības un sadarbības nolīgumu (2013/2052(INI)) . . .	89

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

2016/C 093/13	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par atbalstu Eiropas kultūras un radošajām nozarēm, izmantojot šo nozaru potenciālu ekonomikas izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā (2012/2302(INI))	95
2016/C 093/14	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par mikroģenerāciju – elektroenerģijas un siltuma ražošanu nelielā apjomā (2012/2930(RSP))	105
2016/C 093/15	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par principa “Vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu” piemērošanu (2013/2678(RSP))	110
2016/C 093/16	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par ES kiberdrošības stratēģiju – atvērta un droša kibertelpa (2013/2606(RSP))	112
2016/C 093/17	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par digitalizācijas programmu izaugsmei, mobilitātei un nodarbinātībai – laiks palielināt apgrīzienus (2013/2593(RSP))	120
2016/C 093/18	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Sirijā (2013/2819(RSP))	125
2016/C 093/19	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Ēģiptē (2013/2820(RSP))	127
2016/C 093/20	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par kopējās drošības un aizsardzības politikas jūrlietu aspektiem (2012/2318(INI))	131
2016/C 093/21	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par ES militārajām struktūrām – pašreizējais stāvoklis un turpmākās perspektīvas (2012/2319(INI))	144
2016/C 093/22	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par Krievijas izdarīto spiedienu uz Austrumu partnerības valstīm (saistībā ar gaidāmo Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanākumi Viļņā) (2013/2826(RSP))	152

2016/C 093/23	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par otro ziņojumu par ES iekšējās drošības stratēģijas īstenošanu (2013/2636(RSP))	154
2016/C 093/24	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par Eiropas stratēģiju drošībai un veselības aizsardzībai darbā (2013/2685(RSP))	159
2016/C 093/25	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par pārrobežu sarunām par darba koplīguma slēgšanu un starptautisku sociālo dialogu (2012/2292(INI))	161
2016/C 093/26	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli saistībā ar nepavadītiem nepilngadīgiem ES (2012/2263(INI))	165
2016/C 093/27	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Kongo Demokrātiskajā Republikā (2013/2822(RSP))	173
2016/C 093/28	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Centrālāfrikas Republikā (2013/2823(RSP))	178
2016/C 093/29	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par cilvēktiesību stāvokli Bahreinā (2013/2830 (RSP))	182

IETEIKUMI

Eiropas Parlaments

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

2016/C 093/30	Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra ieteikums par ES politiku attiecībā uz Baltkrieviju (2013/2036(INI))	186
---------------	--	-----

III Sagatavošanā esoši tiesību akti

EIROPAS PARLAMENTS

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2016/C 093/31	P7_TA(2013)0336 Grozījumu izdarīšana Padomes Regulā (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai ***I Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai (COM(2012)0432 – C7-0211/2012 – 2012/0208(COD)) P7_TC1-COD(2012)0208 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai	196
2016/C 093/32	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām (COM(2011)0127 – C7-0094/2011 – 2011/0060(CNS))	202
2016/C 093/33	Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību lietās (COM(2011)0126 – C7-0093/2011 – 2011/0059(CNS))	251

2016/C 093/34	P7_TA(2013)0340	Tiesības piekļūt advokātam kriminālprocesa ietvaros un tiesības sazināties pēc aizturēšanas ***I	
		Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par tiesībām piekļūt advokātam kriminālprocesa ietvaros un tiesībām sazināties pēc aizturēšanas (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))	
	P7_TC1-COD(2011)0154	Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/.../ES par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm	294
2016/C 093/35		Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kredītīgumiem saistībā ar mājokļa īpašumu (COM(2011)0142 – C7-0085/2011 – 2011/0062(COD)) ⁽¹⁾	295
2016/C 093/36	P7_TA(2013)0342	Iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana un tirgus manipulācijas (tirgus ļaunprātīga izmantošana) ***I	
		Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) (COM(2011)0651 – C7-0360/2011 – 2011/0295 (COD))	
	P7_TC1-COD(2011)0295	Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK	360
2016/C 093/37	P7_TA(2013)0343	Grozījumu izdarīšana Padomes Regulā (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā ***I	
		Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā (COM(2012) 0591 – C7-0332/2012 – 2012/0285(COD))	
	P7_TC1-COD(2012)0285	Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā	361
2016/C 093/38		Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra lēmums, ar ko ierosina <i>Luigi Berlinguer</i> iecelt darbam komitejā, kas minēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 255. pantā (2013/2161(INS))	364
Trešdiena, 2013. gada 11. septembris			
2016/C 093/39		Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu, III iedaļa – Komisija (11693/2013 – C7-0245/2013 – 2013/2056(BUD))	365

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

2016/C 093/40	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projektu, III iedaļa – Komisija (11694/2013 – C7-0246/2013 – 2013/2070(BUD)) 367</p>
2016/C 093/41	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par ES Solidaritātes fonda izmantošanu saskaņā ar 26. punktu Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija lēmumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību (COM(2013)0259 – C7-0116/2013 – 2013/2085(BUD)) 368</p>
2016/C 093/42	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projektu, III iedaļa – Komisija (11697/2013 – C7-0248/2013 – 2013/2086(BUD)) 369</p>
2016/C 093/43	<p>P7_TA(2013)0357</p> <p>Degvielas kvalitātes direktīva un Atjaunojamo energoresursu direktīva (netiešas zemes izmantojuma izmaiņas) ***I</p> <p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar kuru groza Direktīvu 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti, un Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu COM(2012)0595 – C7-0337/2012 – 2012/0288(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0288</p> <p>Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembra, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/.../ES, ar kuru groza Direktīvu 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti, un Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu ⁽¹⁾ 371</p>
2016/C 093/44	<p>P7_TA(2013)0358</p> <p>Pasākumi Eiropas zušu krājumu atjaunošanai ***I</p> <p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai (COM(2012)0413 – C7-0202/2012 – 2012/0201(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0201</p> <p>Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai 395</p>
2016/C 093/45	<p>P7_TA(2013)0359</p> <p>Savienības Muitas kodekss ***I</p> <p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (pārstrādāta redakcija) (COM(2012)0064 – C7-0045/2012 – 2012/0027(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0027</p> <p>Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu 401</p>

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

2016/C 093/46	<p>P7_TA(2013)0360</p> <p>Grāmatvedības datu savākšana par ienākumiem un saimniecisko darbību lauku saimniecībās ***I</p> <p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1217/2009, ar ko izveido tīklu grāmatvedības datu savākšanai par ienākumiem un saimniecisko darbību lauku saimniecībās Eiropas Kopienā (COM(2011)0855 – C7-0468/2011 – 2011/0416(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2011)0416</p> <p>Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ../2013, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1217/2009, ar ko izveido tīklu grāmatvedības datu savākšanai par ienākumiem un saimniecisko darbību lauku saimniecībās Eiropas Kopienā 402</p>
2016/C 093/47	<p>P7_TA(2013)0361</p> <p>Pārtikas nekaitīguma direktīvu grozīšana attiecībā uz Komisijai piešķiramajām pilnvarām ***I</p> <p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Direktīvas 1999/4/EK, 2000/36/EK, 2001/111/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK attiecībā uz Komisijai piešķiramajām pilnvarām (COM(2012)0150 – C7-0089/2012 – 2012/0075(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0075</p> <p>Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ../2013, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 1999/4/EK un 2000/36/EK un Padomes Direktīvas 2001/111/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK attiecībā uz Komisijai piešķiramajām pilnvarām 403</p>
2016/C 093/48	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par īstermiņa vīzu atvieglotu izsniegšanu Kaboverdes Republikas un Eiropas Savienības pilsoņiem (05674/2013 – C7-01110/2013 – 2012/0271(NLE)) 404</p>
2016/C 093/49	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras uzturas neatļauti (14546/2012 – C7-0109/2013 – 2012/0268(NLE)) 405</p>
2016/C 093/50	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projektu, III iedaļa – Komisija, IV iedaļa – Tiesa (11696/2013 – C7-0247/2013 – 2013/2084(BUD)) 406</p>
Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris	
2016/C 093/51	<p>Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2012. gadā (2013/2051(INI)) 408</p>

2016/C 093/52

P7_TA(2013)0370

Trešās valstis, kuru pilsoņiem, šķērsojot ES ārējās robežas, ir jābūt vīzām ***I

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (COM(2011)0290 – C7-0135/2011 – 2011/0138(COD))

P7_TC1-COD(2011)0138

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas 414

2016/C 093/53

P7_TA(2013)0371

Eiropas Banku iestāde un kredītiestāžu uzraudzība ***I

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza attiecībā uz tās mijiedarbību ar Padomes Regulu (ES) Nr. .../... , ar ko Eiropas Centrālajai bankai piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku (COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD))

P7_TC1-COD(2012)0244

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ../2013, ar kuru Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza attiecībā uz īpašu uzdevumu uzticēšanu Eiropas Centrālajai bankai, ievērojot Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 415

2016/C 093/54

P7_TA(2013)0372

Īpašu uzdevumu piešķiršana Eiropas Centrālajai bankai saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku *

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko Eiropas Centrālajai bankai piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku (COM(2012)0511 – C7-0314/2012 – 2012/0242(CNS))

P7_TC1-CNS(2012)0242

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta 2013. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību 417

2016/C 093/55

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali Savienībā (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)) 419

Izmantoto simbolu saraksts

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- **I Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums
- **II Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums
- ***III Parastā likumdošanas procedūra: trešais lasījums

(Procedūras veids ir atkarīgs no akta projektā ierosinātā juridiskā pamata.)

Parlamenta grozījumi:

Jaunais teksts ir norādīts **treknā slīprakstā**. Svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ vai svītrojumu. Aizstātās vietas norādītas, iezīmējot jauno tekstu **treknā slīprakstā** un dzēšot vai svītrojot tekstu, kurš tiek aizstāts.

EIROPAS PARLAMENTS

2013.–2014. GADA SESIJA

2013. gada 9.–12. septembra plenārsēdes

Šīs sesijas sēžu protokoli ir publicēti OV C 357 E, 6.12.2013.

PIEŅEMTIE TEKSTI

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P7_TA(2013)0339

Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģija ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai nākotnē

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģijas izstrādi ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai nākotnē (2012/2298(INI))

(2016/C 093/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Pētniecība un inovācija Eiropas mobilitātei nākotnē – Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģijas izstrāde” (COM(2012)0501),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu ““Apvārsnis 2020” — pētniecības un inovācijas pamatprogramma” (COM(2011) 0808),
 - ņemot vērā Komisijas 2011. gada Balto grāmatu “Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu – virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu” (COM(2011)0144),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010) 2020),
 - ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju par Eiropas ceļu satiksmes drošību no 2011. līdz 2020. gadam ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas ziņojumu un Reģionālās attīstības komitejas atzinumu (A7-0241/2013),
- A. tā kā Komisija ir konstatējusi trūkumus Eiropas transporta inovācijas sistēmā;
- B. tā kā ieguldījumi pētniecībā un inovācijā transporta nozarē vienlaikus izpaužas arī kā ieguldījumi ekonomikā un darbvietu izveidē, un tādēļ to ietekme var būt trīskārša;
- C. tā kā inovācija ir būtiski nepieciešama, lai veidotu viedāku, drošāku un intelektiskāku transporta sistēmu sabiedrības vajadzībām, risinātu vides problēmas, ar ko saskaras transporta nozare, un pārietu uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisijas līmeni;

⁽¹⁾ OV C 56 E, 26.2.2013., 54. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- D. tā kā stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi klimata pārmaiņu mazināšanas un enerģētikas jomā ir cieši saistīti ar inovāciju transporta nozarē, proti, panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gadu, 20 % enerģijas iegūt no atjaunīgajiem energoresursiem un par 20 % palielināt energoefektivitāti; ar inovāciju transporta nozarē saistīts arī mērķis par 50 % samazināt ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo skaitu salīdzinājumā ar 2001. gadu;
- E. tā kā lietotāju attieksmei un prasību līmenim ir būtiski jāmainās, lai lielu skaitu uzņēmumu un pakalpojumu sniedzēju pārliecinātu mainīt paradīgu un izmantot inovācijas sniegtās iespējas, ko nodrošina radoša konverģence un netradicionāli risinājumi, kas raksturoti Komisijas paziņojuma (COM(2012)0501) 5.3. sadaļā;
- F. tā kā iniciatīvas, kas izklāstītas Baltajā grāmatā par transportu, jo īpaši tās 3.2. iedaļā (“Inovācijas nākotnei – tehnoloģijas un paradīmi”) minētās iniciatīvas, kā arī 7. iniciatīva (“Multimodāls kravu transports: e-krava”) un 22. iniciatīva (“Nepārtraukta mobilitāte “no durvīm līdz durvīm”) tiek vērtētas atzinīgi;
- G. tā kā Eiropas stratēģijā ir jālīdzsvaro centieni mazināt transporta nelabvēlīgo ietekmi uz apkārtējo vidi un nodrošināt pārvietošanās brīvību Eiropas Savienībā, lai veidotu vienotu Eiropas transporta telpu, kurā tiktu izmantots dažādu veidu transports un kura būtu savstarpēji savienota, integrēta un efektīva resursu patēriņa ziņā;
- H. tā kā vēl 2012. gadā negadījumos uz Eiropas Savienības ceļiem gāja bojā vairāk nekā 31 000 cilvēku un ievainojumus, tostarp smagus, guva vairāk nekā 1 500 000 cilvēku;
- I. tā kā tehnoloģijas, kas sekmēs Eiropas ceļu satiksmes drošības telpas sasniegšanu, jau ir pieejamas, taču nav vēl laistas tirgū,

Vispārēji principi

1. uzsver, ka ar Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģiju ilgtspējīgas Eiropas mobilitātes nodrošināšanai nākotnē pirmām kārtām būtu jāuzlabo pakalpojumu kvalitāte un pasažieru un uzņēmumu ērtības, kā arī jāveicina ilgtspējīga mobilitāte, un šīs stratēģijas pamatā būtu jābūt Savienības mērķiem un tiesību aktiem, kas attiecas uz enerģijas patēriņa, satiksmes radītā trokšņa, gaisa piesārņotāju un siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu līdz 2020., 2030. un 2050. gadam, kā arī uz veselības un dzīves kvalitātes uzlabošanu, paaugstinot pakalpojumu kvalitāti, nodrošinot aizvien individualizētākus risinājumus, kas arvien vairāk atbilstu lietotāju vajadzībām, un uzlabojot drošību un drošumu;
2. aicina Komisiju un Padomi saistībā ar pētniecības un inovācijas nozīmi visas Eiropas ekonomikā atzīt programmas “Apvārsnis 2020” svarīgumu un piešķirt tai pietiekamu finansējumu;
3. apstiprina Komisijas mērķi labāk saskaņot pētniecību un inovāciju transporta nozarē ar Eiropas transporta politikas mērķiem un ceļvežiem katrā jomā, tomēr uzskata, ka Komisijas paziņojumā piedāvātā pieeja ir jāpielāgo atbilstoši turpmāk minētajām prioritātēm;
4. uzskata, ka Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģijai būtu jāaptver visi ES reģioni, lai nodrošinātu efektīvu pasažieru un kravu apriti un līdz ar to – patiesi vienota Eiropas turgus izveidi;
5. uzskata, ka efektīvāka, saskaņotāka un mērķtiecīgāka pētniecības un inovācijas izmantošana transporta politikas izstrādē un īstenošanā ir būtisks priekšnoteikums, lai varētu reaģēt uz jauniem apstākļiem, atkāpties no tradicionālās domāšanas un koncentrēties uz novatoriskām idejām, un tādā veidā spēt lietotājiem sniegt novatoriskus un to vajadzībām atbilstošus transporta risinājumus, kas atbilstu pieejamības, rentabilitātes, uzticamības, kvalitātes un nepārtrauktības prasībām;
6. mudina Komisiju izstrādāt pētniecībai un inovācijai labvēlīgu regulējumu, izveidojot taisnīgas, efektīvas un novatoriskas cenu noteikšanas sistēmas visiem mobilitātes un transporta veidiem, jo īpaši internalizējot ārējās izmaksas un ņemot vērā principus, ka maksā piesārņotājs un maksā lietotājs;
7. atzīst par noderīgu Komisijas ierosināto Transporta pētniecības un inovācijas uzraudzības un informācijas sistēmu (TRIMIS) un norāda, ka tajā jāiekļauj arī lietotāja skats, jo šī sistēma būtu ideāls līdzeklis, lai noskaidrotu, kā inovāciju kavē turēšanās pie paradīmiem, un lai apzinātu iespējas un izplatītu jaunas pakalpojumu iespējas, kas stimulētu un veicinātu sabiedrības attieksmes maiņu pret ilgtspējīgu transportu;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

8. uzsver, ka tehnoloģiskie ierobežojumi kavē transporta inovācijas potenciāla pilnīgu īstenošanu un var radīt šķēršļus jaunu novatorisku ideju attīstībai; tādēļ uzsver, ka Savienības politikai jābūt neitrālai attiecībā uz alternatīvajām tehnoloģijām (tehnoloģiju neitralitāte), ka lēmumi par prioritātēm un finansējumu jāpieņem, pamatojoties uz visa tehnoloģiju aprites cikla rezultātiem konkrētās transporta jomās, un ka saskaņošanas pasākumi nedrīkst kavēt novatorisku vai alternatīvu risinājumu izstrādi transporta jomā, energoresursu piegādes avotu dažādošanu un intelektisku sakaru tehnoloģiju izvērsšanu;

9. uzsver – lai palīdzētu uzņēmumiem un valsts iestādēm integrēt jaunus risinājumus un novatoriskas tehnoloģijas, inovācijas ķēdei jābūt efektīvākai un ir jāveic vairāk ieguldījumu tādos pasākumos kā ekonomiskie stimuli, lai pārvarētu šķēršļus izvērsšanai un ienākšanai tirgū (pilna cikla saistības); tādēļ mudina Komisiju rīkoties saskaņā ar tās uzskatu, ka, lai pilnībā atraisītu inovācijas potenciālu transporta nozarē un atbalstītu novatoriskus uzņēmumus, dotācijas jāizmanto arī, lai atbalstītu jaunu risinājumu ieviešanu tirgū, demonstrāciju un pilnīgu īstenošanu, un ka piemēroti pārvaldības un finansēšanas instrumenti var garantēt pētījumos gūto rezultātu strauju īstenošanu;

10. uzskata, ka no šādas stratēģijas iegūtu visi Eiropas reģioni un to darbaspēka rezerves, un uzsver, ka ir jāņem vērā reģionālās īpatnības un iespējas, jo īpaši izstrādājot mazāk piesārņojošus transporta veidus; aicina zemāko līmeņu iestādes un ieinteresētās personas īstenot inovācijas partnerības ilgtspējīgas mobilitātes jomā;

11. prasa lielāku atbalstu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) pētniecības un inovācijas darbībām, proti, atvieglināt piekļuvi ES līdzekļiem un samazināt administratīvo slogu, un uzsver, ka ir svarīgi izveidot un saglabāt darbvietas un sekmēt ilgtspējīgu izaugsmi, izmantojot pētniecību un inovāciju;

12. uzskata, ka ES struktūrfondu un ieguldījumu fondu ieguldījumi rada lieliskas iespējas izstrādāt pārdomātu specializāciju ilgtspējīgas mobilitātes jomā Eiropas reģionos;

13. mudina valsts un reģionālās iestādes izstrādāt pētniecības un izstrādes stratēģijas, kuru pamatā ir pārdomātas specializācijas koncepcija, lai nodrošinātu struktūrfondu efektīvāku izmantošanu un sekmētu publiskā un privātā sektora ieguldījumu sinerģiju;

14. šajā sakarībā atgādina, ka novatoriskas tehnoloģijas stratēģija ir jāveido, pamatojoties uz attiecīgo teritoriju raksturīgajām pazīmēm un īpatnībām, tādēļ ar universālu pieeju nepietiks; uzskata, ka, piemēram, reģioniem, ko skar noteikti teritoriāli ierobežojumi (piemēram, salu, kalnu, tālākajiem un reti apdzīvotiem reģioniem), piemīt īpašs ekonomisks un cita veida potenciāls, un lai to īstenotu, ir nepieciešami piemēroti un novatoriski mobilitātes risinājumi; norāda, ka šajā sakarībā ir jāpiešķir pienācīgi līdzekļi ilgtspējīgai transporta infrastruktūrai;

15. uzsver, ka ir jāvienkāršo pētniecības un inovācijas finansēšanas administratīvās procedūras Eiropas, valstu, reģionālā, vietējā un pārrobežu līmenī, lai izveidotu skaidru un pārredzamu tiesisko regulējumu;

16. uzsver, ka nedrīkst vājināt centienus mazināt ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo un cietušo cilvēku skaitu; mudina Komisiju izskatīt un īstenot Parlamenta priekšlikumus attiecībā uz ceļu satiksmes drošības uzlabošanu, kuri tika pieņemti ar pārliecinošu balsu vairākumu;

17. uzskata, ka mainīt transporta tehnoloģiju ir pareizs un svarīgs mērķis; tomēr uzsver, ka šīs pārmaiņas pamatā jābūt nevis aizliegumiem, bet gan stimuliem izmantot jaunas tehnoloģijas ar zemu resursu patēriņu;

18. uzsver, ka nedrīkst aizliegt jaunu ideju meklēšanu saistībā ar jauniem novatoriskiem pārvaldājumu risinājumiem vai arī izmēģinātu un pārbaudītu procedūru izmantošanu jaunās kombinācijās;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Vispārēji pasākumi

19. uzskata, ka pētniecībai un inovācijai ilgtspējīgas mobilitātes jomā jābalstās uz integrācijas principu, konkrētāk, novēršot pārrobežu savienojumu (starp savienojumu) trūkumu, uzlabojot savienojamību starp sistēmām un sistēmu iekšienē (savstarpēju izmantojamību), kā arī nosakot mērķus, lai pārietu uz piemērotāko un ilgtspējīgāko transporta veidu kombināciju noteiktā maršrutā (jauktu transportsistēmu un kombinētu transportsistēmu);

20. atgādina, ka ES ir jāizstrādā patiesi kopēja transporta politika, nodrošinot piemērotu transportu Eiropas reģionos un to starpā un transporta saskaņotību vietējā, reģionālā, valstu un Eiropas līmenī; aicina dalībvalstis un reģionus nodrošināt, ka transporta veidu kombinācija garantē lielākas uzmanības pievēršanu patiesi ilgtspējīgai mobilitātei;

21. uzsver, ka šīs stratēģijas pamatā ir jābūt integratīvam modelim, kurā lielākā nozīme piešķirta starpreģionu savienojumiem un trūkstošiem pārrobežu posmiem, tostarp reģionos, kam raksturīga ģeogrāfiskā pārtrauktība, un ka novatoriski multimodālu pārvadājumu risinājumi var mazināt reģionālās atšķirības, veicināt darbaspēka mobilitāti un sekmēt teritoriālo kohēziju; apzinās, ka šobrīd reģionu transporta tīkli ievērojami atšķiras, un vērš uzmanību uz to, ka ir vajadzīgi ieguldījumi ilgtspējīgās transporta tehnoloģijās un risinājumos reģionos, kas atrodas īpaši nelabvēlīgā stāvoklī, ņemot vērā arī Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta potenciālu;

22. uzsver, ka pētniecībā un inovācijā uzmanība jāpievērš arī ilgtspējīgas infrastruktūras elementu izstrādei, atbalstot pāreju uz atjaunojamu pirmproduktu – piemēram, koksnes vai kompozītmateriāla – izmantošanu dzelzceļa infrastruktūras sastāvdaļās (piemēram, stabiem piekartrošu vai regulēšanas sistēmās un kā būvniecības materiālu peroniem vai tiltiem); norāda, ka tas attiecas arī uz pētniecības un inovācijas darbībām ar mērķi izstrādāt tādu vielu koka gulšņu impregnēšanai, kuru varētu izmantot kreozota vietā (saskaņā ar ES tiesību aktiem kreozota izmantošanu izbeigs 2018. gadā);

23. uzsver, ka jaunu pieeju mobilitātei nav iespējams uzspiest un, lai sekmētu ilgtspējīgāku rīcību, ir vajadzīgi intensīvāki pētniecības centieni ekoloģisko un sociālo zināšanu, pilsētplānošanas un telpiskās plānošanas jomās un saistībā ar tehnoloģijām mobilitātes pieprasījuma un rīcības maiņas ziņā, kuru mērķis ir labāk kontrolēt transporta plūsmas, cita starpā izmantojot novatoriskus mobilitātes pārvaldības instrumentus, nepārtrauktas mobilitātes “no durvīm līdz durvīm” ķēdi atbilstīgi lietotāju prasībām, ekoloģiskas un intelektiskas autovadīšanas sistēmas, kā arī reāllaika informācijas un sakaru tehnoloģijas;

24. uzskata, ka ir būtiski iesaistīt vietējās un reģionālās iestādes Eiropas inovācijas politikas pārvaldībā attiecībā uz transporta un mobilitātes jomu; norāda, ka šīs publiskās pārvaldes iestādes var sniegt savu pieredzi un zināšanas gan attiecībā uz tehnoloģiju, infrastruktūras, transportlīdzekļu un pasažieru integrāciju, gan arī jaunu sociālo paradumu sekmēšanu mobilitātes jomā; norāda, ka vietējās un reģionālās iestādes var noteikt svarīgākās mobilitātes problēmas un to uzdevums ir šīs problēmas risināt, ka minētās iestādes pastāvīgi izmēģina paraugpraksi un novatoriskas idejas un tās īsteno, un (ņemot vērā to, ka šīm iestādēm jāaskaras ar daudzām un dažādām situācijām) ļoti labi orientējas inovācijas jautājumos;

25. uzsver, ka ir jāpēta godīga konkurence transporta nozarē attiecībā uz atsevišķiem pārvadājumu veidiem un pārvadājumiem jauktā transportsistēmā, kā arī šķēršļi, ko rada intereses saistībā ar pašreizējiem uzņēmējdarbības modeļiem, tostarp jo īpaši jāpēta tehnoloģiskie instrumenti, kuri nepieciešami, lai uzlabotu kabotāžas noteikumu un sociālo noteikumu autopārvadājumu nozarē saskaņotu un efektīvu īstenošanu un kontroli, kā arī lai uzlabotu attiecīgajā nozarē nodarbināto personu darba apstākļus;

26. uzsver, ka ir steidzami nepieciešami novatoriski risinājumi visu transporta veidu radītā trokšņa samazināšanai, jo īpaši trokšņa izcelsmes vietā, lai aizsargātu ES iedzīvotāju veselību un dzīves kvalitāti un nodrošinātu sabiedrības akceptu; šajā sakarībā uzsvērti atgādina par Parlamenta rezolūciju attiecībā uz vienoto Eiropas transporta telpu, kurā tika aicināts līdz 2020. gadam par 20 % (salīdzinājumā ar 2010. gada atsaucis vērtībām) samazināt dzelzceļa transportlīdzekļu radīto troksni un vibrācijas un to enerģijas patēriņu, un atkārtoti uzsver, ka, izstrādājot jaunas transporta tehnoloģijas, stratēģijas un infrastruktūru, jau pašā sākumā sevišķi liela uzmanība jāpievērš trokšņa emisijām;

27. ir pārliecināts, ka novatoriskām tehnoloģijām, kas attiecas uz infrastruktūras un transportlīdzekļu mijiedarbību, var būt ievērojama loma nelaiemes gadījumu skaita, trokšņa, vibrāciju, enerģijas patēriņa, gāzu emisiju un ietekmes uz klimatu samazināšanā;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

28. apstiprina, ka centieni panākt videi nekaitīgāku enerģiju transporta un mobilitātes tehnoloģiju vajadzībām būtu jāsaista ar efektīvākām koncepcijām un labāku transportlīdzekļu konstrukciju; uzsver iespējas ietaupīt enerģiju, īstenojot novatoriskas idejas, piemēram, enerģijas ieguves pasākumus, kuros izmanto atjaunīgo resursu un alternatīvu degvielu sniegtās iespējas;

29. uzsver, ka ir ne vien jādomā par jaunas transporta infrastruktūras būvniecību, bet pētniecības un izstrādes stratēģijās arī nepārprotami jāpievēršas remontu, uzturēšanas un kvalitatīvas uzlabošanas aspektiem (piemēram, infrastruktūras aprikošanai ar intelektiskas satiksmes vadības un automašīnas un infrastruktūras sakaru tehnoloģijas elementiem);

30. aicina dalībvalstis un Komisiju ieguldīt līdzekļus intelektisko transporta sistēmu (ITS) pētniecībā un uzraudzīt tās īstenošanu, tādā veidā palīdzot mazināt transporta sastrēgumus, palielināt Eiropas transporta ekoloģisko efektivitāti un uzlabot drošības standartus;

31. aicina Komisiju apsvērt iespēju saskaņot konteineru un citu pārvadājumos izmantotu tīrņu izmērus, kā arī visu pārvadājumu veidu transportlīdzekļu izmērus, lai atbalstītu savstarpējas izmantojamības un jauktas transportsistēmas mērķi;

32. aicina Komisiju sniegt dalībvalstīm paraugprakses rokasgrāmatu attiecībā uz Gaisa kvalitātes direktīvā noteikto robežvērtību ievērošanu;

Īpaši pasākumi

33. atzīst pētniecības un inovācijas nozīmi individuālās mobilitātes jomā un uzsver, ka izšķiroša nozīme ir transporta lietotāju rīcībai; aicina radīt stimulus tādu transporta un mobilitātes veidu izvēlei, kas ir ilgtspējīgi, nodrošina fizisku aktivitāti un ir droši un veselīgi, lai izstrādātu novatoriskas pieejas, ar kurām tiktu veicināts videi draudzīgs sabiedriskais transports, kājāmiešana un riteņbraukšana, ņemot vērā pilsētu, piepilsētu, starppilsētu un lauku teritoriju vajadzības un īpatnības; uzskata, ka ir svarīgi uzlabot transporta pakalpojumu savstarpēju izmantojamību un ka apstipriņojamajām iestādēm īpaša uzmanība būs jāpievērš iespējamām tehniskām vai administratīvām problēmām un tās attiecīgi nekavējoties jārisina, lai varētu atvērt tirgu jaunām pārvadājumu iespējām, kas atbilstu iepriekšminētajām īpašībām;

34. uzsver, ka ES iestādēm ar saviem mobilitātes pārvaldības pakalpojumiem ir jārāda paraugprakses piemēri un ka attiecīgo pasākumu un to rezultātu pārredzamībai jābūt iestāžu kvalitātes zīmei;

35. uzsver, ka ir jāveicina sekmīga prakse ilgtspējīga transporta jomā, kā arī jāpastiprina un jāpaplašina to reģionu sadarbība, kuriem piemīt līdzīgs attīstības potenciāls, un paraugprakses apmaiņa to starpā; iesaka vietējām iestādēm attīstīt paraugprakses piemērus, ciešā saziņā ar pilsonisko sabiedrību īstenojot ilgtspējīgas mobilitātes plānus pilsētās;

36. uzskata, ka tādām Eiropas satelītu navigācijas sistēmām kā "Galileo" vajadzētu būt vienam no stūrakmeņiem intelektiskas un efektīvas transporta sistēmas izveidē Eiropā;

37. atbalsta pētniecību un izstrādi, kas var sekmēt pāreju no mobilitātes, kam pamatā ir transportlīdzekļu īpašums, uz netradicionālu lietotāja rīcību, kā arī jaunus ar pārvadājumiem saistītu pakalpojumu veidus, piemēram, automašīnu un divriteņu kopīgu izmantošanu; mudina Komisiju pastiprināti veicināt kolektīvos individuālās mobilitātes veidus un individualizētas sabiedriskā un kolektīvā transporta sistēmas;

38. mudina veikt izpēti arī nodokļu un administratīvajā jomā, lai atvieglinātu radošu stimulu ieviešanu nodokļu, nodevu un tarifu veidā, kurus piemēro gan privātpersonām, gan produkti, pakalpojumu un/vai satura ražotājiem vai piegādātājiem, lai veicinātu riteņbraukšanu un kājāmiešanu, atbilstīgā gadījumā to apvienojot ar sabiedriskā transporta vai citu ilgtspējīgas mobilitātes veidu izmantošanu;

39. atkārtoti uzsver, ka ir nepieciešams uzlabot un atbalstīt multimodālus pārvadājumus, izmantojot integrētas un elektroniskas informācijas sniegšanas un biļešu tirdzniecības sistēmas, kuru pamatā ir atvērtu datu risinājumi; norāda, ka pētniecībai un inovācijai šajā jomā jo īpaši būtu jāpievēršas šķēršļu likvidēšanai, savstarpējai izmantojamībai, samērīgām cenām un to pārredzamībai, lietotāja ērtībām un efektivitātei;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

40. uzsver, ka ir jāattīsta novatoriski un ilgtermiņa infrastruktūras risinājumi – tostarp aktīvāk izstrādājot informācijas, maksājumu un rezervācijas sistēmas —, tajos īpašu uzmanību pievēršot pilnīgai un netraucētai pieejamībai visiem pasažieriem un jo īpaši personām ar invaliditāti un ierobežotām pārvietošanās spējām, piemēram, lietotājiem ar ratiņkrēsliem, bērnu ratiņiem, divriteņiem vai smagu bagāžu;
41. iesaka datus par sabiedriskā transporta kustības grafikiem un tā kavēšanos darīt brīvi pieejamus, ļaujot trešām personām izstrādāt telemātiskas lietojumprogrammas pasažieru ērtību uzlabošanai, piemēram, reāllaika informāciju par to, kā, izmantojot dažādus transporta veidus, sasniegt konkrētu galamērķi, vai dažādu transporta veidu ekoloģiskās pēdas nospieduma salīdzinājumu, ceļojot uz noteiktu galamērķi;
42. uzsver – izstrādājot inovāciju transporta un mobilitātes jomā pilsētās un dzīvojamās zonās, galvenā uzmanība būtu jāpievērš veselībai un dzīves kvalitātei, tostarp tam, lai ikvienam būtu pietiekami daudz telpas, lai tiktu samazināts troksnis un būtu tīrāks gaiss;
43. atgādina Komisijai, ka ir steidzami jāuzlabo visu ceļu satiksmē iesaistīto personu drošība, jo īpaši neaizsargātāko personu (piemēram, bērnu, gados vecāku cilvēku, kājāmgājēju, riteņbraucēju un cilvēku ar invaliditāti vai ierobežotām pārvietošanās spējām) drošība; pauž atbalstu pētniecības un inovācijas projektiem, kuros tehnoloģiskie risinājumi apvienoti ar saprātīgu transportlīdzekļa vadīšanu un vadītāju rīcības modeļiem;
44. uzskata, ka nolūkā samazināt satiksmes sastrēgumus pilsētu teritorijās un blīvi apdzīvotos reģionos ir svarīgi ne tikai uzlabot pašreizējo transporta veidu efektivitāti, bet arī izmantot tehnoloģisko attīstību, lai radītu alternatīvus transporta risinājumus un sekmētu to izmantošanu;
45. mudina Komisiju stingri atbalstīt inovāciju attiecībā uz kuģiem, jo īpaši prāmjiem, kruīza kuģiem un jūras kuģiem, kuri darbotos bez emisijām, balstoties uz atjaunīgās enerģijas (vēja, saules un viļņu enerģijas) izmantošanu kombinācijā ar kurināmā elementu tehnoloģijām;
46. aicina Komisiju vērst pētniecības centienus uz visu transporta veidu emisiju ietekmes uz veselību un klimatu samazināšanu;
47. uzskata, ka saskaņīgai un efektīvai Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģijai ir jāatbilst stratēģijai “Eiropa 2020” (COM(2010)2020) un 1990. gada samazinājuma mērķiem, kā arī pilnībā jāaskan ar 2011. gada Balto grāmatu par transportu “Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu – virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu” (COM(2011)0144) teritoriālās kohēzijas un līdzsvarotas attīstības ziņā; uzskata, ka tai vajadzētu ļaut samazināt enerģijas patēriņu, satiksmes radīto troksni, satiksmes vajadzības, gaisu piesārņojošās vielas un siltumnīcefekta gāzu emisijas; uzsver – lai ES izpildītu šos uzdevumus, tai ir jānosaka stingri mērķi 2020., 2030. un 2050. gadam;
48. uzsver, ka ir jāpastiprina pētniecība un inovācija upju kuģniecības nozarē, proti, lai izstrādātu apkārtējo vidi saudzējošus kuģus ar nelielu iegrimi un tehnoloģijas, piemēram, upēm pielāgotus kuģus ilgtspējīgai upju kuģošanai, kas ļautu ietaupīt līdzekļus iekšzemes ūdensceļu infrastruktūrā;
49. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par Transporta pētniecības un inovācijas uzraudzības un informācijas sistēmas (TRIMIS) izveidi; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt regulāru, brīvu, viegli pieejamu un uzticamu informāciju reģionālās politikas veidotājiem; pauž nožēlu, ka vēl joprojām ir ļoti sarežģīti piekļūt informācijai par ES finansējumu transporta projektiem;
50. iesaka Komisijai izstrādāt balvai “RegioStars” līdzīgas iniciatīvas, ar kurām apbalvojumam piesaka un apbalvo ilgtspējīgas pilsētu attīstības projektus;
51. uzsver, ka visaptveroša Eiropas stratēģija ir jāatbalsta augšupējā veidā ar vietējo un reģionālo iestāžu un valstu valdību labi sagatavotām integrētām transporta stratēģijām; uzskata, ka Eiropas fondiem būtu jāatbalsta šādu stratēģiju izstrāde;
52. uzskata, ka valsts atbalsts būtu jāpiešķir saskaņā ar spēkā esošajiem Eiropas tiesību aktiem valsts atbalsta jomā, tostarp noteikumiem par pētniecības, izstrādes un inovācijas darbībām, kā arī par finansējuma piešķiršanu ar transportu un infrastruktūru saistītām darbībām; tomēr uzskata, ka ES noteikumos par valsts atbalstu būtu pienācīgi jāņem vērā konkrētu reģionu īpašais nelabvēlīgais stāvoklis;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

53. uzsver, ka Komisijai ir jāuzlabo pētniecības un inovācijas pasākumu rezultātā gūto zināšanu nodošana ieinteresētiem lietotājiem (piemēram, MVU vai pētniecības institūtiem), izveidojot apkopotu datubāzi, kas sniegtu skaidru un kategorizētu pārskatu par visiem ES finansētajiem pētniecības un inovācijas projektiem;
54. uzsver jaunu iniciatīvu nozīmi, piemēram, transporta un loģistikas jomas jaudu apvienošanu, lai palielinātu kravu pārvadājumu efektivitāti; aicina Komisiju novērst šķēršļus, kas varētu kavēt šādas iniciatīvas;
55. uzsver, ka ir svarīgi noteikt emisijas standartus konkrētiem transportlīdzekļu veidiem, piemēram, automašīnām; uzskata, ka līdzīga pieeja būtu jāapsver attiecībā uz aviāciju un kuģiem;
56. pauž atbalstu turpmākai pētniecībai un inovācijai transporta nozares drošības risinājumu jomā ar nosacījumu, ka tiek ievēroti proporcionalitātes, nediskriminācijas un datu aizsardzības principi;
57. apstiprina un atbalsta Komisijas ierosināto pieeju, kurā paredzēti Eiropas transporta tehnoloģiju stratēģijas pasākumi; tomēr uzsver, ka to nevar izmantot par juridisko pamatu, lai pieņemtu deleģētus tiesību aktus u. tml., bet ka Komisijai jāierosina pasākumi, ko pieņemt saskaņā ar koplēmuma procedūru;
58. aicina Komisiju, sagatavojot stratēģisko Eiropas transporta tehnoloģiju plānu un izvērtējot iespējas turpmākajai rīcībai, ņemt vērā šajā ziņojumā izklāstītās prioritātes;

o

o o

59. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0344

Pasākumi iekšējā enerģijas tirgus darbības nodrošināšanai**Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par pasākumiem iekšējā enerģijas tirgus darbības nodrošināšanai (2013/2005(INI))**

(2016/C 093/02)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Kā panākt, lai iekšējais enerģijas tirgus patiešām funkcionētu” un pievienotos darba dokumentus (COM(2012)0663),
- ņemot vērā tā 2013. gada 12. marta nostāju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas energoinfrastruktūras vadlīnijas un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulu (ES) Nr. 994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67/EK atcelšanu ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0061.

⁽²⁾ OV L 295, 12.11.2010., 1. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 25. jūnija Direktīvu 2009/71/Euratom, ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Lēmumu Nr. 994/2012/ES, ar ko izveido informācijas apmaiņas mehānismu attiecībā uz starpvaldību nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm enerģētikas jomā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 15. decembra paziņojumu “Enerģētikas ceļvedis 2050” (COM(2011)0885),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 3. oktobra paziņojumu “II vienotā tirgus akts: kopā jaunai izaugsmei” (COM(2012) 0573),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 6. jūnija paziņojumu “Enerģija no atjaunojamajiem energoresursiem – būtiska Eiropas enerģijas tirgus sastāvdaļa” (COM(2012)0271),
- ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 25. novembra rezolūciju “Topošā jaunā Eiropas enerģētikas stratēģija 2011.–2020. gadam” ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā tā 2012. gada 12. jūnija rezolūciju par sadarbības veidošanu enerģētikas politikā ar partneriem ārpus ES robežām – stratēģiska pieeja drošas, ilgtspējīgas un konkurētspējīgas energoapgādes nodrošināšanai” ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā tā 2012. gada 13. decembra rezolūciju par ES tērauda rūpniecību ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā ieteikumus, kurus 2013. gada 12. februārī sniedza augsta līmeņa apaļā galda sanāksmē par Eiropas tērauda rūpniecības nākotni,

⁽¹⁾ OV L 326, 8.12.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.

⁽³⁾ OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 172, 2.7.2009., 18. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 299, 27.10.2012., 13. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 64. lpp.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0238.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0509.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā tā 2012. gada 15. marta rezolūciju par Ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā tā 2013. gada 14. marta rezolūciju par Enerģētikas ceļvedi 2050. gadam – enerģija nākotnei ⁽²⁾,
 - ņemot vērā tā 2012. gada 21. novembra rezolūciju par rūpniecības, enerģētikas un citiem slānekļa gāzes un naftas aspektiem ⁽³⁾ un rezolūciju par slānekļa gāzes un slānekļa naftas ieguves radīto ietekmi uz vidi ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumu (A7-0262/2013),
- A. tā kā dalībvalstis ir apņēmušās ievērot skaidrus termiņus iekšējā enerģijas tirgus pabeigšanai līdz 2014. gadam un likvidēt ES apgabalu energoizolētību līdz 2015. gadam;
- B. tā kā pilnīgi izveidots iekšējais enerģijas tirgus ir nepieciešams Savienības vispārējai energoapgādes drošībai un ilgtspējai un ir būtiska vērtība Savienības globālai konkurētspējai, ekonomiskai izaugsmei un jaunu darba vietu radīšanai, kā atzīts II vienotā tirgus aktā un stratēģijā “Eiropa 2020”;
- C. tā kā Komisijas stratēģijas “Enerģija 2020” pamatā ir aplēses, ka enerģētikas nozarē līdz 2020. gadam būs nepieciešamas ieguldījums līdz EUR 1 triljonam, no kā EUR 540 miljardi būs nepieciešami elektroenerģijas ražošanai un EUR 210 miljardi – Eiropas nozīmes elektroenerģijas un gāzes tīkliem;
- D. tā kā “Enerģētikas ceļvedi 2050” ir uzsvērts, ka pilnīga Eiropas enerģētikas tirgus integrācija un tirgu atvēršana ir būtiska, lai uzturētu līdzsvaru starp enerģētikas drošību, konkurētspēju, izmaksu lietderību, ilgtspējīgu ekonomiku un patērētāju interesēm; tā kā “Enerģētikas ceļvedi 2050” norādīts, ka energoefektivitāte, atjaunojamā enerģija un enerģētikas infrastruktūra ir visizdevīgākais risinājums;
- E. tā kā Eiropas enerģijas avotu struktūrā īsā termiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā pieaug enerģijas no atjaunojamiem energoresursiem (RES) īpatsvars; tā kā RES lielpjoma integrācijai ir nepieciešama energotīkla pielāgošana un lielāka elastība;
- F. tā kā vienots enerģijas tirgus ļauj Savienībai ieņemt vienotu pozīciju sarunās ar ārējiem partneriem un nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem ES reģistrētiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kas nav reģistrēti ES, vienlaikus nodrošinot arī sociālos un vides standartus un veicinot savstarpīgumu trešās valstīs;
- G. tā kā ir nepieciešams izveidot sistēmu informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm attiecībā uz enerģijas piegādes nolīgumiem ar trešām valstīm;
- H. tā kā Eiropas iekšējam enerģijas tirgum un attiecīgajiem valstu enerģijas tirgiem jābūt konkurētspējīgam un jāpiedāvā reāla izvēle un pārredzama informācija visiem patērētājiem, kam ir būtiska loma enerģijas tirgū; tā kā iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšana ir būtiska, lai pazeminātu enerģijas izmaksas un cenas līdz pieejamam un konkurētspējīgam līmenim īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā; tā kā cenu samazināšanās enerģijas tirgos bieži vien neskar patērētājus;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0086.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0088.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0444.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0443.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- I. tā kā Eiropas Enerģētikas kopienai, kura izmanto Kopienas metodi, pamatā jābūt spēcīgam kopējam enerģijas tirgum, ārpus ES veikto enerģijas iepirkumu koordinēšanai un jaunu ilgtspējīgu energotehnoloģiju kopīgam Eiropas finansējumam it īpaši pētniecības un inovācijas jomā;
- J. tā kā noteikti rezultāti ir sasniegti attiecībā uz pārrobežu sadarbības uzlabošanu, no enerģētikas viedokļa izolētu teritoriju daļēju likvidēšanu un apgādes traucējumu novēršanu;
 1. atzinīgi vērtē paziņojuma un pievienotā rīcības plāna būtību, kurā apkopoti līdz šim sasniegtie rezultāti un turpmākās problēmas, kas saistītas ar iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanu;
 2. atzīst, ka enerģijas cenu paaugstināšanās tendence, visticamāk, turpināsies, ņemot vērā, ka šīs cenas pašlaik ir saistītas – gāzes gadījumā – ar naftas barela cenu, un – elektroenerģijas gadījumā – ar svārstīgajām degvielas cenām, un tās vēl vairāk ietekmē Eiropas atkarība no naftas un gāzes importa, intervences pasākumu ietekme, nepietiekamās darbības energoefektivitātes veicināšanai un ieguldījumu trūkums enerģijas sistēmu (tostarp pretēja virziena plūsmām un starpsavienojumiem) uzturēšanai un modernizācijai, lai garantētu augsta līmeņa piegādes drošību un veicinātu RES integrāciju; tāpēc atbalsta gāzes cenas noteikšanas mehānisma pāreju no naftas cenas indeksācijas uz elastīgākām alternatīvām, vienlaikus nodrošinot tirdzniecības attiecību brīvību;
 3. uzsver, ka vietējo resursu attīstīšana radīs ES jaunus gāzes un elektroenerģijas tirdzniecības centrus, kā arī jaunus tūlītējas piegādes tirgus, tādējādi dodot ES un dalībvalstīm reālu iespēju pašām noteikt enerģijas cenas, tostarp reģionālā un vietējā līmenī;
 4. atzīst Eiropas pievienoto vērtību, kas saistīta ar enerģētikas politikas labāku koordinēšanu un sadarbību starp dalībvalstīm, savstarpējo solidarizēšanos un efektīvu un drošu pārrobežu enerģētikas sistēmu izveidi, tādējādi radot sinerģijas ar apgādes un enerģijas pieprasījumu uzlabotas vadības palīdzību, ko atvieglo viedās tehnoloģijas energosadales sistēmas līmenī;
 5. uzsver reģionālo tirgu un dalībvalstu sadarbības nozīmi barjeru likvidēšanā, integrācijas procesa paātrināšanā un tīkla efektivitātes palielināšanā;
 6. atgādina par sniegto atbalstu Eiropas Enerģētikas kopienas izveidei starp dalībvalstīm un aicina Komisiju un Eiropadomi ziņot par tās izveides gaitu;

Uz klientu orientēts tirgus

7. uzsver, ka enerģijas galalietotāji – privātpersonas, MVU un rūpniecība – ir lietotājiem draudzīga un pārredzama iekšējā enerģijas tirgus pašā centrā; norāda, ka tiem jābūt pienācīgi aizsargātiem un informētiem, nodrošinot informācijas vieglu pieejamību, lai tie spētu izmantot savas tiesības pilnībā, vienlaikus mudinot aktīvāk iesaistīties konkurences veicināšanā tirgū, pārvēršoties no pasīviem pakalpojumu saņēmējiem par aktīviem informētiem patērētājiem un profesionāliem patērētājiem;
8. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt konkurētspējīgu, viegli vadāmu un pārredzamu enerģijas tirgu, kas piedāvā patērētājiem reālu izvēli un konkurētspējīgas cenas, kā arī apgādā visus pašreizējos un turpmākos ES enerģijas patērētājus ar drošiem, ilgtspējīgiem, cenu ziņā pieejamiem un uzticamiem enerģijas ģenerēšanas veidiem, vienlaikus ņemot vērā nākamo paaudžu intereses;
9. paredz, ka patērētāju plašāku iesaistīšanos veicinās ar pāreju uz atjaunojamo enerģiju saistīti vietējie kooperatīvi, kolektīvas pārejas iniciatīvas un apvienības vai citi veicināšanas līdzekļi, piemēram, decentralizēta uzglabāšana un viedās ierīces; uzskata, ka šādi faktori palīdzēs patērētājiem labāk izprast un kontrolēt savu enerģijas patēriņu un tādējādi kļūt elastīgākiem un reaģētspējīgākiem (gan no pieprasījuma, gan piedāvājuma viedokļa) un ka tie var uzlabot piekļuvi atjaunojamajām enerģijām un ģenerēt nepieciešamos finanšu ieguldījumus;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

10. vērs uzmanību uz priekšrocībām, ko sniedz mainīgas tīkla maksas piemērošana, lai mudinātu patērētājus elektroenerģiju izmantot zema pieprasījuma periodos un tādējādi veicinātu ilgtspējīgu enerģijas izmantošanu;

11. uzskata, ka viedajām tehnoloģijām jānodrošina patērētājiem precīza, saprotama un viegli lietojama informācija un jāsniedz iespēja patērētājiem kontrolēt savu enerģijas patēriņu un ražošanu; tāpēc uzskata, ka viedās tehnoloģijas jāpapildina ar pārvades un sadales tīklu dinamisku tiešsaistes vadību, kas aptver tādus pakalpojumus kā tīkla atbalsta pakalpojumi, brīvprātīgas patērētāju atbildes, energoefektivitātes pakalpojumi, mikroģenerācija un uzglabāšanas risinājumi, kā arī vietējie vai iekšējie starpnieki; tomēr norāda, ka enerģijas patēriņa līmeņi, kas nepieciešami, lai viedie skaitītāji būtu ekonomiski izdevīgi, ir pienācīgi jāzvērtē, un patērētājiem, kuri nepārsniedz šos līmeņus, nedrīkst uzlikt pienākumu veikt ieguldījumus automatiskajos skaitītājos;

12. pauž bažas par notikumu gaitu, kad telesarkaru uzņēmumi tiek mudināti pārvaldīt sadales tīkla datus, jo tas liek nopietni apšaubīt datu aizsardzību, kā arī rada risku, ka operatoriem būs jāpērk tehniskie dati, kas viņiem nepieciešami, lai izpildītu sadales sistēmas operatoru funkcijas;

13. atzīst, ka enerģētiskā nabadzība rada būtiskas problēmas dalībvalstīs; norāda, ka nediferencēta pieeja neņem vērā valstu situācijas atšķirības; tāpēc uzskata, ka neaizsargātie patērētāji ir īpaši un efektīvi jāaizsargā un ka šajā sakarā jāievieš pienācīgi mehānismi, vienlaikus nepieļaujot energotirgus darbības traucējumus; uzsver, ka īpaši pasākumi jau pastāv saskaņā ar trešo enerģētikas tiesību aktu paketi;

14. norāda, ka slānekļa gāzes revolūcija ASV ir samazinājusi CO₂ emisijas, vienlaikus radot būtiskas konkurences priekšrocības ASV rūpniecībai;

Problēmas, kas saistītas ar iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanu

15. uzsver, ka iekšējais enerģijas tirgus vēl nav pabeigts un valstu enerģijas tirgi neapmierina patērētāju vajadzības un cerības, jo dažās dalībvalstīs viņi turpina saskarties ar augstām cenām, ierobežotu piegādātāju, ražotāju un tarifu izvēli, zemu vispārējo kvalitāti pakalpojumiem, bieži vien patērētāju nepietiekamu aizsardzību un grūtībām, kas saistītas ar piegādātāja maiņu; tādēļ uzsver, ka nepieciešams veidot lietotājiem draudzīgāku tirgu, kurā patērētāji var aktīvi darboties un kļūt par profesionāliem patērētājiem ES mēroga tirgū, kurā par noteikumiem, ko piedāvā individuālie piegādātāji, tie tiek informēti tādā veidā, kas atvieglo salīdzināšanu; šajā sakarā norāda uz kolektīvas pārejas nozīmi patērētāju ietekmes palielināšanā un zemāku enerģijas izmaksu nodrošināšanā;

16. uzskata, ka viens no galvenajiem šķēršļiem šāda tirgus izveides pabeigšanai ir tas, ka pilnībā nav īstenoti ar iekšējo enerģijas tirgu saistītie tiesību akti; uzskata, ka nepieciešamā iekšējā tirgus konsolidācija paredz infrastruktūras paplašināšanu, vienlaikus īstenojot iekšējā tirgus tiesību aktus un ieviešot konkurences noteikumus;

17. uzsver, ka esošās energoinfrastruktūras modernizēšana un jaunas viedas un elastīgas ražošanas, pārvades (jo īpaši pārrobežu gāzes un elektroenerģijas starpsavienojumu), sadales un uzkrāšanas infrastruktūras izveidošana ir būtisks priekšnoteikums labi integrētam un labi savienotam enerģijas tirgum, kurā netiek pieļauta negatīvā ietekme, piemēram, neplānotas enerģijas plūsmas, kurā tiek nodrošināta apgāde par pieejamām un konkurētspējīgām cenām, kurā pilnībā tiek izmantots ilgtspējīgo energoavotu, mikroģenerācijas, koģenerācijas un energoefektivitātes potenciāls un pieprasījuma puses īstenošana pārvaldība un uzglabāšana un kurā līdz 2015. gadam jāpanāk, ka neviena no dalībvalstīm nav izolēta no Eiropas gāzes un elektroenerģijas tīkliem, cita starpā izmantojot izolētu energosistēmu sinhronu integrāciju Eiropas kontinentālajos tīklos; uzsver, ka lielapjoma ieguldījumi jāveic paralēli ieguldījumiem reģionālos vai pat vietējos tīklos, jo enerģijas ražošana arvien biežāk notiek reģionālā/vietējā līmenī;

18. saistībā ar to norāda, ka decentralizēta atjaunojamās enerģijas apgāde samazina nepieciešamību būvēt jaunas pārvades līnijas un tādējādi arī saistītās izmaksas, jo decentralizētas tehnoloģijas, ko var tieši integrēt mājās, pilsētās un attālās teritorijās, ir daudz tuvākas gala patērētājiem;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

19. atzīst, ka pieaugošā atjaunojamās elektroenerģijas ražošana, neattīstot nepieciešamo infrastruktūru samērīgi, var izraisīt nekoordinētas pārrobežu plūsmu cilpas un līdz ar to – neoptimālas enerģijas cenas;
20. atgādina, ka vēl nav sasniegts dalībvalstu mērķis panākt tādu elektroenerģijas un gāzes starpsavienojumu līmeni, kas būtu līdzvērtīgs vismaz 10 % uzstādītās ražošanas jaudas, kā to 2002. un 2007. gadā apstiprināja Eiropadome;
21. atzinīgi vērtē Komisijas uzsvērto apgalvojumu, ka Eiropas nākotnes enerģētikas sistēmas raksturo elastība; atzīmē, ka attiecībā uz jebkuru termiņu pareizi funkcionējoši pārrobežu vairumtirdzniecības tirgi ir viegli pieejams elastīguma avots; aicina turpināt centienus stimulēt turpmāku enerģijas uzglabāšanas tehnoloģiju pārņemšanu un uzlabot reaģētspēju pieprasījuma pusē, kas arī ir papildu elastīguma avoti;
22. uzskata, ka energoefektivitāte ir viens no ilgtspējīgākajiem un rentablākajiem veidiem, kā samazināt rēķinus par enerģiju, stiprināt piegādes drošību, mazināt fosilā kurināmā importēšanas nepieciešamību un novērst oglekļa emisijas; atzīst, ka jebkuriem pasākumiem, kas sekmē energoefektivitāti, jābūt pielāgotiem patērētāju vajadzībām, rentabliem un atbalstītiem ar īstajiem stimuliem;
23. uzsver, ka saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras secinājumiem aktīvāka darbība energoefektivitātes jomā varētu līdz 2035. gadam samazināt ES gāzes importu par trešdaļu, un tie ir 100 miljardi kubikmetru gāzes;
24. atgādina, ka telekomunikāciju un enerģētikas infrastruktūru attīstības, izvēršanas un uzturēšanas sinerģijām būs svarīga nozīme, lai sasniegtu Eiropas Savienības energoefektivitātes mērķus;
25. uzsver nepieciešamību turpināt Eiropas enerģijas tirgu atsaisti, lai nodrošinātu konkurētspēju un elektroenerģijas piegādi par viszemāko iespējamo cenu;
26. uzskata, ka jāveicina ieguldījumi infrastruktūrā, izmantojot stabili, inovācijām labvēlīgu un prognozējamu tiesisko regulējumu, kas neierobežo iekšējā tirgus darbību, un ka pensiju fondiem un institucionālajiem investoriem jāļauj ieguldīt energopārvadē, atzīstot, ka to nevar sasniegt bez tirgus dalības; tomēr vienlaikus atzīst, ka atsevišķos specifiskos gadījumos ir maz iespēju īstenot infrastruktūras pārveidošanu bez publiskā finansējuma būtiskiem infrastruktūras projektiem, kas var nebūt komerciāli dzīvotspējīgi; saistībā ar to uzsver Eiropas starpsavienojumu mehānisma nozīmi un izsaka nožēlu, ka tā budžets enerģētikai ir mazāks, nekā ierosināja Komisija;
27. prasa veikt pētījumus par iespēju izveidot Eiropas fondu ieguldījumiem energotīklos, ko finansētu ar obligātu Eiropas nodevu par energopatēriņu Eiropas Savienības teritorijā;
28. uzsver, ka atļauju piešķiršanas procedūru racionalizēšana dalībvalstīs palīdzēs attīstīt infrastruktūras tīklus un apgūt ieguldījumus; uzsver, ka vietējām un reģionālām iestādēm šajā saistībā ir jāuzņemas nozīmīgs pienākums vienkāršot plānošanas procedūras un integrēt enerģētikas infrastruktūru savās vietējās un reģionālās plānošanas shēmās;
29. norāda, ka atklātas un nediskriminējošas piekļuves trūkums pārvades infrastruktūrai dažos gadījumos turpina kavēt jaunu dalībnieku pievienošanos tīklam vai ienākšanu tirgū, lai atbilstoši taisnīgiem noteikumiem konkurētu ar jau strādājošiem uzņēmumiem; uzsver nepieciešamību novērst strukturālus tirgus traucējumus, kas izraisa augstu koncentrācijas līmeni vairākās dalībvalstīs;
30. šajā sakarā uzsver, ka trešās enerģētikas paketes noteikumi pilnībā jāpiemēro Eiropas un ārvalstu uzņēmumiem; uzskata, ka jebkuriem Komisijas piešķirtiem atbrīvojumiem no šiem noteikumiem jābūt ierobežotiem pēc apjoma un piemērošanas ilguma un tie jāpārskata Parlamentā un Padomē;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

31. uzsver, ka pārredzamības trūkums un nekonkurētspējīgas prakses esamība vairumtirdzniecības enerģijas tirgos apdraud patērētāju uzticību; uzskata, ka ir steidzami nepieciešams izprast izmaksu veidošanos vairumtirdzniecības tirgos, kā arī ietekmi uz patērētāju rēķiniem;

32. pilnībā atbalsta pasākumus, kas veikti līdzvērtīgu konkurences apstākļu nodrošināšanai, radot decentralizētus un konkurētspējīgus tirgus modeļus, jo tie sniedz lielākas iespējas vietējiem energoražotājiem un jauniem rūpniecības dalībniekiem;

33. šajā sakarā atgādina, ka dominējošo tirgū pārstāvēto piegādātāju atturēšanai no tirgus atvēršanas aizkavēšanas ir svarīgi veicināt jaunu uzņēmējdarbības modeļu izstrādi, piemēram, iespēju slēgt līgumus vienlaicīgi ar vairākiem piegādātājiem;

34. norāda, ka stabils tiesiskais regulējums – ražotājiem, regulatoriem, tīkla operatoriem, enerģijas piegādātājiem, ar pieprasījumu saistītiem pakalpojumu sniedzējiem un, vissvarīgākais, gala patērētājiem un profesionāliem patērētājiem – ir nozīmīgs priekšnoteikums labi funkcionējošam iekšējam tirgum un ilgtermiņa ieguldījumu piesaistīšanai infrastruktūras attīstībā; uzsver, ka, izstrādājot tīkla kodeksus, kas paredz taisnīgus, nediskriminējošus un līdzsvarotus noteikumus, tiktu saskaņota energotīkla pārvaldība, tirgus struktūra un savietojamība; uzsver, ka ir būtiski, lai vienošanās par pārvades tīklu atsaistīšanu no ražošanas un piegādes, tiktu ievērota visā ES, tostarp vienošanās par enerģētikas regulatoru neatkarību un patērētāju aizsardzības prasības; tādēļ uzsver nepieciešamību atbalstīt un turpināt pilnveidot ES Energo regulatoru sadarbības aģentūras (ACER) lomu, jo īpaši spējas izvērtēt valstu regulatīvos lēmumus un izšķirt strīdus;

35. norāda, ka pastāv bažas, ka atsevišķas dalībvalstis ir jau ieviesušas vai paredz ieviest valsts jaudas atalgošanas mehānismus (CRM) elektroapgādes nodrošināšanai, pienācīgi neizpētot visus potenciālos alternatīvos risinājumus, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu risinājumiem un elastīguma resursiem; atzīst, ka, lai gan šie mehānismi dažos apstākļos ir nepieciešami, tie varētu ietekmēt un izkropļot vairumtirdzniecības tirgus struktūru un sliktas plānošanas gadījumā potenciāli radīt iestrēgšanas efektus; aicina Komisiju nodrošināt saskaņotāku pieeju ES līmenī, lai nodrošinātu, ka šādi CRM ir nepieciešami, efektīvi, pārredzami, tehnoloģiski neitrāli un nediskriminējoši;

36. pauž nožēlu, ka līdz šim nav izmantoti Direktīvā 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu paredzētie sadarbības mehānismi; norāda uz Komisijas secinājumiem, kas liecina, ka pašreizējās sadarbības sekmīgāka īstenošana varētu dot ievērojamu labumu, piemēram, sekmēt tirdzniecību; tāpēc aicina dalībvalstis vajadzīgā gadījumā labāk izmantot sadarbības mehānismus, kā arī palielināt savstarpējo komunikāciju;

37. uzsver, ka, neskarot dalībvalstu tiesības izvēlēties savu energoavotu sadalījumu vai vajadzību palielināt koordināciju ES mērogā, ES kopumā pilnīgi jāizmanto visu dalībvalstu rīcībā esošo ilgtspējīgo energoavotu potenciāls, pilnībā ievērojot ES enerģētikas politikas trīs mērķus, proti, konkurētspēju, ilgtspējību un piegādes drošību;

38. norāda, ka atsevišķas dalībvalstis ir “enerģijas salas” – joprojām pilnīgi izolētas no Eiropas gāzes un elektroenerģijas tīkliem un turpina maksāt augstāku cenu par energoresursiem, tādējādi ietekmējot konkurētspēju; norāda, ka, neveicot būtiskus ieguldījumus infrastruktūrā, šīs dalībvalstis nevarēs izpildīt Eiropadomes atkārtoti uzsvērtās saistības līdz 2015. gadam panākt, ka neviena dalībvalsts nav izolēta no ES tīkliem; uzskata, ka Komisijai, ja šīs dalībvalstis to pieprasa, būtu jāpiedalās sarunās par enerģijas cenām ar ārējiem energopiegādātājiem, piemēram, attiecībā uz gāzes iepirkšanu;

39. uzsver, ka ES līgums prasa nodrošināt solidaritāti starp dalībvalstīm, kam jābūt iekšējās un ārējās enerģētikas politikas ikdienas darba un krīžu pārvaldības daļai; aicina Komisiju sniegt skaidru definīciju par “solidaritāti enerģētikas jautājumā”, lai garantētu, ka visas dalībvalstis to ievēro;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

40. uzsver, ka īstermiņā un vidējā termiņā ir jārisina jautājums par paredzamo gāzes un elektroenerģijas importa pieaugumu ES no trešām valstīm, lai nodrošinātu energoapgādes drošību, pienākumu sadali un taisnīgu iekšējā tirgus funkcionēšanu; atkārtoti uzsver, ka dažās dalībvalstīs šī problēma ir cieši saistīta ar atkarību no gāzes un naftas importa no vienas trešās valsts un ka šā jautājuma atrisināšanai ir jādažādo enerģijas piegādātāju, maršrutu un avotu portfelis; atzīst, ka šajā sakarā stratēģiskie mērķi ir gāzes dienvidu koridora izbūve, tostarp *Nabucco* cauruļvads un tā iespējamā sasaiste ar Viduseiropas un Austrumeiropas valstīm, kā arī tādu piegādes maršrutu izveide ES, ar ko līdz 2020. gadam nodrošina aptuveni 10–20 % no ES gāzes pieprasījuma, lai tādejādi nodrošinātu, ka katrs Eiropas reģions var fiziski piekļūt vismaz diviem dažādiem gāzes avotiem;

41. uzskata, ka atvērts un pārredzams iekšējais tirgus, kurā visi ES un trešo valstu uzņēmumi ievēro enerģētikas jomas *acquis communautaire*, varētu palīdzēt stiprināt ES enerģijas piegādātāju pozīciju sarunās ar ārējiem konkurentiem, kas ir īpaši svarīga ārējās enerģijas iepirkšanas turpmākās koordinācijas iespējām ES līmenī; aicina ES apsvērt iespēju izveidot vienotu gāzes iegādes aģentūru un mehānismus, lai līdzsvarotu dominējošo ārējo piegādātāju monopolstāvokli; atzīmē, ka attiecību ar ES un trešo valstu enerģijas piegādātājiem vadībā jāizmanto savstarpīguma princips; uzstāj, ka Komisijai attiecībā ar trešo valstu enerģijas piegādātājiem jāņem vērā savi lēmumi par patērētājiem piedāvātajām cenām un jāinformē par šādu lēmumu sekām;

42. ir pārliecināts, ka Komisijai vajadzētu piešķirt pilnvaras risināt sarunas par stratēģiskas nozīmes infrastruktūras projektiem, kas kopumā ietekmē piegādes drošību uz ES, un ka šādu pilnvaru piešķiršana būtu jāapsver arī saistībā ar citiem starpvaldību nolīgumiem, kas varētu būtiski ietekmēt ES ilgtermiņa enerģētikas politikas mērķus, jo īpaši tās neatkarību enerģētikas jomā; šajā sakarā atzinīgi vērtē progresu, kas gūts Komisijas vadītajās sarunās par līgumu starp ES, Azerbaidžānu un Turkmenistānu par Kaspijas jūras cauruļvadu sistēmas izbūvi;

43. uzsver, ka ar atjaunojamiem energoavotiem un energoefektivitāti saistītu stimulu un palīgenerģijas izmaksu pieaugoša konverģence visās dalībvalstīs pēc 2020. gada ir nozīmīga, lai nodrošinātu labi funkcionējošu un efektīvu iekšējo enerģijas tirgu gan vairumtirdzniecības, gan mazumtirdzniecības līmenī, kā arī lai veidotu labvēlīgus apstākļus atjaunojamo energoavotu ilgtermiņa attīstībai un plašai izmantošanai;

44. uzskata, ka īstermiņā ir jāmudina kaimiņu dalībvalstis veidot reģionālos grupējumus, lai valstu plānu izmantošanas vietā būtu vērojama virzība uz saskaņotas vai vienotas reģionālās atbalsta shēmas izmantošanu atjaunojamiem energoresursiem;

45. mudina dalībvalstis regulāri un pārredzami pārskatīt to ieguldījumus vai citus atbalsta tarifus, kas palīdzētu pielāgot tos atbilstoši aizvien zemākām tehnoloģijas un piegādes izmaksām;

46. atzīst, ka kopīgie ES pētniecības projekti, kurus atbalsta pamatprogrammas un iniciatīvas, piemēram, Eiropas energotehnoloģiju stratēģiskais plāns (ETS plāns), ir nepietiekami izmantoti tādu jaunu tehnoloģiju izstrādē, kas nodrošina uzlabojumus energoefektivitātes, atjaunojamo energoavotu, kodolspēkstaciju drošuma un drošības, fosilo kurināmo radīto emisiju samazināšanas un viedtīklu jomās, kas visas ir ļoti nozīmīgas enerģijas tirgum;

47. uzskata, ka ir svarīgi gūt lielākus panākumus nākotnes elektromaģistrāļu jomā, jo īpaši attiecībā uz Dienvidaustrumu un ziemeļu elektromaģistrāli (SENEH), kas palīdzētu arī pielāgot saules paneļu parkos, piemēram, projektā "*Helios*", saražotās enerģijas pārsūtīšanu no Eiropas dienvidaustrumiem uz ziemeļiem un rietumiem;

Nepieciešami steidzami pasākumi

Labi integrēts, atvērts, sekmīgi regulēts un konkurētspējīgs iekšējais enerģijas tirgus

48. aicina dalībvalstis steidzami pilnībā transponēt un ieviest visus ES tiesību aktus, jo īpaši trešo enerģētikas paketi; mudina Komisiju īstenot pasākumus pret tām dalībvalstīm, kurās tiesību aktu ieviešana tiek nepamatoti novēlota; atzinīgi vērtē to, ka Komisija jau ir uzsākusi oficiālu procedūru, lai izmeklētu ES noteikumu pārkāpumus;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

49. uzsver nepieciešamību novērst strukturālus traucējumus tirgū un tirgus pārredzamības trūkumu; aicina Komisiju pastiprināt centienus, lai ieviestu trešo enerģētikas paketi;

50. lūdz Komisiju cieši uzraudzīt ES enerģētikas jomas tiesību aktu efektīvu īstenošanu, jo īpaši noteikumus, ar kuriem paredz būtiskas patērētāju tiesības, kā arī tos, kas attiecas uz sistēmas operatoriem, valsts regulatīvām iestādēm un konkurences un valsts atbalsta noteikumiem, kā arī tos, kuru mērķis ir samazināt plūsmas cilpas fenomenu iekšējā elektroenerģijas tirgū, kas rada nozīmīgu, bet ne nepārvaramu problēmu iekšējā enerģijas tirgū, jo tas samazina enerģijas sistēmas drošību, samazinot uzglabāšanas iespējas un tīkla jaudu; mudina Komisiju izmantot tās rīcībā esošos visatbilstošākos līdzekļus, lai novērstu jebkādu pastāvīgu neatbilstību attiecīgajiem ES tiesību aktiem;

51. norāda, ka līdz šim elektroenerģijas padeves pārtraukumus ir izraisījušas darbības kļūmes, nevis jaudas trūkums; atzīst, ka sakarā ar ekonomikas lejupslīdi, augstajām dabasgāzes cenām un atjaunojamo resursu elektroenerģijas neregulārās ražošanas pieaugošo īpatsvaru ieguldītāji Eiropas Savienībā, attīstot elastīgu elektroenerģijas ražošanas jaudu, saskaras ar būtisku nenoteiktību; aicina Komisiju veikt visaptverošu ražošanas atbilstības novērtējumu, kura pamatā būtu saskaņota metodoloģija, un sniegt norādes elastīguma uzlabošanai un piegādes saglabāšanai;

52. mudina Komisiju un dalībvalstis labāk koordinēt infrastruktūras projektus un kopīgi plānot tīkla attīstību, tādējādi nodrošinot pilnīgu ES mēroga sistēmas savienojamību un izmaksu lietderību, izmantojot pārrobežu sinerģijas un efektīvāku enerģētikas infrastruktūras tīklu; norāda, ka būtu jāatbalsta integrēta pieeja, kas ietver sadales operatorus; saistībā ar to aicina Komisiju un dalībvalstis veikt Eiropas kopējās interesēs īstenojamu projektu ātru novērtēšanu, atlasī, atļauju piešķiršanu un īstenošanu, jo īpaši saistībā ar elektroenerģijas un gāzes pārrobežu starpsavienojumiem, tostarp reversās plūsmas mehānismiem, sašķidrīnātu dabasgāzi, enerģijas uzkrāšanas infrastruktūru un viediem pārvades un sadales tīkliem, kas ir ļoti svarīgi labi integrētam un labi funkcionējošam enerģijas tirgum;

53. iesaka Komisijai Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta finansējuma piešķiršanā enerģētikas nozarē dot priekšroku projektiem ar lielāko ietekmi uz iekšējā tirgus darbību, tādējādi veicinot konkurenci, paātrinot atjaunojamo enerģijas veidu ienākšanu tirgū, izveidojot vajadzīgos pārrobežu starpsavienojumus un uzlabojot apgādes drošību;

54. aicina Komisiju veikt enerģētikas projektu pašreizējo plānu jaunu pārskatīšanu, jo īpaši attiecībā uz tādu jaunu sašķidrīnātās dabasgāzes termināļu būvniecību, kuru pabeigšanai nepieciešami vairāk nekā 10 gadi, lai novērtētu to ekonomisko labumu, ņemot vērā jau šobrīd būvniecības vai plānošanas stadijā esošos sašķidrīnātās dabasgāzes termināļus atsevišķās dalībvalstīs, kuri tuvākajā nākotnē palīdzēs veicināt energoapgādes drošību dalībvalstīs, kuras atzītas par "enerģijas salām", un palīdzētu finansēt šādus projektus;

55. mudina Komisiju un dalībvalstis ieviest efektīvu pārslodģuma pārvaldības sistēmu, lai sekmētu pašreizējās gāzes un elektroenerģijas pārvades jaudas efektīvu izmantojumu, samazinot ar tīkla jaudas palielināšanu saistītās izmaksas, kā arī veicinātu to, ka tiek palielināti atjaunojamo energoresursu ražošanā izmantojamo avotu savienojumi ar elektroenerģijas tīklu;

56. aicina dalībvalstis pēc iespējas drīzāk pārtraukt izmantot cenu griestus vai regulētas enerģijas mazumtirdzniecības cenas, kas valsts līmenī ir zem faktiskajām izmaksām, jo šādi pasākumi var izkropļot konkurenci un nopietni apdraudēt turpmākos ieguldījumus enerģētikas nozares jaudā un infrastruktūrā; tomēr uzsver, ka šajā sakarā politikā ir jāņem vērā to neaizsargāto patērētāju likumīgās intereses, kuri ne vienmēr spēj gūt labumu no patiesas konkurences enerģijas tirgos;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

57. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos īstenot pretmonopola un valsts atbalsta noteikumus visiem uzņēmumiem enerģētikas nozarē un to filiālēm, kuras darbojas Eiropas Savienības teritorijā, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas ar līdzvērtīgiem piekļuves nosacījumiem visiem tirgus dalībniekiem; aicina Komisiju sniegt vadlīnijas par to, kā novērtēt uzņēmuma dominējošas pozīcijas ļaunprātīgu izmantošanu gāzes un elektroenerģijas tirgū, kā arī sniegt vadlīnijas par paraugpraksi un pieredzi, kas gūta attiecībā uz atjaunojamo energoavotu atbalsta shēmām;

58. lūdz Komisiju pārskatīt valsts atbalsta noteikumus attiecībā uz valsts energoefektivitātes pasākumiem un pārskatīt tos enerģijas projektus, ko līdzfinansē kohēzijas politikas ietvaros, lai nodrošinātu, ka lielāks šo darbību skaits ir tiesīgs saņemt valsts finansējumu, kas savukārt veicinātu lielāku pabeigtu projektu skaitu;

59. ierosina Komisijai izmantot pilnvaras valsts atbalsta pārbaudīšanas jomā, lai mudinātu attīstīt pārrobežu infrastruktūru; uzskata, ka šādi starpsavienojumi būtu ļoti svarīgi, lai uzlabotu iespējas izmantot kādas kaimiņvalsts piegādes, ja rodas ārkārtas situācija vai nelīdzsvarotība enerģijas padevē, kā arī laika gaitā samazinātu subsīdijas;

60. stingri atbalsta Komisijas centienus, kuru pamatā ir PSOET izstrādāta saskaņota rīcība, līdz 2014. gadam ieviest saskaņotus tīkla kodeksus un noteikumus saskaņā ar plānu un nodrošināt iekšējā enerģijas tirgus tiesiskā regulējuma stabilitāti un lielāku labvēlību pret inovācijām;

61. stingri atbalsta regulatīvos pasākumus, kurus veic ACER un valstu regulatīvās iestādes saistībā ar pārrobežu energotirdzniecības, tostarp diennakts, nākamās dienas un līdzsvarošanas tirgos, veicināšanu, uzlabošanu un vienkāršošanu un dažādu dalībvalstu energosistēmu savienojumu trūkumu novēršanu, veicinot starpsavienojumu pārredzamu izmantošanu; uzsver, ka ACER un valstu regulatīvajām iestādēm vajadzīgs pietiekams skaits darbinieku – ar nepieciešamo kvalifikāciju, pieredzi un zināšanām —, lai veiktu uzdevumus, kas saistīti ar vairumtirdzniecības darījumu uzraudzību, un konstatētu iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas praksi un mēģinājumus manipulēt ar tirgu;

62. attiecībā uz iekšējo elektroenerģijas tirgu aicina Komisiju steidzami nodrošināt rūpīgu analīzi par valsts ražošanas jaudas atbilstību un elastību īstermiņā un ilgtermiņā, pilnībā ņemot vērā potenciālo devumu, ko sniedz visi elastības pasākumi, piemēram, pieprasījuma reakcija, enerģijas uzkrāšana un starpsavienojums, un ziņot par to izmantoto valsts pasākumu ietekmi saistībā ar jaudas novērtēšanu un attīstības plānošanu iekšējā enerģijas tirgū un konkurences noteikumiem, ņemot vērā ietekmi uz piegādes drošību un šīs papildinošās tirgus struktūras politikas pārrobežu aspektus; šajā sakarā aicina īstenot turpmākus centienus attiecībā uz enerģijas uzkrāšanas tehnoloģiju izmantojumu un pieprasījuma atsaucību nākotnē, jo tie visi ir elastīguma papildu avoti;

63. aicina Komisiju sagatavot vadlīnijas par elastīguma resursu, piemēram, pieprasījuma pārvaldības, uzkrāšanas un fizisko infrastruktūru, tostarp pārrobežu infrastruktūras, izmantošanu un izvēršanu, lai dalībvalstis varētu izstrādāt un ieviest valstu stratēģijas elastīguma resursu izvēršanai savā teritorijā;

64. aicina Komisiju un elektroenerģijas PSOET izstrādāt saskaņotu un pielīdzinātu metodoloģiju ražošanas atbilstības nodrošināšanai Eiropā, ietverot pozitīvo devumu, ko sniedz atjaunojamie energoresursi, jo īpaši mainīgie atjaunojamie energoresursi;

65. aicina Komisiju izpētīt turpmākos enerģijas tirgus veidus, kas – pretēji pašreizējiem valsts jaudas mehānismiem – varētu nodrošināt papildu nediskriminējošas peļņas plūsmas ieguldītājiem jebkādas enerģijas ražošanā, kā arī garantēt visrentablāko elastīguma pakalpojumu sniegšanu enerģētikā;

66. aicina Komisiju izstrādāt noteikumus papildpakalpojumu tirgus turpmākas attīstības veicināšanai, dodot iespēju izmantot visus energoavotus, tostarp atjaunojamos energoresursus;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

67. aicina Komisiju, dalībvalstis un attiecīgās ieinteresētās puses nodrošināt stimulus un atbalstīt reģionālās iniciatīvas un partnerības, kuru mērķis ir ciešāka tirgus integrācija, ietverot reģionālu enerģijas apmaiņu un gāzes tirdzniecības centrus un izmantojot saskaņotākus gāzes tirdzniecības noteikumus un tirgus sasaistes mehānismus visos laikposmos, tostarp tirgus likviditātes un pārredzamības atbilstīga līmeņa ieviešanu;

68. uzsver, ka iekšējā tirgus pasākumiem ir jāveicina gan vietējo, gan ārējo energoavotu dažādošana, nevis jāpievēršas galvenokārt pašreizējo maršrutu un piegāžu turpmākai pilnveidošanai vai paplašināšanai;

69. vērš uzmanību uz enerģijas tirgus ārējo dimensiju, kuras mērķis ir visām dalībvalstīm atvieglot piekļuvi diversificētiem energoavotiem; aicina Komisiju sadarbībā ar EĀDD izmantot ārpolitikas instrumentus, lai veicinātu iekšējā enerģijas tirgus noteikumus un standartus attiecībā uz trešām valstīm, jo īpaši ES kaimiņvalstīm; mudina Komisiju divpusējos dialogos ar attiecīgajām trešām valstīm risināt jautājumu par pārrobežu elektroenerģijas un gāzes savienojumu sastrēgumu pārvaldības skaidriem noteikumiem un trešo pušu piekļuvi pārvades tīkliem; stingri mudina Komisiju veikt tādus pasākumus, kuru mērķis ir novērst trešo valstu uzņēmumu pret konkurenci vērsto praksi, kas var ierobežot konkurenci, noteikt augstākas cenas vai vājināt energoapgādes drošību; aicina Komisiju tās attiecībās ar ārējiem partneriem nodrošināt, ka ES uzņēmumi var konkurēt ar līdzvērtīgiem noteikumiem visā pasaulē; mudina Komisiju uzlabot sadarbību ar ES kaimiņvalstīm kodoldrošības jautājumā; aicina Komisiju nodrošināt pārredzamību attiecībā uz visiem faktoriem, kas joprojām rada problēmas trešās enerģētikas paketes īstenošanā, un iesniegt skaidrus datus par to ietekmi uz cenām patērētājiem;

70. aicina dalībvalstis un Komisiju palielināt politisko un finansiālo atbalstu Enerģētikas kopienai, kā arī īstenot turpmākus pasākumus, lai atbalstītu iekšējā tirgus noteikumu paplašināšanu attiecībā uz Dienvidaustrumeiropu un Austrumeiropu;

71. aicina Komisiju un dalībvalstis, ņemot vērā informācijas apmaiņas mehānisma izveidi attiecībā uz starpvaldību nolīgumiem starp ES dalībvalstīm un trešām valstīm enerģētikas politikas jomā, turpināt centienus nodrošināt, ka netiek pieļauti nolīgumi, kas ir pretrunā iekšējā tirgus tiesību aktiem; uzskata, ka Komisijai ir jāspēj pārbaudīt nolīgumu projektu savietojamību ar Savienības tiesību aktu kopumu, kā arī attiecīgā gadījumā tai ir jāpiedalās sarunās;

72. atgādina Komisijai, ka iekšējais tirgus nav neatkarīgs no globālā tirgus; aicina Komisiju, plānojot darbības attiecībā uz iekšējo tirgu, pilnīgi ņemt vērā Parlamenta ieteikumus par enerģētikas politikas ārējo dimensiju⁽¹⁾; apliecina atbalstu viedoklim, ka vienīgi pilnvērtīgi funkcionējošs iekšējais tirgus palīdzēs ES paust vienotu viedokli pasaulē; lūdz Komisiju turpināt izstrādāt papildu darbības ārējās enerģētikas politikas jomā;

73. uzskata, ka gaidāmajā ES un ASV brīvās tirdzniecības nolīgumā būtu jāiekļauj sadaļa, kurā izskatīti enerģētikas jautājumi, kas varētu ietekmēt iekšējo tirgu, cita starpā tādi jautājumi kā elektroenerģijas vairumtirdzniecība, preču tirdzniecība, jūras energotransporta noteikumi, emisiju tirdzniecības shēmas, degvielas drošuma standarti, grāmatvedības prakse, valsts enerģijas subsīdijas un intelektuālā īpašuma nodošana saistībā ar energoavotu izpēti, ražošanu, pārveidi un dzīvescikla beigu produktiem;

74. atbalsta pilnvaras, ko Eiropadome piešķir Komisijai, lai tā līdz 2013. gada beigām sagatavotu analīzi par enerģijas cenu un izmaksu sastāvu un faktoriem atsevišķās dalībvalstīs, jo īpaši pievēršot uzmanību ietekmei uz mājsaimniecībām, MVU un energoietilpīgām rūpniecības nozarēm un plašākā mērogā ES konkurētspēju attiecībā pret partneriem pasaules ekonomikā; turklāt aicina Komisiju pastāvīgi uzraudzīt enerģijas cenas un izmaksas dalībvalstīs;

75. aicina Komisiju un dalībvalstis attiecībā uz iekšējo gāzes tirgu pārskatīt visus gāzes piegādes līgumus, kuru pamatā ir novecojuši cenu noteikšanas mehānismi, jo īpaši naftas indeksācijas princips, kas liek patērētājiem maksāt augstas cenas, un mudina Komisiju palīdzēt izpētīt iespēju risināt atkārtotas sarunas par šiem līgumiem ne tikai attiecībā uz līgumu termiņa

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0238.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

pagarināšanu; akcentē nepieciešamību attīstīt un atbalstīt visus produktus un mehānismus, kas vērsti uz īstermiņa gāzes tirdzniecības jaudas stiprināšanu; uzsver, ka iepriekšminētie pasākumi ir būtiski, lai nodrošinātu gāzes piegādes cenu faktisku konkurētspēju visiem patērētājiem iekšējā gāzes tirgū;

Efektīva aizsardzība un atbalsts patērētājiem

76. aicina Komisiju, dalībvalstis un attiecīgās ieinteresētās puses uzlabot patērētājiem piedāvātās informācijas kvalitāti un pieejamību, nodrošināt tiem skaidras un pārredzamas rēķinu aprēķināšanas metodes un izveidot cenu salīdzināšanas rīkus, kas ļauj tiem veikt pamatotāku izvēli un palīdz apzināties patēriņa kontroles veidus, energotaupības un energoefektivitātes iespējas un mazapjoma ražošanu; mudina dalībvalstis īstenot Direktīvu par strīdu alternatīvo izšķiršanu un Regulu par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izveidot informācijas platformu par patērētāju tiesībām; iesaka Komisijai un dalībvalstīm izvērst patērētājiem draudzīgas informatīvās kampaņas, kurās būtu aktīvi jāiesaistās valsts iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām;

77. norāda, ka, lai gan cenas enerģijas vairumtirdzniecības tirgos pasaulē ir samazinājušās, patērētāji turpina maksāt augstu cenu; aicina Komisiju, dalībvalstis un dalībvalstu regulatorus nodrošināt, ka patērētāji var atbilstoši un tieši izmantot priekšrocības, ko sniedz cenu izmaiņas vairumtirdzniecības tirgū;

78. aicina dalībvalstis un Komisiju izstrādāt visaptverošu stratēģiju ar mērķi mudināt patērētājus un profesionālos patērētājus aktīvi piedalīties enerģijas tirgū, cita starpā izmantojot iekļaušanu esošajos tiesību aktos, kā arī īstenojot Energoefektivitātes direktīvas attiecīgos noteikumus; iesaka regulāri pielāgot tīklu izmantošanas cenu signālus, lai sniegtu nepieciešamos norādījumus gan esošajiem, gan nākamajiem lietotājiem, un tādējādi nodrošinātu atbilstību starp tīklu attīstību un individuāliem lēmumiem;

79. aicina Komisiju sekmēt turpmāku sadarbību starp enerģētikas un informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) nozarēm un pārskatīt esošo tiesisko regulējumu, lai veicinātu ar enerģiju saistītu inovāciju ieviešanu, sniedzot labumu visiem patērētājiem, un veicinātu viedtīklu ierīkošanu lietotājam draudzīgā, drošā un uzticamā veidā, neuzliekot finansiālu slogu patērētājiem un ņemot vērā patērētāju datu privātumu; prasa sadarboties viedtīklu attīstības jomā Eiropas, valstu un reģionu līmenī, kā arī Eiropas viedtīklu standartu izstrādes jomā;

80. mudina dalībvalstis un reģionālās un vietējās iestādes izveidot un integrēt finansiālus stimulus ieguldījumiem IKT risinājumos viedtīklos un veicināt profesionālu patērētāju tirgu, nodrošinot labāku elastīgumu, energoefektivitāti/ energotaupību un brīvprātīgu patērētāju dalību;

81. gaida Komisijas vadlīnijas, kas palīdzēs izvirzīt vērienīgus politikas mērķus attiecībā uz neaizsargātiem patērētājiem, jo tās palīdzēs dalībvalstīm labāk noteikt savu pieeju šai patērētāju kategorijai; aicina Komisiju sagatavot šīs vadlīnijas, pienācīgi ņemot vērā šādu patērētāju aizsardzības valsts mēroga mehānismus un instrumentus ar mērķi nodrošināt saskaņotāku un vispusīgāku pieeju ES līmenī, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm izvēlēties vispiemērotākos instrumentus šāda atbalsta sniegšanai; piebilst, ka ir svarīgi šai patērētāju kategorijai nodrošināt visaptverošus konsultāciju pakalpojumus un apmainīties ar paraugpraksi;

82. atzinīgi vērtē gaidāmo Komisijas analīzi par enerģētisko nabadzību ES; uzskata, ka šīs analīzes ietvaros Komisijai būtu jāīsteno centieni nodrošināt, ka enerģētiskās nabadzības izskaušana ietilpst Eiropas pakalpojumu sociālajā grozā, piemēram, izmantojot Sociālo un Kohēzijas fondu; paredz, ka pašreizējās un jaunajās energoefektivitātes programmās būtu mērķtiecīgi jāpievērš uzmanība iedzīvotāju grupām ar zemiem ienākumiem;

83. mudina Komisiju izstrādāt un ierosināt atbilstošu, uz piegādātājiem orientētu mazumtirdzniecības tirgus struktūru, lai saskaņotu Eiropas mazumtirdzniecības tirgus, tādējādi atvieglojot administratīvo slogu patērētājiem, ļaujot piegādātājiem iekļaut visus maksājumus tieši elektrības rēķinā;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Atbalsts turpmāko enerģētikas un klimata jomas problēmu risināšanā

84. aicina dalībvalstis, Komisiju un attiecīgās ieinteresētās puses pēc iespējas ātrāk pārvērst nepieciešamās atbalsta shēmas visiem elektroenerģijas ražotājiem par pārredzamiem, prognozējamiem, konverģentiem un tirgus diktētiem mehānismiem, lai izveidotu kopēju tirgu vajadzīgajiem atbalsta elementiem, tādiem kā energoefektivitāte, profesionālie patērētāji, koģenerācija, elastība, atjaunojamie energoavoti un tīkla atbalsta pakalpojumi, nodrošinot to saderību un izvairoties no pārklšanās; aicina Komisiju iesniegt vadlīnijas par efektīvu un izmaksu ziņā lietderīgu atjaunojamo energoavotu atbalsta shēmu;

85. aicina Komisiju, dalībvalstis un valsts regulatīvās iestādes pārskatīt rādītājus, ko izmanto konkurences pakāpes mērīšanai enerģijas tirgū, un iekļaut, piemēram, tādus rādītājus kā to patērētāju īpatsvars, kuriem piemēro vislētākos tarifus, jaunu uzņēmumu iespējas ienākt tirgū, kā arī klientu apkalpošanas un inovācijas līmenis, jo visi šie rādītāji palīdzēs gūt reālu ainu par konkurences līmeni tirgū;

86. attiecībā uz iekšējo elektroenerģijas tirgu aicina Komisiju vispusīgi izvērtēt ietekmi, ko izraisa arvien lielākas atjaunojamo energoavotu daļas integrācija energotīklos saistībā ar finansiālo atbalstu, sistēmas tehniskajām prasībām un tirgus struktūru; uzsver, ka saskaņotas pieejas trūkums attiecībā uz šiem avotiem līdz šim ir sarežģījis to integrāciju Eiropas energosistēmās; uzsver, ka pašreizējais Eiropas energotīkls un uzglabāšanas infrastruktūras ir jāpielāgo devumam, ko sniedz decentralizētā ražošana no atjaunojamiem energoresursiem; uzsver gāzes kā būtiska rezerves kurināmā nozīmi, atvieglojot dažādu atjaunojamo energoresursu izmantošanu elektroenerģijas ražošanai, un aicina Komisiju izvērtēt nepieciešamo elastības līmeni elektroenerģijas sistēmā (viedtīkli, pieprasījuma pārvaldība, uzglabāšana un elastīga rezerves jauda); uzskata, ka elektroenerģijas hidroakumulācijai ir liela nozīme tās uzglabāšanā;

87. lūdz Komisiju turpināt izmantot Reģionālās attīstības fondu, Kohēzijas fondu un citus ES struktūrfondus, lai atbalstītu gāzes piegādes un elektroenerģijas viedtīklu izveidi nākamajā periodā ar mērķi labāk absorbēt jaunus energoresursu veidus un avotus, kā arī modernizēt visus Eiropas reģionus; uzskata, kā arī sadales sistēmas operatori (SSO) būtu jāmudina akceptēt to tīklu pielāgojumus;

88. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt stimulus neizmantoto mikroģenerācijas iespēju atraisīšanai, pievērst uzmanību vajadzībai turpmāk attīstīt koģenerāciju kā vienu no visefektīvākajiem elektroenerģijas un siltuma ražošanas veidiem un pamatot šo izvēli ar efektīvas centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas plašu ieviešanu;

89. uzsver kombinētas siltuma un enerģijas ražošanas un centralizētas apkures/dzesēšanas sistēmas potenciālu pielāgot pieaugošo neregulārās elektroenerģijas īpatsvaru, pievienojot elastīgumu un enerģijas tirgus noturību, kā arī nodrošinot elektroenerģijas pārpalikumu ekonomisku uzkrāšanu; aicina Komisiju gaidāmajā iniciatīvā par jaudas atalgošanas mehānismiem (CRM) risināt jautājumu par šo jaudu un atalgot to, kā arī atbalstīt šādu starpnozaru integrāciju un līdzsvarošanu programmas "Apvārsnis 2020" ietvaros;

90. aicina Komisiju sākt pētījumu, kurā analizē jaunas un izmaksu ziņā efektīvas tirgus struktūras Eiropas elektroenerģijas tirgum, lai nodrošinātu, ka patērētāji saņem elektroenerģiju par saprātīgu cenu, un lai novērstu oglekļa emisiju pārvirzi;

91. atzinīgi vērtē darbu, kas paveikts, lai enerģētikas jomas pētniecību izvirzītu par programmas "Apvārsnis 2020" prioritāti, un aicina dalībvalstis pilnā mērā izmantot priekšrocības šajā programmas īstenošanas jomā; mudina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt inovatīvu energotehnoloģiju pētniecību un izstrādi un uzlabot esošās tehnoloģijas, kas nav ietvertas programmā "Apvārsnis 2020" un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) projektos; mudina dalībvalstis izveidot sinerģijas starp ES un valstu pētniecības programmām, atzīstot, ka pētniecība ir vienīgais veids, kā samazināt emisijas, uzlabot energoapgādes drošību, paaugstināt ES uzņēmumu konkurētspēju pasaules tirgū, saglabāt ES tehnoloģiju vadošo pozīciju un atbalstīt Eiropas programmu izaugsmei un nodarbinātībai; uzsver vajadzību piedāvāt nozarei tiesisko noteiktību laikposmam pēc 2020. gada;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

92. mudina Komisiju darīt pieejamu pietiekamu finansējumu sadales viedtīklu attīstībai, kas ir visrentablākais veids, kā tirgū lielā apjomā var ienākt dalīta elektroenerģijas ražošana no atjaunojamiem energoresursiem, un vienlaikus nodrošināt piegādes drošību un īstenot energotaupības potenciālu;

93. norāda, ka pašreizējā sistēma, kurai raksturīgs sadrumstalots iekšējais tirgus, rada problēmas uzņēmumu un ieguldītāju ilgtermiņa stabilitātei, kas varētu izraisīt ražotņu slēgšanu un nenoteiktību attiecībā uz nodarbinātību un jaudu; lūdz Komisiju veikt neatkarīgu elektroenerģijas un gāzes iekšējā tirgus nākotnes novērtējumu, lielāku uzmanību pievēršot tādiem aspektiem kā ieguldījumi, nodarbinātība nozarē, vide un patērētāju aizsardzība; lūdz pabeigt šo novērtējumu līdz 2014. gada martam un iekļaut tajā viedokļus, ko pauž ieinteresētās personas, piemēram, sociālie partneri, pārstāvji no mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, vides organizācijas un MVU;

o

o o

94. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0345

Kohēzijas politikā paredzēto energoefektivitātes veicināšanas pasākumu īstenošana un ietekme

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par kohēzijas politikā paredzēto energoefektivitātes veicināšanas pasākumu īstenošanu un ietekmi (2013/2038(INI))

(2016/C 093/03)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā LESD 194. pantu,

— ņemot vērā ES Pamattiesību hartas 37. pantu,

— ņemot vērā LES 3. pantu,

— ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Regulas (EK) Nr. 1783/1999 atcelšanu,

— ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1084/2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164/94 atcelšanu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti,

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 18. aprīļa ziņojumu “Finansiāls atbalsts ēku energoefektivitātes uzlabošanai” (COM(2013)0225),
- ņemot vērā Eiropas Arodbiedrību institūta ziņojuma “2013. gada salīdzinošais novērtējums par nodarbinātības situāciju Eiropā” (*Benchmarking Working Europe 2013*) 5. nodaļu (Eiropas sadalījums atbilstīgi tīrai enerģijai un enerģētiskajai nabadzībai),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Direktīvu 2006/32/EK par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 93/76/EEK,
- ņemot vērā 2013. gada 11. jūnija rezolūciju par sociālajiem mājokļiem Eiropas Savienībā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 4. marta ziņojumu “Eiropas pusgada īstenošana – kopsavilkuma ziņojums” (6754/13),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 26. janvāra paziņojumu “Reģionālā politika, kas veicina ilgtspējīgu izaugsmi Eiropā līdz 2020. gadam” (COM(2011)0017),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada statistikas izdevumu “ES enerģētikas rādītāji” ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. decembra paziņojumu “Kohēzijas politika: ieguldījums reālajā ekonomikā” (COM(2008)0876),
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 19. oktobra paziņojumu “Energoefektivitātes rīcības plāns. Potenciāla izmantošana” (COM(2006)0545),
- ņemot vērā Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 21/2012 “Kohēzijas politikas ieguldījumi energoefektivitātē un to rentabilitātē”,
- ņemot vērā 2009. gada 11. marta rezolūciju par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Vācijas *Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)* izpētes ziņojumu “KfW veicināšanas programmu energoefektīvas būvniecības un rekonstrukcijas jomā ietekme uz publiskajiem budžetiem” ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 16. janvāra rezolūciju par ES kohēzijas politikas un tās dalībnieku lomu Eiropas jaunās enerģētikas politikas īstenošanā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 8. marta paziņojumu “Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā” (COM(2011)0112),
- ņemot vērā 2012. gada 24. maija rezolūciju par resursu ziņā efektīvu Eiropu ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 18. aprīļa ziņojumu “Kohēzijas politika – 2013. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā” (COM(2013)0210),

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0246.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/energy/publications/doc/2012_energy_figures.pdf.

⁽³⁾ OV C 87 E, 1.4.2010., 98. lpp.

⁽⁴⁾ <https://www.kfw.de/migration/Weiterleitung-zur-Startseite/Homepage/KfW-Group/Research/PDF-Files/Energy-efficient-building-and-rehabilitation.pdf>.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0017.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0223.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā Reģionu komitejas 2012. gada 4. maija atzinumu “Energoefektivitāte pilsētās un reģionos. Atšķirības starp lauku apvidiem un pilsētām” ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2011. gada 14. decembra atzinumu “Energoefektivitāte” ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par tematu „Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti” ⁽³⁾,
 - ņemot vērā MARIE/ELIH–MED politikas dokumentu “Uzlabojot MED starptautiskās sadarbības atbildes uz ēku energoefektivitātes problēmām”,
 - ņemot vērā Komisijas 2011. gada 8. marta paziņojumu “2011. gada energoefektivitātes plāns” (COM(2011)0109),
 - ņemot vērā SF Energy Invest (Struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieguldījumi ilgtspējīgā enerģētikā) ieteikumus “Praktiski ieteikumi ieguldījumu ilgtspējīgā enerģētikā īpatsvara palielināšanai nākamajā struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020. gada plānošanā periodā” ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā ziņojumu, ko Komisijai iesniedza ISMERI Europa, par novērtēšanas tīkla ekspertu sagatavoto politikas analīzi attiecībā uz kohēzijas politikas īstenošanu 2007.–2013. gadā – dalībvalstu 2011. gada ziņojumu kopsavilkums – atjaunojamie energoresursi un ēku energoefektivitāte,
 - ņemot vērā Komisijas 2013. gada 27. marta Zaļo grāmatu “Klimata un enerģētikas politikas satvars 2030. gadam” (COM(2013)0169),
 - ņemot vērā Copenhagen Economics pētījumu “Daudzās priekšrocības, ko sniedz ieguldījumi ēku energoefektīvā renovācijā” ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā Komisijas ieguldījumu Eiropadomes 2013. gada 22. maija sanāsmē “Uzdevumi enerģētikas jomā un enerģētikas politika”,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas atzinumu (A7-0271/2013),
- A. tā kā uzlabota energoefektivitāte nozīmē mazāka enerģijas apjoma izmantošanu līdzvērtīga apjoma ekonomiskās aktivitātes vai pakalpojuma nodrošināšanai ⁽⁶⁾;
- B. tā kā energoefektivitātes veicināšana ir paredzēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 194. panta 1. punktā saistībā ar iekšējā tirgus izveidi un darbību un nepieciešamību saglabāt un uzlabot vidi;
- C. tā kā energoefektivitātes nodrošināšana ir svarīga Komisijas un dalībvalstu prioritāte, kā liecina viens no stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem, t. i., palielināt energoefektivitāti par 20 %;

⁽¹⁾ OV C 225, 27.7.2012., 52. lpp.

⁽²⁾ OV C 54, 23.2.2012., 49. lpp.

⁽³⁾ OV C 24, 28.1.2012., 134. lpp.

⁽⁴⁾ <http://www.sf-energyinvest.eu/fileadmin/Dateien/Downloads/May2012-Recommendations.pdf>.

⁽⁵⁾ http://www.renovate-europe.eu/uploads/Multiple%20Benefits%20Study_Key%20Messages%20Brochure.pdf.

⁽⁶⁾ Komisijas paziņojums “Energoefektivitātes rīcības plāns. Potenciāla izmantošana” (COM(2006)0545).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- D. tā kā patēriņa samazināšana, uzlabojot energoefektivitāti, ir vispiemērotākais veids, kā mazināt atkarību no fosilā kurināmā un samazināt importa apjomu par apmēram 25 %;
- E. tā kā lielu daļu enerģijas vēl joprojām iegūst no ogļūdeņražiem, kuru sadegšanas procesā izdalās siltumnīcefekta gāzes;
- F. tā kā ieguldījumi energoefektivitātes uzlabošanai var sniegt Eiropas reģioniem ieguvumus ekonomikas, sociālajā un vides jomā;
- G. tā kā savlaicīga un izmaksu ziņā efektīva Energoefektivitātes direktīvas īstenošana var ievērojami samazināt enerģijas patēriņu, mazināt atkarību no fosilā kurināmā importa, radīt jaunas darbvietas, nodrošināt sociālo aizsardzību un novērst enerģētisko nabadzību;
- H. tā kā pašreizējā 2007.–2013. gada plānošanas periodā kohēzijas politikas budžetā EUR 5,5 miljardi tika atvēlēti energoefektivitātes, koģenerācijas un energovadības uzlabošanas mērķiem;
- I. tā kā jaunākajā Komisijas ziņojumā⁽¹⁾ ir secināts, ka līdz 2011. gada beigām gandrīz EUR 3,8 miljardi tika piešķirti konkrētiem energoefektivitātes projektiem, tostarp apgrozības fondiem, kuru īstenošanas īpatsvars bija 68 %; tā kā šajā ziņojumā ir arī norādīts, ka īstenošanas īpatsvars visā Savienībā nebija vienāds;
- J. tā kā Padome savā 2013. gada marta kopsavilkuma ziņojumā⁽²⁾ to faktoru vidū, kas nelabvēlīgi ietekmē energoefektivitātes attīstību, identificēja atbilstīgas informācijas un finansiālu stimulu trūkumu, energoefektivitātes pasākumu zemo popularitāti un spēkā esošo tiesību aktu nepietiekamu īstenošanu, norādot, ka tie ir drīzāk praktiski nekā regulatīvi faktori;
- K. tā kā minimālā summa, kas projekta finansēšanai pieejama no ELENA instrumenta (Eiropas atbalsts ar enerģiju saistītiem pašvaldību projektiem), ir EUR 50 miljoni un minimālā summa atbalsta saņemšanai no "Saprātīgas enerģijas programmas" ir lielāka par EUR 6 miljoniem, kas ir vairāk nekā daudziem projektiem mazās un lauku kopienās;

Vispārīgas piezīmes

1. uzsver, ka pašreizējās krīzes laikā un situācijā, kad Savienība importē vairāk nekā 50 % tai vajadzīgās enerģijas, izmaksu ziņā efektīva energoefektivitātes uzlabošana var būtiski sekmēt Savienības konkurētspējas palielināšanu, vietējā un reģionu mērogā veicinot nodarbinātību un izaugsmi, kas visām iesaistītajām personām būtu izdevīgs un rentabls risinājums cīņā pret klimata pārmaiņām un augstām enerģijas izmaksām;
2. atbalsta ES apņemšanos sasniegt mērķi līdz 2020. gadam palielināt energoefektivitāti par 20 %; uzsver, ka Energoefektivitātes direktīvas un tās instrumentu savlaicīga un pienācīga īstenošana, ņemot vērā apstākļus konkrētajā valstī, dalībvalstīm atkal nodrošinātu iespējas sasniegt minēto mērķi palielināt energoefektivitāti par 20 %; šajā sakarībā mudina dalībvalstis īstenot turpmākus centienus, lai sasniegtu minēto stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi un radītu iespēju pēc šā datuma panākt lielākus ietaupījumus;
3. atzīmē, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi var palīdzēt stimulēt privātus ieguldījumus energoefektīvos produktos, transporta veidos, ēkās, ražošanā, darbos un pakalpojumos, arī energoefektivitātes nodrošināšanas pakalpojumos, un tādējādi var palīdzēt samazināt publiskos izdevumus par patērēto enerģiju, nodrošinot labāku vērtību par iztērēto publisko naudu; atzinīgi vērtē ierosinājumu pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" nodaļā par pētniecību enerģētikas jomā piešķirt prioritāti energoefektivitātei;

⁽¹⁾ Komisijas 2013. gada 18. aprīļa ziņojums "Finansiāls atbalsts ēku energoefektivitātes uzlabošanai" (COM(2013)0225).

⁽²⁾ Padomes 2013. gada 4. marta ziņojums "Eiropas pusgada īstenošana – kopsavilkuma ziņojums" (6754/13).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. uzsver pašreizējā finansēšanas perioda pieredzi, kas liecina, ka finanšu līdzekļus, kas Eiropas strukturālajos un investīciju fondos paredzēti energoefektivitātes veicināšanai, nevar izmantot pilnībā; tādēļ uzsver, ka 2014.–2020. gada finanšu shēmā, kurā energoefektivitātes veicināšanai paredzēto līdzekļu īpatsvars ir lielāks nekā iepriekš, ir jācenšas vietējām un reģionālajām pašvaldībām atvieglot piekļuvi šiem līdzekļiem;
5. uzsver, ka dalībvalstīm vajadzētu Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošanu energoefektivitātes uzlabošanai uzskatīt par ieguldījumu iespēju ar augstu ietekmes potenciālu un nevis par izdevumiem; aicina Komisiju pārskatīt valsts atbalsta noteikumus, lai nodrošinātu iespēju līdztekus Eiropas ieguldījumiem palielināt valsts finansējumu energoefektivitātes uzlabošanai;
6. uzsver kohēzijas politikas un tai piešķirto finanšu līdzekļu nozīmi, lai pilnībā attīstītu enerģētikas viedtīklus, kas nodrošina efektīvākas enerģētikas sistēmas visos reģionos, samazinot enerģijas patēriņu un tās zudumus;
7. uzsver, ka vietējām un reģionālām varas iestādēm jābūt atbilstīgai kompetencei un pienākumiem ne tikai attiecībā uz energoapgādi un enerģijas izmantošanu, bet arī energoefektivitātes mērķu sasniegšanu;
8. aicina Komisiju uzlabot juridisko noteiktību attiecībā uz reģionālā valsts atbalsta noteikumiem par energoefektivitātes standartiem atbilstīgu sociālo mājokļu celtniecību un ieguldījumiem ilgtspējīgās ēkās un ilgtspējīgos enerģētikas risinājumos;
9. atgādina, ka saskaņā ar dažiem akadēmiskiem pētījumiem 2010. gadā gandrīz 9 % ES, Norvēģijas un Šveices iedzīvotāju (52,08 miljoni cilvēku) nevarēja pietiekami apsildīt savus mājokļus; norāda, ka enerģētiskā nabadzība ir īpaši jūtama jaunajās dalībvalstīs un vairumā gadījumu to izraisa slikti siltinātas mājas; aicina Komisiju sīkāk izpētīt saikni starp energoefektivitātes veicināšanu, enerģētisko nabadzību un neaizsargātiem patērētājiem; uzsver, ka energoefektivitātes pasākumu radītajiem ietaupījumiem jābūt redzamiem, samazinot patērētāju rēķinus par enerģiju;
10. atzīmē, ka konkrētās ekonomikas nozarēs, piemēram, celtniecības un transporta nozarē, energoefektivitātes potenciāls netiek izmantots efektīvi un ka struktūrfonda, Kohēzijas fonda vai cita veida ieguldījumi energoefektivitātes uzlabošanai palīdzētu vairot nodarbinātības iespējas minētajās nozarēs;
11. uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka sociālo mājokļu celtniecība un renovācija tiek veikta ar mērķi sasniegt energoefektivitātes mērķus un standartus; ievērojot subsidiaritātes principu, aicina dalībvalstis un visas ieinteresētās personas, izstrādājot valsts reformu programmas un partnerattiecību nolīgumu stratēģiskās prioritātes 2014.–2020. gada plānošanas periodam, ņemt vērā sociālo mājokļu nodrošināšanas mērķi; šajā sakarībā atgādina dalībvalstīm par noteikumiem, kas paredzēti Direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti 20. pantā;
12. atzīst, ka nepieciešamība veikt sākotnējus ieguldījumus ir viens no lielākajiem šķēršļiem energoefektivitātes īstenošanai vietējā un reģionu līmenī; ir pārliecināts, ka, veicot pasākumus ES līmenī, būtu pienācīgi jāņem vērā šo pasākumu ietekme pašvaldībās un reģionos, kā arī pašvaldību un reģionu budžeta ierobežojumi; tādēļ ierosina, izstrādājot pamatnostādnes enerģētikas jomā, apspriesties ar vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjiem, kā arī finansiāli atbalstīt vietējās un reģionālās programmas, kas vērstas uz esošo energoresursu izmantošanu;
13. atgādina, ka Parlaments jau ir pieņēmis ziņojumu par ES kohēzijas politikas un tās dalībnieku lomu Eiropas jaunās enerģētikas politikas īstenošanā un ka šajā ziņojumā ir skatīti arī energoefektivitātes jautājumi;

2014.–2020. gada plānošanas periods un izmaiņas tiesību aktos

14. norāda, ka kohēzijas politikas galvenais mērķis vēl aizvien ir reģionu ekonomisko, sociālo un teritoriālo atšķirību samazināšana, un uzskata, ka energoefektivitātes politika nedrīkstētu kavēt šā mērķa īstenošanu; uzsver, ka dažiem no ES nabadzīgākajiem reģioniem varētu būt citas prioritātes un tiem vispirms varētu būt nepieciešami ieguldījumi citās jomās; uzsver, ka kohēzijas politikas spēks ir tās elastībā un līdzekļu decentralizētā pārvaldē, kas tiek veikta vietējā līmenī;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

15. atgādina, ka 2009. gadā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) regula tika grozīta attiecībā uz energoefektivitāti, paredzot iespēju pretendēt uz atbalstu saistībā ar mājokli visās ES daļās, nepārsniedzot 4 % maksimālo robežu; atzīmē – tā kā nesen tika veiktas izmaiņas noteikumos, t. i., notika darbības programmu pārveide plānošanas perioda laikā, daudzās dalībvalstīs šī politikas rīcība nav izraisījusi būtiski lielāka finansējuma novirzīšanu minētajam mērķim; norāda, ka līdztekus minētajām izmaiņām netika paredzēts jauns papildu ES finansējums, tādēļ dažas dalībvalstis principā noraidīja šo iespēju, toties citās dalībvalstīs tika konstatēta ievērojama saistība starp fondu izmantošanas zemo efektivitāti un vāju pārvaldību; norāda uz to, ka pirms 2014.–2020. gada plānošanas perioda un tā laikā ir svarīgi nodrošināt juridisku skaidrību attiecībā uz energoefektivitātes pasākumiem;

16. atzinīgi vērtē ERAF un Kohēzijas fonda sniegtās jaunās iespējas un minēto fondu nozīmes palielināšanos energoefektivitātes mērķu īstenošanā 2014.–2020. gada plānošanas periodā; jo īpaši atbalsta turpmāko kohēzijas politikas finansējuma nozīmi visā būvniecības nozarē, tostarp mājokļu nozarē;

17. mudina dalībvalstis to darbības programmās ieviest vienkāršas un birokrātiju mazinošas procedūras mājāsaimniecību energoefektivitātes uzlabošanai paredzētā finansējuma izmantošanai;

18. mudina dalībvalstis nodrošināt tādas decentralizācijas noteikumus, kas pašvaldības iestādēm nodrošinātu tiešu piekļuvi mājāsaimniecību energoefektivitātes uzlabošanai paredzētam finansējumam;

19. atzinīgi vērtē iznākumu sarunām par ERAF regulējumu attiecībā uz iezīmēta finansējuma obligāto īpatsvaru, kas izmantojams katras reģionu kategorijas īpašiem tematiskajiem mērķiem un kas nodrošina energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu sekmēšanas piešķirumu pieaugumu; atgādina, ka nozīmīgs obligātā finansējuma īpatsvars ir būtisks, lai vieglāk piesaistītu vietējos dalībniekus un palīdzētu radīt stabilas ilgtermiņa programmas;

20. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu paplašināt inovatīvo finanšu instrumentu izmantošanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā, tos attiecinot uz visiem tematiskajiem mērķiem, tostarp energoefektivitāti;

21. atbalsta Komisijas priekšlikumus vienkāršot Eiropas strukturālos un investīciju fondus 2014.–2020. gada plānošanas periodā; uzskata – noslēdzot sarunas par Kopīgo noteikumu regulu, būtu jāspēj sekmīgi izmantot vairāku fondu līdzekļus, un tas sniegtu ievērojamu labumu energoefektivitātes projektiem;

22. atzinīgi vērtē panākto sarunās par Kopīgo noteikumu regulu attiecībā uz partnerības nolīgumiem; šajā sakarībā aicina dalībvalstis un pārvaldības iestādes sadarboties ar energoefektivitātes jomas ekspertiem, lai lietderīgi izmantotu šo mehānismu, sagatavojot darbības programmas;

23. mudina dalībvalstis stiprināt saikni starp to attiecīgajiem valsts energoefektivitātes rīcības plāniem un darbības programmām, lai nodrošinātu, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi būtu daļa no saskaņotas stratēģijas, vienlaikus ņemot vērā teritoriālās vajadzības; uzsver, ka energoefektivitātes galvenajam mērķim vajadzētu būt enerģētiskajai neatkarībai reģionālā un vietējā līmenī;

24. uzskata, ka ar ES pasākumiem vajadzētu atbalstīt energoefektivitāti enerģijas ražošanas, sadales un patēriņa posmā; norāda – lai gan patlaban kohēzijas politikas enerģētiskais finansējums lielākoties tiek izlietots atjaunojamiem energoresursiem⁽¹⁾, ir jāpanāk labāks līdzsvars, lai lielāku finansējuma daļu novirzītu energoefektivitātes projektiem;

⁽¹⁾ Ziņojums, ko Komisijai iesniedza ISMERI Europa, par novērtēšanas tīkla ekspertu sagatavoto politikas analīzi attiecībā uz kohēzijas politikas īstenošanu 2007.–2013. gadā – dalībvalstu 2011. gada ziņojumu kopsavilkums – atjaunojamie energoresursi un ēku energoefektivitāte: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2011_syn-t_rep_en.pdf

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

25. uzsver, ka pārņēmīgi sīki izstrādāti un saistoši uzdevumi attiecībā uz energoefektivitātes mērķu īstenošanu var palielināt reģionālo un vietējo varas iestāžu izdevumus šo pasākumu īstenošanai un radīt papildu izmaksas patērētājiem;

26. uzsver, ka ir svarīgi iekļaut energoefektivitātes aspektu pārdomātai specializācijai paredzētajās pētniecības un inovācijas stratēģijās, kuras dalībvalstīm un to reģioniem būs jāizstrādā, lai varētu saņemt kohēzijas politikas inovācijai paredzēto finansējumu;

27. vēlreiz atgādina dalībvalstīm, ka ir svarīgi paredzēt pietiekamus finanšu līdzekļus 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmai, kurā kohēzijas politika varētu darboties kā ekonomikas atveseļošanas dzinējspēks un kā tādai tai arī vajadzētu darboties;

Izpratnes veicināšana un informācijas izplatīšanas nozīme

28. aicina Komisiju uzlabot vietējām un reģionālajām varas iestādēm sniegtās praktiskās informācijas par energoefektivitātes jautājumiem kvalitāti un izplatīšanu, jo īpaši attiecībā uz ieguvumiem no ieguldījumiem energoefektivitātē, labākajām metodēm, standartiem un finanšu stimuliem, kā arī attiecīgo pakalpojumu sniedzējiem, tostarp saistībā ar energoefektivitātes līgumu slēgšanu; norāda, ka energopakalpojumu uzņēmumu trūkums daudzos reģionos un dalībvalstīs varētu ietekmēt energoefektivitātes uzlabošanai paredzētā finansējuma apgūšanu;

29. uzsver, ka detalizētas informācijas trūkums par ēku raksturlielumiem reģionālā līmenī ir būtisks kavēklis, valsts un reģionālajām iestādēm izstrādājot stratēģijas un plānus; norāda, ka prasības šādas informācijas sniegšanai ir paredzētas Direktīvā 2012/27/ES, un prasa tās pildīt arī reģionu līmenī un šo informāciju publiskot;

30. mudina pārvaldības iestādes uzlabot darbības programmu redzamību un ilgtspējīgas enerģijas projektu piedāvātās iespējas potenciālajiem saņēmējiem; ierosina to darīt, izveidojot valsts tīmekļa vietnes, platformas vai datu bāzes potenciālajiem saņēmējiem un ieinteresētajām personām, organizējot seminārus un pasākumus mērķgrupu informēšanai un pasākumus pašreizējo tīmekļa resursu (piemēram, *Build Up* tīmekļa portāla un SF enerģētikas ieguldījumu rokasgrāmatas) redzamības un pieejamības uzlabošanai;

31. mudina pārvaldības iestādes 2014.–2020. gada plānošanas periodā veicināt integrētus projektus, īstenojot visaptverošu pieeju energoefektivitātei teritoriālā līmenī, jo īpaši izmantojot jaunus stratēģiskās plānošanas instrumentus, piemēram, integrētos teritoriālos ieguldījumus, un iesaistot pašreizējās iniciatīvas, piemēram, Pilsētas mēru paktu, lai palīdzētu izstrādāt integrētus plānus; mudina Komisiju un dalībvalstis paātrināti izskatīt tos pieteikumus finansējuma saņemšanai, kurus iesniegušas iestādes, kas parakstījušas Pilsētas mēru paktu un pilnībā īsteno tā prasības;

32. atzinīgi vērtē ikgadējo "Open Days" konferenci un daudzās darba grupas, kas izveidotas saistībā ar vietējiem un reģionāliem energoefektivitātes projektiem; ierosina Komisijai, dalībvalstīm un pārvaldības iestādēm izmantot šo pasākumu, lai izveidotu informācijas apmaiņas platformu nolūkā veicināt Eiropas strukturālo un investīciju fondu finansēto energoefektivitātes projektu īstenošanai un pārvaldībai tik ļoti nepieciešamo dialogu un paraugprakses apmaiņu;

Spēju veidošana un tehniskā palīdzība

33. aicina dalībvalstis ievērot Komisijas ieteikumus⁽¹⁾ un, izmantojot tehniskās palīdzības budžetu, palielināt administratīvās spējas, lai vietējās, reģionālās un pilsoniskās sabiedrības dalībnieki varētu efektīvi līdzdarboties reģionālo un vietējo enerģētikas stratēģiju izstrādē;

⁽¹⁾ Komisijas 2011. gada 26. janvāra paziņojums "Reģionālā politika, kas veicina ilgtspējīgu izaugsmi Eiropā līdz 2020. gadam" (COM (2011)0017).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

34. atzīst, ka pārejai uz energoefektīvām tehnoloģijām ir vajadzīgas jaunas prasmes, profesionālā izglītība, kurā ietverti vides aspekti, un specializēta apmācība būvniecības un citās jomās; šajā sakarībā aicina dalībvalstis turpināt izmantot līdzekļus, lai sniegtu tehnisko palīdzību visos līmeņos (piemēram, izmantojot *ELENA* instrumentu); turklāt aicina dalībvalstis izmantot Eiropas strukturālos un investīciju fondus, lai pārkvalificētu darbaņēmējus un pilnveidotu viņu prasmes jaunajām darbvietām ekonomikā ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, kā arī lai novērstu kvalificētu darbaņēmēju trūkumu šajā nozarē;

35. norāda uz potenciālajiem ieguvumiem, ko var sniegt *JESSICA* (Eiropas apvienotais atbalsts ilgtspējīgiem ieguldījumiem pilsētu teritorijā) un *ELENA* iniciatīvas ieguldījumiem ilgtspējīgā enerģētikā vietējā līmenī, lai palīdzētu pilsētām un reģioniem īstenot dzīvotspējīgus ieguldījumu projektus energoefektivitātes jomā, un aicina veicināt šīs iniciatīvas;

36. mudina uzlabot administratīvo atbalstu vietējām un reģionālām pašvaldībām, lai palīdzētu tām apvienoties maza un vidēja apjoma energoefektivitātes projektu īstenošanai, kuru apjoms, ņemot katru projektu atsevišķi, būtu mazāks nekā vajadzīgs, lai varētu izmantot *ELENA*, *JESSICA* un "Saprātīgas enerģijas programmas" finansējumu; vērš dalībvalstu un Komisijas uzmanību uz to, ka mazām un vidējām pilsētām un lauku kopienām bieži trūkst vajadzīgo administratīvo spēju, lai pilnībā izmantotu jaunus finanšu instrumentus;

37. uzsver, ka birokrātijas un procedūru skaidrības trūkuma dēļ ir apgrūtināta pieeja struktūrfondiem un Kohēzijas fondam un ka dalībnieki, kuriem šo fondu līdzekļi ir visvairāk nepieciešami, neuzdrošinās pieteikties; tādēļ atbalsta noteikumu un procedūru vienkāršošanu, birokrātisko šķēršļu novēršanu un lielāku elastību šo līdzekļu piešķiršanā gan ES, gan valstu līmenī; uzskata, ka noteikumu vienkāršošana palīdzēs efektīvi piešķirt līdzekļus, uzlabos apgūšanas rādītājus, mazinās kļūdu skaitu un maksājumu laiku, kā arī ļaus nabadzīgākajām dalībvalstīm un reģioniem pilnībā izmantot to finanšu instrumentu priekšrocības, kas paredzēti reģionālo un starpvalstu atšķirību mazināšanai; uzskata, ka jānodrošina līdzsvars starp noteikumu un procedūru vienkāršošanu un to stabilitāti;

Finanšu instrumentu loma

38. uzsver, ka dotāciju un finanšu instrumentu apvienošanu var izmantot kā veiksmīgu un radošu pieeju, lai piesaistītu privāto finansējumu, radītu jaunus privātā un publiskā sektora partnerības modeļus un veicinātu jauninājumus; uzsver, ka ir svarīgi piesaistīt gan ES, gan trešo valstu privātā sektora ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos;

39. atzīmē, ka centienus iegūt finansējumu ieguldījumiem energoefektivitātes projektos bieži vien kavē tirgus, regulējuma un uzticēšanās šķēršļi, piemēram, augstas sākotnējās izmaksas ieguldītājiem un grūtības prognozēt precīzu enerģijas ietaupījumu potenciālu; mudina dalībvalstis rast piemērotus veidus, kā veicināt ieguldījumus mājsaimniecību energoefektivitātes uzlabošanā;

40. ar bažām uzsver, ka pašreizējā ekonomikas un finanšu krīze ir izraisījusi situāciju, ka dalībvalstīm ir arvien grūtāk rast vajadzīgos līdzekļus, lai līdzfinansētu ar energoefektivitāti saistītās kohēzijas politikas programmas; uzskata, ka šajā ziņā ir svarīgi rast jaunus inovatīvus energoefektivitātes projektu finansēšanas veidus, arī izmantojot privātā sektora finansējumu;

41. ņem vērā Komisijas atbalstu jaunu un inovatīvu finanšu instrumentu paplašinātajai lomai 2014.–2020. gada plānošanas periodā; uzsver, ka savlaicīgu piegāžu un juridiskās skaidrības trūkums rada ievērojamas grūtības dalībvalstīm, kā arī citām ieinteresētajām personām, kas iesaistītas šādu instrumentu pārvaldībā; mudina Komisiju nekavējoties iepazīstināt ar priekšlikumiem par jau izveidotiem finanšu instrumentiem, kas būtu pieejami energoefektivitātes pasākumu atbalstam;

42. aicina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz valsts energoefektivitātes fondu izveidi, kur Eiropas strukturālos un investīciju fondus var izmantot kā pašu kapitāla ieguldījumus vai līdzīgus ieguldījumus un papildināt tos ar privātā sektora papildu finansējuma avotiem;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

43. aicina Komisiju turpināt uzlabot mērķtiecīgu Eiropas Investīciju bankas (EIB) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB), Eiropas Padomes Attīstības bankas un Eiropas Energoefektivitātes fonda (EEEF) finansiālo atbalstu energoefektivitātes projektiem; aicina EIB, Eiropas Padomes Attīstības banku un ERAB izveidot kopīgu darba grupu, kas pētītu tādu jaunu finanšu instrumentu alternatīvas, kurus varētu darīt pieejamus dalībvalstīm kopā ar to valsts energoefektivitātes fondiem vai ar to starpniecību, lai stimulētu papildu privātā sektora ieguldījumus;

44. uzsver, ka līdzekļu piešķiršanā jāievēro proporcionalitātes, izmaksu lietderības un ekonomiskās efektivitātes principi un ka tādējādi nedrīkst palielināt administratīvo slogu;

Klimata, ģeogrāfiskā stāvokļa un ar konkurētspēju saistītie apstākļi

45. uzsver, ka ir svarīgi regulāri izvērtēt, vai energoefektivitātes pasākumi un prasības vēl joprojām atbilst klimata apstākļiem, rūpniecības un MVU konkurētspējas nosacījumiem un enerģijas cenu attīstības tendencēm dažādās dalībvalstīs un reģionos; aicina Komisiju to uzmanīgi apsvērt, izstrādājot izpildes rādītāju kopumu;

46. uzsver, ka saistībā ar energoefektivitāti ir jāņem vērā arī tālāko reģionu īpašie ģeogrāfiskie apstākļi, lai labāk izmantotu dabas resursus, kas pieejami uz salām (ģeotermālā, saules, vēja un jūras enerģija);

47. atbalsta MARIE programmas virzību, izveidojot Vidusjūras reģiona Ēku energoefektivitātes uzlabošanas stratēģiju; šajā sakarībā aicina dalībvalstis Vidusjūras reģionā apmainīties ar paraugpraksi, lai nodrošinātu izmaksu ziņā optimālu modeli Dienvideiropai; aicina izveidot līdzīgas programmas citos Eiropas reģionos, jo īpaši Eiropas centrālajā daļā; uzskata, ka līdzīgu stratēģiju varētu ieviest tālākos reģionos, jo daļa no tiem – bet ne visi – atrodas tropu apgabalos;

Rādītāji un kritēriji

48. aicina dalībvalstis noteikt tālejošus mērķus, lai nodrošinātu to, ka sabiedriskās ēkas un citas ēkas atbilst augstākajiem energoefektivitātes standartiem, kas paredzēti Direktīvā 2010/31/ES, un regulāri veikt to energoefektivitātes sertifikāciju;

49. aicina Komisiju kohēzijas politikā precizēt kopējos energoefektivitātes rādītājus, kas dalībvalstīm jāpiemēro un jāizmanto 2014.–2020. gada plānošanas periodā;

50. aicina Komisiju, aprēķinot katras dalībvalsts vai reģiona ieguldījumu izmaksas, kas vajadzīgas, lai ietaupītu vienu kWh, pienācīgi ņemt vērā ekonomiskos, ģeogrāfiskos un sociālos apstākļus;

51. aicina Komisiju nekavējoties un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un reģioniem izstrādāt energoefektivitātes projektu vērtēšanas pamatnostādnes, ko varētu izmantot par pamatu projektu vērtēšanas, uzraudzības un pārbaudes mehānismu izveidei, kā arī rentabilitātes noteikšanai;

52. aicina dalībvalstis ne vien piemērot energoefektivitātes rezultātu rādītājus, kas noteikti ERAF regulas pielikumā, bet izmantot arī pārredzamus projektu atlases kritērijus un vienai ietaupāmās enerģijas vienībai piemērojamas standartizētas ieguldījumu izmaksas, norādot maksimālo pieņemamo energoefektivitātes projektos veikto ieguldījumu atmaksāšanās laiku;

53. ņem vērā jaunāko Revīzijas palātas ziņojumu par kohēzijas politikas ieguldījumiem energoefektivitātē un to rentabilitāti; uzsver Revīzijas palātas ieteikumu izmantot pārredzamus un stingrākus projektu atlases kritērijus ES un dalībvalstu līmenī; piekrīt Revīzijas palātas secinājumam, ka novērtējuma kritērijiem, ko izmanto ieguldījumu lēmumu pieņemšanā, jābūt skaidrākiem un precīzākiem attiecībā uz to, kādā veidā jāņem vērā energoefektivitātes aspekti;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

54. tomēr atzīmē, ka Palātas novērtējums ir diezgan ierobežojošs, ņemot vērā izlases veida novērtēšanu un atmaksāšanās periodu; uzsver, ka kohēzijas politika ir integrēta politika un tālab, veicot projektu novērtējumu, ir jāizmanto visaptveroša pieeja, kuras pamatā ir dzīves cikla izmaksu analīze;

Ēku sektora nozīme

55. norāda, ka 2010. gadā ēku enerģijas patēriņš veidoja lielāko daļu, t. i., 40 %, no kopējā galīgā enerģijas patēriņa ES, no kura mājsaimniecības veidoja 26,7 %, un ka šis patēriņš radīja 36 % no Savienības CO₂ emisiju apjoma; pauž nožēlu par to, ka lielākā daļa dalībvalstu pilnībā neizmanto ēku enerģijas taupīšanas potenciālu; aicina Komisiju rast veidus, kā veicināt centienus, ar kuriem nodrošināt, lai šis vislielākais enerģijas taupīšanas potenciāls nepaliktu neizmantots, un šajā nolūkā izstrādāt priekšlikumus konkrētu mērķu sasniegšanai ēku enerģijas patēriņa jomā dalībvalstīs;

56. atgādina, ka ēku parastais renovācijas cikls ir 40 gadi un ka enerģijas taupīšanas tehnoloģijas šajā nozarē ir augsti attīstītas, un lielākie šķēršļi, kas kavē enerģijas taupīšanas potenciāla pilnīgu izmantošanu, nav tehniski šķēršļi; norāda – ņemot vērā to, ka energoefektivitātes renovācijas projektu būtības dēļ šo projektu rezultāti bieži vien ir mazāk pamanāmi, mazāki un sarežģītāk apkopojami, Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem arī ir ļoti svarīga nozīme, nodrošinot šo šķēršļu pārvarēšanai vajadzīgo finansējumu;

57. atzīmē, ka enerģijas taupīšanas potenciāls, kas lielā mērā ir atkarīgs no pašreizējo ēku tehniskā stāvokļa, visās dalībvalstīs nav vienāds; aicina dalībvalstis precizēt “pienācīga mājokļa” definīciju, iekļaujot tajā arī energoefektivitātes standartus;

58. uzsver, ka publiskie ieguldījumi ēku energoefektivitātes uzlabošanai jo īpaši ir vajadzīgi mazāk attīstītos reģionos un dalībvalstīs, kuras saņem Kohēzijas fonda finansējumu un kurās ir būtisks enerģijas patēriņa samazināšanas potenciāls, izmantojot izmaksu ziņā efektīvus pasākumus;

59. mudina dalībvalstis maksimāli izmantot valsts mēroga un reģionālas programmas, lai nodrošinātu, ka augsta līmeņa energoefektivitātes risinājumus izmanto gan jaunu ēku būvniecībā, gan pašreizējo ēku renovācijā (modernizēšanā), tostarp attiecībā uz to mājsaimniecību mājokļiem, kurām ir zemi ienākumi;

60. norāda, ka laukos un tālākos apgabalos ir piemēroti apstākļi decentralizētas enerģijas ražošanas veidu ieviešanai, samazinot enerģijas zudumus, kuri rodas, pārvadot elektroenerģiju lielos attālumos;

61. aicina attiecīgās valsts iestādes paātrināt to īpašumā esošo ēku renovāciju, izmantojot kohēzijas politikas finansējumu, lai nodrošinātu nepieciešamo sviras efektu un rādītu piemēru;

62. aicina dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst problēmām, ko rada kopīpašums daudzdzīvokļu namos, kur ir sarežģīta “parazītisma” problēma;

63. aicina Komisiju vairot informētību par ēku pilnvērtīgas renovācijas un pakāpeniskas pilnīgas renovācijas reālo potenciālu, atbalstot dalībvalstis un reģionus to renovācijas stratēģiju izstrādē; iesaka šīs stratēģijas izstrādāt paralēli darbības programmu priekšlikumiem un orientēt tās uz inovatīvu finanšu instrumentu izmantošanu, ietverot indikatīvus starpposma mērķus ieguldītāju uzticības veicināšanai;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

64. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un Reģionu komitejai.

P7_TA(2013)0346

Zivsaimniecības stratēģija Adrijas un Jonijas jūrā.

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par zivsaimniecības stratēģiju Adrijas un Jonijas jūrā (2012/2261(INI))

(2016/C 093/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Adrijas un Jonijas jūras reģiona jūrlietu stratēģija” (COM(2012)0713),
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1967/2006, kas attiecas uz Vidusjūras zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas pārvaldības pasākumiem un ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2847/93, kā arī atceļ Regulu (EK) Nr. 1626/94, un tās turpmākos grozījumus (Vidusjūras regula) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā tā 2013. gada 6. februāra rezolūciju par kopējo zivsaimniecības politiku ⁽²⁾,
- ņemot vērā tā 2012. gada 22. novembra rezolūciju par kopējās zivsaimniecības politikas ārējo dimensiju ⁽³⁾,
- ņemot vērā Direktīvu 2008/56/EK un dalībvalstu pienākumu veikt nepieciešamos pasākumus, lai vēlākais līdz 2020. gadam jūras vidē sasniegtu vai saglabātu labu vides stāvokli,
- ņemot vērā tā 2012. gada 3. jūlija rezolūciju par ES makroreģionālo stratēģiju attīstību: pašreizējā prakse un nākotnes izredzes, it īpaši Vidusjūras reģionā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā tā 2011. gada 8. marta rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par atsevišķiem noteikumiem attiecībā uz zveju Vidusjūras Vispārējās zivsaimniecības komisijas (GFCM) nolīguma apgabalā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā tā 2010. gada 21. oktobra rezolūciju par integrēto jūrniecības politiku (IJP) – sasniegtā progresa novērtēšana un jauni uzdevumi ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu direktīvai, ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas un integrētās piekrastes pārvaldības satvaru (COM(2013)0133),
- ņemot vērā tā 2010. gada 17. jūnija rezolūciju par jaunu impulsu Eiropas akvakultūras ilgtspējīgas attīstības stratēģijai ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Dzīvotņu direktīvu ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OV L 409, 30.12.2006., 11. lpp.; OV L 36, 8.2.2007., 6. lpp.; OV L 196, 28.7.2011., 42. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0040.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0461.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0269.

⁽⁵⁾ OV C 199 E, 7.7.2012., 193. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 70 E, 8.3.2012., 70. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 236 E, 12.8.2011., 132. lpp.

⁽⁸⁾ Padomes Direktīva 92/43/EEK (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā par integrētu jūrlietu politiku atbildīgo Eiropas ministru un Komisijas 2012. gada 7. oktobra deklarāciju par jūras un jūrlietu programmu izaugsmei un nodarbinātībai (Limasolas deklarācija),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Jūras nozaru izaugsme un izaugsmes noturību veicinošās iespējas” (COM(2012) 0494),
 - ņemot vērā Eiropadomes 2011. gada 23.–24. jūnija sanāksmes secinājumus,
 - ņemot vērā Konvenciju par Vidusjūras aizsardzību pret piesārņojumu un tai pievienotos protokolus ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010) 2020),
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2011. gada 12. oktobra pastāvīgo atzinumu, ar kuru atbalsta jauna Adrijas un Jonijas jūras makroreģiona izveidošanu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Ankonas deklarāciju, kas pieņemta 2010. gada 5. maijā 12. Jonijas jūras reģiona padomē,
 - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS),
 - ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas 1995. gada 31. oktobrī pieņemto Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksu,
 - ņemot vērā Starptautiskās darba organizācijas (SDO) Ieteikumu Nr. 199 par darbu zvejniecības nozarē,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A7-0234/2013),
- A. tā kā pie Adrijas un Jonijas jūras atrodas septiņas valstis ⁽³⁾, starp kurām ir četras dalībvalstis (Itālija, Grieķija, Horvātija un Slovēnija), viena kandidātvalsts (Melnkalne) un divas iespējamās kandidātvalstis (Albānija un Bosnija Hercegovina);
- B. tā kā pārrobežu sadarbība ir būtiska, lai izveidotu kopēju zvejas darbību pārvaldību un nodrošinātu zivju krājumu ilgtspējīgu izmantošanu;
- C. tā kā, lai gan dažās Adrijas jūras valstīs ir izveidotas īpašas zonas, būtiska Adrijas un Jonijas jūras baseina daļa joprojām ir starptautiskie ūdeņi;
- D. tā kā Parlaments savā neseno rezolūcijā par makroreģionālo stratēģiju izveidošanu ES uzsvēra, ka Adrijas un Jonijas jūras makroreģionālā stratēģija ir būtisks faktors centienos panākt mieru starp Rietumbalkānu valstīm un tā varētu palīdzēt šīm valstīm pievienoties ES, tādējādi ļaujot īstenot vienotu politiku visā Vidusjūras baseinā;
- E. tā kā valstis, kas parakstījušas Ankonas deklarāciju, ir aicinājušas Komisiju izstrādāt Adrijas un Jonijas jūras makroreģionālo stratēģiju, sekojot Komisijas jau iesniegto Baltijas jūras (2009), Donavas (2010) un Atlantijas okeāna (2011) makroreģionālo stratēģiju piemēram ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0128.

⁽²⁾ Atzinums COTER-V-016, atzinuma sagatavotājs *Gian Mario Spacca* (ALDE, IT), 2011. gada oktobris.

⁽³⁾ Starptautiskās hidrogrāfijas organizācijas (IHO) definīcijā kā Jonijas jūras robeža norādīta līnija starp Passero zemesragu Sicīlijā un Tenaras zemesragu Grieķijā.

⁽⁴⁾ COM(2009)0248, COM(2012)0128, COM(2010)0715 un COM(2011)0782.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- F. tā kā Eiropadome 2011. gada 23. un 24. jūnija rezolūcijā aicināja dalībvalstis "sadarbībā ar Komisiju turpināt darbu ar iespējamām turpmākām makroreģionālām stratēģijām, it īpaši attiecībā uz Adrijas un Jonijas jūras reģionu";
- G. tā kā Reģionu komiteja nesēnā atzinumā aicināja Parlamentu atbalstīt jaunas ES stratēģijas izstrādi Adrijas un Jonijas jūras makroreģionam, kurā ņemtu vērā šā reģiona būtiskākās problēmas, jo īpaši zvejniecības un akvakultūras jomā;
- H. tā kā zvejniecība jau izsenis ir bijusi nozīmīga nozare lielākajā daļā Adrijas un Jonijas jūras piekrastes reģionu un zvejas darbības šajā zonā pašlaik pārvalda Vidusjūras Vispārējā zivsaimniecības komisija (GFCM) un Starptautiskā Atlantijas tunzivju saglabāšanas komisija (ICCAT);
- I. tā kā Adrijas jūras baseina ģeofiziskais veidojums, jo īpaši tā ziemeļu daļā, ir galvenokārt smilšaina grunts un sekli ūdeņi, kas kļūst dziļāki tikai daudzas jūras jūdzes no krasta, bet Jonijas jūras baseina ģeofiziskais veidojums ir līdzīgs pārējās Vidusjūras daudz dziļākajiem ģeofiziskajiem veidojumiem, jo īpaši 18. un 19. ĢAA (GFCM ģeogrāfiskie apakšreģioni), kuros dziļums sasniedz 2 000 metru;
- J. tā kā zvejniecībai Adrijas un Jonijas jūras baseinā raksturīga jaukta zveja ar darbībām, kurās izmanto daudzveidīgus zvejas rīkus, no amatnieciskas mazapjoma zvejas līdz bentiskai tralēšanas zvejai, no vidēja dziļuma pelāģiskās zvejas līdz atpūtas zvejai;
- K. tā kā Adrijas jūrā mitinās liels skaits endēmisko zivju sugu; tā kā tomēr zvejas intensitātes palielināšanās un/vai piesārņojums ir radījis nopietnas problēmas zivju krājumiem un zivsaimniecības nozarei kopumā, jo īpaši Itālijas krastos Adrijas jūras dienvidu daļā;
- L. tā kā turklāt pēdējos gados Adrijas un Jonijas jūras baseinā ir notikusi akvakultūras būtiska attīstība, lai gan pastāv nopietni vides un telpiskie šķēršļi un ne visas zonas ir piemērotas zivju audzēšanai atklātā jūrā, un tur, kur tas ir iespējams, šādas audzēšanas vietas ne vienmēr ir savietojamas ar citām darbībām;
- M. tā kā jau pastāv vairākas vērtīgas reģionālās shēmas zinātniskās sadarbības veicināšanai, lai nodrošinātu atbildīgu zivsaimniecību Adrijas jūrā, piemēram, *AdriaMed* ⁽¹⁾;
- N. tā kā daudzām dalībvalstīm nav īpašu valsts vai reģionālo attīstības plānu, ar ko reglamentētu iekārtu izmantošanu krasta joslā un atklātā jūrā un kas skaidri noteiktu akvakultūras uzņēmumiem pieejamās zonas, tādējādi novēršot viegli paredzamus interešu konfliktus ar citām ekonomikas nozarēm, piemēram, tūrismu, lauksaimniecību un piekrastes zveju;
- O. tā kā Adrijas jūras aizsargājamo zonu tīkls (*AdriaPAN*) ir iniciatīva, kuras mērķis ir ar partnerību palīdzību optimizēt šo zonu pārvaldību un plānošanu;
- P. tā kā integrētas pieejas jūrlietu politikai izstrādāšanai attiecībā uz Adrijas un Jonijas jūru jānotiek dialogā un partnerībā ar visām piekrastes valstīm, jo jūrniecības darbībām un kopējiem resursiem ir pārrobežu raksturs,

Vispārīgi apsvērumi

1. norāda, ka ar Lisabonas līguma stāšanās spēkā Parlaments ir kļuvis par otru pilntiesīgu likumdevēju iestādi zvejniecības un akvakultūras nozarē un pilnībā vēlas piedalīties zivsaimniecības politikas veidošanā ES līmenī, kā arī reģionu un starpreģionu līmenī;

⁽¹⁾ *AdriaMed* ir Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas reģionālais projekts, ko finansē Itālijas Lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības politikas ministrija (MiPAAF) un Komisija, ar mērķi veicināt zinātnisko sadarbību starp Adrijas jūras valstīm (Albāniju, Horvātiju, Itāliju, Melnkalni un Slovēniju) saskaņā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. uzskata, ka Adrijas un Jonijas jūras stratēģijā īpaši jāatsaucas uz zvejniecības un akvakultūras nozares, tostarp nodarbinātības, ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi;
3. uzskata, ka Adrijas un Jonijas jūras stratēģijā jācenšas nodrošināt vides saglabāšanu un aizsardzību;
4. atzinīgi vērtē Komisijas 2012. gada 3. decembra paziņojumu, kas ir svarīgs solis ceļā uz tāda tiesiskā regulējuma pieņemšanu, kurš veicinās ciešāku sadarbību starp Adrijas un Jonijas jūras valstīm un reģioniem, lai nodrošinātu to, ka zvejošana notiek atbildīgi un ir ekonomiski dzīvotspējīga nodarbošanās piekrastes kopienām;
5. šajā sakarā uzskata, ka integrētajai jūrniecības politikai (IJP) jāieņem nozīmīga vieta Adrijas un Jonijas jūras ilgtermiņa stratēģiskās politikas izstrādē, kā mērķi nosakot ilgtspējīgu jūras un jūrlietu attīstību un jūras ekosistēmu saglabāšanu nākamajām paaudzēm;
6. turklāt uzskata, ka jūras telpiskā plānošana kā sabiedriska process, ar kura palīdzību analizē un plāno cilvēka darbību telpā un laikā Adrijas un Jonijas jūras apgabalos, jo īpaši Adrijas jūras ziemeļu daļā, ir būtiska ilgtspējīgas zvejniecības nozares nākotnes nodrošināšanai kontekstā ar citām saistītām darbībām;
7. atkārtoti pauž atbalstu makroreģionālās stratēģijas izstrādei šajā nozīmīgajā jūras baseinā ar mērķi risināt kopīgās problēmas, ar kurām saskaras iedzīvotāji attiecīgajos piekrastes reģionos, un veicināt reģiona ekonomisko attīstību un integrāciju Eiropā;
8. uzskata, ka visām ES programmām un finansējuma instrumentiem⁽¹⁾, kā arī pirmspievienošanās palīdzības instrumentiem (IPA), kas attiecas uz Adrijas un Jonijas jūras baseinu, jābūt savietojamiem un jāizmanto pēc iespējas efektīvāk, lai teritorijas zvejnieki un zivsaimniecības uzņēmumi no tiem gūtu reālu pievienoto vērtību;
9. ir cieši pārliecināts, ka jebkādi centieni atbildīgas un ilgtspējīgas zivsaimniecības veicināšanā Adrijas un Jonijas jūras baseinā var būt kā katalizators piekrastes un lauku zonu attīstībai attiecīgajās valstīs un veicināt kombinētu ekonomisko darbību attīstību – piemēram, “tūrisma zveju”, proti, tūristu vai pētnieku došanos kopā ar profesionāliem zvejniekiem zvejā —, pilnībā ievērojot atbilstību ilgtspējīgas zvejas principam, t.i., saglabājot vietējo vidi un bioloģisko daudzveidību;
10. uzskata, ka Barselonas konvenciju un tai pievienoto Protokolu par integrēto piekrastes pārvaldību, kas stājās spēkā 2011. gada martā, varētu izmantot par paraugu, kā integrēto pārvaldību padarīt obligātu dalībvalstīm, kuras robežojas ar Adrijas un Jonijas jūru;
11. uzskata, ka pieejamie dati par zivju krājumiem Adrijas un Jonijas jūru baseinā, to kustību un izplatīšanos, kā arī par atpūtas zvejas darbībām, nav apmierinoši, un attiecīgi aicina atbildīgās iestādes un pētniecības struktūras pēc iespējas agrāk novērst trūkumus;
12. aicina Komisiju veikt turpmākus pasākumus, lai veicinātu pētniecības programmas saistībā ar jūras vidi un zivsaimniecību, kā arī mudinātu izmantot un izplatīt šo programmu atklājumus;
13. uzskata, ka veiksmīgi sadarbības piemēri starp dažādu reģionu pārvaldības iestādēm komercdarbībā⁽²⁾ var tikt izmantoti kā laba prakse un tos var ieviest citās piemērošanas jomās, lai nodrošinātu zvejas un akvakultūras produktu, un jo īpaši vietējo produktu, labāku izsekojamību, ienesīgumu un tirdzniecību;
14. atbalsta visu ieinteresēto personu dalību ilgtspējīgas un ražīgas zivsaimniecības nozares attīstībā šajā reģionā;

⁽¹⁾ Struktūrfondi (ERAF, KF, ESF, EZF/EJZF), kā arī 7^oPQ un LIFE+.

⁽²⁾ Piemēram, Zvejniecības un akvakultūras sociāli ekonomiskais novērošanas centrs Adrijas jūras ziemeļu daļā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

15. uzskata, ka, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību zvejniecības un akvakultūras nozarē visā Adrijas un Jonijas jūras baseinā un paaugstinātu nodarbinātību piekrastes teritorijās, ir būtiski novērtēt sieviešu nozīmīgo darbu zivsaimniecības nozarē, palīdzēt viņām iegūt profesionālo kvalifikāciju un iekļauties piekrastes rīcības grupās un ražotāju organizācijās;
16. aicina piedāvāt stimulus, kas var pievilināt jauniešus zvejniecības un akvakultūras nozarēm šajā reģionā un mudināt viņus iesaistīties šo nozaru darbībās;
17. norāda, ka Parlaments jau iepriekš ir pievērsis uzmanību nepieciešamībai izstrādāt vienkāršotākus, saskaņotākus un pārredzamākus tiesību aktus akvakultūras jomā, novēršot šķēršļus, kas līdz šim ir kavējuši pilnīgu ES akvakultūras nozares potenciāla izmantošanu, un ka tas tiks izstrādāt skaidrus un konsekventus ES un valstu noteikumus, kā arī dalībvalstīm skaidri definēt jūras un piekrastes attīstības plānus saskaņā ar nesen pieņemtajām GFCM vadlīnijām⁽¹⁾;
18. norāda, ka akvakultūras nozares mērķtiecīga attīstīšana Adrijas un Jonijas jūru baseina piekrastes reģionos, kuri ir ļoti atkarīgi no tūrisma vasaras periodā, varētu radīt darbavietas, kuras neietekmē sezonālitate, un tādējādi būtiski uzlabot nodarbinātību;
19. uzsver, ka akvakultūras darbību paplašināšana nedrīkst apdraudēt laba vides stāvokļa sasniegšanu atbilstoši Direktīvai 2008/56/EK un tā jāveic pilnībā atbilstoši visiem attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem vides jomā;
20. norāda, ka zivju krājumu un jūras vides aizsardzība no piesārņojuma un pārmērīgas un/vai nelikumīgas zvejas ir iespējama tikai, izveidojot jūrniecības darbību informācijas un uzraudzības sistēmu integrētu tīklu ciešā sadarbībā ar attiecīgajām piekrastes valstīm un reģioniem;

Īpaši apsvērumi

21. mudina Adrijas un Jonijas jūras baseina piekrastes valstis sadarboties, lai izstrādātu vispārēju pārskatu par reģiona īpašām ģeofiziskām un dziļuma īpatnībām, dažādu jūras sugu klātbūtni un zvejas veidu izplatību, lai iegūtu vispārēju ainu, kas kalpotu par pamatu uzlabotai zivsaimniecības pārvaldībai un palīdzētu turpmāko makroreģionālo stratēģiju ietvaros stiprināt zivsaimniecības darbības;
22. tāpēc mudina Komisiju pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2013. gadam pieņemt attiecīgu rīcības plānu jūrniecības stratēģijas konkrētai īstenošanai Adrijas un Jonijas jūras makroreģionā, šajā stratēģijā par vienu no prioritātēm izvirzot zivsaimniecības nozari, ņemot vērā ģeofiziskās īpatnības, un šo rīcības plānu sasaistot ar reģionālo politiku, Savienības integrēto jūrlietu politiku un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, lai maksimāli palielinātu tā sviras efektu;
23. mudina Komisiju pēc iespējas drīzāk iesniegt priekšlikumu regulai, ar kuru nosaka kopējus tehniskos pasākumus zivsaimniecības jomā Adrijas un Jonijas jūras baseinā un precizē pieļaujamo zvejas intensitāti, zvejas sezonas un atļautos zvejas instrumentus un citus attiecīgos pārvaldības pasākumus;
24. pauž nožēlu, ka dalībvalstis nav plašāk izmantojušas šos individuālos pārvaldības plānus, kas ļauj atcelt dažus vispārīgus noteikumus, lai varētu ņemt vērā specifiskas īpatnības; uzskata, ka tas ievērojami atvieglotu vietējo pārvaldību un sniegtu vērtīgus datus par situāciju dažādās zonās, padarot iespējamās attiecīgas izmaiņas; tāpēc prasa piekrastes dalībvalstīm konstruktīvi sadarboties citai ar citu un ar Komisiju un atjaunot un nepārtraukti pielāgot zivsaimniecības pārvaldības pasākumus;
25. aicina Komisiju izveidot pastāvīgu dialogu ar trešām valstīm Adrijas un Jonijas jūras baseinā, lai noslēgtu konkrētus divpusējus un daudzpusējus nolīgumus ar mērķi virzīties uz zivsaimniecības pārvaldības noteikumu saskaņošanu un standartizāciju un sasniegtu ES kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) mērķus Vidusjūras reģionā, vienlaikus pilnībā izmantojot sadarbības sistēmu, ko nodrošina starptautiskās un reģionālās zvejniecības organizācijas; norāda, ka Adrijas un Jonijas jūras stratēģijai tikai tad ir iespējams būt ar pievienoto vērtību, ja vienlīdz tiek ņemtas vērā visas robežojošās valstis – gan ES valstis, gan trešās valstis;

⁽¹⁾ Rezolūcija GFCM/36/2012/1 "Guidelines on Allocated Zones for Aquaculture (AZA)", kas pieņemta GFCM 36. sesijā (2012. gada maijā).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

26. aicina Komisiju veicināt KZP mērķu sasniegšanu, jo īpaši vēlākais līdz 2020. gadam pārsniedzot maksimālo ilgtspējīgas ieguves rādītāju (MSY) visiem zivju krājumiem, un mudināt izmantot uz ekosistēmu balstītu pieeju attiecībā uz trešām valstīm;
27. aicina Komisiju kopā ar piekrastes valstīm palielināt centienus apmainīties ar labu uzglabāšanas praksi un veicināt aizsargājamo jūras zonu izveidošanu ar mērķi atjaunot visapdraudētākās sugas;
28. aicina Komisiju veicināt Jūras stratēģijas pamatdirektīvas mērķu sasniegšanu attiecībā uz trešām valstīm, kuras robežojas ar Adrijas un Jonijas jūru, proti, vēlākais līdz 2020. gadam sasniegt vai saglabāt labu jūras vides stāvokli;
29. aicina Komisiju šajā sakarā mudināt dalībvalstis, kas robežojas ar Adrijas un Jonijas jūru, izstrādāt un īstenot jūras stratēģijas, piemērojot uz ekosistēmu balstītu pieeju un nodrošinot vides problēmu integrāciju dažādās politikās, kurām ir ietekme uz jūras vidi, kā arī ņemot vērā pārrobežu ietekmi uz jūras ūdeņu kvalitāti blakus esošajās trešās valstīs;
30. atgādina, ka zināšanu par jūras vidi uzlabošanai, tostarp par zivju sugām, un plašākai inovāciju un labāko prakšu ieviešanai zivsaimniecības nozarē finansējums ir pieejams gan no jaunā Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) datu vākšanas programmām, gan no dažādām Savienības pētniecības programmām; tāpēc aicina dalībvalstis izstrādāt projektus šajās jomās un uzskata, ka ar dalībvalstu projektiem veicināta ciešāka sadarbība starp dažādām piekrastes valstīm, neatkarīgi no tā, vai tās ir ES vai trešās valstis, var novest pie ļoti interesantām iniciatīvām, kuras var dot labumu visam Adrijas un Jonijas jūras baseinam;
31. aicina Komisiju novērtēt iespējas, vienojoties ar Eiropas Investīciju banku (EIB) un ņemot vērā *FEMIP*⁽¹⁾ pieredzi, izveidot īpašu budžeta pozīciju, lai īstenotu šīs stratēģijas darbības un mērķus un izvairītos no turpmākiem sarežģījumiem, pieņemot jaunus budžeta instrumentus; aicina Komisiju arī apsvērt iespēju izmantot projektu obligācijas, kā arī publiskās un privātās partnerības kā augstākā mērā piemērotus finanšu instrumentus;
32. aicina Komisiju ieteikt Vidusjūras reģionā jau izveidotās Reģionālā padomdevējas padomes (RAC) organizācijas ietvaros izveidot konkrētas konsultatīvās iestādes gan Adrijas jūrai, gan Jonijas jūrai, pamatojoties uz Itālijas ūdeņos izveidoto "jūras apgabalu" pozitīvo pieredzi⁽²⁾ (piemēram, Adrijas jūras ziemeļu daļas zvejniecības apgabals, ko izveidoja 2012. gadā Adrijas jūras ziemeļu daļas zvejniecības nozares dalītai un saskaņotai pārvaldībai no politiskā, ekonomiskā, sociālā un vides viedokļa);
33. aicina Komisiju nākamajā tiesību aktu priekšlikumā par jūras teritoriālo plānošanu iekļaut noteikumus, kas liek dalībvalstīm pārskatīt to teritorijā spēkā esošos noteikumus vides un tūrisma aizsardzības jomā, un – attiecībā uz zonām, uz kurām neattiecas ierobežojumi, – pieņemt jūras un piekrastes attīstības plānus, kuros nosaka pieņemamības un atbilstības kritērijus šo zonu izmantošanai un aizņemšanai, lai atvieglotu piekļuvi citām zonām, kas ir piemērotas akvakultūras nozares uzņēmumu izveidei;
34. turklāt aicina Komisiju izstrādāt īpašu darba plānu Adrijas un Jonijas jūrām, nosakot nākotnes mērķus šajā reģionā līdzīgi tam, ko pašlaik veic attiecībā uz Vidusjūru (*IMP-MED* projekts); uzsver, ka šis darba plāns jāuztver kā projekts, kas atbilst finansējuma saņemšanai no EJZF;

⁽¹⁾ Eiropas un Vidusjūras valstu investīciju un partnerības fonds.

⁽²⁾ "Jūras apgabalu" mērķis ir stiprināt sadarbību starp valsts un reģionu pārvaldi, lai attīstītu un atbalstītu zivsaimniecību un akvakultūru, veicinātu partnerattiecības ar ražotājiem un uzņēmumiem zivsaimniecības nozares ķēdēs.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

35. mudina Komisiju izstrādāt sankciju sistēmu, lai nodrošinātu iespēju sodīt dalībvalstis, kuras neizpilda datu vākšanas un nosūtīšanas pienākumus vai nespēj novērst nelegālu, neregistrētu un neregulētu (NNN) zveju savos ūdeņos vai savā zvejas flotē;

o

o o

36. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0347

Mutiskās tulkošanas efektivitātes un izmaksu lietderības paaugstināšana Eiropas Parlamentā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par mutiskās tulkošanas efektivitātes un izmaksu lietderības paaugstināšanu Eiropas Parlamentā (2011/2287(INI))

(2016/C 093/05)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 286. pantu,
 - ņemot vērā tā 2006. gada 5. septembra rezolūciju par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 5/2005 par mutiskās tulkošanas izdevumiem Parlamentā, Komisijā un Padomē ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 5/2005 “Mutiskās tulkošanas izdevumi Parlamentā, Komisijā un Padomē, ar iestāžu atbildēm” ⁽²⁾,
 - ņemot vērā paziņojumu Prezidija locekļiem “Resursu izmantošanas ziņā efektīva pilnīga daudzvalodība mutiskajā tulkošanā – lēmuma par Eiropas Parlamenta 2012. gada budžetu īstenošana”,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta ģenerālsēdētāja 2013. gada 9. aprīļa ziņojumu “Sagatavošanās sarežģītībai: Eiropas Parlaments 2025. gadā – atbildes”,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A7-0233/2013),
- A. tā kā daudzvalodība ir viens no Eiropas Parlamenta un visas Savienības pamatprincipiem, kas nodrošina kultūras un valodu daudzveidības ievērošanu un vienlīdzīgu attieksmi pret ES pilsoņiem, kuriem ir dažāda izcelsme un kvalifikācija;
- B. tā kā daudzvalodības princips Eiropas Parlamentā ir šīs iestādes politiskās, likumdošanas un komunikatīvās darbības pamats;

⁽¹⁾ OV C 305 E, 14.12.2006., 67. lpp.

⁽²⁾ OV C 291, 23.11.2005., 1. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- C. tā kā ar daudzvalodības princips Eiropas Parlamentā nodrošina to, ka netiek nevajadzīgi ierobežotas Eiropas pilsoņu tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās;
- D. tā kā daudzvalodība garantē pilsoņu tiesības sazināties ar Parlamentu jebkurā ES oficiālajā valodā, tādējādi ļaujot viņiem izmantot savas demokrātiskās kontroles tiesības;
- E. tā kā Parlamenta tulkošanas dienesti atvieglo saziņu un tādējādi nodrošina Parlamenta pieejamību visiem Eiropas pilsoņiem un līdz ar to pārredzamību Savienības unikālajā daudzvalodu struktūrā, kas balstās uz 24 oficiālām valodām;
- F. tā kā Parlamenta Reglamentā noteikts, ka deputāti var runāt oficiālajā valodā, kuru viņi izvēlējušies, un ka tiks nodrošināta mutiskā tulkošana citās oficiālajās valodās, tādējādi respektējot demokrātiskās tiesības tikt ievēlētam Eiropas Parlamentā neatkarīgi no valodu prasmes;
- G. tā kā secīgās paplašināšanās rezultātā daudzvalodības nodrošināšanas uzdevums ir sasniedzis pilnīgi jaunu dimensiju apmēra, sarežģītības un politikas atbilstības ziņā un tā kā plaša daudzvalodība rada lielas un aizvien pieaugošas izmaksas Parlamentam un līdz ar to Savienības pilsoņiem;
- H. tā kā attiecībā uz Parlamenta 2012. gada budžetu bija nepieciešami būtiski ietaupījumi, tostarp mutiskās tulkošanas pakalpojumu izmaksu samazināšana par EUR 10 miljoniem gadā, lai ierobežotu budžeta pieaugumu līdz 1,9 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu,

Mutiskās tulkošanas sistēma Eiropas Parlamentā

1. atzīst, ka Eiropas Savienība ir vienīgā organizācija pasaulē, kura īsteno oficiālu daudzvalodības politiku, kas pamatojas uz 24 oficiālām valodām un līdz ar to ietver 552 valodu kombinācijas; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Parlamenta mutiskās tulkošanas pakalpojumu ļoti augsto kvalitāti, bet uzskata, ka jāmeklē veidi, kā samazināt daudzvalodības sarežģītās struktūras radīto slogu un tās ievērojamās un aizvien pieaugošās izmaksas;
2. atzīmē, ka no visām valodām, kurās runāts no 2009. gada septembra līdz 2013. gada februārim Strasbūrā un Briselē notikušajās plenārsēdēs, angļu valoda tika izmantota 26 979 minūtes (29,1 %), vācu valoda – 12 556 minūtes (13,6 %), franču valoda – 8 841 minūti (9,5 %), igauņu valoda – 109 minūtes (0,1 %) un maltiešu valoda – 195 minūtes (0,2 %);
3. uzsver, ka plenārsēdes un komisiju sanāksmes ir pēc pieprasījuma pieejamas visiem pilsoņiem ar tīmekļa straumēšanas pārraižu vai videopārraižu starpniecību; norāda, ka ar šo jauno komunikācijas kanālu palīdzību Savienības pilsoņiem ir nodrošināta Eiropas Parlamenta paaugstināta darbības pārredzamība, turklāt to pieejamība visās darba valodās norāda uz Eiropas Parlamenta demokrātisko un daudzkulturālo raksturu;
4. uzsver, ka dažas daudznacionālas institūcijas, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO) un Ziemeļatlantijas līguma organizācija (NATO), darbojas tikai starpvaldību līmenī un tām nav likumdošanas funkcijas; šajā sakarībā norāda, ka ANO, kurā ir 192 dalībvalstis, valodu režīms paredz sešu oficiālo valodu izmantošanu, un NATO, kurā ir 28 dalībvalstis, – lai gan tai ir divas oficiālās valodas – galvenokārt izmanto angļu valodu;
5. tomēr uzsver, ka Parlaments ir tieši ievēlēta politiska institūcija, kuras locekļus ievēlē neatkarīgi no to valodu zināšanām; tādēļ vēlreiz apstiprina katra deputāta tiesības runāt valodā pēc viņa izvēles, jo tas ir viens no Parlamenta darbības organizācijas pamatprincipiem;
6. atzīmē, ka oficiālo valodu izmantojuma praktiskā īstenošana Eiropas Parlamentā ir noteikta tā Rīcības kodeksā attiecībā uz daudzvalodību (atjaunināts 2008. gadā); atzīmē to, ka ar minētajā kodeksā noteiktās “pārvaldītas pilnīgas daudzvalodības” koncepciju tiek saglabāta vienlīdzība deputātu un pilsoņu vidū; norāda, ka pilnīgas daudzvalodības īstenošana, vienlaikus balstoties uz principu “mutiskā tulkošana pēc pieprasījuma”, ilgtermiņā būs atkarīga no valodu pakalpojumu lietotāju aktīvas informēšanas par šo pakalpojumu sniegšanas izmaksām un tādējādi par viņu atbildību par pēc iespējas labāku to izmantošanu;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

7. uzskata, ka arī mutiskajai tulkošanai jāpiemēro pareizas finanšu pārvaldības princips un – lai Eiropas nodokļu maksātājiem izmaksu ziņā nodrošinātu pēc iespējas lielāku efektivitāti – būtu pastāvīgi jāveic kritiskā analīze, novērtējot, kur un kādā veidā var uzlabot efektivitāti un kontrolēt vai ierobežot izmaksas;

Mutiskās tulkošanas resursu efektīva izmantošana

8. atzīmē Parlamenta Prezidija 2011. gada lēmumu par resursu izmantošanas ziņā efektīvu pilnīgu daudzvalodību mutiskajā tulkošanā, ar kuru tiek palielināta mutiskās tulkošanas pakalpojumu efektivitāte un samazinātas to strukturālās izmaksas šādos veidos:

- i) vajadzības, ko rada Parlamenta delegāciju braucieni, saskaņojot ar pieejamajiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem,
- ii) prioritāti piešķirot mutiskajai tulkošanai triālogos komiteju nedēļās,
- iii) vienmērīgāk iepļānojot komiteju sanāksmes šajās nedēļās,
- iv) stingrāk piemērojot noteikumus par vakara sanāksmju ilgumu;

9. atzinīgi vērtē to, ka tā rezultātā Parlamenta mutiskās tulkošanas pakalpojumiem paredzētie budžeta līdzekļi ir sākuši samazināties; norāda, ka 2010. gadā budžeta izpildes rezultāts bija EUR 54 990 000, 2011. gadā – EUR 56 964 283 un 2012. gadā tas pašlaik ir EUR 47 000 000, lai gan 2012. gada budžeta galīgais izpildes rezultāts nebūs zināms līdz 2013. gada 31. decembrim un tas var būt augstāks;

10. atzīmē, ka Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorātam paredzētais 2013. gada budžets tiek lēsts EUR 58 000 000 apmērā, no kuriem EUR 53 000 000 ir tieši saistīti ar mutiskās tulkošanas pakalpojumiem; prasa, lai tam regulāri tiktu sniegta detalizēta informācija par 2013. gada budžeta iniciatīvas "Resursu izmantošanas ziņā efektīva pilnīga daudzvalodība mutiskajā tulkošanā" īstenošanas konkrētajiem rezultātiem, jo īpaši gaidāmas izmaksu palielināšanas vai samazināšanas ziņā;

11. turklāt atzīmē – lai gan Parlamenta mutiskās tulkošanas pakalpojumi trīs gadu periodā līdz 2012. gada beigām izmaksājuši EUR 157 954 283, salīdzinājumā ar 2010. un 2012. gada budžeta izpildes rezultātiem tika panākts izmaksu samazinājums par 17 %; atzīmē, ka minētais mutiskās tulkošanas pakalpojumu izmaksu jomā panāktais viedais ietaupījums neapdraudēja daudzvalodības principu, un uzstāj, ka deputātiem jānodrošina vienlīdzīga piekļuve tulkošanas pakalpojumiem un ka jānodrošina atbilstoši darba apstākļi attiecīgajiem dienestiem;

12. atzinīgi vērtē to, ka Parlamenta 2014. finanšu gada ienākumu un izdevumu tāmē ir ierosināts Parlamenta vēlēšanu gadā samazināt mutiskās tulkošanas izmaksas par 23 % salīdzinājumā ar attiecīgo skaitli 2013. gada budžetā, proti, EUR 58 000 000; prasa sniegt detalizētu informāciju, kas pierādītu to, ka ir iespējams veikt ierosinātos izmaksu samazinājumus un saglabāt mutiskās tulkošanas izcilo kvalitāti;

13. uzsver faktu, ka resursu izmantošanas ziņā efektīvas pilnīgas daudzvalodības īstenošana ir novedusi pie būtiskiem ieguvumiem, kas panākti, vienmērīgāk iepļānojot komiteju sanāksmes komiteju nedēļās, vienlaikus nesamazinot komiteju sanāksmju vispārējo skaitu; atzīmē, ka tā rezultātā kopējais mutiskās tulkošanas dienu skaits samazinājās no 105 258 dienām (EUR 107 047 386) 2011. gadā līdz 97 793 dienām (EUR 100 237 825) 2012. gadā, tādējādi ļaujot ietaupīt EUR 6 809 561;

14. ar bažām atzīmē, ka saskaņā ar ziņojumiem par Rīcības kodeksu attiecībā uz daudzvalodību joprojām tiek konstatēts augsts un pieaugošs no komitejām, delegācijām un politiskajām grupām saņemto mutiskās tulkošanas pakalpojumu pieprasījumu novēlotas atcelšanas gadījumu skaits (sk. turpmāk tekstā ievietoto tabulu).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komitejas	2009	2010	2011	2012
Pieprasījumi	984	1 712	2 213	2 448
Novēlotas atcelšanas gadījumi	76	172	238	359
%	7,72 %	10,05 %	10,80 %	14,70 %
Delegācijas	2009	2010	2011	2012
Pieprasījumi	624	813	836	832
Novēlotas atcelšanas gadījumi	116	93	102	171
%	18,59 %	11,44 %	12,20 %	20,60 %
Politiskās grupas	2009	2010	2011	2012
Pieprasījumi	1 922	2 310	2 297	2 146
Novēlotas atcelšanas gadījumi	285	378	266	292
%	14,83 %	16,36 %	11,60 %	13,60 %

15. ar bažām atzīmē, ka, nenozīmējot dažus no tulkiem darba pienākumu veikšanai citur, šādas novēlotas atcelšanas radītās iespējamās izmaksas veidotu ievērojamu daļu no vispārējā mutiskās tulkošanas budžeta; Šajā sakarībā atzīmē, ka summa, kas būtu tikusi izlietota apstiprinātajiem mutiskās tulkošanas pakalpojumiem, kuri tika atcelti vēlāk par Rīcības kodeksā attiecībā uz daudzvalodību paredzēto termiņu, 2011. gadā bija EUR 4 350 000 (7,6 % no mutiskās tulkošanas budžeta) un 2012. gadā – EUR 5 480 000 (11,9 % no mutiskās tulkošanas budžeta); aicina Prezidiju sniegt Budžeta kontroles komitejai detalizētu analīzi par novēlotas atcelšanas gadījumu pieaugošo tendenci un ieviest mehānismu, lai palielinātu informētību par novēlotas atcelšanas rezultātā zaudētajiem resursiem un būtiski samazinātu šādu atcelšanas gadījumu skaitu un īpatsvaru;

16. atkārtoti norāda, ka, saglabājot augstus darba standartus, vienlaikus ir jāpanāk efektīvāka tulkošanas resursu izmantošana un jākontrolē to izmaksas, izskatot katras valodu nodaļas kopējo noslodzi un nodrošinot to, ka tiek samazinātas izmaksas, ko rada sanāksmju pieprasījumu un tādu delegāciju vizīšu novēlota atcelšana (neievērojot Rīcības kodeksā noteiktos termiņus), kuriem nepieciešama mutiskā tulkošana; uzstāj, ka komitejas, delegācijas un politiskās grupas ir jāinformē par Rīcības kodeksā izklāstītajiem noteikumiem;

17. aicina Prezidiju izstrādāt sistēmu, kas ietvertu turpmākus pasākumus cīņai pret mutiskās tulkošanas pakalpojumu pieprasījumu novēlotu atcelšanu;

18. aicina administrāciju, organizējot komitejām, delegācijām un politiskajām grupām nepieciešamos tulkošanas pakalpojumus gan darba vietās, gan ārpus tām, pilnībā un efektīvi izmantot atjauninātos deputātu valodu zināšanu profilus; uzstāj, ka katru gadu ir jāatjaunina visu deputātu valodu zināšanu profili; turklāt norāda, ka atjaunināto profilu kopija jānosūta komiteju, delegāciju, politisko grupu un darba grupu sekretariātiem;

19. uzstāj, ka, pienācīgi ņemot vērā Parlamenta Prezidija 2011. gada decembra lēmumu par resursu izmantošanas ziņā efektīvu pilnīgu daudzvalodību, mutiskā tulkošana attiecīgajā oficiālajā valodā delegācijas vizītes laikā būtu jānodrošina tikai tad, ja to rakstiskā un precīzi formulētā veidā ir pieprasījis Eiropas Parlamenta deputāts, kas piedalās šajā vizītē; uzsver, ka saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem delegācijas vizītes laikā tulku skaitam vajadzētu būt pēc iespējas mazākam;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

20. atgādina par ģenerālsekretāra priekšlikumu ieviest pasākumus, lai palielinātu mutiskās tulkošanas pakalpojumu lietotāju, tai skaitā komiteju, delegāciju un politisko grupu, informētību, un gaida turpmākus priekšlikumus, kā uzlabot izpratni par novēlotas atcelšanas izmaksām;

21. aicina administrāciju arī turpmāk piemērot praksi, ka katras sanāksmes beigās tulku grupas vadītājs, vienojoties ar sanāksmes sekretariātu, sagatavo to mutiskās tulkošanas pakalpojumu sarakstu, kuri tika pieprasīti, bet netika izmantoti; atzīmē, ka šā saraksta kopija būtu jānosūta attiecīgās sanāksmes sekretariātam; uzskata, ka šajā sarakstā būtu jāņem vērā arī tos, kas izmanto straumēšanu un video pēc pieprasījuma;

22. atzīmē jauno deputātiem piedāvāto pakalpojumu – mutisko tulkošanu *ad personam* —, kas tika ieviests pēc 2010. gadā sāktā izmēģinājuma projekta; uzsver, ka šis jaunais pakalpojums 2011. gadā bija saistīts ar izmaksām EUR 157 000 apmērā un 2012. gadā – EUR 115 000 apmērā; uzskata, ka šis pakalpojums būtu jāpārskata, meklējot veidus, kā to uzlabot;

Mutiskā tulkošana Eiropas Parlamentā – turpmākā attīstība

23. atzinīgi vērtē to, ka mutiskās tulkošanas pakalpojumu jomā pēdējos gados uzlabota efektivitāte un samazinātas izmaksas, vienlaikus saglabājot teicamu darba kvalitāti; uzsver, ka mutiskās un rakstiskās tulkošanas izdevumi joprojām veido būtisku Parlamenta budžeta daļu, un tāpēc uzskata, ka Parlamentam pastāvīgi jāpievērš uzmanība jautājumam par daudzvalodību ar saprātīgām izmaksām;

24. uzskata, ka Budžeta kontroles komiteja būtu regulāri jāinformē par mutiskās tulkošanas izmaksu izmaiņām; prasa, lai šīs komitejas locekļiem tiktu darīts pieejams gada ziņojums par rīcības kodeksu, ko sagatavo mutiskās tulkošanas dienesti un kas tiek nosūtīts ģenerālsekretāram;

25. uzskata, ka pēc iespējas būtu jāizvairās no situācijām, kad mutiskā tulkošana noteiktās valodās tiek piedāvāta, to neizmantojot; uzsver, ka ir nepieciešami pasākumi, lai samazinātu nevajadzīgas mutiskās tulkošanas izmaksas sanāksmēs, un tāpēc prasa izstrādāt un steidzami ieviest sistēmu, kas novērš situācijas, kurās mutiskā tulkošana ir pieejama valodās, kas attiecīgajā sanāksmē reāli netiek izmantotas vai ko nepieprasa tiešsaistes straumēšanas lietotāji;

26. cer, ka ģenerālsekretārs līdz gada beigām iesniegs detalizētu analīzi par visās (darba) grupu, komiteju un delegāciju sanāksmēs nodrošinātajām mutiskās tulkošanas valodām un valodām, kas šajās sanāksmēs reāli tika izmantotas, kā arī pārskatu par tām atkāpēm no Prezidija 2012. gada 12. martā pieņemtajiem vispārējiem mutiskās tulkošanas noteikumiem ⁽¹⁾, kuras pieprasītas un piešķirtas saistībā ar delegāciju vizītiem;

27. aicina Prezidiju līdz gada beigām pieņemt nākamo lēmumu par daudzvalodību, kurā tiktu paredzēti konkrēti iespējamie scenāriji “mutiskajai tulkošanai pēc pieprasījuma” un tā rezultātā sagaidāmie efektivitātes uzlabojumi;

28. tādēļ lūdz Revīzijas palātu saprātīgā laikposmā un ne vēlāk kā 2014. gada martā sniegt īpašu ziņojumu Parlamentam par Parlamenta, Komisijas un Padomes izdevumiem saistībā ar mutisko un rakstisko tulkošanu, šajā ziņojumā novērtējot to finanšu pārvaldības pareizību un atjauninot konstatējumus, kas tika iekļauti tās Īpašajā ziņojumā Nr. 5/2005; turklāt atzīmē, ka šo ziņojumu varētu sagatavot regulāri un to varētu izmantot budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā; atkārtoti norāda, ka ziņojumā būtu jāsniedz informācija par to, vai iesaistītajām iestādēm ir atbilstoši instrumenti un procedūras, lai nodrošinātu, ka:

— sniegtie pakalpojumi nepārsniedz reālās vajadzības;

⁽¹⁾ Konkrēti tika nolemts, ka – lai gan nedēļas, kas paredzētas Parlamenta ārējām darbībām (“zaļajās nedēļās”), delegācijām arī turpmāk būs tiesības saņemt pilnīgu mutisko tulkojumu līdz pat piecām valodām, kā noteikts Rīcības kodeksā attiecībā uz daudzvalodību —, delegācijām, kuras pieprasa atkāpes attiecībā uz braucieniem komiteju sanāksmju nedēļās, tiks nodrošināts ierobežots valodu režīms, paredzot, ka mutiskā tulkošana tiek nodrošināta tikai vienā valodā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ir iespējams sniegt visus nepieciešamos pakalpojumus;
- pakalpojumi tiek sniegti par zemākajām iespējamām izmaksām;
- sniegtajiem pakalpojumiem ir augsta kvalitāte;

29. atzīmē arī, ka šajā uzraudzības ziņojumā būtu rūpīgi jāsalīdzina Parlamenta mutiskās tulkošanas pakalpojumu izmaksu lietderība ar Padomes un Komisijas mutiskās tulkošanas pakalpojumu izmaksu lietderību un jāsalīdzina visu triju iestāžu mutiskās tulkošanas pakalpojumu reālās izmaksas ar tām, kas reģistrētas revīzijas pārskata periodā;

30. turklāt uzstāj, ka Parlamentam prioritārā kārtā jārisina jautājums par novēloto atcelšanas gadījumu ievērojamo skaitu, un aicina Prezidiju sniegt detalizētu rīcības plānu novēlotas atcelšanas gadījumu skaita samazināšanai;

31. atkārtoti norāda, ka iestāžu sadarbībai ir būtiska nozīme, lai apmainītos ar labāko praksi efektivitātes palielināšanas un resursu taupīšanas jomā; uzskata, ka būtu jāuzlabo iestāžu sadarbība mutiskās tulkošanas jomā; prasa veikt pamatīgu pārskatīšanu, prioritāti piešķirot pieejamo resursu efektīvākai kopīgai izmantošanai visās iestādēs un konkrētiem pasākumiem ārštata mutiskās tulkošanas jomā;

32. uzsver lietojumprogrammu kā pārvaldības instrumentu nozīmi un uzstāj, lai šai jomai nākamā gada budžetā tiktu iedalīts lielāks finansējums; atzīmē – ja Parlamenta administratīvajiem dienestiem tiktu nodrošināta atbilstoša pārvaldības informācija, varētu panākt lielāku efektivitāti; pauž nožēlu, ka, neraugoties uz uzlabojumiem IT jomā kopš 2010. gada, daži ģenerāldirektori joprojām atpauž pieejamo lietojumprogrammu ziņā;

33. aicina attiecīgos dienestus novērtēt, vai mutiskās tulkošanas jomā panāktais būtiskais efektivitātes pieaugums var kalpot par piemēru uzlabojumiem citos ģenerāldirektorātos;

o

o o

34. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0348

Tiešsaistes azartspēles iekšējā tirgū

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra rezolūcija par tiešsaistes azartspēlēm iekšējā tirgū (2012/2322(INI))

(2016/C 093/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 23. oktobra paziņojumu “Ceļā uz visaptverošu Eiropas regulējumu tiešsaistes azartspēlēm” (COM(2012)0596),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 18. janvāra paziņojumu “Attīstīt Eiropas dimensiju sportā” (COM(2011)0012),
- ņemot vērā 2013. gada 14. marta rezolūciju par iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu un korupciju sportā ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0098.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā 2012. gada 2. februāra rezolūciju par Eiropas dimensiju sportā ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 15. novembra rezolūciju par tiešsaistes azartspēlēm iekšējā tirgū ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2009. gada 10. marta rezolūciju par tiešsaistes azartspēļu integritāti ⁽³⁾,
 - ņemot vērā 2012. gada 20. septembra Nikozijas deklarāciju par cīņu pret iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu,
 - ņemot vērā Padomes 2010. gada 10. decembra secinājumus un Francijas, Zviedrijas, Spānijas un Ungārijas prezidentūru progresa ziņojumus par azartspēļu un derību regulējumu ES dalībvalstīs,
 - ņemot vērā sagatavošanas darbību "Eiropas sporta partnerības" un jo īpaši tādu projektu apkopošanu, kas vērsti uz to, lai nepieļautu iepriekšējas vienošanās par spēļu rezultātu, izglītojot un informējot attiecīgās ieinteresētās personas,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 51., 52. un 56. pantu,
 - ņemot vērā LESD pievienoto Protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas praksi, atbilstīgi kurai īpašajā veiksmes spēļu organizēšanas jomā Tiesa īpaši atzīst patērētāju aizsardzību, nepieciešamību novērst gan krāpšanu, gan mudināšanu uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēli, kā arī vispārīgu vajadzību ievērot sabiedrisko kārtību kā sevišķi svarīgus vispārējas nozīmes iemeslus, ar ko var pamatot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 22. maija atzinumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu un Kultūras un izglītības komitejas un Juridiskās komitejas atzinumus (A7-0218/2013),
- A. tā kā azartspēles nav parasta saimnieciska darbība, jo tā var negatīvi ietekmēt veselību un radīt nelabvēlīgu sociālo ietekmi, tostarp, tieksmi pēc azartspēlēm, grūti aprēķināmas sekas un izmaksas, organizēto noziedzību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un iepriekšēju vienošanos par spēles rezultātu; tā kā tiešsaistes azartspēles, ja netiek pietiekami regulētas, var radīt lielāku atkarības risku nekā parastās bezsaistes azartspēles, *inter alia*, tāpēc, ka piekļuve tām ir vienkāršāka un trūkst sabiedrības kontroles, taču saistībā ar šo jautājumu ir nepieciešami papildu izpēte un dati; norāda, ka šo iemeslu dēļ noteikti iekšējā tirgus noteikumi, tostarp uzņēmējdarbības veikšanas brīvība, pakalpojumu sniegšanas brīvība un savstarpējās atzīšanas princips, neliedz dalībvalstīm noteikt savus papildpasākumus spēlētāju aizsardzībai;
- B. tā kā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 35. pantā ir noteikts pienākums aizsargāt cilvēku veselību, nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0025.

⁽²⁾ OV C 153 E, 31.5.2013., 35. lpp.

⁽³⁾ OV C 87 E, 1.4.2010., 30. lpp.

⁽⁴⁾ Šajā saistībā skat. spriedumu lietā C-275/92 *Schindler* (57.–60. punkts); lietā C-124/97 *Läärä* un citi (32. un 33. punkts); lietā C-67/98 *Zenatti* (30. un 31. punkts); lietā C-243/01 *Gambelli* un citi (67. punkts); lietā C-42/07 *Liga Portuguesa* (56. punkts); apvienotajās lietās C-316/07, C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07 *Markus Stoß* un citi (74. punkts); lietā C-212/08 *Zeturf Ltd* (38. punkts); lietā C-72/10 *Costa* (71. punkts); lietā C-176/11 *Hit Larix* (15. punkts); apvienotajās lietās C-186/11 un C-209/11 *Stanleybet* un citi (44. punkts).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- C. tā kā LESD 169. pantā ES ir noteikts pienākums nodrošināt patērētāju augstu aizsardzības līmeni;
- D. tā kā, ņemot vērā tiešsaistes azartspēļu nozares īpašo specifiku, cilvēku veselības un patērētāju aizsardzībai jāklūst par galveno vadošo principu, izstrādājot ES līmeņa ieteikumus un dalībvalstu tiesību aktus;
- E. tā kā, ievērojot subsidiaritātes principu, dalībvalstīm ir tiesības noteikt, kā tiek organizēts un reglamentēts tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu piedāvājums saskaņā ar to vērtībām un vispārējas nozīmes mērķiem, ko tās ievēro, tajā pašā laikā ievērojot arī Savienības tiesību aktus;
- F. tā kā spēļu specifika un subsidiaritātes principa piemērošanas dēļ tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu sniegšanu ES līmenī nereglamentē ar īpašiem nozares noteikumiem un uz azartspēlēm neattiecas Pakalpojumu direktīva un Patērētāju tiesību direktīva, taču uz tiem tomēr attiecas vairāki ES sekundārie tiesību akti, piemēram, direktīva par datu aizsardzību, direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju un direktīva par negodīgu komercpraksi;
- G. tā kā tiešsaistes azartspēļu nozare atšķiras no citiem tirgiem, jo ir saistīta ar riskiem attiecībā uz patērētāju aizsardzību un cīņu pret organizēto noziedzību, kā to vairākkārt atzinusi Eiropas Savienības Tiesa;
- H. tā kā Eiropas Savienības Tiesa ir apstiprinājusi, ka veiksmes spēļu vai azartspēļu nodrošināšana ir īpaša saimnieciskā darbība, kurai var būt pamatoti piemērot ierobežojumus, atsaucoties uz sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm, piemēram, patērētāju aizsardzību, krāpšanas novēršanu, cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un sabiedriskās kārtības un sabiedrības veselības uzturēšanu; tā kā visiem noteiktajiem ierobežojumiem ir jāatbilst LESD paredzētajiem ierobežojumiem un tiem jābūt samērīgiem ar vēlamajiem mērķiem, un tie nedrīkst būt diskriminējoši;
- I. tā kā pašlaik vairāk nekā jebkad agrāk dalībvalstīm ir kopīgas vispārējas bažas, proti, par nelikumīgu tiešsaistes azartspēļu negatīvo sociālo un ekonomisko ietekmi valsts līmenī, jo dalībvalstu galvenie mērķi ir aizsargāt nepilngadīgos un sabiedrības neaizsargātos pārstāvjus, kā arī apkarot atkarību, noziedzību un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas;
- J. tā kā attiecībā uz tiešsaistes azartspēļu pārrobežu raksturu, kā arī riskiem, kas saistīti ar patērētāju aizsardzību, krāpšanas novēršanu un tiesībaizsardzību pret nelikumīgām darbībām, piemēram, nelikumīgi iegūtas naudas legalizēšanu un iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu, rīcībai dalībvalstu starpā un ES līmenī ir jābūt saskaņotākai;
- K. tā kā līdztekus uzraudzības mehānismiem ir jāievieš mehānismi sporta sacensību un finanšu plūsmu rūpīgai pārbaudei;
- L. tā kā pašreiz ir vajadzīgs visaptverošs pārskats par tiešsaistes azartspēļu nozari, proti, ir nepieciešama informācija un dati par vietējiem un pārrobežu, ES un pasaules līmeņa, atļautiem un neatļautiem piedāvājumiem;
- M. tā kā dalībvalstīs tiek izmantoti dažādi tiešsaistes azartspēļu reklamēšanas veidi vai arī tie netiek vispār regulēti,

Tiešsaistes azartspēļu nozares specifika un patērētāju aizsardzība

1. uzskata, ka nolūkā nodrošināt patērētāju, jo īpaši visneaizsargātāko patērētāju, augsta līmeņa aizsardzību, var būt nepieciešams azartspēļu pakalpojumu godīgs un likumīgs piedāvājums, ko saskaņā ar ES tiesību aktiem nosaka dalībvalstis un kas varētu mazināt sociālās izmaksas;
2. brīdina par to, ka azartspēles var radīt bīstamu atkarību, kam būtu jāpievērš uzmanība visos tiesību aktu priekšlikumos patērētāju labā un lai nodrošinātu šā sporta veida integritāti;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

3. aicina Komisiju un dalībvalstis rīkoties, lai apkarotu nelegālus azartspēļu piedāvājumus, kuru izcelsme ir dalībvalstu teritorijā; šajā saistībā mudina Komisiju tās plānotajos ieteikumos par patērētāju aizsardzību un reklamēšanu aicināt dalībvalstis vērst izpildes pasākumus pret nelegālu azartspēļu piedāvājumiem;
4. uzskata, ka pastāv bīstama saistība starp ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos un arvien lielāku iesaistīšanos azartspēlēs; uzsver, ka pašreizējie ļoti smagie sociālie un ekonomiskie apstākļi ir veicinājuši ar to saistīto azartspēļu izplatīšanos, galvenokārt nabadzīgāko iedzīvotāju slāņos, un tāpēc uzskata, ka jāveic ar azartspēlēm saistīto atkarību pastāvīga un nepārtraukta uzraudzība;
5. apstiprina, ka tiešsaistes azartspēles ir viens no sporta komerciālas izmantošanas veidiem un ka, tā kā tiešsaistes azartspēļu nozare ar tehnoloģisko jaunievedumu palīdzību arvien paplašinās, interneta specifikas dēļ dalībvalstīm ir grūti kontrolēt šo nozari, līdz ar to rodas risks, ka tiek pārkāptas patērētāju tiesības un ka šī nozare tiek pakļauta izmeklēšanai saistībā ar cīņu pret organizēto noziedzību;
6. uzstāj, ka neatkarīgi no veida, kādā dalībvalstis izlemj organizēt un regulēt tiešsaistes azartspēļu pakalpojumus valsts līmenī, šajā nozarē jānodrošina sabiedrības veselības un patērētāju augsta līmeņa aizsardzība; aicina Komisiju turpināt pētīt ES līmeņa pasākumus neaizsargātu patērētāju aizsardzībai, ietverot dalībvalstu regulatīvo iestāžu savstarpēju oficiālu sadarbību; uzsver, ka ekspertu grupai būtu jānodrošina, ka nepilngadīgām personām nav iespēju piekļūt tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem; aicina dalībvalstis noteikt pienākumu azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem, kuri dalībvalstīs veic licencētu darbību, savā tīmekļa vietnē izvietot viegli pamanāmu attiecīgās regulatīvās iestādes logotipu;
7. prasa Komisijai izpētīt, kādus pasākumus varētu veikt, lai pārtrauktu ierasto praksi, saskaņā ar kuru uzņēmumi, kuri ir reģistrēti vienā dalībvalstī, ar satelīta televīzijas vai reklāmas kampaņu palīdzību piedāvā tiešsaistes azartspēļu pakalpojumus citā dalībvalstī, kurā tie nav licencēti piedāvāt šādus pakalpojumus;
8. prasa, lai azartspēļu pakalpojumu sniedzēji norādītu nepilngadīgām personām paredzētus skaidrus, saredzamus un saprotamus brīdinājumus par to, ka nepilngadīgu personu iesaistīšanās tiešsaistes azartspēlēs ir nelikumīga;
9. uzskata, ka būtu jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka sabiedrības neaizsargātākie pārstāvji azartspēļu dēļ nenonāk vēl lielākās eksistenciālās grūtībās;
10. uzskata, ka, lai izmērītu azartspēļu atkarību un ar dažādiem azartspēļu veidiem saistītos riskus, jāveic papildu izpēte un datu apkopošana; aicina visas dalībvalstis un Komisiju saskaņoti veikt turpmākus pētījumus, lai izprastu azartspēļu radītās problēmas; norāda, ka azartspēļu pakalpojumu sniedzēji ir atbildīgi par to, lai tiktu veicināta atkarības no azartspēlēm novēršana;
11. aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm, attiecīgos gadījumos izmantojot ekspertu grupas palīdzību, pētīt iespējas izveidot visā ES sadarbību starp valstu pašizslēgšanas reģistriem, kuros, *inter alia*, noteikta pašizslēgšana, kā arī personisko zaudējumu un laika ierobežojumi un kuri būtu pieejami valstu iestādēm un licencētiem azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem, lai visi klienti, kas sasniedz viena azartspēļu pakalpojumu sniedzēja pašizslēgšanas ierobežojumu vai pārsniedz noteiktos azartspēļu ierobežojumus, automātiski varētu tikt izslēgti no visiem pārējiem licencētajiem azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem; uzsver to, ka visos informācijas apmaiņas mehānismos par personām, kurām ir azartspēļu izraisītas problēmas, jāievēro stingri datu aizsardzības noteikumi; uzsver, ka ekspertu grupai ir svarīga nozīme iedzīvotāju aizsardzības pret azartspēļu atkarību veicināšanā; uzsver, ka, lai informētu patērētājus par viņu pašu azartspēļu darbībām, patērētājam jābūt iespējai jebkurā laikā pirms spēles sākšanas šajā reģistrā apskatīt visu informāciju, kas saistīta ar to iepriekšējām azartspēļu darbībām;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

12. iesaka skaidri nodalīt azartspēļu darbību no citiem tiešsaistes izklaides veidiem; pakalpojumi, kuros apvienotas izteiktas azartspēļu jomas iezīmes, jāiekļauj attiecīgo azartspēļu tiesību aktu piemērošanas jomā, un tiem pilnībā jāpiemēro vecuma un identitātes pārbaudes mehānismi;
13. norāda, ka pašregulācijas iniciatīvas var ievērojami veicināt kopējo standartu satura noteikšanu; atkārtoti apliecina savu nostāju, ka tik jutīgā jomā kā azartspēles pašregulācijas pasākumi var tikai papildināt, bet nekādā gadījumā nevar aizstāt valstu tiesību aktus;
14. aicina Komisiju apsvērt iespēju ieviest obligātu trešo pušu identifikācijas kontroli, lai no spēlēm izslēgtu nepilngadīgas personas vai personas, kuras izmanto viltotu identitāti; iesaka, ka šī kontrole varētu ietvert arī sociālās apdrošināšanas numura, bankas konta informācijas vai cita unikāla identifikatora pārbaudi, piebilstot, ka šāda identifikācija būtu jāveic pirms ikvienas azartspēles sākšanas;
15. uzskata, ka jānodrošina lielāka to programmatūru drošība, kas tiek izmantotas tiešsaistes azartspēlēs, un uzskata, ka būtu jāizveido kopēja ES obligātā sertificēšana, lai nodrošinātu vienotu parametru un standartu ieviešanu;
16. vērš uzmanību uz nepieciešamību izstrādāt efektīvas derību uzraudzības metodes, ņemot vērā straujo tiešsaistes vides attīstību, tomēr arī uzsver, ka ir svarīgi aizsargāt lietotāju personas datus pret ļaunprātīgu izmantošanu;
17. uzskata, ka tiešsaistes azartspēļu kopējos standartos būtu jāparedz gan pakalpojumu sniedzēju, gan patērētāju tiesības un pienākumi, nodrošinot iedzīvotāju un patērētāju, jo īpaši nepilngadīgu personu un citu neaizsargātu personu, augsta līmeņa aizsardzību un maldinošu un pārmērīgi apjomīgu reklāmu novēršanu; mudina Eiropas azartspēļu pakalpojumu sniedzēju asociācijas izstrādāt un pieņemt pašregulācijas rīcības kodeksus;
18. aicina Komisiju paredzēt savos ieteikumos pienākumu azartspēļu organizatoriem aktīvi veicināt pašierobežojumu iespējas izmantošanu reģistrācijas brīdī, kā arī vairākkārtēju zaudējumu gadījumos;
19. iesaka ieviest vienādus un visā Eiropā vienotus elektroniskās identifikācijas un pārrobežu elektroniskās pārbaudes kopējos drošības standartus; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu direktīvai par elektronisko identifikāciju un autentifikāciju, kas nodrošinātu elektroniskās identifikācijas sistēmu sadarbības iespēju starp valstīm, kur tās ir ieviestas; tāpēc aicina dalībvalstis pilnveidot un padarīt efektīvāku reģistrācijas un identifikācijas procedūras, jo īpaši tādēļ, lai nodrošinātu efektīvus identifikācijas mehānismus un liegtu neidentificētiem lietotājiem un mazgadīgiem spēlētājiem piekļuvi tiešsaistes azartspēļu produktiem; iesaka dalībvalstīm apmainīties ar paraugpraksi par īstenošanas pasākumiem, piemēram, izveidojot azartspēļu tīmekļa vietņu "balto un melno sarakstus" azartspēļu tīmekļa vietnēm, kopīgi nosakot drošus un izsekojamus maksājumu risinājumus un apsverot finanšu darījumu bloķēšanas iespēju, lai aizsargātu patērētājus pret nelikumīgu pakalpojumu sniedzēju darbību;
20. aicina dalībvalstis un azartspēļu pakalpojumu sniedzējus sekmēt atbildīgu reklāmu saistībā ar tiešsaistes azartspēlēm; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu pieņemt ieteikumus par atbildīgu azartspēļu reklāmu; aicina Komisiju paredzēt kopējus minimālos standartus, kuri nodrošinātu pietiekamu neaizsargāto personu aizsardzību; iesaka – reklāmai vajadzētu būt atbildīgai, ietvert skaidrus brīdinājumus par azartspēļu atkarības risku un tai nevajadzētu būt ne pārmērīgai, ne arī izcelt saturu, kas īpaši varētu pievērst nepilngadīgu personu uzmanību, jo, izvietojot reklāmu, galvenokārt sociālajos medijos, risks pievērst nepilngadīgu personu uzmanību ir augstāks;
21. prasa noteikt un īstenot pasākumus, kuru mērķis ir dot iespēju bērniem un jauniešiem apgūt un pilnveidot digitālo līdzekļu lietotprasmi; uzskata, ka, ieviešot skolā jauniešiem paredzētus kursus par labāku interneta izmantošanu, varētu panākt, ka lietotāji prot labāk sevi aizsargāt pret atkarību no tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

22. uzsver, ka izglītošanai, konsultāciju dienestiem un vecākiem ir svarīga nozīme nepilngadīgo personu informētības līmeņa paaugstināšanā par tiešsaistes azartspēlēm un to sekām;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest efektīvus pasākumus, lai uzlabotu izpratni par azartspēļu atkarības riskiem, jo īpaši pievērsties jauniešiem;

24. prasa, lai sociāli atbildīga tiešsaistes azartspēļu reklāma tiktu atļauta tikai attiecībā uz likumīgiem azartspēļu produktiem; uzskata, ka noteikti nebūtu jāatļauj tāda tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu reklāma, kurā pārspīlēti uzsvēta veiksmes iespēja, tādējādi radot maldīgu priekšstatu, ka iesaistīšanās azartspēlēs ir saprātīga stratēģija personas finansiālā stāvokļa uzlabošanai; uzskata, ka reklāmā būtu jāietver skaidra informācija par azartspēļu atkarības sekām;

25. uzsver, ka nekaitīgu reklāmas formātu un tās izplatīšanas noteikumu definēšana ir veids, kā novērst 18 gadu vecumu nesasniegušu personu dalību azartspēlēs un cīnīties pret problemātisku un nepārvaramu tieksmi pēc azartspēlēm;

26. uzsver, ka patērētāju aizsardzības pasākumi, būtu jāpapildina ar preventīviem un efektīviem tiesībaizsardzības pasākumiem, lai samazinātu iedzīvotāju saskari ar nelicencētiem azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem; uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt kopīgu "likumīga azartspēļu pakalpojumu sniedzēja" jēdziena definīciju, lai dalībvalstis saskaņā ar ES tiesību aktiem atļautu tikai tādu pakalpojumu sniedzēju darbību, kuri atbilst vismaz šādām prasībām un tādēļ tiek uzskatīti par likumīgiem pakalpojumu sniedzējiem:

a) pakalpojumu sniedzējam ir piešķirta licence, kas dod tiesības izvērst darbību spēlētāja dalībvalstī;

b) pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar jebkurā citā dalībvalstī piemērojamiem tiesību aktiem nav uzskatāms par nelikumīgu pakalpojumu sniedzēju;

27. uzskata, ka reģistrācijas procesā kā obligāts spēlētāja noteikts un iestatīts parametrs būtu jāiekļauj maksimālo zaudējumu ierobežojumi noteiktam laika posmam; šim parametram vajadzētu būt spēlēs, kuras īsā laika intervālā atkārtojas;

Atbilstība ES tiesību aktiem

28. uzsver, no vienas puses, ka tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem vienmēr būtu jāievēro to dalībvalstu tiesību akti, kurās tie darbojas, bet, no otras puses, —dalībvalstīm jā saglabā tiesības noteikt ierobežojumus, ko tās uzskata par nepieciešamiem un pamatotiem nelikumīgu tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu novēršanai, lai īstenotu valstu tiesību aktu prasības un liegtu nelikumīgiem pakalpojumu sniedzējiem piekļuvi tirgum;

29. atzīst, ka saskaņā ar subsidiaritātes principu dalībvalstīm ir tiesības noteikt, kā valsts līmenī tiek organizēts un reglamentēts tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu piedāvājums, un ir tiesības piemērot jebkādus pasākumus, ko tās uzskata par nepieciešamiem, pret nelikumīgiem azartspēļu pakalpojumiem, vienlaikus ievērojot ES Līguma pamatprincipus; atzīst, ka šādiem tiesību aktiem jābūt samērīgiem, saskaņotiem, pārredzamiem un nediskriminējošiem; norāda, ka ir nepieciešama saskaņotāka ES politika, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar tiešsaistes azartspēļu pārrobežu raksturu;

30. norāda, ka Komisija ir nosūtījusi vēstules vairākām dalībvalstīm, pieprasot plašu informāciju par tajās spēkā esošajiem tiesību aktiem; aicina Komisiju turpināt dialogu ar dalībvalstīm; ņem vērā Komisijas darbu saistībā ar pārkāpumu gadījumiem un sūdzībām, kas iesniegtas par noteiktām dalībvalstīm; aicina Komisiju turpināt sadarbībā ar dalībvalstīm uzraudzīt un īstenot valsts tiesību aktu un prakses atbilstību ES tiesību aktiem un sākt pienākumu neizpildes procedūras pret dalībvalstīm, kuras, iespējams, pārkāpj ES tiesību aktus; ņem vērā dalībvalstu pieņemto lēmumu saistībā ar monopolu izveidi šajā nozarē, ar nosacījumu, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru tie valstīs tiek stingri kontrolēti un tiek nodrošināts īpaši augsts patērētāju aizsardzības līmenis, turklāt to darbībai jābūt saskaņotai ar vispārējās nozīmes mērķiem un konsekventi jāsamazina azartspēļu iespējas;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

31. aicina Komisiju, dalībvalstis un ekspertu grupu azartspēļu pakalpojumu jomā izstrādāt saskaņotus pasākumus, stratēģijas, tostarp labas prakses apmaiņu, lai pētītu un risinātu problēmu saistībā ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ko veic likumīgie pakalpojumu sniedzēji, kuri piedāvā tiešsaistes azartspēļu pakalpojumus ES tirgū, bet kuru juridiskā adrese ir Eiropas vai ārpusēiropas nodokļu paradīzēs;

32. norāda uz risku, ko varētu radīt patērētāju piekļuve nelikumīgiem tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis ar ekspertu grupas azartspēļu pakalpojumu jomā palīdzību apsvērt sociālos zaudējumus, kas varētu rasties, atļaujot regulētas azartspēļu darbības, salīdzinājumā ar sociālajiem zaudējumiem, kas rastos, patērētājiem iesaistoties nelikumīgu azartspēļu pakalpojumu sniedzēju piedāvātajos pakalpojumos;

33. uzsver, ka dalībvalstīm, kuras izlemj atvērt tiešsaistes azartspēļu nozari, jānodrošina pārredzama un juridiski skaidra licences pieteikumu iesniegšanas procedūra, kuras pamatā ir objektīvi un nediskriminējoši kritēriji, pilnīgi ievērojot ES tiesību aktus un nodrošinot pietiekamu un stingru aizsardzību iedzīvotājiem un patērētājiem;

Sadarbība administratīvajā jomā

34. aicina ekspertu grupu azartspēļu pakalpojumu jomā un Komisiju pēc iespējas vairāk sekmēt datu plūsmu starp dalībvalstu regulatīvajām iestādēm, lai dalītos ar paraugpraksi un informāciju, tādējādi veicinot kopējas spēlētāju identifikācijas sistēmas izveidi, īstenošanas pasākumus, kas vērsti pret nelikumīgiem azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem, patērētāju aizsardzību, atbildīgu reklāmu, "balto un melno sarakstu" izveidi un novērstu iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu, kā arī izveidotu pašizslēgšanas mehānismus, kuros ietverti arī personiskā laika un naudas ierobežojumi, kas piemērojami ES; aicina Komisiju nodrošināt ekspertu grupai visplašāko pieejamo zināšanu izmantošanu tās darba attīstības procesā; mudina dalībvalstis Padomes Uzņēmējdarbības un pakalpojumu jautājumu darba grupas forumā atsākt dialogu par tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem;

35. aicina Komisiju ekspertu grupās un apspriedēs vienmēr iesaistīt ekspertus, kuri specializējušies problemātiskās vai patoloģiskās aizraušanās ar azartspēlēm gadījumos;

36. uzskata, ka Eiropas līmenī būtu jāstiprina sadarbība un labākās prakses apmaiņa starp valstu ekspertiem sociālajās un veselības jomās, kuri specializējas patoloģiskās vai problemātiskās aizraušanās ar azartspēlēm gadījumos;

37. uzsver, ka, lai gan veiksmīgas tiesībaizsardzības nodrošināšanai ir svarīga efektīvā informācijas apmaiņa starp izmeklēšanas struktūrām, cīņai pret iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu jāatbilst valsts un Eiropas tiesību aktiem un noteikumiem par datu aizsardzību;

38. mudina dalībvalstis ekspertu grupas ietvaros cieši sadarboties ar Komisiju un savstarpēji, lai koordinētu azartspēļu pārrobežu pakalpojumu neatļauta piedāvājuma apkarošanas darbības un īstenotu rīcības plānu, kas ietverts Komisijas paziņojumā par tiešsaistes azartspēlēm;

39. atzīst, ka dalībvalstu savstarpējā sadarbība ir būtiska, tomēr uzsver, ka ļoti svarīga ir arī ekspertu grupas azartspēļu jautājumā cieša sadarbība ar visām ieinteresētajām personām, tostarp azartspēļu nozares pārstāvjiem un patērētāju organizācijām;

40. uzsver, ka ekspertu grupai ir svarīgi darboties, lai izstrādātu pārredzamākas un vienkāršākas procedūras, kuras ļauj dalībvalstīs atcelt nevajadzīgo administratīvo slogu, kas varētu lieki paaugstināt izmaksas likumīgiem tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem valstīs, kas izvēlas atvērt savu tirgu; norāda, ka administratīvā sloga samazināšana nedrīkst radīt apdraudējumu patērētāju aizsardzībai;

41. uzskata, ka būtu jāveic pasākumi, lai tuvinātu nodokļu režīmus attiecībā uz azartspēlēm ar mērķi novērst to, ka neproporcionāli nodokļu ieguvumi veicina tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu izplatīšanos un koncentrāciju;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

42. mudina valstu regulatīvās iestādes tajās dalībvalstīs, kuras ir izvēlējušās ieviest licencēšanas sistēmas, apmainīties ar paraugpraksi, kas veicinātu valsts licenču piemērošanu, ietverot azartspēļu aprīkojuma tehniskos standartus; mudina kompetentās valstu regulatīvās iestādes atļaut savā jurisdikcijā tāda azartspēļu uzņēmuma darbību tikai tad, ja minētā uzņēmuma darbība nav pretrunā ar tiesību aktiem citā dalībvalstī, kuras tiesību aktus Tiesa atzinusi par atbilstošiem;

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana

43. norāda, ka tiešsaistes azartspēles ir vide, kuras pamatā nav skaidra nauda, un ka, ņemot vērā atkarību no trešās puses finanšu pakalpojumu sniedzējiem, ir vajadzīgi papildu aizsargpasākumi pret "naudas atmazgāšanu"; uzsver, ka ir vajadzīga cieša sadarbība starp valsts azartspēļu uzraudzības iestādēm, valsts policiju un valsts tiesībsardzības iestādēm, lai novērstu krimināli sodāmas darbības;

44. aicina Komisiju, dalībvalstis un ekspertu grupu efektīvi vērsties pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē priekšlikumu paplašināt Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas direktīvas noteikumus, iekļaujot tajā dažāda veida azartspēles, un aicina kompetentās valsts iestādes nodrošināt, lai par visiem aizdomīgiem darījumiem, kas, iespējams, ir saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai citām krimināli sodāmām darbībām, tiktu ziņots saskaņā ar šo direktīvu;

45. aicina Padomi rīkoties ātri un apņēmīgi un turpināt sarunas par Komisijas priekšlikumu direktīvai par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (COM(2013) 0045), un pievērsties jautājumam par dažāda veida azartspēlēm, tostarp tiešsaistes azartspēlēm, lai novērstu tiešsaistes sporta derību izmantošanu noziedzīgās interesēs nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas nolūkos;

46. uzsver, ka uzticamas un nepārprotamas identitātes pārbaudes sistēmas ir galvenie līdzekļi, lai nepieļautu tiešsaistes azartspēļu ļaunprātīgu izmantošanu, piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu; norāda, ka šāda identitātes pārbaude var sniegt priekšrocības salīdzinājumā ar jau esošajām un topošajām tiešsaistes sistēmām, piemēram, banku un kredītkaršu tiešsaistes identitātes pārbaudes sistēmām;

47. uzskata, ka visi tiešsaistes azartspēļu uzņēmumi, kuri darbojas ES teritorijā, jāreģistrē kā likumīgas ES iestādes;

48. uzsver, ka visām dalībvalstīm ir jānosaka un jāieceļ par tiešsaistes azartspēļu uzraudzību atbildīgā valsts iestāde; uzsver, ka šī iestāde arī jāpilsonvaro iejaukties aizdomīgu tiešsaistes azartspēļu gadījumā; azartspēļu uzņēmumiem arī jānosaka prasība informēt šo iestādi par jebkādu aizdomīgu azartspēļu aktivitāti;

Sporta integritāte

49. uzsver, ka, ņemot vērā iepriekšējas vienošanās par spēļu rezultātu starptautisko būtību, cīņai pret iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu nepieciešama efektīvāka sadarbība starp visām ieinteresētajām personām, tostarp valsts iestādēm, tiesībsardzības iestādēm, sporta nozares pārstāvjiem, azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem, azartspēļu regulatīvajām iestādēm, sportistiem un viņu atbalstītājiem, vienlaikus pievēršot uzmanību arī izglītībai un profilaktiskiem pasākumiem; šajā saistībā atzinīgi vērtē neseno 2012. gada Komisijas sagatavošanas darbību, kurā ir atbalstīti starptautiskie izglītojošie projekti, kuru mērķis ir novērst iepriekšēju vienošanos par spēles rezultātu; uzsver, ka iepriekšēja vienošanās par spēles rezultātu notiek gan bezsaistes, gan tiešsaistes azartspēļu tirgos un lielākajā daļā gadījumu tiešsaistes derību rezultātu iepriekšēja sarunāšana tiek īstenota, izmantojot tos azartspēļu pakalpojumu sniedzējus, kuri izveidoti neregulētos tirgos ārpus ES;

50. prasa kā daļu no pašregulējošas iniciatīvas ieviest rīcības kodeksu, kas ietvertu vispārēju aizliegumu visiem tiem sporta pasākumu darbiniekiem (jo īpaši spēlētājiem, treneriem, tiesnešiem, medicīnas un tehniskajiem darbiniekiem, klubu īpašniekiem un vadītājiem), kuri varētu tieši ietekmēt rezultātu, slēdzot derības par savām sacīkstēm vai sporta pasākumiem; šajā saistībā uzsver arī nepieciešamību pēc stingrām un uzticamām vecuma un identitātes pārbaudes sistēmām dalībvalstu līmenī; aicina sporta organizācijas izmantot izglītojošas kampaņas un rīcības kodeksus, lai jau no mazotnes izglītotu sportistus, tiesnešus un amatpersonas par to, ka manipulēšana ar sporta spēļu rezultātiem ir nelikumīga;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

51. atzīst, ka centieni apkarot sporta organizāciju iesaistīšanos tādās koruptīvās darbībās kā spēļu rezultātu iepriekšēja pasūtīšana vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, piemēram, rīcības kodeksu izstrāde, jāīsteno attiecībā uz visām ieinteresēto personu grupām (amatpersonām, īpašniekiem, vadītājiem, aģentiem, spēlētājiem, tiesnešiem un atbalstītājiem) un visām organizācijām (klubiem, līgām, federācijām u.c.);

52. aicina dalībvalstis piešķirt lielāku prioritāti korupcijas apkarošanai sportā un uzsver, ka šajā saistībā lielāka uzmanība jāpievērš efektīvai tiesībsardzībai; prasa ieviest efektīvus pasākumus valstu līmenī, lai nepieļautu interešu konfliktus, jo īpaši neatļaujot sporta jomā ieinteresētajām personām iesaistīties derībās, kas tiek slēgtas tādu sacensību ietvaros, kuru organizēšanā tās ir iesaistītas; aicina visas sporta pārvaldības struktūras ievērot labas pārvaldības praksi, lai mazinātu risku kļūt par spēļu rezultātu sarunāšanas upuriem; šajā sakarībā aicina Komisiju ņemt vērā Eiropas Padomes darbu, vērtējot noteikta veida derību riskus, un izvērtēt spēles iespējamos spēles posma derību riskus gadījumos, kad sacensību laikā ir iespējams veikt derības, un veikt attiecīgus pasākumus;

53. aicina sporta federācijas un azartspēļu organizatorus iekļaut rīcības kodeksā aizliegumu derību slēgšanai par tā sauktajiem negatīvajiem notikumiem, piemēram, dzeltenās kartītes brīdinājumiem, soda vai brīvajiem sitieniem, spēles vai pasākuma laikā; aicina dalībvalstis un azartspēļu pakalpojumu sniedzējus aizliegt derības sporta spēļu tiešraides laikā, jo ir pierādīts, ka šajā laikā ievērojami palielinās spēļu rezultātu iepriekšējas pasūtīšanas risks, tādējādi apdraudot sporta nozares integritāti;

54. prasa nodrošināt sadarbību un informācijas apmaiņu par aizdomīgām darbībām starp sporta iestādēm, valsts iestādēm, Eiropolu un *Eurojust* valsts un Eiropas līmenī saistībā ar aizdomīgām darbībām, lai cīnītos pret noziedzīgām darbībām tiešsaistes pārrobežu azartspēļu jomā;

55. atzinīgi vērtē Komisijas nolūku sekmēt efektīvāku labas prakses apmaiņu par to, kā apkarot iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu; uzsver Eiropas Savienības atbalsta nozīmi pašreizējam darbam Eiropas Padomē, kas vērsts uz starptautiskas konvencijas izstrādi par sporta integritātes aizsardzību un veicināšanu; uzsver, ka iepriekšēja vienošanās par spēļu rezultātu ne vienmēr ir saistīta ar derībām un ka turklāt ir jāapkaro arī šis ar derībām nesaistītais iepriekšējas vienošanās par spēļu rezultātu aspekts, kas arī rada sporta integritātes problēmas; uzsver nepieciešamību stiprināt sadarbību iepriekšējas vienošanās par spēļu rezultātu novēršanai ES un visas pasaules mērogā; aicina Komisiju uzņemties vadošo lomu globālas platformas izveidē, kas paredzēta informācijas un paraugprakses apmaiņai un kopīgu preventīvo un apkarojošo pasākumu koordinēšanai starp regulatīvajām iestādēm, sporta organizācijām, policiju un tiesu iestādēm, un azartspēļu organizatoriem;

56. uzskata, ka konsekventa kriminālsodu politika ir būtiska Eiropas mēroga pieejai, kas regulē tiešsaistes azartspēļu nozari, un tādēļ mudina dalībvalstis noteikt, ka jebkurš drauds sacensību, tostarp ar derībām saistītu sacensību, integritātei ir noziedzīgs nodarījums, un tādējādi nodrošināt rezultātu krāpnieciskas viltošanas finansiāla vai cita labuma gūšanai aizliegumu; mudina Komisiju rīkoties ES mērogā, vērstoties pret neregulētu tiešsaistes azartspēļu darbību, un atbalstīt cīņu pret spēļu rezultātu sarunāšanu;

57. atzīst, ka dažās dalībvalstīs azartspēles un loterijas ir ievērojams tādu ieņēmumu avots, ko var novirzīt sabiedriskā labuma un labdarības mērķiem, kultūrai, tautas sportam, zirgu skriešanās sacīkstēm un zirgkopībai; turklāt uzsver šā ilgtspējīgā ieguldījuma turpmāko nozīmi un īpašo lomu, kas jāapzinās, apspriežot šo jautājumu Eiropas mērogā; atkārtoti uzsver, ka sporta derības ir sporta sacensību komerciālas izmantošanas veids; iesaka, vienlaikus pilnībā ievērojot dalībvalstu kompetenci šajā jautājumā, ka sporta sacensības būtu jāaizsargā pret jebkādu neatļautu komerciālu izmantošanu, galvenokārt atzīstot sporta pasākumu organizatoru īpašumtiesības, lai nodrošinātu ne tikai taisnīgus ienākumus visu līmeņu profesionālajiem sportistiem un amatieriem, bet arī pastiprinātu cīņu pret krāpšanu sportā, jo īpaši pret iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

58. prasa īstenot Komisijas koordinētu ciešāku sadarbību Eiropas līmenī, lai identificētu un aizliegtu tiešsaistes derību pakalpojumu sniedzēju iesaistīšanos tādās nelikumīgās darbībās kā iepriekšēja vienošanās par spēļu rezultātu vai tādās derības par junioru sacensībām, kurās tiek iesaistīti nepilngadīgie, un cer, ka tiešsaistes azartspēļu nozares pārstāvji ievēros šo aizliegumu ar pašregulācijas palīdzību;

59. mudina dalībvalstis apsvērt aizlieguma ieviešanu visu veidu spēles posma norises iepriekšējai pasūtīšanai, piemēram, azartspēlēm saistībā ar sānu sitieniem, brīvajiem sitieniem, iemetieniem un dzeltenajām kartītēm, jo šīs darbības var ļoti vienkārši izmantot spēļu rezultātu iepriekšējā pasūtīšanā;

60. aicina Komisiju ieviest Eiropas līmeņa brīdināšanas sistēmu derību regulatīvo iestāžu vajadzībām, lai ātri varētu apmainīties ar informāciju par sporta pasākumu rezultātu sarunāšanu;

61. atzinīgi vērtē starptautiskus izglītojošus projektus, kas paredzēti, lai pasaules līmenī cīnītos pret iepriekšēju vienošanos par spēļu rezultātu;

62. uzsver, ka sportistiem ir nepieciešami efektīvi aizsardzības mehānismi, lai pretotos korupcijas ietekmei, tostarp jāaizsargā sportistu morālā un fiziskā integritāte, jānodrošina atbilstoši darba apstākļi un jāaizsargā atalgojums vai darba samaksa, un ir nepieciešami arī aizliegumi dalībai dažādu līmeņu sacensībās tām sporta organizācijām, kuras regulāri neizpilda šos noteikumus attiecībā uz saviem sportistiem;

63. uzsver, ka lietas par spēļu rezultātu iespējamu sarunāšanu bieži tiek izskatītas atklātās tiesas sēdēs, kā arī sporta arbitrāžas tiesās un ka abās procedūrās jāievēro starptautisko procesuālo standartu minimums, kas norādīts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pantā;

64. prasa pēc attiecīga novērtējuma veikšanas katrā dalībvalstī stingri reglamentēt vai aizliegt bīstamos azartspēļu veidus;

o

o o

65. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

P7_TA(2013)0350

Eiropas apdraudētās valodas un lingvistiskā daudzveidība

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Eiropas apdraudētajām valodām un lingvistisko daudzveidību Eiropas Savienībā (2013/2007(INI))

(2016/C 093/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 3. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Pamattiesību hartas 21. panta 1. punktu un 22. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas veikto *Euromosaic* pētījumu, kurā apstiprināts, ka Eiropas valodas izzūd, jo pašreiz spēkā esošie noteikumi neparedz to aizsardzību,
- ņemot vērā *Unesco* 2003. gada 17. oktobra Konvenciju par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, tostarp mutvārdu tradīciju un izpausmju, ieskaitot valodas kā nemateriālās kultūras mantojuma nesēja, saglabāšanu,
- ņemot vērā *Unesco* 2005. gada 20. oktobra Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu,
- ņemot vērā *Unesco* Pasaules apdraudēto valodu atlantu,
- ņemot vērā 2010. gada 18. marta Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa rezolūciju "Minoritāšu valodas – reģionālās attīstības priekšrocība" (301/2010) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Ziņojumu Nr. 12423/2010, Rezolūciju Nr. 1769/2010 un Ieteikumu Nr. 1944/2010,
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 18. septembra paziņojumu "Daudzvalodība: Eiropas priekšrocība un kopīga apņemšanās" (COM(2008)0566),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra ieteikumu par pamatprasmēm mūžizglītībā ⁽²⁾,
- ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu par vēsturisku lingvistisko minoritāšu aizsardzību un attīstību saskaņā ar Lisabonas līgumu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 21. novembra rezolūciju par Eiropas daudzvalodības stratēģiju ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartu, ko atvēra parakstīšanai 1992. gada 5. novembrī,
- ņemot vērā Vispārējo deklarāciju par valodu tiesībām (1996. gads),
- ņemot vērā Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju (1995. gads),

⁽¹⁾ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1671947&Site=DC>

⁽²⁾ OV L 394, 30.12.2006., 10. lpp.

⁽³⁾ OV C 259, 2.9.2011., 31. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 320, 16.12.2008., 1. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā tā 2004. gada 14. janvāra rezolūciju par kultūras daudzveidības saglabāšanu un veicināšanu: Eiropas reģionu un tādu starptautisko organizāciju kā UNESCO un Eiropas Padome loma⁽¹⁾ un 2003. gada 4. septembra rezolūciju par Eiropas reģionālajām un mazāk lietotajām valodām – minoritāšu valodām ES – saistībā ar paplašināšanos un kultūras daudzveidību⁽²⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2003. gada 14. janvāra rezolūciju par reģionālo un vietējo iestāžu lomu Eiropas integrācijas procesā⁽³⁾, kuras temats ir valodu daudzveidība Eiropā,
 - ņemot vērā 2009. gada 24. marta rezolūciju par daudzvalodību – Eiropas priekšrocību un kopīgu apņemšanos⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā 2008. gada 25. septembra rezolūciju par kopienu medijiem Eiropā⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A7-0239/2013),
- A. tā kā Lisabonas līgums atbalsta mērķi saglabāt un veicināt Eiropas Savienības kultūras un valodu mantojumu visā tā daudzveidībā;
- B. tā kā valodu un kultūras daudzveidība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem, kas nostiprināts Pamattiesību hartas 22. pantā, kurā teikts: “Savienība respektē kultūru, reliģiju un valodu daudzveidību”;
- C. tā kā valodu daudzveidība Pamattiesību hartas 21. un 22. pantā ir atzīta par vienu no pilsoņu tiesībām, kas nozīmē, ka jebkādas mēģinājums panākt kādas valodas pārākumu pār citām ir uzskatāms par Savienības pamatvērtību ierobežojumu un pārkāpumu;
- D. tā kā apdraudētās valodas būtu uzskatāmas nevis par politisko, etnisko vai teritoriālo vēlmju apmierināšanas līdzekli, bet gan par Eiropas kultūras mantojuma daļu;
- E. tā kā visas Eiropas valodas ir vienlīdz vērtīgas un cienāmas, tā kā tās ir Eiropas kultūras un civilizācijas neatņemama daļa un tā kā tās padara cilvēci bagātāku;
- F. tā kā saliedētas daudzvalodu sabiedrības, kurās demokrātiski un ilgtspējīgi īsteno valodu daudzveidību, palīdz veicināt plurālismu un ir atvērtākas un labāk piemērotas, lai būtu daļa no tās bagātības, ko pārstāv valodu daudzveidība;
- G. tā kā katra valoda, tostarp valodas, kurām draud izzušana, ataino vēsturiskas, sociālas un kultūras prasmes un domāšanas un radošuma veidu, kas ir daļa no Eiropas Savienības bagātības un daudzveidības un uz ko balstās Eiropas identitāte; tādējādi valodu daudzveidība un apdraudēto valodu esamība valstī būtu uzskatāma par vērtību, nevis slogu un būtu jāatbalsta un jāveicina;
- H. tā kā UNESCO Pasaules apdraudēto valodu atlantā ir norādīts, ka valodai draud izzušana, ja tā pilnībā vai daļēji neatbilst vienam vai vairākiem no šādiem zinātniskajiem kritērijiem: valodas nodošana no paaudzes paaudzē; absolūtais valodā runājošo skaits; valodā runājošo cilvēku īpatsvars iedzīvotāju vidū; valodas lietojums dažādās publiskās un privātās jomās; valodas lietojums jaunajos plašsaziņas līdzekļos; mācību materiālu pieejamība valodas apguvei un mācīšanai; valdības un iestāžu attieksme pret valodu un valodas politika, tostarp tās oficiālais statuss un lietojums; kopienas locekļu attieksme pret savu valodu un valodā pieejamo dokumentu veidi un kvalitāte;

⁽¹⁾ OV C 92 E, 16.4.2004., 322. lpp.

⁽²⁾ OV C 76 E, 25.3.2004., 374. lpp.

⁽³⁾ OV C 38 E, 12.2.2004., 167. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 117 E, 6.5.2010., 59. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 8 E, 14.1.2010., 75. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- I. tā kā saskaņā ar UNESCO 2005. gada Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidību dalībvalstis var veikt atbilstīgus pasākumus, ar kuriem aizsargāt kultūras darbības, preces un pakalpojumus, tostarp pasākumus, kas saistīti ar minēto darbību, preču un pakalpojumu nodrošināšanai lietotajām valodām, lai veicinātu kultūras izpausmju daudzveidību minētās konvencijas līgumslēdzēju valstu teritorijā un saskaņā ar starptautiskajiem nolīgumiem;
- J. tā kā Eiropas Padomes Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu harta, ko ratificējušas 16 Savienības dalībvalstis, ir gan regulatīvs līdzeklis tādu valodu aizsardzībai, kurām draud izzušana, gan mehānisms minoritāšu aizsardzībai – abi šie nosacījumi ir iekļauti Kopenhāgenas kritērijos, kuri valstīm jāizpilda, lai varētu pievienoties ES;
- K. tā kā saskaņā ar UNESCO datiem Eiropas valstīs, Eiropas aizjūras teritorijās un ES ceļotāju kopienās ir valodas, kuras no paaudzes paaudzē tiek nodotas tikai mutvārdos, tāpēc tās būtu uzskatāmas par apdraudētām; tā kā dažas apdraudētās Eiropas valodas lieto kopienas, kas dzīvo vairākās valstīs un atkarībā no tā, kurā dalībvalstī vai reģionā valodas lietotāji dzīvo, valodas aizsardzības līmenis ir ārkārtīgi atšķirīgs;
- L. tā kā dažās valstīs un reģionos ir minoritāšu vai reģionālās valodas, kas ir apdraudētas vai izzūd, savukārt citās kaimiņvalstīs tās ir oficiālās, vairākuma lietotās valodas;
- M. tā kā, tāpat kā bioloģiskā daudzveidība, Eiropas valodu un kultūru daudzveidība ir dzīvā mantojuma daļa, kas nepieciešama mūsu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, un tā kā tāpēc tās ir jāaizsargā un jāaizsargā no jebkāda izzušanas riska;
- N. tā kā valodu daudzveidības respektēšana labvēlīgi ietekmē sociālo kohēziju, uzlabojot savstarpējo saprašanu, paaugstinot pašnovērtējumu un palielinot atvērtību, un tā kā valodu daudzveidība veicina piekļuvi kultūrai, radošumu un starpkultūru kompetences iegūšanu, kā arī veicina sadarbību starp tautām un valstīm;
- O. tā kā Lisabonas līguma 167. pantā ir skaidri noteikts, ka “Savienība veicina dalībvalstu kultūru uzplaukumu, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus pievēršot uzmanību kopīgajam kultūras mantojumam”, un tāpēc atbalsta darbības, kuru mērķis ir ne tikai saglabāt un aizsargāt tās valodu mantojuma bagātību kā daļu no tās daudzveidības, bet arī darīt vairāk, lai vairotu un popularizētu šo mantojumu papildus dalībvalstu politikai;
- P. tā kā Eiropas Savienības valodu daudzveidības jēdziens attiecas ne tikai uz oficiālajām valodām, bet arī uz valodām, kurām ir otrās vai trešās oficiālās valodas statuss, kā arī uz reģionālajām valodām un valodām, kas dalībvalstīs nav oficiāli atzītas;
- Q. tā kā apdraudēto valodu kategorijā ir iekļaujamas arī valodas, kas ir apdraudētas tikai konkrētā teritorijā, kur runātāju kopiena būtiski samazinās, kā arī valodas, kuru gadījumā vairākās secīgās tautas skaitīšanās apkopotie statistikas dati liecina, ka ievērojami samazinās to iedzīvotāju skaits, kuri runā attiecīgajā valodā;
- R. tā kā dalībvalstu oficiālās valodas vienlaikus var būt arī apdraudētās valodas kādos citos Savienības reģionos;
- S. tā kā ņemot vērā to, cik smagā situācijā tās atrodas, īpaša uzmanība būtu jāpievērš tām valodām, kurām draud izzušana, atzīstot multikulturālismu un daudzvalodību, īstenojot politikas pasākumus, lai cīnītos pret pastāvošajiem aizspriedumiem attiecībā uz apdraudētajām valodām, un ieņemt asimiliāciju noraidošu nostāju gan dalībvalstu, gan Eiropas līmenī;
- T. tā kā mācīšanās dzimtajā valodā ir visefektīvākais mācīšanās veids;
- U. tā kā, ja bērniem jau no mazotnes māca dzimto valodu un paralēli viņi apgūst oficiālo valsts valodu, viņiem piemīt dabiska spēja vēlāk iemācīties vēl citas valodas un tā kā lingvistiskais plurālisms ir Eiropas jauniešu priekšrocība;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- V. tā kā apdraudēto valodu apdraudējumu Eiropā var mazināt, nodrošinot, ka tiek ievērots princips, saskaņā ar kuru publiskā sektora un tiesu iestāžu darbībā attiecīgo valodu izmanto samērīgi, pamatojoties uz līdztiesīgumu un sekmējot daudzveidību;
- W. tā kā valodas saglabāšana un nodošana no paaudzes paaudzē bieži vien notiek, izmantojot ikdienējo un neformālo mācīšanos, un tā kā ir jāatzīst brīvprātīgo organizāciju un mākslas, kā arī mākslinieku nozīme šajā jomā;
- X. tā kā apdraudēto valodu problēmai Komisijas daudzvalodību politikā nav pievērsta pietiekama uzmanība; tā kā pēdējās divās daudzgadu finanšu shēmās (2000.–2007. gadam un 2007.–2013. gadam) šīm valodām piešķirtais Eiropas atbalsts tika būtiski samazināts, tādējādi pasliktinot to stāvokli, un ir jānodrošina, lai tas neatkārtotos nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (2014.–2020. gadam),
1. aicina Eiropas Savienību un dalībvalstis pievērst vairāk uzmanības nopietnajiem draudiem, kas skar daudzas Eiropas valodas, kuras iekļautas apdraudēto valodu kategorijā, un aktīvi iesaistīties Savienības lingvistiskā un kultūras mantojuma unikālās daudzveidības aizsardzībā un veicināšanā, izmantojot vērienīgu, proaktīvu attiecīgo valodu atdzīvīšanas politiku un atvēlot šim mērķim pienācīgu budžetu; ierosina, ka šīs politikas mērķim jābūt arī plašākas ES iedzīvotāju informētības panākšanai par attiecīgo kopienu pārstāvēto lingvistisko un kultūras bagātību; aicina dalībvalstis izstrādāt rīcības plānus apdraudēto valodu popularizēšanai, balstoties uz kopīgu paraugpraksi, kas jau ir pieejama vairākās valodu kopienās Eiropā;
 2. aicina dalībvalstu valdības nosodīt praksi, kas ir bijusi un joprojām ir vērsta pret apdraudēto valodu kopienu identitāti un valodas lietojumu vai to kultūras institūcijām, veicot lingvistisko diskrimināciju vai piespiedu vai slēptu asimilāciju;
 3. aicina dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas Eiropas reģionālo vai minoritāšu valodu hartu, ratificēt to; norāda, ka šī harta ir apdraudēto valodu aizsardzības standarts un viens no minoritāšu aizsardzības mehānismiem, kas iekļauts Kopenhāgenas kritērijos, kuri valstīm ir jāizpilda, lai varētu pievienoties ES;
 4. aicina dalībvalstis un Komisiju pildīt saistības, ko tās uzņēmas, pievienojoties UNESCO 2005. gada Konvencijai par kultūras izpausmju daudzveidību, lai cienītu un popularizētu kultūras izpausmes gan to teritorijā, gan saistībā ar starptautiskajiem nolīgumiem;
 5. aicina Savienības iestādes valodu daudzveidības patiesu respektēšanu un jo īpaši vismazāk aizsargāto Eiropas valodu aizsardzību iekļaut kā priekšnosacījumu, kas jāievēro visām valstīm, kuras vēlas kļūt par ES dalībvalstīm;
 6. aicina Komisiju un dalībvalstu valdības un reģionālās iestādes izstrādāt programmas, lai veicinātu iecietību pret apdraudētajām lingvistiskajām vai etniskajām kopienām, cieņu pret to lingvistiskajām un kultūras vērtībām un cieņu pret šīm kopienām sabiedrībā;
 7. vērš dalībvalstu valdību un reģionālo iestāžu uzmanību uz to, ka apdraudēto valodu izdzīvošana ir pielīdzināma kopienas, kas to lieto, izdzīvošanai un attīstībai un ka attiecīgi šīs valodas aizsardzības politikas izstrādes nolūkā ir jāņem vērā ne tikai kultūras un izglītības aspekti, bet arī ekonomikas un sociālā dimensija;
 8. aicina Komisiju ierosināt konkrētus politikas pasākumus apdraudēto valodu aizsardzībai; aicina arī Komisiju un Padomi, ievērojot tām Līgumā noteiktās pilnvaras, pieņemt ES politikas virzienus un plānot programmas tā, lai tiktu sniegts atbalsts apdraudēto valodu saglabāšanai un valodu daudzveidībai, izmantojot ES finansiālā atbalsta instrumentus laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, tostarp: programmas šo valodu dokumentēšanai, kā arī mācību un apmācības, sociālās integrācijas, jauniešu un sporta, pētniecības un attīstības, kultūras un plašsaziņas līdzekļu programmas, struktūrfondus (kohēzijas fondu, ERAF, ESF, Eiropas teritoriālās sadarbības instrumentu, ELFLA), kā arī visus instrumentus

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

un apmaiņas platformas, kas izveidotas, lai popularizētu jaunās tehnoloģijas, sociālos plašsaziņas līdzekļus un multivides platformas, kas ietver atbalstu gan saturam, gan lietojumprogrammām; uzskata, ka šiem instrumentiem būtu jākoncentrējas uz programmām un pasākumiem, kuriem ir plašāks pozitīvs tvērums kultūras vai ekonomikas ziņā, kas neaprobežojas tikai ar kopieni un reģionu; aicina Komisiju aplūkot administratīvos un juridiskos šķēršļus, ar kuriem attiecīgo lingvistisko kopieni nelielā apjoma dēļ saskaras projekti apdraudēto valodu jomā;

9. ņemot vērā to, ka kavēties nedrīkst, aicina nodrošināt, ka aizsardzības pasākumiem atvēlētais finansējums ir pēc iespējas vieglāk pieejams un pēc iespējas pārredzamāks, lai tādējādi panāktu, ka tie, kas vēlēties to izmantot, varētu pēc konkrēta laika piedāvāt reālu palīdzību apdraudētajām valodām;

10. uzskata, ka Eiropas Savienībai jāatbalsta un jāiedrošina dalībvalstis, kurās ir tāda valodu politika, kas ļauj cilvēkiem jau agrā bērnībā apgūt apdraudēto valodu kā dzimto valodu; norāda, ka šāda politika, kas veicina divu vai vairāk valodu apguvi, vēlāk, kā tas ir zinātniski pierādīts, palīdz bērniem apgūt citas valodas, vienlaikus sekmējot valodu nodošanu no paaudzes paaudzē, un ka šāda politika sniegtu reālu atbalstu apdraudēto valodu lietotājiem, lai tie atdzīvinātu valodu nodošanu no paaudzes paaudzē tur, kur tā ir apdraudēta;

11. atbalsta aktīvāku apdraudēto valodu mācīšanu, izmantojot katram vecumam piemērotu metodiku, tostarp tālmācību, lai panāktu patiesas Eiropas pilsonības attīstību, kuras pamatā ir multikulturālisms un lingvistiskais plurālisms;

12. pieņem zināšanai Eiropas Komisijas programmas daudzvalodības jomā; uzskata, ka ar projektu organizētājiem jāvar gūt labumu no iespējām, ko tie paver, un, tā kā apdraudēto valodu lietotāju kopienas, kas cenšas saglabāt apdraudēto valodu, bieži ir nelielas iedzīvotāju grupas, mudina Komisiju nepasludināt par neatbilstošām finansējuma saņemšanai programmas, kurās šādas kopienas iesaistītas, šo kopieni nelielās finansiālās iesaistīšanās, saņēmēju nelielā skaita vai aptvertās teritorijas nelielās platības dēļ, bet gan atvieglot šo programmu pieejamību, popularizēt tās un sniegt norādījumus par to, kā tās var pretendēt uz finansējumu; mudina dalībvalstis rīkoties kā starpniekiem un atbalstītājiem, lai šīs mazās apdraudēto valodu grupas un kopienas varētu saņemt līdzekļus no Eiropas fondiem, vienlaikus atgādinot, ka ES finansējumu valodu daudzveidības veicināšanai nedrīkst novirzīt no paredzētajiem mērķiem vai izmantot tādu pasākumu atbalstīšanai, kuros mazās valodas tiek izmantotas kā līdzeklis kādu citu politisku mērķu sasniegšanai;

13. uzskata, ka valodu atdzīvināšanas politika ir ilgtermiņa pasākums, kura pamatā jābūt dažādotu un saskaņotu darbību plānošanai vairākās jomās, jo īpaši izglītības (pirmsskolas un sākumskolas izglītības kā reālas vērtības, kā arī attiecīgās valodas mācīšanas vecākiem), valsts pārvaldes, plašsaziņas līdzekļu programmu (paredzot arī iespēju izveidot un attīstīt radiostacijas un televīzijas kanālus), mākslas jomā, kā arī visās sabiedriskās dzīves izpausmēs, kam ir nepieciešami ilgtermiņā pieejami resursi; uzskata, ka jāatbalsta šādu programmu izstrāde, labas prakses apmaiņa starp valodu lietotāju kopienām un novērtēšanas procedūru īstenošana;

14. atgādina, ka ir jāturpina ieguldīt pūles to valodu standartizēšanā, kuras pastāv gandrīz tikai mutvārdu veidā;

15. aicina dalībvalstis pievērst pastiprinātu uzmanību studijām augstskolās un pētniecībai, kas īpašu uzmanību pievērš apdraudētajām valodām, un sniegt tām atbalstu;

16. uzskata, ka jaunās tehnoloģijas var nodrošināt rīkus Eiropas apdraudēto valodu prasmes, izplatīšanas, mācīšanas un saglabāšanas veicināšanai;

17. uzsver, ka ir svarīgi, lai ģimenes nodotu apdraudētās valodas no paaudzes paaudzē, un nepieciešamības gadījumā veicināt apdraudēto valodu apguvi īpašā izglītības sistēmā; mudina dalībvalstis un reģionālās iestādes izstrādāt izglītības politiku un mācību materiālus šim mērķim;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

18. uzskata, ka valodu atdzīvināšanai ir vienlīdz svarīgi nodrošināt tiesības izmantot publiski tās valodas, kuras ir kļuvušas perifēras un kuras pārsvarā lieto tikai ģimenes lokā;
19. aicina Komisiju sadarboties ar starptautiskajām organizācijām, kas ir izstrādājušas programmas un iniciatīvas apdraudēto valodu aizsardzībai un popularizēšanai, tostarp ar, piemēram, UNESCO un Eiropas Padomi;
20. iesaka dalībvalstīm uzraudzīt mazāk izplatītu valodu attīstību, iesaistot gan valsts iestādes, gan to teritoriju iestādes, kurās ir savas valodas neatkarīgi no tā, vai šīm valodām ir oficiālas valodas statuss;
21. uzskata, ka plašsaziņas līdzekļiem, īpaši jaunajiem plašsaziņas līdzekļiem, var būt svarīga loma apdraudēto valodu aizsardzībā, īpaši tas attiecas uz turpmākajām paaudzēm; turklāt uzsver, ka iepriekš minēto mērķu sasniegšanai varētu izmantot arī jaunās tehnoloģijas;
22. ņemot vērā to, ka, nomirstot pēdējam valodas lietotājam, parasti šī valoda izzūd, mudina vietējās iestādes jo īpaši veikt valodu atdzīvināšanas pasākumus, lai mainītu šo tendenci;
23. norāda, ka digitalizācija var būt viens no valodu izzušanas novēršanas veidiem; tāpēc mudina vietējās iestādes apkopot un ievietot tiešsaistē grāmatas un ierakstus šajās valodās, kā arī citus valodas mantojuma izpausmes veidus;
24. ierosina starptautiskajai kopienai un dalībvalstīm nostiprināt apdraudēto valodu lietotāju kopienu tiesības un dalībvalstīm atzīt, ka to valodas lietošana un saglabāšana ir vērtība gan šīs valsts sabiedrībai, gan Eiropai;
25. aicina Komisiju, īstenojot dažādas programmas, pastāvīgi atbalstīt transnacionālos tīklus un Eiropas līmeņa iniciatīvas un darbības, kuru mērķis ir atbalstīt apdraudētās valodas, un uzsver nepieciešamību aktīvi piedalīties, lai UNESCO izveidotais Pasaules apdraudēto valodu atlants būtu pēc iespējas pilnīgāks un saglabātu savi nozīmi arī turpmāk, un turpināt homogēnu kritēriju kopuma izstrādi, kas ļaus uzraudzīt katras valodas stāvokli un īstenoto politikas nostādņu rezultātus, lai nepieļautu valodas izzušanu;
26. aicina Komisiju turpināt ar *Euromosaic* aizsākto pētījumu un apzināt proaktivitātes piemērus dalībvalstīs, kuru rezultātā ievērojami samazinājusies iespēja, ka apdraudēta Eiropas valoda izzudīs; ierosina – lai atbalstītu zināšanu, profesionālās kompetences un labas prakses apmaiņu starp dažādām valodu kopienām, Eiropas valodu tīkliem vajadzētu novērtēt politikas nostādnes, ko dalībvalstis izstrādājušas apdraudēto valodu saglabāšanai, aizsardzībai un popularizēšanai, un Komisijai vajadzētu sagatavot attiecīgus ieteikumus;
27. aicina Komisiju atbalstīt pētniecību apdraudēto valodu apgaves un atjaunošanas un divās vai vairākās valodās runājošu Eiropas iedzīvotāju kognitīvo un sabiedrisko ieguvumu jomā;
28. aicina visas dalībvalstis, kas vēl nav parakstījušas un ratificējušas Eiropas Reģionālo vai minoritāšu valodu hartu (1992. g.) un Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju (1995. g.), to izdarīt;
29. aicina Komisiju noteikt iespējamus pasākumus apdraudēto valodu aizsardzībai Savienībā;
30. aicina Komisiju atbalstīt gan izmēģinājuma projektus, kuru mērķis ir palīdzēt veicināt apdraudēto valodu lietošanu, gan rīcības plānus, ko izstrādājušas atsevišķas valodu kopienas;
31. uzskata, ka attiecībās ar trešām valstīm, jo īpaši tām, kas vēlas pievienoties ES, Savienībai būtu jāatbalsta valodu daudzveidība;
32. aicina Komisiju apsvērt īpašu Eiropas pasākumu izstrādi apdraudēto valodu saglabāšanai, aizsardzībai un popularizēšanai;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

33. uzskata, ka programmām, kas ir saistītas ar daudzvalodības veicināšanu, ir būtiska ietekme uz ES kaimiņvalstu/kandidātvalstu un iespējamo kandidātvalstu politikas stratēģijām;
34. uzskata, ka atbalstam, ko Komisija piešķir valodu atdzīvināšanai, vajadzētu jo īpaši būt vērstam uz iniciatīvām digitālo plašsaziņas līdzekļu, tostarp sociālo plašsaziņas līdzekļu jomā, lai panāktu, ka Eiropas apdraudētajām valodām pievērsas jaunākās paaudzes;
35. uzskata, ka Komisijai būtu jāpievērš uzmanība tam, ka vairāku dalībvalstu un reģionu īstenotā politika rada apdraudējumu valodu izdzīvošanai to teritorijā, pat ja šīs valodas nav apdraudētas Eiropas kontekstā;
36. vērš uzmanību uz noderīgām tīmekļa vietnēm, kurās sniegta informācija par ES programmām, kuru līdzekļi ir pieejami tādu projektu finansēšanai, kas popularizē apdraudētās valodas, un aicina Komisiju likt aktualizēt šīs vietnes, lai tajās būtu iekļautas jaunās programmas laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam un tiktu palielināts iekļautās informācijas daudzums, īpaši tādas informācijas daudzums, kas paredzēts attiecīgo valodu lietotāju kopienām;
37. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

P7_TA(2013)0351

Parlamenta tiesības saistībā ar turpmāko Eiropas Vides aģentūras izpilddirektoru iecelšanas procedūru

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par Parlamenta tiesībām saistībā ar turpmāko Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora iecelšanas procedūru – 9. panta grozīšana Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Regulā (EK) Nr. 401/2009 par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (2013/2089(INL))

(2016/C 093/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu,
- ņemot vērā 9. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Regulā (EK) Nr. 401/2009 par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, ES Padomes un Eiropas Komisijas 2012. gada 19. jūlija kopīgo paziņojumu par decentralizētajām aģentūrām,
- ņemot vērā 2012. gada 19. jūlija kopīgajam paziņojumam pievienoto dokumentu “Vienota pieeja ES decentralizētajām aģentūrām”,
- ņemot vērā Reglamenta 42. un 48. pantu,
- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A7-0264/2013),

⁽¹⁾ OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

A. tā kā Regulā (EK) Nr. 401/2009 nav iekļauts noteikums, ar kuru Eiropas Parlamentam piešķir oficiālas tiesības uz klausīt kandidātu, kas izvēlēts Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora amatam,

1. prasa Komisijai, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 192. panta 1. punktu, pēc iespējas ātrāk iesniegt akta priekšlikumu, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 401/2009 attiecībā uz Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora iecelšanas procedūru, ievērojot pielikumā iekļautos sīki izstrādātos ieteikumus;
2. apstiprina, ka ieteikumos tiek ievērotas pamattiesības un subsidiaritātes princips;
3. uzskata, ka pieprasītajam priekšlikumam nav finansiālas ietekmes;
4. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un pielikumā izklāstītos sīki izstrādātos ieteikumus nosūtīt Komisijai un Padomei, kā arī Eiropas Vides aģentūrai.

REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

SĪKI IZSTRĀDĀTI IETEIKUMI, KĀ SAGATAVOT EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU, AR KO GROZA REGULU (EK) NR. 401/2009 PAR EIROPAS VIDES AĢENTŪRU UN EIROPAS VIDES INFORMĀCIJAS UN NOVĒROJUMU TĪKLU ATTIECĪBĀ UZ IZPILDDIREKTORA IECELŠANAS PROCEDŪRU

A. PRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA PRINCIPI UN MĒRĶI

1. Šā priekšlikuma mērķis ir saskaņot Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora iecelšanas procedūru ar procedūrām, kas tiek izmantotas izpilddirektoru iecelšanas nolūkos citās aģentūrās, piemēram, Eiropas Ķimikāliju aģentūrā, Eiropas Zāļu aģentūrā un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādē, jo īpaši ar mērķi piešķirt Eiropas Parlamentam oficiālas tiesības uz klausīt Eiropas Vides aģentūras valdes izvēlēto kandidātu pirms viņa iecelšanas izpilddirektora amatā.

B. PRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA TEKSTS

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI,

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 401/2009 par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu attiecībā uz izpilddirektora iecelšanas procedūru

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta pieprasījumu Eiropas Komisijai ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

⁽¹⁾ OV ...

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Regulas (EK) Nr. 401/2009 par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu ⁽³⁾ 9. panta 1. punkta pirmajā daļā nav ietverts noteikums, ar ko Eiropas Parlamentam piešķir oficiālas tiesības uzklaut izvēlēto kandidātu pirms viņa iecelšanas Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora amatā.
- (2) Saskaņā ar pamatnolīgumu par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām ⁽⁴⁾ kandidātiem, kas izvirzīti regulatīvo aģentūru izpilddirektora amatam, būtu jāierodas uz uzklautišanu parlamentārajās komitejās.
- (3) Regula (EK) Nr. 401/2009 ir kodificēta versija Padomes 1990. gada 7. maija Regulai (EEK) Nr. 1210/90, ar ko izveido Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu ⁽⁵⁾. Kopš minētā tiesību akta stāšanās spēkā citās regulās, ar ko izveido citas aģentūras, piemēram, Regulā (EK) Nr. 1907/2006 ⁽⁶⁾, ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, Regulā (EK) Nr. 726/2004 ⁽⁷⁾, ar ko izveido Eiropas Zāļu aģentūru, un Regulā (EK) Nr. 178/2002 ⁽⁸⁾, ar ko izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, ir iekļauts noteikums, ar kuru paredz, ka aģentūras valdes izvirzītais kandidāts tiek aicināts sniegt paziņojumu Eiropas Parlamentam un atbildēt uz deputātu jautājumiem.
- (4) Kandidātu, kuru Eiropas Vides aģentūras valde izvēlējusi izpilddirektora amatam, nekavējoties aicināt uz uzklautišanu kompetentajā Eiropas Parlamenta komitejā ir vispāratzīta prakse.
- (5) Atšķirībā no nesen pieņemtajām regulām, ar ko izveido citas aģentūras, piemēram, Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, Eiropas Zāļu aģentūru un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, Regulas (EK) Nr. 401/2009 9. pantā nav arī noteikta prasība, ka Komisija izvēlas kandidātu Eiropas Vides aģentūras izpilddirektora amatam, izmantojot uzaicinājumu izteikt ieinteresētību, kurš publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un citos periodiskos izdevumos vai interneta vietnēs.
- (6) Tādēļ ir atbilstoši saskaņot turpmāko Eiropas Vides aģentūras izpilddirektoru iecelšanas procedūru ar citu aģentūru izpilddirektoru iecelšanas procedūrām, jo īpaši attiecībā uz Eiropas Parlamenta tiesībām.

⁽¹⁾ OV ...

⁽²⁾ OV ...

⁽³⁾ OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 304, 20.11.2010., 47. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 120, 11.5.1990., 1. lpp.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas ķīmikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Regula (EK) Nr. 726/2004, ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

(7) Tādēļ Regula (EK) Nr. 401/2009 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 401/2009 grozījumi

Regulas (EK) Nr. 401/2009 9. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1. Aģentūru vada izpilddirektors, kuru ieceļ valde, pamatojoties uz Komisijas ieteiktu kandidātu sarakstu, kas iegūts, izmantojot uzaicinājumu izteikt ieinteresētību, kurš publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un citos periodiskos izdevumos vai interneta vietnēs. Izpilddirektora pilnvaru laiks ir pieci gadi, un to var vienu reizi atjaunot.

Pirms iecelšanas amatā valdes izraudzīto kandidātu pēc iespējas drīz aicina sniegt paziņojumu Eiropas Parlamentā un atbildēt uz Parlamenta deputātu jautājumiem.

Pirms uzklaušanās Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejā kandidāts sagatavo rakstisku ceļvedi, tajā ietverot savu stratēģiju attiecīgajam piecu gadu pilnvaru termiņam.”

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

P7_TA(2013)0364

ES jaunatnes stratēģijas laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam īstenošana

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par ES jaunatnes stratēģijas laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam īstenošanu (2013/2073(INI))

(2016/C 093/09)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2012. gada 10. septembra paziņojumu “Projekts: Padomes un Komisija 2012. gada kopīgais ziņojums par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (ES jaunatnes stratēģija 2010–2018)” (COM (2012)0495) un attiecīgo Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2012)0256),

— ņemot vērā 2010. gada 18. maija rezolūciju “ES jaunatnes stratēģija – ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus”⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OV C 161 E, 31.5.2011., 21. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. un 166. pantu,
 - ņemot vērā Komisijas 2011. gada 23. novembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido "ERASMUS VISIEM", Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā (COM(2011)0788),
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 20. novembra paziņojumu "Izglītības pārvērtēšana – ieguldījums prasmēs labāku sociālekonomisko rezultātu sasniegšanai" (COM(2012)0669),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 15. septembra paziņojumu "Jaunatne kustībā" – iniciatīva jauniešu potenciāla izmantošanai, lai Eiropas Savienībā panāktu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi" (COM(2010)0477),
 - ņemot vērā Komisijas 2009. gada 29. aprīļa paziņojumu "ES jaunatnes stratēģija: ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus – Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas" (COM(2009) 0200) un attiecīgo Komisijas dienestu darba dokumentu (SEC(2009)0549),
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 5. decembra priekšlikumu "Virzībā uz stažēšanās kvalitātes sistēmas izveidi. Otrā posma apspriešanās ar sociālajiem partneriem Eiropas līmenī saskaņā ar LESD 154. pantu" (COM(2012)0728),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei" (COM(2010) 2020),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 16. decembra paziņojumu "Eiropas platforma cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību: Eiropas pamatprogramma sociālai un teritoriālai kohēzijai" (COM(2010)0758),
 - ņemot vērā Padomes 2009. gada 12. maija secinājumus par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā ("ET 2020")⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par iniciatīvu "Jaunatne kustībā" – pamats Eiropas izglītības un apmācības sistēmu uzlabošanai⁽²⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Reģionālās attīstības komitejas atzinumus (A7-0238/2013),
- A. tā kā Eiropas nākotne ir atkarīga no tās spējas izmantot jauniešu potenciālu;
- B. tā kā krīzes dēļ ir radušies nestabili jauniešu nodarbinātības veidi un esošās darbavietas pārāk bieži tiek aizstātas ar īstermiņa un nepilna darba laika līgumiem un neapmaksātas prakses shēmām;
- C. tā kā 2013. gada februārī vispārējais jauniešu bezdarba līmenis ES bija 23,5 %; tā kā 2011. gadā 7,5 miljoni jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem un 6,5 miljoni vecumā no 25 līdz 29 gadiem nemācījās, nestrādāja un neapguva profesiju (NEET);
- D. tā kā tika lēsts, ka 2011. gadā ekonomikas zaudējumi jauniešu neiesaistīšanas darba tirgū dēļ bija EUR 153 miljardi, kas atbilst 1,2 % no ES IKP⁽³⁾;
- E. tā kā būtu jāatzīst, ka visi jaunieši ir neatņemama sabiedrības daļa; tā kā joprojām pastāv nevienlīdzība un visu veidu diskriminācija, kas būtiski ietekmē jauniešu dzīvi un turpmāko attīstību sabiedrībā;

⁽¹⁾ OV C 119, 28.5.2009., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 377 E, 7.12.2012., 77. lpp.

⁽³⁾ Eurofound (2012), "NEET – jaunieši, kas nav iesaistīti ne darba tirgū, ne izglītībā, ne apmācībā. Raksturojums, izmaksas un politikas reakcija Eiropā", Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- F. tā kā ieilgusī ekonomikas krīze būtiski ietekmē jauniešu dzīvi labklājības un sociālās iekļautības, nodarbinātības, mājokļu, veselības aprūpes, izglītības un mācību pieejamības, kā arī kultūras, brīvā laika un sporta aktivitāšu ziņā un rada iepriekš nepieredzētu iespēju trūkumu jauniešiem Eiropas Savienībā; tā kā ievērojamā Eiropas daļā pastāv nopietns "zaudētas paaudzes" risks; tā kā šajā satraucošajā situācijā ir steidzami jāveic pasākumi, jāīsteno politika un jārikojas, kā arī jāveic strukturālas reformas; tā kā ekonomikas apstākļu pasliktināšanās var novest pie jauniešu piespiedu migrācijas, jo īpaši krīzes smagi skartajās valstīs, kas var izpausties kā intelektuālā darbaspēka masveida emigrācija, samazinot izcelsmes valsts izaugsmes, attīstības un inovāciju potenciālu vidējā termiņā un ilgtermiņā;
- G. tā kā, reaģējot uz ekonomikas krīzi, vairākas dalībvalstis ir īstenojušas stingrus taupības pasākumus, tostarp nopietnus izdevumu samazinājumus izglītības, apmācību un mūžizglītības programmās; tā kā šiem pasākumiem atsevišķās dalībvalstīs, jo īpaši Dienvidēiropā, ir nelabvēlīga ietekme uz jauniešu nodarbinātību, kas vairumā gadījumā noved pie intelektuālā darbaspēka emigrācijas no šiem reģioniem un tādējādi pastiprina nevienlīdzību Eiropas Savienībā;
- H. tā kā esošo instrumentu attīstība ES līmenī ir jāturpina, lai varētu risināt problēmas, ar kurām saskaras jaunā paaudze (tomēr līdz šim ir paveikts tikai nedaudz), neierobežojot to iespējamo turpmāko uzlabojumu nozīmi; tā kā ES jaunatnes stratēģija ir visaptveroša programma un dalībvalstīm tā ir pilnīgi jāizmanto;
- I. tā kā *NEET* skaits ir bīstami pieaudzis visā Eiropas Savienībā; tā kā jauniešu bezdarba līmenis vairākās dalībvalstīs ir nepieņemami augsts, un vidējais bezdarba līmenis visā Savienībā ir nepieredzēti liels, tā kā patiesos rādītājus var slēpt pieaugusī jauniešu emigrācija un, ņemot vērā nepastāvīgās darba attiecības vai neregistrēto nodarbinātību, tas rada arvien lielāku uztraukumu, jo bezdarba ilgums pastāvīgi pieaug;
- J. tā kā jaunas sievietes joprojām saskaras ar šausminošiem darba tirgus apstākļiem un nepilnas slodzes un pagaidu darba ņēmēju vidū pārstāv lielu vairākumu;
- K. tā kā 2011. gadā ekonomiskā ietekme, ko rada jauniešu neiesaistīšana izglītībā, nodarbinātībā vai apmācībā, tika novērtēta EUR 153 miljardu zaudējumos, kas atbilst 1,2 % no ES IKP ⁽¹⁾; tā kā tas ir nopietns sociālais un ekonomiskais slogs;
- L. tā kā ekonomikas krīze ES izraisa pieaugošu nabadzību un sociālo atstumtību, kas īpaši skar jaunākās paaudzes; tā kā krīze nelabvēlīgi ietekmē jauniešu spēju dzīvot patstāvīgu dzīvi un ārkārtas gadījumos izraisa nepietiekama uztura vai garīgās veselības problēmas;
- M. tā kā bezdarba līmenis jauniešiem vecumā līdz 25 gadiem 2013. gada martā sasniedza 23,5 % un vairāk nekā 2 miljoni darbavietu Eiropā joprojām ir brīvas piedāvājuma un prasmju neatbilstības dēļ, jo īpaši IKT un veselības aprūpes nozarēs; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu "ES prasmju panorāma";
- N. tā kā gan katrā atsevišķā dalībvalstī, gan arī starp tām ir vērojama ģeogrāfiska neatbilstība darbavietu un prasmju piedāvājuma un pieprasījuma ziņā;
- O. tā kā daudzi jaunieši strādā neoficiālu, īslaicīgu un nestabilu darbu, kurš nav saistīts ar viņu kvalifikāciju vai karjeras mērķiem un kuram nav skaidras ilgtermiņa perspektīvas; tā kā daudziem no viņiem nepastāv arī iespējas iegūt karjeras attīstībai vajadzīgās prasmes un pašapziņu;

⁽¹⁾ Eurofound (2012), "NEET – jaunieši, kas nav iesaistīti ne darba tirgū, ne izglītībā, ne apmācībā. Raksturojums, izmaksas un politikas reakcija Eiropā". Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- P. tā kā jaunieši saskaras ar aizvien lielākām grūtībām, pārejot no izglītības uz darba dzīvi, jo pieejamās izglītības programmas nav saistītas ar darba tirgus prasībām; tā kā mūžizglītības iniciatīvas un starppaaudžu projekti ir vērtīgi instrumenti, ar kuru palīdzību jaunieši visā ES var apgūt ienākšanai darba tirgū vajadzīgās prasmes;
- Q. tā kā jaunieši, sievietes, personas ar invaliditāti un imigranti ir tās iedzīvotāju grupas, kas uzņēmēju, jo īpaši jaunu uzņēmumu dibinātāju, vidū ir nepietiekami pārstāvētas;
- R. tā kā jauniešu personības un sociālajai attīstībai ir tikpat liela nozīme kā viņu akadēmiskajai un profesionālajai izaugsmei; tā kā jaunieši aktīvi piedalās dalībvalstu sociālajā infrastruktūrā un ir būtiski svarīgi ilgtspējīgas un dinamiskas sabiedrības veidošanā;
- S. tā kā platjoslas pakalpojumu izvērsšana dalībvalstīs ir jāuzlabo, lai nodrošinātu digitāli aprīkotas skolas;
- T. tā kā atvērtie izglītības resursi uzlabo izglītības kvalitāti, pieejamību un objektivitāti un veicina interaktīvu, radošu, elastīgu un personalizētu mācību procesu, izmantojot IKT un jaunās tehnoloģijas; tā kā atvērta izglītība veicina pastāvīgu nodarbinātību, atbalstot mūžizglītību;
- U. tā kā jauno tehnoloģiju un sociālo plašsaziņas līdzekļu platformu izmantošana ir svarīgs līdzeklis jauniešu iesaistīšanai un to spēju uzlabošanai piedalīties sabiedrības dzīvē un ietekmēt politiskos un sociālos procesus;
- V. tā kā ekonomiskās un sociālās problēmas, ko saasina ES taupības politika kā reakcija uz krīzi, palielina eirosepticismu iedzīvotāju vidū; tā kā jaunieši ir visneaizsargātākā sabiedrības daļa,
- W. tā kā efektīva jaunatnes politika var veicināt jauniešu pilsoniskās apziņas veidošanos, kas ir ārkārtīgi svarīgi viņu individuālajai emancipācijai un līdzdalībai sabiedrības dzīvē kā aktīviem pilsoņiem;
- X. tā kā strukturēts dialogs būtu jāapsver kā pirmais solis ceļā uz efektīvu un auglīgu dialogu starp jauniešiem, jaunatnes organizācijām un ES un valstu iestādēm un tas ir pastāvīgi jāattīsta un jāuzlabo,

ES jaunatnes stratēģijas efektivitātes novērtējums

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (ES jaunatnes stratēģija 2010–2018);
2. atgādina par Komisijas priekšlikumu, ka saistībā ar notiekošajām sarunām par jauno daudzgadu finanšu shēmu (DFS) būtu jāpalielina finansējums jaunatnes un izglītības politikai, lai risinātu pašreizējās un sagaidāmās problēmas; uzsver, ka saziņa starp jaunatnes darba grupām ir būtiska un tā ir jāveicina, kā arī jāveicina informēšana par līdz šim veiktajiem pasākumiem un sasniegtajiem rezultātiem;
3. uzskata, ka budžets, kas nākamajā daudzgadu finanšu shēmā ir piešķirts cīņai pret jauniešu bezdarbu, proti, EUR 6 miljardu, nav pietiekams un sarunu laikā tas ir ievērojami jāpalielina;
4. aicina Padomi vēl lielāku uzmanību pievērst jauniešiem, nākamajā DFS izvirzot tos par vienu no galvenajām prioritātēm visās ES programmās;
5. pauž nožēlu par to, ka Eiropadomes ambiciozajiem paziņojumiem attiecībā uz atbalstu jauniešiem nesekoja atbilstošas finanšu saistības; norāda, ka liela daļa no 2011. gadā izsludinātās izaugsmes paketes bija tikai daļēja jau apsolīto un atvēlēto struktūrfondu līdzekļu pārdale;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

6. pauž nožēlu par Padomes izrādīto divkosīgumu, tai atbalstot papildu resursu piešķiršanu jauniešiem, bet novilcinot sarunas par maksājumiem saistībā ar grozījumu izdarīšanu 2013. gada budžetā un tādējādi apdraudot *Erasmus* stipendiju maksājumus; aicina Padomi ieņemt konstruktīvāku nostāju un pārtraukt ar katra gada budžetu paplašināt plaisu starp maksājumu apropriācijām un saistību apropriācijām;
7. uzskata, ka atklātā koordinācijas metode (AKM) ir piemērots līdzeklis lemšanai par jaunatnes politiku; atkārtoti pauž aicinājumu īstenot ciešāku sadarbību starp ES iestādēm jaunatnes jautājumos; pieprasa plašāku Eiropas Parlamenta iesaistīšanu; uzsver – lai gūtu maksimālus rezultātus, AKM pamatā jābūt dalībvalstu stingrai politiskai gribai;
8. pauž vilšanos, ka, lai gan pirmajā ES jaunatnes stratēģijas ciklā dalībvalstīm tika uzdots īstenot īpašus pasākumus, ir panākts minimāls progress; norāda, ka atsevišķos gadījumos situācija ir pasliktinājusies un daudzās dalībvalstīs nav pieņemta konkrēta jaunatnes stratēģija;
9. norāda uz jaunatnes stratēģijas pirmā laikposma (2010–2012) ietekmi; uzsver, ka starpnozaru regulējums Komisijas, dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto personu līdzdalībai ir labs sākums, tomēr nākotnē tas ir jāstiprina, uzlabojot piekļuvi darbam, izglītībai un apmācībai, tādējādi cīnoties pret nabadzību un atstumtību, vienlaikus izmantojot arī starpnozaru pieeju nolūkā izplatīt pieredzi attiecīgajos sektoros;
10. uzsver strukturētā dialoga nozīmi; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt koncepciju un nodrošināt mērķtiecīgu un konsekventu to ieteikumu izpildes kontroli, kurus jaunieši sagatavo kopā ar attiecīgajām iestādēm un ministrijām; turklāt ierosina izveidot tiešus kontaktus ar jaunatnes organizācijām un tajās neiesaistītiem indivīdiem vietējā un reģionālā līmenī, nodrošinot, ka jaunatnes balss nepazūd, kā arī to, lai īstenotā politika veicinātu jauniešu pozitīvu attīstību un dotu tiem iespējas;
11. uzskata, ka skaidru un lietotājiem ērtu rādītāju izstrādi attiecībā uz jauniešu situāciju un jaunatnes politiku var turpināt uzlabot, jo īpaši attiecībā uz jauniešu patstāvīgumu un līdzdalību, lai labāk novērtētu saskaņā ar ES jaunatnes stratēģiju veikto pasākumu ietekmi;
12. aicina katru dalībvalsti sagatavot uz zināšanām un faktiem balstītus ziņojumus par jauniešu sociālo stāvokli un dzīves apstākļiem un izstrādāt valsts rīcības plānu, un konsekventi to īstenot;
13. uzsver, ka īpaša vērtība būtu jāpievērš tādām mazāk aizsargātām grupām jau agrīnā vecumā, kuras pakļautas augstam sociālās atstumtības riskam, tostarp cilvēkiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst profesiju, kā arī nelabvēlīgos apstākļos dzīvojošiem jauniešiem, nodrošinot viņiem reālas un vērā ņemamas iespējas un mudinot tos aktīvi piedalīties sabiedrības dzīvē;
14. atzīst, ka ir nepieciešama starpnozaru un līdzsvarota pieeja attiecībā uz astoņām darbības jomām ES jaunatnes stratēģijā; aicina krīzes laikā noteikt jaunatnes politikas prioritātes, kurām formu un veidolu piešķir paši jaunieši, paužot uzskatus un izvirzot mērķus;

Uzdevumi nākamajam ciklam

Izglītība, apmācība, inovācijas un finansējums

15. atzinīgi vērtē jauno ES programmu izglītības, apmācību, jaunatnes un sporta jomā; uzsver, ka šai programmai ir vajadzīgs stabils finansējums un jaunatnes sadaļai ir nepieciešama atsevišķa nodaļa un atsevišķs budžeta piešķirums;
16. uzsver, ka dalībvalstīm un uzņēmumiem vajadzētu vairāk ieguldīt nepieciešamo prasmju veidošanā un dažādot apmācības iespējas attiecībā uz pieprasītiem arodiem, jo īpaši tehnoloģiju nozarēs, izveidojot elastīgākas programmas, integrējot uzņēmējdarbību un transversālas prasmes, lai labāk pielāgotos darba tirgus attīstības tendencēm nākotnē; uzsver, cik svarīgi ir uzlabot jaunatnes mobilitāti, jo īpaši agrīni mācīt svešvalodas; aicina dalībvalstis izveidot duālas profesionālas izglītības un apmācību sistēmas, lai tās būtu efektīvs veids, kā izglītību pielāgot darba tirgus prasībām un samazināt jauniešu bezdarbu;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

17. aicina dalībvalstis garantēt pilnīgu iegūto sociālo priekšrocību pārnesamību, tā nodrošinot, ka netiek apdraudēta to strādājošo jauniešu sociālā aizsardzība, kas devuši priekšroku mobilitātei;
18. uzsver zināšanu trīsstūra sniegtās priekšrocības un mudina dalībvalstis uzņemties vairāk iniciatīvu un pastiprināt mijiedarbību starp šā trīsstūra trim pusēm, tādējādi nodrošinot, ka mijiedarbība starp pētniecību, izglītību un inovāciju var palīdzēt veicināt izaugsmi un nodarbinātību;
19. atzīst, ka jaunā programma “Apvārsnis 2020” ir atbilstošs pamats izpētes, inovācijas un zinātnes izcilības veicināšanai; tomēr brīdina, ka izglītības izdevumu samazinājums dažās dalībvalstīs apdraud programmas mērķu sasniegšanu; aicina dalībvalstis noteikt galvenās prioritātes saskaņā ar programmu un pilnīgi izmantot tās piedāvātās iespējas;
20. aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt un ierosināt metodes pastiprinātai inovāciju ieviešanai valstu skolu programmās;
21. mudina dalībvalstis pastiprināt profesionālo izglītību un profesionālo orientāciju, mācekļību, stažēšanos un praksi un atcelt pastāvošos pārrobežu šķēršļus šajā jomā, lai šī izglītības forma tiktu vērtēta vienlīdzīgi, kā arī uzlabot tās saistību ar citiem izglītības veidiem mūžizglītības perspektīvā un labāk saskaņot jaunajiem darbvietās pieejamo mācību iespēju piedāvājumu un pieprasījumu, tādējādi uzlabojot mobilitāti un nodarbinātību, jo īpaši pierobežas reģionos;
22. uzsver, cik svarīgi ir risināt ģeogrāfisko atšķirību problēmu saistībā ar darbvietu piedāvājumu un pieprasījumu gan katrā atsevišķā dalībvalstī, gan starp tām, jo īpaši veicot izmaiņas Eiropas Nodarbinātības dienestu (EURES) darbībā ar mērķi uzlabot jauniešu nodarbinātības iespējas;
23. uzsver, cik nozīmīgi ir ES struktūrfondu līdzekļu stratēģiskie ieguldījumi reģionu attīstībā, konkurētspējā un augstas kvalitātes mācekļības, stažēšanās un prakses, kā arī ilgtspējīgu darbvietu izveidē, šādi dodot jauniešiem visplašākās iespējas ikvienā dalībvalstī atrast darbu, kurā tiek ievērotas darbinieka tiesības, lai varētu ievērojami samazināt nedrošību un nabadzības risku; turklāt uzsver, ka ir svarīgi, kur tas iespējams, dažādot ekonomiku un pāriet uz nozarēm, kurām ir augsta pievienotā vērtība, un uzsver nepieciešamību vairāk pievērsties lauku un mazāk attīstītajām teritorijām;
24. uzskata – lai risinātu jauniešu bezdarba problēmu, būtiska nozīme ir reģionālo un vietējo iestāžu iesaistīšanai vajadzīgo politikas instrumentu izstrādē un īstenošanā;
25. uzskata – ja iepriekš tiktu īstenotas intensīvas valsts un reģionālās stratēģijas ar mērķi mudināt uzņēmumus pieņemt darbā jauniešus, varētu bijis iespējams izvairīties no pašreizējā augstā bezdarba līmeņa dažās dalībvalstīs;
26. norāda, ka līdztekus ES nodarbinātības stratēģijām arī pilsētām un reģioniem ir būtiska nozīme, vērtējot vietējos darba tirgus, prognozējot to vajadzības un izstrādājot īpašas jauniešu programmas, un uzsver jauniešu nozīmi kopienās, tostarp uz salām un tālākajos reģionos; aicina vietējās un reģionālās iestādes veicināt aktīvu pilsoniskumu un nodrošināt, ka jauniešu vai jaunatnes apvienību pārstāvji piedalās dažādajās ES piedāvātajās iniciatīvās;
27. uzsver atvērto studiju pozitīvo nozīmi un atvērto universitāšu ietekmi uz klausītāju, tostarp jauniešu, zināšanu un jaunu prasmju apguvi, kas ir obligāta cīņā ar bezdarbu; uzsver, ka mūžizglītība ir dinamiska zināšanu ieguves forma atbilstoši dalībnieku aktuālajām vajadzībām un interesēm;
28. uzsver, cik svarīgi ir apgūt tādas transversālas prasmes kā IKT, vadības, kritiskās domāšanas un valodu prasmes, arī studējot ārzemēs, lai uzlabotu jauniešu izredzes darba tirgū un pielāgošanās spēju darba tirgus attīstības tendencēm nākotnē;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

29. uzsver neoficiālās un neformālās izglītības nozīmi vērtību, spēju un prasmju veidošanā jauniešiem, kā arī zināšanu apguvē par pilsoniskumu un demokrātisku līdzdalību; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt sistēmu neformālās un neoficiālās izglītības ceļā, brīvprātīgā darbā, praksē un sociālajā darbā iegūto kompetenču atzīšanai un atbalstīt šādus pasākumus, īstenojot jaunas programmas izglītības, jaunatnes un pilsoniskuma jomā;

30. uzskata, ka izglītības un mācību jomā vēl ir iespēja pilnveidot mācīšanos no līdzbiedriem kā līdzekli labās prakses apmaiņai starp dalībvalstīm;

31. atzinīgi vērtē dalībvalstu un Padomes neseno apņemšanos sākt jaunas jaunatnes iniciatīvas ar konkrētiem finansēšanas pasākumiem; aicina Padomi līdzīgu politiku ierosināt visās dalībvalstīs atbilstīgi jauniešiem paredzētajai jaunajai programmai ("New Deal");

32. uzsver, ka sievietes ir jā mudina izvēlēties profesijas, kuras parasti tiek uzskatītas par tipiski "vīrišķīgām", jo īpaši IT nozarē;

33. uzskata, ka iejaukšanās agrīnā posmā un visaptveroši darba tirgu veicinoši politikas pasākumi nozīmē, ka tiek nevis risināti simptomi problēmai saistībā ar sociāli nelabvēlīgu situāciju vairākās paaudzēs, bet gan savlaicīgi identificēti un pārvaldīti šīs problēmas riski, lai novērstu bezdarbu un veicinātu reintegrāciju; vērs īpašu uzmanību uz visvairāk sociāli atstumtajiem cilvēkiem, kā arī tiem, kam visvairāk draud bezdarbs;

34. vērs uzmanību uz nevienlīdzības problēmām skolu līmenī, nodarbību kavēšanai un nepieciešamībai visā ES samazināt to jauniešu skaitu, kas pamet mācības; uzsver finansējuma palielināšanas nozīmi, kas nepieciešams, lai garantētu vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai, kā arī samazinātu mācību pārtraukšanas pirms laika gadījumus; norāda, ka ir jāuzlabo saikne un sadarbība starp izglītības jomā, profesionālajās mācībās un darbā ar jaunatni iesaistītajiem dalībniekiem; aicina izveidot elastīgas mācību sistēmas ES un valstu līmenī;

35. uzskata, ka darba uzsākšana, beidzoties izglītības posmam, ir īpaši nozīmīgs brīdis jauniešu dzīvē, ņemot vērā to, ka no darba dzīves sākuma ir ievērojami atkarīga viņu turpmākā profesionālā attīstība; šajā sakarā uzsver, ka attīstībai agrā bērnībā var būt liela nozīme, lai izkļūtu no paaudžu "apburtā loka", kas bērniem no nelabvēlīgām ģimenēm nozīmē zemu attīstības līmeni; aicina dalībvalstis jau sākotnējā posmā pilnveidot konsultantu un profesionālās orientācijas pakalpojumus, lai uzlabotu jauniešu spējas pieņemt pienācīgi apzinātus lēmumus par savas turpmākās profesijas izvēli, lai tādējādi viņiem būtu vieglāk iegūt nepieciešamās iemaņas un atrast darbu, kas atbilst darba tirgus vajadzībām; uzsver darbvietu radīšanas iespējas tādos sektoros kā zaļā ekonomika, veselības, sociālā aprūpe un IKT;

36. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot politiku, kuras mērķis ir atvieglot pāreju no izglītības uz nodarbinātību, nodrošinot kvalitatīvas mācekļības un stažēšanās iespējas;

37. aicina dalībvalstis pievērsties jauniešiem, kuri nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un nav nodarbināti, tiem piedāvājot kvalitatīvu izglītību un apmācību, lai viņi varētu apgūt darba sākšanai vajadzīgās prasmes un iegūt pieredzi, tostarp veicinot atsevišķu jauniešu atgriešanos izglītības sistēmā;

38. aicina īpašu uzmanību pievērst ieslodzījumā esošajiem jauniešiem, lai atvieglotu viņu reintegrāciju sabiedrībā;

39. aicina Komisiju stiprināt esošo pamatiniciatīvu "Jaunatne kustībā" ar jauniem saukļiem, piemēram, "Visi jaunieši iesaistīti izglītībā" un "Visi jaunieši iesaistīti darba tirgū";

40. atgādina, ka vairākas dalībvalstis riskē zaudēt talantīgus jauniešus, tādējādi veicinot iespējamu intelektuālā darbaspēka emigrāciju; uzskata, ka tas var traucēt dalībvalstīm panākt ekonomikas atgūšanos un dzīvotspējīgu izaugsmi; aicina Komisiju un Padomi, ierosinot un īstenojot politiku nākotnē, pilnībā ņemt vērā visus šos aspektus;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

41. uzsver, ka radošā industrija var piedāvāt vēl vairāk jaunu iespēju jauniešiem attīstīt talantus un prasmes; atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka jaunas tehnoloģijas atraisa jauniešu radošumu;

42. uzsver, ka kultūras nozare Eiropā veido būtisku IKP daļu, un aicina dalībvalstis turpināt rosināt jaunas iniciatīvas, lai veicinātu ilgtspējīgas darbvietas jauniešiem šajā nozarē;

Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība

43. uzsver LESD 174. pantā paredzētās Eiropas Savienības sociālās, ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas nozīmi, lai sasniegtu ES jaunatnes stratēģijas mērķus, proti, radītu vairāk vienlīdzīgu iespēju visiem jauniešiem, veicinot visu jauniešu sociālo integrāciju, dzimumu līdztiesību un solidaritāti, samazinātu nabadzības risku un palielinātu nodarbināto iedzīvotāju īpatsvaru, ņemot vērā pašreizējos parādu mazināšanas pasākumus, jauniešu bezdarba pieaugumu un atšķirīgos līmeņus izglītības sasniegumu un apmācības jomā;

44. mudina dalībvalstis pilnīgi izmantot 2007.–2013. gada ES struktūrfondu, jo īpaši ESF, sniegtās priekšrocības; aicina Komisiju regulāri informēt Parlamentu par dalībvalstu sasniegumiem;

45. aicina Komisiju un dalībvalstis mobilizēt visus pieejamos līdzekļus, īpaši struktūrfondu līdzekļus, programmai, lai stimulētu ieguldījumus apmācībā un darbavietu radīšanā nolūkā cīnīties pret nepieņemami augsto jauniešu bezdarba līmeni, tostarp jo īpaši mudinot attīstīt jauniešu uzņēmējdarbību; atzinīgi vērtē Jaunatnes nodarbinātības ierosmi un mudina attiecīgās dalībvalstis un reģionus pilnībā izmantot ESF piešķirtos līdzekļus un īpašo piešķirumu;

46. atzinīgi vērtē jauno ES iniciatīvu attiecībā uz Jaunatnes garantijas shēmu, ierosinot to attiecināt arī uz jauniešiem līdz 30 gadu vecumam, kas sniegtu viņiem darba tirgū nepieciešamās prasmes, nodrošinot augstvērtīgas, nozīmīgas un pieprasījumam atbilstošas iespējas; aicina dalībvalstis apņemties efektīvi un savlaicīgi īstenot šo shēmu un pilnībā izmantot visas jaunā jauniešu nodarbinātības fonda sniegtās iespējas jaunā DFS ietvaros; uzsver, ka minētajai iniciatīvai ir nepieciešams pietiekams finansējums no ESF un citiem bijušajiem un sagaidāmajiem ES struktūrfondu; uzskata, ka Padomes norādītais budžets septiņu gadu periodam nav pietiekams;

47. tomēr uzsver, ka Jaunatnes garantiju shēma nevar aizstāt strukturālus pasākumus un reformas, ar kurām jānodrošina atsevišķu dalībvalstu izglītības sistēmas un darba tirgus gatavība nākotnes prasībām;

48. aicina Komisiju nodrošināt stimulus un tehnisko atbalstu jauniešiem, lai tie varētu izveidot savu uzņēmējdarbību ar saukli "Ja nevari atrast darbavietu, radi to pats!";

49. ierosina veicināt jauniešu uzņēmējdarbības centienus, atvieglojot piekļuvi mikrokreditiem un mikrofinansēšanas instrumentiem;

50. uzskata, ka fiskālo konsolidāciju nedrīkst īstenot tādā veidā, kas ietekmē jauniešu darba iespējas; aicina dalībvalstis sniegt vairāk stimulu kvalitatīvas jauniešu nodarbinātības atbalstam, piemēram, nodokļu un sociālo iemaksu atvieglojumus un izstrādājot atbilstošus darba tirgus tiesību aktus;

51. atzīst, ka sociālajiem uzņēmumiem var būt nozīmīga loma, veidojot augstas kvalitātes darbvietas, apkarojot nabadzību un sociālo atstumtību, ieguldot līdzekļus jauno Eiropas iedzīvotāju izglītošanā un apmācīšanā;

52. uzsver, ka dalībvalstīm ir jāizveido drošības tīkls jaunizveidotiem uzņēmumiem, kuri cietuši neveiksmi; aicina tās likvidēt birokrātiju;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Jaunās tehnoloģijas un sociālie plašsaziņas līdzekļi

53. aicina Komisiju uzsākt pētījumu, lai uzraudzītu jauno tehnoloģiju un sociālo plašsaziņas līdzekļu ietekmi uz jauniešu dzīvi;
54. uzsver, ka dalībvalstīm ir jāsteno stratēģijas, kas atbalsta jauniešu piekļuvi IKT;
55. aicina Komisiju izmantot sociālo plašsaziņas līdzekļu dinamisma priekšrocības izglītībā, apmācībā un jauniešu līdzdalībā, lai palielinātu nodarbinātību un veicinātu uzņēmējdarbību, inovācijas un kultūru;
56. uzsver nepieciešamību aizsargāt jauniešus no visiem ļaunprātīgas izmantošanas veidiem, tostarp no uzbrukumiem tiešsaistē un ļaunprātīgu rīcību attiecībā uz personas datiem un veselību;
57. uzsver nepieciešamību uzlabot komunikāciju un izpratni par Komisijas jaunatnes iniciatīvām (piemēram, Eiropas jaunatnes portālu), izmantojot sociālos tīklus un ciešāk sadarbojoties ar jaunatnes organizācijām un jauniešu pārstāvjiem;
58. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu "Atvērtā izglītība", kura mērķis ir uzlabot izglītības, apmācības un mācību sistēmu efektivitāti, pieejamību un vienlīdzīgumu, stiprinot IKT un jauno tehnoloģiju integrāciju izglītībā un apmācībā; aicina visas dalībvalstis veicināt atvērtās izglītības iniciatīvas, piemēram, ieviešot atvērto masveida tiešsaistes kursus (MOOC);

Jauniešu līdzdalība un Eiropas pilsonība

59. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gads ir pasludināts par Eiropas pilsoņu gadu; uzsver, ka ir vairāk jāiesaista jaunieši, mudinot viņus dalīties ar savu redzējumu par ES nākotni;
60. aicina Komisiju turpināt un palielināt atbalstu Eiropas jauniešu kartei, lai atvieglotu jauniešu piekļuvi kultūrai visā Eiropas Savienībā;
61. uzsver, cik būtiska nozīme ir sportam, fiziskajām aktivitātēm un sabiedriskajiem pasākumiem nolūkā veicināt jauniešu līdzdalību kā līdzekli, kam var būt milzīga ietekme uz vietējām kopienām un kas var palīdzēt risināt daudzas sociālas problēmas, ar kurām saskaras jaunieši, piemēram, sociālās atstumtības problēmu, un veicināt jauniešos lepnuma sajūtu un pašcieņu; turklāt fiziskās un psihiskās veselības priekšrocības, ko sniedz fiziskās aktivitātes, palielina jauniešu piemērotību darbam;
62. uzsver, cik svarīgi ES ir paust pamatotas, uz jaunatni vērstas idejas, kuras Eiropas Parlamenta 2014. gada vēlēšanu kontekstā papildina konkrēti pasākumi;
63. aicina Komisiju izstrādāt vairāk iniciatīvu, lai stiprinātu ES integrāciju; mudina dalībvalstis izglītības programmā iekļaut Eiropas studiju kursus;
64. uzsver informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, tostarp sociālo tīklu, izmantošanas nozīmi līdzdalības padziļināšanā;
65. uzsver, ka ir jāizstrādā vairāk informatīvu programmu sociāli atstumtajām grupām un jāsniedz atbalsts jaunatnes nozarei, lai attīstītu tās saziņas struktūras un kanālus, tādējādi piekļūstot lielākam skaitam jauniešu, jo īpaši tiem, kuri pakļauti sociālās atstumtības riskam;
66. uzsver, cik svarīga ir programma "Jaunatne darbībā", kas sekmē jauniešu aktīvu pilsoniskumu, stiprina solidaritāti un veicina iecietību starp jauniešiem;
67. uzsver gan jaunatnes organizāciju kā galveno līdzdalības kanāla nozīmi, gan brīvprātīgā darba nozīmi, kā arī to, ka tā ir jāpastiprina ar atbalsta mehānismiem, atbilstošu tiesisko regulējumu un skaidri noteiktām tiesībām un pienākumiem, kā norādīts Eiropas Hartā par brīvprātīgo tiesībām; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt politisku un finansiālu atbalstu jauniešu darbībām, jo īpaši ES projektos iesaistītajām jaunatnes organizācijām;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

68. apsver jauniešu iespēju dzīvot patstāvīgu dzīvi kā svarīgāko prioritāti, kas nākamajā periodā būtu jāņem vērā jaunatnes stratēģijā; šajā sakarībā aicina Komisiju un dalībvalstis sadarību jaunatnes jomā koncentrēt uz jaunatnes patstāvību un visu jauniešu līdzdalību sabiedrības dzīvē;

Vispārīgie principi

69. uzsver, ka jauniešu vidū ir svarīgi izskaust jebkādu diskrimināciju, tostarp dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģiskās pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ;

70. uzsver, ka cīņai pret dzimumu nevienlīdzību un stereotipiem vajadzētu būt efektīvas jaunatnes politikas neatņemamai daļai, lai novērstu un izskaustu vardarbību, jo īpaši pret sievietēm;

71. uzsver, cik ES sociālajā redzējumā ir svarīgi atzīt jauniešus par vienu no prioritārajām grupām un tieši sadarboties ar viņiem, tādējādi palielinot viņu ietekmi un veicinot attīstību, labklājību un sociālo iekļautību;

72. uzsver nepieciešamību nodrošināt efektīvu un individualizētu atbalstu jauniešiem ar īpašām vajadzībām;

o
o o

73. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

P7_TA(2013)0365

Jauniešu bezdarba novēršana – iespējamie risinājumi

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par jauniešu bezdarba novēršanu – iespējamie risinājumi (2013/2045(INI))

(2016/C 093/10)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 6. jūlija rezolūciju par jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšanu un praktikanta, stažiera un mācekļa statusa nostiprināšanu ⁽¹⁾,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Jaunatnes iespēju iniciatīva" (COM(2011)0933), Parlamenta 2012. gada 24. maija rezolūciju par iniciatīvu jauniešu nodarbinātības izredžu palielināšanai ⁽²⁾ un Parlamenta jautājumu Komisijai, uz kuru jāatbild mutiski, par Jaunatnes iespēju iniciatīvu ⁽³⁾,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu par Jaunatnes iespēju iniciatīvas īstenošanu (COM(2012)0727),

⁽¹⁾ OV C 351 E, 2.12.2011., 29. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0224.

⁽³⁾ O-000106/2012; B7-0113/2012.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Jaunatne kustībā” (COM(2010)0478),
- ņemot vērā 2011. gada 17. jūnijā Luksemburgā pieņemtos Padomes secinājumus par jauniešu nodarbinātības veicināšanu nolūkā sasniegt stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus,
- ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 7. februāra secinājumus par Jaunatnes nodarbinātības ierosmi,
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 5. decembra priekšlikumu “Virzībā uz stažēšanās kvalitātes sistēmas izveidi. Otrā posma apspriešanās ar sociālajiem partneriem Eiropas līmenī saskaņā ar LESD 154. pantu” (COM(2012)0728),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 5. decembra priekšlikumu Padomes ieteikumam par Jaunatnes garantijas izveidošanu (COM(2012)0729),
- ņemot vērā *Eurofound* 2012. gada 13. jūnija ziņojumu “Jaunatnes garantija: Somijas un Zviedrijas pieredze”,
- ņemot vērā 2013. gada 16. janvāra rezolūciju par Jaunatnes garantiju ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 28. februārī panākto politisko vienošanos attiecībā uz Padomes ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidošanu,
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 27. aprīļa paziņojumu “ES jaunatnes stratēģija – ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus. Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas” (COM(2009) 0200),
- ņemot vērā priekšlikumu par grozījumiem Komisijas dokumentā “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Sociālo fondu un Padomes Regulas (EK) Nr. 1081/2006 atcelšanu” (COM(2011)0607),
- ņemot vērā Eiropadomes locekļu 2012. gada 30. janvāra paziņojumu “Ceļā uz izaugsmi stiprinošu konsolidāciju un nodarbinātību veicinošu izaugsmi”,
- ņemot vērā 2011. gada 25. oktobra rezolūciju par personu ar invaliditāti integrāciju un mobilitāti un Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā (2010-2020) ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas stažēšanās un prakses kvalitātes hartu, ko kopīgi ar sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām izstrādāja Eiropas Jaunatnes forums,
- ņemot vērā *Eurofound* 2012. gada 22. oktobra ziņojumu “NEET – jaunieši, kas nepiedalās ne nodarbinātībā, ne izglītībā vai apmācībā: raksturojums, izmaksas un politikas risinājumi Eiropā” ⁽³⁾,
- ņemot vērā *Eurofound* 2012. gada 21. decembra ziņojumu “Politikas risinājumu efektivitāte, palielinot jauniešu iesaistīšanos nodarbinātībā” ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā *Eurofound* 2011. gada 29. aprīļa ziņojumu “Palīdzība krīzes apstākļos gados jauniem strādājošajiem: valsts iestāžu un sociālo partneru ieguldījums” ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0016.

⁽²⁾ OV C 131 E, 8.5.2013., 9. lpp.

⁽³⁾ *Eurofound* (2012), “NEETs: young people not in employment, education or training: characteristics, costs and policy responses in Europe”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

⁽⁴⁾ *Eurofound* (2012), “Effectiveness of policy measures to increase the employment participation of young people”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

⁽⁵⁾ *Eurofound* (2011), “Helping young workers during the crisis: contributions by social partners and public authorities”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā ziņojumu 2013. gada 14. marts par migrantu integrāciju, tās ietekmi uz darba tirgu un ES sociālā nodrošinājuma koordinācijas ārējo dimensiju ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eurofound 2012. gada 7. februāra ziņojumu "Jaunākās politikas tendences attiecībā uz tiem, kas nav iesaistīti ne nodarbinātībā, ne izglītībā vai apmācībā (NEET)" ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Eurofound 2013. gada 15. janvāra ziņojumu "Jauniešu ar invaliditāti vai veselības problēmām aktīva iekļaušana" ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A7-0275/2013),
- A. tā kā 2013. gada jūnijā 23,5 % no darbaspējīgiem jauniešiem bija bezdarbnieki, bezdarba rādītājiem sniedzoties no 10 % vai mazāk Austrijā un Vācijā līdz 64,2 % Grieķijā, kas liecina par izteiktām ģeogrāfiskām atšķirībām gan dalībvalstīs, gan starp tām; tā kā saskaņā ar jaunākajiem datiem un prognozēm dažās dalībvalstīs jauniešu stāvoklis pastāvīgi pasliktinās;
- B. tā kā sieviešu vecumā līdz 25 gadiem bezdarbs turpina pieaugt un ir palielinājies, no 18,8 % 2009. gadā sasniedzot 22,1 % 2012. gadā, un saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem tagad tas ir sasniedzis 22,9 % līmeni; tā kā arvien biežāk sastopama tāda attieksme kā bezcerība, pašnorobežošanās un neapmierinātība ar darbu; tā kā darba tirgus apstākļi jaunām sievietēm joprojām ir sliktāki nekā jauniem vīriešiem un tā kā tas Eiropai rada ievērojamu ekonomiskās izaugsmes potenciāla zaudējumu, jo netiek pietiekami izmantotas augsti kvalificētu sieviešu prasmes;
- C. tā kā 2011. gadā 7,5 miljoni jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem un 6,5 miljoni jauniešu vecumā no 25 līdz 29 gadiem, tostarp personas no mazaizsargātām grupām, bija jaunieši, kas nepiedalās ne nodarbinātībā, ne izglītībā vai apmācībā (NEET); tā kā tas varētu radīt nopietnas personīgas un sociālas sekas, piemēram, nedrošas nodarbinātības izredzes nākotnē, nabadzību un sociālo atstumtību vai pat psihiskus un fiziskus traucējumus; tā kā tuvākajā nākotnē šīs problēmas, domājams, vēl saasināsies un radīs nopietnas finansiālās sekas dalībvalstu sociālās drošības sistēmām;
- D. tā kā, ņemot vērā, ka NEET jauniešu skaits ir 14 miljoni, ir jāiegulda ievērojami lielāki dalībvalstu un Eiropas iestāžu centieni, lai jauniešus no jauna integrētu darba tirgū; tā kā jauniešu vajadzības Eiropā būtiski atšķiras, un tāpēc visi pasākumi integrācijai darba tirgū ir jāpielāgo, lai tie atbilstu katras konkrētās grupas vajadzībām, un pēc iespējas tajos jāietver arī personīgā novērtējuma politika;
- E. tā kā tika lēsts, ka 2011. gadā ekonomikas zaudējumi dalībvalstīs jauniešu neiesaistīšanas darba tirgū dēļ bija EUR 153 miljardi, kas atbilst 1,2 % no ES IKP ⁽⁴⁾; tā kā šī summa ievērojami pārsniedz aplēses EUR 10 miljardu apmērā, kuri būtu nepieciešami lai radītu 2 miljonus jaunu darbvietu jauniešiem ⁽⁵⁾; tā kā tas ir nopietns un ilgstošs sociāls, kā arī ekonomisks slogs visai ES;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0092.

⁽²⁾ Eurofound (2012), "Recent policy developments related to those not in employment, education and training (NEETs)". Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga. (<http://www.eurofound.europa.eu/docs/erm/tn1109042s/tn1109042s.pdf>)

⁽³⁾ Eurofound (2013), "Active inclusion of young people with disabilities or health problems". Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga. (<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1226.htm>)

⁽⁴⁾ Eurofound (2012), "NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe". Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

⁽⁵⁾ Austrijas Federālā Darba ministrija, Sociālās lietas un patērētāju aizsardzība, 2012. gada janvāris.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- F. tā kā jauniešu bezdarbs ir ievērojams strauju migrācijas pieaugumu veicinošs faktors, kas pašlaik vērojams vairākās dalībvalstīs; tā kā tikai ļoti neliela daļa to, kas izvēlas izmantot mobilitātes un migrācijas sniegtās iespējas, to dara brīvprātīgi, nevis ekonomisko apstākļu spiesti;
- G. tā kā Eiropas Savienībā ir nepieciešami lieli ieguldījumi, lai nodrošinātu izaugsmi un nodarbinātību, kā arī lai stiprinātu iekšzemes pieprasījumu; tā kā ir nepieciešama ieguldījumu pakete 2 % apjomā no Eiropas Savienības valstu IKP, lai būtiski uzlabotu īstermiņa ekonomisko situāciju un stāvokli dalībvalstu darba tirgos; tā kā šis pasākums galvenokārt palīdzētu tieši jauniešiem kā krīzes visvairāk skartajai grupai;
- H. tā kā jaunieši jo īpaši ir nelabvēlīgā situācijā ekonomisko krīžu laikā, vairāk nekā citas iedzīvotāju grupas; tā kā daudziem jauniešiem pašreizējais bezdarbs var pāraugt ilgtermiņa bezdarbā, ievērojami palielinot sociālās atstumtības risku; tā kā jaunām personām (un tādējādi arī visai sabiedrībai) tas rada satraucošas sekas, mazinot viņu pašcieņu, neļaujot realizēt savus mērķus, samazinot viņu ienākumus un karjeras izredzes un radot šķēršļus viņu iespējai uzsākt neatkarīgu pieauguša cilvēka dzīvi, tostarp izveidot ģimeni, īstermiņā un ilgtermiņā negatīvi ietekmējot sociālo, ekonomisko un demogrāfisko situāciju Eiropā, un palielina jauniešu nabadzības risku vecumdienās sakarā ar viņu nespēju veikt pensijas iemaksas visā darba dzīves laikā;
- I. tā kā EK līguma 13. pants Kopienai sniedz īpašas pilnvaras apkarot diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ; tā kā, neskatoties uz 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, jaunas sievietes, ienākot darba tirgū, joprojām cieš no diskriminācijas vecuma un dzimuma dēļ;
- J. tā kā, neraugoties uz kopumā augsto jauniešu bezdarba līmeni, Eiropas Savienībā prasmju neatbilstības dēļ nav aizpildīti gandrīz četri miljoni darbavietu ⁽¹⁾; tā kā dažās jomās, piemēram, IKT un pētniecības un izstrādes nozarēs, ilgstoši un aizvien vairāk pieaug pieprasījums pēc augsti kvalificēta personāla, kurš netiek nodrošināts;
- K. tā kā SDO ieteiktais budžeta apmērs pilnīgai garantijas jauniešiem īstenošanai ES ir EUR 21 miljards, kas vienāds ar 0,5 % no euro zonas kopējiem tēriņiem;
- L. tā kā saistībā ar stratēģiju "Eiropa 2020" ES ir apņēmusies paaugstināt izglītības līmeni, līdz 2020. gadam samazināt skolu priekšlaicīgi pametušo audzēkņu skaitu līdz mazāk par 10 %, palielināt 30 līdz 34 gadus veco terciārās vai tai ekvivalentas izglītības ieguvēju skaitu līdz vismaz 40 % un palielināt 20 līdz 64 gadus veco personu nodarbinātības līmeni līdz 75 %;
- M. tā kā krīze ir izraisījusi nestabilu darba attiecību palielināšanos galvenokārt attiecībā uz jauniešiem un tā kā daudzas pilnas slodzes darbvietas tika aizstātas ar terminētiem darba līgumiem, nepilnas slodzes darbu un neapmaksātu darbu;
- N. tā kā jaunieši arvien biežāk ir spiesti pieņemt neapmaksātas, nevis apmaksātas prakses vietas un tā kā šis apstāklis diskriminē mazāk nodrošinātas personas; tā kā jāatzīst praktikantu kā lētā darbaspēka izmantošanas problēma un tāpēc ir nepieciešama stažēšanās kvalitātes sistēma;
- O. tā kā MVU un mikrouzņēmumi, kas ir ekonomikas izaugsmes un darbavietu radīšanas, kā arī stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanas virzītājspēks, ekonomikas krīzes dēļ ir atteikušies no vairāk nekā 3,5 miljoniem darbavietu un pieņem darbā ievērojami mazāk darbinieku un darbavietu slēgšana ir ietekmējusi visus darba ņēmējus, bet īpaši smagi – jauniešus;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-380_en.htm?locale=fr

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- P. tā kā jauniešiem ir tiesības uz kvalitatīvu nodarbinātību atbilstoši viņu kvalifikācijai; tā kā kvalitatīva nodarbinātība ir būtiska Eiropas jaunatnes cieņas un autonomijas veicināšanā;
- Q. tā kā ekonomikas krīze, kas kļuva pamanāma 2008. gadā, ir negatīvi ietekmējusi darba tirgū gan pieprasījumu, gan piedāvājumu, tādējādi dramatiski palielinot nedrošību par darba izredzēm un visiem bezdarbniekiem padarot būtisku labāku informētību par nodarbinātības izredzēm, tā kā vismazāk nodrošinātajām grupām, tostarp jauniešiem ar invaliditāti, izglītības, profesionālās apmācības un prasmju pilnveidošanas iespējas bieži vien nav pieejamas;
- R. tā kā vairākās dalībvalstīs izmantotās duālās izglītības sistēmas, kas apvieno mācības klasē ar arodmācībām, un apvienotās akadēmiskās un profesionālās izglītības mācību kursi, pateicoties to uzsvaram uz praktiskajām iemaņām, krīzes laikā ir apliecinājuši savu vērtību; tā kā Komisija ir atkārtoti norādījusi, ka efektīvas duālās izglītības sistēmas var nodrošināt pastāvīgu kvalificētu darbaspēku, vienlaikus saglabājot zemu jauniešu bezdarba rādītājus;
- S. tā kā pāreja no pilna laika izglītības uz darba tirgu ir svarīgs brīdis jauniešu dzīvē, kam ir noteicošā nozīme attiecībā uz šo jauniešu turpmākās karjeras izredzēm, visas dzīves ienākumu iespējām, kā arī ilgtermiņa sociālo stāvokli; tā kā šajā sakarībā izglītības politiku nevar skatīt izolēti no darba tirgus politikas;
- T. tā kā ekonomikas krīze, kas sākās 2008. gadā, negatīvi ietekmēja gan pieprasījumu, gan piedāvājumu darba tirgū, krasī palielinot neskaidrību par nodarbinātības izredzēm un radot būtisku nepieciešamību risināt jautājumu par dalībvalstu ieguldījumiem darbavietu radīšanā, apmācībā un izglītībā; tā kā krīze cita starpā var izraisīt sociālo konfliktu un nemieru rašanos;
- U. tā kā nodarbinātības dienestiem ir centrālā nozīme darba tirgū, un tāpēc tiem būtu jāatbilst augstiem kvalitātes standartiem, kas jākontrolē kompetentajām iestādēm; tā kā šiem kvalitātes standartiem un prasībai par kontroles veikšanu būtu vienādi jāattiecas uz publiskajiem un privātajiem nodarbinātības dienestiem;
- V. tā kā daļējs risinājums bezdarba novēršanai var būt augstas kvalitātes profesionālās izglītības un apmācību sistēmu izstrāde, piesaistot augsti kvalificētus skolotājus un pasniedzējus, inovatīvas mācību metodes, augstas kvalitātes infrastruktūra un aprīkojums un augsta saistība ar darba tirgu, nodrošinot turpmākās izglītības un apmācības iespējas;
- W. tā kā jaunieši veido 40 % no pagaidu darbos nodarbinātajiem, bet tikai 13 % no visiem nodarbinātajiem kopumā, un katram piektajam jauniešim draud darba zaudēšana;
- X. tā kā dažās dalībvalstīs ir vērojamas arvien lielākas atšķirības starp mācību iestāžu absolventu prasmēm un darba tirgū nepieciešamajām prasmēm;
- Y. tā kā darba tirgus vajadzību ievērošana nedrīkst radīt bērniem šķēršļus apgūt iespējami plašāku zināšanu pamatu, jo tas ir labākais veids, kā nodrošināt viņu spēju pielāgoties nejausībām darba tirgū un pārmaiņām dzīvē; tā kā lielākā daļa pētījumu rāda, ka augstas kvalitātes izglītībai, sākot no pirmajiem izglītības ieguves gadiem, ir ļoti liela nozīme, lai izvairītos no mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas un nodrošinātu to, ka bērni no sociāli nelabvēlīgas vides tiek pilnībā integrēti skolas dzīvē;
- Z. tā kā atvērtie izglītības resursi uzlabo izglītības kvalitāti, pieejamību un taisnīgumu un veicina interaktīvu, radošu, elastīgu un personalizētu mācību procesu, izmantojot IKT un jaunās tehnoloģijas; tā kā atvērta izglītība uzlabo ilgtspējīgu nodarbināmību, atbalstot mūžizglītību;
- AA. tā kā gan skolu, gan augstskolu mācībspēki saskaras ar nebijušām problēmām, kuras izraisa strauji mainīgā globālā ekonomikas vide un kuru risināšanai kā galvenais faktors veiksmīgai izglītībai un jauniešu nodarbināmībai ir nepieciešama jaunu prasmju un kompetenču, inovatīvu pieeju un mūsdienīgu mācību metožu attīstība;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- AB. tā kā 60 % no augstskolu absolventiem ir sievietes, kurām bieži tiek piešķirti pārāk zemu kvalificēti vai nepietiekami apmaksāti amati; tā kā jaunas sievietes izjūt arī ar dzimumu saistītās atšķirības bezdarba un nodarbinātības apstākļos, kas rada darba samaksas atšķirības (pašlaik 16,2 %), kā arī pensiju atšķirības;
- AC. tā kā elastīgums un nodarbinātības nestabilitāte sieviešu nodarbinātību ietekmē vairāk nekā vīriešu nodarbinātību – tā kā 2012. gada trešajā ceturksnī aptuveni 60 % no visiem nepilnas slodzes darbiniekiem vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem bija sievietes, lai gan tajā pašā vecuma grupā no visiem pagaidu darbiniekiem ar terciāro izglītību (augstskolas grāds un pēcdiploma studiju līmenis) 64 % bija sievietes;
- AD. tā kā, neraugoties uz LESD 19. panta, 2000. gada 27. novembra Direktīvas 2000/78/EK un 2006. gada 5. jūlija Direktīvas 2006/54/EK noteikumiem, jaunas sievietes, ienākot darba tirgū, joprojām cieš no diskriminācijas vecuma un dzimuma dēļ; tā kā mazāk aizsargātu sociālo grupu, tostarp mazākumtautību, sievietēm ir grūtāk piekļūt oficiālajam darba tirgum;
- AE. tā kā mātes loma jaunajām mātēm bieži rada šķēršļus piekļuvei darba tirgum un tādējādi veicina lielāku atšķirību starp vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeni,
- AF. tā kā jauniešu nodarbinātības pasākumi jāintegrē saskaņotā un uz nākotni un ieguldījumiem vērstā makroekonomikas stratēģijā, kas var nodrošināt apstākļus ilgtspējīgu un 21. gadsimtam atbilstošu darbavietu radīšanai, kā arī efektīvu pāreju no izglītības uz nodarbinātību,
1. uzsver, ka valstu un ES politikas pasākumiem jaunatnes nodarbinātības veicināšanai vajadzētu būt saskaņotiem un savstarpēji papildinošiem, un īpaši vērstiem uz kvalitatīvu (profesionālo) izglītību, apmācību un darba pieredzes nodrošināšanu, tādējādi dodot jauniešiem iespēju iegūt stabilu un kvalitatīvu darbu; uzsver, ka, radot iespējas iziet praksi ar taisnīgu atalgojumu un veikt sabiedrībai lietderīgu brīvprātīgo darbu, jauniešiem var sniegt iespēju iesaistīties sociāli vērtīgā darbā un gūt profesionālo pieredzi;
 2. pauz nožēlu par to, ka pašreizējie krīzes pārvarēšanas pasākumi, kas ir vērsti uz tēriņu samazināšanu valsts sektorā, krīzes skartajās valstīs jau radījuši tiešu negatīvu ietekmi uz jauniešiem līdzekļu samazinājumu veidā izglītībai, darbavietu radīšanai un atbalsta pakalpojumiem;
 3. uzsver, ka gados jauni bezdarbnieki nāk no dažādām grupām, tādēļ ir nepieciešams tās klasificēt saistībā ar to vajadzībām un spējām, lai uzlabotu konkrēto pasākumu īstenošanu; uzskata, ka ir jānosaka galvenās spējas, kas šiem jauniešiem nodrošinās ātrāku, stabilāku un ilgtspējīgāku piekļuvi darba tirgum; uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāvelta jauniešiem, kuriem nav nekādas kvalifikācijas, kuri nemācās, nestrādā un netiek apmācīti;
 4. aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm, kurās jauniešu bezdarbs reģionos pārsniedz 25 %, risināt jauniešu bezdarba problēmu, radot darbavietas vismaz 10 % attiecīgo jauniešu;
 5. uzsver, ka ir nepieciešama aktīva, vispārēja un integrēta darba tirgus politika, kas vērsta uz darbavietu izveidi un ietver īpašus pasākumus jauniešiem, lai, no vienas puses, izvairītos no pieejamo resursu zudumiem un, no otras puses, samazinātu jauniešu bezdarbu, nevis tikai atkārtoti iesaistītu bezdarbniekus islaicīgā nodarbinātībā; aicina dalībvalstis izvērtēt, vai citu dalībvalstu labākās prakses piemērus iespējams ieviest savos darba tirgos, un izmantot pasākumus, kas ir piemēroti konkrētas valsts cīņai pret jauniešu bezdarbu; uzsver pozitīvo pieredzi, kas valstīs ar profesionālo izglītību un mācībām un duālajām izglītības sistēmām gūta saistībā ar to, lai uzlabotu pāreju no izglītības uz darbu, tādējādi novēršot atšķirības starp apgūtajām prasmēm un darba tirgus prasībām; uzsver, ka Komisijas uzdevums ir aktīvi atbalstīt šādus centienus, un aicina Komisiju regulāri ziņot par dalībvalstu reformas centieniem attiecībā uz profesionālās izglītības sistēmām; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāvelta sociālās atstumtības būtiski apdraudētajām neaizsargātajām iedzīvotāju grupām, tostarp personām, kuras nav nodarbinātas, neizglītojas un nepiedalās apmācībā (NEET);

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

6. mudina Komisiju apkopot jauniešu apmācības veiksmes stāstus un publicēt tos rokasgrāmatā citām dalībvalstīm;
7. aicina Komisiju sagatavot gada pārskatu par arodapmācības sistēmu reformu dalībvalstīs, tādējādi veicot ilgtermiņa strukturālu ieguldījumu jauniešu nodarbinātības iespēju uzlabošanā;
8. aicina Komisiju izstrādāt kvalitatīvas pamatnostādnes modernai duālās izglītības sistēmai, kas tiktu atbalstīta ar plaši definētām, svarīgākajām neakadēmiskajām Eiropas profesijām;
9. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot augstākās izglītības un profesionālās izglītības un apmācības pieejamību un kvalitātes standartus; uzsver arī valodu apguves nozīmi skolās un profesionālajā izglītībā un apmācībā;
10. uzsver, ka visu attiecīgo ieinteresēto pušu iesaistīšana vietējā, reģionālajā, valsts un Eiropas līmenī, tostarp sociālo partneru, nodarbinātības dienestu, apmācības un izglītības iestāžu, individuālu darba devēju, NVO un tostarp jo īpaši studentu un jauniešu organizāciju iesaistīšana, ir būtiski svarīga vairāku pasākumu, kas sekmē jauniešu nodarbinātību un nodarbināmību integrētā veidā, veiksmīgai sagatavošanai, īstenošanai un uzraudzībai; uzsver, ka jauniešu ilgtspējīgas un kvalitatīvas nodarbinātības nodrošināšanas pasākumiem jābūt elastīgiem, lai tie spētu apmierināt nepārtraukti mainīgās darba tirgus vajadzības; norāda, ka ir nepieciešamas elastīgas un vienlaicīgi uzticamas līgumattiecības, efektīva reintegrācijas politika un modernas sociālā nodrošinājuma sistēmas; uzsver jauniešu agrīnas profesionālās orientācijas īpašo nozīmīgumu jau ievērojami pirms pamata vidējās izglītības posma pabeigšanas, jo, to īstenojot, vecākiem un skolām ir jāuzlabo iespējas palīdzēt un sniegt ieteikumus skolēniem par viņu izvēli izglītības jomā un turpmāko karjeru;
11. aicina dalībvalstis veikt pasākumus, savās izglītības programmās par prioritārām nosakot zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas nozares, lai varētu izpildīt nākotnē gaidāmās darba tirgus prasības;
12. uzsver kolektīvo sarunu nozīmīgo lomu gados jaunu darbinieku darba apstākļu veicināšanā un uzlabošanā;
13. atzīst, ka ieguldījumi pareizo prasmju iegūšanā ir svarīgs faktors palīdzībā dalībvalstīm radīt inovācijas un atgūt savu konkurētspēju;
14. aicina dalībvalstis atzīt, ka strauji mainīgā globālā ekonomiskā vide rada līdz šim vēl nepieredzētu izaicinājumu gan skolu, gan augstskolu pasniedzējiem; norāda, ka galvenais faktors veiksmīgas jauniešu izglītības un darba perspektīvu nodrošināšanā ir jaunu prasmju un vairāku iemaņu, inovatīvu pieeju un modernu apmācības un apguves metožu attīstīšana;
15. aicina dalībvalstis iedrošināt un atbalstīt jauniešus, jo īpaši sievietes, izmantojot izglītību, pilsonisko sabiedrību un kvalitatīvas jauniešu iniciatīvas, iesaistīties demokrātiskajā dzīvē un izmantot esošos un jaunus instrumentus, lai veicinātu politikas izstrādi, tādējādi veicinot jauniešu attīstību, labklājību un sociālo integrāciju;
16. pauž nopietnas bažas par budžeta samazinājumiem, kurus dalībvalstis veikušas izglītības, apmācības un jaunatnes politikas jomā un kuru dēļ jaunieši varētu būt atstumti gan izglītības, gan nodarbinātības ziņā, un atgādina, ka budžeta dotācijas izglītības un apmācības jomā ir nepieciešams un ārkārtīgi svarīgs ieguldījums nākotnē;
17. prasa nodrošināt profesionālās izglītības un apmācības iespējas mācībspēkiem, jo īpaši attiecībā uz mūsdienīgām mācību metodēm un jauno tehnoloģiju izmantošanu; norāda, ka mūžizglītība sākas ar izglītošanu jau agrā bērnībā, un uzsver, ka īpaši jāveicina valodu prasmju apguve atraktīvā veidā;
18. uzsver Komisijas lomu saistībā ar ierosināto ES aizdevuma garantijas shēmu pilna laika maģistra studiju programmas studentiem ES un trešās valstīs turpmākai jauniešu mobilitātes un daudzpusīgas universitāšu klasifikācijas sekmēšanai;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

19. uzskata, ka integrētajās teritoriālās attīstības stratēģijās ir jāņem vērā vietējās vajadzības un teritoriālās iezīmes, lai varētu identificēt darbvietas, jo īpaši inovatīvās nozarēs, piemēram, videi nekaitīgos segmentos un sociālajā uzņēmējdarbībā;
20. aicina dalībvalstis, reģionālās un vietējās pašpārvaldes izstrādāt integrētas teritoriālās attīstības stratēģijas, ietverot apmācības un nodarbinātības komponentus un sākot ar pasākumiem, lai novērstu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, un sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem;
21. atzīst īpaši grūto stāvokli dažos reģionos, kuros jauniešu bezdarbs ir sasniedzis vairāk nekā 25 %; atzinīgi vērtē to, ka ES atbalstu jauniešu nodarbinātībai vēl vairāk veicinās ierosinātā ES Jaunatnes nodarbinātības ierosme, kuras budžets septiņu gadu periodā no 2014. līdz 2020. gadam būs maksimāli EUR 8 miljardi; vienlaikus uzsver, ka, lai efektīvi īstenotu garantiju jauniešiem, saskaņā ar SDO euro zonā vien ir nepieciešami līdzekļi EUR 21 miljarda apmērā; piekrīt, ka īpašās budžeta dotācijas šai jaunatnes nodarbinātības ierosmei un attiecīgo ESF līdzekļu piešķiršana būtu jāveic ātrāk;
22. uzsver tūlītējas rīcības nozīmīgumu, lai izskaustu jauniešu bezdarbu un ilgtermiņa bezdarbu; turklāt uzsver nepieciešamību iesaistīt jauniešus ilgtermiņa, noturīgā un kvalitatīvā nodarbinātībā;
23. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka valstu tiesību akti, kas skar jaunatni, un jo īpaši atvasinātie Direktīvas par vienlīdzību nodarbinātības jomā (2000/78/EK) valstu tiesību akti netiek izmantoti gados jaunāko darba ņēmēju diskriminēšanai sociālo pabalstu pieejamības jomā; uzskata, ka jāveic daudz vairāk, lai nodrošinātu, ka gan darba ņēmēji, gan darba devēji apzinās savas tiesības un pienākumus saskaņā ar minēto tiesību aktu;
24. aicina dalībvalstis atjaunināt savas reģionālās attīstības stratēģijas, lai tās atspoguļotu nodarbinātības, tostarp jauniešu nodarbinātības, veicināšanas pasākumus;
25. atzinīgi vērtē EPSCO padomes 2013. gada 28. februāra lēmumu vienoties par Padomes ieteikumu garantijas jauniešiem īstenošanai un aicina dalībvalstis veikt pasākumus, lai vērienīgi valsts līmenī īstenotu garantijas jauniešiem shēmas; aicina paplašināt mērķgrupu loku, iekļaujot tajās jauniešus vecumā līdz 30 gadiem, tostarp absolventus un tos, kas pametuši apmācības sistēmas, neiegūstot kvalifikāciju; uzsver, ka šā pasākuma veiksmē būs lielā mērā atkarīga no dažādiem politiskiem faktoriem un pamatnosacījumiem, piemēram, no atbilstīgiem ieguldījumiem izglītībā un apmācībā, nodarbinātības dienestu infrastruktūras un iespējām, vietu pieejamības studējošajiem un augstskolu absolventiem un kvalitatīvu mācekļu vietu un prakses iespēju pieejamības, kā arī vispārējās politikas, kas veicina darbvietai izveidi; prasa veikt atbilstīgus turpmākos pasākumus, izmantojot dalībvalstu reformu programmas, un saistībā ar Eiropas pusgadu – veicināt valstu garantijas jauniešiem shēmu uzraudzību, novērtēšanu un pastāvīgu uzlabošanu; uzsver, ka garantijas jauniešiem shēmas būtu jāiekļauj plašākā valsts aktīvas darba tirgus politikas sistēmā;
26. informē dalībvalstis, ka Eiropas Parlaments gatavojas cieši uzraudzīt visas dalībvalstu darbības, lai garantija jauniešiem patiešām tiktu īstenota, un aicina jaunatnes organizācijas regulāri informēt Parlamentu par savu dalībvalstīs īstenoto pasākumu vērtējumu;
27. aicina valstu parlamentus kopā ar jaunatnes organizācijām prasīt atbildību no valdības par garantijas jauniešiem īstenošanas rezultātiem un nodrošināt, ka tiek veikti nopietni pasākumi, kas garantētu, ka ikviens jaunietis (kurš ir bezdarbnieks vai ir priekšlaicīgi pametis formālās izglītības sistēmu) četru mēnešu laikā saņems kvalitatīvu darba, turpmākās izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu;
28. uzsver, ka ar garantijas jauniešiem shēmām paredzētajiem centieniem un finansējumu nebūtu jāaizstāj strukturālie pasākumi un reformas, kam dažās dalībvalstīs jānodrošina izglītības sistēmu un darba tirgu pielāgošana turpmākām pārmaiņām;
29. aicina, lai Komisija, ievērojot integrētu visaptverošu pieeju, kas jāsaista ar stratēģijas "Eiropas 2020" pamatiniciatīvu "Jaunatne kustībā", savās programmās paredz pasākumus, kuri konkrēti būtu vērsti uz jauniešu bezdarba apkarošanu;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

30. atgādina Komisijai un dalībvalstīm par to, ka tām ir saistošs stratēģijas "Eiropa 2020" mērķis panākt, lai sieviešu un vīriešu nodarbinātības līmenis sasniegtu 75 %, un brīdina, ka pašreizējā jaunatnes bezdarba līmeņa dēļ vesela sieviešu paaudze varētu palikt ārpus darba tirgus, palielinot viņu nepamanāmību un neaizsargātību;

31. aicina Komisiju un dalībvalstis uzraudzīt un publiskot visus datus par jauniešu bezdarba novēršanas politikas pasākumu īstenošanu (tostarp garantijas jauniešiem īstenošanu), sagatavojot reģionālo statistiku par dažādām dalībvalstīm un īpašu uzmanību pievēršot dzimumu aspektam;

32. mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt skaidrus kvalitātes standartus un rādītājus attiecībā uz valsts garantijas jauniešiem shēmu izstrādi, kā arī palielināt savu atbalstu visām personām, kurām ir nozīmīga loma garantijas jauniešiem shēmu īstenošanā, piemēram, valstu sociālajiem partneriem, vietējām un reģionālajām pašpārvaldēm, nodarbinātības dienestiem un izglītības un apmācības iestādēm; aicina atvieglot garantijas jauniešiem shēmu īstenošanu, izmantojot finansiālus stimulus, tostarp stimulus publiskā iepirkuma jomā, un finansējumu apmācībai darba vietā, ar kuru uzņēmumiem tiks sniegts atbalsts kvalitatīvu un ilgstpējīgu nodarbinātības un apmācības piedāvājumu nodrošināšanai un kas būs efektīvs un mērķtiecīgs ieguldījums jauniešu spēju attīstībā; uzsver uzņēmumu īpašo atbildību nodrošināt šādus piedāvājumus;

33. aicina Komisiju un dalībvalstis sadarbībā ar jaunatnes jomā ieinteresētajām personām un Parlamentu izstrādāt jaunatnes nodarbinātības rīcības plānu, nosakot īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumus; pauž nožēlu, ka pašreizējās debatēs ilgtermiņa pasākumi tiek piedāvāti kā īstermiņa risinājumi; uzsver, ka īstermiņā jākoncentrējas uz tūlītēju krīzes ietekmes mazināšanu gan attiecībā uz tiem, kuri ir ārpus darba tirgus, gan tiem, kuri ir darba tirgū, galveno uzmanību vēršot uz iztikas ienākumu nodrošināšanu un darba tirgus iespējām; uzsver, ka ieguldījumi izglītībā un apmācībā, darbavietu izveidē, mācekļu programmās un stimulus, kuros lielāka vērība pievērsta darba devējiem, galvenokārt ir vidēja termiņa un arī ilgtermiņa pasākumi, par kuriem jāpanāk stingra vienošanās starp visām iesaistītajām personām un kuri jāturpina vismaz piecus gadus; uzsver, ka īpaši duālās izglītības, mācekļa darba un prakses darbavietā sistēmas izveide un jauniešu integrācija darba tirgū ir ilgtermiņa mērķi, kuru īstenošanai nepieciešamas ilgtermiņa saistības;

34. iesaka, ka dalībvalstīs ar duālu arodizglītības sistēmu jauniešiem vecumā līdz 18 gadiem, kuri nevar atrast mācekļa vietu, būtu jānodrošina "alternatīva apmācība" un tādējādi garantijas jauniešiem shēma, paredzot profesionālās izglītības apguvi pie vairākiem darba devējiem; valstīs bez duālās arodizglītības sistēmas būtu jāveic pasākumi atbilstīgi pielāgotas sistēmas īstenošanai;

35. uzsver, ka attiecībā uz dažādām vecuma grupām nodarbinātības problēmu risināšanā jāievēro atšķirīga pieeja, koncentrējoties uz gados jaunāku personu grupu iekļaušanu darba tirgū un darba drošības un sociālā nodrošinājuma uzlabošanu gados vecāku personu grupām;

36. aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt darba tirgus un izglītības jomas tuvināšanos, lai varētu izveidot tādas apmācību virzienus kā duālo apmācību, kas aptver teoriju un praktisko pieredzi, sniedzot jauniešiem nepieciešamās pamatprasmes un speciālās zināšanas; aicina Komisiju un dalībvalstis arī ieguldīt izglītojošajās kampaņās par arodizglītību un tehniskajām un uzņēmējdarbības studijām;

37. aicina Eiropas iestādes sniegt labu piemēru, no savām tīmekļa vietnēm izņemot paziņojumus par neapmaksātām stažēšanās iespējām, un maksāt minimālo pabalstu, pamatojoties uz dzīves dārdzību prakses vietā;

38. aicina dalībvalstis izveidot jaunu integrējošu un mērķtiecīgu darba tirgus politiku, kas nodrošinātu jauniešu pienācīgu integrāciju un pilnvērtīgu nodarbinātību, piemēram, izveidojot ideju apmaiņas tīklus, prakses plānus, kuros iekļauts finansiālais atbalsts, lai praktikants varētu pārvietoties un dzīvot tuvu prakses vietai, starptautiskus profesionālās orientācijas centrus un jauniešiem paredzētus individuālo konsultāciju centrus, iekļaujot konkrētus jautājumus, tādas kā ar viņu praksi saistītā kolektīvā organizācija un tiesisko aspektu zināšanas;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

39. aicina dalībvalstis sadarbībā ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem un ieinteresētajām personām izstrādāt turpmākas īpašas informēšanas stratēģijas, kas vērstas uz NEET un kam būtu jāapvieno efektīvi veidi mācības priekšlaicīgi pametušo personu reintegrācijai izglītībā vai darbā; tādēļ aicina dalībvalstis saistībā ar Eiropas pusgadu iesniegt priekšlikumus progresa sasniegšanai NEET integrācijas uzlabošanas jomā, izmantojot garantiju jauniešiem un citus instrumentus; uzsver nepieciešamību palielināt jauniešu nodarbinātības iespējas un līdzdalību, veicinot mūžizglītību un nodrošinot to, ka sociālās nodrošināšanas sistēmas kļūst iekļaujošākas un stimulējošākas; aicina attiecībā uz iekļūšanu darba tirgū novērst praktiskos un ar loģistiku saistītos šķēršļus jauniešiem, kuriem ir sarežģītākas vajadzības vai invaliditāte;

40. aicina dalībvalstis pastiprināt centienus, lai samazinātu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu nolūkā sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi, proti, līdz 2012. gadam panākt, ka mācības priekšlaicīgi pametušo skaits nepārsniedz 10 %; aicina dalībvalstis izmantot plaša spektra pasākumus, lai cīnītos pret priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un analfabētismu, piemēram, samazinot skolēnu skaitu klasēs, sniedzot atbalstu skolēniem, kuri nevar atļauties pabeigt obligāto izglītību, palielinot uzsvāru uz mācību programmas praktiskajiem aspektiem, izveidojot darbaudzinātāja amata vietu visās skolās un nekavējoties apsekojot jauniešus, kuri priekšlaicīgi pametuši mācības; norāda, ka, piemēram, Somijā ir izdevies samazināt mācības priekšlaicīgi pametušo personu skaitu, un tas panākts, kopīgi ar skolēniem izskatot jauna ceļa meklēšanas iespējas; aicina Komisiju koordinēt projektu par paraugpraksēm;

41. konstatē, ka jau agrīnā pirmskolas izglītībā ar rotaļu palīdzību var likt pamatus sekmīgai izglītībai, un uzsver, ka jo īpaši šajā saistībā vislielākā nozīme ir pedagogu sākotnējai izglītībai un profesionālajai tālākizglītībai;

42. ņemot vērā krīzes radītos ārkārtējos sociālos apstākļus, mudina dalībvalstis izstrādāt stratēģiju stimulu, tostarp finansiālu stimulu, nodrošināšanai neaizsargātām skolēnu grupām, lai tie varētu pabeigt vidējo izglītību;

43. uzsver kvalitatīva studentu kopmītņu publiskā tīkla nozīmīgumu;

44. atbalsta programmas "Erasmus visiem" izveidi ar atsevišķu nodaļu un atbilstīga atsevišķa budžeta piešķirumu jauniešiem, kā arī atbalsta palielināšanu tiem, kas aktīvi veic jaunatnes darbu gan institucionālā, gan ārpusinstitucionālā līmenī; uzskata, ka prasmju, jo īpaši transversālu prasmju (piem., IKT un valodu prasmju) apguve, piemēram, studējot, strādājot vai veicot brīvprātīgo darbu ārvalstīs, var veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību sabiedrības dzīvē un tādējādi Eiropas integrācijā un uzlabot viņu izredzes darba tirgū, kā arī – vispārēji – darba ņēmēju mobilitāti visā Savienībā;

45. uzsver, ka Eiropas Sociālajam fondam vajadzētu būt galvenajai lomai jauniešu bezdarba izskaušanā, un aicina dalībvalstis un visu darba programmu pārvaldības iestādes nodrošināt šā mērķa sasniegšanai paredzētu pasākumu iekļaušanu;

46. aicina dalībvalstis īstenot to valsts garantijas jauniešiem shēmās izklāstītos pasākumus, visos šo pasākumu sagatavošanas, plānošanas un īstenošanas posmos ņemot vērā dzimumu līdztiesības aspektu; aicina dalībvalstis izveidot nodarbinātības centrus ar atbilstīgi apmācītu personālu, kuri spēj īstenot efektīvu izpratnes veidošanas politiku un nodrošina īpašus apstākļus sievietēm, cita starpā lai novērstu ilgtermiņa bezdarbu un sociālās atstumtības risku;

47. uzsver – lai praksē nodrošinātu garantiju jauniešiem, ir nepieciešams ievērot algu līmeņa noteikšanas sarunu tiesības un principu, kas paredz vienādu atalgojumu par tādu pašu vai līdzvērtīgu darbu;

48. uzsver, ka jauniešiem ir svarīgi apgūt vispārējās mācīšanās prasmes, piemēram, IKT prasmes, vadības prasmes, kritiskās domāšanas un valodu prasmes un uzņēmējdarbības prasmes, šajā nolūkā studējot arī ārvalstīs, lai uzlabotu jauniešu izredzes darba tirgū un viņu spēju pielāgoties turpmākajām tendencēm darba tirgū; aicina dalībvalstis savās izglītības programmās pievērst īpašu uzmanību šādu prasmju veidošanai;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

49. atzīst grūtības, ar kurām jaunieši saskaras, izveidojot un attīstot savu uzņēmumu; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt jauniešu uzņēmējdarbību un pašnodarbinātību, atvieglojot un vienkāršojot finansējuma pieejamību, samazinot administratīvo slogu, izvērtējot tiesību aktus bankrota jomā un radot kopumā izdevīgus apstākļus, kuriem vajadzētu ietvert efektīvas konsultācijas un darbaudzināšanu, un nodrošinot uzņēmējdarbības inkubatorus;

50. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu, sekmētu un atbalstītu jaunu sieviešu kļūšanu par uzņēmējām un sieviešu pašnodarbinātību, nodrošinot tām ar uzņēmējdarbību saistītu apmācību un konsultācijas, kā arī vienkāršāku piekļuvi kredītam un mikrokredītam ar izdevīgiem nosacījumiem un nodokļu atvieglojumus, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;

51. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt vajadzīgos pasākumus, lai lauztu stereotipu, ka uzņēmējdarbība ir riskanta nodarbošanās, kurā dominē vīrieši; uzsver – lai uzlabotu sieviešu vispārējo stāvokli darba tirgū un efektīvāk veicinātu uzņēmējdarbību, būtu jāveic pasākumi, ar kuriem atbalstīt sieviešu uzņēmēju reģionālo un starptautisko sadarbību un sekmēt tādu platformu tīkla izveidi, kas paredzētas pieredzes un paraugprakses apmaiņai;

52. saistībā ar jauniešu pašnodarbinātības veicināšanu atzinīgi vērtē ierosināto turpinājumu Eiropas Progresā mikrofinansēšanas instrumentam, kas iekļauts Sociālo pārmaiņu un sociālās inovācijas programmā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, lai labāk apmierinātu pieprasījumu, arī jauniešu pieprasījumu, kuri izveido mazus uzņēmumus, un tostarp arī augstskolu studentu pieprasījumu, kuri uzsāk uzņēmējdarbību; atzinīgi vērtē EIB apņemšanos veikt īpašu uzmanību ieguldījumiem, kas uzlabo jauniešu iespējas piekļūt produktīvām darbavietām; uzsver, ka visas Sociālo pārmaiņu un sociālās inovācijas programmas trīs apakšprogrammas nodrošina pasākumus jauniešu bezdarba izskaušanai;

53. uzsver, ka, lai gan interneta ekonomika rada 2,6 darbavietas uz vienu bezsaistē zaudēto darbavietu, ir svarīgi, lai jaunieši pārvērstu savas e-prasmes programmēšanā, sistēmu izstrādē vai sociālajā mārketingā, izmantojot pieejamo Eiropas un dalībvalstu finansējumu;

54. aicina gan Eiropas, gan valstu līmenī pieņemt vērienīgu holistiskas politikas pieeju, kas integrētā veidā risina visu jauniešu dažādu līmeņu izglītības, apmācības, kvalitatīvas nodarbinātības un pašnodarbinātības un darba mobilitātes iniciatīvas problēmas; mudina dalībvalstis īstenot plašu apspriešanos ar universitātēm un citām izglītības iestādēm, lai labāk pielāgotu to izglītības un apmācības programmas darba tirgus vajadzībām; saistībā ar nākamo plānošanas periodu no 2014. līdz 2020. gadam aicina Komisiju izstrādāt visaptverošu analīzi par ES programmām un finanšu avotiem, kas ieguldīti izglītībā, apmācībā un jauniešu bezdarba novēršanā plānošanas periodā no 2007. līdz 2013. gadam, un ziņot Parlamentam un Padomei par šo jautājumu; uzsver, ka jauniešu bezdarbs ir saistīts ar zemu ekonomisko izaugsmi dalībvalstīs; tādēļ uzsver, ka steidzami par prioritāru būtu jānosaka darbavietu izveidi veicinošas izaugsmes veidi, kas būtu izdevīgi arī jauniešiem, un būtu jālikvidē strukturālās barjeras jauniešu iekļūšanai darba tirgū;

55. aicina Eiropas Komisiju ierosināt priekšlikumu par Eiropas Jaunatnes korpusa programmas izveidi, kuras mērķis ir dot iespēju jauniešiem līdz 30 gadu vecumam visā Eiropā uz laiku līdz trīs mēnešiem veikt brīvprātīgo darbu citā, nevis savā dalībvalstī; uzsver, ka šāda Eiropas Jaunatnes korpusa koncepcija ir piešķirt jauniešiem izdevību izmantot un uzlabot savas izglītības un sociālās prasmes un paplašināt jauniešu zināšanas par kādu citu dalībvalsti, kā arī veicināt draudzību un integrāciju visā ES; uzsver, ka Jaunatnes korpusa darbs jāveic brīvprātīgi un bez atlīdzības un tas neaizstāj pastāvīgu darbu apmeklētājā valstī; uzskata, ka šāds Eiropas Jaunatnes korpus būtu jāveido kā publiska un privāta partnerība nolūkā izstrādāt programmu, kuras ietvaros jaunieši var saņemt atsevišķu stipendiju ceļa un uzturēšanās izmaksu segšanai uz laiku ne ilgāku par trim mēnešiem;

56. uzskata, ka izglītības un/vai apmācības iestādēm būtu jānodrošina audzēkņiem ārpuskolas prakse, lai viņi varētu iegūt pieredzi savā izvēlētajā jomā, tādējādi nostiprinot savas zināšanas un veidojot saikni ar darbavietu;

57. aicina dalībvalstis uzlabot sadarbību starp uzņēmumiem un stiprināt partnerības starp uzņēmumiem un izglītības nozari visos līmeņos ar mērķi labāk pielāgot mācību programmas darba tirgus prasībām, piemēram, paplašinot nozaru prasmju apvienības un zināšanu apvienības;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

58. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot kvalitāti profesionālajā izglītībā un apmācībā ar mērķi panākt pareizo līdzsvaru starp izglītību un darba tirgus pieprasījumu; uzskata, ka profesionālās izglītības un apmācības veicināšana nebūtu jāīsteno uz augstākās izglītības rēķina; uzsver, ka ir jāuzlabo sadarbība starp profesionālo izglītību un apmācību un augstāko izglītību un iespējas pāriet no profesionālās izglītības un apmācības uz augstāko izglītību; uzsver, ka ir vajadzīgas elastīgākas mācību programmas, ar kuru palīdzību jauniešiem atvieglotu piekļuvi darba tirgum un palīdzētu labāk pielāgoties turpmākajām izmaiņām darba tirgū;

59. aicina Komisiju ierosināt stažēšanās kvalitātes sistēmu, balstoties uz tās iepriekš iesniegto priekšlikumu par Eiropas stažēšanās un prakses kvalitātes hartu ⁽¹⁾, iekļaujot augstas kvalitātes praktizēšanās definīciju un nosakot tādas kritērijus kā pienācīgs atalgojums, darba apstākļi un veselības aizsardzības un darba drošības standarti; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus attiecībā uz praksēm ieviest atbilstīgas kvalitātes standartus, nodrošinot, ka prakses tiek pielāgotas jauniešu nepieciešamībai attīstīt attiecīgās prasmes, un tām tiek piemērota obligāta uzraudzība, kā arī nodrošināt kvalitatīvus standartus attiecībā uz darbā iekārtošanu, lai cita starpā novērstu jauniešu ļaunprātīgu izmantošanu kā lētu darbaspēka aizstājēju; uzsver, ka ir vajadzīga aktīva informētības veicināšana par šādiem standartiem un to popularizēšana;

60. mudina dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību augstajam bezdarba līmenim migrantu jauniešu vidū, prioritārā kārtā pievēršoties integrācijai darba tirgū un integrācijas politikas iekļaušanai, jo nodarbinātība ir integrācijas panākumu atslēga; uzsver, ka būtu jāņem vērā grūtības, ar kurām saskaras gados jauni migranti piekļuvē profesionālajai orientācijai, un ka būtu jāuzrauga un jāizvērtē gados jaunu migrantu integrācija sabiedrībā un darba tirgū;

61. aicina Komisiju, dalībvalstis un Eiropas sociālos partnerus īstenot vērienīgu pieeju attiecībā uz Eiropas Mācekļības alianses attīstību, kura tiks atklāta 2013. gada jūlijā, kā arī atbalstīt Eiropas, valstu, reģionālās un vietējās kampaņas, lai mainītu attieksmi pret profesionālo izglītību; uzskata, ka Aliansei būtu jāorganizē regulāri diskusiju forumi ar visām attiecīgajām Eiropas, valstu, reģionālām un vietējām ieinteresētajām personām par Eiropas mācekļu stratēģiju; uzsver, ka būtu jānodrošina finansējuma pieejamība, lai veicinātu pārrobežu apmācību, sniedzot iespēju uzņēmumiem un sociālo partneru organizācijām iesaistīties duālu izglītības sistēmu izveidošanā;

62. aicina dalībvalstis, vienojoties ar Komisiju, izstrādāt pasākumus un atvieglojumus stažēšanās līgumiem un priekšrocības jauniešu (līdz 35 gadu vecumam) uzņēmumu dibināšanai;

63. uzsver nepieciešamību stiprināt sociālās partnerības sistēmu un sabiedrību un uzņēmumu sociālo atbildību, lai savā darbībā labāk integrētu Stažēšanās un prakses kvalitātes hartu, kā arī garantiju jauniešiem;

64. aicina Komisiju un dalībvalstis, lai tās, pieņemot lēmumus 2014.–2020. gada programmu periodam, paredz stingrākus un skaitļos izmēramus kritērijus struktūrfondu mērķu noteikšanai, uzraudzībai un novērtēšanai, ietverot konkrētus mērķus, kas saistīti ar jauniešu bezdarba mazināšanu, kuriem vajadzētu būt izmērāmiem arī no dzimumu viedokļa (2007.–2011. gadā 52 % struktūrfondu līdzekļu saņēmēju bija sievietes);

65. aicina Komisiju apsvērt ESF turpmāku pielāgošanu, lai nodrošinātu papildu atbalstu saistībā ar jaunu sieviešu apmācību, nodarbinātības iespējām un bērnu aprūpi;

66. uzskata, ka, atbalstot un papildinot dalībvalstu centienus atdzīvināt saimniecisko darbību un uzlabot nodarbinātību to teritorijās, ES kohēzijas politika ir būtisks instruments, ar ko Savienība var palīdzēt pārvarēt pašreizējo situāciju, virzot un plānojot nepieciešamo strukturālo reformu īstenošanu un koncentrējot ieguldījumus prioritārajās darbībās, lai maksimāli izmantotu ieguldījumu ietekmi uz sociāli ekonomisko situāciju kādā reģionā vai dalībvalstī, stimulējot ekonomiku un palīdzot radīt jaunas jauniešiem paredzētas darbvietas; tādēļ aicina dalībvalstis pilnībā un koordinēti izmantot pieejamos ES

⁽¹⁾ COM(2012)0728.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

fondus (ERAF, ESF, Kohēzijas fonds, ELFLA un EJZF), kas ļautu jauniešiem aktīvi piedalīties ekonomikas un sabiedriskajā dzīvē; šajā sakarībā uzsver, ka būtu jāņem vērā reģionālās īpatnības, jo tās varētu noteikt, vai jauniešu iniciatīvas būs veiksmīgas vai arī neizdosies visā ES un jo īpaši visnelabvēlīgākajos un tālākajos reģionos, kur nepieciešami ieguldījumi, lai nodrošinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;

67. mudina dalībvalstis vietējā līmenī veicināt nodarbinātības iespējas jauniešiem un papildināt šo procesu, veicinot jaunu darba ņēmēju mobilitāti uz citām ES dalībvalstīm vai citur, ja viņi to vēlas ⁽¹⁾; aicina īstenot pasākumus, kas veicina viņu apmācību un pieredzi, tostarp novērst esošos šķēršļus attiecībā uz pārrobežu stažēšanos, mācekļa praksi un darba praksi; vēlas, lai tiktu panākts papildu progress saistībā ar savstarpējo kvalifikācijas un prasmju atzīšanu, kā arī valstu sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas uzlabošanu, jo īpaši attiecībā uz pensiju sistēmām, kā arī turpmākiem būtiskiem ieguldījumiem valodu apmācībā no mazotnes;

68. aicina dalībvalstis turpināt īstenot efektīvu publisko nodarbinātības dienestu reformu un attīstības procesu, lai labāk piemērotu to pasākumus un pieejas jauniešu vajadzībām, kas ir ikvienas valsts garantijas jauniešiem stratēģijas pamatkomponents; uzsver vajadzību ieviest reformas EURES ar mērķi aktīvi pieskaņot darba meklētājus un darba mainītājus esošajām vakancēm, informēt par EURES, tostarp par tā konsultatīvo tīklu, un nodrošinot, ka tas kļūst atpazīstamāks un pieejamāks kā profesionālās orientācijas sistēma, kas palīdz studentiem labāk apzināties pieejamās darba iespējas; uzsver nepieciešamību ciešāk koordinēt darbu starp EURES un citām tīmekļa vietnēm un iedzīvotājiem un uzņēmumiem paredzētajiem dienestiem (piem., "mana pirmā EURES darbavieta", "Europe Direct" informācijas punkti un Eiropas Biznesa atbalsta tīkls maziem un vidējiem uzņēmumiem), lai panāktu lielāku sniegto pakalpojumu efektivitāti un lietderīgumu; atzinīgi vērtē publisko nodarbinātības dienestu vadītāju struktūras (HoPES) darbu un atbalsta tās institucionalizāciju;

69. tā kā konkrēti rādītāji par jauniešu migrācijas plūsmu nav pieejami, aicina dalībvalstis izveidot šādas mobilitātes izpētes, uzraudzības un novērtēšanas mehānismus, ko var pārnest uz EURES sistēmu, lai labāk risinātu šīs problēmas;

70. uzsver arī, ka ir svarīgi veidot jauniešu izpratni par publisko nodarbinātības dienestu piedāvāto profesionālās orientācijas pakalpojumu izmantošanu, stiprināt partnerību ar skolām un augstskolām, kā arī censties panākt lielāku integrāciju ar EURES tīklu;

71. aicina dalībvalstis pienācīgi atzīt un apstiprināt ikdienējo un neformālo mācīšanos un izglītību un iegūtās kompetences, kā arī citu profesionālo pieredzi, tādējādi piešķirot vērtību kompetencēm, lai jaunieši varētu pilnvērtīgāk demonstrēt savu izglītību un kompetenci attiecībā uz prasībām sekmīgai iekļūšanai darba tirgū;

72. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pārredzamību un saskaņošanu kvalifikāciju atzīšanas procesā Savienībā, jo īpaši ar Eiropas kredītpunktu sistēmu profesionālās izglītības un apmācības jomā, "Europass" un Eiropas kvalifikāciju sistēmu, un pilnīgi īstenot Padomes ieteikumu par neformālās un ikdienējās izglītības atzīšanu un īpaši nodrošināt, lai pārrobežu mērogā tiktu atzīta neformālā izglītība un ikdienējā mācīšanās; uzsver, ka ir svarīgi savlaicīgi īstenot šīs iniciatīvas un ziņot par tām;

73. uzsver, ka jārisina intelektuālā potenciāla nelietderīgas izmantošanas problēmas, jo ļaut, lai augsti kvalificēti un prasmīgi jaunieši strādā darbavietās, kurās viņu spēju realizācijas iespējas ir ievērojami pazeminātas, nozīmē viņu prasmju un kvalifikācijas izšķiešanu, kas vienlaikus negatīvi ietekmē viņus sociālā un psiholoģiskā ziņā;

74. atzīst, ka pārrobežu darba mobilitāte daļēji var kalpot par efektīvu risinājumu, kā panākt pieprasījuma un piedāvājuma atbilstību nodarbinātības jomā; vienlaicīgi aicina dalībvalstis veikt visus vajadzīgos pasākumus intelektuālā darbaspēka emigrācijas novēršanai, izmantojot ilgtspējīgus pasākumus, kas augsti kvalificētiem darbiniekiem nodrošina darba iespējas viņu dalībvalstī vai reģionā;

⁽¹⁾ Ar tādām iniciatīvām kā programma *MobiPro*.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

75. norāda, ka pāreja no mācībām uz darbu jauniešiem ir īpaši svarīgs posms viņu dzīvē; uzsver drošas pārejas sekmējošu pasākumu nozīmīgumu; tādēļ aicina dalībvalstis izveidot individuālas profesionālās orientācijas sistēmu un uzlabot orientācijas un konsultāciju pasākumus, kā arī vajadzībām piemērotus nodarbinātības dienestus, sākot jau ar vidusskolas pirmajiem gadiem, ar mērķi dot iespēju jauniešiem izdarīt kompetentu izvēli par savām turpmākajām augstākās vai profesionālās izglītības gaitām, vienlaikus ieviešot mehānismus piedāvāto iespēju uzraudzībai un sekmju līmeņa novērtēšanai attiecībā uz šo jauniešu turpmāko pāreju uz darba tirgu;
76. uzsver nepieciešamību mudināt visus noteikta lieluma uzņēmumus, ja vien tie nav nonākuši lielās ekonomiskajās grūtībās, piedāvāt prakses vietas atbilstoši duālajai izglītības sistēmai un pēc tam, kad praktikanti ir pabeiguši praksi, pieņemt tos darbā;
77. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai jaunieši, kuri vēlas, var saņemt efektīvu palīdzību karjeras izvēlē un informācijas ieguvē par savām tiesībām un ienākumu minimumu;
78. aicina dalībvalstis augstskolu studiju programmās iekļaut pamatzināšanu ieguvu par darba meklēšanu;
79. norāda, ka ES izglītības sistēmām vajadzētu veicināt godīgu un vienlīdzīgu iespēju principu; prasa, lai tiktu veicinātas visas prasmes, kas nepieciešamas, lai sekmētu piekļuvi mūžizglītībai, kas ir obligāts priekšnoteikums zināšanu sabiedrībā;
80. uzsver, ka visi finanšu resursi, kurus iegulda aktīvā jauniešu bezdarba apkarošanā, būtu jāizmanto efektīvi; aicina dalībvalstis ieviest veikto nodarbinātības pasākumu uzraudzības un novērtēšanas sistēmu, kam vajadzētu būt publiskai un viegli pieejamai iedzīvotājiem, kā arī šo pasākumu efektivitātes pārbaudes sistēmu ar mērķi aizvien vairāk īstenot ar pierādījumiem pamatotu politiku, ko varētu izmantot arī ES līmenī; šajā sakarībā norāda, ka kopējas rezultātu un ietekmes rādītāju sistēmas izveide veicinātu iespēju novērtēt ar dažādām programmām panākto progresu kvantitātes un kvalitātes ziņā;
81. uzsver, ka jaunatnes organizācijām būtu jāpiesūta ievērojama loma tādas politikas un iniciatīvu uzraudzībā un attiecīgā gadījumā arī īstenošanā, kuru uzdevums ir novērst jauniešu bezdarbu;
82. uzsver nepieciešamību ieguldīt stabilu un kvalitatīvu videi draudzīgo darbavietu izveidē, kas ir veids, kā nodrošināt jauniešiem cilvēka cienīgu dzīvi; turklāt prasa Komisijai un dalībvalstīm mobilizēt visus pieejamos līdzekļus ieguldījumu stimulēšanai, jo īpaši "zaļo" darbavietu izveidē, lai izskaustu nepieņemami augsto jauniešu bezdarba līmeni;
83. uzskata, ka ir vajadzīgas atraktīvākas pedagoģiskās stratēģijas, kas nodrošina lielāku reģionu integrāciju un tādu platformu tīklu izveidi, kas paredzēti pieredzes un paraugprakses apmaiņai reģionu un dalībvalstu starpā, ņemot vērā atšķirīgo situāciju un pieļaujot elastīgu izmantojumu atbilstoši konkrētā reģiona vajadzībām un īpatnībām, nosakot prioritārās jomas katra reģiona attīstībai;
84. aicina dalībvalstis īstenot pasākumus, ar kuriem tiktu risinātas dzimumu nelīdztiesības problēmas un kuri būtu izstrādāti tā, lai ņemtu vērā mazāk aizsargātas sociālās grupas, tostarp personas ar invaliditāti, migrantus un vientuļās mātes;
85. aicina dalībvalstis īstenot politiku, kas veicina sieviešu pārstāvību jomās un amatos, kuros viņas netiek pietiekami pārstāvētas, piemēram, zinātnes un tehnoloģiju jomā (2009. gadā tikai 33 % ES pētnieku bija sievietes) un ekonomikas un finanšu jomā, jo šādu jomu izvēle uzlabotu sieviešu konkurētspēju darba tirgū;
86. aicina Komisiju un dalībvalstis cīnīties pret dzimumu segregāciju gan izglītībā, gan darba tirgū, nosakot īpašus izglītības un apmācības kursus un mācības, kuru pamatā ir pastāvīga uzraudzība, ievērojot Komisijas 2012. gada 28. novembra paziņojumā "Izglītības pārvērtēšana" (COM(2012)0669) izklāstītos secinājumus, apvienojot izglītības un profesionālās apmācības politiku un mērķtiecīgu nodarbinātības politiku attiecībā uz jaunām sievietēm un veicinot un nodrošinot stimulus sieviešu nodarbināšanai stratēģiskās attīstības nozarēs;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

87. aicina dalībvalstis veicināt jaunu sieviešu piekļuvi darba tirgum, veikt pasākumus, nodrošinot viņām iespējas saglabāt darbu, vienlaicīgi koncentrējoties uz nodarbinātības kvalitāti un profesionālo izaugsmi, kā arī izlīdzināt atšķirības, kas saistītas ar iekļūšanu darba tirgū, karjeras iespējām un atalgojumu, kas vienmēr ir raksturojis attieksmi pret sievietēm un vīriešiem darbvietā;
88. uzskata – lai palīdzētu sievietēm atgriezties darba tirgū, ir nepieciešami daudzdimensionāli politiski risinājumi, kas ietver mūžizglītību un rīcību nestabilas nodarbinātības apkarošanai un tāda darba veicināšanai, kurā strādājošajiem tiek nodrošinātas viņu tiesības un darba organizācijas dažāda prakse pēc sievietes pieprasījuma, lai novērstu viņu karjeras izbeigšanu vai pārtraukumus;
89. aicina dalībvalstis izstrādāt atbilstīgu politiku, pilnībā ievērojot Eiropas un valstu tiesību aktus, un ieviest īpašus pasākumus, tostarp nodrošināt uz darbu orientētu apmācību un nodarbinātības programmas, lai gan jauniešiem, gan jauniešiem nodrošinātu līdztiesīgas iespējas gūt praktisku darba pieredzi;
90. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt un īstenot dzimumu līdztiesības nodrošināšanas un uzraudzības politiku, kas bezdarbniekiem ļauj piekļūt personāla atlases un sociālā atbalsta pakalpojumiem;
91. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0366

Iekšējais pakalpojumu tirgus**Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par iekšējo pakalpojumu tirgu – pašreizējais stāvoklis un nākamie posmi (2012/2144(INI))**

(2016/C 093/11)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 9., 49. un 56. pantu,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Pakalpojumu direktīvas īstenošana. Partnerība jaunai pakalpojumu nozares izaugsmei 2012–2015” (COM(2012)0261) un šim paziņojumam pievienotos Komisijas dienestu darba dokumentus,
- ņemot vērā Komisijas pētījumu “Pakalpojumu direktīvas ekonomiskā ietekme: pirmais novērtējums pēc īstenošanas” (Dokuments Nr. 456 (Ekonomika)),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Perspektīvā: funkcionālāks pakalpojumu vienotais tirgus – pamatojoties uz rezultātiem, kas gūti Pakalpojumu direktīvā paredzētajā savstarpējās izvērtēšanas procesā” (COM(2011)0020), un pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu “Par Pakalpojumu direktīvā paredzēto savstarpējās izvērtēšanas procesu” (SEC(2011)0102),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “II vienotā tirgus akts. Kopā jaunai izaugsmei” (COM(2012)0573),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Vienotā tirgus labāka pārvaldība” (COM(2012)0259),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Akts par vienoto tirgu. Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairot uzticēšanos” (COM(2011)0206),

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Ceļā uz aktu par vienoto tirgu” (COM(2010)0608),
 - ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 14. un 15. marta secinājumus par Eiropas politikas ieguldījumu izaugsmei un nodarbinātībai,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 28. un 29. jūnija secinājumus par Izaugsmes un nodarbinātības paktu,
 - ņemot vērā Padomes 2011. gada 10. marta secinājumus par funkcionālāku pakalpojumu vienoto tirgu – Pakalpojumu direktīvā paredzēto savstarpējās izvērtēšanas procesu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2013. gada 7. februāra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par vienotā tirgus pārvaldību ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2012. gada 25. oktobra rezolūciju par 20 būtiskākajām problēmām saistībā ar vienotā tirgus darbību Eiropas iedzīvotāju un uzņēmumu skatījumā ⁽³⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 25. oktobra rezolūciju par Pakalpojumu direktīvā paredzēto savstarpējās izvērtēšanas procesu ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 6. aprīļa rezolūciju par pārvaldību un partnerību vienotajā tirgū ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 5. jūlija rezolūciju par efektīvāku un taisnīgāku mazumtirdzniecības tirgu ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 15. februāra rezolūciju par Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū īstenošanu ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu (A7-0273/2013),
- A. tā kā mūsu vienotais tirgus ir Eiropas veidošanas stūrakmens un tā laba darbība ir ES politikas pienācīgas īstenošanas priekšnoteikums un atlabšanas pamats;
- B. tā kā pakalpojumu nozare veido vairāk nekā 65 % no ES IKP un kopējās nodarbinātības un tā ir mūsu ekonomikas balsts; tā kā pakalpojumi, uz kuriem attiecas Pakalpojumu direktīva, veido 45 % no ES IKP;
- C. tā kā direktīvas pilnīga īstenošana ievērojami uzlabos pakalpojumu vienotā tirgus darbību, jo īpaši sekmējot MVU un pašnodarbināto piekļuvi tirgum, palielinot patērētāju izvēli un palīdzot stiprināt konkurētspēju ES, izaugsmi un nodarbinātību;

⁽¹⁾ OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0054.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0395.

⁽⁴⁾ OV C 131 E, 8.5.2013., 46. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 296 E, 2.10.2012., 51. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 33 E, 5.2.2013., 9. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 188 E, 28.6.2012., 1. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- D. tā kā Eiropas rūpniecībai, Eiropas uzņēmumiem (jo īpaši MVU) un patērētājiem ir vajadzīgs funkcionējošs, efektīvs un konkurētspējīgāks pakalpojumu tirgus;
- E. tā kā Pakalpojumu direktīva kopš tās pieņemšanas 2006. gadā ir sniegusi konkrētus ieguvumus, atvieglojot gan uzņēmumu, gan patērētāju piekļuvi tirgum, taču šīs direktīvas nepilnīgas īstenošanas dēļ līdz šim vēl nav sasniegti visi gaidītie rezultāti;
- F. tā kā sadrumstalota direktīvas interpretācija un nepareiza tās īstenošana joprojām kavē pakalpojumu brīvu pārrobežu apriti;
- G. tā kā uzņēmumiem, jo īpaši MVU, vēl arvien ir jāievēro milzīgs daudzums administratīvo un birokrātisko prasību, kas tiem ir smags apgrūtinājums, īpaši ņemot vērā arī grūtības, ar ko tie saskaras, lai saņemtu kredītu;
- H. tā kā gadījumā, ja Pakalpojumu direktīvas īstenošana tiek pamesta novārtā, tomēr nevajadzētu mazināties mūsu centieniem realizēt visas direktīvas sniegtās iespējas;
- I. tā kā ir pienācis laiks rīkoties, ņemot vērā to, ka, palielinoties bezdarbam un pasliktinoties publisko finanšu stāvoklim, pakalpojumu nozare vairāk nekā jebkad iepriekš ir konkurētspējīga, izaugsmes un darbvieta avots, kuru nevar ignorēt,

Pakalpojumu neizmantotais potenciāls izaugsmei un darbvieta radīšanai

1. uzsver, ka nevajadzīgs un nesamērīgs administratīvais slogs, diskriminējoša prakse un nepamatoti ierobežojumi pakalpojumu sniegšanai visā ES blokā būtiskus izaugsmes avotus, apgrūtinot darbvieta radīšanu un neļaujot uzņēmumiem izmantot izdevības;
2. uzsver – ja dalībvalstis būtu gatavas pienācīgi un pilnībā īstenot Pakalpojumu direktīvu un atcelt nepamatotus ierobežojumus, Komisija pārliecinoši lēš, ka ES 5–10 gadu laikā ekonomikas jomā varētu panākt IKP pieaugumu 2,6 % apmērā;
3. atzīmē, ka Komisijai savi centieni būtu jākoncentrē uz tām pakalpojumu nozarēm, kuras ekonomiski ir ļoti svarīgas un kuru izaugsmes potenciāls pārsniedz vidējo, piemēram, uzņēmējdarbības pakalpojumi, būvniecības pakalpojumi, tūrisma pakalpojumi un mazumtirdzniecība, lai īstermiņā iegūtu taustāmus izaugsmes un darbvieta radīšanas rezultātus;
4. uzsver, ka efektīva spēkā esošo noteikumu īstenošana ir progresīvs un ātrs izaugsmes veicināšanas veids, kas nerada publiskos izdevumus; uzsver neatliekamo vajadzību nodrošināt direktīvas ieviešanu praksē nolūkā izmantot tās nesekartoto potenciālu un sekmēt Eiropas modeļa realizēšanu, kura pamatā ir līdzsvarota un ilgtspējīga sociālā tirgus ekonomika;
5. uzsver, cik svarīgi ir izstrādāt labākus vienotā tirgus veiktspējas indikatorus, pamatojoties uz reālo pieredzi un uzņēmēju un patērētāju gaidām, lai uzlabotu funkcionalitāti un viņu zināšanas par dažādām tiesībām, ko var izmantot, lai nodrošinātu piekļuvi pakalpojumu vienotajam tirgum;
6. atzinīgi vērtē digitālā vienotā tirgus izveidi un jaunus pakalpojumu veidus, piemēram, digitālo un mobilo sakaru pakalpojumus, kā arī kombinētās preču/pakalpojumu paketes; uzsver vajadzību īstenot direktīvu pēc iespējas vērīgāk gan burta, gan gara ziņā un nākotnes attīstībai piemērotā veidā, lai sekmētu inovāciju;
7. mudina arī pakāpeniski atvērt pakalpojumu iekšējo tirgu sociālās labklājības nozarē, vienlaikus ievērojot Pakalpojumu direktīvas noteikumus;
8. atgādina, ka Pakalpojumu direktīva neuzspiež pakalpojumu liberalizāciju, bet bruģē ceļu, lai uzņēmumi un patērētāji varētu izmantot visas mūsu vienotā tirgus sniegtās iespējas konkurētspējīgas sociālās tirgus ekonomikas kontekstā;
9. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par Pakalpojumu direktīvas īstenošanu “Partnerība jaunai izaugsmei pakalpojumu nozarē 2012.–2015. gadā” (COM(2012)0261), kas atbilst pienākumam iesniegt ziņojumu, kā tas noteikts Pakalpojumu direktīvas 41. pantā; atkārtoti uzsver, ka ir jāņem vērā Pakalpojumu direktīvas vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekme uz nodarbinātību ES;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Brīvas aprites šķēršļi, robežas un apgrūtinājumi

10. pauž nožēlu, ka dalībvalstis bieži vien neatbilstīgā veidā izmanto it kā sevišķi svarīgus iemeslus saistībā ar sabiedrības interesēm (Pakalpojumu direktīvas 15. pants) nolūkā vienīgi aizsargāt un dot priekšroku savam iekšējam tirgum; uzskata, ka sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm piesaukšanai vienmēr ir jābūt objektīvi pamatotai un stingri proporcionālai nospraustajam mērķim, ievērojot Eiropas Savienības Tiesas praksi; uzsver to, ka apgrūtināošas juridiskās formas un akcionāru prasības, teritoriālie ierobežojumi, ekonomisko vajadzību pārbaudes un fiksētie tarifi rada nepamatotus šķēršļus uzņēmumu pārrobežu reģistrācijai un kaitē pakalpojumu iekšējam tirgum;

11. pauž nožēlu, ka proporcionalitātes novērtējums tiek veikts reti; prasa Komisijai precizēt proporcionalitātes koncepciju un sniegt dalībvalstīm praktiskas norādes par tās piemērošanu, pamatojoties uz pašreizējo Eiropas Savienības Tiesas praksi;

12. mudina dalībvalstis efektīvi un pilnībā piemērot klauzulu par pakalpojumu sniegšanas brīvību (Pakalpojumu direktīvas 16. pants) un novērst dubulta regulējuma slogu;

13. norāda, ka attiecībā uz darbībām, saistībā ar kurām pieejamo atļauju skaits var tikt ierobežots dabas resursu vai tehnisko iespēju trūkuma dēļ, Pakalpojumu direktīvā ir noteikts, ka pakalpojumu sniedzējam ir jābūt iespējai atgūt ieguldījumu izmaksas un saņemt taisnīgu peļņu no ieguldītā kapitāla, neierobežojot vai nekropļojot brīvu konkurenci;

14. pauž satraukumu par patērētāju ziņoto diskriminācijas gadījumu skaita pieaugumu; mudina dalībvalstis pienācīgi un pilnībā īstenot Pakalpojumu direktīvas 20. panta 2. punktu un aicina uzņēmumus atturēties no nepamatotas diskriminējošas prakses valstspiederības vai dzīvesvietas dēļ; uzsver, ka ikviens pienākums pārdot ir pretrunā līgumslēgšanas brīvības pamatprincipam; tāpēc atzinīgi vērtē Komisijas pašreizējo darbu pie norādījumu ziņojuma par nediskrimināciju, cenšoties panākt pareizo līdzsvaru starp patērētāju un uzņēmumu ieguvumiem; atzinīgi vērtē arī Eiropas patērētāju centru lomu konstatēto pārkāpumu apzinašanā un novēršanā;

Iekšējā pakalpojumu tirgus progresīva pārvaldība

15. uzsver – lai pakalpojumu iekšējā tirgus darbība būtu netraucēta, ir jānodrošina mijiedarbība ar konkrētiem nozaru noteikumiem, un tādēļ var būt nepieciešamas papildu atļaujas, līdz ar to radot kumulatīvas izmaksas, jo īpaši uzņēmumiem; uzsver, ka tas ir arī atkarīgs no citu ES tiesību aktu īstenošanas; tāpēc aicina dalībvalstis iekšējam pakalpojumu tirgum piemērot integrētu pieeju, lai patērētājiem un uzņēmumiem un jo īpaši MVU nodrošinātu juridisko noteiktību;

16. aicina Komisiju nodrošināt konsekveni starp salīdzinošo pārbaudi, kas veikta saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu, un starp savstarpējo novērtēšanu, kas veikta saskaņā ar Profesionālo kvalifikāciju direktīvu; uzsver, ka ir jāveic rūpīgs katra atsevišķā gadījuma izvērtējums, ietverot dalībvalstu sniegtos pamatojumus par dažu prasību saglabāšanas iemesliem, lai apzinātu konkrētas jomas, kurās dalībvalstis neproporcionālā veidā reglamentē tiesības veikt profesionālu darbību vai bloķē piekļuvi atsevišķām profesijām; mudina dalībvalstis atcelt šādas nepamatotas prasības;

17. aicina dalībvalstis plašāk izmantot savstarpējo atzišanu, lai gadījumos, kad vēl nav spēkā saskaņoti noteikumi, atvieglotu pakalpojumu brīvu apriti;

18. norāda, ka daudzie dalībvalstu standarti rada sadrumstalotību un nenoteiktību; mudina izstrādāt brīvprātīgi piemērojamus Eiropas standartus Pakalpojumu direktīvā ietvertajiem pakalpojumiem, lai tādējādi uzlabotu pārrobežu salīdzināmību un tirdzniecību;

19. uzskata, ka Eiropas Komisijai un Eiropas standartizācijas organizācijām ir cieši jāsadarbojas, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu izmantotās terminoloģijas saskaņotību nolūkā noteikumus piemērot konsekventi visā ES;

20. uzsver arī to, ka nepietiekams pakalpojumu sniedzēju apdrošināšanas pārrobežu segums ir būtisks brīvas aprites kavēklis; aicina ieinteresētās personas rast risinājumus ar dialogu palīdzību;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

21. mudina dalībvalstu starpā plašāk izmantot Iekšējā tirgus informācijas (IMI) sistēmu, lai pārbaudītu atbilstību direktīvas prasībām, jo īpaši pārrobežu pakalpojumu sniegšanas gadījumos, un Eiropas patērētāju centrus, kā arī Iekšējā tirgus problēmu risināšanas tīklu (Solvit), lai sniegtu palīdzību uzņēmumiem un patērētājiem saistībā ar pretrunīgiem noteikumiem un neatbilstības gadījumiem; šajā saistībā uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt iesaistīto partneru pilnīgu piekļuvi Solvit tīklam tehniskajā līmenī;

22. atzīmē, ka vienotā tirgus instrumentiem, tostarp Solvit, būtu jādarbojas labāk lietu atrisināšanai nepieciešamā laika ziņā; uzsver svarīgo nozīmi, kāda šajā sakarībā ir pilnveidotiem mērķiem un galvenajiem darbības rādītājiem; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu pārskatīt Solvit juridisko pamatu;

23. mudina dalībvalstis ieviest otrās paaudzes vienotos kontaktpunktus, kas ir pilnīgi funkcionējoši, daudzvalodīgi un lietotājam draudzīgi e-pārvaldes portāli; uzsver, ka ir būtiski īstenot pakalpojumu sniedzēja pieeju, aptverot visu uzņēmējdarbības ciklu; uzskata, ka e-procedūras veicinās vienkāršošanu, samazinās atbilstības nodrošināšanas izmaksas un palielinās juridisko noteiktību; aicina dalībvalstis nodrošināt savu vienoto kontaktpunktu pilnīgu sadarbspēju un popularizēt tos pārrobežu kontekstā, informējot Eiropas pilsoņus un uzņēmējus par viņu tiesībām un iespējām, kas izriet no pakalpojumu direktīvas; turklāt aicina Komisiju noteikt skaidrus salīdzinošās novērtēšanas kritērijus vienoto kontaktpunktu darbības izvērtēšanai, ietverot datus par to izmantošanas biežumu, un regulāri ziņot Parlamentam par panākto progresu;

Labāka īstenošana lielākai ekonomiskajai ietekmei

24. uzsver to, ka Pakalpojumu direktīvas pienācīgas īstenošanas gadījumos tā ir sniegusi konkrētus rezultātus nodarbinātības un izaugsmes jomā; tāpēc atbalsta paraugprakses apmaiņu dalībvalstu vidū, tostarp inovatīvu risinājumu apmaiņu atbildīgo iestāžu vidū pierobežas reģionos;

25. norāda, ka nepareiza īstenošana rada ietekmi “bez robežām”, par ko maksā iedzīvotāji visā ES; uzsver, ka visām dalībvalstīm citai pret citu un pret Savienību ir pienākums efektīvi īstenot direktīvu, un tām būtu jāpiemēro līdzvērtīgas saistības;

26. aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm risināt galvenās problēmas, ko tās apzinājušas saistībā ar ES vienotā tirgus tiesību aktu ieviešanu un piemērošanu, ietverot to, kā uzlabot transponēšanu un novērst atbilstības trūkumu, kā arī panākt ātru un efektīvu tiesisko aizsardzību;

27. uzsver, ka kopīga atbildība par direktīvas pilnīgu un kvalitatīvu īstenošanu gan burta, gan gara ziņā ir jāuzņemas arī atbildīgajām reģionālajām un vietējām iestādēm, par kopējo mērķi nosakot ekonomiskās darbības un nodarbinātības stimulēšanu; šajā ziņā uzsver, cik būtiski ir mazināt administratīvos šķēršļus;

28. stingri atbalsta Komisijas kategorisko nostāju pret nepamatotiem ierobežojumiem; mudina Komisiju izmantot visus tās rīcībā esošos līdzekļus, lai līdztiesīgā dialogā ar dalībvalstīm nodrošinātu spēkā esošo noteikumu pilnīgu un pareizu īstenošanu; prasa piemērot paātrinātas pārkāpumu izmeklēšanas procedūras un pabeigt tās ne vēlāk kā 18 mēnešu laikā ikreiz, kad dalībvalstis ir konstatējušas direktīvas nepareizu vai nepietiekamu īstenošanu vai tās noteikumu pārkāpšanu;

29. aicina Komisiju izmantot “vienotā tirgus mēnesi” kā iespēju uzskatāmi parādīt uzņēmumiem ieguvumus no pakalpojumu vienotā tirgus;

Pārredzamības un pārskatatbildības nostiprināšana

30. aicina Komisiju, pamatojoties uz salīdzinošajiem pārskatiem, uzskaitīt visapgrūtinošākos ierobežojumus, ierosināt mērķorientētas reformas un informēt Padomi un Parlamentu;

31. mudina Komisiju gada izaugsmes pētījumos un ziņojumos par vienotā tirgus integrāciju īpašu uzmanību pievērst pakalpojumu nozarei un iekļaut pakalpojumu nozari konkrētām valstīm adresētos ieteikumos; uzskata, ka Komisijai un Padomei, izmantojot šos sīki izstrādātos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus, jāturpina mudināt dalībvalstis pieņemt un īstenot ilgtermiņa izaugsmes politiku;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

32. aicina dalībvalstu parlamentus aktīvi iesaistīties atbalsta sniegšanā direktīvas īstenošanai un izmantot savas kontroles pilnvaras attiecībā ar valsts iestādēm visos līmeņos;

33. mudina ieinteresētās personas, uzņēmēju aprindas un sociālos partnerus izmantot savu ietekmi, liekot valdībām atskaitīties par Eiropas pakalpojumu nozares atjaunošanu un stabilu darbvietu radīšanu;

34. aicina Padomi un tās prezidentūru regulāri iekļaut jautājumu par pakalpojumu iekšējo tirgu Konkurētspējas padomes sanāksmju darba kārtībā; iesaka atkārtoti ieviest tā dēvētos Komisijas atbilstības ziņojumus kā līdzekli, lai noteiktu sasniegto progresu, atvieglojot piekļuvi tirgum;

35. mudina Eiropadomes locekļus uzņemties pilnu politisko atbildību par labi funkcionējošu iekšējo pakalpojumu tirgu; aicina Eiropadomes priekšsēdētāju šo jautājumu iekļaut Eiropadomes darba kārtībā tik ilgi, cik tas vajadzīgs, pieņemot kopīgi apstiprinātu plānu, tostarp konkrētus salīdzinošas novērtēšanas kritērijus un grafiku, kādā dalībvalstīm ir jārada jauns stimuls un jānovērš atlikušie šķēršļi nolūkā pilnībā īstenot Pakalpojumu direktīvu;

o

o o

36. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomei, Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem un valdībām.

P7_TA(2013)0367

Sarunas par ES un Malaizijas partnerības un sadarbības nolīgumu

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija ar ieteikumu Padomei, Komisijai un EĀDD attiecībā uz sarunām par ES un Malaizijas partnerības un sadarbības nolīgumu (2013/2052(INI))

(2016/C 093/12)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes 1980. gada 30. maija Regulu (EEK) Nr. 1440/80 par sadarbības nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Indonēziju, Malaiziju, Filipīnām, Singapūru un Taizemi – Dienvidaustrumu Āzijas valstu savienības dalībvalstīm ⁽¹⁾,

— ņemot vērā Padomes 2004. gada novembrī atļautās un 2010. gada oktobrī Briselē sāktās sarunas saistībā ar ES un Āzijas (ASEM) 8. samitu par ES un Malaizijas partnerības un sadarbības nolīgumu (PSN),

— ņemot vērā devīto ASEM 9. samitu, kas 2012. gada 5. un 6. novembrī norisinājās Vjentjanā (Laosā),

— ņemot vērā Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas (ASEAN) samitu, kas 2012. gada 18.–20. novembrī norisinājās Kambodžā,

⁽¹⁾ OV L 144, 10.6.1980., 1. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā 2007. gada 15. februāra rezolūciju par Komisijas lēmumu projektiem, ar ko izveido valstu stratēģijas dokumentus un indikatīvās programmas Malaizijai, Brazīlijai un Pakistānai ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2010. gada 16. decembra rezolūciju par Malaiziju – Pēršanas kā soda veida izmantošana Malaizijā ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2010. gada 21. janvāra rezolūciju par nesenajiem uzbrukumiem kristiešu kopienu pārstāvjiem ⁽³⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju par jaunu Eiropas tirdzniecības politiku saistībā ar stratēģiju “Eiropa 2020” ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā to, ka Eiropas Savienība 2012. gada jūlijā pievienojās Līgumam par draudzību un sadarbību Dienvidaustrumu Āzijā ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā notiekošās sarunas par ES un Malaizijas brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN),
 - ņemot vērā 2007. gadā parakstīto Nolīgumu starp Eiropas Kopienas un Malaizijas valdību par dažiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu aspektiem ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā sarunas par brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu ar Malaiziju saistībā ar Rīcības plānu par tiesību aktu izpildi, pārvaldību un tirdzniecību mežu nozarē (FLEGT), kas tika uzsākts 2007. gadā,
 - ņemot vērā Malaizijas un Eiropas Kopienas stratēģijas dokumentu laika posmam no 2007. līdz 2013. gadam,
 - ņemot vērā Reglamenta 90. panta 4. punktu un 48. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu un Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu (A7-0235/2013),
- A. tā kā Malaizija ir ASEAN dibinātājvalsts un 2015. gadā būs šīs organizācijas priekšsēdētājvalsts; tā kā Malaizija ir otrs nozīmīgākais ES tirdzniecības partneris ASEAN;
- B. tā kā Malaizija ir Āzijas un Klusā okeāna valstu ekonomiskās sadarbības foruma (APEC), Islāma sadarbības organizācijas (OIC), Nepievienotās kustības (NAM), Āzijas Attīstības bankas (ADB), ANO Āzijas un Klusā okeāna Ekonomikas un sociālo lietu komisijas (UNESCAP), Kolombo plāna Āzijas un Klusā okeāna valstu ekonomiskās un sociālās attīstības sekmēšanai, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO), Āzijas un Eiropas sanāksmes (ASEM) aktīva locekle, kā arī Brunejas Darusalamas – Indonēzijas – Malaizijas – Filipīnu Austrumāzijas attīstības grupas (BIMP-EAGA) aktīva locekle; tā kā Malaizija ir arī Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) locekle kopš tās izveides 1995. gadā un ir 77 jaunattīstības valstu grupas (G77) locekle un astoņu jaunattīstības valstu ekonomiskās sadarbības organizācijas (D-8) locekle, kā arī G15 un ANO Cilvēktiesību padomes (2010.–2013. gads) locekle;
- C. tā kā 2010. gada oktobrī Malaizija pievienojās Klusā okeāna valstu partnerībai (*Trans-Pacific Partnership (TPP)*), kas tika dibināta 2005. gadā, lai noslēgtu brīvās tirdzniecības nolīgumu, kurš varētu būtiski ietekmēt ES tirdzniecības politiku; tā kā TPP veiktajās sarunās notika ārkārtīgi būtiskas izmaiņas, kad 2008. gada februārī tai pievienojās ASV, 2012. gada jūnijā – Meksika, bet 2012. gada oktobrī – Kanāda;

⁽¹⁾ OV C 287 E, 29.11.2007., 507. lpp.

⁽²⁾ OV C 169 E, 15.6.2012., 132. lpp.

⁽³⁾ OV C 305 E, 11.11.2010., 7. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 56 E, 26.2.2013., 87. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 154, 15.6.2012., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 414, 30.12.2006., 85. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- D. tā kā Malaizijas bieži iesaistās ANO un citās miera uzturēšanas misijās, tostarp Libānā, Austrumtimorā, Filipīnās, Indonēzijā, Pakistānā, Sjerraleonē, Sudānā, Rietumsahārā, Nepālā un Kosovā, un ir nosūtījusi mediķu vienību uz Afganistānu;
- E. tā kā Malaizijā ir daudzu kultūru, valodu, ticību un tautību sabiedrība, kurā ir malajiešu musulmaņu vairākums un indiešu, ķīniešu un pirmiedzīvotāju, kas nav malajieši, minoritāšu kopienas;
- F. tā kā Malaizijā 2013. gada 5. maijā notika parlamenta vēlēšanas;
- G. tā kā Malaizija kā jaunās tirgus ekonomikas valsts ir izveidojusi secīgas sociāli ekonomiskās pārstrukturēšanas programmas, sākot ar Jauno ekonomikas politiku (NEP) 1971. gadā, ko 1991. gadā aizstāja Valsts attīstības politika un pēc tam 2001. gadā – Valsts redzējuma politika atbilstīgi Malaizijas “Jaunā ekonomikas modeļa” ilgtermiņa mērķim līdz 2020. gadam kļūt par rūpnieciski attīstītu valsti (“Redzējums 2020”);
- H. tā kā Malaizija 2011. gada 20. decembrī pieņēma Mierīgas pulcēšanās aktu;
- I. tā kā ES un Malaizijas sadarbību saistībā ar sievietes, bērnu un pirmiedzīvotāju tiesībām, kā arī migrācijas, preses un cilvēktiesību aizstāvju brīvības jautājumiem ir stiprinājuši regulāri kontakti ar pilsonisko sabiedrību un Malaizijas Cilvēktiesību komisiju (SUHAKAM); tā kā ES arī pakāpeniski veido sadarbību ar Malaiziju jomās, kas atbilst kopējai ārpolitikai un drošības politikai (KĀDP), piemēram, jūras satiksmes drošība un masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšana;
- J. tā kā, lai veicinātu turpmākās attiecības ar Malaiziju, Parlaments 2010. gada novembrī izveidoja Malaizijas un ES parlamentu savienības (IPU) augstākā līmeņa sadarbības grupu, un tās locekļi pārstāv gan valdības koalīciju, gan opozīciju,
1. iesniedz Padomei, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam šādus ieteikumus:

Par sarunām saistībā ar partnerības un sadarbības nolīgumu

- a) sekmēt ES attiecības ar valstīm Dienvidaustrumu Āzijā, tostarp un jo īpaši ar Malaiziju, savlaicīgi pabeidzot sarunas saistībā ar partnerības un sadarbības nolīgumiem ar septiņām ASEAN valstīm; palielināt informētību ES par šo attiecību nozīmīgumu, ievērojamo potenciālu un daudzajām šķautnēm;
- b) uzsvērt, ka ES un Malaizijas partnerības un sadarbības nolīgums radīs vienreizējas iespējas izveidot jauna līmeņa stratēģisko un politisko satvaru divpusējām attiecībām, paplašināt ES iesaistīšanos daudzās jomās, kas interesē abas puses, piemēram, tirdzniecības sadarbība, enerģētika, zinātne un tehnoloģijas, migrācija, terorisma novēršana, cilvēktiesības, laba pārvalde, cīņa pret korupciju, cilvēku tirdzniecība un ieroču neizplatīšana, un stiprinās arī ES un Malaizijas politisko dialogu par vidi, videi saudzīgām tehnoloģijām un klimata pārmaiņām;
- c) stiprināt ES sarunu komandu sarunu posmu laikā, lai nodrošinātu atbilstīgas tematiskās specializētās zināšanas tām, kādas ir Malaizijas pusei, un līdz ar šo sarunu veicināšanu demonstrētu atbilstīgu ES interesi par tām;
- d) aicināt piemērot konsekventu pieeju sarunās par partnerības un sadarbības, kā arī brīvās tirdzniecības nolīgumu; atgādināt, ka tiem savstarpēji ir jāatbalsta partnera mērķu sasniegšana;
- e) uzsvērt, ka abām šīm sarunām ir jābūt savstarpēji atkarīgām un tām jānotiek paralēli;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Politisks dialogs

- f) izteikt atzinību par Malaizijas Jūrniecības izpildaģentūras (MMEA) izveidi, uzticot vienai aģentūrai visas ar jūras tiesību aktiem saistītās tiesībaizsardzības darbības; izteikt atzinību par Malaizijas subreģionālās sadarbības ar Singapūru, Indonēziju, Filipīnām un Taizemi, kā arī Āzijas Jūras drošības iniciatīvas (AMARSECTIVE) un Reģionālās sadarbības nolīguma par pirātisma un kuģu bruņotu laupīšanu apkarošanu Āzijā (ReCAAP) rezultātiem un par sadarbības ar ASEAN reģionālo forumu (ARF) rezultātiem, ievērojami uzlabojot jūras drošību gan Malakas jūras šaurumā, caur kuru gadā kuģo vairāk nekā 50 000 kuģu, gan Malaizijas piekrastes ūdeņos; atzinīgi vērtēt to, ka Malaizijas bruņotie spēki ir iesaistījušies pirātisma apkarošanas operācijās Somālijas piekrastē; saskata iespējas ciešākai ES un Malaizijas sadarbībai jūras satiksmes drošības stiprināšanā, jo īpaši krasta apsardzes spēju pilnveidošanā, informācijas apmaiņā, jūras spēku sadarbībā un juridisko jautājumu risināšanā;
- g) atgādināt par Dienvidķīnas jūras pasaules mēroga nozīmi un aicināt visas iesaistītās puses atrisināt savus teritoriālos konfliktus, tostarp tos, kas saistīti ar Spratlīja/Naņša salām, ar starptautiskās arbitražas starpniecību atbilstīgi starptautiskajām tiesībām (jo īpaši ANO Jūras tiesību konvencijai), lai šajā reģionā nodrošinātu stabilitāti un mieru; nosodīt nesen Sabahā notikušos vardarbības aktus un aicināt rast šai situācijai miermīlīgu risinājumu; paust atzinību Malaizijai un Singapūrai par ietilgušo teritoriālo un jūras robežu strīdu miermīlīgu atrisināšanu 2010. gadā;
- h) atzinīgi vērtēt sadarbību un atzīmēt pozitīvo faktu, ka ir palielinājušās Malaizijas spējas apkarot terorismu, nelegāli iegūtu līdzekļu legalizāciju, narkotiku un ieroču tirdzniecību un ceļošanas dokumentu viltošanu;
- i) atgādināt, ka Malaizijā ilgu laiku bija ārkārtīgi augsts politiskās stabilitātes līmenis; paust atzinību pat augsto līdzdalības līmeni 2013. gada 5. maijā notikušajās likumdevēja vēlēšanās, kas liecina par cilvēku interesi iesaistīties valsts politiskajā dzīvē; norādīt, ka nesenās vēlēšanas liecina par Malaizijas virzību uz plurālistiskāku demokrātiju; aicināt Malaizijas iestādes nodrošināt, ka, reaģējot uz apgalvojumiem par pieļautajiem pārkāpumiem, tiek veikts neatkarīgs un objektīvs šā vēlēšanu procesa novērtējums; aicināt jauno valdību reaģēt uz pieaugošo etnisko un politisko spiedienu, plašāko tautas atbalstu daudzām politiskajām partijām un iedzīvotāju nemieru un demonstrāciju skaita pieaugumu un sākt aktīvu dialogu ar opozīciju un visām etniskajām grupām; uzsvērt arī, ka ir svarīgi veikt pasākumus, lai novērstu sabiedrības neapmierinātību ar korupciju; aicināt valdību, lai tā turpina īstenot ekonomisko un politisko reformu programmu, tostarp vēlēšanu reformu;
- j) censties panākt, lai Malaizija uzņemtos saistības turpināt izstrādāt sociāli ekonomiskās politikas nostādnes, kas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visām etniskajām un reliģiskajām grupām un visiem tās pilsoņiem dod pārlicību par savām tiesībām, tostarp saistībā ar piekļuvi valsts pakalpojumiem, izglītībai un uzņēmējdarbības iespējām; veicināt Malaizijas ekonomiskās izaugsmes rezultātu izplatīšanu arī uz nabadzīgākajiem slāņiem, vienlaikus atzīstot sasniegumus valsts attīstībā un nabadzības samazināšanā;
- k) mudināt valdību vairāk iesaistīt Malaizijas produktīvo un aktīvo pilsonisko sabiedrību valdības lēmumu pieņemšanā, ar to apspriežoties, un atcelt pilsoniskajai sabiedrībai noteiktos ierobežojumus; izteikt atzinību par pilsoniskās sabiedrības darbu, pievēršot uzmanību vides jautājumiem, sieviešu tiesībām, patērētāju aizsardzībai, pirmiedzīvotāju un citu etnisko grupu tiesībām, plašsaziņas līdzekļu brīvībai, sociālajam taisnīgumam un cilvēktiesībām, kā arī reliģisko minoritāšu tiesībām;
- l) uzsvērt nepieciešamību ES aktīvi un bieži līdzdarboties šā reģiona organizāciju augsta līmeņa sanāksmēs un samītos, kuros ES ir aicināta piedalīties;
- m) atgādināt, ka progress politiskajā jomā ir izšķiroši svarīgs brīvai un taisnīgai tirdzniecībai, tieši tāpat kā tirdzniecības liberalizācija atbalsta politiskās liberalizācijas, demokrātijas un cilvēktiesību aizsardzības veicināšanu;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Cilvēktiesības un pamatbrīvības

- n) atzinīgi vērtēt Malaizijas paziņojumu ANO Cilvēktiesību padomē 2009. gadā, ka tā apsver iespēju aizstāt nāvessodu ar mūža ieslodzījumu, un neatkarīgas Malaizijas Tiesību komisijas izveidi 2011. gadā, lai pārskatītu tiesību aktus, kas ir jāatceļ; mudināt valdību nekavējoties izsludināt moratoriju attiecībā uz nāvessodu izpildi un veikt juridiskas darbības, lai atceltu nāvessodu un miesassodus;
- o) aizsargāt un veicināt cilvēktiesības un pamatbrīvības, piedaloties sarunās par ES un Malaizijas partnerības un sadarbības nolīgumu, jo īpaši saistībā ar vārda, pulcēšanās un biedrošanās brīvību, dzimumorientāciju un dzimumidentitāti, un SDO sociālo un darba standartu veicināšanu; nodrošināt cilvēktiesību klauzulas īstenošanu visos nolīgumos; mudināt valdību spert nepieciešamos soļus, lai parakstītu, ratificētu un efektīvi īstenotu ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu, tās fakultatīvo protokolu un Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām;
- p) uzsvērt, cik svarīgi ir panākt progresu plašsaziņas līdzekļu brīvības jomā, jo galvenie plašsaziņas līdzekļi joprojām ir pakļauti cenzūrai; atzinīgi vērtēt Augstās tiesas 2012. gada nolēmumu lietā par interneta plašsaziņas līdzekli *Malaysiakini*, kurā tika atzīts, ka licence izdot drukātu plašsaziņas līdzekli ir tiesības, nevis privilēģija; paust nožēlu par to, ka pulcēšanās brīvība joprojām ir ierobežota, jo īpaši pilsētu teritorijās; paust bažas par pierādījumu aktu, kurā paredzēta juridiskā atbildība to datoru īpašniekiem, administratoriem un kontrolieriem, ko izmanto publikāciju izdošanai;
- q) atzinīgi vērtēt daudzās jomās panākto progresu, kad Iekšējās drošības akts (IDA) 2012. gada jūlijā tika aizstāts ar Drošības pārkāpumu īpašo pasākumu aktu (DPĪPA), kas ierobežoja maksimālo aizturēšanas periodu bez tiesas prāvas vai apsūdzības līdz 28 dienām; tomēr paust vilšanos par to, ka daži DPĪPA noteikumi joprojām ir nepilnīgi, piemēram, attiecībā uz pārsūdzības sistēmu, kura – neraugoties uz izdarītajām izmaiņām — tomēr var novest pie aizturēšanas uz nenoteiktu laiku, ja galvojums nav atļauts, un faktu, ka ar DPĪPA tiek ierobežotas tādas pamattiesības kā saziņas privātums un tiek pieļauts noklusēt pierādījumu avotu, tādējādi liedzot konfrontējošu nopratināšanu tiesas prāvu laikā;
- r) paust gandarījumu ar to, ka Malaizijas advokāti ir parādījuši drosmi un patstāvību, aizstāvot tiesiskuma pamatvērtības un tiesu varas neatkarību, un ka viņi spēj atbalstīt un aizstāvēt civiltiesības un politiskās tiesības, lai arī šīm darbībām ir ierobežota ietekme; īpaši atzinīgi vērtēt Malaizijas Advokātu padomes paveikto darbu; atzīmēt, ka ir parādījusies spriedze starp tiesu varu un juridiskās jomas profesionāļiem, un paust bažas par to, ka tajā pašā laikā iestāžu struktūra ir kļuvusi atturīgāka attiecībā uz tiesas procesu neatkarības un tiesu varas ārkārtējo tiesību pilnīgu ievērošanu; ierosināt, ka valdībai ir jāieklausās bažās par spriedzi, ko rada valsts vadītās šariata tiesas, kuras darbojas paralēli valsts vispārējo tiesību sistēmai, kā arī valdībai šīs bažas ir jāklieš;
- s) aicināt Malaiziju ievērot starptautiski pieņemtos sociālos standartus; uzsvērt to, ka ir jānodrošina atbilstība visiem Starptautiskās Darba organizācijas noteikumiem un ka visi šie noteikumi, tostarp tiesības brīvi veidot neatkarīgas arodbiedrības, ir nevilcinoties jāīsteno; mudināt gan Malaizijas iestādes, gan Eiropas ieguldītājus un uzņēmumus, kas darbojas Malaizijā, ievērot starptautiskos darba standartus un garantēt Malaizijā pienācīgu samaksu un darba apstākļus;
- t) aicināt Malaiziju aizsargāt visu malaiziešu konstitucionālās tiesības uz reliģijas vai ticības brīvību un sekmēt labas attiecības un toleranci dažādu reliģiju pārstāvju starpā; šajā saistībā nosodīt hinduistu tempļu demolēšanu 2006. gadā, kā arī uzbrukumus kristiešu baznīcām un mošeju apgānīšanu 2010. gadā un nosodīt nesen veikto politisko un tiesisko iejaukšanos saistībā ar vispārāzītiem valodas lietojumiem; aicināt uz to, lai kristieši pilnībā varētu izmantot savas konstitucionālās tiesības praktizēt savu reliģiju atbilstīgi savām tradīcijām un bez iejaukšanās vai bailēm no apsūdzības; aicināt uz to, lai visi malaizieši varētu izmantot tiesības brīvi lemt par savu reliģisko piederību; aicināt nekavējoties atcelt

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

pastāvošos administratīvos un juridiskos šķēršļus musulmaņiem, kuri kļuvuši par kristiešiem vai hinduistiem, un aicināt valsti piedāvāt šādiem jaunpievērstajiem aizsardzību no vajāšanām; aicināt Malaiziju, lai nodrošinātu reliģisko brīvību, grozīt tiesību aktus, kas misionāras darbības ļauj veikt tikai musulmaņiem, šādi tiesību akti pastāv 10 no 13 Malaizijas pavalstīm, un paredz ilgus cietumsodus un miesassodus to pārkāpējiem;

- u) mudināt valdību uzlabot sieviešu tiesības, lai nodrošinātu dzimumu vienlīdzību, jo īpaši attiecībā uz šariata likumiem un ģimenes tiesībām; pārtraukt kā soda veidu izmantot sitienus ar nūjām;

Sadarbība ekonomikas, zinātnes un kultūras jomā

- v) atzinīgi vērtēt Malaizijas centienus palielināt energoefektivitāti, atjaunojamo energoresursu izmantošanu un ieguldījumus videi draudzīgās tehnoloģijās transporta, enerģētikas un ēku jomās, lai gan tā ir ievērojams naftas un gāzes produktu ražotājs; atzinīgi vērtēt arī faktu, ka Malaizija ir atzinusi vajadzību pārveidot tās ekonomiku par ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, dodot savu ieguldījumu vispasaules cīņā pret klimata pārmaiņām; uzsvērt, ka tādi atjaunojamie energoresursi kā palmu eļļa un hidroenerģija ir jāražo vides ziņā ilgtspējīgā veidā, nemazinot tropisko mežu apjomu, bioloģisko daudzveidību, kā arī neaizstājot pārtikas ražošanu ar degvielas ražošanu;
- w) paust uzskatu, ka, lai gan Malaizija ir neapšaubāmi viena no vissekmīgākajām Dienvidaustrumu Āzijas ekonomikām, tai arvien vairāk jāiegulda līdzekļi augstskolu un zinātnes attīstībā, lai sasniegtu nākamo dzīves līmeņa standartu un kļūtu par augsti attīstītu valsti; atbalstīt centienus palielināt akadēmiskās apmaiņas un augstskolu sadarbību ar *Erasmus Mundus* programmas un *MYEULINK* projekta palīdzību, un ierosināt, ka šīm apmaiņām ir jābūt divpusējām; mudināt īstenot ciešāku kultūras sadarbību, tostarp iepazīstinot Eiropas sabiedrību ar Malaizijas kultūru;
- x) paust atzinību par faktu, ka Malaizija bija viena no pirmajām valstīm, kas sāka sarunas ar ES par *FLEGT* brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu, kam jāgarantē, ka uz ES no Malaizijas eksportētā koksne nāk no likumīgiem avotiem; mudināt savlaicīgi pabeigt sarunas, jo ES ir galvenais Malaizijas kokmateriālu tirgus;
- y) atgādināt par ES iekšējām diskusijām attiecībā uz briesmām, ko rada atļauja pārtikas vietā vairāk ražot biodegvielu, un uzsvērt, ka palmas eļļai nolūkā ražot biodegvielu ir jāaudzē ilgtspējīgi, izvairoties no mežu pārveides un bioloģiskās daudzveidības zaudēšanas, respektējot pirmiedzīvotāju tiesības uz zemi un sniedzot nabadzīgākajām kopienām iespēju paaugstināt savu dzīves līmeni;
- z) mudināt vēl vairāk attīstīt tūrismu starp ES un Malaiziju; uzskatīt, ka ekotūrismam Malaizijā ir plašas iespējas;

Citi noteikumi

- aa) konsultēties ar Eiropas Parlamentu par parlamentārās sadarbības noteikumiem;
 - ab) ietvert skaidrus kritērijus un saistošus termiņus partnerības un sadarbības nolīguma īstenošanai un nodrošināt uzraudzības mehānismus, tostarp regulāru ziņojumu iesniegšanu Eiropas Parlamentam;
 - ac) mudināt ES sarunu grupu turpināt tās ciešo sadarbību ar Parlamentu, sniedzot pastāvīgu informāciju par sarunu gaitu atbilstīgi LESD 218. panta 10. punktam;
2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju ar Parlamenta ieteikumiem Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei un Savienības augstajai pārstāvei ārlietu un drošības politikas jautājumos, Eiropas Ārējās darbības dienestam un Malaizijas valdībai un parlamentam.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

P7_TA(2013)0368

Eiropas kultūra un radošās nozares, izmantojot šo nozaru potenciālu ekonomikas izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā**Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par atbalstu Eiropas kultūras un radošajām nozarēm, izmantojot šo nozaru potenciālu ekonomikas izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā (2012/2302(INI))**

(2016/C 093/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Ģenerālās konferences 2005. gada 20. oktobra Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu (UNESCO Konvencija par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību),
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 18. maija Lēmumu 2006/515/EK, lai noslēgtu Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 13. un 14. novembra un 2007. gada 24. un 25. maija secinājumus ⁽²⁾, jo īpaši attiecībā uz kultūras un radošo nozaru ieguldījumu Lisabonas mērķu sasniegšanā, kā arī Padomes 2007. gada 16. novembra rezolūciju par Eiropas darba kārtību kultūrai ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Lēmumu Nr. 1855/2006/EK, ar ko izveido programmu "Kultūra" (2007–2013) ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. novembra Lēmumu Nr. 1718/2006/EK par atbalsta programmas īstenošanu Eiropas audiovizuālajā nozarē (*MEDIA 2007*) ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2008. gada 10. aprīļa rezolūciju par Eiropas darba kārtību kultūras jomā globalizācijas apstākļos ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2007. gada 7. jūnija rezolūciju par mākslinieku sociālo statusu ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2008. gada 10. aprīļa rezolūciju par kultūras nozarēm Eiropā ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 12. maija secinājumus par kultūru kā jaunrades un inovāciju katalizatoru ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 19. oktobra paziņojumu par autoritēsībām uz zināšanām balstītā ekonomikā (COM (2009)0532),

⁽¹⁾ OV L 201, 25.7.2006., 15. lpp.⁽²⁾ OV C 311, 21.12.2007., 7. lpp.⁽³⁾ OV C 287, 29.11.2007., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 372, 27.12.2006., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV L 327, 24.11.2006., 12. lpp.⁽⁶⁾ OV C 247 E, 15.10.2009., 32. lpp.⁽⁷⁾ OV C 125 E, 22.5.2008., 223. lpp.⁽⁸⁾ OV C 247 E, 15.10.2009., 25. lpp.⁽⁹⁾ Dok. Nr. 8749/1/09 REV 1 un Nr. 8749/1/09 REV 1 COR 1.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 27. aprīļa Zaļo grāmatu “Kultūras un radošo nozaru potenciāla īstenošana” (COM(2010)0183),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 30. jūnija paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropa, tūristu apmeklētākā vieta pasaulē – jaunas Eiropas tūrisma nozares politiskās pamatnostādnes” (COM(2010)0352),
 - ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par kultūras nozīmi ES ārējās darbībās ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par kultūras un radošo nozaru potenciāla īstenošanu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Padomes 2012. gada 10. decembra secinājumus par “Atjauninātu paziņojumu par rūpniecības politiku – spēcīgāka Eiropas rūpniecība izaugsmei un ekonomikas atveseļošanai” ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 18. decembra paziņojumu par saturu digitālajā vienotajā tirgū (COM(2012)0789),
 - ņemot vērā Komisijas dienestu 2012. gada 26. septembra darba dokumentu “Eiropas augstas kvalitātes preču nozaru konkurētspēja” (SWD(2012)0286),
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 26. septembra paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Atbalsts kultūrai un radošajām nozarēm izaugsmei un nodarbinātībai Eiropas Savienībā” (COM(2012)0537),
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2013. gada 30. maija atzinumu ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu un Reģionālās attīstības komitejas atzinumu (A7-0248/2013),
- A. tā kā kultūras un radošās nozares (KRN), veicinot inovāciju izplatību citās nozarēs, būtiski sekmē Savienības ekonomikas (jo īpaši attiecībā uz MVU) un sociālo attīstību un ir stratēģijas gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai ekonomikai “Eiropa 2020” neatņemama sastāvdaļa;
- B. tā kā KRN būtiski veicina sociālo kohēziju, jaunradi, kā arī kultūras un valodu daudzveidību Savienībā;
- C. tā kā kultūras nozare vismazāk ir izjutusi ekonomikas krīzes ietekmi, apliecinot, ka tā ir stratēģiska sabiedrības attīstības joma;
- D. tā kā būtu jāatzīst, ka KRN ir būtiskas gan to kultūras vērtības dēļ, gan tāpēc, ka tās sniedz būtisku ieguldījumu sabiedrības labklājībā, sociālajā integrācijā un kohēzijā, kā arī Savienības ekonomikā, veicinot izaugsmi un nodarbinātību, un arī tāpēc, ka tās labvēlīgi ietekmē tūrismu;

⁽¹⁾ OV C 377 E, 7.12.2012., 135. lpp.

⁽²⁾ OV C 377 E, 7.12.2012., 142. lpp.

⁽³⁾ Dok. Nr. 17566/12.

⁽⁴⁾ CdR 2391/2012.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- E. tā kā Eiropas kultūras un radošā satura ražošanai ir būtiska ekonomiskā ietekme uz daudzām nozarēm, piemēram, tūrismu, mazumtirdzniecību, digitālajām tehnoloģijām u.tml.;
- F. tā kā KRN aptver ļoti dažādas radošas darbības un finansēšanas un attīstības modeļa ziņā īpašus pakalpojumus; tā kā tādēļ šī daudzveidība ir jāņem vērā, izstrādājot atbalsta vai sadarbības stratēģijas, tostarp starptautiskās sadarbības stratēģijas;
- G. tā kā festivāli Eiropā ļauj veicināt Eiropas kultūras ražojumus un rada kultūras, sociālo, ekonomisko un tūrisma vērtību teritorijā;
- H. tā kā kultūras un radošajās nozarēs darbojas galvenokārt MVU, kas ir Savienības ekonomikas pamats;
- I. tā kā Eiropas Komisija 2012. gada 26. septembra darba dokumentā ⁽¹⁾ ir atzinusi kultūras un radošuma kā augstākās kategorijas tautsaimniecības nozares svarīgumu (mode, juvelierizstrādājumi un pulksteņi, smaržas un kosmētikas līdzekļi, aksesuāri, ādas izstrādājumi, iekārtas un mēbeles, mājsaimniecības ierīces, gastronomija, vīni un alkoholiskie dzērieni, automašīnas, laivas, viesnīcas un izklaides iespējas, mazumtirdzniecība un izsoles telpas, izdevējdarbība) un tā kā augstākās kategorijas uzņēmumiem var būt ļoti svarīga nozīme attiecībā uz KRN kopumu;
- J. tā kā KRN darbinieku statusa konsolidācija veicina ekonomiskās darbības strukturēšanu, dzīvotspēju un uzticamību, kā arī nodarbinātības konsolidāciju;
- K. tā kā mobilitāte ir svarīga KRN iezīme, tomēr to apgrūtina dažādi valstīs un reģionos atšķirīgi šķēršļi, kas ir īpaši saistīti ar grūtībām iegūt vīzu, mākslinieku statusa neesamību un īpašiem un daudzveidīgiem mākslas darbu radīšanas nosacījumiem;
- L. tā kā pašreizējā izmēģinājuma projekta "Kultūras daudzveidības ekonomika" rezultātā būtu jāiegūst pārskats par problēmām un risinājumiem attiecībā uz KRN;
- M. tā kā jānodrošina izglītība kultūras un mākslas jomā ES pilsoņiem jau agrā bērnībā, lai attīstītu to personīgo izpratni par mākslu un kultūru, uzklautu viņu viedokli un attīstītu to pašizpaušmi un izpratni par kultūru daudzveidību, kas pastāv Eiropā, un tādējādi veicinātu viņu pašu jaunradi un izpaušmi, kā arī kultūras daudzveidību;
- N. tā kā jāstiprina sadarbība starp izglītības iestādēm un KRN uzņēmumiem, lai ņemtu vērā izmaiņas nodarbinātības jomā un vajadzību pēc konkrētām prasmēm un sekmētu informācijas apmaiņu un dažādu prasmju izveidi;
- O. tā kā kultūras un radošās nozares Eiropā acīmredzami ir bagātākas un daudzveidīgākas nekā citās pasaules daļās un tas ir apstākļi, kas būtu jāizmanto izaugsmes veicināšanai;
- P. tā kā KRN jāizmanto iespēja, ko sniedz pāreja uz digitālo laikmetu, jo radīsies jaunas prasības un pakalpojumi, kas ļaus attīstīt jaunus ekonomikas modeļus;
- Q. tā kā ir novērojama strauja aizvien jaunu kultūras darbu pieejamības tiešsaiestē ekonomisko modeļu attīstība un tā būtu jāatbalsta, nodrošinot stabilu tiesisko regulējumu, kas sekmē ieguldījumus KRN;
- R. tā kā ir būtiski nodrošināt KRN piekļuvi stabiliem finansējuma veidiem, kas pielāgoti to vajadzībām, lai nodrošinātu to turpmāko attīstību;

⁽¹⁾ SWD(2012)0286.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

5. tā kā KRN ir vietēja un reģionāla līmeņa teritoriālās attīstības stratēģiju būtisks elements sociālās kohēzijas un ekonomiskās izaugsmes mērķu sasniegšanai,

Kultūras un radošo nozaru attīstībai nepieciešamie nosacījumi

1. atgādina, ka KRN sniedz labus ekonomiskos rādītājus, ir būtiskas sociālās kohēzijas sekmētājas un turpina radīt darbvietas, jo īpaši jauniešiem, kā arī rada vērā ņemamu inovāciju potenciālu, neraugoties uz pašreizējām ekonomikas grūtībām attiecībā uz Savienības budžeta disciplīnas prasībām;
2. uzsver, ka ir nepieciešami uzticami jaunākie statistikas dati par KRN, jo īpaši attiecībā uz to faktisko stāvokli, īpašajām iezīmēm, tostarp statusa ziņā, to darbvieta un izaugsmes radīšanas potenciālu un to ekonomisko ietekmi uz citām nozarēm, lai attiecīgi varētu lemt par visatbilstīgāko politisko rīcību minēto nozaru efektīvai veicināšanai; iesaka izveidot novērošanas centru vai datu bāzi attiecībā uz KRN;
3. prasa Komisijai turpināt pētījumu sagatavošanu un datu par KRN ekonomisko un sociālo nozīmi vākšanu, jo īpaši attiecībā uz KRN kā galveno elementu dažādās ekonomikas nozarēs;
4. pauž nožēlu par to, ka Komisijas paziņojumā par KRN⁽¹⁾ ierosinātie pasākumi laika un darbības jomas ziņā ir ierobežoti; uzsver, ka šo nozaru iespējas jāparedz ilgākam laikposmam un jāizveido strukturētu un konkrētu pasākumu programma, kas būtu atbilstoša stratēģijai "Eiropa 2020"; atgādina, ka ir jānodrošina Savienības, dalībvalstu un vietējo pašvaldību atbalsts kultūras jaunradei;
5. aicina Komisiju, pamatojoties uz pašreizējo kultūras un radošo nozaru potenciāla platformu, sasaukt plašāku forumu, iesaistot šo nozaru dalībniekus, lai paredzētu konkrētus risinājumus un tādējādi aktīvi piedalītos strukturētas vidēja un ilgtermiņa politiskās programmas izveidē;
6. aicina Komisiju un dalībvalstis neatlaidīgi uzsvērt KRN izšķirošo nozīmi inovāciju jomā, lai izveidotu starpnozaru saiknes, panāktu ietekmi uz aglomerācijām un kopām un nodrošinātu jaunas ieguldījumu un nodarbinātības iespējas;
7. norāda, ka būtu jāatbalsta uz inovācijām orientēta pētniecība ar mērķi ieņemt vietu jaunos tirgos, piedāvājot novatoriskus un radošus produktus;
8. uzskata, ka ekonomiskās izaugsmes veicināšanai izšķiroši svarīgi ir atbalstīt un sekmēt sinerģijas ar citām nozarēm attīstību; šajā saistībā uzsver svarīgo nozīmi, kāda labklājības vairošanā ir kultūras tūrismam, kas ļauj iepazīt mūsu kultūras mantojumu un apmeklēt kultūras pasākumus, piemēram, festivālus, kā arī doties ar svešvalodu apguvi saistītos ceļojumos;
9. uzsver, ka kultūras un jaunrades sistēmas ir ļoti neviendabīgas un ka tas jānovērš, veicinot kopējas identitātes rašanos, producējot kopdarbus un īstenojot dialogu un informācijas apmaiņu starp dažādajiem dalībniekiem KRN jomā, lai radītu jauna veida attiecības starp dalībniekiem un sekmētu prasmju un zināšanu savstarpēju nodošanu citām ekonomikas nozarēm; uzsver, ka ar minētajām iniciatīvām vajadzētu nodrošināt iespēju izpausties to kopējām interesēm, vienlaikus ievērojot kultūras daudzveidību, kuras bagātība, iedvesmojošā ietekme un attīstības potenciāls būtu jānovērtē, jo tie kopā palīdz veidot kopēju Eiropas identitāti;
10. uzsver, ka ir jāuzlabo savstarpējās zināšanas un radošo uzņēmumu sadarbībai nepieciešamo prasmju un zināšanu nodošana ar konkurētspējas kopu, izcilības iniciatīvu un tīklu izveides starpniecību, tādējādi radot kopējo KRN kultūru un iedrošinot dažādu virzienu sadarbību, lai sekmīgāk risinātu jaunos ekonomikas un sabiedrības problēmjautājumus;
11. mudina attīstīt teritoriālo piesaisti, lai dalītos prasmēs starp nozarēm, izveidojot prasmju kopas, un optimizēt apmaiņu ar mērķi piesaistīt ieguldītājus, lai dažādi kultūras un radošie uzņēmumi (ļoti mazi uzņēmumi, MVU, NVO un kultūras iestādes) varētu turpināt veicināt izaugsmi un radīt darbvietas;

⁽¹⁾ COM(2012)0537.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

12. norāda, ka vairākums uzņēmumu KRN ir mazie un vidējie uzņēmumi, un tāpēc uzsver, ka tiem jāsniedz īpašs atbalsts šajā saistībā;
13. mudina Eiropas Savienībā un dalībvalstīs veicināt un atzīt KRN – Eiropas “kultūras izņēmuma” – pamanāmību;
14. uzsver, ka KRN regulējums ir ļoti nevienmērīgs, un iesaka Savienībā īstenot regulējuma un prakses saskaņošanas pasākumus;

Radošo un kultūras nozaru darbinieku darba apstākļi

15. atgādina, ka ir jāgarantē KRN speciālistu sociālais statuss, lai viņi varētu strādāt apmierinošos apstākļos un izmantot atbilstošu nodokļu sistēmas, darba tiesību, sociālā nodrošinājuma un autortiesību pasākumu priekšrocības, lai uzlabotu viņu mobilitāti Eiropas Savienībā;
16. aicina apsvērt pasākumus, kas nodrošinātu taisnīgu finansējumu un atbildību neatkarīgiem māksliniekiem; turklāt uzsver, ka ir jāuzlabo koordinācija starp dažādām Eiropas sociālā nodrošinājuma sistēmām šādiem māksliniekiem, ņemot vērā to izteikti mobilo darba raksturu;
17. aicina dalībvalstis pielāgot sociālā nodrošinājuma sistēmas radošā darba tirgum, jo īpaši digitālajā nozarē, un saistībā ar to attiecīgi ņemt vērā, ka radošo nozaru pārstāvjiem bieži vien nākas mainīt savu statusu no nodarbinātības uz pašnodarbinātību vai pat atrasties abos šajos statusos vienlaicīgi;
18. aicina Komisiju un dalībvalstis kultūras un radošo nozaru pārstāvjiem nodrošināt piekļu veselības apdrošināšanai un (brīvprātīgai) bezdarba apdrošināšanai, kā arī pašnodarbinātu personu aroda un privātajām pensiju shēmām ar pieņemamiem nosacījumiem;
19. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt minimālos sociālā nodrošinājuma standartus un koplīgumus KRN, cita starpā saistot valsts atbalstu ar šādu standartu ievērošanu;

Izglītība un mācības

20. uzsver, ka dalībvalstīm ir jāuzlabo to mācību, mācīšanās un kvalifikācijas sistēmas, dodot iespēju kultūras un mākslas priekšmetu studentiem saņemt pilnīgu mūsdienu darba vides vajadzībām atbilstīgu apmācību, lai tuvinātu uzņēmējdarbību un izglītību un nodrošinātu efektīvu īstenošanu visās dalībvalstīs; uzskata, ka IT apmācībasursos pietiekama uzmanība būtu jāvelta iespējām tiešsaistes saturā sektorā (piemēram, spēlēm);
21. uzskata, ka ir svarīgi izglītībā kultūras, mākslas un radošajās nozarēs ietvert arī tādu prasmju apguvi, kas ir priekšnosacījums KRN uzņēmuma dibināšanai;
22. uzskata, ka ir jāpastiprina roku darba, mākslas un kultūras mācību pievilcība un tēls studentu, skolēnu vecāku un iestāžu vidū un no jauna jāieziņē reālā situācija attiecībā uz nākotnes izredzēm un labklājības radīšanu, jo īpaši izveidojot novērošanas centru vai datu bāzi;
23. uzsver to, ka ir svarīgi saglabāt un veicināt amatnieku darinājumu tirdzniecību, kas saistīta ar KRN;
24. aicina Komisiju atzīt amata meistarību darba specifiku, kas ir īstens darbvietu avots Eiropā, kuru pamatā ir četri visām augstākās kategorijas KRN kopīgi kritēriji: inovācijas un radošums, izcilība un estētisms, zinātība un tehnoloģijas, kā arī apmācība visā profesionālās izaugsmes laikā un zināšanu uzlabošana;
25. uzskata, ka ir nepieciešams stiprināt saiknes starp izglītības sistēmu (tostarp augstskolām, vienlaicīgi ievērojot to neatkarību), pētniecības centriem, izglītības organizācijām un KRN uzņēmumiem (tostarp MVU), lai šajās nozarēs, kurās ir daudz darbvietu, palielinātu konkurenci, radītu iekļaujošāku starpnozaru un starpdisciplīnu sinerģiju, jo īpaši izveidojot

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

apmaiņas, apvienību un partnerību platformas, lai palīdzētu dalībniekiem domāt un rīkoties kolektīvo panākumu virzienā, vēl vairāk palielinātu Savienības cilvēkkapitāla vērtību, uzlabotu dalībnieku zināšanas, noteiktu svarīgākās prasmes un sekmīgāk apzinātu amatu un prasmju attīstību, kā arī veicinātu uzņēmējdarbības garu;

26. mudina Komisiju izveidot zināšanu apvienības starp augstākās izglītības iestādēm un uzņēmumiem KRN jomā;

27. mudina Komisiju izveidot nozaru prasmju apvienības starp profesionālās izglītības iestādēm un uzņēmumiem KRN jomā;

28. mudina Komisiju un dalībvalstis veikt turpmākus pasākumus ar kultūras un mākslas studijām saistītu mācību virzienu, profesionālo kvalifikāciju un diplomu savstarpējai atzīšanai;

29. atgādina, ka ir svarīgi atbalstīt piekļuvi kultūrai un plašsaziņas līdzekļu lietotājprasmei un izglītību kultūras jomā visas dzīves garumā, sākot no agrīna vecuma, lai veicinātu jaunrades uzplaukumu, ļautu attīstīties talantiem un nodotu tālāk patiku pret kultūru;

30. uzsver, ka steidzami jāveicina gados jauno autoru jaunrade un jāatbalsta sabiedrības līdzdalība kultūras veidošanā;

31. uzskata, ka izglītība mākslas un kultūras jomā ir nepieciešama vienlīdzīgu iespēju, demokrātiskas piekļuves kultūrai un sociālās kohēzijas nodrošināšanai un tā ir individuālās un kolektīvās izpausmes, dialoga un savstarpējās saprašanās līdzeklis; turklāt uzsver, ka tā palīdz skolēniem pilnveidot sevi, attīstot savas prasmes mākslas jomā, tiekoties ar māksliniekiem, aplūkojot mākslas darbus un apmeklējot kultūras objektus;

32. aicina Komisiju un Padomi apsvērt Eiropas zinātnības direktorija izveidi, lai saglabātu un popularizētu Eiropas zinātību; aicina dalībvalstis un KRN iesaistītās puses izstrādāt mācību kursus par minēto zinātību;

Kultūras un radošo nozaru finansēšana

33. uzskata, ka ir būtiski veicināt un nodrošināt piemērotas finansēšanas sistēmas un nodrošināt efektīvus īstenošanas instrumentus KRN, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; uzstāj, ka ir jāturpina un jāuzlabo valdības politika attiecībā uz atbalstu KRN, tādējādi sekmējot kvalitatīvas neatkarīgas radošās darbības turpmāko dzīvotspēju; aicina Komisiju un Padomi piešķirt līdzekļus nemateriālo darbu novērtēšanai, īpaši izveidojot novērošanas centru vai datu bāzi, un apsvērt kultūras ieguldījumu bankas izveidi;

34. saistībā ar to norāda uz tādām jaunām iespējām kā “kolektīvā finansēšana” un “kolektīvais ieguldījums”;

35. mudina dalībvalstis savā sociālajā un ekonomikas politikā apsvērt piemērotu atbalstu un finansējumu KRN;

36. uzsver, ka ir jāatbalsta Eiropas finansējums KRN, tostarp ekonomikas krīzes laikā; prasa Parlamentam atbalstīt vērienīgu un saturīgu kultūras budžetu; tādēļ aicina Padomi nesamazināt Komisijas ierosināto budžetu programmai “Radošā Eiropa”;

37. atgādina, ka ir jāveido pakalpojumi konsultāciju sniegšanai finanšu un uzņēmumu pārvaldības jautājumos, lai MVU un ļoti mazi uzņēmumi pārzinātu labai uzņēmuma pārvaldībai nepieciešamos rīkus, tādējādi uzlabojot kultūras preču un pakalpojumu radīšanu, ražošanu, popularizēšanu un izplatīšanu;

38. uzskata, ka dalībvalstīm un attiecīgajiem speciālistiem būtu jāuzlabo KRN iesaistīto pušu projektu plānošanas prasmes, veicot profesionālu apmācību vai izveidojot kompetentas struktūras, lai atvieglotu finanšu plānu izstrādi;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

39. atzinīgi vērtē ierosinātās aizdevumu iespējas, kas paredzētas programmās “Radošā Eiropa”, “COSME” un “Apvārsnis 2020”, jo šie instrumenti piedāvā daudzveidīgākas finansēšanas iespējas KRN;

40. uzsver, ka ir svarīgi palielināt finanšu iestāžu zināšanas par KRN specifiskajām īpašībām, lai uzlabotu KRN piekļuvi privātiem finansējuma avotiem;

41. aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai ieteiktu jauktus finansēšanas veidus, piemēram, publiskā un privātā sektora partnerības, kurām tiktu piemērotas pārredzamības prasības un kuras neradītu šķēršļus nepieciešamajam publiskajam finansējumam, izstrādājot aizdevuma garantijas sistēmas mazām struktūrām un apsverot alternatīvus finansējuma veidus, piemēram, kolektīvo finansējumu;

42. mudina dalībvalstis meklēt alternatīvus veidus KRN finansēšanai, jo īpaši krīzes laikā; šajā saistībā uzskata, ka sponsorēšana varētu būt dzīvotspējīga alternatīva;

43. uzskata, ka audiovizuālajā nozarē ir nepieciešams audiovizuālo pakalpojumu ieguldījums Eiropas audiovizuālo darbu finansēšanā, tādējādi atbalstot radošumu, un tas būtu jāstiprina, rūpīgi un precīzi transponējot Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu⁽¹⁾;

44. mudina Padomi, Komisiju un dalībvalstis ieviest labvēlīgu reglamentējošo struktūru, jo īpaši radot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem KRN, kas panākams, samazinot to administratīvo un reglamentējošo slogu;

45. mudina Padomi, Komisiju un dalībvalstis turpināt uzlabot nodokļu saskaņošanu un īpaši novērst fiskālās atšķirības dalībvalstīs attiecībā uz kultūras precēm;

46. norāda, ka šajās nozarēs darbojas ļoti daudz MVU, un uzskata, ka attiecībā uz šiem uzņēmumiem būtu jāievieš atbilstīgi nodokļu likumi ar mērķi veicināt to izaugsmi un novērst to darbības izbeigšanu;

47. atgādina, ka struktūrfondi piedāvā būtiskas iespējas finansēt kultūru, jaunradi un inovāciju Savienībā, ņemot vērā to, ka ar kultūru saistīti ieguldījumi var saņemt finansējumu saskaņā ar visiem trim kohēzijas politikas mērķiem, proti, konverģenci, reģionālo konkurētspēju un nodarbinātību;

48. pauž nožēlu, ka dažas dalībvalstis ir ierosinājušas nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS) par EUR 8,2 miljardiem samazināt līdzekļus Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam, kam varētu būt negatīva ietekme uz platjoslas infrastruktūras izbūves veicināšanu un tādējādi uz KRN tiešsaistes uzņēmējdarbības modeļu attīstību;

49. tāpēc aicina dalībvalstis un Komisiju izmantot esošos un turpmākos rīkus un programmas, piemēram, MEDIA, vai programmas “Radošā Eiropa” ietvaros paredzēto garantijas mehānismu un Komisiju veicināt KRN dalībnieku piekļuvi finansējumam ar šo instrumentu palīdzību, izmantojot konkrētus pasākumus, īpašu uzmanību pievēršot platformu digitalizācijas maksimāli efektīvai izmantošanai, lai vienkāršotu pieteikumu iesniegšanas, novērtēšanas un pārvaldības procesus, kā arī samazinātu administratīvo slogu;

50. mudina ES iestādes daudzgadu finanšu shēmā (2014.–2020. gadam) nodrošināt vērienīgu jaunās plašsaziņas līdzekļu programmas līmeni;

Iespējas un problēmas saistībā ar digitalizāciju, globalizāciju un piekļuvi starptautiskiem tirgiem

51. uzskata, ka digitālie un tiešsaistes instrumenti un platformas sniedz KRN vēl nepieredzētas iespējas izstrādāt jaunus uzņēmējdarbības modeļus, piesaistīt jaunu auditoriju un izvērst savus tirgus Savienībā un trešās valstīs;

⁽¹⁾ OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp. Labotā redakcija publicēta OV L 263, 6.10.2010., 15. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

52. uzsver to, ka 27 dažādu intelektuālā īpašuma tiesību vadības sistēmu pastāvēšana ir īpaši smags slogs Eiropas KRN un ka pašreizējais sadrumstalotais režīms ir jāpārveido, lai veicinātu piekļuvi saturam un (globāli) palielinātu tā apriti tādā veidā, kas ļautu māksliniekiem, autoriem, patērētājiem, uzņēmumiem un auditorijai gūt labumu no priekšrocībām, ko sniedz digitālā attīstība, jauni izplatīšanas kanāli, jauni uzņēmējdarbības modeļi un citas iespējas;
53. uzskata, ka būtisks nosacījums KRN konkurētspējas nodrošināšanai digitālajā laikmetā ir intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) aizsardzības mūsdienīga un līdzsvarota sistēma, kas ļauj vienlaikus nodrošināt pienācīgu atbildību visām tiesību subjektu kategorijām un garantēt patērētājiem vieglu piekļuvi daudzpusīgam, likumīgam saturam un patiesu izvēli valodu un kultūras daudzveidības ziņā;
54. uzsver, ka intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai nevajadzētu apdraudēt interneta neitralitāti;
55. uzsver, ka ir novērojams eksponenciāls inovatīvu digitālo pakalpojumu pieaugums attiecībā uz piekļuvi kultūras darbiem, un uzsver nepieciešamību garantēt stabilu sistēmu, kas atbalsta ieguldījumus KRN, darbvietu radīšanu Eiropā un inovatīvu uzņēmējdarbības modeļu popularizēšanu;
56. tāpēc aicina Komisiju attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām izveidot dažādu nozaru īpatnībām pielāgotu reglamentējošu struktūru un saskaņot un pārveidot autortiesību sistēmu nolūkā uzlabot piekļuvi saturam un stiprināt autoru stāvokli un izvēli un aicina uzlabot atbildības sadalījumu visā digitālās vērtības ķēdē, pienācīgi ņemot vērā KRN konkurētspēju;
57. šajā saistībā uzsver kolektīvās pārvaldības sabiedrību svarīgo nozīmi piekļuves kultūras mantojumam ziņā, lai nodrošinātu efektīvu IĪT īstenošanu un vienkāršotu lietotāju darbības;
58. atgādina par KRN potenciālu starptautiskās sadarbības un eksporta jomā un Savienības ieinteresētību veicināt apmaiņu starp nozares, tostarp trešo valstu, profesionāļiem, kā arī piesaistīt un attīstīt radošos talantus; atgādina par radošuma un kultūras nozaru svarīgo nozīmi Eiropas kultūras izplatīšanā un tās pievilcības un prestiža veidošanā;
59. uzsver, ka ir jāsekmē mākslinieku statusa savstarpēja atzīšana, jāapsver mobilitātes iespēju nodrošināšana un optimāla apmācību programmu izmantošana, tīklu izveide un brīva KRN speciālistu, jo īpaši kultūras jomā iesaistīto pušu, mākslinieku, kā arī darbu aprīte;
60. uzskata, ka Savienībai un tās dalībvalstīm ir svarīgi nodrošināt iespēju saglabāt un attīstīt kultūras un audiovizuālo politiku to pastāvošajos tiesību aktos, standartos un nolīgumos, tostarp UNESCO Konvencijā par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu; tādēļ prasa kultūras un audiovizuālā satura, tostarp tiešsaistes, pakalpojumu izslēgšanu skaidri paredzēt Savienības un trešo valstu nolīgumos; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību izslēgt kultūras un audiovizuālos pakalpojumus no pilnvarojuma attiecībā uz sarunām par brīvās tirdzniecības nolīgumu starp ASV un ES un norāda, ka kultūras un radošuma preces nav pielīdzināmas citām precēm;
61. uzsver, ka saskaņā ar UNESCO 2005. gada Konvenciju Eiropas Savienībai un dalībvalstīm ir jāizstrādā kultūras daudzveidību veicinoša politika, kas atbilst digitālajam laikmetam;
62. uzsver, ka ir jāstiprina darbu digitalizācijas politikas virzieni, lai sekmētu piekļuvi pēc iespējas lielākam Eiropas kultūras mantojuma darbu skaitam;
63. uzsver kultūras diplomātijas svarīgo nozīmi, kā arī to, ka ES ir jārikojas kā globālam dalībniekam, lai palielinātu Savienības KRN globālo konkurētspēju;
64. aicina Komisiju ierosināt piemērotus rīkus, lai KRN varētu veikt eksportu uz starptautiskiem tirgiem ar atbilstīgiem nosacījumiem;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

65. aicina KRN veicināšanai izmantot Eiropas Ārējās darbības dienestu;
66. uzsver, ka kultūrai ir netieša ietekme uz citām ekonomikas nozarēm; tāpēc mudina KRN pastiprināt sadarbību ar citām nozarēm, piemēram, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozari (IKT) un tūrismu, lai risinātu problēmējautājumus, kas saistīti ar digitālajām tehnoloģijām, globalizāciju un piekļuvi starptautiskajiem tirgiem;

Vietējā un reģionālā attīstība

67. uzsver kultūras un jaunrades teritoriālās politikas nozīmi un attiecīgi vietējo pašvaldību, reģionālo un makroreģionālo varas iestāžu galveno nozīmi KRN veicināšanā un atbalstā ar atbilstīgiem instrumentiem un pielāgotu finansējumu, tostarp pievēršot pienācīgu uzmanību tautas kultūrai; atzinīgi vērtē valsts pārvaldes iestāžu veiktās iniciatīvas izveidot reģionālās uzņēmējdarbības atbalsta struktūras radošajām nozarēm, tostarp īstenojot ES finansētus projektus;
68. uzsver, ka kultūras un radošajām nozarēm būtu jāklūst par ES un valstu sociālekonomikas stratēģiju daļu; uzsver, ka vairāk ir jākoordinē dažādas politikas jomas, tostarp rūpniecības, izglītības un inovāciju politika, tūrisma politika un reģionālā, pilsētvides, vietējā un teritoriālā attīstība; mudina arī vietējās un reģionālās iestādes saskaņā ar subsidiaritātes principu iekļaut KRN savās vidēja termiņa un ilgtermiņa ekonomikas stratēģijās;
69. kā pievilcīgu komunikācijas līdzekli akcentē kultūras un radošo nozaru saikni ar citām nozarēm un šo nozaru vispārējo nozīmi ne tikai pasaules ekonomikā, bet arī ilgtspējīgas, gudras un iekļaujošas izaugsmes, inovācijas, uzņēmējdarbības, sociālās kohēzijas un sabiedrības attīstībā; uzsver, ka šīm nozarēm ir plašs izaugsmes potenciāls vietējā un reģionālā mērogā – tās rada jaunas tirgus iespējas kultūras un radošo nozaru uzņēmumiem un tādējādi arī nodarbinātību kultūras jomā;
70. uzskata, ka atšķirīgās kompetences, kas piemīt šo nozaru pārstāvjiem, un radošo cilvēku un tehnoloģiju mijiedarbība bieži ir vietēja rakstura un tāpēc tās būtu jāatbalsta, izveidojot vietējās un reģionālās platformas, tīklus, kopas, uzņēmējdarbības inkubatorus un partnerības, kas veicinātu sinerģiju, palīdzētu rast mehānismus radošuma un inovāciju finansēšanai un atbalstīt darba vakanču un finansēšanas iespēju koordinēšanu;
71. atgādina par kultūras nozīmīgumu pilsētu ekonomiskajā un sociālajā atjaunošanā; mudina Komisiju atbalstīt savstarpēju pašvaldību mācīšanos, lai sekmētu paraugprakses apmaiņu starp vietējiem politikas veidotājiem;
72. uzskata, ka kultūras infrastruktūras modernizēšana var palīdzēt atdzīvināt pilsētu teritorijas, sniedzot sociālus un ekonomiskus ieguvumus;
73. iesaka izmantot radošo nozaru slēpto ekonomisko potenciālu, lai uzlabotu dzīves kvalitāti pilsētās un reģionos;
74. atbalsta uz teritoriālo dinamiku balstītu pieeju attiecībā uz vietējo un reģionālo kultūras pārvaldību, kurā ir iesaistīti visi dalībnieki (mākslinieki, vietējās iestādes, profesiju pārstāvji u.c.);
75. norāda, ka kultūras un radošās nozares, kam ir potenciāls radīt vairāk un labākas darbvietas reģionos, var veicināt sociālo un teritoriālo integrāciju; pauž bažas par to, ka šie kultūras un radošo nozaru aspekti nav pietiekami analizēti un atbalstīti; uzsver, ka statistikas datu vākšana šajās nozarēs visos līmeņos ir neatbilstoša un vissliktākais stāvoklis ir reģionālā un vietējā līmenī; uzsver, ka IKT ietekme uz kultūras un radošajām nozarēm ir jāanalizē, lai tās varētu pielāgot jauno tehnoloģiju videi un tiktu ņemta vērā tehnoloģiskā attīstība;
76. uzsver, ka KRN, jo īpaši MVU, būtiski sekmē vietējo, reģionālo un pārrobežu (dalībvalstu) izaugsmi un attīstību, īpaši popularizējot kultūras mantojumu, tūrismu un izcilības centrus, veicinot teritoriju pievilcību, īpaši pievēršot uzmanību reģioniem, kuros ir liels kultūras mantojums, sociāli ekonomisko tīklu pārstrukturēšanu, jaunu darbību rašanos un stabili un ilgtspējīgu darbvietu radīšanu; norāda, ka tas jo īpaši attiecas uz tūrisma nozari, jo ceļotājiem sevišķi pievilcīgas šķiet valstis un reģioni ar stabili kultūras nozari;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

77. uzsver izglītības sistēmu nozīmi radošuma veicināšanā jau kopš agrīnas bērnības, kā arī mākslinieciskās un kultūras izglītības sekmēšanā pamatizglītības un vidējās izglītības posmā, veicinot interesi par darbu radošajā nozarē un tās produktiem; uzsver, ka šajā procesā – uzskatot kultūru un radošumu par neatņemamu reģionālās attīstības un pilsētattīstības daļu – izglītības un kultūras jomā būtiska loma būtu jāpiešķir vietējām un reģionālajām iestādēm, jo bieži vien tās ir atbildīgas par pirmsskolas izglītību un pamatizglītību; uzsver neformālās apmācības nozīmi, attīstot pieaugušo spējas, kas nepieciešamas, lai pielāgotos pastāvīgi mainīgajam darba tirgum;

78. uzsver, ka saskaņā ar nākamo DFS, jo īpaši saistībā ar ESF un ERAF, pieejamais finansējums būtu jāizmanto, lai palīdzētu stiprināt kultūras un radošās nozares, kā arī valsts, reģionālo un vietējo iestāžu institucionālo un administratīvo spēju, lai tās varētu sadarboties ar šo nozaru pārstāvjiem, tā palielinot ar šīm nozarēm saistītos ieguvumus ekonomikas, sociālajā, izglītības un kultūras jomā; vērš uzmanību attālākajiem reģioniem, kuros kultūras un radošās nozares ir sarežģītāk veidot un attīstīt;

79. tādēļ uzskata, ka konkrēta valsts vai reģionālā atbalsta noteiktie teritorializācijas nosacījumi kino jomā palīdz veidot saikni starp kultūru un teritoriju un būtu jānodrošina iespēja tos saglabāt saskaņā ar 2001. gada paziņojumā par kino ⁽¹⁾ paredzētajiem kritērijiem;

80. norāda, ka KRN jomā notiek dinamiska pārveide un tā ļauj radīt kopas, kas ir progresa un pilsētu un reģionu attīstības virzītājspēks;

81. norāda uz to, ka kultūras un radošās nozares veicina Eiropas bagātā kultūras, vēstures un arhitektūras mantojuma saglabāšanu un uzlabošanu; uzsver nozīmi, kāda ir kustamajam kultūras mantojumam, t.i., mākslas objektiem kā cilvēces radošuma izpausmes liecībai no senatnes līdz mūsdienām; uzsver, ka KRN ir nozīmīgas ES tūrisma industrijas attīstībai un ārkārtīgi interesē tūristus gan no ES, gan ārpus Eiropas valstīm; uzskata, ka, ņemot vērā šo pievienoto vērtību, KRN būtu ievērojami jāatbalsta ar nākamā ES budžeta līdzekļiem un izmantojot valstu un reģionālos plānošanas dokumentus, kas izstrādāti 2014.–2020. gada laikposmam, jo šīs nozares piedāvā nozīmīgas iespējas ekonomikā;

82. uzsver, ka ir jāsaglabā valsts mantojums un jāveicina attiecīgā reģiona kultūras saturs gan uz vietas, gan ārvalstīs;

83. uzskata, ka radošo nozaru pārstāvjiem, produktiem un pakalpojumiem kā daļai no ES kultūras daudzveidības vajadzētu būt pamatam, lai veidotu spēcīgu vienoto Eiropas tirgu un labi attīstītus reģionus, kā arī vietējo tautsaimniecību, kur tie var sekmēt jaunu saimniecisko darbību un jaunu darbvietu izveidi; prasa labāk izmantot kultūras un radošās nozares, lai Eiropai piesaistītu jaunus ieguldījumus un cilvēkus ar dažādiem talantiem; uzsver, ka uzņēmējiem KRN finansējums nav vienkārši pieejams; aicina dalībvalstis pieņemt atbilstošus sociālos un fiskālos pasākumus, lai atbalstītu radošu ekonomiku un jaunus Eiropas tirgum pielāgotos uzņēmējdarbības modeļus kultūras un radošajām nozarēm, kuri nodrošinātu radošo profesiju pārstāvju un kultūras un radošajās nozarēs strādājošo cilvēku mobilitāti un ļautu viņiem pārvarēt grūtības, kas saistītas ar atšķirīgām nodokļu vai sociālajām sistēmām, vai valodas barjeras, un veicināt valstu un kultūru savstarpējās sapratnes uzlabošanu;

o

o o

84. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 43, 16.2.2002., 6. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

P7_TA(2013)0374

Mikroģenerācija**Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par mikroģenerāciju – elektroenerģijas un siltuma ražošanu nelielā apjomā (2012/2930(RSP))**

(2016/C 093/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 192. panta 2. punktu un 194. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK ⁽²⁾, un tās ietekmi uz siltuma un enerģijas ražošanu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem ⁽³⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvu 2010/30/ES par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm ⁽⁴⁾, un attiecīgās to īstenošanas regulas,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Kā panākt, lai iekšējais tirgus patiešām funkcionētu” (COM(2012)0663) un tam pievienotos darba dokumentus SWD(2012)0367 un SWD(2012)0368,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Enerģija no atjaunojamajiem energoresursiem – būtiska Eiropas enerģijas tirgus sastāvdaļa” (COM(2012)0271),
 - ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 15. decembra rezolūciju par energoefektivitātes rīcības plāna pārskatīšanu ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā rakstisko jautājumu Komisijai par mikroģenerāciju (E-010355/2011),
 - ņemot vērā rakstisko jautājumu Komisijai par pilsoniskās partnerības ieguldījumu projektiem saules enerģijas spēkstacijās (E-011185/2012),
 - ņemot vērā rakstisko jautājumu Komisijai par mikroģenerāciju (O-000074/2013 – B7-0217/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā tiesības uz piekļuvi pietiekamam enerģijas daudzumam, lai nodrošinātu atbilstošu dzīves līmeni, ir viena no visiem paredzētām pamattiesībām un tā kā enerģijas cenas pēdējo gadu laikā ir būtiski palielinājušās;
- B. tā kā arvien vairāk pieaug Eiropas Savienības energoapgādes atkarība no importa no trešām valstīm un tālab ir nepieciešamas pārmaiņas, lai nodrošinātu tās mērķu īstenošanu klimata, enerģijas un izaugsmes jomā;

⁽¹⁾ OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.⁽²⁾ OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.⁽³⁾ OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.⁽⁴⁾ OV L 153, 18.6.2010., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV C 169 E, 15.6.2012., 66. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- C. tā kā fosilā kurināmā kā enerģijas avota izmantošana ir palielinājusi CO₂ emisijas atmosfērā un tādējādi veicinājusi globālas klimata pārmaiņas; tā kā ES ir noteikusi mērķus enerģijas ražošanā no atjaunojamajiem avotiem līdz 2020. gadam un pašreiz strādā pie klimata un enerģētikas politikas pamatnostādņēm līdz 2030. gadam; tā kā patlaban ir pieņemti noteikumi par enerģijas ražošanu nelielā apjomā (mikroģenerāciju), bet tie ir iekļauti dažādās likumdošanas un nenormatīvās iniciatīvās, piemēram, Atjaunojamo energoresursu direktīvā un Energoefektivitātes direktīvā;
- D. tā kā ES vadītājiem būtu jāuzņemas vadošā loma enerģētikas pārejas jautājumu risināšanā, ņemot vērā nepieciešamību iesaistīt visus ES pilsoņus neatkarīgi no viņu ienākumiem un turības; tā kā enerģijas ražošana nelielā apjomā palīdz veicināt sabiedrības saliedētību, apkarot energonabadzību, radīt jaunas darbvietas un ekonomisko izaugsmi, kā arī var nodrošināt jaunus veidus pašreizējās ekonomikas krīzes pārvarēšanai;
- E. tā kā decentralizēta enerģijas ražošana un tās ražošana nelielā apjomā ir iespēja māsaimniecībām un maziem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī kopienām gan pilsētā, gan lauku teritorijās kopīgi vērsties pret klimata pārmaiņām, kļūstot par enerģijas ražotājiem; tā kā patērētājiem būtu jāgūst zināšanas par efektīviem veidiem, kā ražot un patērēt enerģiju; tā kā, dodot patērētājiem iespējas pašiem ražot elektroenerģiju un siltumu, var radīt priekšnoteikumus noturīgai un iesaistītai sabiedrībai; tā kā Komisijas paziņojumā par iekšējo enerģijas tirgu ir izskatīti jautājumi attiecībā uz iespēju došanu šādiem enerģiju ražojošiem patērētājiem; tā kā jau tagad pastāv daudzas iespējas patērētājiem aktīvi iesaistīties efektīvā enerģijas ražošanā un patēriņā, tomēr ir vēl arī neatrisinātas problēmas;
- F. tā kā enerģijas mikroģenerācijai var būt zināma loma arī globālā līmenī;
- G. tā kā stimuli enerģijas un siltuma ražošanai nelielā apjomā dažādās dalībvalstīs ir visai atšķirīgi; tā kā vajadzētu labāk īstenot ES politikas nostādnes, lai izmantotu potenciālu, ko ES dod enerģijas ražošana nelielā apjomā,

Definīcija

1. šajā rezolūcijā termins "mikroģenerācija" tiek definēts kā: 1) enerģijas ražošana nelielā apjomā apkurei/dzesēšanai un elektrības piegādei individuālā vai MVU līmenī, lai apmierinātu savas vajadzības, un 2) dažāda veida grupu vai kooperatīva ražošana nelielā apjomā kopienas līmenī, lai apmierinātu vietējās vajadzības; norāda, ka mikroģenerācija aptver dažādas tehnoloģijas (hidroenerģiju, saules, vēja, jūras un ģeotermālo enerģiju, siltumsūkņus, biomasu), īpašu uzmanību veltot atjaunojamībai un ilgtspējībai;

Ievads

2. apstiprina, ka mikroģenerācijai jābūt būtiskam enerģijas ražošanas faktoram nākotnē, ja ES vēlas ilgtermiņā sasniegt savus mērķus atjaunojamās enerģijas jomā; atgādina, ka mikroģenerācija ļauj palielināt atjaunojamo enerģijas avotu daļu ES energoavotu sadalījumā un efektīvi patērēt elektroenerģiju tuvu tās ražošanas vietai, tādējādi novēršot zudumus pārvades laikā;

3. atgādina, ka mikroģenerācijas veiksmīga uzsākšana ir atkarīga no vairākiem atšķirīgiem faktoriem, piemēram, Eiropas iekšējā enerģijas tirgus pienācīgas darbības, mikroģenerācijas vienību tehniskās attīstības, viedas enerģētikas infrastruktūras ieviešanas, jo īpaši izplatīšanas līmenī, un efektīvas īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa politikas un atbalsta shēmām, lai stimulētu mikroģenerāciju Eiropas, valstu un vietējā līmenī;

4. atzīst pētniecības un tehnoloģijas nozīmi mikroģenerācijas efektivitātes uzlabošanā un izmaksu samazināšanā;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

5. norāda, ka konkrēti šķēršļi ierobežo mikroģenerācijas tehnoloģiju masveida attīstību, tostarp grūtības saistībā ar augstām sākotnējām ieguldījumu izmaksām, augstais administratīvās sarežģītības līmenis, kas saistīts ar pieslēgumu un piekļuvi elektrotīklam, un izpratnes trūkums par enerģijas un izmaksu ietaupījumiem, ko mikroģenerācijas tehnoloģijas var dot to dzīves cikla laikā;
6. norāda, ka energonabadzība kļūst arvien lielāka problēma; uzsver, ka mikroģenerācijas veicināšana individuālā vai kopienu līmenī var dot patērētājiem iespēju kļūt par aktīviem enerģētikas nozares dalībniekiem, vienlaikus gūstot iespēju vairāk kontrolēt enerģijas patēriņu un samazināt iepērkamās enerģijas daudzumu, tādējādi novēršot energonabadzību; uzsver, ka mikroģenerācija rada iespēju pārveidot sabiedrību ilgtspējīgākā, atsaucīgākā un objektīvākā veidā; aicina īpašu uzmanību pievērst īrnieku situācijai, kuriem bieži ir atņemtas iespējas uzlabot efektivitāti un ražot pašiem savu enerģiju;
7. uzsver, ka mikroģenerācijas tehnoloģijas, piemēram, mikrotermoelektrocentrāles un mazapmēra atjaunojamie enerģijas avoti ļauj celt nulles enerģijas vai pozitīvas energobilances ēkas, kas uz vietas saražotās elektroenerģijas pārpalikumu ievada tīklā;
8. norāda, cik svarīgi ir atbalstīt vietējos atjaunīgās enerģijas kooperatīvus gan pilsētu, gan lauku teritorijās, lai palielinātu sabiedrības atbalstu atjaunojamajai enerģijai un iedzīvotāju izpratni par enerģijas ražošanu nelielā apjomā un līdzdalību šajā procesā un uzlabotu piekļuvi atjaunīgajai enerģijai, kā arī radītu ieguldījumus; norāda, cik svarīgi ir veicināt vietējo un reģionālo apkopotāju darbību, jo tā ļaus iedzīvotājiem droši un efektīvi piedalīties elektroenerģijas tirgū, nodrošinot enerģiju ražojošiem patērētājiem godīgas cenas par pakalpojumiem, ko tie sniedz elektroenerģijas ieguves sistēmai; norāda, ka vietējās iestādes var būtiski veicināt un stimulēt iedzīvotāju, MVU un ieinteresēto personu iesaistīšanos mikroģenerācijā;
9. uzskata, ka ES iedzīvotāji ļoti nepilnīgi izprot mikroģenerācijas sniegtās priekšrocības, un aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai popularizētu mikroģenerācijas risinājumus un paraugpraksi šajā jomā;
10. norāda, ka attiecībā uz mikroģenerācijas jaudu un turpmāko potenciālu ES ir pieejama ļoti nepilnīga informācija; uzskata, ka labākas zināšanas par mikroģenerāciju nodrošinātu tai būtisku lomu klimata, enerģētikas un rūpniecības politikā;
11. norāda, ka – lai veicinātu elektroenerģijas mikroģenerāciju, ir nepieciešami viedi elektroenerģijas skaitītāji, kas var aprēķināt, cik daudz enerģijas tiek patērēts paša ražotāja vajadzībām un kāda daļa ir jāievada tīklā, kā arī termālās enerģijas skaitītāji, lai uzraudzītu siltuma daudzumu, kas pa apkures tīklu tiek ievadīts īpašumā un pēc tam tiek aizvadīts no tā, lai varētu novērtēt saražotās termālās enerģijas daudzumu;
12. norāda, ka bieži vien ir izdevīgi pārveidot apvienoto siltuma enerģiju un elektroenerģiju, kas tiek saražota rūpnīcās, pat mikroģenerācijas ceļā, jo tas bieži vien ievērojami uzlabo energoefektivitāti;
13. norāda, ka mikroģenerācijas uzsākšana plašā mērogā ir nozīmīgs solis pārejā no tradicionālās centralizētās energosistēmas uz decentralizētāku un elastīgāku sistēmu, kas nepieciešama, lai sasniegtu ES enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā izvirzītos mērķus; uzsver, cik svarīgi pašlaik ir popularizēt mikroģenerāciju, vienlaikus godīgi risinot problēmas attiecībā uz izplatīšanas tīklu operatoriem, tostarp izmaksu sadali un nepieciešamību ieguldīt līdzekļus viedajās tehnoloģijās; uzver, ka precīzi būtu jādefinē pozitīva ietekme, ko dod mikrorražotāju sniegtie papildpakalpojumi, un to ieguldījums sistēmas drošā darbībā, un par to būtu jāsaņem taisnīga atlīdzība; tādēļ uzsver, ka ir pienācis laiks pieņemt pareizos lēmumus, nospraust pareizos mērķus un vairs neatlikt atbilstīgu ieguldījumu veikšanu un tālejoša regulējuma pieņemšanu;
14. norāda, ka mikroģenerācijas jaudas palielināšanas izmaksas ES var izrādīties ļoti lielas, un lielākie ieguldījumi mikroģenerācijā, ko veiks individuāli enerģiju ražojoši patērētāji, radīs nepieciešamību veikt ieguldījumus citos energosistēmas līmeņos, t.i., sadales un pārvades sistēmās, kas veicina mikroģenerācijas izmantošanu; uzsver, ka tas nedrīkst apdraudēt piegāžu pilnīgu drošumu vai mākslīgi palielināt enerģijas cenas; piekrist Eiropadomei, ka ES enerģētikas politikai jānodrošina, ka mājāsaimniecībām un uzņēmumiem tiek piegādāta enerģija par pieejamām un konkurētspējīgām cenām un izmaksām;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Reglamentējošie noteikumi

15. aicina Komisiju, pamatojoties uz paraugpraksi, izstrādāt ieteikumus regulatoriem un sistēmu operatoriem par to, kā saīsināt un vienkāršot administratīvās procedūras, kuras mikroģenerācijas vienībām jāievēro savā darbībā un pieslēdzoties tīklam, īpašu uzmanību veltot viena kontaktpunkta procedūru izveidei; uzsver, ka ir jāveicina pastāvošo vadlīniju, piemēram, Energoefektivitātes direktīvā iekļauto noteikumu par mikroģenerācijas vienībām, tālejoša īstenošana;

16. norāda, ka mikrorazotāju saražotā enerģija, ja to tūlīt un turpat patērē, novērš sistēmā enerģijas plūsmas un ar tām saistītos zudumus un vairo enerģiju ražojošajos patērētājos apziņu, ka arī viņi ir šīs sistēmas īpašnieki; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis saistībā ar vispārējo patēriņa samazināšanu izstrādāt īpašus mehānismus pašpatiekamības veicināšanai;

17. aicina Komisiju un nacionālos regulatorus izstrādāt reglamentējošos noteikumus, kuros ir definēti visu sadales tīklos iesaistīto dalībnieku uzdevumi un pienākumi, īpašu uzmanību pievēršot nosacījumiem, kas ļauj sākt apkopošanu, ņemot vērā tās izšķirošo nozīmi, lai veicinātu mikroģenerācijas aktīvu līdzdalību visā sistēmā;

18. norāda uz arvien pieaugošo sadales sistēmu operatoru (SSO) nozīmi lielākā mērā decentralizētā enerģijas tīklā, jo viņi nodrošina piegāžu drošumu un tīkla stabilitu un uzticamu darbību, vienlaikus garantējot patērētājiem datu privātumu; aicina Komisiju un nacionālos regulatorus atzīt šo lomu un veicināt SSO ieguldījumus sadales sistēmā, lai uzlabotu energosistēmas vispārējo efektivitāti; turklāt aicina skaidrāk noteikt SSO nozīmi līdzsvarošanas un citu papildu pasākumu organizēšanā;

19. uzskata, ka visā ES teritorijā ir nepieciešamas efektīvi koordinētas darbības attiecībā uz enerģijas ražošanu nelielā apjomā, lai radītu Eiropas iekšējo enerģijas tirgu;

20. norāda, ka dažādam dalībvalstīm ir atšķirīgi mērķi un struktūras attiecībā uz mikroģenerāciju regulējošām fiskālajām un tiesību normām un ka tas var traucēt plašu mikroģenerācijas uzsākšanu; aicina Komisiju programmā "Saprātīga enerģija Eiropai" (SEE) noteikt budžeta pozīcijas un strādāt kopā ar dalībvalstīm, lai novērstu valsts tiesību aktos pastāvošos šķēršļus, kas apgrūtina privātpersonu un kooperatīvu mikroģenerācijas projektiem iegūt finansējumu, izveidot jaunus konkrētiem mērķiem paredzētus finanšu instrumentus (piemēram, mikrokredītus) un izplatīt ar šīs darbībām saistīto paraugpraksi;

21. aicina dalībvalstis, izstrādājot un pārskatot valsts iniciatīvas un atbalsta shēmas, ņemt vērā mikroģenerācijas specifiskās īpašības un nodrošināt, ka šīs iniciatīvas un shēmas ir piemērotas enerģijas ražošanai nelielā apjomā;

Infrastruktūra, produkti un standarti

22. pieprasa nekavējoties īstenot Trešo enerģētikas paketi, jo īpaši ES tiesību aktus attiecībā uz enerģijas uzskaiti, la veicinātu enerģiju ražojošo patērētāju darbības tīklā, kā arī sekmētu efektīvu sadales pārvaldību; prasa padarīt iespējamu enerģijas pārvadi no ražotāja patērētājam nelielā apjomā, kā arī, piemēram, starp kaimiņu māsājniecībām vai kooperatīva ietvaros; aicina dalībvalstis paātrināt viedo skaitītāju ieviešanu gadījumos, kad izmaksu un ieguvumu analīze liecina par to izdevīgumu patērētājiem, lai palīdzētu māsājniecībām iegūt precīzus datus par viņu mājokļos saražoto enerģiju un saņemt par to atbilstīgu samaksu;

23. ierosina, ka Komisijai būtu jāizpēta iespēja pilsētvides plānošanas projektos iekļaut mikroģenerācijas sistēmas; uzskata, ka tas varētu palielināt efektivitāti un samazināt izmaksas, nelielos apjomos pārvadot un izplatot atjaunojamos enerģijas avotus;

24. norāda, ka standartizācija ir viens no priekšnoteikumiem, lai vēl vairāk attīstītu mikroģenerācijā izmantojamo iekārtu vienkāršotu un rentablu masveida ražošanu; aicina Eiropas standartizācijas struktūras paātrināt to veiktos standartizācijas pasākumus;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

25. atgādina, ka mazie enerģijas ražotāji mijiedarbojas ar sadales tīklu atšķirīgā veidā nekā lielie enerģijas ražotāji, un tālab turpmākajos tiesību aktos tiem būtu jāpiemēro atšķirīgs regulējums;

26. ir informēts par to, ka mikroģenerācijas uzsākšana plašā apjomā radīs problēmas sadales tīklu pārvaldībā, kas ir saistītas ar enerģijas pieprasījuma un piedāvājuma atbilstības nodrošināšanu, radot nepieciešamību pēc inovatīviem ieguldījumiem uzlabotā sadales tīklā; norāda uz viedo tehnoloģiju nozīmi šā mērķa sasniegšanā; aicina dalībvalstis atvieglot mikrorražotājiem piekļuvi tīklam, vienlaicīgi risinot jautājumu par tīkla izmaksām, kas skar enerģijas ražošanu nelielā apjomā, un saglabājot efektīvu tīkla pārvaldību; aicina nacionālos regulatorus radīt stimulus inovācijām un ieguldījumiem, kas veicinātu vietējo sadales tīklu attīstību;

27. norāda – ir pierādījies, ka īpašumtiesību projekti tiek akceptēti lielākā mērā un tālab šādi projekti būtu jāveicina; atgādina, ka apkopotājiem varētu būt nozīmīga loma šādu projektu veicināšanā, tomēr pagaidām viņu loma attiecīgajos Eiropas tiesību aktos ir neskaidra; tādēļ aicina ātri un tālejoši īstenot Energoefektivitātes direktīvā iekļautos noteikumus par pieprasījuma reakciju;

28. mudina Komisiju izpētīt iespējas atbalstīt kolektīvās finansēšanas modeļus, t.i., ilgtermiņa ieguldījumu sistēmas, kurās platforma nodrošina ieguldītāju un uzņēmēju tiešu saskari, lai radītu iespējas un mudinātu cilvēkus dibināt mikroģenerācijas kooperatīvus;

29. norāda, ka sabiedrības uzmanība arvien vairāk tiek pievērsta iespējai finansēt projektus, izmantojot visai sabiedrībai veltītus aicinājumus (kolektīvā finansēšana); aicina Komisiju veicināt iespēju kļūt par vietējo projektu līdzīpašniekiem un tādējādi uzlabot vietējā atbalsta izmantošanu;

30. vēl aicina Komisiju izpētīt, kādā apjomā spēkā esošie ES noteikumi, piemēram, Prospekta direktīva (Direktīva Nr. 2003/71/EK), FIT direktīva (Direktīva Nr. 2004/39/EK) un E-naudas direktīva (Direktīva Nr. 2009/110/EK) jau ļauj īstenot konkrētus projektus, piesaistot kā līdzīpašniekus arī vietējās struktūras;

31. konstatē, ka ikvienai iniciatīvai mikroģenerācijas jomā būtu jāatbilst tīklu kodeksiem; norāda, ka otrā līmeņa tiesību aktu enerģētikas jomā, piemēram, tīklu kodeksu, mērķus var labāk un rentablāk sasniegt, izveidojot ES līmeņa izstrādājumu standartus lielākajai daļai mikroģenerācijas tehnoloģiju klašu; aicina īstenot aktīvu sadales sistēmas pārvaldību, kam nepieciešama cieša sadarbība starp SSO un pārvades sistēmas operatoriem (PSO), kā arī citiem šā tīkla dalībniekiem (ražošanas, patērēšanas un uzglabāšanas vienībām), lai radīt stimulus inovācijām un ieguldījumiem, kas veicinātu vietējo sadales tīklu attīstību;

32. aicina Energo regulatoru sadarbības aģentūru (ACER), elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu (elektroenerģijas PSOET), Komisiju un dalībvalstu valdības, izstrādājot un apspriežot tīklu kodeksus, īpašu uzmanību pievērst decentralizētiem atjaunojamiem enerģijas avotiem;

33. norāda, ka jauniem ražošanas, īpašuma un patēriņa veidiem, piemēram, iznomāšanas sabiedrībai, varētu būt izšķiroša nozīme mikroģenerācijas uzsākšanā, jo daudziem no šīs pieejas nodrošinātajiem elementiem ir pozitīva ietekme tieši saistībā ar mikroģenerāciju, piemēram, zemākas sākotnējās izmaksas un lielāka izmaksu pārredzamība, jo izstrādājumiem un pakalpojumiem ir noteiktas konkrētas cenas, tie ļauj risināt svarīgas finansiālas problēmas enerģiju ražojošajiem patērētājiem, kam ienākumi ir zemi, nodrošina iekārtu optimālu kvalitāti, labāku uzturēšanu un tādējādi ilgāku dzīves ciklu piegādātāja iekārtām;

Konkrēti pasākumi

34. aicina Komisiju veikt vispusīgu novērtējumu par mikroģenerācijas potenciālo jaudu un izpētīt paraugpraksi ES un plaša mēroga mikroģenerācijas uzsākšanas iespējamo ietekmi uz Eiropas iekšējo enerģijas tirgu un infrastruktūru;

35. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka mikroģenerācijas projekti ir tiesīgi saņemt finansējumu no ES fondiem, tostarp struktūrfondiem 2014.–2020. gada periodā un arī pēc tam;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

36. aicina ieguldīt līdzekļus mikroģenerācijas izpētē, izstrādē un ar to saistītajās inovācijās, lai izstrādātu atbilstīgus tehniskus risinājumus un iekārtas;

37. atzīst ES vadošās lomas nozīmi klimata pārmaiņu mazināšanas un enerģētikas politikas jomā un apgalvo, ka mikroģenerācijai būtu jādod ieguldījums mūsu ilgtermiņa mērķu sasniegšanā; tālab aicina Komisiju un dalībvalstis labāk īstenot stratēģijas par elektroenerģijas un siltuma ražošanas nelielos apjomos, kas iekļautas ES politikas pamatnostādņēs, tādējādi atzīstot mikroģenerācijas nozīmību un veicinot tās uzsākšanu dalībvalstīs;

38. aicina Komisiju ņemt vērā mikroģenerācijas nozīmi turpmākajos ES tiesību aktos enerģētikas jomā, jo īpaši saistībā ar Savienības turpmāko (2030. gads) klimata un enerģētikas dokumentu paketi;

39. aicina Komisiju kopā ar dalībvalstīm rūpīgi izvērtēt pašreizējās izmaksu struktūras enerģijas tīklā un izstrādāt vadlīnijas par veidiem, kā veicināt mikroģenerācijas vienību atļaušanu, to piekļuvi tīklam un darbību;

o

o o

40. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

P7_TA(2013)0375

Vienlīdzīga samaksa strādājošiem vīriešiem un sievietēm

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par principa “Vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu” piemērošanu (2013/2678(RSP))

(2016/C 093/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8., 157. un 225. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīvu 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos ⁽¹⁾,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 1979. gada 18. decembra Rezolūciju Nr. 34/180 un ar to pieņemtās Konvencijas par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu 11. panta 1. punkta d) apakšpunktu,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 21. septembra paziņojumu “Sieviešu un vīriešu līdztiesības stratēģija 2010.–2015.” (COM(2010)0491),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 5. marta paziņojumu “Stingrāka apņemšanās veicināt vīriešu un sieviešu līdztiesību – Sieviešu harta” (COM(2010)0078),
- ņemot vērā 2012. gada 24. maija rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par principa “Vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu” piemērošanu ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0225.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Eiropas pievienotās vērtības novērtējumu par vienlīdzīgas samaksas vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vienādas vērtības darbu principa īstenošanu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā pētījumu “No dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības ES” ⁽²⁾,
 - ņemot vērā jautājumu Komisijai par vienlīdzīgām iespējām un vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (O-000078/2013 – B7-0218/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2012. gada 24. maija rezolūcijā ar ieteikumiem Komisijai par principa “Vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu” piemērošanu Eiropas Parlaments lūdza Komisiju vēlākais līdz 2013. gada 15. februārim pārskatīt Direktīvu 2006/54/EK, ņemot vērā EP ieteikumus, cita starpā pārskatot spēkā esošos tiesību aktus;
- B. tā kā darba tirgus politikā cenšas izskaust darba koplīguma slēgšanas principu un praksi, par darba samaksu arvien biežāk vienojoties individuāli, līdz ar to nav pieejama informācija par individualizētu darba samaksas sistēmu un tā nav pārredzama, kas noved pie to darba ņēmēju atalgojuma atšķirību palielināšanās, kuri veic līdzīgu darbu, un var palielināt vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību;
- C. tā kā ir panākts ļoti maz, ierobežojot vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, un dažās dalībvalstīs šī atšķirība ir pat palielinājusies; tā kā, neraugoties uz ievērojamo skaitu tiesību aktu, kuri ir spēkā gandrīz 40 gadus, veiktās darbības un izlietotie resursi (ES mērogā atšķirība bija 17,7 % 2006. gadā, 17,6 % 2007. gadā, 17,4 % 2008. gadā, 16,9 % 2009. gadā un 16,4 % 2010. gadā), vīriešu un sieviešu atalgojuma atšķirība joprojām ir pastāvīga problēma, kas patlaban tiek lēsta 16,2 % apmērā visā ES; tā kā dzimumu līdztiesības sasniegšanai ārkārtīgi svarīgi ir īstenot līdzvērtīgas samaksas par tādu pašu vai līdzvērtīgu darbu principu; tā ka vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību negatīvā ietekme uz sievietēm turpinās pensijas vecumā, un vidējā pensija, ko saņem sievietes, ir par 39 % mazāka nekā vidējā vīriešu pensija;
- D. tā kā saskaņā ar akadēmiskajiem pētījumiem attiecībā uz darba samaksas atšķirības starp dzimumiem novēršanu ir jāņem vērā un pareizi jārisina dažādi faktori, piemēram, atšķirības ekonomiski aktīva darbaspēka un nodarbinātības līmenī, algu struktūrā, darbaspēka veidošanā un atalgojumā, kā arī ir jārisina makroekonomiskie un institucionālie faktori;
- E. tā kā pieredze liecina, ka laba prakse vai nenormatīvi tiesību akti reti kad kalpo kā stimul un sagaidāmie iegūtās pieredzes rezultāti konkrētu labumu nedod;
- F. tā kā saskaņā ar secinājumiem Eiropas pievienotās vērtības novērtējumā, samazinot no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirību par vienu procenta punktu, ekonomiskā izaugsme palielinātos par 0,1 %, un no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības likvidēšana ir izšķiroši svarīga pašreizējās ekonomiskās lejupslīdes kontekstā;
- G. tā kā maz sasniegtais no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības mazināšanā būtiski ietekmē demogrāfisko, sociālo, tiesisko un ekonomisko jomu,
1. pauzē nožēlu par maz sasniegto, ierobežojot no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības Eiropas Savienībā;
 2. uzsver, ka dzimumu nelīdztiesības samazināšana, likvidējot no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības, būs ieguvums ne tikai sievietēm, bet visai sabiedrībai kopumā, un šāda veida darba samaksas atšķirības likvidēšana nebūtu jāuzskata par papildu izmaksām, bet gan par ieguldījumu;
 3. atkārtoti uzsver, ka Direktīva 2006/54/EK tās pašreizējā formulējumā nav pietiekami efektīva, lai atrisinātu jautājumu par atšķirībām no dzimuma atkarīgā darba samaksā un sasniegtu dzimumu līdztiesības mērķi attiecībā uz nodarbinātību un profesiju;

⁽¹⁾ EAVA 4/2013.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/130530_pensions_en.pdf

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

4. prasa Komisijai palīdzēt dalībvalstīm samazināt no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirību par vismaz 5 % gadā, lai līdz 2020. gadam no dzimuma atkarīgu darba samaksas atšķirību varētu likvidēt;
5. atzīst – lai īstenotu daudzpusīgu vairāklīmeņu pieeju, Komisijai ir jāpalīdz dalībvalstīm sekmēt labu praksi un īstenot politikas virzienus no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības mazināšanai;
6. mudina Komisiju nekavējoties pārskatīt Direktīvu 2006/54/EK un ierosināt tajā grozījumus saskaņā ar minētās direktīvas 32. pantu un pamatojoties uz LESD 157. pantu, ievērojot sīki izstrādātus ieteikumus, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta 2012. gada 24. maija rezolūcijas pielikumā;
7. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām.

P7_TA(2013)0376

ES kiberdrošības stratēģija – atvērta un droša kibertelpa**Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par ES kiberdrošības stratēģiju – atvērta un droša kibertelpa (2013/2606(RSP))**

(2016/C 093/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2013. gada 7. februāra Eiropas Komisijas un Eiropas Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgo paziņojumu “Eiropas Savienības kiberdrošības stratēģija – atvērta un droša kibertelpa” (JOIN(2013)0001),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 7. februāra priekšlikumu direktīvai par pasākumiem, kas nodrošinātu vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību visā Savienībā (COM(2013)0048),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 19. maija paziņojumu “Digitālā programma Eiropai” (COM(2010)0245) un 2012. gada 18. decembra paziņojumu “Eiropas digitalizācijas programma – digitalizācijas virzīta Eiropas izaugsme” (COM(2012)0784),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 27. septembra paziņojumu “Mākoņdatošanas potenciāla atraisīšana Eiropā” (COM(2012)0529),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 28. marta paziņojumu “Vēršanās pret noziedzību mūsu digitālajā laikmetā: Eiropas Kibernoziedzības centra izveide” (COM(2012)0140) un ņemot vērā Padomes 2012. gada 7. jūnija secinājumus par šo paziņojumu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. augusta Direktīvu 2013/40/ES par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 8. decembra Direktīvu 2008/114/EK par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas kritiskās infrastruktūras un novērtētu vajadzību uzlabot to aizsardzību ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.⁽²⁾ OV L 345, 23.12.2008., 75. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/92/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Stokholmas programmu ⁽²⁾ par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, Komisijas paziņojumus “Brīvības, drošības un tiesiskuma telpas nodrošināšana Eiropas pilsoņiem – Stokholmas programmas īstenošanas rīcības plāns” (COM(2010)0171) un “ES iekšējās drošības stratēģija darbībā – pieci soļi pretim drošākai Eiropai” (COM(2010)0673), kā arī Parlamenta 2012. gada 22. maija rezolūciju par Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas un augstās pārstāves kopīgu priekšlikumu Padomes lēmumam par kārtību, kādā Savienība īsteno solidaritātes klauzulu (JOIN(2012)0039),
- ņemot vērā Padomes 2001. gada 28. maija Pamatlēmumu 2001/413/TI par krāpšanas un viltošanas apkarošanu attiecībā uz bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļiem ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2012. gada 12. jūnija rezolūciju par informācijas kritiskās infrastruktūras aizsardzību – sasniegumi un turpmākie pasākumi virzībā uz globālu kiberdrošību ⁽⁵⁾ un Padomes 2011. gada 27. maija secinājumus par Komisijas paziņojumu par informācijas kritiskās infrastruktūras aizsardzību “Sasniegumi un turpmākie pasākumi – virzība uz globālu kiberdrošību” (COM(2011)0163),
- ņemot vērā 2012. gada 11. decembra rezolūciju par vienotā digitālā tirgus izveides pabeigšanu ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2012. gada 22. novembra rezolūciju par kiberdrošību un kiberaizsardzību ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 16. aprīļa nostāju pirmajā lasījumā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūru (ENISA) (COM(2010)0521) ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2012. gada 11. decembra rezolūciju par Digitālās brīvības stratēģiju ES ārpolitikā ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2001. gada 23. novembra Konvenciju par kibernetizāciju,
- ņemot vērā Savienības starptautiskās saistības, jo īpaši saskaņā ar Vispārējo vienošanos par pakalpojumu tirdzniecību (GATS),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 16. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 6., 8. un 11. pantu,
- ņemot vērā notiekošās sarunas par transatlantisko tirdzniecības un ieguldījumu partnerību (TTIP) starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm,
- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,

A. tā kā pieaugošās ar kiberdrošību saistītās problēmas, kas izpaužas kā arvien izsmalcinātāki draudi un uzbrukumi, ir nozīmīgs apdraudējums gan dalībvalstu drošībai, stabilitātei un ekonomiskajai labklājībai, gan arī privātajam sektoram un sabiedrībai kopumā; tā kā Eiropas sabiedrības un tautsaimniecības aizsardzība tādēļ ir pastāvīgi risināms uzdevums;

⁽¹⁾ OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0207.

⁽⁴⁾ OV L 149, 2.6.2001., 1. lpp.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0237.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0468.

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0457.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0103.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0470.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- B. tā kā kibertelpas jautājumiem un kibersdrošībai vajadzētu būt vienam no stratēģiskajiem balstiem ES un ikvienas dalībvalsts drošības un aizsardzības politikā; tā kā ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai kibertelpa arī turpmāk paliktu atvērta brīvai ideju un informācijas plūsmai un tajā tiktu nodrošināta vārda brīvība;
- C. tā kā elektroniskā komercija un tiešsaistes pakalpojumi ir nozīmīga interneta joma un tie ir ļoti svarīgi stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanai, sniedzot labumu gan iedzīvotājiem, gan privātajam sektoram; tā kā Savienībai ir pilnībā jāīsteno potenciāls un iespējas, ka internets piedāvā vienotā tirgus turpmākai attīstībai, tostarp digitālā vienotā tirgus attīstībai;
- D. tā kā kopīgajā paziņojumā par Eiropas Savienības kibersdrošības stratēģiju izklāstītās stratēģiskās prioritātes paredz panākt kiberneturību, samazināt kibernoziēdzību, attīstīt kiberaizsardzības politiku un veidot kiberspējas saistībā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP) un panākt saskaņotu ES starptautisko kibertelpas politiku;
- E. tā kā tīklu un informācijas sistēmas visā Savienībā ir savstarpēji ļoti saistītas; tā kā interneta globālais raksturs nosaka to, ka daudzi tīklu un informācijas drošības negadījumi sniedz pāri valstu robežām un var apdraudēt iekšējā tirgus darbību un patērētāju uzticēšanos digitālajā vienotajā tirgū;
- F. tā kā kibersdrošība visā Savienībā, tāpat kā citur pasaulē, ir tikai tik stipra, cik stiprs ir tās vājākais posms, un traucējumi vienā jomā vai dalībvalstī var ietekmēt citas jomas vai dalībvalstis, radot domino efektu, kas ietekmē Savienības ekonomiku kopumā;
- G. tā kā 2013. gada aprīlī tikai 13 dalībvalstis bija apstiprinājušas oficiālās valsts kibersdrošības stratēģijas; tā kā starp dalībvalstīm vēl arvien ir būtiskas atšķirības attiecībā uz to sagatavotību, drošību, stratēģisko kultūru un spēju izstrādāt un īstenot valsts kibersdrošības stratēģijas, un tā kā šīs atšķirības būtu jānovērtē;
- H. tā kā dažāda drošības kultūra un tiesiskā regulējuma trūkums rada sadrumstalotību un ir galvenā problēma digitālajā vienotajā tirgū; tā kā nav saskaņotas pieejas kibersdrošībai un tas rada nopietnu risku ekonomiskajai labklājībai un darījumu drošībai, un tā kā tāpēc ir vajadzīga saskaņota rīcība un ciešāka sadarbība starp valdībām, privāto sektoru, kā arī tiesībsardzības un izlūkošanas iestādēm;
- I. tā kā kibernoziēdzība ir starptautiska problēma, kas rada arvien lielākas izmaksas, un saskaņā ar ANO Narkotiku un noziēdzības novēršanas biroja datiem ik gadu pasaules ekonomikai nodara teju 295 miljardu eiro lielus zaudējumus;
- J. tā kā starptautiskā organizētā noziēdzība izmanto tehnoloģiju attīstību un turpina novirzīt savu darbību uz kibertelpu, turklāt kibernoziēdzība radikāli maina tradicionālo organizētās noziēdzības grupu struktūru; tā kā tādēļ organizētā noziēdzība kļūst arvien mazāk lokalizējama un labāk spējīga izmantot teritoriālās un valstu jurisdikcijas atšķirības pasaules mērogā;
- K. tā kā kompetento iestāžu izmeklēšanu kibernoziēdzības jomā joprojām kavē dažādi šķēršļi, tostarp virtuālo valūtu lietošana kibertelpas darījumos, kuras var izmantot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai, kā arī jautājumi par teritoriālajām un jurisdikcijas robežām, nepietiekamas iespējas apmainīties ar izlūkošanas informāciju, apmācīta personāla trūkums un nekonsekventa sadarbība ar citām ieinteresētajām personām;
- L. tā kā tehnoloģija ir kibertelpas attīstības pamats un nepārtraukta pielāgošanās tehnoloģiju izmaiņām ir ļoti svarīga, lai uzlabotu ES kibertelpas noturību un drošību; tā kā ir jāveic pasākumi un jānodrošina, lai tiesību akti neatpaliek no jauno tehnoloģiju attīstības, ļaujot efektīvi identificēt un saukt pie atbildības kibernoziēdzniekus un aizsargāt kibernoziēgumu

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

upurus, tā kā ES kiberdrošības stratēģijā jāiekļauj pasākumi, kas vērsti uz izpratni, izglītību, datorapdraudējumu reaģēšanas vienību (CERT) izveidi un kiberdrošības produktu un pakalpojumu iekšējā tirgus attīstīšanu, kā arī uz to, lai tiktu veicināti ieguldījumi pētniecībā, izstrādē un jauninājumos,

1. atzinīgi vērtē kopīgo paziņojumu par kiberdrošības stratēģiju un priekšlikumu direktīvai par pasākumiem, lai nodrošinātu augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību visā Savienībā;
2. uzsver milzīgo un arvien pieaugošo nozīmi, kāda internetam un kibertelpai ir politiskās, ekonomiskās un sabiedriskās norisēs, turklāt ne tikai Savienībā, bet arī attiecībās ar citiem dalībniekiem visā pasaulē;
3. uzsver, ka ir nepieciešams izstrādāt stratēģiskās komunikācijas politiku ES kiberdrošības, kiberkrīzes situāciju, stratēģisku pārskatu, publiskā un privātā sektora sadarbības un brīdinājumu jomā, kā arī ieteikumus sabiedrībai;
4. atgādina, ka augsta līmeņa tīklu un informācijas drošība ir nepieciešama ne tikai tādēļ, lai turpinātu sniegt pakalpojumus, kas ir būtiski sabiedrības un ekonomikas raitai darbībai, bet arī lai aizsargātu iedzīvotāju fizisko integritāti, uzlabojot kritisko infrastruktūru efektivitāti un lietderīgumu un panākot to drošu darbību; uzsver – lai gan tīklu un informācijas drošības jautājumi ir jārisina, svarīgs jautājums ir arī fiziskās drošības uzlabošana; uzsver, ka infrastruktūrai vajadzētu būt noturīgai pret apzinātiem un neapzinātiem traucējumiem; šajā sakarībā uzsver, ka kiberdrošības stratēģijā vairāk vajadzētu uzsvērt netīšu sistēmas traucējumu biežākos iemeslus;
5. atkārtoti aicinājumu dalībvalstīm bez liekas kavēšanās pieņemt valstu kiberdrošības stratēģijas, kuras aptvertu tehniskos, koordinācijas, cilvēkresursu un finanšu sadales aspektus, un kurās būtu paredzēti skaidri noteikumi par privātā sektora ieguvumiem un pienākumiem, lai panāktu tā iesaisti, kā arī nodrošināt visaptverošas riska pārvaldības procedūras un atbilstošu normatīvo vidi;
6. atzīmē, ka tikai Savienības iestāžu un dalībvalstu kopēja vadība un politiskā atbildība ļaus panākt augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību visā Savienībā un tādējādi veicinās drošu un netraucētu vienotā tirgus darbību;
7. uzsver, ka Savienības kiberdrošības politikai vajadzētu nodrošināt drošu un uzticamu digitālo vidi, kas pamatota ar dažādu brīvību un cieņas pret pamattiesībām aizsardzību un saglabāšanu internetā un paredzēta šo vērtību nodrošināšanai, kā noteikts ES Pamattiesību hartā un LESD 16. pantā, jo īpaši saistībā ar tiesībām uz privāto dzīvi un datu aizsardzību; uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš bērnu aizsardzībai tiešsaistē;
8. aicina dalībvalstis un Komisiju veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai kā daļu no digitālo prasmju apgūšanas jau no agrīna vecuma piedāvātu tādas apmācību programmas, kuru mērķis ir veicināt un uzlabot Eiropas iedzīvotāju izpratni, iemaņas un izglītību; atzinīgi vērtē ierosmi ar ENISA atbalstu un sadarbībā ar valsts iestādēm un privāto sektoru rīkot Eiropas kiberdrošības mēnesi, lai palielinātu informētību par problēmām, kas saistītas ar tīklu un informācijas sistēmu aizsardzību;
9. uzskata, ka izglītība kiberdrošības jautājumos palielina Eiropas sabiedrības informētību par kiberdraudiem, tādējādi veicinot atbildīgu kibertelpas izmantošanu, un palīdz palielināt kibernetiku apjomu; atzīst Eiropola un tā jaunizveidotā Eiropas Kibernetikas centra (EC3), kā arī ENISA un Eurojust svarīgo lomu, ES līmenī nodrošinot apmācību par to, kā izmantot starptautiskās tiesiskās sadarbības instrumentus un attiecībā uz tiesībaizsardzību, kas saistīta ar dažādiem kibernetikas aspektiem;
10. atkārtoti uzsver nepieciešamību sniegt tehniskas konsultācijas un juridisko informāciju, kā arī izveidot programmas kibernetikas novēršanai un apkarošanai; mudina veikt gan kibernetikas apmācību, kuri specializētos kritiskās infrastruktūras un informācijas sistēmu aizsardzībā, gan arī apmācīt transporta kontroles sistēmu un satiksmes vadības centru operatorus; uzsver lielo nepieciešamību ieviest regulāras kiberdrošības mācību sistēmas publiskā sektora darbiniekiem visos līmeņos;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

11. atkārtο aicinājumu rīkoties piesardzīgi, kad tiek piemēroti ierobežojumi iedzīvotāju iespējām izmantot sakaru un informācijas tehnoloģiju rīkus, un uzsver, ka dalībvalstīm būtu jācenšas nekad neapdraudēt pilsoņu tiesības un brīvības, kad tās izstrādā risinājumus saistībā ar kibernetiskajiem draudumiem un uzbrukumiem, un tām vajadzētu būt atbilstošiem likumdošanas līdzekļiem, lai nošķirtu civila un militāra līmeņa kibernetiskos draudumus;

12. uzskata, ka regulatīvajai iesaistei kibernetiskās drošības jomā vajadzētu būt orientētai uz risku, vērstai uz kritiskās infrastruktūras pienācīgas darbības nodrošināšanu, kas ir sabiedrības interesēs, un būt pamatota ar nozarē jau pastāvošiem un tirgū balstītiem pasākumiem, lai nodrošinātu tīklu noturīgumu; uzsver, cik liela nozīme ir sadarbībai operatīvā līmenī, veicinot efektīvāku apmaiņu ar informāciju par kibernetiskajiem draudumiem starp valsts iestādēm un privāto sektoru, turklāt gan Savienības, gan valstu līmenī, kā arī ar Savienības stratēģiskajiem partneriem, lai tādējādi panāktu tīklu un informācijas drošību, radot savstarpēju uzticību, veidojot kopējas vērtības un iesaistīšanos un apmainītos ar pieredzi; uzskata, ka publiskā un privātā sektora partnerības pamatā vajadzētu būt tīklu un tehnoloģiskajai neitralitātei un galvenā uzmanība būtu jāpievērš centieniem risināt problēmas, kam ir liela sabiedriskā ietekme; aicina Komisiju mudināt visus iesaistītos tirgus dalībniekus būt modrākiem un gatavākiem sadarbībai, lai aizsargātu citus uzņēmējus no kaitējuma viņu pakalpojumiem;

13. atzīst, ka kibernetiskās drošības negadījumu atklāšana un paziņošana par tiem ir ļoti svarīga, lai Savienībā veicinātu kibernetiskās drošības nodrošināšanu; uzskata, ka būtu jāievieš samērīgas un nepieciešamas informācijas atklāšanas prasības, lai kompetentajām valsts iestādēm tiktu paziņots par negadījumiem, kas saistīti ar būtiskiem drošības pārkāpumiem, un tādējādi varētu uzlabot kibernetiskās drošības uzraudzību un veicināt centienus palielināt informētību visos līmeņos;

14. mudina Komisiju un citus dalībniekus ieviest kibernetiskās drošības un kibernetiskās drošības politiku, kas paredzētu ekonomiskus stimulus, lai veicinātu augsta līmeņa kibernetiskās drošības un kibernetiskās drošības nodrošināšanu;

Kibernetiskā drošība

15. atzīmē, ka dažādām nozarēm un dalībvalstīm ir atšķirīga līmeņa spējas un prasmes, un tas kavē uzticamu sadarbību un traucē vienotā tirgus darbību;

16. uzskata, ka prasībās attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem būtu jāievēro samērīga un uz risku balstīta pieeja;

17. prasa nostiprināt kritiskās infrastruktūras kibernetiskās drošības nodrošināšanu un atgādina, ka turpmākajās vienošanās attiecībā uz solidaritātes klauzulas (LESD 222. pants) īstenošanu būtu jāņem vērā kibernetiskās drošības risks kādai dalībvalstij; aicina Komisiju un augsto pārstāvi ņemt vērā šo risku to kopīgajos integrēto draudu un riska novērtējuma ziņojumos, kas tiks sagatavoti, sākot no 2015. gada;

18. uzsver, ka jo īpaši kritisko pakalpojumu datu integritātes, pieejamības un konfidencialitātes nodrošināšanai būtu jāpanāk, ka tiek atjaunināta kritiskās infrastruktūras identifikācija un klasifikācija, un jānosaka arī nepieciešamās obligātās drošības prasības to tīklu un informācijas sistēmām;

19. atzīst, ka priekšlikumā direktīvai par pasākumiem, kas nodrošinātu vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību visā Savienībā, ir paredzētas šādas obligātās drošības prasības informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem un kritiskās infrastruktūras operatoriem;

20. aicina dalībvalstis un Savienību radīt atbilstošu pamatu ātru divvirzienu informācijas apmaiņas sistēmu izveidei, kas garantētu anonimitāti privātajam sektoram, bet pastāvīgi nodrošinātu jaunāko informāciju publiskajam sektoram un vajadzības gadījumā, sniegtu privātajam sektoram palīdzību;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

21. atzinīgi vērtē Komisijas vēlmi veidot riska pārvaldības kultūru attiecībā uz kibernetisko drošību un mudina dalībvalstis un Savienības iestādes nekavējoties iekļaut kibernetisko drošību savos krīžu pārvaldības un riska novērtējuma plānos; turklāt aicina dalībvalstu valdības un Komisiju mudināt privātā sektora dalībniekus iekļaut kibernetisko drošību savos pārvaldības un riska novērtējuma plānos un apmācīt savus darbiniekus kibernetiskās drošības jautājumos;

22. aicina visas dalībvalstis un Savienības iestādes izveidot labi strādājošu datorapdraudējumu reaģēšanas vienību (*CERT*) tīklu, kas darbotos nepārtraukti; norāda, ka valstu *CERT* vajadzētu būt daļai no efektīva tīkla, kurā notiek svarīgas informācijas apmaiņa, ievērojot nepieciešamos uzticēšanās un konfidencialitātes standartus; norāda, ka iniciatīvas, kuru mērķis ir apvienot *CERT* un citas attiecīgās drošības iestādes, var kļūt par noderīgu instrumentu, lai attīstītu uzticēšanās pārrobežu un starpnozaru kontekstā; norāda uz to, cik svarīga cīņā pret kibernetisko drošību ir efektīva un rezultatīva sadarbība starp *CERT* un tiesībsardzības iestādēm;

23. atbalsta *ENISA*, tai īstenojot savus pienākumus saistībā ar tīklu un informācijas drošību, jo īpaši sniedzot konsultācijas un padomus dalībvalstīm, kā arī atbalstot labākās prakses apmaiņu un veidojot uzticēšanās gaisotni;

24. uzsver, ka nozarei ir jāīsteno atbilstošas kibernetiskās drošības nodrošināšanas prasības visā to IKT produktu vērtību ķēdē, ko izmanto transporta tīklos un informācijas sistēmās, lai veiktu atbilstošu riska pārvaldību, pieņemtu drošības standartus un risinājumus, kā arī lai izstrādātu paraugpraksi un veiktu informācijas apmaiņu ar mērķi panākt, ka transporta sistēmas ir drošas pret kibernetiskajiem draugiem;

Rūpniecības un tehnoloģiskie resursi

25. uzskata, ka augsta līmeņa tīklu un informācijas drošības nodrošināšanai ir svarīga nozīme, lai palielinātu gan drošības risinājumu piegādātāju, gan lietotāju konkurētspēju Savienībā; uzskata – kaut arī IT drošības nozarei Savienībā ir nozīmīgs neizmantošs potenciāls, tomēr gan privātā, gan valsts un uzņēmējdarbības sektora lietotāji nereti nav pienācīgi informēti par izmaksām un ieguvumiem no ieguldījumiem kibernetiskajā un tādējādi joprojām ir neaizsargāti pret kaitīgiem kibernetiskajiem draugiem; uzsver, ka *CERT* ieviešana ir nozīmīgs faktors šajā sakarībā;

26. uzskata, ka kibernetiskās drošības risinājumu stabilam piedāvājumam un pieprasījumam nepieciešami IKT jomā iesaistīto valsts iestāžu veikti atbilstoši ieguldījumi akadēmiskos resursos, pētniecībā un izstrādē, kā arī zināšanu un spēju attīstīšanā, lai veicinātu jauninājumus un radītu pietiekamu izpratni par tīklu un informācijas drošības riskiem, kā rezultātā veidotos vienota Eiropas drošības nozare;

27. aicina Savienības iestādes un dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai izveidotu kibernetiskās drošības vienoto tirgu, kurā lietotāji un piegādātāji vislabāk varētu izmantot jauninājumus un sinerģiju un apvienot pieredzi par piedāvājumiem, un kuram varētu pievienoties arī MVU;

28. mudina dalībvalstis apsvērt iespēju veikt kopīgus ieguldījumus Eiropas kibernetiskās drošības nozarē, līdzīgi kā tas tiek darīts citās jomās, piemēram, aviācijas nozarē;

Kibernetiskā drošība

29. uzskata, ka noziedzīgās darbības kibernetiskajā telpā var būt tikpat kaitīgas sabiedrībā labklājībai kā nodarījumi fiziskajā pasaulē, un ka šīs noziedzības formas bieži pastiprina viena otru, kā to var novērot, piemēram, saistībā ar bērnu seksuālu izmantošanu, organizēto noziedzību un nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizāciju;

30. atzīmē, ka dažos gadījumos pastāv saikne starp likumīgu un nelikumīgu saimniecisko darbību; uzsver interneta veicināto saikni starp terorisma finansēšanu un smagu organizēto noziedzību; uzsver, ka sabiedrība ir jāinformē par to, cik nopietnas sekas var būt iesaiste kibernetiskajās drošības jomās, un par iespēju, ka tas, kas pirmajā mirklī var šķist sociāli pieņemams nodarījums, piemēram, nelegāla filmu lejupielāde, nereti nodrošina lielus ienākumus starptautiskiem noziedzīgiem sindikātiem;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

31. piekrīt Komisijai, ka tās pašas normas un principus, kas darbojas bezsaistes jomā, jāpiemēro arī tiešsaistē, un tāpēc cīņa pret kibernetiskajiem jēgpastiprinātajiem tiesību aktiem un operatīvajām iespējām;
32. uzskata – ņemot vērā kibernetiskajiem jēgpastiprinātajiem raksturu īpaši svarīgs ir Savienības līmenī kopīgi paveiktais un piedāvātā ekspertīze, kas pārsniedz atsevišķu dalībvalstu līmeni, un ka *Eurojust*, Eiropola *EC3*, *CERT* un augstskolu un pētniecības centri ir jānodrošina ar atbilstīgiem resursiem un iespējām, lai tie pienācīgi darbotos kā zināšanu, sadarbības un informācijas apmaiņas mezglu punkti;
33. ļoti atzinīgi vērtē *EC3* izveidi un mudina turpināt attīstīt šo aģentūru un tās nozīmīgo lomu, koordinējot savlaicīgu un efektīvu informācijas un zināšanu pārrobežu apmaiņu, lai atbalstītu centienus novērst, atklāt un izmeklēt kibernetiskos jēgpastiprinātos;
34. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka iedzīvotāji var viegli piekļūt informācijai par kibernetiskajiem draudiem un par to, kā pret tiem cīnīties; uzskata, ka šādās norādēs būtu jāiekļauj informācija par to, kā lietotāji var aizsargāt savu privāto dzīvi internetā, kā atklāt iedraudzināšanu tiešsaistē un ziņot par to, kā instalēt programmatūru un ugunsbrūkus, kā pārvaldīt paroles un kā atklāt viltus prasības sevi identificēt (*phishing*), ievilināšanu (*pharming*) un citus uzbrukumu veidus;
35. uzstāj, ka tām dalībvalstīm, kas vēl nav ratificējušas Eiropas Padomes Budapeštas konvenciju par kibernetiskajiem draudiem, tas jādara bez turpmākas kavēšanās; atzinīgi vērtē Eiropas Padomes viedokli par nepieciešamību atjaunināt konvenciju, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, lai nodrošinātu tās pastāvīgu efektivitāti kibernetiskajiem draudiem novēršanā, un aicina Komisiju un dalībvalstis piedalīties šajās diskusijās; atbalsta centienus panākt, lai konvenciju ratificē arī citas valstis, un aicina Komisiju to veicināt arī ārpus Savienības;

Kiberaizsardzība

36. uzsver, ka kibernetiskās problēmas, kibernetiskie draudi un kibernetiskie uzbrukumi apdraud dalībvalstu aizsardzības un valsts drošības intereses, un ka gan ar civilo, gan militāro pieeju kritiskās infrastruktūras aizsardzības uzdevumam un centieniem panākt sinerģiju vajadzētu palielināt ieguvumus abām pusēm;
37. tāpēc aicina dalībvalstis pastiprināt sadarbību ar Eiropas Aizsardzības aģentūru (*EDA*), lai izstrādātu priekšlikumus un iniciatīvas kiberaizsardzības spēju nostiprināšanai, pamatojoties uz jaunākajām ierosmēm un projektiem; uzsver nepieciešamību uzlabot pētniecību un izstrādi, tostarp apvienojot un kopīgi izmantojot resursus;
38. atkārtoti uzsver, ka visaptverošā ES kibernetiskās drošības stratēģijā būtu jāņem vērā esošo aģentūru un organizāciju sniegtā pievienoto vērtība, kā arī labā prakse no tām dalībvalstīm, kuras jau ir ieviesušas valsts kibernetiskās drošības stratēģijas;
39. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos iekļaut kibernetiskās drošības pārvaldības krīžu pārvaldības plānošanā un uzsver, ka dalībvalstīm kopā ar *EDA* jāizstrādā plāni par KDAP misiju un operāciju aizsardzību pret kibernetiskajiem uzbrukumiem; aicina tās kopīgi veidot Eiropas aizsardzības spēkus cīņai pret kibernetiskajiem draudiem;
40. uzsver veiksmīgo praktisko sadarbību ar NATO kibernetiskās drošības jomā un nepieciešamību pastiprināt šo sadarbību, jo īpaši izmantojot ciešāku koordināciju plānošanas, tehnoloģiju, apmācības un aprīkojuma jomā;
41. prasa Savienībai aktīvāk iesaistīties apmaiņā ar starptautiskajiem partneriem, tostarp NATO, un noteikt sadarbības jomas, lai, ja vien iespējams, izvairītos no dublēšanās un savstarpēji papildinātu veicamās darbības;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Starptautiskā politika

42. uzskata, ka starptautiskā sadarbība un dialogs ir svarīgi, veidojot uzticību un pārredzamību, kā arī veicinot augsta līmeņa tīklu veidošanu un informācijas apmaiņu pasaules mērogā; tāpēc aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu izveidot kiberdiplomātijas grupu, kura būtu atbildīga par dialoga veicināšanu ar līdzīgi domājošām valstīm un organizācijām; aicina Savienību aktīvāk iesaistīties dažādās starptautiskās augsta līmeņa konferencēs par kiberdrošību;

43. uzskata, ka jāpanāk līdzsvars starp pārrobežu datu pārsūtīšanas, datu aizsardzības un kiberdrošības savstarpēji konkurējošiem mērķiem, ievērojot Savienības starptautiskās saistības, jo īpaši saskaņā ar GATS;

44. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos iekļaut kiberdrošības jautājumus ES ārējās darbības, it īpaši attiecībā ar trešām valstīm, lai pastiprinātu sadarbību un pieredzes un informācijas apmaiņu par to, kā panākt kiberdrošību;

45. prasa Savienībai aktīvāk iesaistīties apmaiņā ar starptautiskajiem partneriem, lai noteiktu sadarbības jomas un, ja vien iespējams, izvairītos no dublēšanās un savstarpēji papildinātu veicamās darbības; aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos aktīvi rīkoties starptautiskajās organizācijās un koordinēt dalībvalstu pozīcijas par to, kā efektīvi veicināt risinājumus un politiku kiberjomā;

46. uzskata, ka būtu jācenšas panākt, lai kibertelpā tiktu piemēroti jau spēkā esošie starptautiskie juridiskie instrumenti, jo īpaši Eiropas Padomes Konvencija par kibernetikas instrumentiem; tāpēc uzskata, ka pašlaik nav nepieciešams izveidot jaunu juridisko instrumentu starptautiskā līmenī; tomēr atzinīgi vērtē starptautisko sadarbību, lai izstrādātu uzvedības normas kibertelpā, atbalstot tiesiskuma nostiprināšanos tajā; uzskata, ka būtu jāapsver spēkā esošo juridisko instrumentu aktualizēšana, lai ņemtu vērā sasniegumus tehnoloģiju jomā; uzskata, ka saistībā ar jurisdikcijas jautājumiem nepieciešama rūpīga diskusija par tiesu iestāžu sadarbību un kriminālvajāšanu pārrobežu krimināllietās;

47. uzskata, ka jo īpaši ES un ASV darba grupa kiberdrošības un kibernetikas jautājumos būtu jāizmanto kā instruments, lai ES un ASV nepieciešamības gadījumā varētu apmainīties ar labāko praksi kiberdrošības politikas jomā; šajā sakarībā atzīmē, ka ar kiberdrošību saistītas jomas, piemēram, pakalpojumi, kas atkarīgi no tīklu un informācijas sistēmu drošas darbības, tiks iekļautas gaidāmajās sarunās par transatlantisko tirdzniecības un ieguldījumu partnerību, kurš jānoslēdz tā, lai aizsargātu ES suverenitāti un tās iestāžu neatkarību;

48. atzīmē, ka kiberdrošības prasmes un spējas novērst, atklāt un efektīvi cīnīties ar draudiem un ļaunprātīgiem uzbrukumiem nav vienmērīgi izplatītas visā pasaulē; uzsver, ka centienus palielināt kibernetiku un cīnīties ar kibernetikas draudiem nedrīkst izprast tikai kā sadarbību ar līdzīgi domājošiem partneriem, bet būtu arī jāiesaista reģioni ar mazāk attīstītām spējām, tehnisko infrastruktūru un tiesisko regulējumu; uzskata, ka šajā jautājumā izšķiroši svarīga ir CERT koordinēšana; aicina Komisiju veicināt trešo valstu centienus ar atbilstošiem līdzekļiem veidot pašām savas kiberdrošības spējas un, ja nepieciešams, palīdzēt šajā procesā;

Īstenošana

49. prasa augstākajā politiskajā līmenī regulāri novērtēt valstu kiberdrošības stratēģiju efektivitāti, lai pielāgotos jaunajiem globālajiem draudiem un garantētu līdzvērtīgu kiberdrošības līmeni dažādās dalībvalstīs;

50. prasa Komisijai izstrādāt precīzu plānu, kurā būtu noteikti termiņi attiecībā uz Savienības līmenī sasniedzamiem mērķiem saskaņā ar kiberdrošības stratēģiju, kā arī to novērtējumu; aicina dalībvalstis vienoties par līdzīgu valsts pasākumu īstenošanas plānu saskaņā ar šo stratēģiju;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

51. prasa, lai Komisija, dalībvalstis, Eiropols un jaunizveidotā EC3, kā arī Eurojust un ENISA iesniegtu regulārus ziņojumus, kuros novērtētu kibernetikas stratēģijā noteikto mērķu īstenošanā, norādot galvenos darbības rādītājus, ar kuriem noteikt panākumus īstenošanā;

o
o o

52. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropalam, Eurojust un Eiropas Padomei.

P7_TA(2013)0377

Digitalizācijas programma izaugsmei, mobilitātei un nodarbinātībai

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par digitalizācijas programmu izaugsmei, mobilitātei un nodarbinātībai – laiks palielināt apgriezienus (2013/2593(RSP))

(2016/C 093/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 18. decembra paziņojumu “Eiropas digitalizācijas programma – digitalizācijas virzīta Eiropas izaugsme” (COM(2012)0784),
- ņemot vērā jautājumus Komisijai un Padomei par digitalizācijas programmu izaugsmei, mobilitātei un nodarbinātībai – laiks palielināt apgriezienus (O-000085 – B7-0219/2013 un O-000086 – B7-0220/2013),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 13. jūnija Regulu (ES) Nr. 531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 14. marta Lēmumu Nr. 243/2012/ES, ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu ⁽²⁾,
- ņemot vērā to, ka joprojām tiek apspriests Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, un jo īpaši ņemot vērā grozīto priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vadlīnijām Eiropas telekomunikāciju tīkliem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1336/97/EK (COM(2013)0329),
- ņemot vērā 2010. gada 5. maija rezolūciju par jaunu Eiropas digitālo programmu – 2015.eu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 27. septembra paziņojumu “Mākoņdatošanas potenciāla atraisīšana Eiropā” (COM(2012)0529),
- ņemot vērā 2012. gada 25. janvāra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (COM(2012)0011),

⁽¹⁾ OV L 172, 30.6.2012., 10. lpp.

⁽²⁾ OV L 81, 21.3.2012., 7. lpp.

⁽³⁾ OV C 81 E, 15.3.2011., 45. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā 2011. gada 19. oktobra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (COM(2011)0665),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 19. maija paziņojumu “Digitālā programma Eiropai” (COM(2010)0245),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2013. gada 24. un 25. oktobra sanāsmē Eiropadome plāno pieņemt secinājumus par Eiropas digitalizācijas programmu;
- B. tā kā 2010. gadā pieņemtā Eiropas digitalizācijas programma ir īstenojama, obligāti samazinot atšķirības starp dalībvalstīm, sevišķi attiecībā uz ātru un īpaši ātru fiksētā un mobilā platjoslas tīkla infrastruktūras pieejamību;
- C. tā kā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) ir digitālās sabiedrības pamatā un pašlaik nodrošina aptuveni 20 % no ES gada produktivitātes pieauguma un 4,5 % no ES IKP, kā arī piesaista 25 % no privātā sektora līdzekļiem, kas Eiropas Savienībā tiek ieguldīti pētniecības un izstrādes nozarē, un tādēļ tās var ārkārtīgi lielā mērā veicināt izaugsmi un nodarbinātību;
- D. tā kā pilnīga digitālās ekonomikas potenciāla izmantošana Eiropas Savienībā varētu ļoti spēcīgi ietekmēt tautsaimniecību, veicinot straujāku izaugsmi un radot vairāk darbvietu; tā kā šī iemesla dēļ minētā potenciāla atraisīšana ir viena no izaugsmei un konkurētspējai svarīgākajām pārmaiņām, kas palīdzētu ES pārvarēt pašreizējo krīzi;
- E. tā kā tiek lēsts, ka līdz 2020. gadam internetam būs pieslēgti 50 miljardi ierīču un ka globālais datplūsmas apjoms līdz 2017. gada beigām būs piecpadsmit reizes lielāks; tā kā šo eksponenciālo platjoslas datplūsmas pieaugumu varēs nodrošināt tikai visas Savienības un katras dalībvalsts līmenī īstenota vērienīga politika, kas ļaus palielināt gan fiksēto, gan mobilo tīklu jaudu, lai ES patiesi spētu panākt straujāku izaugsmi un lielāku konkurētspēju un produktivitāti;
- F. tā kā, ņemot vērā straujo notikumu gaitu citos kontinentos, pašreizējie digitalizācijas programmas mērķi ir zaudējuši aktualitāti, un tādēļ tie nav pietiekami vērienīgi, lai garantētu, ka līdz 2020. gadam ES kļūst par pasaules mēroga līderi telekomunikāciju nozarē;
- G. tā kā Parlaments un Padome joprojām nav saņēmuši no Komisijas priekšlikumus par tīkla neitralitāti un universālo pakalpojumu,
1. uzsver, ka, cenšoties veicināt izaugsmi un pārvarēt krīzi, galvenais uzsvars Eiropas Savienībai ir jāliek uz digitalizācijas programmu un pilnīgu vienota digitālā tirgus izveidi; uzskata, ka ir jāuzņemas politiska vadība gan ES, gan valstu līmenī, likvidējot šķēršļus, kas pašlaik kavē vienota digitālā tirgus izveidi, un tādējādi radot darbvietas un veicinot izaugsmi Eiropas Savienībā; atgādina, ka digitālās ekonomikas pieauguma temps septiņas reizes pārsniedz pārējās ekonomikas pieauguma tempu, un norāda, ka pilnīga vienotā digitālā tirgus izveide varētu veicināt ekonomisko izaugsmi par EUR 110 miljardiem gadā;
 2. norāda, ka ES ir aktuāli daudzi un dažādi faktori, kas vienlaicīgi apgrūtina IKP pieaugumu laikā, kad augsts parāda un deficīta līmenis ierobežo spēju veicināt izaugsmi ar publisko līdzekļu palīdzību, un aicina ES iestādes un dalībvalstis izmantot ikvienu instrumentu, kas varētu sekmēt izaugsmi; norāda, ka IKT ir būtiski svarīgas transformatīvas tehnoloģijas ikvienā ekonomikas nozarē, sevišķi tādās jomās kā veselības aprūpe, enerģētika, sabiedriskie pakalpojumi un izglītība;

Eiropa bez viesabonēšanas 2015. gadā

3. pauž nožēlu, ka telekomunikāciju tirgus joprojām ir sašķelts atsevišķu valstu tirgos ar mākslīgām robežām un ka to nevar uzskatīt par vienotu ekonomikas tirgu, kurā tiek sekmēta konkurence;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

4. uzsver, ka nozares analītiķi ir norādījuši – daudzos gadījumos viesabonēšana nodrošina 10 % no ES operatoru ieņēmumiem, un vērš uzmanību uz to, ka jaunākie Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes analīzes dati liecina – uzņēmumi un patērētāji par viesabonēšanas zvaniem maksā vidēji divas reizes lielāku cenu par to, kas pašiem operatoriem ir jāmaksā vairumtirgū;
5. pauž nožēlu, ka šī nesamērīgā viesabonēšanas peļņas norma sadārdzina mobilitāti ES; norāda, ka tas savukārt nelabvēlīgi ietekmē izaugsmi un labklājību, jo mobilitāte ir viens no ES izaugsmes veicināšanai svarīgākajiem faktoriem;
6. uzsver, ka maksa par viesabonēšanu ir jāatceļ, jo tam ir izšķiroša nozīme, lai rosinātu jaunradi, veidojot lielāku iekšējo tirgu novatoriskiem produktiem un pakalpojumiem;
7. uzskata – vienota telekomunikāciju tirgus pašlaik nav, un viens no iemesliem ir tas, ka būtiski atšķiras maksa par iekšzemes un viesabonēšanas pakalpojumiem; tādēļ ir pārliecināts, ka strukturpolitikas pasākumiem būtu jāpalīdz veidot patiesi iekšējs digitālais tirgus, kurā tiek veicināta konkurence un nav atšķirības starp iekšzemes un viesabonēšanas tarifiem, tā izveidojot ES mēroga mobilo sakaru tirgu;
8. atgādina Padomei un Komisijai, ka saskaņā ar Eiropas digitalizācijas programmu līdz 2015. gadam ir jāpanāk, lai atšķirība starp viesabonēšanas un iekšzemes tarifiem būtu tuva nullei, un ka Regulas (ES) Nr. 531/2012 mērķis ir panākt, lai būtu izveidots iekšējais mobilo sakaru pakalpojumu tirgus un lai galarezultātā būtu likvidēta atšķirība starp iekšzemes un viesabonēšanas tarifiem;
9. uzskata, ka, veicot pasākumus, kas vērsti uz pilnīgu vienotā digitālā tirgus izveidi, būtu jānodrošina, lai līdz 2015. gadam vairs nebūtu atšķirības starp viesabonēšanas un iekšzemes tarifiem, jo tas ļaus atcelt viesabonēšanu visā ES (zvaniem, izziņām un datu pārraidei);
10. atgādina – jauniem telekomunikāciju operatoru piedāvājumiem vajadzētu būt lietotājdraudzīgiem un pārredzamiem, tā nepieļaujot, ka telekomunikāciju nozarē veidojas jauni slēptie šķēršļi;
11. atgādina, ka Komisijai ir jāpārskata tas, kā darbojas Regula (ES) Nr. 531/2012, jāvērtē viesabonēšanas tirgus konkurētspēja, jāizsver, cik izdevīga patērētājiem ir bijusi reāli samazināta maksa par viesabonēšanas pakalpojumiem, un jāanalizē atšķirība starp viesabonēšanas un iekšzemes tarifiem, cita starpā arī tas, vai ir pieejami piedāvājumi, kas nodrošina vienotu tarifu par iekšzemes un viesabonēšanas pakalpojumiem;
12. norāda, ka patiesi vienotu digitālo tirgu nevarēs izveidot, tikai atceļot maksu par viesabonēšanu; īpaši uzsver to, ka šis pasākums ir jāskata visaptverošas Eiropas digitalizācijas stratēģijas kontekstā, kas vērsta tieši uz infrastruktūras attīstību un pieejamību, tā vairojot iespējas saglabāt esošās un radīt jaunas darbvietas šajā nozarē;
13. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par to, ka tā iesniegs tiesību aktu kopumu, kas ļautu likvidēt šķēršļus, kuri vēl joprojām kavē vienota ES digitālā tirgus darbību; aicina Komisiju novērtēt izaugsmes potenciālu, ko telekomunikāciju nozarei garantētu vienota digitālā tirgus izveide Eiropas Savienībā;

Infrastruktūra un mobilitāte

14. vērš uzmanību uz to, ka ir jāpanāk, lai Eiropas digitalizācijas programmā nospraustie mērķi attiecībā uz platjoslas izmantošanu un pieejamību, elektronisko komerciju, e-iekļaušanu, pārrobežu sabiedriskajiem pakalpojumiem, pētniecību un jaunradi, arī turpmāk būtu nepārspējama prioritāte, jo tikai tā ES spēs pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz digitālā sabiedrība;
15. atgādina, ka līdz ar nepieciešamību likvidēt šķēršļus, kas kavē vienota ES digitālā tirgus izveidi, absolūta ES prioritāte ir ieguldīt līdzekļus optimālas, ļoti ātra interneta platjoslas infrastruktūras attīstībā;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

16. uzsver, ka mums ir vajadzīgi vērienīgi un tālejoši mērķi 2020. gadam, ja vēlamies, lai ES kļūtu par digitālās revolūcijas mājvietu un atgūtu savas līderpozīcijas pasaules mērogā; uzskata, ka pārskatītam tālejošam digitalizācijas programmas mērķim vajadzētu būt – līdz 2020. gadam pieslēgt visas ES mājsaimniecības platjoslas tīklam ar datplūsmas ātrumu 100 megabiti sekundē un panākt, lai 50 % mājsaimniecību abonētu pieslēgumu, kura datplūsmas ātrums ir vismaz 1 gigabits sekundē; atzīmē, ka Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja savā ziņojumā par vadlīnijām Eiropas telekomunikāciju tīkliem un Lēmuma Nr. 1336/97/EK atcelšanu jau ir paudusi atbalstu šādu vērienīgu mērķu īstenošanai;

17. pauž dziļu nožēlu, jo daudzas dalībvalstis nav ievērojušas 2013. gada 1. janvāra termiņu, kas bija noteikts, lai piešķirtu t. s. digitālās dividendes spektru mobilo sakaru platjoslas pakalpojumiem 800 MHz frekvenču joslā, kā tas paredzēts radiofrekvenču spektra politikas programmā; uzsver, ka šī aizkavēšanās ir nelabvēlīgi ietekmējusi 4G tīklu izveidi Eiropas Savienībā, un tādēļ aicina dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai garantētu 800 MHz frekvenču joslas pieejamību, sniedzot mobilo sakaru platjoslas pakalpojumus, un aicina Komisiju pilnībā izmantot savas pilnvaras, lai panāktu ātru tās ieviešanu;

18. norāda – ir sagaidāms, ka platjoslas pārklājums būs krietni mazāks, nekā tas noteikts Eiropas digitalizācijas programmas mērķos; tādēļ ir pārliecināts, ka ES spēja konkurēt pasaules mērogā kļūs vēl niecīgāka, ja netiks ieguldīts krietni vairāk līdzekļu turpmākā tīklu attīstībā; uzskata, ka Komisijai, ņemot vērā Vienotā tirgus aktu, būtu jāsniedz arī plašs pārskats par telekomunikāciju tirgus tiesisko regulējumu, jo tas veicinātu ieguldījumus gan fiksēto, gan mobilo tīklu infrastruktūrā;

19. uzskata, ka nedrīkst vājināt konkurenci, jo tā veicina ieguldījumus jaunā digitālā infrastruktūrā, kas rosina ekonomisko izaugsmi; ir pārliecināts, ka izšķiroša nozīme ir tam, lai Komisija garantētu tiesisko regulējumu, kas ļauj visiem tirgus dalībniekiem ieguldīt līdzekļus novatoriskā digitālā infrastruktūrā; uzskata, ka tādēļ jauni noteikumi par to, kā noteikt rentablu maksu par nākamās paaudzes piekļuves tīklu izmantošanu, būtu jāizstrādā, atspoguļojot konkurences procesu katrā dalībvalstī un respektējot nacionālo regulatoru prerogatīvas; ir pārliecināts, ka šai nolūkā nacionālajiem regulatoriem būtu jāstrādā, lai sasniegtu kopīgus mērķus (piemēram, Eiropas digitalizācijas programmas mērķus), izmantojot to, ka tie labāk pazīst savu vietējo tirgu un tiem ir īpašas zināšanas par attiecīgo tirgu;

20. aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus, kas ļautu fundamentāli pārskatīt elektronisko komunikāciju tiesisko regulējumu;

21. vērš uzmanību uz to, ka ir svarīgi pabeigt Eiropas digitalizācijas programmā uzskaitītās darbības, jo īpaši attiecībā uz izturīgu, uzticamu infrastruktūru un pakalpojumiem un datu aizsardzības režīmu;

22. atgādina Komisijai, ka tai ir jāvērtē un jāpārskata Informācijas sabiedrības direktīva (2001/29/EK⁽¹⁾), lai garantētu, ka vienotais ES digitālais tirgus ir prognozējams, elastīgs un nodrošina mobilitāti, kā Eiropas Parlaments to pieprasījis 2012. gada 11. decembra rezolūcijā par digitālās brīvības stratēģiju ES ārpolitikā⁽²⁾;

IKT jauniešu nodarbinātībai

23. uzsver – pilnībā funkcionāls vienots digitālais tirgus ir jāveido, rīkojoties saskaņoti, lai garantētu, ka ikvienam ir pieejams internets neatkarīgi no atrašanās vietas un visiem ir tā lietošanai vajadzīgās prasmes;

24. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada martā ir izveidota "Lielā koalīcija digitālo darbvietu aizpildīšanai", kurai var pievienoties ikviens ieinteresētā persona; aicina Komisiju nodrošināt, lai Lielā koalīcija nekavējoties sāktu strādāt, panākt tai identiskas iniciatīvas īstenošanu katrā dalībvalstī un garantēt tās dalībniekiem priekšrocības attiecībā uz Savienības finansējuma pieejamību pasākumu atbalstam;

25. uzsver, ka bezdarbs, tostarp jauniešu un ilgtermiņa bezdarbs, Eiropas Savienībā ir sasniedzis nepieņemami augstu līmeni, kas, šķiet, tāds būs arī tuvākajā nākotnē, un ka ir steidzami un apņēmīgi jārikojas visos politiskajos līmeņos;

⁽¹⁾ OV L 167, 22.6.2001., 10. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0470.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

26. norāda – pašlaik Eiropas Savienībā IKT jomā ir nodarbināti vairāk nekā 4 miljoni cilvēku, turklāt šis skaits katru gadu palielinās par 3 %, tomēr Komisija lēš, ka pat krīzes apstākļos līdz 2015. gadam IKT nozarē no 700 000 līdz pat 1 miljonom augstas kvalitātes darbvietu būs vakantas; uzsver, ka tādēļ, risinot augošā bezdarba, jo īpaši jauniešu bezdarba, problēmu, ārkārtīgi liela nozīme var būt e-prasmēm un digitālajai izglītībai;

27. atzinīgi vērtē to, ka Savienības līmenī ir ieviesta shēma “Garantija jauniešiem” ar mērķi nodrošināt, lai ikviens Eiropas jaunietis saņemtu kvalitatīvu darba piedāvājumu, lai viņam būtu pieejama tālākizglītība un apmācība, mācekļa vai stažiera prakse četru mēnešu laikā pēc tam, kad viņš beidzis skolu vai kļuvis par bezdarbnieku; tomēr norāda, ka ar EUR 6 miljardiem, kas Jaunatnes nodarbinātības ierosmei atvēlēti nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS), pilnīgi noteikti būs par maz, lai risinātu tik iespaidīgu problēmu; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai šis pasākums būtu maksimāli efektīvs, šai nolūkā dodot priekšroku digitālo prasmju ieguvei; uzsver, ka digitālajām prasmēm ir jāklūst par neatņemamu profesionālās apmācības daļu, tā garantējot, ka nepieciešamās prasmes var iegūt gan jaunā paaudze, gan pašlaik nodarbinātie;

IKT mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)

28. atgādina, ka internets ir vienota digitālā tirgus stūrakmens, jo tā ir nozīmīga platforma, kas ļauj ikvienam piedāvāt pakalpojumu vai novatorisku produktu citiem, tā radot darbvietas un veicinot MVU veidošanos, turklāt internets ir arī sabiedriskās saziņas vide;

29. uzsver, ka MVU ir ES ekonomikas pamatelements un ka ir jārikojas enerģiskāk, lai veicinātu Eiropas Savienības MVU konkurētspēju pasaules mērogā un veidotu iespējami labvēlīgāku vidi jaunu, daudzsološu tehnoloģisko risinājumu (piemēram, mākoņdatošanas) izmantošanai, jo tas ļoti spēcīgi vairo ES konkurētspēju;

30. norāda, ka mūsdienās aizvien vairāk Eiropas iedzīvotāju, sevišķi jauniešu, ierastās darba ņēmēja karjeras vietā izvēlas kļūt par uzņēmējiem, iedvesmojoties no vēl nebijušām iespējām, ko piedāvā tīmeklis, mākoņdatošana, mobilās platformas, sociālie tīkli un milzīgās datplūsmas; aicina Komisiju un dalībvalstis veidot uzņēmējdarbībai labvēlīgāku vidi, kurā vieglāk pieejams finansējums (“atļauja bankrotēt”), tirgi, tīkli un prasmes, un šāda vide ir jāatbalsta, izmantojot riska sadales shēmas, riska kapitālu, labvēlīgu nodokļu režīmu un tīklošanas pasākumus;

Publiskā sektora digitalizācija

31. uzsver, ka publiskā sektora digitalizācijai būtu jādod priekšroka, sperot nākamos soļus Eiropas digitalizācijas programmas mērķu sasniegšanas virzienā, jo tās rezultātā samazināsies publiskās pārvaldes izmaksas un iedzīvotāji saņems efektīvākus pakalpojumus, turklāt šīs digitalizācijas ārkārtīgi labvēlīgais sviras efekts būs jūtams ikvienā tautsaimniecības nozarē;

32. pauž nožēlu, jo valstu mākoņdatošanas stratēģijas tiek īstenotas, novārtā atstājot vērienīgu un iedarbīgu Eiropas stratēģiju; aicina Komisiju sagatavot stingrākus priekšlikumus un noteikt resursus, kas būs pietiekami efektīvi, lai ES kļūtu par līderi standartizācijas ziņā;

33. īpaši uzsver mūsdienīgas publiskās pārvaldes būtisko nozīmi, nosakot to, kā tiek veidota un īstenota nodarbinātību, izaugsmi un konkurētspēju veicinoša politika; uzsver, ka būtu jāizmanto IKT potenciāls, lai panāktu rezultatīvāku un efektīvāku publiskā sektora darbību, vienlaikus samazinot administratīvo slogu; norāda, ka IKT var sekmēt nodokļu iekasēšanas un veselības aprūpes sistēmas reformu, panākt, ka laicīgāk tiek veikti maksājumi piegādātājiem, kā arī uzlabot tiesu sistēmas efektivitāti; uzskata, ka revolucionāra pieeja ir īstenojama tieši attiecībā uz veselības aprūpi, sniedzot izmaksu ziņā izdevīgākus un individuālām vajadzībām atbilstošākus pakalpojumus pacientiem un nozares profesionāļiem;

34. aicina Komisiju un dalībvalstis panākt, lai raitāk darbotos Eiropas Mākoņdatošanas partnerība;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Finansējums IKT – daudzgadu finanšu shēma

35. pauž nožēlu par to, ka krasi tiks samazināts EUR 9,2 miljardu finansējums, ko laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam Komisija ierosinājusi piešķirt ieguldījumiem IKT jomā, izmantojot Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu; uzsver, ka, ņemot vērā jaunos finansēšanas apstākļus, ir vēl jo svarīgāk ieguldīt līdzekļus platjoslas tīklos, izmantojot struktūrfondus un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, un ka būtu jāatvēl vairāk līdzekļu 2007.–2013. gada plānošanas periodam;

36. uzsver, ka ES finansējums ieguldījumiem IKT jomā ir jāpiešķir mērķtiecīgāk un ka nākamajā daudzgadu finanšu shēmā IKT būtu jāatvēl šīs nozares potenciālam un ekonomiskajai ietekmei atbilstošs finansējuma apjoms; prasa visā daudzgadu finanšu shēmā ar IKT saistīto izdevumu daļai piešķirt lielāku prioritāti nekā 2007.–2013. gada periodā;

o

o o

37. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

P7_TA(2013)0378

Stāvoklis Sīrijā**Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Sīrijā (2013/2819(RSP))**

(2016/C 093/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Sīriju,
 - ņemot vērā Ārlietu padomes 2013. gada 23. janvāra, 18. februāra, 11. marta, 22. aprīļa, 27. maija, 24. jūnija, 9. jūlija un 22. jūlija secinājumus par Sīriju, ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 8. februāra secinājumus par Sīriju,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos Ketrinas Eštones 2013. gada 21. augusta paziņojumu par jaunākajiem ziņojumiem par ķīmisko ieroču izmantošanu Damaskā, 2013. gada 23. augusta paziņojumu par lielo steidzamību Sīrijas konfliktam rast politisku risinājumu (kurā atspoguļota 2013. gada 7. septembrī pieņemtā ES vienotā nostāja attiecībā uz Sīriju) un 2013. gada 10. septembra paziņojumu par priekšlikumu nodot Sīrijas rīcībā esošos ķīmiskos ieročus starptautiskajā kontrolē,
 - ņemot vērā 1949. gada Ženēvas konvencijas un to papildprotokolus, Hāgas konvencijai pievienoto Ženēvā 1925. gada 17. jūnijā parakstīto Ženēvas Protokolu par aizliegumu kara laikā izmantot smacējošas, indīgas un citas gāzes un bakterioloģiskās metodes, kā arī Ķīmisko ieroču konvencijā noteiktos standartus,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar ANO informāciju kopš Sīrijas miermīlīgo protesta akciju vardarbīgas apspiešanas sākuma 2011. gada martā ir nogalināti vairāk nekā 100 000 cilvēku, no kuriem vairākums ir civiliedzīvotāji, tā kā saskaņā ar ANO Humānās palīdzības koordinācijas biroja (OCHA) datiem 4,25 miljoni cilvēku ir pārvietoti iekšzemē un ir vairāk nekā 2 miljoni Sīrijas bēgļu, galvenokārt Turcijā, Jordānijā, Libānā, Ēģiptē un Irākā;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- B. tā kā 2013. gada 21. augustā Damaskas piepilsētās notika plaša mēroga ķīmisks uzbrukums, kurā tika nogalināti simtiem cilvēku, to skaitā daudzas sievietes un bērni; tā kā šāds uzbrukums ir klajš starptautisko tiesību pārkāpums, kara noziegums un noziegums pret cilvēci; tā kā informācija no daudziem dažādiem avotiem apstiprina, ka šāds uzbrukums ir noticis, un tas šķiet nopietns pierādījums tam, ka Sīrijas režīms ir atbildīgs par šiem uzbrukumiem;
- C. tā kā 2013. gada 25. augustā, t. i., četras dienas pēc ķīmiskā uzbrukuma, Sīrijas valdība piekrita atļaut ANO inspektoriem apmeklēt vietu, kur notika uzbrukums; tā kā ANO ģenerālsekretārs *Ban Ki-moon* mudināja inspektoru grupu sniegt ziņojumu pēc iespējas drīz; tā kā ANO inspekcijas misija ir pilnvarota noteikt tikai to, vai ķīmiskie ieroči tika izmantoti vai ne, un tai nav pilnvaru risināt jautājumu par to, kas bija atbildīgs par uzbrukumu;
- D. tā kā ANO ģenerālsekretārs *Ban Ki-moon* 2013. gada 9. septembrī un Komisijas priekšsēdētāja vietniece/Savienības augstā pārstāve Ketrina Eštone 2013. gada 10. septembrī atzinīgi novērtēja priekšlikumu nodot Sīrijas režīma rīcībā esošos ķīmiskos ieročus starptautiskajai sabiedrībai, lai tos iznīcinātu, un tā kā šo priekšlikumu ir atbalstījusi Krievija, Irāna un Sīrijas režīms; tā kā *Ban Ki-moon* sacīja, ka viņš ir apsvēris domu mudināt Drošības padomi pieprasīt šo ieroču un ķīmisko prekursoru krājumu nekavējošu nodošanu un novietošanu tādās vietās Sīrijā, kur tos var droši uzglabāt un iznīcināt,
1. asi nosoda civiliedzīvotāju masu slepkavošanu 2013. gada 21. augustā, kād, izmantojot ķīmiskos ieročus, saskaņā ar rietumvalstu izlūkošanas datiem tika nogalināti vismaz 1 400 cilvēku, no tiem 400 bērnu, un norāda, ka no dažādiem avotiem saņemtā informācija liecina par to, ka par šo uzbrukumu atbildība jāuzņemas Sīrijas režīmam;
 2. norāda, ka starptautiskā sabiedrība nevar nereaģēt uz tik šausminošu ķīmisko ieroču izmantošanu; uzsver, ka gadījumi, kad jo īpaši pret civiliedzīvotājiem ir izmantoti ķīmiskie ieroči, ir neiedomājami humanitāro tiesību pārkāpumi, kara noziegums un noziegums pret cilvēci – tāpēc ir nepieciešama skaidra, spēcīga, mērķtiecīga un vienota reakcija, neizslēdzot nepieciešamo atturošo pasākumu īstenošanu, lai nepārprotami darītu zināmu, ka šādi noziegumi nav pieļaujami, un lai novērstu ķīmisko ieroču atkārtotu izmantošanu Sīrijā vai citviet;
 3. atzinīgi vērtē ES nostāju attiecībā uz Sīriju, par kuru tika panākta vienošanās ES ārlietu ministru 2013. gada 7. septembra neoficiālajā sanāksmē; uzsver, ka attiecībā uz stāvokli Sīrijā dalībvalstīm ir vajadzīga saskaņota kopējā pieeja; aicina ES un tās dalībvalstis turpināt Ārlietu padomē apspriest stāvokli Sīrijā un izvērtēt, kādus pasākumus ES varētu pieņemt, lai atbalstītu Sīrijas opozīcijas demokrātiskos spēkus, veicinātu dialogu un kopēju pieeju ar citiem starptautiskās sabiedrības locekļiem un sniegtu turpmāku humāno palīdzību iedzīvotājiem Sīrijā un kaimiņvalstīs; uzsver, ka ES būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai sazinātos ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem un visā reģionā mazinātu saspīlējumu;
 4. aicina ANO ātri pabeigt rūpīgo izmeklēšanu par ķīmisko ieroču izmantošanu Sīrijā; prasa inspektoru grupai pēc iespējas ātrāk nosūtīt ziņojumu Drošības padomes locekļiem, lai tie varētu apspriest masu slepkavības Sīrijā, pamatojoties uz ANO izmeklēšanas grupas secinājumiem, un izvērtēt, kādus pasākumus līdz ar to vajadzētu pieņemt, lai reaģētu uz ķīmisko ieroču izmantošanu Sīrijā un sauktu pie atbildības vainīgās personas;
 5. atzinīgi vērtē priekšlikumu nodot starptautiskās sabiedrības rīcībā Sīrijas ķīmisko ieroču arsenālu, lai pēc iespējas ātrāk šos ieročus iznīcinātu pēc starptautiskās sabiedrības izteiktā ultimāta, kam pievienota ANO Drošības padomes saistoša rezolūcija, kurā noteikts, ka tās neievērošanas gadījumā minēto pasākumu var īstenot, pamatojoties uz visiem instrumentiem, kas paredzēti ANO Statūtos;
 6. uzskata, ka starptautiskajai sabiedrībai būtu jārod politisks risinājums Sīrijai, lai pārtrauktu vardarbību, novērstu ķīmisko ieroču turpmāku izmantošanu un veicinātu pāreju uz demokrātiju; aicina jo īpaši Krieviju un Ķīnu kā ANO Drošības padomes pastāvīgās locekles pildīt savus pienākumus un sekmēt kopējas nostājas panākšanu un diplomātisku risinājumu Sīrijas krīzei, neizslēdzot ANO Ģenerālās asamblejas nozīmi, jo tā var pārņemt šā jautājuma risināšanu, ja Drošības padomē notiek atkārtota bloķēšana; pauz pārlicību par to, ka ilgstošu risinājumu pašreizējai krīzei Sīrijā var panākt tikai ar Sīrijas iedzīvotāju virzītu iekļaujošu politisku procesu, ko atbalsta starptautiskā sabiedrība; šajā ziņā turpina

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

atbalstīt ES un tās dalībvalstu, kā arī ANO un Arābu valstu līgas kopīgā īpašā pārstāvja *Lakhdar Brahimi* centienus panākt progresu gan saistībā ar Ženēvas II procesu, gan Drošības padomē; atkārtoti prasa Drošības padomei nodot lietu par stāvokli Sīrijā Starptautiskajā Krimināltiesā, lai tiktu veikta oficiāla izmeklēšana; atkārtoti aicina prezidentu *Bashar al-Assad* un viņa režīmu atkāpties, lai varētu sākt demokrātisku pārejas procesu;

7. pauž lielas bažas par humanitāro krīzi, kas turpinās Sīrijā, un par tās ietekmi uz kaimiņvalstīm; mudina ES un tās dalībvalstis pildīt pienākumus saistībā ar humānās palīdzības sniegšanu un pastiprināt palīdzību Sīrijas bēgļiem; atkārtoti aicina visas valstis izpildīt solījumus, ko tās sniedza līdzekļu devēju konferencē Kuveitā 2013. gada 30. janvārī; aicina visas konfliktā iesaistītās puses veicināt humānās palīdzības nodrošināšanu un palīdzības sniegšanu pa visiem iespējamiem kanāliem, tostarp pāri robežām un konflikta zonām, un nodrošināt visa medicīniskā personāla un humānās palīdzības sniedzēju drošību;

8. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu parlamentiem un valdībām, ANO ģenerālsekrētam, kā arī visām Sīrijas konfliktā iesaistītajām pusēm.

P7_TA(2013)0379

Stāvoklis Ēģiptē

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Ēģiptē (2013/2820(RSP))

(2016/C 093/19)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ēģipti,
- ņemot vērā 2013. gada 23. maija rezolūciju par pārejas posmā esošo Arābu pavasara valstu aktīvu atgūvi⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 8. februāra secinājumus par Arābu pavasari,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 22. jūlija un 21. augusta sanāksmē pieņemtos secinājumus par Ēģipti,
- ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja Hermanis van Rompejs un Komisijas priekšsēdētāja Žozē Manuels Barozo 2013. gada 18. augusta kopīgo paziņojumu par Ēģipti;
- ņemot vērā augstās pārstāves Ketrīnas Eštones piezīmes pēc 2013. gada 21. augustā notikušās Ārlietu padomes Ēģiptei veltītās ārkārtas sanāksmes, augstās pārstāves 2013. gada jūlija un augusta paziņojumus par situāciju un notikumiem Ēģiptē, kā arī augstās pārstāves un ASV valsts sekretāra Džona Kerija 2013. gada 7. augusta kopīgo paziņojumu par stāvokli Ēģiptē,
- ņemot vērā ES un Ēģiptes 2001. gada asociācijas nolīgumu, kurš stājās spēkā 2004. gadā un kuru papildināja 2007. gada rīcības plāns, kā arī Komisijas 2013. gada 20. marta progresa ziņojumu par tā īstenošanu,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0224.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā 2012. gada 14. novembrī notikušās ES un Ēģiptes darba grupas sanāksmes līdzpriekšsēdētāju secinājumus,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2013. gada 18. jūnijā publicēto ziņojumu par ES sadarbību ar Ēģipti pārvaldības jomā,
 - ņemot vērā 1948. gadā pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 1966. gadā pieņemto Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram ir pievienojusies arī Ēģipte,
 - ņemot vērā 2013. gada 8. jūlijā Ēģiptē izdoto konstitucionālo deklarāciju, ierosinot konstitucionālo grozījumu ceļvedi un jaunas vēlēšanas,
 - ņemot vērā Ēģiptes pagaidu valdības “Programmu virzības uz demokrātiju saglabāšanai”,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā Ēģipte ir lielākā Arābu valsts, kas tādēļ ir ļoti nozīmīga Vidusjūras dienvidu reģionā, svarīga ES tirdzniecības partnervalsts un lielas ES palīdzības saņēmēja; tā kā politiskajiem, ekonomiskajiem un sociālajiem notikumiem Ēģiptē ir būtiska ietekme visā reģionā un ārpus tā;
- B. tā kā prezidents M. Mursi un viņa valdība nespēja laikā pildīt solījumus ekonomikas jomā, ņemt vērā visu Ēģiptes sabiedrības demokrātisko spēku likumīgo pamatu un īstenot iedzīvotāju prasīto demokrātisko pāreju pēdējo divu gadu radīja aizvien lielāku politisko polarizāciju un bija par iemeslu plašām demonstrācijām, kurās prezidentu M. Mursi aicināja atkāpties no amata, un vardarbīgām sadursmēm;
- C. tā kā 2013. gada 30. jūnijā Kairā un citās Ēģiptes pilsētās pulcējās miljoniem protestētāju pret prezidentu M. Mursi, pieprasot viņa demisiju; tā kā pēc 2013. gada 3. jūlija demonstrācijām bruņoto spēku vadītājs ģenerālis Abdul Fattah al-Sisi vadīja militāro apvērsumu, kurā gāza prezidentu M. Mursi un viņa valdību; tā kā Bruņoto spēku Augstākā padome 2013. gada 4. jūlijā paziņoja par konstitūcijas darbības apturēšanu, varas nodošanu Augstākās konstitucionālās tiesas priekšsēdētājam līdz jaunām prezidenta vēlēšanām, kurām jāseko parlamenta vēlēšanām un valsts koalīcijas valdības un komitejas izveidei, lai izskatītu grozījumus konstitūcijā; tā ka tajā pašā dienā Adli Mansuri tika iecelts par pagaidu prezidentu;
- D. tā kā pagaidu prezidents atlaida parlamenta augšpalātu, paziņoja par deviņu mēnešu pārejas perioda plānu, kura laikā 2012. gada konstitūcija tiktu grozīta un pieņemta referendumā, un kuram sekotu parlamenta un prezidenta vēlēšanas, un ministru prezidenta pienākumu izpildītāja iecelšana; tā kā pārejas ceļvedi apstiprināja Ēģiptes augstākās islāma un koptu kristiešu autoritātes, ievērojami liberālie politiķi un salafistu Gaismas partija (*Nur*); tā kā 2013. gada 1. septembrī tika izveidota jauna konstitucionālā komiteja, kuras sastāvā ir 50 eksperti Ēģiptes nākamās konstitūcijas projekta izstrādei;
- E. tā kā bijušais valsts prezidents M. Mursi kopš 2013. gada 3. jūlija tiek turēts apcietinājumā nezināmā vietā un valsts prokurors viņu un vēl 14 personas, tostarp Musulmaņu brālības augstākos vadītājus, ir nodevis tiesai, apsūdzot viņus kūdīšanā uz slepkavību un vardarbību; tā kā daudzi Musulmaņu brālības biedri, tostarp lielākā daļa tās vadītāju, ir arestēti un gaida tiesas sēdi; tā kā 2013. gada 22. augustā bijušais diktators Hosni Mubarak tika atbrīvots no cietuma un kopš tā laika atrodas mājās arestā;
- F. tā ka Musulmaņu brālības militāras iekaušanās atbalstītāji visā Ēģiptē ir organizējuši plaša apmēra demonstrācijas, pieprasot bijušā prezidenta M. Mursi atbrīvošanu un atjaunošanu prezidenta amatā; tā kā daudzi no Musulmaņu brālības organizētajiem protestiem ir izvēršusies vardarbīgi un noveduši pie nežēlīgām sadursmēm starp iedzīvotājiem, kā arī starp Musulmaņu brālības atbalstītājiem, armiju un drošības spēkiem; tā kā 2013. gada 14. augustā Ēģiptes armija un policija izklīdināja divas bijušā prezidenta M. Mursi un Musulmaņu brālības atbalstītāju Ķabijas krustojumā un Nahdas laukumā rīkotās “sēdošās” demonstrācijas, šīs izklīdināšanas laikā gāja bojā simtiem demonstrantu un vairāki desmiti policistu;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- G. tā kā pagaidu valdība paziņoja par mēnesi ilgu ārkārtas stāvokli un paziņoja, ka tiks izveidota neatkarīga komiteja, kuras sastāvā būs valsts pārstāvji, lai izmeklētu Rabas un Nahdas nometņu iznīcināšanu; tā kā reģionālo un Ēģiptes NVO ir izteikušas acinājumu Arābu līgai veikt faktu vākšanas misiju, lai izmeklētu Ēģiptē neseno notikušos vardarbības aktus; tā kā ES un starptautiskajiem starpniekiem līdz šim nav izdevies izveidot visaptverošu politisku dialogu, un tā kā protesti, sadursmes un aresti ir turpinājušies;
- H. tā kā vardarbīgajai “sēdošo” demonstrāciju izklīdināšanai sekoja traģiska reliģisko grupu vardarbība, ko vērsa pret Ēģiptes kristiešiem, jo īpaši Musulmaņu brālības atbalstītāji; tā kā Ēģiptes drošības spēki tika apsūdzēti nespējā aizsargāt baznīcas un koptu kopienas pret paredzamiem atbaidības uzbrukumiem;
- I. tā kā ir palielinājušies terora akti un vardarbīgi uzbrukumi drošības spēkiem Sinajā, tostarp 25 policistu ārpus darba nogalināšana ziemeļu Sinajā 2013. gada 19. augustā; tā kā pret Ēģiptes iekšlietu ministru Muhamedu Ibrahimu 2013. gada 5. septembrī Kairā tika vērstas bumbas sprādziena uzbrukums;
- J. tā kā pagaidu valdība ir deklarējusi nacionālo izlīgumu un tiesiskumu par savas rīcības augstākajām prioritātēm;
- K. tā kā Ēģipte saskaras ar arvien lielākām ekonomiskām grūtībām; tā kā, lai valstī panāktu ekonomisko labklājību, ir nepieciešama politiskā stabilitāte, stabila ekonomikas politika, korupcijas apkarošana un starptautisks atbalsts; tā kā sociālais taisnīgums un augstāks iedzīvotāju dzīves līmenis ir būtiski faktori virzībā uz atvērtu, stabilu, demokrātisku, brīvu un plaukstošu Ēģiptes sabiedrību;
- L. tā kā neatkarīgām arodbiedrībām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir būtiska nozīme šajā kritiskajā politiskās, ekonomiskās un sociālās pārejas laikā Ēģiptē; tā kā brīva un neatkarīga prese un mediji ir patiesi demokrātiskas sabiedrības pamatā; tā kā Ēģiptē ir pieaugusi fiziska vardarbība un vajāšana pret žurnālistiem, bet, 2013. gada 3. septembrī Kairā tiesa piesprieda slēgt četras televīzijas stacijas, kuras vada Musulmaņu brālība vai tās atbalstītāji, sakot, ka tās darbojas nelegāli; tā kā pēdējo sešu nedēļu laikā drošības spēki veica reidus vairāku televīzijas kanālu birojos;
- M. tā kā Ēģiptes sievietes pašreizējā pārejas periodā, kad ietilpst politiskā krīze, ir īpaši neaizsargātas; tā kā demonstrantes bieži tiek pakļautas vardarbībai, seksuāliem uzbrukumiem un citiem pazemojošas attieksmes veidiem, savukārt sieviešu tiesību aktīvisti saskaras ar draudiem un vajāšanu;
- N. tā kā 2007.–2012. gada laikposmā Ēģipte saņēma ES palīdzību aptuveni EUR 1 miljarda apmērā un tā kā ES ir apņēmusies sniegt papildu palīdzību EUR 5 miljardu apmērā, kas būs pilnībā pieejama tikai tad, kad būs izpildīti Starptautiskais Valūtas fonda (SVF) izvirzītie nosacījumi;
- O. tā kā Ārlietu padome 2013. gada 21. augusta secinājumos par Ēģipti uzdeva augstajai pārstāvei sadarbībā ar Komisiju pārskatīt jautājumu par ES palīdzību Ēģiptei saskaņā ar Eiropas Kaimiņattiecību politiku (EKP) un Asociācijas nolīgumu, pamatojoties uz Ēģiptes saistībām ievērot principus, kuros tie balstās; tā kā dalībvalstis nolēma apturēt eksporta licences Ēģiptei attiecībā uz jebkādu tehniku, ko varētu izmantot represijām valstī, no jauna izvērtēt eksporta licences un pārskatīt savu Ēģiptei sniegto palīdzību drošības jomā;
- P. tā kā atbilstīgi pārskatītajai Eiropas kaimiņattiecību politikai un jo īpaši pieejai “vairāk par vairāk” ES iesaistes līmenis un apmērs attiecībā uz Ēģipti ir balstīts uz stimuliem un tādējādi ir atkarīgs no progresa saistībā ar to, kā valsts ievēro tās saistības demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības jomā,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

1. pauž stingru solidaritāti ar Ēģiptes iedzīvotājiem un patiesu līdzjūtību nesējās sadursmēs un vardarbības aktos bojā gājušo ģimenēm; aicina Ēģiptes iestādes izveidot tiesisku komiteju, lai veiktu visu slepkavību neatkarīgu izmeklēšanu, kā to 2013. gada 8. jūlijā solīja Ēģiptes prezidenta pārstāvji;
2. pauž nosodījumu par Ēģiptes drošības spēku pielietoto nesamērīgo spēku un traģiski zaudētajām dzīvībām Rabijas un Nahdas protestētāju apmetņu likvidācijas laikā; mudina Ēģiptes valdību nodrošināt to, ka drošības spēki ievieš atbilstīgu iekšējās pārskatīšanas procedūru tā, lai būtu iespējams konstatēt pārmērīga spēka pielietojumu un saukt pie atbildības vainīgos;
3. vienlaikus pauž nožēlu par to, ka Musulmaņu brālības vadība nesniedza saviem politiskajiem piekritējiem skaidras instrukcijas par atturēšanos no jebkāda veida vardarbības pret līdzpilsoņiem, armiju un policiju; pauž nožēlu arī par faktu, ka Musulmaņu brālības vadība neko neveica, lai novērstu un apturētu šīs darbības un tikai novēloti tās nosodīja; aicina Musulmaņu brālību atturēties no mudināšanas uz vardarbību un vardarbības glorificēšanas un atbalsta tiesas procesus pret tiem viņu līderiem, kuri mudināja uz vardarbību;
4. nosoda visus terorisma aktus, mudināšanu uz vardarbību, vardarbību un naidīgus izteikumus; mudina visus politiskos un drošības spēkus ievērot vislielāko savaldību un izvairīties no provokācijām, lai nepieļautu turpmāku vardarbību, jo tas ir valsts interesēs; mudina Ēģiptes pagaidu prezidentu, pagaidu valdību un armiju pildīt savu pienākumu un nodrošināt visu valsts pilsoņu drošību neatkarīgi no to politiskajiem uzskatiem un politiskās piederības; pauž nopietnas bažas par to, ka saistībā ar represijām pret Musulmaņu brālību tiek ziņots par desmitiem bērnu apcietināšanu, un prasa viņus nekavējoties atbrīvot;
5. pauž bažas par politiskās situācijas attīstību Ēģiptē; lai radītu nepieciešamos apstākļus iekļaujošam politiskam procesam, aicina Ēģiptes iestādes pēc iespējas ātrāk atsaukt ārkārtas stāvokli, atbrīvot visus politieslodzītos, tostarp no amata gāzto bijušo prezidentu M. Mursi un izturēties pret aizturētajiem, pilnībā ievērojot savas starptautiskās saistības;
6. uzsver, ka vara būtu iespējami drīz jānodod demokrātiski ievēlētām civilajām iestādēm; pauž absolūtu solidaritāti ar visiem tiem ēģiptiešiem, kuri lolo demokrātiskus centienus un vērtības savas valsts labā, un prasa ātri atjaunot demokrātisko procesu, tostarp brīvas un taisnīgas prezidenta un parlamenta vēlēšanas pilnībā iekļaujošā procesā, kurā piedalās visi demokrātiskie dalībnieki, kā arī veikt nepieciešamās ekonomikas un pārvaldes reformas; mudina Musulmaņu brālību sekmēt samierināšanas centienus; uzskata, ka piemērojot aizliegumu, izslēgšanu vai vajāšanu demokrātiskam politiskam spēkam vai dalībniekam Ēģiptē, tiktu atkārtotas pagātnes kļūdas un tikai pieaugtu radikālisms;
7. pauž atbalstu konstitūcijas izstrādes un reformēšanas procesam un uzsver, ka šajā procesā būtu jāveido pamats patiesi demokrātiskai jaunai Ēģiptei, garantējot visu Ēģiptes iedzīvotāju – vīriešu un sieviešu – pamattiesību un pamatbrīvību, tostarp reliģiskās brīvības, ievērošanu, veicinot iecietību starp reliģiskajām kopienām un to līdzaspastāvēšanu un garantējot mazākumtautību aizsardzību, kā arī biedrošanās, pulcēšanās un plašsaziņas līdzekļu brīvību; pauž stingru pārliecību, ka apspriešanās procesā par grozījumiem konstitūcijā būtu jāiesaista visi Ēģiptes politiskā spektra pārstāvji, tostarp Musulmaņu brālības mēreno uzskatu pārstāvji, un jānodrošina pienācīga sieviešu pārstāvība un ka pēc apspriešanās būtu jāriko referendums par jaunu plurālistisku konstitūciju un brīvas un taisnīgas prezidenta un parlamenta vēlēšanas;
8. prasa nekavējoties pārtraukt visa veida vardarbību, seksuālu vardarbību un cita veida degradējošu attieksmi pret sievietēm, kas piedalās protestos, un pret sieviešu tiesību aktīvistēm, veikt visu šādu gadījumu nopietnu un objektīvu izmeklēšanu un saukt vainīgos pie atbildības;
9. pauž nosodījumu par vardarbību pret koptu kopienu un daudzo baznīcu, kopienas centru un uzņēmumu iznīcināšanu visā valstī; pauž bažas par to, ka iestādes, neraugoties uz daudziem brīdinājumiem, neveica pienācīgus drošības pasākumus, lai aizsargātu koptu kopienu; atgādina par Ēģiptes sabiedrības vēsturiski iedibināto plurālismu un Eiropas koptu kopienas gadsimtiem ilgajām tradīcijām; prasa Ēģiptes valdībai visos iespējamajos veidos atbalstīt koptu kopienu tā, lai šī kopiena joprojām varētu veidot svarīgu Ēģiptes sociālās un ekonomiskās dzīves daļu un lai būtu iespējams ātri atjaunot tās mierīgu līdzaspastāvēšanu citām Ēģiptes kopienām;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

10. vēlreiz uzsver pilsoniskās sabiedrības, arodbiedrību un plašsaziņas līdzekļu ieguldījumu spēcīgas un ilgtspējīgas demokrātijas veidošanā Ēģiptē; aicina pagaidu valdību garantēt to, ka valstī var brīvi un bez valdības iejaukšanās darboties vietējās un starptautiskās pilsoniskās sabiedrības organizācijas, neatkarīgas arodbiedrības un žurnālisti; aicina Ēģiptes iestādes nodrošināt to, lai komiteja, kam uzdots sagatavot jaunu NVO tiesību aktu, izstrādā starptautiskajiem standartiem atbilstošu projektu; atbalsta Ārlietu padomes 2013. gada 21. augusta lēmumu par to, ka, ņemot vērā ekonomiskās situācijas negatīvo ietekmi uz visneaizsargātākajām Ēģiptes sabiedrības grupām, tiks turpināta ES palīdzības sniegšana sociālās ekonomikas sektoram un pilsoniskajai sabiedrībai;

11. atzinīgi vērtē Ēģiptes Valsts cilvēktiesību padomes ieteikumu valdībai atvērt ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja reģionālo filiāli Kairā un mudina Ēģiptes valdību apstiprināt šādas filiāles atvēršanu;

12. mudina Savienību ņemt vērā gan nosacītības principu ("vairāk par vairāk"), gan nopietnās ekonomiskās problēmas, ar kurām Ēģipte saskaras savās divpusējās attiecībās, gan Savienības finansiālo atbalstu šai valstij; prasa noteikt skaidrus un kopīgi pieņemtus kritērijus šajā jomā; atzinīgi vērtē Ārlietu padomes nesen pieņemto lēmumu apturēt eksporta licences Ēģiptei attiecībā uz jebkādu tehniku, ko varētu izmantot represijām valstī, no jauna izvērtēt citu militāro iekārtu eksporta licences un pārskatīt Ēģiptei sniegto palīdzību drošības jomā;

13. atkārtoti apstiprina savu apņemšanos palīdzēt Ēģiptes iedzīvotājiem virzībā uz demokrātijas un ekonomikas reformu; atzinīgi vērtē un atbalsta Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/augstās pārstāves Ketrīnas Eštones un īpašā pārstāvja Bernardino Leona centienus darboties kā starpniekiem starp pusēm, lai rastu risinājumu izklūšanai no pašreizējās politiskās krīzes;

14. ņem vērā Eiropas Revīzijas palātas konstatējumus, kas iekļauti tās 2013. gada 18. jūnija īpašajā ziņojumā par ES sadarbību ar Ēģipti pārvaldības jomā, un prasa rīkoties, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz ES finansējuma izlietošanu Ēģiptē, jo īpaši projektiem, kas vērsti uz pilsoniskās sabiedrības attīstību un mazākumtautību un sieviešu tiesību aizsardzību;

15. atkārtoti pauž aicinājumu nekavējoties izveidot ES mehānismu, lai sniegtu juridisku un tehnisku palīdzību Arābu pavasara valstīm aktīvu atgūšanas procesā, kā tas minēts Parlamenta 2013. gada 23. maija rezolūcijā, bet ko aizkavēja Ēģiptē sākušies nemieri; vēlreiz uzsver, ka bijušo diktatoru un viņu režīmu nolaupīto aktīvu atgūšanas veicināšana ir ES morāls pienākums; uzskata, ka aktīvu atguve ir ļoti politisks jautājums, jo tam ir simboliska vērtība un tas var lielā mērā palīdzēt atjaunot pārskatatbildību, radīt stabilitāti un veidot drošas iestādes attiecīgajās partnervalstīs saskaņā ar demokrātijas un tiesiskuma principiem;

16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Ēģiptes Arābu Republikas valdībai.

P7_TA(2013)0380

Kopējās drošības un aizsardzības politikas jūrlietu aspekti

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par kopējās drošības un aizsardzības politikas jūrlietu aspektiem (2012/2318(INI))

(2016/C 093/20)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu un jo īpaši tā 42., 43. un 45. pantu,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 222. pantu,
- ņemot vērā LESD 194. pantu,
- ņemot vērā Eiropas drošības stratēģiju “Droša Eiropa labākā pasaulē”, ko Eiropadome pieņēma 2003. gada 12. decembrī, un ziņojumu par tās īstenošanu “Sniegt drošību mainīgā pasaulē”, ko apstiprināja 2008. gada 11. un 12. decembra Eiropadome,
- ņemot vērā 2007. gada Integrēto Eiropas Savienības jūrniecības politiku (COM(2007)0575) un 2012. gada ziņojumu par šīs politikas progresu (COM(2012)0491),
- ņemot vērā par integrēto jūrlietu politiku atbildīgo Eiropas valstu ministru un Eiropas Komisijas 2012. gada 7. oktobra Deklarāciju par jūras un jūrlietu programmu izaugsmei un nodarbinātībai (“Limasolas deklarācija”),
- ņemot vērā Padomes 2010. gada 26. aprīļa secinājumus par jūras drošības stratēģiju,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2013. gada 15. janvāra rezolūciju par ES stratēģiju attiecībā uz Āfrikas ragu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas hartu un Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS),
- ņemot vērā 2012. gada 21. decembra Kopīgo priekšlikumu Padomes lēmumam par kārtību, kādā Savienībā īsteno solidaritātes klauzulu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 7. jūnija zaļo grāmatu “Ceļā uz turpmāko ES jūrniecības politiku: Eiropas redzējums par okeāniem un jūrām” (COM(2006)0275),
- ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 20. janvāra rezolūciju par ilgtspējīgu ES politiku attiecībā uz Tālajiem Ziemeļiem ⁽³⁾ un Komisijas 2012. gada 26. jūnija paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Eiropas Savienības politikas izstrāde saistībā ar Arktikas reģionu: kopš 2008. gada panāktais progress un turpmākie pasākumi” ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) 2012. gada rīcības kodeksu resursu apvienošanai un kopīgai izmantošanai,
- ņemot vērā 2011. gada 18. martā NATO pieņemto Alianses jūras stratēģiju,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada vienoto rīcību par Eiropas Savienības militāro operāciju (ATALANTA) ar mērķi palīdzēt Somālijas piekrastē novērst un apkarot pirātismu un bruņotas laupīšanas, un atturēt no šādiem nodarījumiem ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Padomes 2012. gada lēmumu par Eiropas Savienības misiju saistībā ar reģiona jūras spēku izveidi Āfrikas ragā (EUCAP NESTOR) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0006.

⁽²⁾ JOIN(2012)0039 – 2012/0370(NLE).

⁽³⁾ OV C 136 E, 11.5.2012., 71. lpp.

⁽⁴⁾ JOIN(2012)0019.

⁽⁵⁾ OV L 301, 12.11.2008., 33. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 187, 17.7.2012., 40. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā 2010. gada 23. novembra rezolūciju par civilmilitāro sadarbību un civilo un militāro spēju attīstīšanu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Padomes 2011. gada 14. novembra secinājumus par Āfrikas ragu un jo īpaši to pielikumā iekļauto stratēģisko satvaru,
 - ņemot vērā 2012. gada 22. novembra rezolūciju par kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošanu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā tā 2013. gada 14. martā rezolūciju par ES un Ķīnas attiecībām ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 23. oktobra rezolūciju par pirātismu jūrā ⁽⁴⁾ un 2012. gada 10. maija rezolūciju par jūras pirātismu ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A7-0220/2013),
- A. tā kā bez aizjūras teritorijām un valsts drošības objektiem pārējos okeānos ES dalībvalstīm pa visām kopā ir vairāk nekā 90 000 kilometrus gara piekraste, kas robežojas ar diviem okeāniem un četrām jūrām; tā kā ES dalībvalstu pienākums ir nodrošināt Eiropas piekrastes un teritoriālo ūdeņu, ekskluzīvo ekonomikas zonu (EEZ), kontinentālā šelfa, jūrniecības infrastruktūras un jūras resursu kontroli, drošību un aizsardzību; tā kā ES dalībvalstu pienākums ir būt galvenajām drošības garantētājām jūrniekiem, kuri strādā uz kuģiem, kas kuģo ar šo valstu karogiem, un savu valstu iedzīvotājiem; tā kā dalībvalstu nespējas kontrolēt savu jūras telpu sekas sniedz krietni tālāk par to piekrastes un jūras zonām;
- B. tā kā dalībvalstu jūras robežas veido Eiropas Savienības ārējās robežas;
- C. tā kā jūras teritorijas ir atvērtas, plašas un bezrobežu zonas, ko ierobežo vienīgi jūras jurisdikcijas; tā kā jūras telpas ir grūti kontrolēt, jo īpaši tādēļ, ka starptautisko jūras tiesību mērķis galvenokārt ir atvieglot tirdzniecību un nodrošināt brīvu pārvietošanos;
- D. tā kā 90 % ES ārējās tirdzniecības un 40 % iekšējās tirdzniecības noris, izmantojot jūras pārvadājumus; tā kā ES ir pasaules vadošā jūras kuģniecības dalībiece – Eiropas kuģu īpašnieku pārvaldījumā ir 30 % kuģu un 35 % no visas pasaules kuģu flotes tilpības, tostarp 55 % konteineru kuģu un 35 % tankkuģu, kas veido 42 % no pasaules jūras tirdzniecības apjoma; tā kā ES dalībvalstis kopā veido pasaules lielāko EEZ (aptuveni 25 miljoni kvadrātkilometru);
- E. tā kā jebkurai ES jūrlietu stratēģijai pirmām kārtām un galvenokārt būtu jāveicina LESD 21. pantā noteiktie pamatprincipi, proti, demokrātija, tiesiskums, cilvēktiesību un pamatbrīvību universālums un nedalāmība, cilvēka cieņas neaizskaramība, vienlīdzības un solidaritātes princips, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību principu ievērošana; tā kā dalībvalstu pienākums ir censties īstenot un nostiprināt starptautiskos tiesību aktus, jo īpaši UNCLOS, un nodrošināt jūras ceļu plūsmu un dabas resursu saglabāšanu, kā arī aizsargāt komerciālās un vides intereses;

⁽¹⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 7. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0455.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0097.

⁽⁴⁾ OV C 15 E, 21.1.2010., 61. lpp.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0203.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- F. tā kā ekonomikas izaugsmes, globalizācijas un pieaugošās globālās savstarpējās atkarības dēļ Savienībā ir būtiski palielinājusies pasaules jūras transporta plūsmas nozīme; tā kā strauji mainās jūrniecības ģeostratēģiskais līdzsvars, jaunietekmes valstīm pieņemot piekļuves atteikuma tehnoloģijas un stratēģijas, lai sevi pozicionētu reģionālās un pasaules jūras teritorijās, ierobežojot ASV un Eiropas piekļuvi; tā kā sarežģītāka un izklaidēta jūras drošības vide ar starptautisko līgumu vāju un atšķirīgu piemērošanu vēl vairāk apgrūtina efektīvas daudzpusējās attiecības un starptautisko sadarbību jūrlietu reglamentēšanas jomā; tā kā ES interesēs ir nodrošināt jūras drošību ne tikai tās piekrastes ūdeņos, bet arī pasaules okeānos un jūrās;
- G. tā kā vairāki faktori, piemēram, nabadzība, nepietiekama attīstība, zemi valsts kontroles un tiesībaizsardzības līmeņi, kā arī jūras ceļu neaizsargātība, palielina dažāda veida draudus kuģošanas drošībai; tā kā šos draudus var radīt gan to valstu rīcība, kuras varētu būt ieinteresētas traucējumu izraisīšanā starptautiskajās jūras ceļu plūsmās, gan nevalstisko dalībnieku nelikumīgās darbības, proti, starptautiski noziegumi (piemēram, ieroču vai narkotiku kontrabanda), starptautiskais terorisms vai pirātisms, kas izmanto sadrumstalotās vietējās, reģionālās un globālās jūrniecības pārvaldības sistēmas nepilnības; tā kā jūrniecības dalībnieku skaita pieauguma dēļ ir palielinājies likumīgo un nelikumīgo jūrniecības darbību skaits un sarežģītības pakāpe, kas aizvien vairāk apgrūtina likumīgo un nelikumīgo darbību nošķiršanu; tā kā ES tādējādi ir jāizstrādā vienota pieeja, lai risinātu sarežģītās starptautiska mēroga problēmas, ko dalībvalstis nevar atrisināt vienas;
- H. tā kā globāla mēroga skatījums uz jūras spēku spējām un jaudas plānošanu strauji mainās un gan jaunietekmes valstis, gan tradicionālās lielvaras aizvien izteiktāk apšaubā *UNCLOS* principus, starptautisko šķīrējtiesu vai regulējumu; tā kā būtiskākais ir tas, ka Ķīna īsteno savu "pērļu virtenes" politiku, dažādu noteiktu un nenorādītu iemeslu dēļ cenšoties pastiprināt un paplašināt savu klātbūtni jūrā, sākot no tirdzniecības un energoresursu piegādes ceļu nodrošināšanas līdz jūras resursu un kuģniecībai svarīgas infrastruktūras kontrolēšanai, kas ir pretrunā gandrīz visu tās Dienvidķīnas un Austrumķīnas jūru kaimiņvalstu jūras interesēm;
- I. tā kā ES un visas tās dalībvalstis ir *UNCLOS* līgumslēdzējas puses un tādējādi šī konvencija ietilpst *acquis communautaire*;
- J. tā kā ES kā globālo procesu dalībniecei ir jāapsver ar drošību saistītās problēmas un sava iespējamā atbildes reakcija, īpaši attiecībā uz tuvumā esošo Vidusjūru, Āfrikas ragu un Rietumatlantijas zonu, bet arī attiecībā uz Kluso okeānu no tā austrumiem līdz rietumiem un no Ziemeļu ledus okeāna līdz Antarktiskajam okeānam;
- K. tā kā palielinās nelegālo jūrniecības nevalstisko dalībnieku skaits, kas apdraud svarīgus jūras ceļus un infrastruktūras un izmanto valstu un to jurisdikciju nepilnības;
- L. tā kā cīņa pret šiem netradicionālajiem draudiem nereti notiek sarežģītā un bīstamā vidē, tāpēc ir vajadzīgi gan civilie, gan militārie līdzekļi; tā kā kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP), kam ir gan civilā, gan militārā dimensija, atbilstīgs regulējums, lai cīnītos pret bīstamiem draudiem jūrā un piekrastes zonās;
- M. tā kā ES viena pati nevar nodrošināt jūras drošību visā pasaulē; tā kā tai ir jāizveido spēcīgas partnerības ar trešām valstīm un reģionālajām organizācijām, jo īpaši attālākos rajonos, piemēram, Āzijā, kur ES ir grūtāk izmantot savus resursus;
- N. tā kā Eiropas drošības stratēģijā (EDS) jūras dimensija nav konkrēti pieminēta, izņemot to, ka pirātisms ir noteikts kā viens no draudiem ES; tā kā Eiropas integrētajā jūrlietu politikā (IJP) jūras jautājumi ir izklāstīti, bet drošības aspektiem ir pievērsta niecīga uzmanība, tādējādi atstājot bez uzmanības jomu, kas Eiropas Savienībai rada arvien lielākas bažas; tā kā ir obligāti jāpārskata ES pieeja jūras drošībai, jo īpaši pieņemot Eiropas jūras drošības stratēģiju (EJDS) un

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

paskaidrojot, kā IJP būtu jāveicina EDS īstenošana; tā kā šajā EJDS būtu jādefinē ES drošības intereses un stratēģiskie mērķi un jāapzina mērķi, riski, pieejamie un vajadzīgie intervences līdzekļi, kā arī iespējamās darbības zonas;

- O. tā kā EJDS ir vajadzīga, lai risinātu jautājumus saistībā ar apdraudējumu, riskiem un iespējām, ar ko Savienība saskaras jūrlietu jomā, tostarp nodrošinātu aizsardzības Eiropas iedzīvotājiem un viņu līdzekļiem; tā kā minētajai stratēģijai vajadzētu veicināt Eiropas vērtību un principu ievērošanu un ir jābūt tālredzīgai un aktīvai un jāmobilizē visas attiecīgās iestādes un civilie un militārie dalībnieki, kā arī jo īpaši jāuzsver, ka ES dalībvalstis vairs nevar atļauties attīstīt un uzturēt jūras spēkus vienīgi tam, lai tos izmantotu tikai iespējamās augstas intensitātes operācijās;
- P. tā kā saistībā ar konfliktiem un nestabilo situāciju, kas ietekmē ES intereses atklātās jūras transporta plūsmās un drošā piekļuvē, ir vajadzīga lielāka saikne starp cilvēku drošību, valsts pārvaldību un attīstību, un tā kā tāpēc par modeli visaptverošai pieejai, kurā būtu iesaistīti ES politiskie, diplomātiskie, sociālie un ekonomiskie instrumenti, vajadzētu izmantot ES stratēģiju attiecībā uz Āfrikas ragu; tā kā šai visaptverošajai pieejai vajadzētu būt EJDS kodolam un tai vajadzētu aptvert dažādu ES iniciatīvu, aģentūru un instrumentu koordināciju, lai novērstu nestabilitātes pamatcēloņus un palīdzētu atrisināt konfliktu, iedibināt mieru un palīdzētu valstu un pārvaldības veidošanas un attīstības procesā citu starpā tādās jomās kā drošības sektora reforma, energoapgāde, jūras un cita veida tirdzniecības un transporta drošība, zivsaimniecība un vides aizsardzība, kā arī ietekme uz klimata pārmaiņām,

Vispārīgas piezīmes par turpmāko Eiropas Jūras drošības stratēģiju

1. noteikti uzskata, ka ES ir ļoti ieinteresēta, lai jūras vide būtu droša, atvērta un tīra un tādējādi būtu iespējama brīva preču un cilvēku pārvietošanās un miermīlīga, legāla, godīga un ilgtspējīga okeāna bagātību izmantošana; uzskata, ka jūras transporta plūsmas ir Eiropas tirdzniecības galvenā artērija un Eiropas labklājības un ietekmes virzītājs; uzskata, ka ES un tās dalībvalstīm ir pienākums aizsargāt Eiropas iedzīvotājus un veicināt LESD 21. panta ievērošanu; un ka tādējādi būtu jāpilnveido ES institucionālā sistēma (gan civilā, gan militārā) nolūkā nodrošināt mērķu izvirzīšanu, resursus un iespējas šā uzdevuma izpildei;
2. atgādina dalībvalstīm, ka Savienība tikai uzticēšanās, savstarpējās sapratnes un patiesas solidaritātes garā spēs īstenot savus Lisabonas līgumā noteiktos pienākumus un sasniegt pasludināto mērķi – kļūt par pasaules mēroga drošības garantētāju; šajā sakarā atgādina, ka LES 42. panta 7. punkts ("savstarpējās aizsardzības klauzula" vai "savstarpējās palīdzības klauzula"), LESD 222. pants ("solidaritātes klauzula") un LES 42. panta 6. punkts (pastāvīga strukturēta sadarbība), kas ieviesti ar Lisabonas līgumu, nodrošina institucionālu regulējumu efektīvai solidaritātei visu dalībvalstu starpā Savienības drošības un aizsardzības jomā; atgādina, ka šie instrumenti vēl ir jāīsteno; jo īpaši atzinīgi vērtē Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) kopīgo priekšlikumu par kārtību, kādā Savienībā īsteno solidaritātes klauzulu, un aicina abas minētās iestādes novērtēt, ko ietvertu tā aktivizēšana, lai risinātu ar jūrniecību saistītas problēmas vai izmantotu jūras bagātības vai infrastruktūru; mudina Padomi steidzami apstiprināt šo priekšlikumu;
3. uzsver, ka UNCLOS paredz tiesisko regulējumu visu veidu darbībām, ko veic okeānos un jūrās, un ka šī konvencija var sniegt norādes jūras konfliktu risināšanai miermīlīgā ceļā; tādēļ aicina ES un tās dalībvalstis veicināt šīs konvencijas universālumu un uzstāt, ka ir vienoti un konsekventi jāīsteno tās noteikumi;
4. atzīst, ka Eiropas Savienības rīcībā jau ir daži līdzekļi un instrumenti, kas vajadzīgi, lai risinātu ar pasaules jūras drošību saistītās problēmas un apmierinātu vajadzību nodrošināt drošu un stabilu vidi, – EĀDD un Eiropas Komisija, finanšu instrumenti, sadarbība attīstības jomā, humānā palīdzība, krīzes pārvaldība, tirdzniecības sadarbība un citi atbilstīgi rīcības instrumenti; tomēr norāda, ka lielākā daļa tehnisko un materiālo līdzekļu ir dalībvalstu rīcībā un ka dalībvalstu gatavība uzlabot savu sadarbību ir ārkārtīgi svarīga Eiropas jūras drošības nākotnei;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

5. tomēr norāda, ka Eiropas Jūras drošības stratēģija ir vajadzīga, lai nodrošinātu integrētu un visaptverošu pieeju, īpašu uzmanību pievēršot ar jūru saistītajiem apdraudējumiem, riskiem, problēmām un iespējām; ka EJDS, kaut arī balstītai uz Eiropas vērtībām un principiem, ir jāizveido sinerģijas un kopēja reakcija, mobilizējot visas attiecīgās iestādes un dalībniekus – kā civilos, tā militāros; ka EJDS ir jāapzina visi potenciālie draudi, sākot ar konvencionālajiem drošības draudiem un beidzot ar draudiem, ko rada dabas katastrofas un klimata pārmaiņas, sākot ar draudiem, kas skar vitālu svarīgu jūras resursu aizsardzību un beidzot ar draudiem jūras infrastruktūras un tirdzniecības plūsmu drošībai; ka tai arī ir jāapzina īpaši līdzekļi un iespējas, kas nepieciešamas šo problēmu risināšanai, tostarp tādās jomās kā izlūkošana, uzraudzība un patrolēšana, personu meklēšana un glābšana, jūras desants, ES un citu valstu pilsoņu evakuēšana no krīzes zonām, embargo piemērošana, kā arī palīdzība KDAP vadītām misijām un operācijām;

6. aicina Augsto pārstāvi, Komisiju un Padomi izstrādāt EJDS, kas vērsta uz sadarbību un koordināciju visu ar jūras drošību saistīto dalībnieku un dalībvalstu starpā; attiecīgi mudina Komisiju un AP/PV novērst nepilnības 2007. gada IJP, kas neietver drošības dimensiju, kā arī novērst EDS ierobežojumus, jo šī stratēģija nerisina jūras drošības apdraudējumus un riskus; uzskata, ka EJDS mērķus, līdzekļus un spējas vajadzētu integrēt EDS un IJP un ka tie būtu jāveido atbilstīgi nepieciešamībai rīkoties pasaules mēroga drošības garantētāja kapacitātē, tādējādi nodrošinot brīvas jūras transporta plūsmas un piekļuvi attiecībā uz atklāto jūru visā pasaulē; uzsver, ka jūras drošības noregulēšana īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā ietekmēs visas pārējos Eiropas drošības un labklājības komponentus;

7. aicina dalībvalstis cieši atbalstīt EĀDD un Komisiju un aktīvi iesaistīties darbā ar šīm iestādēm, izstrādājot jauno EJDS, lai efektīvi izmantotu visus to dažādos līdzekļus, kā arī ņemt vērā jaunu spēju noteikšanu un radīšanu, apvienojot un kopīgi izmantojot līdzekļus; turklāt uzskata, ka jaunajai stratēģijai būtu arī jāietver kopīgas divpusējas vai daudzpusējas spēka izveides iniciatīvas, piemēram, Francijas un Lielbritānijas 2010. gada 2. novembra deklarācija;

8. uzsver, ka šāda integrēta jūrniecības pieeja, kurā apvienoti civilie instrumenti un militārie līdzekļi un ietverti gan iekšējie, gan ārējie drošības aspekti, dažās dalībvalstīs jau tiek īstenota valsts līmenī, kā arī tiek divpusēji piemērota starp konkrētām dalībvalstīm, un tādēļ tā būtu jāpastiprina Savienības līmenī; uzsver jūras valstu nozīmi labvēlīgas reģionālās jūrniecības integrācijas sekmēšanā; uzsver, ka reģionālās jūrniecības integrācijas iniciatīvas var veicināt (un tām vajadzētu veicināt) svarīgu jūras spēku resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu, lai apmierinātu ES spēju veidošanas vajadzības;

Iespējamie riski

9. atzīst, ka satiksmes palielināšanās jūrā un piekrastes un krasta darbību attīstība rada problēmas jūras drošībai, jo aizvien vairāk apgrūtina likumīgu un nelikumīgu darbību nošķiršanu jūrā;

10. norāda, ka ES saskaras ar tradicionāliem draudiem tās drošībai, jo īpaši tādēļ, ka jūras jaunietekmes valstu parādīšanās nozīmē, ka ir iespējamāka starpvalstu konkurence uz jūras teritoriju īpašumtiesībām (strīdi par jurisdikciju, teritoriālas prasības, izpētes un ieguves licences dziļjūras zonās); turklāt norāda, ka jaunietekmes valstis ir attīstījušas savas jūras spējas (jūras spēki, zemūdenes) un vienlaikus tiecas apšaubīt starptautisko jūras tiesību principus;

11. brīdina par to, ka ES dalībvalstu ūdeņos vai blakus esošajās jūrās nelikumīgi tiek iegūti svarīgi dabas resursi un minerāli; norāda, ka nekontrolēta sacensība par jūras, dabas un minerālu resursu iegūšanu var kaitēt jūras ekosistēmai, tādējādi palielinot jūrniecības darbību ietekmi uz vidi; atgādina, ka jūras resursu ieguve var izraisīt arī kuģošanas zonu nevēlamu militarizāciju; tomēr uzsver ikvienas dalībvalsts tiesības saskaņā ar vides noteikumiem veikt savu jūras dabas resursu izpēti un ieguvei veidā, kas atbilst starptautiskajām tiesībām un vides jomas tiesību aktiem;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

12. norāda, ka ES ir jāizveido spēcīgas partnerības ar trešām valstīm un reģionālajām organizācijām, lai nodrošinātu tirdzniecības un resursu ieguves drošību un stabilitāti; uzsver, ka spēcīga jūras dimensija KDAP nodrošinātu ES spēju vajadzības gadījumā rīkoties kā efektīvam starptautiskajam šķēršļtiesnesim;

13. brīdina, ka valstis, kuras nevēlas sadarboties ar starptautisko kopienu un ievērot starptautiskos līgumus un standartus un kuru ģeogrāfiskā atrašanās vieta tām ļauj bloķēt tirdzniecības ceļus, kā arī kurām ir tehnoloģijas un militārās spējas, lai to paveiktu, pašlaik ir vienas no būtiskākajām jūras drošības problēmām; uzskata, ka EĀDD un AP/PV būtu jāīsteno jebkādi diplomātiskie centieni, lai uzsāktu dialogu un sadarbību ar šīm valstīm;

14. norāda, ka, lai gan nevar pilnībā izslēgt militāras konfrontācijas valstu starpā, ES drošību tieši un netieši galvenokārt apdraud netradicionālie draudi un dalībnieki, kuri izmanto priekšrocības, ko viņiem sniedz valstu nespēja piemērot tiesību aktus jūras teritorijās, piekrastes zonās vai nespēja piemērot tiesību aktus vispār, kā rezultātā valsts vara nefunkcionē, ir vāja vai valsts nespēj veikt kontroles funkcijas;

15. norāda, ka viens no galvenajiem draudiem ES jūras drošībai ir jūras teroristu darbību pieaugums pasaulē, kas tieši apdraud ES civilos un militāros kuģus, ostu infrastruktūru un energoresursu iekārtas un izmanto jūru, lai uzbruktu objektiem uz sauszemes un pārņemtu tos; norāda, ka šie dalībnieki mijiedarbojas ar starptautiskiem organizētās noziedzības tīkliem, iesaistoties nelikumīgās darbībās jūrā, piemēram, kontrabandā, cilvēku tirdzniecībā, nelikumīgā imigrācijā, narkotiku un ieroču tirdzniecībā, arī mazu ieroču, vieglo ieroču un MII sastāvdaļu tirdzniecībā; uzsver, ka šādas nelikumīgas darbības padziļina politiskās un humanitārās krīzes, ir šķērslis sociālajai un ekonomikas attīstībai, demokrātijai un tiesiskumam, padziļina cilvēku trūkumu un izraisa migrāciju, cilvēku pārvietošanu iekšzemē un neapraķstāmas cilvēku ciešanas;

16. pauž satraukumu par to, ka arvien vairāk faktu liecina, ka teroristu tīkli un nevalstiskie dalībnieki iegādājas modernu jūras aprīkojumu, tostarp zemūdenes, radarus un atklāšanas tehnoloģijas, kā arī par to, ka tiem ir piekļuve starptautiskās kuģniecības nozares loģistikas datiem un viņiem ir iespēja izlikt jūrā mīnas un ūdenī peldošus pašdarinātus spridzekļus (WBIED), kas palielina viņu radītos draudus un samazina iespēju viņus kontrolēt un norāda uz minēto dalībnieku darbības izvēršanu Eiropas tuvumā, jo īpaši abpus Atlantijas okeāna dienvidu daļai;

17. uzskata, ka nemitīgi pastāvošie iesaldētie konflikti dažādu jūras teritoriju tuvumā, piemēram, Dienvidkaukāzā, Vidusjūras dienvidaustrumos vai Japānas jūrā, ir vieni no galvenajiem nestabilitātes cēloņiem pasaulē, kuri apdraud transporta un energoresursu ceļus, veicinot ieroču tirdzniecību, kā arī atvieglojot tādu nevalstisku dalībnieku darbības kā noziedznieku tīkli un teroristu grupējumi;

18. joprojām pauž bažas par Āfrikas austrumu un rietumu piekrastē notiekošo pirātismu; norāda, ka pirātu uzbrukumi – gan bruņotas laupīšanas, gan kuģu un apkalpes nolaupīšana, gan arī naudas izspiešana – būtiski kavē piekļuves un plūsmas brīvību šajās jūrās un tādējādi ievērojami apdraud starptautisko tirdzniecību un jūras drošību; norāda, ka pirātisms galvenokārt ir problēma, kas radusies krasta pārvaldības un attiecīgo piekrastes valstu attīstības trūkuma dēļ; cer, ka ES izmantos KDAP operācijas EUNAVFOR Atalanta gūtus sasniegumus, lai uzsāktu KDAP darbības pirātisma apkarošanai citviet;

19. brīdina par problēmām, ko pirātisms, starptautiskais terorisms un organizētā noziedzība kopumā rada kuģošanas drošībai svarīgās jūras tranzīta pārslogotās vietās; uzsver, ka daži svarīgākie ūdensceļi, pa kuriem tiek nodrošināta energoresursu piegāde visā pasaulē, ģeogrāfiski atrodas visnestabilākajās kuģošanas zonās vai ir pieejami šķērsojot tās, kā tas ir Suecas kanāla, Ormuzas šauruma un Malakas šauruma gadījumā;

20. norāda, ka cīņas pret netradicionālām darbībām pamatā jābūt visiem KDAP instrumentiem, tostarp militārajām spējām, jo intervences nereti notiek ļoti sarežģītos apstākļos un dalībnieku rīcībā ir ļoti plašs bīstamu ieroču klāsts; apgalvo, ka, pamatojoties uz ES rīcības modeli Āfrikas ragā, kur pašlaik tiek īstenota operācija EUNAVFOR Atalanta un operācija EUCAP NESTOR, KDAP operācijas ir jāpapildina ar citiem ES ārējiem instrumentiem, lai risinātu krīzes sociālos, ekonomiskos un politiskos pamatcēloņus un garantētu attiecīgo reģionu ilgtspējīgu drošību;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

21. norāda, ka var turpināties nelegālās imigrācijas spiediens uz ES jūras robežām, jo īpaši ņemot vērā politiskās un ekonomiskās norises dienvidu kaimiņvalstīs un paredzamo ilgstošo nestabilitāti Ziemeļāfrikā, Sāhelā, Āfrikas ragā un Subsahāras Āfrikā; tomēr atgādina, ka migrāciju nedrīkst uzskatīt par drošības apdraudējumu, bet gan drīzāk par cilvēcisko faktoru, attiecībā uz kuru ir jāizstrādā uzticama pārvaldības stratēģija, kas apvieno reģionālo, politisko un diplomātisko sadarbību un attīstības politiku un ieguldījumu reģionālajā partnerībā; vērš uzmanību uz to, ka šajā nolūkā ir jāveido jūras spēki un jāizstrādā krasta apsardzes darbības, lai patrulētu un glābtu migrantus, kas ceļošanai izmanto neregistrētus kuģus;

22. atzīst, ka aizvien intensīvākā jūras satiksme var palielināt tādu katastrofu iespējamību kā naftas noplūdes un citi vidi piesārņojoši negadījumi, kā arī toksisko atkritumu izgāšana un nelikumīga naftas iepildīšana tvertnēs; uzsver, ka ES jāturpina stratēģijas izstrādāšana, pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi saistībā ar nopietnām vides katastrofām jūrā un nodrošinot, ka visi dalībnieki, ES struktūras un aģentūras kopā ar dalībvalstu iestādēm rīkojas saskaņoti, lai izveidotu attiecīgas sinerģijas un panāktu solidāru un efektīvāku rīcību;

Bīstamās kuģošanas zonas*Vidusjūra*

23. uzsver, ka Vidusjūrā ir vērojamas daudzas problēmas, kas potenciāli var apdraudēt ES stabilitāti un tiešās ES intereses, jo īpaši ņemot vērā to, ka politiskie nemieri un sociālās un ekonomiskās grūtības dažās piekrastes valstīs visticamāk nemazināsies; norāda, ka saistībā ar to veiktās nelikumīgās darbības, piemēram, terora akti un visu veidu kontrabanda, ietekmē ES jūrlietu drošību, tostarp energoapgādes drošību ES dienvidos; uzskata, ka ir steidzami jāveic ieguldījumi reģionālajā jūrniecības sadarbībā un tajā jāietver Eiropas un reģionālā sadarbība, izlūkošana, uzraudzība, patrulēšana un krasta apsardzes darbības, kas prasa pienācīgus līdzekļus jūras spēku plānošanā;

24. uzsver, ka Vidusjūra ir iemesls daudziem reģionāliem konfliktiem, kas ietver jūras robežu strīdus, un tādējādi mudina ES apņemties izvairīties no turpmākas ar Vidusjūru saistītu konfliktu saasināšanas, kas pastiprinās pastāvošos draudus, piemēram, Sirijas pilsoņu kara sekas un ietekmi uz savas valsts un kaimiņvalstu kuģošanas zonu, politisko nestabilitāti un pārvaldības trūkumu Lībijā, Ēģiptē un Tunisijā, ķēdes reakciju kaimiņos esošajā Marokā un Alžīrijā, kas joprojām ir iesaistītas Rietumsahāras konfliktā un kuras tieši ietekmē konflikta saasināšanās Mali un Sāhelas reģionā; turklāt brīdina par draudiem, ko rada Vidusjūras krīžu savstarpējā saistība ar nestabilitāti un konfliktiem Tuvajos Austrumos, Sāhelā, Āfrikas ragā, Rietumāfrikā un Subsahāras Āfrikā;

25. norāda, ka nesen Vidusjūras austrumu daļā atklāto dabasgāzes atradņu dēļ ir izveidojies jauns ģeopolitisks klimats un būtiski palielinājusies strīdu iespējamība, tieši skarot ES dalībvalstu Grieķijas un Kīpras likumīgās intereses un suverēnās tiesības; pauž bažas par to, ka Turcija, Krievija, ASV un Izraēla ir palielinājušas jūras spēku klātbūtni Vidusjūrā; turklāt norāda uz ietekmi, ko rada neatrisinātie strīdi ar Turciju saistībā ar Egejas jūru, un uz spriedzes pastiprināšanos plānotās Grieķijas un Kīpras šelfa ogļūdeņražu rezervju ieguves dēļ; tādēļ mudina ES rīkoties, lai aizstāvētu savu nostāju nolūkā izvairīties no konflikta par dabas resursiem Vidusjūrā un no tā izrietošajiem draudiem attiecīgā reģiona ES dalībvalstu drošībai, kas galu galā varētu apdraudēt visu ES;

Baltijas jūra

26. secina, ka Baltijas jūra ir ES iekšējā jūra, izņemot Krievijas jūras teritorijas un vairākām krasta valstīm kritiski svarīgu kuģu ceļu; Baltijas jūras reģiona stabilitāte un netraucēta jūras satiksme ir atkarīga no ES dalībvalstu savstarpējo interešu, kā arī ES un Krievijas savstarpējo politisko interešu saskaņošanas; norāda, ka Baltijas jūras reģiona politiskā stabilitāte ir saistīta ar krasta valstu mazākumtautību valodas stāvokļa nodrošināšanu, enerģijas transportu, intensīvu jūras tirdzniecības satiksmi, iespējamām naftas tankeru avārijām, kā arī zivju krājumu un vides stāvokļa pasliktināšanos; norāda, ka problēmas

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

kuģošanas drošībai un drošumam Baltijas jūrā rada arī pēc Otrā pasaules kara laikā jūras dibenā nogremdētie ķīmiskie ieroči, novecojušās atomelektrostacijas tās krastos, iespējami teroristu uzbrukumi enerģijas transportam, kā arī iespējama nelegāla ieroču pārvadāšana, izmantojot Baltijas jūras ostas;

Melnā jūra

27. uzskata, ka šodien Melnā jūra ģeostratēģiskajā ziņā ir viens no vissvarīgākajiem jūras reģioniem, kas robežojas ar ES, īpaši saistībā ar nepieciešamību garantēt ES energoapgādes drošību un diversifikāciju un enerģijas piegādes; norāda, ka šim reģioniem vidējā termiņā un ilgtermiņā piemīt liels potenciāls, ņemot vērā, ka tam kā svarīgam preču un enerģijas transporta ceļam ir stratēģiska atrašanās vieta, ka tas atrodas tuvu nestabiliem reģioniem, kuros ir ieilguši konflikti, piemēram, Maskavas un Tbilisi konflikta pamatā esošajām Abhāzijas un Dienvidosetijas teritorijām; uzsver to, ka, tā kā energodrošība vairākās ES dalībvalstīs ir ļoti atkarīga no gāzes un naftas piegādes ceļiem, kas stiepjas caur Melno jūru un gar to, ES stratēģiskajās interesēs ir nepieļaut ieilgušo konfliktu eskalāciju un rast noturīgus to atrisinājumus; norāda, ka tādēļ ES, iespējams, vajadzības gadījumā būs jāmobilizē Eiropas jūras spēki;

28. atgādina par 2011. gada 20. janvāra rezolūciju par ES stratēģiju attiecībā uz Melno jūru⁽¹⁾ un atgādina par to, ka ES vajadzētu aktīvāk iesaistīties Melnās jūras drošības klimata veidošanā; atkārtoti aicina Komisiju un EĀDD izstrādāt Melnās jūras reģiona stratēģiju, ar kuru tiktu efektīvi risinātas jūras drošības un drošuma problēmas Melnajā jūrā;

29. uzsver nepieciešamību pēc aktīvāka dialoga ar stratēģiskajiem partneriem par konfliktu novēršanu un atrisināšanu, bet uzsver arī to, ka ir svarīgi iesaistīties daudzpusējās šī reģiona iniciatīvas, piemēram, Baltijas jūras sinerģijā, lai novērstu draudus, ko rada krimināli tīkli, kas nodarbojas ar cilvēku, narkotiku un ieroču kontrabandu, vai atrisinātu tādas problēmas kā nelikumīga zvejniecība un vides degradācija;

Atlantijas okeāns un Rietumāfrika

30. norāda, ka Atlantijas okeāns ir Eiropas tirdzniecības artērija; pauž bažas, ka Atlantijas okeāns un jo īpaši Karību jūras zona ir ceļš, ko izmanto Dienvidamerikas izcelsmes narkotiku tranzītam; pauž bažas par to, ka ekonomikas darbību attīstība nākamo desmitgažu laikā, jo īpaši pēc Panamas kanāla paplašināšanas, varētu veicināt noziedzīgu darbību pieaugumu šajā zonā;

31. uzskata, ka Rietumāfrikas piekraste, jo īpaši Gvinejas līcis, patlaban rada dažus no būtiskākajiem paredzamajiem draudiem Eiropai; pauž nopietnas bažas par to, ka Rietumāfrikas piekrastē veidojas lielas problēmas saistībā ar noziedzīgām darbībām un narkotiku, cilvēku un ieroču kontrabandu; vienlaikus Gvinejas līča valstis arvien vairāk kļūst par darbības lauku reģionālo teroristu tīkliem, piemēram, *Boko Haram* Nigērijā, kuru darbība ietekmē kaimiņvalstis un kas ir saistīti ar globāla mēroga tīkliem, piemēram, *Al-Qaeda* Islāma Magribas valstīs, kā to spilgti apliecina krīze Mali;

32. ar bažām norāda, ka Gvinejas līča valstīs valda pastāvīga politiskā nestabilitāte, dažās, piemēram, Gvinejā-Bisavā, valsts pārvalde vairs nefunkcionē, un tās ir kļuvušas par platformu narkotiku tirdzniecībai starp Latīņameriku un Eiropu;

33. norāda, ka reģions ir arī nozīmīgs energoresursu piegādātājs, jo Gvinejas līča valstis patlaban nodrošina 13 % naftas un 6 % no gāzes importa uz ES, un Nigērija vien nodrošina 5,8 % no kopējā ES naftas importa; sagaida, ka nesen atklāto šelfa naftas un gāzes rezervju dēļ palielināsies reģiona nozīme; tādēļ pauž satraukumu, ka konkurence cīņā par šelfu dabas resursiem var izraisīt turpmākus konfliktus un noziedzīgu darbību;

(¹) OV C 136 E, 11.5.2012., 81. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

34. norāda, ka nestabilitātei, terorismam un noziedzībai Rietumāfrikas piekrastē ir cieša saistība ar nestabilitāti visā Sāhelas reģionā; tādēļ mudina ES saistībā ar KDAP civilo misiju *EUCAP Sahel Niger* iekļaut reģionālā un visaptverošā stratēģijā centienus apturēt terorismu Sāhelas reģionā, lai novērstu draudus Rietumāfrikas piekrastē, jo īpaši Gvinejas līcī; šajā sakarā aicina ES nodrošināt koordināciju starp abām KDAP misijām šajā reģionā (*EUCAP Sahel Niger* un *EUTM Mali*), kā arī ar pasākumiem, kas izvērsti kontinentā un jūrā, lai apkarotu terorismu un cita veida organizēto noziedzību reģionā;

35. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par Gvinejas līča kritiski svarīgo jūras ceļu programmu (*CRIMGO*), kuras mērķis ir uzlabot drošību Gvinejas līcī, nodrošinot krasta apsardzes mācības un izveidojot tīklu informācijas apmaiņai septiņu Rietumāfrikas piekrastes valstu starpā, ko finansēs no Stabilitātes instrumenta līdzekļiem; aicina nekavējoties īstenot programmu *CRIMGO* Rietumāfrikas piekrastē; aicina izstrādāt īpašus sadarbības mehānismus, lai izveidotu saikni starp minēto Komisijas finansēto programmu un KDAP misijām *EUCAP Sahel Niger* un *EUTM Mali*, kuru pasākumi ir cieši saistīti ar Gvinejas līča nestabilitātes cēloņiem;

36. uzsver, ka ir jāuzlabo ES darbību efektivitāte Gvinejas līcī; ierosina izveidot īpašas sinerģijas, kas sniegtu pievienoto vērtību no pašreizējo ES instrumentu un struktūru, piemēram, Eiropas Jūras drošības aģentūra (*EMSA*), apvienošanas;

37. aicina AP/PV plānot ES dalībvalstu un ĀKK partneru bruņoto spēku izvietojumu stratēģiski svarīgās vietās, piemēram, Lajes gaisa spēku bāzē Azoru salās, Portugālē un Kaboverdes salās, lai to varētu izmantot īpašu jūras un gaisa spēku operāciju izstrādāšanā cīņai pret ieroču izplatīšanu, terorismu, pirātismu un organizēto noziedzību Gvinejas līcī un Atlantijas okeāna dienvidu daļā, trīspusējas partnerības izveidē, ietverot transatlantisko sadarbību ar ASV, Kanādu, Brazīliju un citām Latīņamerikas valstīm, kā arī ES un Āfrikas Savienības sadarbību;

Adenas līcis un Indijas okeāna rietumdaļa

38. norāda, ka pirātisma dēļ Adenas līcis patlaban ir viens no bīstamākajiem kuģošanas reģioniem pasaulē; atgādina, ka pirātisms ir īpašs organizētās noziedzības veids, attiecībā uz kuru ir jāizstrādā īpaša, visaptveroša un vienota pieeja, kas risinātu cēloņsakarības starp pirātismu un sociālo, politisko un ekonomikas pārvaldību, kā tas īpaši izpaužas Āfrikas raga un Somālijas kontekstā; norāda, ka izpirkuma maksu naudas plūsmu izsekošana, noziedzības tīklu likvidēšana un vainīgo saukšana pie atbildības arī ir būtiski elementi cīņā pret terorismu un ka pirātismu var apkarot, tikai izmantojot priekšrocības, ko sniedz sadarbība starp dalībvalstu iestādēm un Eiropolu un Interpolu; norāda, ka šajā saistībā pastāv noteikta saikne starp ārējo drošības politiku un tiesībsardzību valsts iekšienē;

39. atzinīgi vērtē civilo KDAP misiju *EUCAP Nestor*, kas ir izveidota, lai pastiprinātu jūras spēku spējas Āfrikas ragā un Indijas okeāna rietumdaļā un lai nodrošinātu ilgtespējīgāku un vietēja mēroga ieguldījumu operācijas *EUNAVFOR Atalanta* mērķu sasniegšanā;

40. uzsver nesenos *EUNAVFOR Atalanta* panākumus, mazinot pirātu uzbrukumu gadījumus Indijas okeāna rietumdaļā un palielinot KDAP uzticamību, kuriem vajadzētu turpināties arī nākotnē; norāda, ka operācija *ATALANTA* ir pirmā KDAP jūras spēku misija un ka tai vajadzētu būt KDAP jūrlietu aspektu turpmākās izstrādāšanas un īstenošanas modeli, novērtējot tās panākumus, trūkumus un gūto pieredzi; atzinīgi vērtē pozitīvo lomu, ko ES ir uzņēmusies, īstenojot *NAVFOR ATALANTA SHADE* (kopīga informētība un konfliktu novēršana) mehānismu, lai veicinātu koordināciju starp starptautiskiem, valstu un reģionāliem jūras spēkiem, kuri darbojas šajā teritorijā, un jo īpaši ar NATO operāciju *Ocean Shield*; atzinīgi vērtē ar labo sadarbību starp dažādām ES aģentūrām (ES Satelītu centru *SatCen* un *EMSA*), jo īpaši kuģu satelītattēlu interpretēšanas jomā, kaut arī šādas sadarbības pamatā nav oficiālas vienošanās; aicina ES piešķirt oficiālu

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

statusu ES instrumentu un struktūru sadarbībai, līdzīgi kā tas ir *Atalanta*, *EMSA* un *SatCen* gadījumā, lai izvairītos no pienākumu, resursu un zinātnības dublēšanās un izmantotu šādas sinerģijas sniegtās priekšrocības darbībā;

41. uzsver, ka visaptverošas pieejas koncepcija, kas šajā konkrētajā gadījumā izriet no stratēģiski nozīmīgās pamatstratēģijas Āfrikas ragam, skaidri izpaužas trijās šajā reģionā notiekošajās KDAP misijās (*NAVFOR Atalanta*, ES apmācību misija Somālijā un *EUCAP Nestor*), ko atbalsta politiskā apņemšanās un attīstības politika; atzinīgi vērtē ES Operāciju centra darbības sākšanu, lai veicinātu koordināciju un nostiprinātu sinerģiju starp šīm misijām, kas ir ievērojams panākums KDAP veidošanā; norāda, ka minētajam papildināmības un koordinācijas piemēram būtu jārosina citas līdzīgas darbības gadījumos, kad daudzšķautņainas problēmas novēršanā ir iesaistītas KDAP misijas un operācijas; norāda, ka pastāvīgs militārās plānošanas un īstenošanas centrs varētu tikai veicināt jebkura jūras spēku elementa iekļaušanu KDAP misijās un operācijās;

42. atzinīgi vērtē kuģošanas uzņēmumu noteiktos drošības pasākumus uz kuģiem; atbalsta nesenos jūrlietu nozares aicinājumus paredzēt regulējumu privātajiem jūras drošības uzņēmumiem un atgādina par savu aicinājumu Starptautiskajai Jūrniecības organizācijai, karoga valstīm un jūrlietu nozarei, lai tās sadarboties izstrādātu rīcības kodeksu, ar kuru īsteno skaidrus, saskaņotus un piemērojamus starptautiski atzītus standartus attiecībā uz privāti nolīgta bruņotas apsardzes personāla pakalpojumu izmantošanu uz kuģiem, kā arī aicinājumu privātajiem jūras drošības uzņēmumiem rīkoties stingri ievērojot šos standartus;

Arktika

43. uzsver, ka pavērusies iespēja izmantot Ziemeļu Ledus okeāna ceļus ir tiešas klimata pārmaiņu sekas, un norāda, ka ES vispirms un galvenokārt vajadzētu veikt ieguldījumu reģiona un tā apdraudēto vides resursu saglabāšanā, vienlaikus nodrošinot, ka Arktikas resursi tiek izmantoti ilgtspējīgi un respektējot vietējos iedzīvotājus; uzsver, ka ir svarīga vispārējā stabilitāte un miers reģionā; tādejā uzsver, ka ir jāveido vienota saskaņota ES politika attiecībā uz šo reģionu, skaidri definējot ES prioritātes, iespējamās problēmas un stratēģiju; uzsver, ka Dānijas, Somijas un Zviedrijas intereses Arktikā un paredzamā Islandes pievienošanās ES pastiprinās Savienības izredzes kļūt par Arktikas piekrastes dalībnieci, uzsverot vajadzību izstrādāt vēl saskaņotāku Arktikas politiku ES līmenī; šajā sakarā atzinīgi vērtē iepriekš minēto kopīgo paziņojumu "Eiropas Savienības politikas izstrāde saistībā ar Arktikas reģionu: kopš 2008. gada panāktais progress un turpmākie pasākumi" un atgādina par to, ka ir vajadzīgs politisks dialogs ar visiem reģiona partneriem, tostarp Krieviju;

44. uzsver, ka jaunajiem tirdzniecības ceļiem, kuriem tiek izmantoti Arktikas jūras ceļi, ir liela nozīme, arī ES un tās dalībvalstu ekonomikai; uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm būtu aktīvi jāatbalsta brīva jūru pieejamība un tiesības brīvi šķērsot starptautiskos ūdensceļus; uzsver, ka pašreizējie ieilgušie teritoriālie strīdi starp Arktikas reģiona valstīm būtu jāatrisina miermīlīgā veidā un prasa lielāku ES iesaistīšanos šajā reģionā un novērtējumu attiecībā uz instrumentiem un spējām, kas varētu būt vajadzīgas, lai risinātu konfliktus šajā reģionā; uzsver, ka jebkurā gadījumā ir jāizvairās no Arktikas militarizācijas; aicina Komisiju izstrādāt priekšlikumus par to, kā *Galileo* projekts varētu dot labumu ES Arktikas politikai un kā to varētu izstrādāt, lai nodrošinātu drošāku kuģošanu Arktikas ūdeņos, tādejādi sniedzot ieguldījumu Ziemeļaustrumu ūdensceļa drošībā un pieejamībā;

Klusais okeāns

45. uzsver, ka Klusajam okeānam un jo īpaši Dienvidķīnas jūrai, kuru izmanto, pārvadājot vienu trešdaļu no pasaules tirdzniecības apjoma, ir globāla nozīme; pauž satraukumu par pieaugošo spriedzi un steidzami aicina visas iesaistītās puses atturēties no vienpusējām politiskām un militārām darbībām, izteikt paziņojumus ne tik asā tonī un risināt savas pretrunīgās teritoriālās pretenzijas attiecībā uz Dienvidķīnas jūru, izmantojot starptautisko šķīrējtiesu, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, jo īpaši UNCLoS, lai nodrošinātu reģionālo stabilitāti un brīvu un drošu kuģošanu Dienvidķīnas jūrā;

46. uzskata, ka veids, kā miermīlīgā ceļā varētu novērst spriedzi Dienvidķīnas un Austrumķīnas jūru teritorijās, ir sarunas un rīcības kodeksu kopīga īstenošana, lai miermīlīgi izmantotu attiecīgās jūras teritorijas, tostarp izveidotu drošus tirdzniecības ceļus un noteiktu zvejas kvotas vai teritorijas resursu izpētei;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

47. aicina AP/PV apzināt apdraudējumus, kāds rastos mieram un drošībai, ja saasinātos spriedze un bruņoti konflikti Austrumķīnas un Dienvidķīnas jūrā;

48. norāda, ka dažas valstis, piemēram, Austrālija jau ir politiski ļoti aktīvas Klusajā okeānā un ka ES būtu jāpaļaujas uz divpusēju un daudzpusēju sadarbību, lai garantētu drošību un drošumu šajā reģionā;

49. uzsver Panamas kanāla paplašināšanas, kas jāpabeidz 2014. gadā, nozīmi, mainot jūrniecības ģeostratēģisko līdzsvaru un paverot ļoti lielas iespējas ES un tās dalībvalstīm; brīdina, ka dalībvalstu kuģniecības un ostu infrastruktūra būtu jāpagatavo, lai uzņemtu paredzami lielākas jūras kravu pārvadājumu plūsmas, un ar to saistītiem drošības un drošuma riskiem, ko cita starpā rada papildu spriedze saistībā ar vidi un noziedzīgas darbības; uzsver, ka minētais Klusā okeāna un Atlantijas okeāna savienojums varētu kļūt par nozīmīgu alternatīvu jūras transporta rietumu ceļu no Āzijas uz Eiropu un otrādi;

Pastāvošie instrumenti un spēju veidošana

50. uzsver, ka finanšu krīze būtu jāuzskata par iespēju Eiropai raksturīgā veidā īstenot "resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas" iniciatīvu jūrniecības spēju veidošanas jomā, jo īpaši gūstot labumu no *LeaderSHIP 2020* iniciatīvas un sekmējot kuģu būves un remonta nozares un saistīto nozaru dalībnieku apvienošanas tīklos, kas var palīdzēt saglabāt uzticamas militārās spējas un ir vienīgais veids, kā nodrošināt, lai Eiropa spētu risināt globālas ar jūras teritoriju drošību un Eiropas jūras spēku spējām saistītas problēmas;

51. tomēr pauž nožēlu, ka finanšu krīzes un ekonomikas lejupslīdes dēļ ES dalībvalstis ir būtiski samazinājušas valsts aizsardzības budžetus un ka šie samazinājumi, kas vairumā gadījumu nav saskaņoti ES līmenī un kuros netiek ņemta vērā Eiropas Drošības stratēģija, var radīt nopietnas sekas attiecībā uz Savienības iespējām un gatavību risināt jūrniecības un cita veida drošības problēmas un pildīt starptautiskās saistības, un var kavēt īstenot tās uzdevumu nodrošināt drošību pasaulē;

52. uzsver, ka "resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas" prioritāte, ko ES ierosināja, lai panāktu labāku koordināciju, pārdomātākus aizsardzības izdevumus un lielākus apjomradītus ietaupījumus dalībvalstīs, vēl nav sniegusi rezultātus, tostarp jūras satiksmes drošības spēju jomā;

53. atzinīgi vērtē EAA darbu, sagatavojot pamatu, lai panāktu "resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu", saskaņojot prasības un projektus saistībā ar jūras spēku mācībām un apgādi; atzinīgi vērtē *Wise Pen* komandas 2012. gadā veikto pētījumu par jūrniecības prasībām un spējām; ņemot vērā EAA pilnvaras un kompetenci, prasa dalībvalstu aizsardzības budžeta samazināšanas gadījumā, lai neapdraudētu stratēģisko spēju veidošanu visā ES, izmantot EAA ieteikumus un tehnisko palīdzību, kas vajadzīga, lai saskaņotā veidā novērstu nepilnības un spēju nepietiekamību; mudina dalībvalstis sadarboties ar EAA, lai noteiktu vajadzības spēju jomā, jo īpaši civilās, militārās un divējādi izmantojamās spējas jūrniecības jomā; mudina AP/PV sadarbībā ar EAA un Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorātu noteikt visus jūras spēku un jūrniecības līdzekļus, kas atbilst jūrniecības spējām un 2012. gada prasībām un ko ES dalībvalstis var zaudēt finansiālo un ekonomisko ierobežojumu dēļ, un apzināt veidus, kā tos saglabāt un darīt pieejamus ES integrētajai jūrlietu politikai un nākotnē paredzamajai *EJDS*;

54. atgādina, ka divējādi izmantojamās spējas ir vajadzīgas KDAP īstenošanā, ņemot vērā sarežģītās ar drošību saistītās problēmas mūsdienu pasaulē; uzsver, ka pašreizējā krīze Sāhelā un Āfrikas ragā liecina, ka ir jāizstrādā visaptveroša pieeja, kurā izmanto gan visu civilo un militāro resursu iesaistīšanu, gan tādu divējādi izmantojamo aprīkojumu un spējas, tostarp Eiropas jūras spēku spējas un civilās kuģubūves un aizsardzības spējas, kuru mērķis ir nodrošināt kuģu drošību un izturību; aicina dalībvalstis sadarboties ar attiecīgajām ES struktūrām un aģentūrām, galvenokārt ar Komisiju, EAA un Eiropas

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Kosmosa aģentūru (EKA), lai piesaistītu ES finansējumu divējādi izmantojamo spēju veidošanai, tādējādi novēršot spēju nepietiekamību valsts, reģionālajā un Savienības līmenī; atgādina par programmas Galileo divējādas izmantošanas iespējām un tās nodarītumu KDAP operāciju īstenošanā un to efektivitātes nodrošināšanā, jo īpaši jūrniecības jomā; tomēr uzsver, ka par prioritāti būtu jāizvirza lielāka pārredzamība, efektivitāte un daudzpusējas pieejas spēju attīstības jomā;

55. atgādina par nepieciešamību apvienot ES mēroga un ES finansēto tehnoloģisko pamatu aizsardzības jomā, tostarp kuģu būves un iekārtu ražošanas spējas; ņemot vērā pašreizējo ekonomikas un finanšu krīzi, atgādina, ka jaudīgu neatkarīgu Eiropas aizsardzības nozaru izveide un atbalstīšana nozīmē jaunu darbavietu radīšanu un izaugsmi; aicina veidot kvalitatīvāku dialogu ar nozares pārstāvjiem, jo jūras spēku veidošana ietver saistības daudzu gadu garumā; uzsver, ka ES dalībvalstīm un nozarei ir jāveic standartu racionalizācija un saskaņošana, lai nodrošinātu Eiropas operatīvu savietojamību jūrniecības un jūras spēku spēju veidošanas, tostarp sakaru sistēmu un tehnoloģiju jomā;

56. uzskata, ka EAA Jūras uzraudzības tīkls (MARSUR) ir viens no šādiem jauninājumiem, kas rada pievienoto vērtību KDAP jūrlietu aspektu izstrādāšanā; uzstājīgi mudina noteikt atbilstīgas sadarbības jomas attiecībā uz MARSUR un citiem ES projektiem, kuru mērķis ir izveidot tādas jūras uzraudzības projektus kā *Copernicus* – Eiropas Zemes novērošanas programma (bijusī GMES – Vides un drošības globālais monitorings) attiecībā uz jūras un drošības dienestu vai EMSA darbu jūrniecības uzraudzības jomā;

57. uzskata, ka EMSA, EKA un *Copernicus* programmas paveikto darbu var turpmāk izmantot, lai īstenotu KDAP jūrlietu aspektus, un to vajadzētu oficiāli sākt izmantot; uzsver, ka minēto aģentūru kompetence nodrošina tām lieliskas iespējas sniegt pakalpojumus un atbalstu notiekošajās KDAP misijās saistībā ar uzraudzību, patrulēšanas darbībām vai satelītnovērošanas informācijas vākšanu, izpēti un izplatīšanu, ņemot vērā partnerību, kas ir neoficiāli izveidojusies starp EMSA un operāciju *EUNAVFOR Atalanta*;

58. aicina izveidot Eiropas mēroga krasta apsardzi, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta ar *Frontex* un Eiropas patruļu tīklu, kuriem spējas nodrošināja valstu valdības un organizācijas, rīkojoties saskaņā ar tiesu praksi, kas izriet no JAI sadarbības un kas vērsta uz ES robežu, Eiropas iedzīvotāju, kā arī to cilvēku dzīvību aizsardzību, kuri ir apdraudēti Savienības piekrastes ūdeņos;

59. atzinīgi vērtē darbu, kas paveikts saistībā ar vienotas informācijas apmaiņas vides (*CISE*) izveidi, lai iegūtu efektīvas Eiropas jūrniecības uzraudzības spējas; tādēļ aicina ES veikt būtisku ieguldījumu *CISE* sistēmas turpmākā pilnveidošanā, ņemot vērā pieredzi, kas gūta tādos projektos kā *MARSUNO*, *BluemassMed* un *EUROSUR*, lai sagatavotos izsekot, uzraudzīt un risināt jūrniecības problēmas, kas rodas ES dalībvalstu ūdeņos vai ES tuvumā;

60. ņemot vērā, ka ES un NATO dalībvalstīm ir tikai viena jūras spēku flote, aicina pastiprināt stratēģisko koordināciju starp abām organizācijām jūras drošības jomā; uzskata, ka turpmākajai ES Jūras drošības stratēģijai vajadzētu būt neatkarīgai no Alianses stratēģijas, bet to papildinošai, lai palīdzētu atrisināt pēc iespējas vairāk iepriekš minēto problēmu, vienlaikus nodrošinot ierobežoto jūras bagātību optimālu izmantošanu; atzinīgi vērtē pozitīvos rezultātus, kas izriet no abu organizāciju operāciju ģenerālštābu līdzāsrašanās Nortvudā; uzskata, ka ES būtu jāpievērš uzmanība acīmredzamajai pievienotajai vērtībai, ko sniedz tās visaptverošā pieeja, risinot daudzveidīgās problēmas, kā to apliecina diplomātiskā, finanšu un tiesiskā uzraudzību attiecībā uz operācijas *Atalanta* efektīvo cīņu pret pirātismu; aicina turpināt uzlabot informācijas apmaiņu starp NATO un ES, kā arī uzlabot koordināciju ar citiem starptautiskajiem dalībniekiem;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

61. pauž nožēlu par pastāvošo situāciju, kad notiek darbību dublēšana, pārklāšanās, resursu izšķērdēšana un sāncensība starp ES struktūrām un aģentūrām, kas darbojas jūras drošības jomā; mudina ES turpināt pētīt veidus, kā tā var mazināt administratīvo un finansiālo slogu, ko rada nelietderīga funkciju, kompetenču, iekārtu un resursu pārklāšanās starp vairākām ES struktūrām un dalībniekiem, tādējādi ļaujot AP/PV pildīt savu koordinēšanas pienākumu;

62. ņemot vērā iepriekš minēto, aicina iekļaut koordinācijas un apvienošanas centienus ES Jūras drošības stratēģijā, norādot skaidras vadlīnijas konkrētai sadarbībai starp attiecīgajiem Komisijas ģenerāldirektoriem, tostarp Jūrlietu un zivsaimniecības ĢD, Iekšlietu ĢD, Tieslietu ĢD, Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD, Mobilitātes un transporta ĢD, Nodokļu politikas un muitas savienības ĢD, Pētniecības ĢD un Attīstības ĢD, kā arī Eiropas Ārējās darbības dienestu un Ārpolitikas instrumentu dienestu; tas pats būtu jā dara arī attiecībā uz savstarpējo sadarbību starp tādām aģentūrām kā EAA, EMSA, SatCen, Europol, Frontex, ES militārais štābs, Krīžu pārvaldīšanas un plānošanas direktorāts, ES izlūkdatu analīzes centrs un attiecīgajām iestādēm dalībvalstīs;

63. atzinīgi vērtē Eiropas jūras spēku virsvadības (CHENS) darbību, veicinot saprašanos Eiropas jūras spēku starpā un izskatot savstarpēji svarīgus jautājumus; aicina CHENS ikgadējās sanāksmēs informēt par rezultātiem un aicina specializētās darba grupas veicināt ES Jūras drošības stratēģiju un tās īstenošanu KDAP līmenī, lai sekmētu turpmāku sadarbību un nodrošinātu integrētu un efektīvu pieeju;

64. aicina nākamajā 2013. gada Eiropadomē aizsardzības jautājumos pieņemt ES Jūras drošības stratēģiju, kas ietver šajā ziņojumā pausto Eiropas Parlamenta viedokli; atgādina dalībvalstīm, ka mūsdienu pasaulē, jo īpaši saistībā ar tās problēmām un apdraudējumiem, ir vajadzīga konsekventa, saskaņota un pārliecinoša rīcība, lai aizsargātu 500 miljonus ES iedzīvotāju; atgādina arī to, ka attiecībā uz minētajām problēmām ir jāizstrādā tāda ES ārpolitika, kuras pamatā ir miera un drošības nodrošināšana un veicināšana visā pasaulē;

o

o o

65. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas priekšsēdētāja vietniekam, Padomei, Komisijai, dalībvalstu parlamentiem, NATO ģenerālsekretāram un NATO Parlamentārās asamblejas priekšsēdētājam.

P7_TA(2013)0381

ES militārās struktūras – pašreizējais stāvoklis un turpmākās perspektīvas**Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par ES militārajām struktūrām – pašreizējais stāvoklis un turpmākās perspektīvas (2012/2319(INI))**

(2016/C 093/21)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu,

— ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 13. un 14. decembra secinājumus,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Padomes 2012. gada 19. novembra secinājumus par militāro spēju attīstīšanu,
- ņemot vērā 2010. gada pamatmērķi, ko Eiropadome apstiprināja 2004. gada 17. un 18. jūnijā,
- ņemot vērā Lisabonas līgumā iekļauto savstarpējās aizsardzības klauzulu un solidaritātes klauzulu, kas prasa, lai dalībvalstis sniegtu atbalstu un palīdzību, ja kāda no dalībvalstīm kļūst par katastrofas, teroristu uzbrukuma vai bruņota iebrukuma upuri,
- ņemot vērā Eiropas drošības stratēģiju, kuru Eiropadome pieņēma 2003. gada 12. decembrī, un ziņojumu par tās īstenošanu, ko Eiropadome apstiprināja 2008. gada 11. un 12. decembrī,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 19. decembra Lēmumu 2011/871/KĀDP, ar ko izveido mehānismu tādu Eiropas Savienības operāciju kopējo izmaksu finansēšanas pārvaldībai, kuras skar militārus vai aizsardzības aspektus (*Athena*)⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 12. jūlija Lēmumu 2011/411/KĀDP, ar ko nosaka Eiropas Aizsardzības aģentūras statūtus, atrašanās vietu un darbības noteikumus un atceļ Vienoto rīcību 2004/551/KĀDP⁽²⁾,
- ņemot vērā Ārlietu padomes 2013. gada 23. aprīļa sanāksmē notikušo aizsardzības ministru diskusiju par gatavošanos 2013. gada decembra Eiropadomes sanāksmei par aizsardzību,
- ņemot vērā 2012. gada 22. novembra rezolūciju par kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošanu⁽³⁾, 2012. gada 22. novembra rezolūciju par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem – politiskie un darbības aspekti⁽⁴⁾, 2012. gada 12. septembra rezolūciju par Padomes ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentam par kopējo ārpolitiku un drošības politiku⁽⁵⁾ un 2011. gada 14. decembra rezolūciju par finanšu krīzes ietekmi uz aizsardzības nozari ES dalībvalstīs⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A7-0205/2013),

Vispārēji apsvērumi

1. norāda, ka, neskatoties uz ES ilggadējo apņemšanos saglabāt miera stāvokli un aizsargāt cilvēktiesības, novērst konfliktus un nostiprināt starptautisko drošību atbilstoši ANO Statūtu principiem, steidzami jāpievēršas jautājumam par ES nepietiekamo kapacitāti attiecībā uz savlaicīgu un efektīvu reaģēšanu uz starptautiskajām krīzēm; uzsver, ka ES un dalībvalstu interesēs ir vienota rīcība nolūkā garantēt drošību ne vien Eiropā, bet arī pārējā pasaulē un jo īpaši kaimiņvalstīs;
2. atgādina par ciešo apņemšanos krīžu pārvarēšanai piemērot visaptverošu pieeju, integrējot plašu klāstu diplomātisko, ekonomisko, attīstības un – tikai kā galējo līdzekli – militāro līdzekļu, kā jo īpaši norādīts rezolūcijās par gada ziņojumiem attiecībā uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP) un kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP); uzsver, ka militārās struktūras un spējas ir šādas visaptverošas pieejas sastāvdaļa, kas veido pamatu ES spējai reaģēt draudu, konfliktu un krīžu, tostarp humanitāru krīžu un dabas katastrofu, gadījumā, ja citi līdzekļi nav devuši rezultātu;

⁽¹⁾ OV L 343, 23.12.2011., 35. lpp.

⁽²⁾ OV L 183, 13.7.2011., 16. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0455.

⁽⁴⁾ OV C 168 E, 14.6.2013., 9. lpp.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0334.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0574.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

3. ar nožēlu konstatē, ka nesenās militārās operācijas Lībijā un Mali parādīja patiesas kopējās drošības un aizsardzības politikas attīstības trūkumus, un uzsver vajadzību pēc uzlabotas koordinācijas un sadarbības Eiropas līmenī, lai ES uztvertu nopietni kā efektīvu un uzticamu dalībnieci pasaulē;
4. atgādina, ka Līgumā ir noteikts pienākums ES pakāpeniski izstrādāt kopējo Savienības aizsardzības politiku, kas varētu veidot pamatu kopējai aizsardzībai; turklāt atgādina par dalībvalstu pienākumiem, kas paredzēti savstarpējās aizsardzības klauzulā;
5. atkārtoti pauž nopietnas bažas par pastāvīgajiem un nekoordinētajiem dalībvalstu aizsardzības budžetu samazinājumiem, kas rada šķēršļus centieniem novērst spēju nepilnības un negatīvi ietekmē KDAP ticamību; mudina dalībvalstis apturēt un mainīt šo bezatbildīgo tendenci, kā arī valsts un ES līmenī pastiprināt centienus, kuri vērsti uz šīs tendences radīto seku ierobežošanu ar ciešākas sadarbības un resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas palīdzību;
6. atgādina par rezolūciju attiecībā uz finanšu krīzes ietekmi uz aizsardzības nozari ES dalībvalstīs un atkārtoti uzsver savus ieteikumus krīzes radītās negatīvās ietekmes novēršanai militāro spēju jomā ES līmenī, kuri jāīsteno, izmantojot labāku koordināciju aizsardzības plānošanā, spēju apvienošanu un kopīgu izmantošanu, atbalstu pētniecībai un tehnoloģiskajai attīstībai aizsardzības jomā, integrētākas, ilgtspējīgas, inovatīvas un konkurētspējīgas Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un rūpniecības bāzes veidošanu, Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirguma izveidi un jaunu formu atrašanu ES līmeņa finansējumam;
7. mudina ES dalībvalstis un Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, ar kuriem veicina pārstrukturēšanas un aizsardzības nozares resursu apvienošanu, lai samazinātu pašreizējās liekās spējas, kas nav ilgtspējīgas;
8. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas Aizsardzības nozaru un tirgu darba grupas darbu un Komisijas 2013. gada 24. jūlija paziņojumu "Ceļā uz konkurētspējīgāku un efektīvāku aizsardzības un drošības nozari" (COM(2013)0542) un aicina Komisiju izstrādāt priekšlikumus par to, kā ar elastīgu pieeju varētu izmantot plašākas ES politikas jomas un instrumentus, lai atbalstītu aizsardzības un drošības mērķus, jo īpaši transversālās jomās, piemēram, divējāda lietojuma tehnoloģiju jomā;
9. uzsver, ka Savienības, daudznacionālajām un valsts mēroga militārajām struktūrām, kas izveidotas ES teritorijā, pārveides procesā jāturpina veidot modulārus, sadarbībspējīgus un izvērsamus bruņotos spēkus, kuri būtu pielāgoti daudznacionālām operācijām;
10. atzinīgi vērtē 2012. gada decembrī Eiropadomes pausto vēlmi no jauna pievērsties KDAP operāciju darbības efektivitātes un lietderības palielināšanai, Eiropas sadarbības uzlabošanai ar mērķi nodrošināt uz nākotni orientētas spējas un novērst to būtiskas nepilnības, kā arī attiecībā uz Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanu;
11. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos saistībā ar Eiropadomes sanāksmi 2013. gada decembrī iesniegt priekšlikumus, kuros būtu iekļauti šajā rezolūcijā paustie ieteikumi un, pamatojoties uz Līguma noteikumiem par pastāvīgu strukturētu sadarbību, ietvertas iespējas Eiropas sadarbības uzlabošanai drošības un aizsardzības jomā starp dalībvalstīm, kas vēlas to darīt, ja visas dalībvalstis nevarēs vienoties par vārienīgu programmu;
12. aņemas, ņemot vērā KDAP attīstību, sagatavot priekšlikumus par Līgumu stiprināšanu, iekļaujot tos savā nākamā Konstitucionālā Konventa programmā;

ES spēju uzlabošana attiecībā uz militāro operāciju plānošanu un vadību

13. ar nožēlu norāda, ka desmit gadus pēc pirmās autonomās ES vadītās militārās operācijas ES joprojām nav pastāvīgu militāru plānošanas un vadības spēju, un pauž nožēlu, ka tādejādi tiek radīti šķēršļi attiecībā uz ES spējām reaģēt smagu krīžu gadījumā; atgādina, ka pašreizējos pasākumos, kuros nepieciešama dalībvalstu štābu *ad hoc* aktivizācija, ir izmantota tikai reaģējoša pieeja, un tas nenodrošina resursus, kas nepieciešami iepriekšējai plānošanai;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

14. uzskata – lai gan aktivizētais Operāciju centrs ir atzinīgi vērtējams saistībā ar tā lomu misiju koordinēšanā Āfrikas ragā, tas lielā mērā ir nepietiekams solis virzībā uz pastāvīgu spēju izveidi, jo tam ir ierobežoti resursi un stingri noteiktas atbalsta funkcijas; pauž nožēlu par to, ka piecu “Weimar plus” valstu iniciatīva nav devusi turpmākus būtiskus rezultātus; mudina dalībvalstis pirmām kārtām vienoties par tādu misiju operatīvas plānošanas deleģēšanu Operāciju centram, attiecībā uz kurām nav piešķirtas izpildpilnvaras, piemēram, Eiropas Savienības militārā misija, lai palīdzētu Mali un Somālijas drošības spēku apmācībā;

15. atkārtoti prasa Eiropas Ārējās darbības dienestā (EĀDD) izveidot pilnībā darboties spējīgu ES Operāciju štābu, ja nepieciešams, izmantojot pastāvīgu strukturētu sadarbību; uzsver, ka tai jābūt civilmilitārai strukturai, kas būtu atbildīga gan par ES civilo misiju, gan par militāro operāciju plānošanu un vadību un kam būtu atsevišķas civiltas un militāras komandķēdes;

16. norāda, ka ES Operāciju štāba izveide būtiski uzlabotu ES iestāžu pieredzi krīžu pārvarēšanā, veicinātu kopīgas stratēģiskās kultūras izveidi, izmantojot valstu personāla norīkošanu darbā, nodrošinātu pēc iespējas lielākus civilmilitārās koordinācijas ieguvumus, ļautu apvienot konkrētas funkcijas, samazinātu ilgtermiņa izmaksas un sekmētu Parlamenta un Padomes veikto politisko uzraudzību;

17. norāda uz vajadzību pēc pastāvīgām militārās plānošanas un vadības spējām arī attiecībā uz pienākumiem, kas izriet no savstarpējās aizsardzības klauzulas un solidaritātes klauzulas, un uzsver vajadzību nodrošināt reaģēšanas spējas, kurām būtu pienācīga gatavības un ātruma pakāpe, ja tiktu izmantota viena no divām minētajām klauzulām; aicina priekšsēdētāja vietnieci/Augsto pārstāvi izteikt priekšlikumus praktiskiem pasākumiem attiecībā uz savstarpējās aizsardzības klauzulu, lai noteiktu reaģēšanas spējas ES līmenī;

ES kaujas vienību – Savienības ātrās reaģēšanas un stabilizācijas instrumenta – uzlabošana

18. atzīst ES kaujas vienību ieguldījumu dalībvalstu bruņoto spēku pārveidē un militārās sadarbības un daudznacionālas sadarbības veicināšanā; pauž nožēlu, ka šis veidojums vēl nav apliecinājis savu lietderību operācijās kā ātrās reaģēšanas instruments un ka bez būtisku izmaiņu izdarīšanas šķiet neiespējami panākt jebkāda veida vienprātību par šo vienību izmantošanu; uzskata, ka situācija Mali bija pirmā iespēja iesaistīt ES kaujas vienības un ka šī iespēja netika izmantota;

19. uzskata – lai uzlabotu kaujas vienību efektivitāti, pienācīga uzmanība būtu jāpievērš šo vienību sastāvam, apzinoties, ka parasti viena reģiona valstīm ir līdzīga izpratne par apdraudējumu un ka tas atvieglo vajadzīgo reakciju uz apdraudējumu;

20. uzskata, ka pārskatītajā militāro operāciju finansēšanas mehānismā *Athena* joprojām nav pietiekami ņemtas vērā kaujas vienību jēdziena īpatnības, un aicina būtiski paplašināt ātrās reaģēšanas kopīgo finansējumu, pilnībā sedzot izmaksas, kas rodas, ja tiek izmantotas kaujas vienības; uzskata, ka principa “izmaksas sedz valsts, kurā tās rodas” piemērošana kaujas vienībām, kas darbojas gatavības režīmā pēc brīvprātības un rotācijas principa, ir pretējs principam par taisnīgu sloga sadali;

21. aicina priekšsēdētāja vietnieci/Augsto pārstāvi izvirzīt priekšlikumus par mehānisma *Athena* pielāgošanu kaujas vienību darbības īpatnībām, attiecīgā gadījumā izmantojot pastāvīgu strukturētu sadarbību, ko īsteno līdztekus pastāvīgā Operāciju štāba darbībai; vienlaikus mudina priekšsēdētāja vietnieci/Augsto pārstāvi iesniegt priekšlikumu par Līgumā paredzētā militāro operāciju sagatavošanas darbību sākumfonda izveidi un finansēšanu;

22. norāda uz Padomes un EĀDD centieniem palielināt kaujas vienību elastīgumu un lietderību, kuri tomēr līdz šim brīdim nav devuši vērā ņemamus rezultātus; norāda, ka ir vajadzīgs ļoti augsts sadarbības līmenis ne tikai tehniskā ziņā, bet arī procedūru un izstrādes jomā, jo īpaši lai saskaņotu noteikumus par iesaistīšanos un pilnvaru nodošanu, kā arī atrisinātu problēmu, kas saistīta ar ierobežojošām dalībvalstu klauzulām;

23. aicina Eiropadomi izpētīt iespējas, kā saskaņot politisko lēmumu pieņemšanas procesu ES un valstu līmenī, lai ātrā reaģēšanas spēja tiktu īstenota praktiski; pieprasa izrādīt minēto uzdevumu risināšanai vajadzīgo politisko gribu; mudina analizēt iespējamās vienkāršotās procedūras attiecībā uz kaujas vienību grupu izmantošanu uz ierobežotu termiņu, ja ir izpildīti daži skaidri definēti priekšnoteikumi, par kuriem ir panākta vienošanās, piemēram, saņemts konkrēts pieprasījums no ANO;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

24. atzinīgi vērtē dalībvalstu atkārtoti izteikto apņemšanos attiecībā uz kaujas vienību jēdziena vērienīgumu un lūgumu plānot ieguldījumus, pamatojoties uz regulāri izteiktu apņemšanos, ar mērķi turpmāk izvairīties no nepilnībām kaujas vienību sarakstā; mudina attīstīt kaujas vienības kā ilgāka termiņa partnerības, kas darbojas gatavības režīma periodā, bet ne tikai, lai maksimāli izmantotu militāros un ekonomiskos ieguvumus, ko sniedz aprikojuma un pakalpojumu kopīga iegāde un resursu apvienošana un kopīga izmantošana; norāda, ka šāda mudinājuma konkrēts piemērs ir Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) 2012. gada otrajā pusē noslēgtais pamatlīgums par materiāltehniskās apgādes pamatpakalpojumiem ES kaujas vienībai, kas darbojas gatavības režīmā;

25. norāda, ka jebkuras izmaksas, kas nav saistītas ar militārām operācijām, piemēram, izmaksas par kaujas vienību izveidi un uzturēšanu gatavības režīmā, varētu tikt apmaksātas no ES budžeta;

26. uzsver, ka kaujas vienības ir īpašs instruments, kam ir ierobežots lielums un ilgtspējība un kas ir pielāgots konkrētiem scenārijiem, un to nevar uzskatīt par universālu krīžu pārvarēšanas līdzekli; atgādina, ka sākotnējais Helsinku 1999. gada pamatmērķis, kuru Eiropadome atkārtoti apstiprināja 2008. gadā, paredz, ka lielas operācijas gadījumā ES jāspēj nodrošināt 60 000 cilvēku dislokāciju 60 dienās; norāda – lai gan šis mērķis nekad nav oficiāli ticis atcelts, pastāvīgi trūkstošo spēju dēļ tas nekad nav ticis reāli īstenots; norāda, ka tā vietā, lai izvirzītu patvaļīgus mērķus, kas var kaitēt ES ticamībai, drīzāk steidzami jāvelta ilgstoši centieni attiecībā uz spēju nepilnību novēršanu un kopumā jāuzlabo spēku veidošana un plānošana saistībā ar ES militārajām operācijām;

Tādu struktūru un spēju veidošana, ar kurām būtu iespējams novērst galvenās nepilnības spēju jomā

27. atgādina par EAA misiju un uzdevumiem, kas noteikti LES 42. panta 3. punktā un 45. pantā, jo īpaši par aģentūras svarīgo nozīmi ES spēju un bruņojuma politikas izstrādē un īstenošanā, operatīvo vajadzību saskaņošanā, daudzpusēju projektu ierosināšanā, dalībvalstu programmu saskaņošanā, Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata nostiprināšanā un militāro izdevumu efektivitātes uzlabošanā; mudina dalībvalstis, ņemot vērā, ka EAA stingri koncentrējas uz izmaksu efektivitāti, nodrošināt to ar pietiekamu finansējumu, lai varētu izmantot visu tās potenciālu, un atkārtoti savu prasību priekšsēdētāja vietniecei/Augstajai pārstāvei attiecībā uz priekšlikumu iesniegšanu par aģentūras personāla un darbības izmaksu finansēšanu no Savienības budžeta;

28. pauž nožēlu, ka dalībvalstis nav izteikušas ciešu apņemšanos attiecībā uz spējām, un aicina Padomi nodrošināt, ka tiek īstenota saistītā novērtējuma prasība, kas noteikta LES 42. panta 3. punktā un 45. panta 1. punktā; aicina priekšsēdētāja vietniecei/Augsto pārstāvi sniegt atbilstošus priekšlikumus šajā saistībā; uzskata, ka Parlaments regulāri jāinformē par progresu, kas panākts to militāro spēju veidošanas jomā, kas saistītas ar KDAP īstenošanu;

29. mudina turpināt īstenot EAA spēju attīstības plānu un saistībā ar tā pārskatīšanu 2013. gadā rosina to labāk integrēt valstu aizsardzības plānos, kuru saskaņošana ir jāturpina; atkārtoti savu prasību, lai dalībvalstis – gan savā starpā, gan ES Militārajā komitejā – sāktu institucionalizētu procesu attiecībā uz pastiprinātu aizsardzības plānošanas koordināciju, par pamatu izmantojot EAA ieteikumus; vērs uzmanību uz to, ka kopumā ir jāpalielina sadarbība starp Eiropas Aizsardzības aģentūru un Eiropas Savienības Militāro komiteju/Eiropas Savienības Militāro štābu; sagaida, ka valstu un valdību vadītāji Eiropadomes 2013. gada decembra sanāksmē par drošības un aizsardzības jautājumiem uzsāks Eiropas aizsardzības politikas pārskatīšanu;

30. prasa izmantot strukturētāku pieeju spēju būtiskāko nepilnību novēršanā Eiropas līmenī un jo īpaši attiecībā uz galvenajiem spēku veicinātājiem un spēku pastiprinošiem faktoriem, piemēram, informācijas, novērošanas un izlūkošanas (ISR) līdzekļiem, stratēģiskajiem aviopārvadājumiem, helikopteriem, medicīnisko atbalstu, degvielas uzpildi gaisā un precīzijas ieročiem, – cieši sadarbojoties ar NATO un pilnībā ievērojot tās norādes; atzinīgi vērtē EAA pārraudzīto resursu apvienošanos un kopīgas izmantošanas iniciatīvu sākotnējos rezultātus, tomēr uzsver, ka ir nepieciešami turpmāki centieni šajās un citās jomās; pauž nožēlu par to, ka, lai gan Eiropas bruņotie spēki ir atkārtoti saskārušies ar minēto spēku veicinātāju un spēku pastiprinošu faktoru trūkumu KDAP un citās operācijās, neviena no konstatētajām nepilnībām spēju jomā joprojām nav apmierinoši novērsta;

31. prasa izvērtēt iespēju izveidot pastāvīgu KDAP noliktavu (kurai būtu līdzīgi uzdevumi kā NATO Atbalsta aģentūrai), kas ES militārajām struktūrām un dalībvalstīm, nerīkojot apgrūtināšas iepirkuma procedūras, nodrošinātu integrētu starptautisku atbalstu, tostarp būtisku aprikojumu visām misijām;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

32. uzsver, ka ES ir jāattīsta iedarbīgas un samērīgas spējas un stratēģijas, kas ir nepieciešams, lai reaģētu uz pieaugošajiem kibernetiskajiem draudiem drošībai un stratēģiskajām interesēm; uzsver – lai nodrošinātu panākumus, pilnīgi ievērotu digitālās brīvības un starptautiskās tiesības un nodrošinātu pietiekamu demokrātisku pārraudzību, vajadzīga veiksmīga sadarbība ar privātajiem dalībniekiem;

33. uzsver to, ka Eiropas Gaisa transporta pavēlniecība (EATC), kura ir pierādījusi savu funkcionalitāti un pievienoto vērtību operācijās, ir piemērs īpaši lietderīgam resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas modelim, kura pamatā ir konkrētu kompetenču nodošana kopīgai struktūrai, saglabājot valstu atbildību; aicina EATC modeli izmantot arī citās operatīvā atbalsta jomās un jo īpaši gaida EAA darba rezultātus attiecībā uz iespējamu daudznacionālu helikopteru korpusu, lai novērstu vēl vienu svarīgu spēju nepilnību;

34. atkārtu savu aicinājumu dalībvalstīm apsvērt kopīgas atbildības uzņemšanos par dažām dārgām spējām, proti, kosmosa spējām, bezpilota lidaparātiem (UAV) vai stratēģisku pārvaldājumu līdzekļiem; atzinīgi vērtē Komisijas darbu pie tādu iespēju izpēti, kuras ļautu iegūt spējas, kas būtu ES īpašums, tai izmantojot iespējamo sinerģiju izveidi starp vajadzībām aizsardzības un civilās drošības jomā, piemēram, civilās aizsardzības vai robežu uzraudzības jomā;

35. uzsver vajadzību izveidot kopīgu Eiropas pieeju attiecībā uz vidēja augstuma ilgizturīgas bezpilota gaisa kuģu sistēmas (MALE RPAS) izstrādi un mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt inovatīvu pieeju šā vērienīgā mērķa sasniegšanai;

36. uzsver ārkārtīgi lielo nozīmi, kāda ir satelīta līdzekļiem mūsdienu operācijās, jo īpaši attiecībā uz ISR, komunikācijas un navigācijas spējām un vajadzību pēc iespējas pilnīgāk izmantot trūcīgos resursus, par pamatu izmantojot kopīgu pieeju un visas iespējamās civilmilitārās sinerģijas, lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās; šajā saistībā mudina turpināt sadarbību ar Eiropas Kosmosa aģentūru, EAA un Komisiju un uzstāj, ka ES ir jāturpina *Copernicus* (GMES) un *Galileo* programmas finansēšana;

37. mudina panākt lielāku progresu attiecībā uz *MUSIS* programmu, lai sekmētu satelītattēlu kopīgu izmantošanu, kuri iegūti no nākamās paaudzes Zemes novērošanas satelītiem, un aicina ES tieši iesaistīties programmas finansēšanā un nodrošināt sasaisti ar ES Satelītu centru, lai būtu pieejama piekļuve tādiem attēliem, kas iegūti atbilstoši ES, jo īpaši KDAP, vajadzībām;

38. atzinīgi vērtē rīcības kodeksa pieņemšanu par resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu kā svarīgu soli uz lielāku sadarbību Eiropā un uzsver vajadzību līdz gada beigām veikt pirmo stratēģisko novērtējumu par tā īstenošanu; sagaida, ka Eiropadomes 2013. gada decembra sanāksme būs būtisks pagrieziena punkts, kad tiks dots politisks impulss resursu apvienošanai un kopīgai izmantošanai, kā arī saistībā ar skaidru vadlīniju sniegšanu par tā īstenošanu; vērs uzmanību uz to, ka jāpastiprina informatīvie pasākumi ES, lai vēl vairāk palielinātu resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas lomu;

39. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt tāda aprīkojuma piegādes drošību, kas nepieciešams dalībvalstu bruņotajiem spēkiem, lai tie varētu izpildīt saistības starptautisku krīžu gadījumā; pauž nopietnas bažas par aizvien lielāko atkarību no tādām tehnoloģijām un piegādes avotiem, kuru izcelsme nav Eiropas valstīs, un saistīto ietekmi uz Eiropas autonomiju; uzsver aizsardzības nozares stratēģisko nozīmi un aicina EAA un Komisiju turpināt darbu pie tādu galveno rūpniecisko spēju noteikšanas, kas Eiropā jāsauglabā vai jāattīsta, kā arī pie tā, kā mazināt Eiropas atkarību no piegādēm;

40. pauž nožēlu, ka valstis samazina finansējumu aizsardzības pētniecībai, kā arī par to, ka tā lielākoties ir sadrumstalota pa atsevišķām valstīm; norāda, ka ES var sniegt būtisku pievienoto vērtību, izmantojot Eiropas sadarbības sistēmu un lielākas sinerģijas starp aizsardzības un civilās drošības pētniecību; jo īpaši uzsver, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš ieguldījumiem galvenajās pamattehnoloģijās, piemēram, robotikā, nanoelektronikā un mikroelektronikā, un ka ir jānodrošina, lai ES līdzekļi, kas ieguldīti šajās jomās, dotu labumu arī aizsardzības vajadzību jomā;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Lielāka saskaņotība starp ES dalībvalstu pastāvīgajām daudznacionālajām struktūrām

41. norāda, ka Eiropā ir vairākas divpusējas/reģionālas/daudzpusējas partnerības iniciatīvas, kuru mērķis ir resursu apvienošana un sadarbības veicināšana un kuras var sniegt ieguldījumu ES, ANO, NATO vai *ad hoc* koalīcijas operācijās; atzinīgi vērtē sadarbības radītos ieguvumus un pilnībā atbalsta resursu apvienošanas pamatojumu, tomēr mudina racionalizēt un labāk koordinēt daudzās daudznacionāla mēroga struktūras, kas ir izveidotas bez visaptveroša un saskaņota plāna;

42. prasa stiprināt saiknes starp Eirokorporu un ES militāro personālu un aicina, lai dalībvalstis iesaistās Eirokorpora daudznacionālajā struktūrā, kas varētu kļūt par Eiropas bruņotajos spēkos pilnībā integrētas daļas centru;

43. norāda uz *Eurofor* slēgšanu, atzīstot tā sniegto ieguldījumu ES operācijās un kaujas vienību sarakstā; norāda, ka *Euromarfor*, *Eurogendfor*, Baltijas valstu sadarbība aizsardzības jomā, Ziemeļvalstu sadarbība aizsardzības jomā, Apvienotās Karalistes un Nīderlandes jūras desanta spēki, Spānijas un Itālijas jūras desanta spēki, Vācijas un Nīderlandes militārais korpuss, Beļģijas un Nīderlandes sadarbība jūras spēku jomā, Anglijas un Francijas iniciatīvas ar mērķi izveidot daudznacionālus apvienotus ekspedīcijas spēkus, integrētu triecienu bāzes grupu un daudznacionālu apvienotu spēku štābu un citas pastāvošas vai jaunizveidotas reģionālas un divpusējas pastāvīgās struktūras snieguši īpašu ieguldījumu;

44. atkārtoti uzsver vajadzību nodrošināt vispārēju saskaņotību ES līmenī un aicina dalībvalstis ciešāk koordinēt savas iniciatīvas ES Militārajā komitejā, par pamatu izmantojot EAA ieguldījumu;

Eiropas aspekta nostiprināšana izglītībā, apmācībā un mācībās

45. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu Eiropas struktūrām un projektiem izglītības un apmācības jomā un jo īpaši uzsver Eiropas Drošības un aizsardzības koledžas (EDAK) ieguldījumu kopīgas drošības kultūras veicināšanā, kā arī tās potenciālu tādu valstu iestāžu sadarbības projektu noteikšanā un izstrādē, kuru mērķis ir nodrošināt izmaksu ietaupījumu; atzinīgi vērtē Padomes 2013. gada 12. aprīļa lēmumu nostiprināt koledžu, piešķirot tai juridisku kapacitāti un finansējumu no Savienības budžeta; uzskata, ka tas varētu būt ES finansējuma atbalsta piemērs citām KDAP struktūrām, piemēram, EAA un ES Satelītu centram; mudina pilnveidot Eiropas iniciatīvu par jaunu virsnieku apmaiņu, kuras ideja aizgūta no programmas *Erasmus*, kā arī veicināt Eiropas militāro amatpersonu izglītības un apmācības iestāžu līdzdalību programmā *Erasmus*;

46. pauž stingru atbalstu resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas iniciatīvām izglītībā un apmācībā, kur var īstenot būtiskus ietaupījumus, neietekmējot valstu suverenitāti operatīvās izmantošanas jomā; uzver, ka EAA Helikopteru apmācības programma ir bijusi veiksmīga, un atzinīgi vērtē EAA sāktās gaisa pārvadājumu taktiskās mācības, kā rezultātā vajadzētu izveidot pastāvīgu Eiropas gaisa pārvadājumu taktiskās apmācības kursu; cer uz lielāku progresu kopīgas integrētas apmācības sistēmas izstrādē nākamo kaujas lidaparātu pilotu apmācīšanai; atzinīgi vērtē EAA darbu pie vēl ciešākas mācību resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas kiberaizsardzības, improvizētu sprādzienbīstamu ierīču neitralizēšanas un jūras operāciju jomā; vērs uzmanību uz to, ka EAA ir jāizskata apmācības vajadzības dalībvalstīs, kurām ir gaisa kuģi, kas ražoti uzņēmumos ārpus ES;

47. uzsver, ka ES kaujas vienības sniedz iespēju rīkot kopīgu apmācību un mācības; mudina dalībvalstis, kas iesaistījušās kaujas vienību veidošanā, atļaut kaujas vienību mācībās piedalīties citiem dalībniekiem, piemēram, iespējamajiem stratēģiskajiem/operatīvajiem veicinātājiem, kā arī tādām partnerorganizācijām kā ANO;

48. vērs uzmanību uz to, ka jāizvairās no iespējamās dublēšanās ar NATO organizētajiem pasākumiem, piemēram, kibernetikas apmācības jomā;

ES un NATO sadarbības ieguvumu palielināšana

49. uzsver, ka Eiropas militāro spēju nostiprināšana, izmantojot uzlabotas ES struktūras, sniedz labumu arī NATO un veicina godīgāku sloga sadalījumu starp alianses dalībniekiem; iesaka īstenot pragmatisku sadarbību, kuras mērķis būtu nepieļaut dublēšanos starp resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas iniciatīvu un gudrās aizsardzības iniciatīvu, jo īpaši īstenojot sadarbību starp EAA un NATO Sabiedroto transformācijas pavēlniecību (ACT);

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

50. mudina attīstīt ciešāku un regulārāku sadarbību politiskajā līmenī starp priekšsēdētāja vietnieci/Augsto pārstāvi un NATO ģenerālsekretāru, lai veiktu riska novērtējumu, resursu pārvaldību, politikas plānošanu un gan civilo, gan militāro operāciju īstenošanu; uzsver nepieciešamību attīstīt pašreizējās ES un NATO operatīvās sadarbības jomas "Berlīne plus" nolīgumu ietvaros, kuru īstenošanu joprojām bloķējusi Turcija;

51. norāda, ka valstu spējas neatkarīgi no tā, vai tās attīstītas ES vai NATO ietvaros, joprojām ir valstu atbildība, tāpēc tās var izmantot jebkurām operācijām, par kurām pieņemts lēmums valsts līmenī;

52. uzsver NATO standartu lielo nozīmi attiecībā uz sadarbību Eiropas aizsardzības jomā un to, ka attiecībā uz spējām, kas izveidotas ES ietvaros, jānodrošina pilnīga sadarbība ar NATO;

53. norāda, ka NATO reaģēšanas spēki un ES kaujas vienības ir papildinošas, savstarpēji stiprinošas iniciatīvas, kurās dalībvalstīm tomēr jāpieliek līdzīgas pūles, un prasa īstenot centienus, lai pēc iespējas veidotu sinerģijas starp abām iniciatīvām;

KDAP turpmāka attīstīšana

54. aicina dalībvalstis uzlabot Eiropas aizsardzības kvalitāti, nostiprinot ES militārās struktūras atbilstoši šai rezolūcijai; mudina dalībvalstis, kas vēlas to darīt, darboties, ja nepieciešams, pamatojoties uz LES 42. panta 6. punktu un 46. pantu par pastāvīgu strukturētu sadarbību, kā arī LES 44. pantu; uzskata – ja tiks sākti šādi sadarbības veidi, to pamatā vispirms jābūt iesaistīto dalībvalstu vēlmei uzņemties atbildību starptautiskajā sabiedrībā un nodrošināt labāku Savienības gatavību krīžu pārvarēšanas operācijām;

55. tāpēc uzskata, ka pastāvīgai strukturētai sadarbībai jo īpaši jāietver turpmāk minētie elementi, kuru mērķis ir uzlabota operatīvā efektivitāte:

- pastāvīga ES Operāciju štāba izveide,
- kopīgs finansējums ātrās reaģēšanas operācijām, kurās izmanto ES kaujas vienības,
- apņemšanās dot ieguldījumu kaujas vienību sarakstā ar saskaņotiem noteikumiem par spēka lietošanu un saskaņotām lēmumu pieņemšanas procedūrām;

56. norāda, ka dalībvalstīm arī jānostiprina savas saistības attiecībā uz spēju veidošanu, jo īpaši, izmantojot resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu, taču pēc iespējas ir jāsauglabā elastīgums un iekļautība, lai pēc iespējas izmantotu ieguvumus, ko sniedz dažādās divpusējās, reģionālās un daudzpusējās sinerģijas; tomēr uzskata, ka nolīgumam par pastāvīgu strukturētu sadarbību jāietver vismaz šādas apņemšanās:

- strukturēta aizsardzības plānošanas koordinācija,
- spēju veidošanas kopīgs novērtējums un pārskatīšana,
- EAA finansējuma palielināšana;

57. norāda, ka Līgumā ir skaidri teikts, ka pastāvīga strukturēta sadarbība ir jāizveido atbilstoši Savienības regulējumam, piebilstot, ka tādējādi saskaņā ar LES 41. pantu lielākā daļa no tajā veiktajām darbībām varētu saņemt finansējumu no ES budžeta ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citas ES darbības;

58. uzskata, ka pastāvīgai strukturētai sadarbībai būtu arī jāsekmē lielāka saskaņotība starp Eiropas sadarbības iniciatīvām atbilstoši iekļautības un elastīguma principiem, nostiprinot saiknes starp dažādām atsevišķām sadarbības iniciatīvām, kas īstenotas uzlabotas KDAP ietvaros;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

59. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, priekšsēdētāja vietniecei/Augstajai pārstāvei, ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem, NATO Parlamentārajai asamblejai un NATO ģenerālsēkretāram.

P7_TA(2013)0383

Krievijas izdarītais spiediens uz Austrumu partnerības valstīm (saistībā ar gaidāmo Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanākumi Viļņā)

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par Krievijas izdarīto spiedienu uz Austrumu partnerības valstīm (saistībā ar gaidāmo Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanākumi Viļņā) (2013/2826(RSP))

(2016/C 093/22)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanākumi, kas 2013. gada novembrī notiks Viļņā,
 - ņemot vērā to, ka Ukrainai, Gruzijai un Moldovai ir izredzes attiecīgi parakstīt vai parafēt asociācijas nolīgumus ar Eiropas Savienību; jo īpaši ņemot vērā šīs asociācijas sniegtās jaunās, bagātinātās iespējas, proti, plašas un padziļinātas attiecības ar Eiropas partnervalstīm, nodrošinot ne tikai ekonomiskus ieguvumus, bet arī ciešas politiskās un sociālās attiecības,
 - atgādinot, ka 1994. gada Budapeštas memorandā par Ukrainas kodolatbrūnošanos Ukrainai ir sniegtas garantijas pret spēka lietošanu vai piedraudēšanu ar to, kā arī ir paredzēts atbalstīt valsti, ja uz to tiktu izdarīts spiediens ar ekonomiskiem paņēmieniem;
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā pastāvīgā iesaistīšanās Austrumu partnerības ietvaros partnervalstīm ir sniegusi visaptverošu programmu, lai īstenotu reformas, kas dotu labumu to pilsoņiem, bet asociācijas nolīgumi un padziļināti un visaptveroši brīvās tirdzniecības nolīgumi (*DCFTA*) starp ES un Austrumu partnerības valstīm, ir apņemšanās, ko pauž valstis, kuras grib un spēj pastiprināt un sekmīgi īstenot pušu sadarbību daudzās jomās;
- B. tā kā Krievijas spiediens, ar ko pavisam nesen saskārās Austrumu partnerības valstis, kuras ir ceļā uz asociācijas nolīgumiem, tostarp mērķtiecīgas sankcijas pret Ukrainas eksportu, eksporta aizliegums Moldovas vīna nozarei un papildu šķēršļi, kas kavē progresu Piedņestras konflikta risināšanā, un draudi attiecībā uz drošības risku Armēnijai, nolūkā piespiest Austrumu partnerības valstis neparakstīt vai neparafēt asociācijas nolīgumus vai *DCFTA*, bet tā vietā pievienoties Krievijas vadītai muitas savienībai, ko Krievija plāno pārveidot par Eirāzijas Savienību, ir līcis tām nonākt nestabilā situācijā, ko izraisa ģeopolitiskie ierobežojumi, kurus uz tām nedrīkstētu attiecināt;
- C. tā kā uz Austrumu partnerības valstīm izdarītais spiediens, kas sniedzas no aktuāliem ekonomiskiem un politiskiem aspektiem līdz paziņojumiem par turpmākiem ekonomiskiem ierobežojumiem, norāda uz Krievijas nodomu arī turpmāk Austrumu partnerības reģionu uzskatīt par savas ekskluzīvas ietekmes zonu un ir pret šo valstu izredzēm ciešāk integrēties ar ES, izmantojot asociācijas nolīgumus, un šāda pieeja pārkāpj valstu suverenitātes principus, savstarpēju uzticēšanos un labas kaimiņattiecības;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- D. tā kā Austrumu partnerības valstīm saskaņā ar Helsinku nolīgumu ir pilnībā suverēnas tiesības un brīvība kā līdztiesīgām partnerēm veidot attiecības ar partneriem pēc savas izvēles;
- E. tā kā tagad vairāk, nekā jebkad, ir jāpievērš uzmanība satraucošajam spiedienam uz ES Austrumu partnerības valstīm un pašu Austrumu partnerības projektu, ko apstrīd un apšaubā Krievija,
- F. tā kā asociācijas nolīgums ar ES nozīmē politiskās un juridiskās reformas, kas stiprina tiesiskumu, mazina korupciju un nodrošina cilvēktiesību labāku ievērošanu; tā kā pievienošanās muitas savienībai, gluži pretēji, nav saistīta ar vērtību kritērijiem un nosacījumiem, un tāpēc to nevar uzskatīt par stimulu iekšzemes reformām;
- G. tā kā iesaldētie konflikti tiek atkārtoti izmantoti, lai atbilstīgi Maskavas ģeopolitiskajām un ekonomiskajām interesēm vājinātu vai apdraudētu Austrumu partnerības valstu pilnīgu suverenitāti,
1. atgādina, ka neatkarīgu valstu starptautiskajās attiecībās ir būtiski ievērot principus, par kuriem panākta vienošanās Helsinku nolīgumos, proti, līdztiesību un suverenitātei raksturīgo tiesību ievērošanu, neiejaukšanos iekšējās lietās, labu valstu sadarbību un labticīgu saistību izpildi saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, un šos principus nekādi nedrīkstētu pārkāpt;
 2. pauž nožēlu par to, ka, tuvojoties Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanāksmei Viļņā, Austrumu partnerības valstis, kas atrodas sarunu par asociācijas nolīguma parakstīšanu vai parafēšanu noslēdzošajā posmā, izjūt aizvien lielāku dažādu veidu spiedienu; uzskata, ka šis spiediens ir nepieļaujams; turklāt uzskata, ka partnervalstu pakāpeniska integrācija ar ES atbilst to centieniem panākt labas kaimiņattiecības ar Krieviju, un aicina Krieviju atturēties no tādu darbību veikšanas, kas ir acīmredzamā pretrunā ar iepriekšminētajiem Helsinku principiem; aicina Krievijas Federāciju turpmāk neizdarīt spiedienu uz Austrumu partneriem un pilnībā ievērot to suverēnās tiesības izdarīt un īstenot savas politiskās izvēles;
 3. stingri uzsver to, ka Austrumu partnerības valstu brīvo izvēļu dēļ (kas nekādā ziņā negatīvi neietekmē tirdzniecību ar Krieviju) šīm valstīm nebūtu jācieš tādas sekas kā tirdzniecības pasākumi, vīzu ierobežojumi, darba ņēmēju mobilitātes ierobežojumi un iejaukšanās iesaldētos konfliktos; turklāt stingri noraida antagonisku attiecību modeli kā paradigmu ES un Krievijas attiecībām ar Austrumu partnerības valstīm;
 4. pauž pārliecību, ka turpmākas šo valstu politiskās un ekonomiskās reformas, kuras pamatojas uz ES vērtībām un standartiem, ir arī Krievijas interesēs, jo tādējādi gar tās robežām tiktu paplašināta stabilitātes, labklājības un sadarbības zona; atgādina par ES pastāvīgo uzaicinājumu Krievijai sekmēt šo procesu, izmantojot konstruktīvu sadarbību ar Austrumu partnerības valstīm;
 5. aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) uzskatīt, ka notiekošais pārsniedz tirdzniecības aspektu, kas ir tikai aizsegs klajam politiskam spiedienam, un rīkoties, lai aizsargātu Savienības partnervalstis, stingri paužot atbalstu visām Austrumu partnerības valstīm saistībā ar to ticību uz Eiropu un izdarīto izvēli;
 6. atkārtoti apliecina stingru atbalstu asociācijas nolīgumu parafēšanai vai parakstīšanai Viļņas augstākā līmeņa sanāksmē ar tām Austrumu partnerības valstīm, kuras ir gatavas un vēlas to darīt, ar nosacījumu, ka ir izpildīti attiecīgie nosacījumi; uzskata, ka tas dos jaunu impulsu pakāpeniskai integrācijai un būtiskai attiecību padziļināšanai, tādējādi reaģējot uz šo valstu tiekšanos uz Eiropu; šajā kontekstā aicina Austrumu partnerības valstis turpināt un pastiprināt centienus pabeigt pašreizējos sagatavošanās darbu pirms augstākā līmeņa sanāksmes, un nepadoties spiedienam, kas uz tām tiek izdarīts;
 7. uzsver, ka ES ir nepieciešams pildīt pienākumu iesaistīties un solidaritātes garā aizstāvēt šīs Austrumu partnerības valstis, kas ir pakļautas Krievijas atklātam, satraucošam un pieaugošam spiedienam, kura mērķis ir atturēt tās no asociācijas nolīgumu noslēgšanas ar ES, un aicina Komisiju un Padomi nākt klajā ar konkrētiem, efektīviem pasākumiem partnervalstu atbalstam;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

8. atgādina, ka asociācijas nolīgumu un *DCFTA* mērķis ir veicināt partnervalstu un ES konkurētspēju, ekonomisko jaudu un ekonomisko sniegumu, vienlaikus ievērojot Austrumu partnerības valstu ekonomisko sadarbību ar Krieviju tādā veidā, kas ir izdevīgs visām pusēm; norāda, ka asociācijas nolīgumi un *DCFTA* paši par sevi neapdraud ilgstošās tirdzniecības attiecības, kas Austrumu partnerības valstīm ir šajā reģionā; uzskata, ka, gluži pretēji, tie nebūtu jāuztver kā nesavienojami ar minētajām tirdzniecības attiecībām, un ka, neskarot no asociācijas nolīgumiem un *DCFTA* izrietošās saistības, tirdzniecības strīdi būtu jārisina saskaņā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijas paredzētajiem noteikumiem un pienākumiem; turklāt apstiprina, ka ES ir gatava atbalstīt Austrumu partnerības partneru integrācijas centienus, atbalstot attiecīgo asociācijas nolīgumu vai *DCFTA* sadaļu pagaidu piemērošanu pēc parakstīšanas, atsākot apturētos aizdevumus un palīdzības programmas, ja ir izpildīti prasītie nosacījumi, un īstenojot vīzu atvieglošanas pasākumus un izredzes uz bezvīzu ceļošanu;

9. norāda, ka Eiropas integrācijai ir nepieciešams sabiedrības vairākuma atbalsts tajās valstīs, kuras gaida asociācijas nolīgumu parafēšanu vai parakstīšanu; tomēr mudina Komisiju un EĀDD pastiprināt centienus plašā partnervalstu sabiedrībā veicināt atpazīstamību Austrumu partnerībai un priekšrocībām, ko tā sniedz, kā veidu politiskā konsensa konsolidēšanai attiecībā uz šo valstu izvēli ar Eiropu saistītos jautājumos; prasa īstermiņā izstrādāt un attiecīgajās dalībvalstīs sākt īstenot plašu sabiedrības informēšanas kampaņu par asociācijas nolīgumu raksturu, sniegtajiem ieguvumiem un izvirzītajām prasībām;

10. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstīm, Austrumu partnerības valstu un Krievijas Federācijas valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomes Parlamentārajai asamblejai un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai.

P7_TA(2013)0384

ES iekšējās drošības stratēģija**Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par otro ziņojumu par ES iekšējās drošības stratēģijas īstenošanu (2013/2636(RSP))**

(2016/C 093/23)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2013. gada 10. aprīļa paziņojumu „Otrais ziņojums par ES iekšējās drošības stratēģijas īstenošanu (COM(2013)0179),

— ņemot vērā tā 2012. gada 22. maija rezolūciju par Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju ⁽¹⁾,

— ņemot vērā tā 2013. gada 11. jūnija rezolūciju par organizēto noziedzību, korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu – ieteicamie pasākumi un iniciatīvas (vidusposma ziņojums) ⁽²⁾,

— ņemot vērā Stokholmas programmu un tās īstenošanas rīcības plānu (COM(2010)0171),

— ņemot vērā 2010. gada 25. februārī Padomē pieņemto Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0207.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0245.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā 2013. gada 7. jūnija Padomes secinājumus par ES prioritāšu noteikšanu cīņai pret smagu un organizētu noziedzību laikposmā no 2014. līdz 2017. gadam,
 - ņemot vērā Eiropola ziņojumu par stāvokli terorisma jomā un terorisma tendencēm ES (TE-SAT, 2013),
 - ņemot vērā Eiropola vērtējumu par smagu noziegumu un organizētās noziedzības draudiem ES (SOCTA, 2013),
 - ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu par ES politiskā cikla attiecībā uz smagiem noziegumiem un organizēto noziedzību novērtējumu 2011.-2013. gadā (SWD(2013)0017),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 3. panta 2. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) V sadaļas 1., 2., 4. un 5. nodaļu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 6., 7., 8., 10. panta 1. punktu, 11., 12., 21., 47. līdz 50., 52. un 53. pantu,
 - ņemot vērā attiecīgo Eiropas un dalībvalstu konstitucionālo tiesu praksi, kas attiecas uz proporcionālītātes kritēriju, un faktu, ka valsts iestādēm demokrātiskā sabiedrībā tas ir jāievēro,
 - ņemot vērā attiecīgos Eiropas Cilvēktiesību tiesas lēmumus,
 - ņemot vērā ANO īpašā referenta migrantu cilvēktiesību jautājumos *François Crépeau* ziņojumu 2013. gada 24. aprīļa pētījumā "Eiropas Savienības ārējo robežu pārvaldība un tās ietekme uz migrantu cilvēktiesībām",
 - ņemot vērā jautājumu Komisijai par otro ziņojumu par ES iekšējās drošības stratēģijas īstenošanu (O-000068/2013 – B7-0213/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā Lisabonas līgums ir turpinājums Māstrihtas līgumam, kurā paredzēta drošības, brīvības un tiesiskuma telpa, un ļauj izveidot Eiropas Savienības drošības politikas un ES un tās dalībvalstu drošības programmas izstrādes pamatu, kam jāsakņojas tiesiskumā, demokrātisko vērtību, pilsonisko brīvību, pamattiesību un solidaritātes ievērošanā, un uz to jāattiecas demokrātiskai kontrolei Eiropas un dalībvalstu līmenī; tā kā šie priekšnoteikumi atspoguļo ES un dalībvalstu starptautiskās saistības, īpaši tās, kuras izriet no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas un no ANO nolīgumiem, kuriem tās ir puses;
- B. tā kā drošības politiku nevar orientēt vienīgi uz kriminālvajāšanu un tajā jāiekļauj preventīvie pasākumi, kas ir īpaši nepieciešami laikā, kad ekonomiskā un sociālā nevienlīdzība padziļinās un liek apšaubīt sociālā paktu un pamattiesību un pilsonisko brīvību realitāti;
- C. tā kā sevišķi svarīga ir Eiropas pilsoņu drošība;
- D. tā kā dalībvalstis un Komisija faktiski nav atrisinājušas visus jautājumus, kas saistīti ar Lisabonas Līguma stāšanās spēkā, un tā kā Parlaments ar savu nostāju konsekventi turpina spēlēt relatīvi nenozīmīgu lomu, konkrēti, jautājumā par nepieciešamību ņemt vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, kas nav iekļauta lēmumu pieņemšanas procesā⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Sk. Eiropas Parlamenta 2010. gada 15. decembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā 169. gadā un to efektīvu īstenošanu pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā (OV C 169 E, 15.6.2012, 49. lpp.).

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

E. tā kā iekšējās drošības stratēģijā (IDS) 2010.–2014. gadam ir noteiktas piecas prioritāšu jomas, kurās ES var nodrošināt pievienoto vērtību: starptautiskās noziedzības tīklu darbības apturēšana un palīdzības sniegšana to izjaukšanai, terora aktu novēršana, kibernetiskās paaugstināšana, robežu drošības garantēšana un labāka noturība pret dabas katastrofām; tā kā šo stratēģiju var īstenot tikai tad, ja tā nodrošina personu brīvu pārvietošanos, migrantu un patvēruma meklētāju tiesību aizsardzību, kā arī visu starptautisko saistību ievērošana, ko uzņēmusies ES un tās dalībvalstis;

F. tā kā otrajā gada ziņojumā par IDS īstenošanu ir atzīts, ka visi pieci mērķi vēl aizvien ir spēkā, un ir raksturota pašreizējā situācija, līdz šim panāktais progress un turpmākā rīcība,

1. pauž nožēlu, ka Komisijas otrais 2013. gada 10. aprīļa paziņojums par Eiropas Savienības IDS īstenošanu ir nepietiekami kritisks pret darbībām, ko veic saskaņā ar IDS, un atkārtoti apstiprina tās pašas prioritātes, kas paustas sākotnējā 2010. gada novembra paziņojumā, neņemot vērā sekas, ko rada Pamattiesību hartas iekļaušana, kuras pantu lielākā daļa attiecas ne tikai uz Eiropas pilsoņiem, bet uz visām personām ES teritorijā;

2. ņem vērā darbu, kas veikts, lai izveidotu IDS un šīs stratēģijas galvenos principus, un kuras mērķis ir visām ES institūcijām un dalībvalstīm nodrošināt iespējas strādāt vienotu mērķu sasniegšanai; uzsver, ka brīvība, drošība un tiesiskums ir mērķi, kas jāsasniedz paralēli, un atgādina, ka brīvības un tiesiskuma nodrošināšanai drošības mērķis vienmēr jāpilda, ievērojot Līgumu principus, tiesiskumu un Savienības saistības attiecībā uz pamattiesībām; uzskata, ka ES drošības pasākumiem būtu jābalstās uz tādām darbībām, par kurām ir pierādīts, ka ar tām ir iespējams samazināt noziedzību un novērst terora aktus, turklāt tās jāveic saskaņā ar tādiem principiem kā nepieciešamība, samērīgums un pamattiesību ievērošana, īstenojot pienācīgu to parraudzību un nodrošinot pārskatatbildību;

3. uzsver, ka iekšējā drošība neatbrīvo no ES un valstu saistībām pamattiesību jomā, un pauž nopietnas bažas par to, ka ES institūcijas un dalībvalstu iestādes un iedzīvotāji ir pakļauti slepenai uzraudzībai, ko veic dalībvalstis, trešās valstis un trešās personas sadarbībā ar privātiem uzņēmumiem; aicina ES un dalībvalstu institūcijas to noskaidrot un šajā jautājumā veikt attiecīgus pasākumus; uzsver, ka jebkādas ES iekšējās drošības stratēģijas pamatā jābūt vienotai izpratnei par to, kas ir "iekšējs" un kas ir "ārējs", un tai jābūt vērstai uz ES institūciju, tās dalībvalstu un iedzīvotāju aizsardzību pret nelikumīgu uzraudzību, nepienācīgu ietekmēšanu un manipulēšanu no ārvalstīm; aicina pastiprināt ES sakaru un loģistikas sistēmu konfidencialitāti un drošību pret ārvalstu vai trešo pušu veiktu uzraudzību; uzsver, ka iedzīvotāju tiesības uz privātumu un datu aizsardzība, kā arī piekļuves tiesības dokumentiem un informācijai ir Eiropas pamatvērtības un pamattiesības, kas noteiktas visos līmeņos un visos forumos;

4. atgādina, ka tagad Parlaments ir līdzvērtīgs institucionālais partneris drošības politikas jautājumos, tādēļ tam ir tiesības aktīvi iesaistīties IDS aspektu un prioritāšu izstrādē un attiecīgo instrumentu novērtēšanā, tostarp regulāri uzraugot IDS īstenošanas darbības, kas saskaņā ar LESD 70. un 71. pantu jāveic kopīgi Eiropas Parlamentam, dalībvalstu parlamentiem un Padomei;

5. uzskata, ka būtiski svarīgs efektīvas IDS priekšnoteikums ir pienācīga novēršamo drošības draudu analīze; atgādina Komisijai, ka tai ir pienākums sagatavot starpnozaru pārskatu par dabīgiem riskiem un cilvēka (apzināti vai neapzināti) radītiem draudiem ES; atgādina Eiropadomei, ka saskaņā ar LESD 222. pantu tai ir pienākums regulāri veikt ES draudu novērtējumu, un aicina Komisiju nākt klajā ar konkrētiem priekšlikumiem par to, kā labāk izpildīt iepriekš minēto pienākumu un apkopot patlaban fragmentāros un šauros draudu un risku novērtējumus ES un dalībvalstu līmenī;

6. norāda, ka Eiropola spēja efektīvi novērtēt un analizēt terorisma draudus un citas noziedzīgas darbības lielā mērā ir atkarīga no dalībvalstu dienestu vēlmes tam sniegt informāciju; ierosina palielināt informācijas apjomu, ko dalībvalstis sniedz Eiropalam, stingrāk nosakot pienākumu dalībvalstīm sadarboties ar Eiropolu;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

7. atgādina, ka viens no lielākajiem draudiem ES iekšējai drošībai ir organizētā noziedzība, tostarp mafijas; ar gandarījumu norāda uz dalībvalstu un Komisijas panākto progresu ES politikas ciklā, kas attiecas uz organizēto noziedzību un nopietnu starptautisku noziedzību, aicina dalībvalstis atjaunot savu apņēmību un nodrošināt atbilstošus resursus; uzskata, ka ir jāveicina kopēji juridiskie standarti un operatīvie instrumenti, piemēram, konfiskācija, Eiropas izmeklēšanas rīkojums, kopējas izmeklēšanas grupas; uzskata par nepieciešamu stiprināt tiesu iestāžu un policijas sadarbību starp dalībvalstīm un ES, kā arī ar trešām valstīm, saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām pamatbrīvību un pamattiesību, tiesiskuma un ES pilsoņu un iedzīvotāju personas datu un privātuma aizsardzības jomā un prasa, lai Eiropas Parlamentam tiktu atvēlēta būtiska loma iekšējās drošības politikas nostādņu novērtēšanā un izstrādē, jo šīs nostādnes ārkārtīgi lielā mērā ietekmē visu ES dzīvojošo personu pamattiesības; tādēļ uzsver nepieciešamību nodrošināt to, lai šīs politikas nostādnes ir tikai vienas Eiropas iestādes kompetence, šīs iestādes amatpersonas ievēl tiešās vēlēšanās un tā veic ES tiesiskuma, drošības un brīvības telpas politikas nostādņu izvērtēšanu un demokrātisku kontroli;

8. balstoties uz pastāvošo Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu sadarbību, atgādina par savu ieceri izveidot "parlamentāro politikas ciklu", kas būtu pieskaņots Komisijas gada ziņojumiem par šo jautājumu un noslēgtos ar gadskārtējo Parlamenta ziņojumu par situāciju attiecībā uz IDS;

9. uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš vardarbības apkarošanai pret bērniem un sievietēm;

10. atzinīgi vērtē to, ka cīņa pret ieroču kontrabandu ir iekļauta ES prioritātēs cīņai pret organizēto noziedzību; tomēr sagaida, ka Komisija izstrādās vispārīgu stratēģisku orientāciju attiecībā uz šaujammieročiem, tostarp to lietošanu ar kontrabandu, organizēto noziedzību un terorismu saistītiem nolūkiem;

11. pauž nožēlu par to, ka pretēji Eiropola ieteikumam cīņa pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju nav izvirzīta kā atsevišķa ES prioritāte cīņai pret organizēto noziedzību; pauž ciešu pārliecību par to, ka citi organizētās noziedzības veidi, piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, noziegumi pret vidi vai korporatīvie noziegumi un korupcija ir savstarpēji saistītas parādības, kas cita citu pastiprina, un aicina Komisiju un Padomi bez kavēšanās noteikt par prioritāti cīņu pret korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju;

12. uzsver, ka cīņa pret terorismu ir iekļauta IDS kā viena no prioritātēm; norāda, ka saskaņā ar Eiropola sniegto informāciju terorisma draudi Eiropas Savienībā ir reāli, lai gan terorisma izpausmes ir ļoti dažādas, bet apšaubā to, vai Savienība ir pareizi noteikusi prioritātes šajā jomā attiecībā uz teroristu uzbrukumu faktisko izcelsmes vietu; uzstāj, ka par lielāku prioritāti būtu jānosaka preventīvas politikas nostādnes un represīvi pasākumi; ņem vērā to, ka šajā jautājumā ir jāpievērš lielāka uzmanība un jāpiespīr atbilstīgi finanšu un cilvēku resursi mērķtiecīgiem politikas pasākumiem un informācijas pakalpojumiem, lai faktiski varētu novērst teroristu uzbrukumus; atgādina, ka ir svarīgi nepieļaut terorisma finansēšanu, un gaida priekšlikumu tiesisku un administratīvu pasākumu sistēmas izveidei, kas ietvertu tādu personu līdzekļu iesaldēšanu saskaņā ar LESD 75. pantu, ko tur aizdomās par terorismu; aicina Komisiju un dalībvalstis pienācīgi izvērtēt to, kāda veida un cik lielus draudus izraisa uz vardarbību tendētas politiskas radikalizācijas rašanās; uzskata, ka ir būtiski svarīgi izstrādāt mehānismus, kas ļauj agri pamanīt šādas radikalizācijas pazīmes, un prasa Komisijai un dalībvalstīm ņemt to vērā savās attiecīgajās darbības jomās, tai skaitā saistībā ar preventīviem pasākumiem; pauž bažas par to, ka pastiprinās to personu darbība, kurus parasti dēvē par "vientuļajiem vilkiem", proti, to ES vai trešo valstu valstspiederīgo personu darbība, kuri dodas uz konflikta zonām un pēc tam atgriežas ES teritorijā, jo viņi rada jauna veida riskus, kurus nevar novērst ar parastajām pretterorisma metodēm; mudina apmainīties ar labu praksi radikalizācijas novēršanai jauniešu vidū un atbalsta ierosinājumu par ES instrumentu kopuma izveidi šajā jomā; gaida, kad tiks izstrādāts pamatlēmuma par cīņu pret terorismu novērtējums, lai labāk varētu ņemt vērā visus šos aspektus, un uzsver nepieciešamību labāk sasaistīt esošos pretterorisma instrumentus;

13. aicina Komisiju, dalībvalstis un citas Eiropas iestādes un struktūras rūpīgi izpētīt uz vardarbību tendētas kustības Eiropas Savienībā un veikt konkrētus pasākumus, lai cīnītos pret šādu kustību īstenotiem vardarbības aktiem;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

14. uzsver, ka privātajam sektoram, īpaši finanšu nozarei, ir būtiska loma cīņā pret organizētās noziedzības un terorisma finansēšanu, jo tā spēj atklāt krāpšanas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas gadījumus, kā arī citus aizdomīgus darījumus un ziņot par tiem; atgādina, ka finanšu nozares pārstāvjiem ir ciešāk jāsadarbojas ar valdības aģentūrām, lai atklātu trūkumus pašreizējā regulējumā, un jāizmanto inovatīvi paņēmieni šo problēmu risināšanai; uzsver, ka ir absolūti nepieciešams saprast to, ka jebkāda efektīva cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu ir atkarīga no integrētas pieejas, kurā kā dalībvalstu, tā ES līmenī ir iesaistītas visas ieinteresētās puses;

15. uzskata, ka ir jāuzlabo kritiskās infrastruktūras izturība pret cilvēka radītām un dabas katastrofām; pauž nožēlu par to, ka pašreizējā Eiropas Kritiskās infrastruktūras aizsardzības direktīva (2008/114/EK ⁽¹⁾) nedarbojas pienācīgi, un aicina Komisiju ierosināt grozīt šo direktīvu, lai uzlabotu tās darbību;

16. uzskata, ka ir nepieciešams veikt statistisku pētījumu par dabas radītajiem riskiem, kurā būtu uzskaitītas viskritiskākās jomas un kura kalpotu par pamatu efektīvai automatiskās intervences un glābšanas sistēmai, kas nekavējoties reaģētu uz ārkārtas situācijām;

17. uzskata, ka ir ļoti svarīgi apņēmīgi apkarot noziegumus pret vidi un ekonomiskos noziegumus, neatkarīgi no to izcelsmes vietas, jo tie īpaši negatīvi ietekmē ES iedzīvotāju dzīves apstākļus, sevišķi krīžu laikā;

18. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par iniciatīvu pret cigarešu kontrabandu un liek uz to lielas cerības;

19. ņem vērā to, ka Iekšējās drošības stratēģijā par prioritāti ir noteikta cīņa pret kibernetiskās drošības noziedzību; uzskata, ka kibernetiskā drošība ir aizvien pieaugošs drauds ES un ievērojami palīdz veikt citas noziedzīgas darbības; aicina Komisiju paredzēt pienācīgu finansējumu jaunajam Eiropas Kibernetiskās drošības novēršanas centram un mudina dalībvalstis ratificēt Eiropas Padomes konvenciju par kibernetiskās drošības noziedzību; atgādina, ka saistībā ar IDS veiktai personas datu savākšanai un apstrādei vienmēr jānotiek saskaņā ar ES datu aizsardzības principiem, jo īpaši nepieciešamības, proporcionalitātes un likumības principiem, kā arī saskaņā ar ES tiesību aktiem un attiecīgajām Eiropas Padomes konvencijām šajā jomā; uzsver nepieciešamību pievērst īpašu uzmanību bērniem digitālajā vidē un tam, cik svarīgi ir novērst bērnu pornogrāfiju; atbalsta to, ka tiek paplašināta Pasaules alianses pret seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē;

20. atgādina, ka pienācīgai IDS darbībai ir būtiski svarīgi pastiprināt ES policijas un tiesu iestāžu sadarbību, tostarp ar Eiropolu, Eiropas Policijas akadēmiju (CEPOL) un Eurojustu, kā arī nodrošināt pienācīgu apmācību, un ka sadarbībā ir jāiesaista kompetentās dalībvalstu iestādes un ES iestādes un aģentūras; uzskata, ka šādi sadarbībai nebūtu jāaprobežojas ar to, ka tiek meklētas arestētas personas, ko tur aizdomās par noziedzīgu darbību izdarīšanu, bet tajā jāiekļauj arī preventīvas darbības un šādu darbību recidīvu novēršana; ņem vērā Eiropas Komisijas attiecīgos priekšlikumus, tostarp par Eurojusta reformēšanu un tiesību akta priekšlikumu par Eiropas Prokuratūras izveidi; norāda, ka ir jānodrošina, lai tiktu ievērots tiesu iestāžu un policijas pilnvaru nodalīšanas princips un tiesu iestāžu un policijas autonomija;

21. atbalsta to, ka tiek izveidota Eiropas Prokuratūra – jo īpaši, lai efektīvāk aizsargātu Savienības budžetu, – un aicina Komisiju nekavējoties iesniegt par to priekšlikumu;

22. pauž nožēlu par to, ka IDS trūkst pienācīgas “tiesu iestāžu dimensijas”; atgādina, ka saskaņā ar Stokholmas programmu ir jāpastiprina savstarpēja uzticēšanās, pakāpeniski izveidojot Eiropas tiesu kultūru, kas balstītos uz juridisko sistēmu dažādību un Eiropas tiesību vienojošu funkciju, un ka tajā jāiekļauj tiesiskuma, demokrātisko vērtību un cilvēktiesību ievērošana, un nevis tikai jāaprobežojas ar to, ka tiek vajātas personas, ko tur aizdomās par noziedzīgu darbību vai teroristisku aktu izdarīšanu; uzsver, ka ārkārtīgi svarīga ir savstarpēja uzticēšanās, kas ir priekšnoteikums, lai veicinātu tiesu iestāžu sadarbību, un uzskata, ka šāda savstarpēja uzticēšanās ir iespējama tikai tad, ja tiek izveidoti un ievēroti vienoti standarti pilsonisko brīvību un procesuālo garantiju jomā;

⁽¹⁾ OV L 345, 23.12.2008., 75. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

23. uzsver, ka ir svarīgi izveidot integrētu robežu pārvaldību, ar kuru būtu jānodrošina vienota, droša un kvalitatīva ārējo robežu kontrole, vienlaikus atvieglojot legālu pārvietošanos pār ārējām robežām un sekmējot mobilitāti Šengenas zonā; atzinīgi vērtē to, ka nesen sāka darboties Šengenas Informācijas sistēma II, un aicina ar *EU-LISA* nodrošināt to, lai jaunās sistēmas operatīvās vadības kvalitāte būtu augsta; sagaida, ka jaunā Eiropas Robežu uzraudzības sistēma (*Eurosur*) būs pilnībā darbotiespējīga 2014. gada beigās, un uzskata, ka tā būs lietderīgs instruments, kas palīdzēs atklāt, novērst un cīnīties pret pārrobežu noziedzību un neregulāro imigrāciju, kā arī aizsargāt un glābt migrantu dzīvības; uzsver, ka iespējamā jaunas IT sistēmas izveide migrācijas plūsmu pārvaldības un robežkontroles jomā, piemēram, iniciatīvas "Smart Borders", būtu rūpīgi jāanalizē, jo īpaši apsverot tās nepieciešamību un samērīgumu, un būtu jāievieš tikai tad, kad ir pieņemti atbilstīgie tiesību akti; īpaši atzinīgi vērtē nesen panākto vienošanos par Šengenas Izvērtēšanas mehānismu un aicina Komisiju pildīt tās jaunus pienākumus, lai nodrošinātu augstu Šengenas *acquis* izpildes līmeni visā Šengenas zonā; uzsver, ka kontroles uz iekšējām robežām drīkst atjaunot tikai ārkārtas gadījumos, kad visas citas iespējas ir izsmeltas, šādā gadījumā ņemot vērā ne tikai drošības aspektus, bet arī ietekmi uz mobilitāti un pārvietošanās brīvību; uzsver, ka migrāciju un to, ka ārējās robežas šķērso liels skaits trešo valstu valstspiederīgo, nedrīkst *per se* uzskatīt par draudu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai; atkārtoti pauž stingru atbalstu Bulgārijas un Rumānijas uzņemšanai Šengenas zonā un aicina arī Padomi piekrist šo valstu uzņemšanai, jo tas palielinās savstarpējo uzticēšanos un solidaritāti, kas ir priekšnosacījumi augsta drošības līmeņa nodrošināšanai Eiropas Savienībā;

24. uzsver to, ka ir svarīgi stiprināt savstarpējo uzticēšanos starp policijas spēkiem, lai veicinātu sadarbību, kopīgu izmeklēšanas komandu darbu un informācijas apmaiņu; šajā sakarībā norāda, ka ir būtiski svarīgi organizēt policijas spēku Eiropas līmeņa apmācību;

25. uzskata, ka IDS izstrādē un īstenošanā pilnīgāk jāņem vērā pastāvošā mijiedarbība starp drošības politikas iekšējo un ārējo dimensiju un ka šajās abās dimensijās ES tieslietu un iekšlietu jomas iestādēm un aģentūrām savi pienākumi būtu jāveic pilnīgā saskaņā ar vērtībām un principiem, kas noteikti ES tiesību aktos un Pamattiesību hartā; aicina Komisiju un dalībvalstis arī novērtēt IDS ietekmi uz ES ārējās drošības stratēģiju, tostarp attiecībā uz saistībām ievērot un veicināt pamatbrīvības, pamattiesības un demokrātijas vērtības un principus, kas minēti tekstos, konvencijās un starptautiskos nolīgumos, kurus tās ir parakstījušas; pauž nožēlu par to, ka 2011. gada ceļvedis saiknes starp KDAP un BDTT nostiprināšanai netiek pienācīgi īstenots, un mudina Eiropas Ārējās darbības dienestu paātrināt darbu pie tā;

26. norāda, ka pašreizējās IDS termiņš beigsies 2014. gadā; aicina Komisiju sākt gatavot jauno IDS 2015.–2019. gadam, kurā būtu ņemta vērā Lisabonas līguma stāšanās spēkā un Pamattiesību hartas iekļaušana Savienības tiesībās; uzskata, ka šī jaunā politika būtu jāizstrādā, pamatojoties uz padziļinātu, neatkarīgu un ārēju pašreizējās stratēģijas un instrumentu novērtējumu, ņemot vērā nākotnē paredzamās problēmas un rīkojot apspriedes ar plašu ieinteresēto personu loku; aicina Padomi, pieņemot jauno stratēģiju, pienācīgi ņemt vērā Parlamenta ieguldījumu jaunajā IDS;

27. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TA(2013)0385

Eiropas stratēģija drošībai un veselības aizsardzībai darbā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par Eiropas stratēģiju drošībai un veselības aizsardzībai darbā (2013/2685(RSP))

(2016/C 093/24)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, jo īpaši tā preambulu, kā arī 3. un 6. pantu,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 4., 9., 145., 151., 152., 153., 154., 156. un 168. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 1., 3., 27., 31., 32. un 33. pantu,
 - ņemot vērā jautājumu Komisijai par Eiropas stratēģijas 2007.–2012. gadam drošībai un veselības aizsardzībai darbā (O-000073/2013 – B7-0214/2013),
 - ņemot vērā Komisijas 2002. gada 11. marta paziņojumu “Pielāgošanās izmaiņām darbā un sabiedrībā – jauna Kopienas Stratēģijā par veselību un drošību darbā (2002-2006)” (COM(2002)0118),
 - ņemot vērā Komisijas 2007. gada 21. februāra paziņojumu “Darba kvalitātes un produktivitātes uzlabošana: Kopienas stratēģija par drošību un veselības aizsardzību darbā 2007. līdz 2012. gadam” (COM(2007)0062),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
 - ņemot vērā Komisija 2011. gada 27. aprīļa dienestu darba dokumentu “Eiropas stratēģijas drošībai un veselības aizsardzībai darbā laikposmam no 2007. līdz 2012. gadam termiņa vidusposma pārskatīšana” (SEC(2011)0547),
 - ņemot vērā Komisija 2013. gada 31. maija dienestu darba dokumentu “Eiropas stratēģijas 2007.–2012. gadam drošībai un veselības aizsardzībai darbā novērtēšana” (SWD(2013)0202),
 - ņemot vērā 2005. gada 24. februāra rezolūciju par drošības un veselības aizsardzības veicināšanu darba vietās ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2008. gada 15. janvāra rezolūciju par Kopienas stratēģiju veselības aizsardzībai un drošībai darbā 2007. – 2012. gadam ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 15. decembra rezolūciju par Eiropas stratēģijas drošībai un veselības aizsardzībai darbā laikposmam no 2007. līdz 2012. gadam termiņa vidusposma pārskatīšanu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā stratēģijas “Eiropa 2020” mērķis ir līdz 2020. gadam sasniegt 75 % nodarbinātības līmeni attiecībā uz iedzīvotājiem vecumā no 20 līdz 64 gadiem;
- B. tā kā tehnoloģiskā attīstība, tendences ekonomikā un ekonomikas un sociālā krīzi nepārtraukti ietekmē darba vidi un tādēļ ir nepieciešami strauji risinājumi, lai darba vietā nodrošinātu augsta līmeņa veselības aizsardzību un drošību;
- C. tā kā ekonomikas krīzi nevajadzētu izmantot par aizbildinājumu arodrisku profilakses politikas vājināšanai;
- D. tā kā, lai atbalstītu likumdošanas pasākumus, jau kopš 1978. gada veselības aizsardzības un drošības darbā jautājumam ir veltīti ES līmeņa politikas dokumenti un rīcības programmas;
- E. tā kā Kopienas stratēģija veselības aizsardzībai un drošībai darbā 2007. –2012. gadam beidza darboties 2012. gadā un līdz šim brīdim tā nav turpināta nevienā ES līmeņa politikas dokumentā;
- F. tā kā Komisija atzīst, ka Kopienas stratēģijai veselības aizsardzībai un drošībai darbā 2007. –2012. gadam bija pozitīva ietekme visā ES teritorijā un ka turpmākajos gados vēl arvien būs jārisina vairākas ar drošību un veselības aizsardzību darbā saistītas problēmas,

⁽¹⁾ OV C 304 E, 1.12.2005., 400. lpp.

⁽²⁾ OV C 41 E, 19.2.2009., 14. lpp.

⁽³⁾ OV C 168 E, 14.6.2013., 102. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

1. pauž bažas par to, ka Komisija līdz šim brīdim nav pieņēmusi jaunu Eiropas stratēģiju drošībai un veselības aizsardzībai darbā;
2. atkārtoti pieprasa Komisijai iesniegt jaunu Eiropas stratēģiju drošībai un veselības aizsardzībai darbā laika posmam līdz 2020. gadam; aicina Komisiju izdarīt to līdz 2013. gada beigām;
3. pauž nožēlu, ka līdz šim laika Komisija nav iesniegusi priekšlikumu vai nu direktīvai par darbā gūtām muskulatūras un skeleta saslimšanām, vai arī par Direktīvas 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā, pārskatīšanu, lai gan šie pasākumi jau bija iekļauti tās 2011. gada darba programmā;
4. atkārtoti pauž 2011. gada 15. decembra rezolūcijā par Eiropas stratēģijas drošībai un veselības aizsardzībai darbā laikposmam no 2007. līdz 2012. gadam termiņa vidusposma pārskatīšanu iekļauto vēstījumu;
5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

P7_TA(2013)0386

Pārrobežu sarunas par darba koplīguma slēgšanu un starptautisks sociālais dialogs

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par pārrobežu sarunām par darba koplīguma slēgšanu un starptautisku sociālo dialogu (2012/2292(INI))

(2016/C 093/25)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 3. punktu un 6. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9., 151., 152., 154., 155. un 156. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 12. un 28. pantu, 52. panta 3. punktu un 53. pantu, kā arī preambulu un attiecīgos skaidrojumus,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 11. pantu,
- ņemot vērā (pārskatītās) Eiropas Sociālās hartas 5. un 6. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 1998. gada 20. maija Lēmumu 98/500/EK par nozaru dialogu komiteju izveidi, lai veicinātu sociālo partneru dialogu Eiropas līmenī,
- ņemot vērā Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvu 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējsabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā,
- ņemot vērā Padomes 2001. gada 8. oktobra Direktīvu 2001/86/EK, ar ko papildina Eiropas uzņēmējsabiedrības statūtus darbinieku iesaistīšanas jomā, un Padomes 2003. gada 22. jūlija Direktīvu 2003/72/EK, ar ko papildina Eiropas kooperatīvās sabiedrības statūtus darbinieku iesaistīšanas jomā,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 11. marta Direktīvu 2002/14/EK, ar ko izveido vispārēju sistēmu darbinieku informēšanai un uzklaušīšanai Eiropas Kopienā,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 6. maija Direktīvu 2009/38/EK par to, kā izveidot Eiropas Uzņēmumu padomi vai procedūru darbinieku informēšanai un uzklaušīšanai Kopienas mēroga uzņēmumos un Kopienas mēroga uzņēmumu grupās,
- ņemot vērā 2011. gada 1. decembrī pieņemtos Padomes (EPSCO) secinājumus 17423/11,
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2012. gada 10. septembra darba dokumentu “*Transnational company agreements: realising the potential of social dialogue*” (SWD(2012)0264),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 18. aprīļa paziņojumu “Virzoties uz ekonomikas atlabšanu ar daudzām jaunām darba vietām” (COM(2012)0173),
- ņemot vērā Komisijas ekspertu grupas transnacionālu uzņēmumu nolīgumu jautājumos 2012. gada 31. janvāra ziņojumu,
- ņemot vērā Komisijas ekspertu grupas transnacionālu uzņēmumu nolīgumu jautājumos 2012. gada 31. janvāra pārskatīto darba dokumentu,
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 17. janvāra zaļo grāmatu “Pārstrukturēšanās un pārmaiņu prognozēšana – kāda ir jaunākā pieredze?” (COM(2012)0007) un tai pievienoto Komisijas dienestu 2012. gada 17. janvāra darba dokumentu “*Restructuring in Europe 2011*” (SEC(2012)0059),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 27. oktobra paziņojumu “Integrēta rūpniecības politika globalizācijas laikmetam – prioritāte konkurētspējai un ilgtspējai” (COM(2010)0614),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 2. jūlija pētījumu “*Mapping of transnational texts negotiated at corporate level*” (EMPL F2 EP/bp 2008 (D) 14511),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2008. gadā izstrādāto darba dokumentu “*The role of transnational company agreements in the context of increasing international integration*” (SEC(2008)2155),
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada februāra ziņojumu “*Transnational collective bargaining: Past, present and future*”,
- ņemot vērā Komisijas 2005. gada 9. februāra paziņojumu par Sociālo programmu (COM(2005)0033),
- ņemot vērā SDO konvencijas par darba nosacījumiem (publisko iepirkumu līgumos) (Nr. 94) un par darba koplīgumu slēgšanu (Nr. 154),
- ņemot vērā SDO uzraudzības struktūru tiesu praksi,
- ņemot vērā SDO 1977. gada trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudz nacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku (“Deklarācija par daudz nacionāliem uzņēmumiem”),
- ņemot vērā SDO 2008. gada 10. jūnija deklarāciju par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai,
- ņemot vērā SDO 1998. gada 18. jūnija deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbavietā,
- ņemot vērā SDO konvencijas, ar ko nosaka vispārējus darba pamatstandartus attiecībā uz (cita starpā) biedrošanās brīvību un tiesībām slēgt darba koplīgumus (Nr. 87 (1948) un Nr. 98 (1949)) un diskriminācijas aizliegumu darbā (Nr. 100 (1951) un Nr. 111 (1958)),
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas uzdevumā izstrādāto pētījumu “*Enforcement of Fundamental Workers’ Rights*” (2012. gada septembris),
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas uzdevumā izstrādāto pētījumu “*Cross-border collective bargaining and transnational social dialogue*” (2011. gada jūnijs),

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 15. janvāra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par darbinieku informēšanu un uzklaušīšanu un pārstrukturēšanas paredzēšanu un pārvaldību ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu (A7-0258/2013),
- A. tā kā saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju ⁽²⁾ 2012. gadā bija spēkā 244 Eiropas transnacionāli uzņēmumu nolīgumi; tā kā tas liecina par to, ka darba attiecības transnacionālos uzņēmumos Eiropā kļūst arvien integrētākas;
- B. tā kā jaunajos transnacionālos uzņēmumu nolīgumos arvien biežāk tiek iekļautas vienošanās par strīdu izšķiršanas procedūrām, balstoties gan uz darba ņēmēju, gan darba devēju organizāciju ieteikumiem;
- C. tā kā nedz starptautiskā, nedz Eiropas līmenī nepastāv tiesiskais regulējums, kas attiektos uz šādiem nolīgumiem; tā kā būtu jāpārbauda, vai tas ir iemesls, kādēļ tiek noslēgti maz šādu nolīgumu;
- D. tā kā katrā ES dalībvalstī pastāv sava darba attiecību (*industrial relations*) sistēma, kas balstās uz atšķirīgām vēsturiskām norisēm un tradīcijām, tā ir jāievēro un to nav nepieciešams vienādot;
- E. tā kā ir pierādīts, ka sociālo partneru pārrobežu partnerības ir labs veids, kā veicināt darba ņēmēju pārvietošanās brīvību un sekmēt viņu tiesības pārrobežu kontekstā; tā kā ir ārkārtīgi svarīgi, lai ES atbalstītu šādas pārrobežu partnerības;
- F. tā kā dialogs Eiropas līmenī inovatīvā veidā veicina nodarbinātības saglabāšanu un palielināšanu, darba nosacījumu uzlabošanu un līdz ar to labklājības pieaugumu transnacionālu uzņēmumu darbiniekiem, vienlaikus ievērojot autonomiju attiecībā uz darba koplīgumu nosacījumiem;
- G. tā kā biedrošanās brīvība un tiesības uz koplīgumu slēgšanu ir Eiropas Savienībā atzītas pamattiesības;
- H. tā kā uzņēmumi arvien vairāk darbojas Eiropas mērogā, savukārt darbinieku pārstāvība pārsvarā ir organizēta valsts līmenī,
1. norāda, ka šī rezolūcija attiecas uz transnacionāliem uzņēmumu nolīgumiem; norāda, ka transnacionālie uzņēmumu nolīgumi nozares līmenī parasti tiek noslēgti starp Eiropas arodbiedrību apvienībām, no vienas puses, un atsevišķiem uzņēmumiem un/vai darba devēju apvienībām, no otras puses, un ka rezolūcija neattiecas uz starptautiskiem pamatnolīgumiem (*IFA*), kurus noslēdz starptautiskas arodbiedrību apvienības un uzņēmumi; uzsver nepieciešamību nostiprināt Eiropas un transnacionālo sociālo dialogu un pārrobežu sarunas par darba koplīgumu slēgšanu;
2. ierosina Komisijai izvērtēt, vai attiecībā uz minētajiem Eiropas transnacionālajiem uzņēmumu nolīgumiem ir nepieciešami un lietderīgi pieņemt fakultatīvu Eiropas tiesisko regulējumu, lai uzlabotu tiesisko noteiktību, pārredzamību, kā arī nodrošinātu prognozējamu un īstenojamu tiesiskās sekas tiem nolīgumiem, kuros ievēroti šā regulējuma noteikumi; ierosina attiecībā uz Eiropas transnacionālajiem uzņēmumu nolīgumiem sekmēt līgumslēdzēju pušu autonomijas atzīšanu, kā arī iesaka šajos nolīgumos paredzēt noteikumus par strīdu izšķiršanu;

Fakultatīvs tiesiskais regulējums attiecībā uz Eiropas transnacionālajiem uzņēmumu nolīgumiem

3. uzsver sociālo partneru autonomiju attiecībā uz sarunu sākšanu un nolīgumu noslēgšanu visos līmeņos;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0005.

⁽²⁾ *Transnational company agreements: realising the potential of social dialogue*, Komisijas dienestu darba dokuments, 10.9.2012., SWD (2012)0264, 2. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

4. uzsver, ka transnacionālie uzņēmumu nolīgumi savstarpēji atšķiras, piemēram, tiem atkarībā no nolīguma pušu mērķiem, izejas pozīcijas un vajadzībām var būt atšķirīga piemērošanas joma, darbības joma un parakstītāji, un ka starp uzņēmumiem un dažādām uzņēmējdarbības kultūrām pastāv būtiskas atšķirības, un ka ir jārespektē līgumslēdzēju pušu autonomija dažāda veida transnacionālo uzņēmumu nolīgumu izstrādē;
5. iesaka sociālajiem partneriem iesaistīties pieredzes apmaiņā transnacionālo uzņēmumu nolīgumu jomā;
6. uzsver, ka Komisijai savi apsvērumi būtu jābalsta uz principu par fakultatīva tiesiskā regulējuma brīvprātīgu izmantošanu – iesaistītajiem sociālajiem partneriem, uzņēmumiem un uzņēmumu grupām būtu jāļauj brīvi izvēlēties, vai izmantot šādu fakultatīvu tiesisko regulējumu, un tā piemērošanai vajadzētu būt balstītai uz elastīgumu un nodošanu izskatīšanai valsts līmenī, lai transnacionālajam uzņēmumu nolīgumam būtu juridisks spēks; stingri uzsver sociālo partneru un darba koplīgumu slēgšanā iesaistīto pušu autonomiju;
7. uzskata, ka sarunās ar Eiropas arodbiedrību apvienībām attiecīgā gadījumā būtu pilnībā jāiesaista Eiropas uzņēmumu padomes, īpaši tādēļ, ka tās spēj konstatēt nepieciešamību/iespēju noslēgt transnacionālo uzņēmumu nolīgumu, uzsākt procesu un sagatavot pamatu sarunām, palīdzēt nodrošināt pārredzamību un izplatīt attiecīgajiem darbiniekiem informāciju par nolīgumiem; atzinīgi vērtē to, ka dažas Eiropas arodbiedrību apvienības ir izstrādājušas procedurālus noteikumus par Eiropas uzņēmumu padomju iesaistīšanu;
8. pauž pārliecību, ka nolīgumos nepieciešams iekļaut labvēlīgākās normas principu un noteikumu stingrības nemazināšanas klauzulu, lai izslēgtu risku, ka Eiropas transnacionālais uzņēmuma nolīgums varētu apdraudēt vai nelabvēlīgi ietekmēt valsts līmeņa koplīgumus un valsts līmeņa uzņēmumu nolīgumus;
9. iesaka ieviest mehānismus alternatīvai strīdu izšķiršanai; uzskata, ka vispirms ir jāvienojas par kopīga *ad hoc* mehānisma izveidi uzņēmuma līmenī, piemēram, mudinot līgumslēdzējas puses brīvprātīgi vienoties par strīdu risināšanas klauzulām, lai palīdzētu rast risinājumu konfliktsituācijās starp nolīguma pusēm; iesaka balstīt šīs klauzulas uz alternatīvu strīdu risināšanas mehānismu modeļiem, kuri ierosināti un par kuriem vienojušies ES sociālie partneri nozares līmenī; atzīst, ka daudzos jau pastāvošos Eiropas līmeņa transnacionālos uzņēmumu nolīgumos jau ir paredzēti iedarbīgi mehānismi strīdu izšķiršanai ārpustiesas kārtībā, un mudina sociālos partnerus intensīvāk iesaistīties pieredzes apmaiņā Eiropas līmenī un apzināt turpmākas pilnveidošanas vai optimālas pielāgošanas metodes;
10. ierosina Komisijai ieteikt sociālajiem partneriem Eiropas transnacionālo uzņēmumu nolīgumu kontekstā ņemt vērā šādus kritērijus: pilnvarojuma sniegšanas procedūru, t.i., sarunās iesaistīto līgumslēdzēju pušu leģitimitāti un reprezentivitāti, nolīguma slēgšanas vietu un datumu, saturisko un ģeogrāfisko piemērošanas jomu, labvēlīgākās normas principu un noteikumu stingrības nemazināšanas klauzulu, spēkā esamības termiņu, nosacījumus par atkāpšanos no nolīguma un strīdu izšķiršanas mehānismus, nolīguma priekšmetus un citas formālās prasības;
11. atzinīgi vērtē Komisijas piedāvātos pasākumus, kas paredzēti, lai atbalstītu sociālo partneru un ekspertu pieredzes apmaiņu, piemēram, apkopojot piemērus, veidojot datubāzes un veicot pētījumus;
12. šajā sakarībā atgādina par pozitīvo pieredzi, kas gūta saistībā ar sociālo partneru pārrobežu partnerībām, un aicina Komisiju un dalībvalstis turpmāk nodrošināt ES atbalstu šādām pārrobežu partnerībām;
13. mudina Eiropas sociālos partnerus pilnībā izmantot LESD 155. pantā paredzēto iespēju noslēgt ES mēroga nolīgumus, pilnībā ievērojot to autonomiju;
14. prasa, lai Eiropas sociālajiem partneriem tiktu piešķirta nozīmīgāka loma Eiropas politikas izstrādē; īpaši prasa, lai sociālie partneri piedalītos gadskārtējā izaugsmes pētījuma izstrādē un lai tiem būtu nozīmīgāka loma dalībvalstu sasniegtā progresa uzraudzībā;
15. uzsver, ka ir jāpalielina sieviešu pārstāvība un līdzdalība sociālajā dialogā un darba koplīgumu slēgšanas sarunu struktūrās un attiecīgajās diskusijās jāiekļauj integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, lai uzzinātu sieviešu viedokli un iekļautu dzimumu līdztiesības jautājumu koplīgumu slēgšanas sarunās; norāda, ka sociālais dialogs un sarunas par darba koplīguma slēgšanu kā instrumenti dzimumu līdztiesības veicināšanai darbvietā nenoliedzami sniedz ievērojamas iespējas;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, ES sociālajiem partneriem un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TA(2013)0387

Stāvoklis saistībā ar nepavadītiem nepilngadīgiem Eiropas Savienībā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli saistībā ar nepavadītiem nepilngadīgiem ES (2012/2263(INI))

(2016/C 093/26)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un īpaši tā 3. pantu,
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un īpaši tā 67. un 79. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas noteikumus, jo īpaši tās 24. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un tās protokolus,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas lēmumus un judikatūru,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 6. maija paziņojumu Eiropas Parlamentam “Rīcības plāns par nepavadītiem nepilngadīgiem (2010.–2014. gads)” (COM(2010)0213),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 28. septembra ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Vidusposma ziņojums: Rīcības plāna par nepavadītiem nepilngadīgiem īstenošana” (COM(2012)0554),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 20. aprīļa paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Stokholmas programmas īstenošanas rīcības plāns” (COM(2010)0171),
- ņemot vērā tā 2009. gada 25. novembra rezolūciju par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa pilsoņu interesēs – Stokholmas programma”⁽¹⁾,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par vardarbību pret sievietēm un sieviešu visāda veida diskriminācijas apkarošanu,
- ņemot vērā 2010. gada 3. jūnijā Padomes 3018. sanāksmē “Tieslietas un iekšlietas” pieņemtos secinājumus par nepavadītiem nepilngadīgajiem,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV C 285 E, 21.10.2010., 12. lpp.

⁽²⁾ OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI⁽¹⁾, un Komisijas paziņojumu “ES stratēģija cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā”,
- ņemot vērā direktīvas par patvērumu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu⁽²⁾, un Padomes 2003. gada 27. janvāra direktīvu 2003/9/EK, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai⁽³⁾, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvu 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumus par kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (CEAS) instrumentu reformu, jo īpaši grozīto priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai (pārstrādātā redakcija) (COM(2011)0320), grozīto priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (pārstrādātā redakcija) (COM(2011)0319), kā arī priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kurš iesniegts kādā no dalībvalstīm (pārstrādātā redakcija) (COM(2008)0820),
- ņemot vērā Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīvu 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 862/2007 par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 20. jūnija Lēmumu Nr. 779/2007/EK, ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam kā daļu no Vispārējās programmas “Pamattiesības un tiesiskums” izveido īpašu programmu, lai novērstu un apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm un lai aizsargātu cietušos un riska grupas (programma *Daphne III*)⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “ES atpakaļuzņemšanas nolīgumu izvērtēšana” (COM(2011)0076),
- ņemot vērā Eiropas Padomes ieguldījumu, jo īpaši tās Parlamentārās asamblejas rezolūciju 1810 (2011) par “problēmām, kas saistītas ar nepavadītu bērnu ierašanos, uzturēšanos un atgriešanu Eiropā”, tās Ministru komitejas ieteikumu dalībvalstīm par nepavadītu nepilngadīgu migrantu dzīves plāniem (CM/Rec(2007)9) un Ministru komitejas Divdesmit pamatnostādnes par piespiedu izraidīšanu (CM(2005)40),
- ņemot vērā starptautiskos instrumentus bērnu tiesību jomā, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām, sevišķi tās 3. pantu, un ANO Bērnu tiesību komitejas vispārīgos norādījumus, jo īpaši Vispārīgo norādījumu Nr. 6 (2005) attiecībā uz izturēšanos pret nepavadītiem bērniem un atšķirtiem bērniem ārpus viņu izcelsmes valsts,

⁽¹⁾ OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.

⁽³⁾ OV L 31, 6.2.2003., 18. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 173, 3.7.2007., 19. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā ANO augstā komisāra bēgļu jautājumos 1997. gadā publicētās Pamatnostādnes par piemērojamo politiku un procedūrām, ja nepavadīti bērni meklē patvērumu,
 - ņemot vērā ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas 1992. gadā pieņemto Vispārējo ieteikumu Nr. 19,
 - ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 1993. gada decembrī pieņemto Deklarāciju par vardarbības pret sievietēm izskaušanu – pirmo starptautiska mēroga cilvēktiesību instrumentu, kas attiecas vienīgi uz vardarbību pret sievietēm,
 - ņemot vērā Protokolu par cilvēku, it īpaši sieviešu un bērnu, tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un sodīšanu, kas papildina Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret starptautisko organizēto noziedzību,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A7-0251/2013),
- A. tā kā katru gadu tūkstošiem bērnu, kas nāk no trešām valstīm vai ir bezvalstnieki un jaunāki par 18 gadiem, vieni paši ierodas Eiropas teritorijā vai pēc savas ierašanās tur paliek vieni;
- B. tā kā nepārtrauktie konflikti dažādās pasaules daļās un pašreizējā globālā ekonomikas krīze rada lielāku nepavadītu nepilngadīgo skaitu;
- C. tā kā nepavadītu nepilngadīgo ierašanās iemesli ir dažādi – kari, vardarbība, viņu pamattiesību pārkāpumi, vēlme apvienoties ar ģimenes locekļiem, dabas katastrofas, nabadzība, cilvēku tirdzniecība, izmantošana utt.;
- D. tā kā īpaša uzmanība būtu jāvelta nepavadītiem bērniem, kas cietuši no cilvēku tirdzniecības, jo viņiem to sevišķās neaizsargātības dēļ ir vajadzīga īpaša palīdzība un atbalsts;
- E. tā kā daudzi nepilngadīgie ierodas ES, bēgot no piespiedu laulībām, un tā kā ES ir jādara vairāk, lai apkarotu šo parādību;
- F. tā kā šie nepilngadīgie pēc būtības ir ļoti neaizsargāti un ir jānodrošina viņu pamattiesību ievērošana;
- G. tā kā saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību, ES Pamattiesību hartu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām Eiropas Savienībai un dalībvalstīm ir pienākums aizsargāt bērnu tiesības;
- H. tā kā Stokholmas programma ir noteikusi nepavadītu nepilngadīgo aizsardzību par prioritāti;
- I. tā kā nepavadītiem nepilngadīgajiem piedāvātā uzņemšana un aprūpe dažādās valstīs atšķiras un nepastāv līdzvērtīgs un efektīvs aizsardzības līmenis,
- J. tā kā ir jānodrošina dzimumu līdztiesība un vienlīdzīga nepavadītu migrantu meiteņu un zēnu cilvēktiesību aizsardzība un tā kā ir jāpievērš īpaša uzmanība meiteņu cilvēktiesību pārkāpumiem un pienācīga atbalsta un aizsardzības līdzekļu nodrošināšanai;
- K. tā kā patvēruma meklētāju apmešanās un uzņemšanas centros ir daudz pazudušu bērnu gadījumu,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Vispārēji ieteikumi

1. atgādina, ka nepavadīts nepilngadīgais, pirmkārt, ir bērns, kam, iespējams, draud briesmas, un ka bērnu aizsardzībai, nevis imigrācijas kontrolei jābūt valstu un Eiropas Savienības virzītājspēkam attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, tādējādi ievērojot bērna interešu pamatprincipu; atgādina, ka jebkura persona bez izņēmuma, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu, ir jāuzskata par bērnu un tādējādi par nepilngadīgo; norāda, ka nepavadīti nepilngadīgie, īpaši meitenes, ir pakļautas divkārsām problēmām un grūtībām salīdzinājumā ar citiem nepilngadīgajiem; konstatē, ka viņas ir vēl neaizsargātākas, jo viņu vajadzības atbilst citu nepilngadīgo vajadzībām un vienlaikus ir tādas pašas kā citiem bēgļiem, kuriem ir līdzīga pieredze; uzsver, ka meitenes un sievietes ir īpaši neaizsargātas pret viņu tiesību pārkāpumiem migrācijas procesa laikā un ka nepavadītas meitenes ir īpaši apdraudētas, jo bieži viņas ir galvenais seksuālas izmantošanas, ļaunprātīgas izmantošanas un vardarbības mērķis; norāda, ka iestādes Eiropas Savienībā bieži attiecas pret nepavadītiem nepilngadīgajiem kā pret likumpārkāpējiem, kuri nav ievērojuši imigrācijas likumus, nevis kā pret personām, kurām piemīt tiesības vecuma un īpašu apstākļu dēļ;
2. atgādina arī, ka tiesību aktos un judikatūrā nostiprinātajām bērnu interesēm jābūt svarīgākām par visiem citiem apsvērumiem visās ar viņiem saistītajās darbībās neatkarīgi no tā, vai tās veic publiskas vai privātas iestādes; prasa Komisijai sekmēt pienācīgu ES tiesību aktu īstenošanu bērna interesēs, cita starpā izstrādājot stratēģiskas pamatnostādnes un apmainoties ar paraugpraksi, kuras pamatā ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām (UNCRC) Vispārīgais norādījums Nr. 6 (2005) attiecībā uz izturēšanos pret nepavadītiem bērniem un atšķirtiem bērniem ārpus viņu izcelsmes valsts, un, balstoties uz rādītāju un kritēriju kopumu, izvērtēt bērna interešu jēdzienu; aicina Komisiju īstenot normatīvus un nenormatīvus pasākumus, lai nodrošinātu bērnu un nepavadītu nepilngadīgo pienācīgu aizsardzību, jo īpaši, uzlabojot metodes ilgtermiņa risinājumu atrašanai;
3. stingri nosoda trūkumus nepavadītu nepilngadīgo aizsardzībā Eiropas Savienībā un šo nepilngadīgo uzņemšanas apstākļus, kas bieži vien ir nožēlojami, kā arī daudzos viņu pamattiesību pārkāpumus dažās dalībvalstīs;
4. uzsver Eiropas Savienības un dalībvalstu steidzamo nepieciešamību saskanīgi risināt šo problēmu, lai aizsargātu nepavadītus nepilngadīgos, pilnībā ievērojot viņu pamattiesības; atzinīgi vērtē tās dalībvalstis, kuras ir pievienojušās Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām fakultatīvajam protokolam par juridiskās aizsardzības nodrošināšanu pret ļaunākajiem ekspluatācijas veidiem;
5. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pieņemto rīcības plānu par nepavadītiem nepilngadīgajiem 2010.–2014. gadam; tomēr pauž nožēlu par to, ka Komisijas pieeja nav vairāk pamatota uz šo nepilngadīgo pamattiesību aizsardzību un atzīmē, ka esošie pasākumi nav pietiekami un vispusīgas nepavadītu nepilngadīgo aizsardzības nodrošināšanai nepieciešami vēl citi pasākumi; atgādina, ka viens no mērķiem, kas ietverts ES Rīcības plānā par nepavadītiem nepilngadīgajiem, ir ES un tās dalībvalstu uzdevums novērst migrācijas pamatcēloņus un risināt nepavadītu nepilngadīgo jautājumu, īstenojot sadarbību attīstības jomā, tādējādi palīdzot veidot drošu vidi, lai bērni varētu pieaugt savā izcelsmes valstī; uzsver nepieciešamību tālāk attīstīt ES politikas virzienu preventīvo aspektu attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, pievēršot lielāku uzmanību centriem izskaust nabadzību, veselības un darba politikai, cilvēktiesībām un demokratizācijai, kā arī pēckonflikta atjaunošanas pasākumiem; uzskata – lai patiesi stiprinātu nepavadītu nepilngadīgo pamattiesības, ES ir jāveic plašāki pasākumi, nekā paredzēti Komisijas ierosinātajā rīcības plānā; īpaši uzsver nepieciešamību stiprināt likumīgā aizbildņa statusu ES un partnervalstīs un uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi sadarbībā ar izcelsmes un tranzitvalstīm izstrādāt uzraudzības plānu, lai pārliecinātos par bērna pienācīgu aizsardzību pēc viņa atgriešanās izcelsmes valstī un reintegrācijas tajā;
6. pauž nožēlu par Eiropas noteikumu attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem sadrumstalotību un pieprasa Komisijai izveidot rokasgrāmatu, kurā būtu apkopoti šie dažādie tiesiskie pamati un kas adresēta dalībvalstīm un visiem, kas ar to strādā, lai pastiprinātu nepavadītu nepilngadīgo aizsardzību un sekmētu, ka dalībvalstis to pareizi īsteno;
7. pauž nožēlu par uzticamu oficiālu statistikas datu trūkumu attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem; prasa dalībvalstīm un Komisijai uzlabot statistikas datu vākšanu par nepavadītiem nepilngadīgajiem, ieskaitot statistiku par vecumu un dzimumu, uzlabot datu apkopošanas salīdzināmību ES dalībvalstu starpā, izveidot saskaņotu ziņu vākšanas metodi katrā dalībvalstī, vienlaikus nodrošinot personas datu aizsardzību, izmantojot platformas, kuras apvieno visus

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

nepavadītu nepilngadīgo jautājumā iesaistītos dalībniekus un balstās un pieejamiem līdzekļiem, un valstu kontaktpunktu sarakstu, un labāk izmatot jau esošos rīkus statistikas datu vākšanai ES līmenī, tādus kā *Eurostat*, *Frontex*, Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (*EASO*) un Eiropas Migrācijas tīkls; uzsver, ka šādu datu vākšanas mērķis ir panākt labāku situācijas izpratni, uzlabot nepavadītu nepilngadīgo aizsardzību un labāk apmierināt viņu vajadzības; aicina Komisiju, dalībvalstis, Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu (*EIGE*) un starptautiskās un nevalstiskās organizācijas pielikt papildu pūles, apkopojot, pārraugot un kopīgi izmantojot precīzus pēc dzimuma iedalītus datus, lai iegūtu vispusīgu pārskatu par nepavadītu nepilngadīgo skaitu, jo īpaši jaunu meiteņu skaitu, un noskaidrotu šīs grupas īpašās vajadzības ar mērķi sniegt viņām atbalstu un īstenot konkrētus pasākumus, lai risinātu šos jautājumus un apmainītos ar paraugpraksi situācijas uzlabošanai;

8. atgādina, ka ES un dalībvalstīm būtu vairāk jāsadarbjas ar izcelsmes un tranzīta trešām valstīm attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, viņu pamattiesību ievērošanu un tādiem jautājumiem kā ilgtspējīgu risinājumu noteikšana, ģimenes locekļu meklēšana, pārraudzīta atgriešanās un atpakaļuzņemšana gadījumos, kad tas ir bērna interesēs, ģimenes saišu atjaunošana un reintegrācija; aicina arī uzlabot sadarbību ar izcelsmes un tranzīta trešām valstīm attiecībā uz profilaksi un cīņu pret cilvēku tirdzniecību, jo īpaši bērnu tirdzniecību un nepilngadīgo izmantošanu, neregulāras imigrācijas novēršanu un citiem vardarbības pret sievietēm veidiem, piemēram, piespiedu laulībām, tostarp iekļaujot šos jautājumus Eiropas Savienības un tās dalībvalstu regulāru dialogu ietvaros un Eiropas Ārējās darbības dienesta (*EĀDD*) darbības ietvaros; aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut bērnu aizsardzību un jautājumu par nepavadītiem nepilngadīgajiem attīstības un sadarbības politikas jomās; akcentē to, ka ir svarīgi saskaņoti attīstīt ES imigrācijas, patvēruma un bērnu tiesību politiku attiecībā uz nepilngadīgajiem gan ES, gan trešās valstīs, pienācīgi ņemot vērā tās ietekmi uz jaunattīstības valstīm; atgādina par Lisabonas līgumā noteikto pienākumu nodrošināt politikas saskaņotību; aicina Komisiju, dalībvalstis un trešās valstis veicināt sabiedrības izpratnes palielināšanas kampaņas nepavadītu nepilngadīgo izcelsmes, tranzīta un galamērķa valstīs par bērnu migrācijas riskiem, jo īpaši par nepilngadīgo izmantošanu un organizēto noziedzību; uzsver, ka personīgās un ģimenes vēstures izmeklēšana ir ļoti svarīga, lai noskaidrotu nepilngadīgo izcelsmes apstākļus un izstrādātu viņiem piemērotus plānus integrācijai uzņēmējā valstī vai reintegrācijas izcelsmes valstī;

9. atgādina, ka vispirms ir jācīnās pret cilvēku tirdzniecību, tāpēc ka nepilngadīgie un sevišķi meitenes ir īpaši neaizsargāti un pakļauti tirdzniecības, uz dzimumu pamatotas vardarbības un izmantošanas riskam, jo īpaši ekspluatācijai un seksuālai izmantošanai, un ļaunprātīgai izmantošanai; uzsver, ka jāīsteno efektīvi mehānismi, lai novērstu, identificētu, ziņotu, atsauktos, izmeklētu, izskatītu un uzraudzītu cilvēku tirdzniecības, darba un seksuālās izmantošanas un cita veida ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus, un ka jārikojas arī trešās valstīs, lai cīnītos pret tirdzniecības pamatcēloņiem; šajā saistībā aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt modrību un efektīvi īstenot Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus; arī aicina dalībvalstis un ES stiprināt policijas un tiesu varas iestāžu sadarbību un sadarboties ar ES koordinatoru cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā, lai noteiktu potenciālos upurus, vērstu sabiedrības uzmanību un apkarotu cilvēku tirdzniecību; visbeidzot, atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta ES Stratēģija cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā, jo īpaši noteikumi par finansējuma piešķiršanu pamatnostādņu izstrādāšanai par bērnu aizsardzības sistēmām un labas prakses apmaiņai; atgādina dalībvalstīm par Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām 11. pantu, kurā tiek pausts aicinājums valstīm īstenot pasākumus cīņai pret nelikumīgu bērnu pārvietošanu; aicina dalībvalstis sadarboties ar trešām valstīm, lai risinātu augošo bērnu kontrabandas problēmu; prasa dalībvalstīm saukt pie atbildības kontrabandistus, ciktāl iespējams, piemērojot piemērotas un samērīgas sankcijas; pauž bažas par daudzu nepavadītu nepilngadīgo situāciju, kuri slēpjas ES un ir īpaši neaizsargāti pret ekspluatāciju un ļaunprātīgu izmantošanu; aicina dalībvalstu iestādes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas kopīgi strādāt un veikt nepieciešamos pasākumus viņu aizsardzības un cieņas nodrošināšanai;

10. pauž nožēlu, ka bērnu aizsardzība ilgstoši saņem nepietiekamu finansējumu salīdzinājumā ar citām humānajām jomām; aicina Eiropas Komisiju īpaši ņemt vērā nepavadītus nepilngadīgos Eiropas Patvēruma un migrācijas fondā, tostarp saistībā ar pozīcijām, kas paredzētas bēgļiem, ārējām robežām un atgriešanai, kā arī Eiropas Sociālajā fondā, jo īpaši lai

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

atbalstītu skartos reģionus; uzskata, ka pienācīgs ilgtermiņa finansējums jo īpaši jānodrošina programmām, kuru mērķis ir nepavadītu nepilngadīgo identifikācija, pienācīga uzņemšana, aizsardzība, juridisku aizbildņu iecelšana, ģimenes locekļu meklēšana, pārceļšana un reintegrācija, kā arī robežsardzes darbinieku un iestāžu apmācība;

Stratēģiskas vadlīnijas

11. prasa Komisijai obligāto standartu veidā izstrādāt visām dalībvalstīm saistošas stratēģiskas vadlīnijas, kuru pamatā būtu jābūt dalībvalstu paraugpraksi un kurās būtu detalizēti aprakstīts katrs procesa posms, sākot ar nepilngadīgā ierašanos Eiropas teritorijā līdz pat ilgtspējīga risinājuma atrašanai, lai nodrošinātu pienācīgu nepilngadīgā aizsardzību; aicina dalībvalstis, balstoties uz šīm stratēģiskajām vadlīnijām, pieņemt valsts stratēģiju attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem un izveidot valsts kontaktpunktu, kas būtu atbildīgs par šo pasākumu un rīcību īstenošanas koordinēšanu; aicina Komisiju uzraudzīt situāciju un rīcību, ko veic dalībvalstīs, sadarbībā ar pastāvošo ekspertu grupu un iesniegt gada ziņojumu Parlamentam un Padomei;

12. atgādina, ka nevienam bērnam nedrīkst liegt pieeju ES teritorijai, un pieprasa, ka dalībvalstīm ir jāievēro starptautiskās un Eiropas saistības, kuras ir piemērojamas, ja bērns atrodas šo valstu jurisdikcijā, bez jebkādiem patvaļīgiem ierobežojumiem; arī atgādina, ka nevienu bērnu nedrīkst izraidīt, izmantojot saīsinātu procedūru uz dalībvalsts robežas;

13. aicina dalībvalstis stingri ievērot pamata pienākumu nekad bez jebkādiem izņēmumiem neaizturēt nepilngadīgos; pauž nožēlu, ka grozītajā priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, netika paredzēts aizliegums aizturēt nepilngadīgos patvēruma meklētājus, un mudina dalībvalstis ievērot direktīvā noteikto ārkārtas apstākļu kritēriju kopumu; ņemot vērā atbilstīgo tiesu praksi, aicina Komisiju rīkoties ļoti uzmanīgi, piemērojot ES tiesību aktu noteikumu par nepilngadīgo aizturēšanu; prasa dalībvalstīm ievietot nepilngadīgos īpašās bērniem paredzētās mājās, ņemot vērā viņu vecumu un dzimumu;

14. uzskata, ka katra dalībvalsts ir atbildīga par nepavadītu nepilngadīgo noteikšanu; prasa dalībvalstīm viņus tūlīt pēc ierašanās nekavējoties nosūtīt uz īpašiem sociāliem un izglītības dienestiem, kam, no vienas puses, jānovērtē katra nepilngadīgā atsevišķie apstākļi un īpašās aizsardzības vajadzības, jo īpaši viņa tautība, izglītība, etniskā, kultūras un lingvistiskā izcelsme un neaizsargātības pakāpe, un, no otras puses, viņam jāsniedz visas viņam nepieciešamās ziņas viņam saprotamā valodā un veidā, vajadzības gadījumā ar tulka palīdzību, par viņa tiesībām, aizsardzību, juridiskajām un palīdzības iespējām, kā arī procedūrām un to sekām; aicina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi par bērniem draudzīgiem līdzekļiem, ar kuriem bērniem paskaidrot attiecīgās procedūras un viņu tiesības; šajā saistībā aicina dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību un nodrošināt īpašus pasākumus identifikācijas, uzņemšanas un aizsardzības ziņā tādiem nepilngadīgajiem, kam ir nepieciešama īpaša aizsardzība, jo īpaši nepilngadīgajiem, kas kļuvuši par cilvēku tirdzniecības upuriem, un sniegt viņiem nepieciešamo palīdzību un aizsardzību saskaņā ar Direktīvu 2011/36/ES;

15. pauž nožēlu par nepielāgotajām un agresīvajām medicīnas metodēm, ko dažās dalībvalstīs izmanto vecuma noteikšanai un kuras var radīt traumas, un atsevišķu metožu, pamatā ir kaulu brieduma vai zobu mineralizācijas noteikšana, pretrunīgo raksturu un lielo kļūdu iespējamību; aicina Komisiju iekļaut stratēģiskajās vadlīnijās vispārējos standartus, kas balstīti uz labu praksi, attiecībā uz novērtēšanas metodi, kurai vajadzētu sastāvēt no daudzdimensionālas un daudzdisciplīnu novērtēšanas, ko veic zinātniskā, drošā un bērna un dzimuma īpatnības ievērojošā un taisnīgā veidā, īpašu vērību veltot meitenēm, un ko veic neatkarīgi, kvalificēti speciālisti un eksperti; atgādina, ka vecuma novērtējums ir jāveic, pienācīgi ievērojot bērna tiesības un fizisko neaizskaramību, un cilvēka cieņu, un ka šaubu gadījumā vienmēr ticot nepilngadīgajam; arī atgādina, ka medicīniskās pārbaudes būtu jāveic tikai tad, kad ir izsmeltas visas citas vecuma novērtēšanas metodes, un ka jābūt iespējai pārsūdzēt šāda novērtējuma rezultātus; atzinīgi vērtē Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (EASO) darbības šajā jomā, kuras būtu jāattiecina uz visiem nepilngadīgajiem;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

16. pieprasa dalībvalstīm iecelt atbildīgo personu, kuras pienākums būtu, sākot no nepilngadīgā ierašanās teritorijā līdz ilgtspējīga risinājuma atrašanai, nodrošināt, ka tiek iecelts aizbildnis vai persona, kas ir atbildīga par to, lai pavadītu nepilngadīgo, palīdzētu viņam un pārstāvēt viņu visās procedūrās, un par to, lai ļautu nepilngadīgajam izmantot visas savas tiesības visās procedūrās, un prasa, lai nepilngadīgie tiktu nekavējoties informēti par personas iecelšanu, kura ir par viņiem atbildīga; turklāt pieprasa, lai šī persona būtu īpaši izglītota par problēmām, kas saistītas ar nepavadītiem nepilngadīgajiem, bērnu aizsardzību un bērnu tiesībām un patvēruma un migrācijas tiesībām, un lai tā rīkotos pilnīgi neatkarīgi; uzskata, ka šīs personas būtu regulāri un piemēroti jāapmāca un un regulāri un neatkarīgi jāpārtrauga; prasa Komisijai iekļaut stratēģiskajās vadlīnijās uz paraugpraksi balstītus kopīgos standartus par šo personu pilnvarām, pienākumiem, kvalifikāciju, prasmēm un apmācību;

17. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka amatpersonas, kuras, iespējams, nonāks saskarē ar nepavadītiem nepilngadīgajiem, tostarp tiem, kuri cietuši no cilvēku tirdzniecības, ir kvalificētas un apmācītas, lai spētu atklāt šādus gadījumus un pareizi tajos rīkoties, un nodrošināt tām pienācīgu apmācību par jautājumiem saistībā ar nepavadītu nepilngadīgo īpašajām vajadzībām un bērnu tiesībām, bērnu izturēšanos un psiholoģiju un patvēruma un migrācijas tiesībām; aicina dalībvalstis ieviest obligātas mācības, kurās būtu ņemts vērā dzimuma aspekts, personālam, kas uzņem nepavadītus nepilngadīgos patvēruma vietās, kā arī intervētājiem, lēmumu pieņēmējiem un nepavadītu nepilngadīgo likumīgajiem pārstāvjiem un nodrošināt, ka dalībvalstu policija un tiesu iestādes regulāri piedalās mācībās, kurās ņemts vērā dzimuma aspekts; uzsver, ka atbildīgajai personai ir jāinformē nepilngadīgais un jādod viņam vai viņai padomi, taču tie var tikai papildināt juridiskās konsultācijas un nevar tās aizstāt; norāda – neatkarīgi no bērna valstspiederības un no tā, vai šī valstspiederība tiek atzīta, dalībvalstij, kurā nepilngadīgais bērns ir nonācis, ir jārikojas kā bērna aizbildnei un jānodrošina maksimāla aizsardzība;

18. lai ES teritorijā nepavadītu nepilngadīgo aizsardzībai nodrošinātu konsekvenci un standartu vienotību, aicina dalībvalstis nepavadītiem nepilngadīgajiem neatkarīgi no viņu statusa nodrošināt pienācīgu aizsardzību un tādus pašus apstākļus kā bērniem, kuru izcelsmes valsts ir uzņēmēja valsts:

- piekļuvi piemērotai izmitināšanai – izmitināšanā vienmēr būtu jāiekļauj pamēroti sanitārie apstākļi, nepavadītus nepilngadīgos nekādā gadījumā nedrīkst izmitināt slēgtā centrā, un pirmajās dienās viņiem būtu jānodrošina uzņemšana specializētā nepavadītiem nepilngadīgajiem paredzētā centrā; pēc šā pirmā posma būtu jāseko stabilākai izmitināšanai, nepavadīti nepilngadīgie būtu vienmēr jānošķir no pieaugušajiem; izmitināšanas centram būtu jāatbilst nepilngadīgo vajadzībām, un tam jābūt piemēroti aprīkotam, izmitināšana audžuģimenēs un “dzīves vienībās”, kā arī dzīvošanas kopā ar radniecīgiem nepilngadīgajiem vai citiem nepilngadīgajiem, kuri ir tuvi nepavadītajam nepilngadīgajam, būtu jāiedrošina piemērotā brīdī un tad, kad nepilngadīgais to vēlas;
- pienācīga materiālā, juridiskā un psiholoģiskā aprūpe jānodrošina viņiem no brīža, kad viņus identificē kā nepavadītus nepilngadīgos;
- tiesības uz izglītību, arodmācībām, kā arī sociāli izglītojošām konsultācijām, nodrošinot tūlītēju piekļuvi tām; būtu nekavējoties jānodrošina iespēja apmeklēt skolu uzņēmējā valstī; turklāt būtu vajadzības gadījumā jānodrošina nepavadītiem nepilngadīgajiem bezmaksas valodas kursu pieejamība uzņēmējas valsts attiecīgajā valodā uzreiz pēc viņu ierašanās šīs dalībvalsts teritorijā; dalībvalstīm būtu jāsekmē bērnu iepriekšējās izglītības atzišana, lai viņiem būtu pieejama tālāka izglītība Eiropā;
- tiesības uz veselības aprūpi un faktiska pienācīgas pamata medicīniskās aprūpes pieejamību; turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina pienācīga medicīniskā un psiholoģiskā aprūpe nepilngadīgajiem, kuri ir cietuši no spīdzināšanas, seksuālas izmantošanas vai citiem vardarbības veidiem; dalībvalstīm arī būtu jānodrošina vajadzības gadījumā īpaša ārstēšana (proti, rehabilitācijas pakalpojumu pieejamība) nepilngadīgajiem, kas cietuši no jebkāda veida ļaunprātīgas izmantošanas, ekspluatācijas vai cietsirdīgas, necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās vai kas cietuši bruņotos konfliktos;
- piekļuvi informācijai un plašsaziņas līdzekļu (radio, televīzijas, interneta) izmantošanu savu saziņas vajadzību apmierināšanai;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- tiesības uz atpūtu un brīvo laiku, tostarp iesaistīšanos spēlēs un brīvā laika pavadīšanas darbībās;
- visu nepavadītu nepilngadīgo tiesības nepārtraukti lietot un attīstīt savu identitāti un vērtības, tostarp savu dzimto valodu;
- tiesības paust un piekopt savu reliģiju;

19. atgādina, ka visām procedūrām jābūt pielāgotām nepilngadīgajiem, pienācīgi ņemot vērā bērnu vecumu, brieduma pakāpi un saprašanas līmeni, un tām jāreaģē uz bērnu vajadzībām saskaņā ar Eiropas Padomes Pamatnostādnēm par bērniem draudzīgu tiesu sistēmu, un atzinīgi vērtē Komisijas pasākumus, veicinot šo pamatnostādņu ievērošanu; visās procedūrās jāieklausās nepilngadīgajā un jāņem vērā viņa viedoklis, darot to sadarbībā ar kvalificētām un apmācītām personām, kā – psihologi, sociālie darbinieki un kultūras starpnieki;

20. tzinīgi vērtē uzlabojumus tiesību aktos patvēruma jautājumā un aicina dalībvalstis veikt nepieciešamās likumdošanas un administratīvās reformas, lai efektīvi īstenotu šos noteikumus; tomēr atgādina, ka ES patvēruma un migrācijas politikā trešo valstu nepavadīti nepilngadīgie pirmkārt un galvenokārt ir jāuzskata par bērniem, un tādēļ mudina dalībvalstis pēc iespējas nepiemērot nepavadītiem nepilngadīgajiem paātrinātas procedūras un robežprocedūras; arī atgādina, ka par nepavadīta nepilngadīgā patvēruma pieprasījumu, kas veikts vairāk nekā vienā dalībvalstī, kad neviens ģimenes loceklis neatrodas legāli dalībvalstu teritorijā, atbildīgā dalībvalsts ir tā valsts, kurā nepilngadīgais atrodas pēc tam, kad tur iesniegts pieprasījums, un aicina dalībvalstis ievērot Tiesas nolēmumus; uzsver, ka, ņemot vērā īpašās nepavadītu nepilngadīgo vajadzības, ir ļoti būtiski viņu patvēruma pieteikumus izskatīt prioritārā kārtā, lai iespējami drīzākā laikā varētu pieņemt taisnīgu lēmumu; aicina dalībvalstis attīstīt savas patvēruma sistēmas, lai izveidotu saskaņotu un bērna aspektos jutīgu iestāžu sistēmu, kurā tiek ņemtas vērā nepavadītu nepilngadīgo, jo īpaši cilvēku tirdzniecības upuru, īpašās vajadzības un dažādās grūtības;

21. uzsver, ka jebkurš lēmums par nepavadītiem nepilngadīgajiem ir jāpieņem, pamatojoties uz individuālu novērtējumu un pienācīgi ievērojot bērna intereses;

22. nosoda ļoti nestabilo stāvokli, kurā šie nepilngadīgie pēkšņi nonāk, sasniedzot pilngadību; aicina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi un paredzēt mehānismus nepilngadīgo pārejai pilngadībā; atzinīgi vērtē Eiropas Padomes darbu šajā jomā un prasa Komisijai iekļaut stratēģiskajās vadlīnijās paraugpraksi par tādu "individualizētu dzīves plānu" izstrādi, kas sagatavoti nepilngadīgajam un kopā ar to;

23. aicina dalībvalstis noteikt katra partnera, jo īpaši valsts un vietējo iestāžu, labklājības dienestu, jauniešu darbinieku, ģimeņu un juridisko pārstāvju, pienākumus, īstenojot un uzraugot dzīves plānus un nodrošinot to koordināciju;

24. stingri uzsver, ka galīgajam mērķim, sākot no nepavadīta nepilngadīgā ierašanās ES teritorijā, jābūt viņam ilgtspējīga risinājuma meklēšanai, ievērojot viņa intereses; atgādina, ka šādas izpētes sākumā vienmēr jāizpēta ģimenes atkalapvienošanas iespējas (ES un ārpus tās), ar noteikumu, kas tas ir bērna interesēs; uzsver, ka principā nepilngadīgajam var lūgt palīdzēt ģimenes locekļu meklēšanā, taču nedrīkst, izskatot pieprasījumu starptautiskajai aizsardzībai, par noteicošu faktoru noteikt pienākumu sadarboties; atgādina, ka gadījumos, kad pastāv nepilngadīgā vai viņa ģimenes locekļu dzīvības apdraudējums, jo īpaši, ja ģimenes locekļi ir palikuši izcelsmes valstī, informācijas apkopošana, apstrāde un nodošana par šīm personām ir jāveic konfidencialā veidā, lai neapdraudētu dzīvību attiecīgajām personām; aicina dalībvalstis un visas to kompetentās iestādes uzlabot sadarbību, jo īpaši – atceļot visus birokrātiskos šķēršļus ģimenes locekļu atrašanai un/vai ģimenes atkalapvienošanai, un apmainīties ar paraugpraksi; aicina Komisiju uzraudzīt, kā tiek īstenota 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu, jo īpaši tās 10. panta 3. punkts;

25. aicina Komisiju iekļaut stratēģiskajās vadlīnijās uz labu praksi balstītus kopīgus standartus par to, kādi nosacījumi jāizpilda, pirms var nosūtīt atpakaļ nepilngadīgo, veicot to konsekventi, ievērojot bērna intereses vislabākajā veidā un balstoties uz "Salīdzinošu pētījumu par praksi attiecībā uz nepilngadīgo atgriešanu", ko 2011. gadā publicēja Komisija un kurā ir iekļauts kontrolsaraksts un apkopoti labas prakses piemēri; stingri atgādina, ka nedrīkst pieņemt lēmumu par

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

atgriešanu, ja tas nav bērna vislabākajās interesēs vai ja tiek apdraudēta nepilngadīgā dzīvība, fiziska un garīgā veselība un viņa vai viņa ģimenes labklājība, drošība vai pamattiesības, un ka ir jāņem vērā un rūpīgi jānovērtē katra nepilngadīgā (un saistībā ar ģimenes apvienošanu – viņa ģimenes locekļu) individuālie apstākļi; atgādina, ka lēmumu par atgriešanu var pieņemt tikai pēc pārlicināšanās, ka nepilngadīgajam atgriešanās valstī tiks nodrošināti droši, konkrēti un pielāgoti noteikumi, kas ievēro viņa tiesības un ir saistīti ar reintegrācijas pasākumiem atgriešanās valstī; prasa dalībvalstīm nolūkā garantēt bērna drošu atgriešanos izveidot sadarbības un uzraudzības pasākumus ar izcelsmes valstīm un tranzīvalstīm un sadarbībā ar nevalstiskajām, vietējām un starptautiskajām organizācijām un nodrošināt nepilngadīgo aizsardzību un reintegrāciju pēc viņu atgriešanas; norāda, ka šādi pasākumi ir būtisks atgriešanas elements; aicina Komisiju, novērtējot Direktīvas 2008/115/EK īstenošanu, uzsvērt tās ietekmi uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, jo īpaši tās 10. panta, 14. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 17. panta ietekmi; aicina Eiropas Savienību apņemties uzlabot savus atbildes pasākumus, lai apturētu potenciālos migrācijas veicinātājus, tostarp agrīnas un piespiedu laulības, kaitīgu tradicionālo praksi, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, un seksuālo vardarbību visā pasaulē;

26. uzsver, ka nepavadīts nepilngadīgais jāintegrē uzņēmējā valstī saskaņā ar individuālu dzīves plānu, kas izstrādāts nepilngadīgajam un kopā ar to, pilnībā ievērojot viņa etnisko, reliģisko, kultūras un lingvistisko izcelsmi;

27. aicina dalībvalstis ieviest pienākumu publiskām iestādēm veikt pasākumus attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, kuri tiek iesaistīti ubagošanā; uzskata, ka ir katrā ziņā jānovērš nepilngadīgo izmantošana saistībā ar ubagošanu;

o

o o

28. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Eiropas Padomei.

P7_TA(2013)0388

Stāvoklis Kongo Demokrātiskajā Republikā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Kongo Demokrātiskajā Republikā (2013/2822 (RSP))

(2016/C 093/27)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas,

— ņemot vērā ES Augstās pārstāves *Catherine Ashton* 2013. gada 30. augusta paziņojumu par stāvokli Ziemeļkivu provincē un 2012. gada 7. jūnija un 10. jūlija paziņojumus par stāvokli Kongo austrumu daļā,

— ņemot vērā AKP un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas rezolūciju par nestabilitātes un nedrošības stāvokli Lielo ezeru reģionā un it īpaši Kongo Demokrātiskās Republikas (KDR) austrumos, ko tā pieņēma 2012. gada 27.–29. novembra sanāksmē Paramaribo (Surinamā),

— ņemot vērā Padomes 2013. gada 22. jūlija secinājumus par Lielo ezeru reģionu un 2012. gada 10. decembra, 2012. gada 19. novembra un 2012. gada 25. jūnija secinājumus par situāciju KDR austrumu daļā,

— ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 2053 (2012) par stāvokli KDR, Nr. 1925 (2010), Nr. 1856 (2008), kurā precizēts ANO misijas KDR (*Monusco*) mandāts, un Nr. 2098 (2013), ar kuru atjaunināts *Monusco* mandāts,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā ANO ģenerālsēkretāra 2013. gada 28. jūnija ziņojumu par ANO stabilizācijas misiju Kongo Demokrātiskajā Republikā,
 - ņemot vērā ANO Drošības padomes priekšsēdētāja 2013. gada 25. jūlija paziņojumu par stāvokli Lielo ezeru reģionā,
 - ņemot vērā Āfrikas Savienības (AS) Miera un drošības padomes lēmumu attiecībā uz stāvokli Lielo ezeru reģionā, īpaši Kongo Demokrātiskās Republikas austrumu daļā, ko tā pieņēma 393. sanāksmē 2013. gada 28. augustā,
 - ņemot vērā Starptautiskās konferences par Lielo ezeru reģionu (ICGLR) dalībvalstu valstu un valdību vadītāju 2013. gada 6. augusta un 2012. gada 24. novembra deklarācijas par drošības situāciju KDR,
 - ņemot vērā Starptautiskās franciski runājošo valstu organizācijas (OIF) rezolūciju par stāvokli Kongo Demokrātiskajā Republikā, ko tā pieņēma XIV franciski runājoši valstu augstākā līmeņa sanāksmē, kura norisinājās 2012. gada 13. un 14. oktobrī,
 - ņemot vērā 2000. gada jūnijā parakstīto Kotonū partnerattiecību nolīgumu,
 - ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 1325 (2000), Nr. 1820 (2008) un Nr. 1960 (2010) par sievietēm un drošību un aizsardzību,
 - ņemot vērā 1949. gadā pieņemtās Ženēvas konvencijas 3. pantu un II protokolu, kas aizliedz tūlītēju nāvessodu izpildi, izvarošanu, piespiedu rekrutēšanu un citus nežēlīgus noziegumus,
 - ņemot vērā ANO 1989. gada 20. novembra Starptautisko Konvenciju par bērna tiesībām, kas jo īpaši aizliedz bruņotos konfliktos iesaistīt bērnus,
 - ņemot vērā Starptautiskajai Konvencijai par bērna tiesībām pievienoto fakultatīvo protokolu par bērnu iesaistīšanu bruņotā konfliktā, kuru ir ratificējušas Lielo ezeru reģiona valstis,
 - ņemot vērā 1948. gadā pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un 1966. gadā pieņemto Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā Āfrikas Cilvēku un tautu tiesību hartu, ko KDR ratificēja 1982. gadā,
 - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu un 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā kopš pagājušā gada jūlija vardarbība KDR austrumu daļā ir pieņēmusies spēkā un ir atsākušās sadursmes starp M23 un valdības vienībām, kurās dzīvību ir zaudējuši tūkstošiem cilvēku, neskaitāmi cilvēki ir guvuši ievainojumus un kuros ir bijuši uzbrukumi arī civiliedzīvotājiem un ANO miera uzturēšanas spēku dalībniekiem; tā kā humanitārā situācija aizvien vēl ir ļoti smaga;
- B. tā kā sakarā ar bruņotā konflikta atsākšanos Kivu reģionā notiek nežēlīgi uzbrukumi un vardarbība, tostarp laupīšana, seksuāla rakstura un ar dzimumu saistīta vardarbība, cilvēku nolaupīšana, bērnu piespiedu iesaukšana bruņotajos grupējumos un cilvēktiesību pārkāpumi, kas turpina būt par šķērslī ANO Drošības padomes un reģionālo iestāžu centieniem izbeigt konfliktu;
- C. tā kā 2013. gada 28. augustā uzbrukumā M23 nemiernieku grupējumam Kibati augstienē, kas norisinājās, *Monusco* sniedzot atbalstu Kongo bruņotajiem spēkiem (*FARDC*), lai aizsargātu civiliedzīvotāju apdzīvotās Gomas teritorijas, tika nogalināts 1 ANO miera uzturēšanas spēku loceklis un 10 ievainoti;
- D. tā kā vairāk nekā 2,7 miljoni iekšzemē pārvietoto personu bija spiestas pamest savas mājas (tikai 2012. gadā vien bija vairāk nekā miljons šādu cilvēku), vairāk nekā 440 000 Kongo iedzīvotāju ir devušies bēgļu gaitās uz citām Āfrikas valstīm, apmēram 6,4 miljoniem cilvēku ir nepieciešama pārtikas un ārkārtas palīdzība, jo pašlaik viņi cenšas izdzīvot bīstamos apstākļos, jo KDR austrumu daļā norisinās cīņas un tiek pārkāptas viņu cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- E. tā kā par cilvēktiesību pārkāpumiem un kara noziegumiem atbildīgo personu nesodišana KDR rada visatļautību un veicina jaunu noziegumu izdarīšanu;
- F. tā kā sarunas starp nemiernieku grupējumiem un KDR kopš 2013. gada maija ir pārtrauktas; atgādinot, ka M23 nemiernieki, kuri tika iekļauti bruņotajos spēkos pēc 2 000. gadā panāktās vienošanās, 2012. gada aprīlī sacēlās, un to, ka M23 ir tikai viens no vairāk nekā desmit grupējumiem, kas karo reģionā, kurš ir bagāts ar dabas resursiem;
- G. tā kā 2013. gada 5. septembrī sākās ICGLR Septītā augstākā līmeņa sanāksme, kurā ir pausts aicinājums atsākt un bez kavēšanās noslēgt miera sarunas;
- H. tā kā ar ANO Drošības padomes 2013. gada 28. marta rezolūciju Nr. 2098 (2013) *Monusco* mandāts tika pagarināts līdz 2014. gada 31. martam un izņēmuma kārtā šajā struktūrā, kuras personālsastāvā ir 19 815 cilvēki, tika izveidota īpaša "iejaukšanās brigāde";
- I. tā kā 2012. gadā ICGLR dalībvalstis izveidoja kopīgu pārbaudes mehānismu (*JVM*), kura mērķis ir uzraudzīt bruņoto spēku pārvietošanos KDR austrumu daļā un paredzēto neitrālo starptautisko spēku izvietojumu;
- J. tā kā ANO ekspertu grupa ir publicējusi pierādījumus par to, ka Ruandai ir saistība ar nemierniekiem, un tā kā ANO ir aicinājusi Kigali pārtraukt savu atbalstu; tā kā Ruanda ir atkārtoti noliegusi, ka tai būtu jebkāda saikne ar M23;
- K. tā kā seksuālās vardarbības pielietošana un plašāka izvarošanas kā karadarbības paņēmiena izmantošana atstāj graujošas sekas, iznīcinot upurus fiziski un psiholoģiski, un tās ir jāuzskata par kara noziegumiem; tā kā valstu iestādes un starptautiskā kopiena ir ieguldījusi daudz līdzekļu galvenokārt tiesu sistēmas nostiprināšanā, īpaši tās militārajā daļā, un mudina sākt izmeklēt seksuālās vardarbības gadījumos un sodīt vainīgos; tā kā tiesu sēdes ir notikušas, taču spriedumi nav izpildīti, daudzos gadījumos par vainīgajiem atzītajiem ir iespēja aizbēgt un tikpat kā nekas netiek darīts, lai cietušajiem tiktu kompensēti zaudējumi;
- L. tā kā ir jārisina konflikta sekas, jo īpaši veicot demilitarizāciju, vietējās pārvaldības pārskatīšanu, bijušo kaujinieku demobilizāciju un reintegrāciju, bēgļu repatriāciju, savā valstī pārvietoto iedzīvotāju izmitināšanu un īstenojot dzīvotspējīgas attīstības programmas;
- M. tā kā Eiropas Savienība sniedz ieguldījumu tiesu iestāžu un drošības sektora atjaunošanā (policija un armija) un šo sektoru sekmīgas darbības veicināšanā, sniedzot finansiālo un tehnisko atbalstu un apmācot personālu tādu misiju kā *EUSEC RD* un *EUPOL RD* ietvaros;
- N. tā kā nelegāla valsts dabas resursu ekspluatācija un izvešana uz citām valstīm ir viens KDR konflikta iemesliem un saasina to un tā kā šis faktors vēl aizvien ir visa reģiona nestabilitātes iemesls;
- O. tā kā valsts un Lielo ezeru reģiona nestabilitātē daļēji ir vainojams arī pieaugošais bezdarbs, sociālā krīze, pārtikas krīze, nepietiekami pieejamie pamatpakalpojumi, iedzīvotāju nonākšana nabadzībā un vides degradācija KDR;
- P. tā kā pēdējos mēnešos nav panākts nekāds progress saistībā ar likumprojektu par cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību, KDR ir palielinājušās pret cilvēktiesību aktīvistiem un žurnālistiem vērstas represijas un tā kā viņi tiek patvaļīgi arestēti un iebiedēti; tā kā nav darīts nekas, lai vainīgos sauktu pie atbildības,
- Q. tā kā pēc tam, kad 2013. gada 9. aprīlī augstākajā militārajā tribunālā atsākās apelācijas process lietā par notikušo organizācijas *Voice of the Voiceless (VSV)* izpilddirektora un Vispasaules Organizācijas pret spīdzināšanu (*OMCT*) locekļa *Floribert Chebeya* un *VSV* locekļa *Fidèle Bazana* noslepkavošanu, aizstāvības advokāti *Peter Ngomo Milambo*, *Emmanuel Ilunga Kabengele* un *Regine Sesepe* ir saņēmuši draudus;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

R. tā kā 2013. gada 7. augustā Katangas provinces Pveto teritorijas Kavakolo ciematā nevalstiskās organizācijas *Libertas* locekli *Godfrey Mutombo* nežēlīgi noslepkavoja nemiernieku grupējumu locekļi, kuri iedvēš bailes šīs provinces ziemeļdaļas ciematos jau kopš 2011. gada,

1. pauž nopietnas bažas par vispārējās situācijas pasliktināšanos KDR austrumu daļā, kas būtiski ietekmē politisko, ekonomisko, sociālo, humanitāro un drošības situāciju KDR un visā reģionā, kura jau ir nestabila un nepastāvīga;

2. kategoriski nosoda neseno vardarbības uzliesmojumu KDR austrumu daļā, it īpaši bruņotās grupas M23 un citu bruņotu grupu, jo īpaši Demokrātisko Ruandas atbrīvošanas spēku (*FDLR*) veikto patvaļīgo apšaudi, kas izraisīja nāves gadījumus un ievainojumus civiliedzīvotāju vidū, kā arī dažādus bojājumus; nosoda nemiernieku mērķtiecīgos uzbrukumus ANO Stabilizācijas misijai valstī (*Monusco*), kuru rezultātā nogalināti vairāki cilvēki, tostarp miera uzturētājs no Tanzānijas, kā arī vairāki citi ir ievainoti; mudina visas iesaistītās puses nodrošināt piekļuvi un aizsardzību humanitārajām aģentūrām, kas ierodas sniegt palīdzību cietušajiem civiliedzīvotājiem;

3. prasa nekavējoties izbeigt visus cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp satraucošo un plaši izplatīto seksuālo vardarbību un vardarbību dzimuma dēļ (ANO Drošības padomes 2008. gada 19. jūnija rezolūcija Nr. 1820 (2008. g.)), kā arī bērnu nepieņemamo rekrutēšanu un izmantošanu bruņotajos spēkos; solidarizējas ar karā cietušajiem KDR iedzīvotājiem;

4. uzstājīgi aicina visas attiecīgās iestādes nekavējoties rīkoties, lai objektīvi un padziļināti izmeklētu visus iepriekšējos un pašreizējos cilvēktiesību pārkāpumus un pilnībā sadarbotos ar Starptautisko Krimināltiesu; mudina veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ziņots par visiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kara noziegumiem, noziegumiem pret cilvēci, pret sievietēm pastrādātās seksuālās vardarbības un bērnu karavīru rekrutēšanas gadījumiem, un identificēti, nodoti kriminālvajāšanai un sodīti saskaņā ar valsts un starptautiskajām krimināltiesībām šo pārkāpumu izdarītāji;

5. stingri nosoda visu veidu atbalstu M23 grupai un visām citām destruktīvajām nemiernieku grupām KDR un pieprasa nekavējoties un neatgriezeniski pārtraukt šādu atbalstu;

6. atbalsta *Monusco* intervences brigādes misiju, kas izpaužas ofensīvā pret bruņotām grupām, tostarp M23 grupu, un uzslavē *Monusco* veiktos aktīvos pasākumus, lai īstenotu tās pilnvaras, jo īpaši civiliedzīvotāju aizsardzību, un mudina turpināt šos centienus; jo īpaši mudina ANO Drošības padomi veikt visus nepieciešamos pasākumus atbilstoši Drošības padomes rezolūcijai Nr. 2098 (2013. g.), lai aizsargātu civiliedzīvotājus KDR austrumu daļā;

7. aicina veikt rūpīgu izmeklēšanu atbilstoši izvērstajam vienotajam pārbaudes mehānismam (*EJVM*) par mīnmetēju lādiņu un bumbu izcelsmi KDR teritorijā, kuras nokrīt kaimiņos esošajā Ruandā; aicina nodrošināt lielāku pārredzamību un regulārākus ziņojumus attiecībā uz *EJVM*;

8. uzsver, ka jebkāda tieša iejaukšanās no KDR kaimiņvalstu puses var tikai saasināt situāciju; aicina visas iesaistītās puses reģionā būt ārkārtīgi piesardzīgām un atturēties no jebkādam darbībām vai paziņojumiem, kas varētu izraisīt situācijas pasliktināšanos; aicina kaimiņvalstis pilnībā respektēt KDR suverenitāti un tās teritoriālo integritāti;

9. atzinīgi vērtē *ICGRL*, Āfrikas Savienības (ĀS) un ANO dalībvalstu pasākumus un iniciatīvas nolūkā šai krīzei rast ilglaicīgu strukturālo un miermīlīgu politisko risinājumu; aicina respektēt visus noteikumus, kas iekļauti miera, drošības un sadarbības (MDS) pamatnolīgumā;

10. aicina Lielo ezeru valstis, jo īpaši ņemot vērā saistības, kas iepriekšējā februārī noteiktas Adisabebas nolīgumu ietvaros, iesaistīties kopīgā miera, stabilitātes un drošības veicināšanā, lai uzlabotu reģionālo ekonomikas attīstību, īpašu uzmanību pievēršot samierināšanās procesam, cilvēktiesību respektēšanai, cīņai pret nesodāmību, objektīvu tiesu iestāžu sistēmas izveidošanai un lielākai valdības atbildībai;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

11. atzinīgi vērtē Kampalas sarunas par mieru reģionā, kuras notika 2013. gada 5. septembrī Lielo ezeru valstu starptautiskās konferences (ICGLR) priekšsēdētāja, Ugandas valsts prezidenta *Yoweri Museveni* aizgādībā, un aicina visas ieinteresētās aprindas līdzdarboties, kā arī mudina Kongo iestādes atbalstīt dialogu starp kopienām valstī, jo īpaši tām kuras skar šis konflikts,
12. aicina ĀS un Lielo ezeru reģiona valstis veikt turpmākus pasākumus, lai apkarotu dabas resursu nelikumīgu iegūšanu un tirdzniecību ar tiem, kas ir viens no iemesliem, kādēļ var notikt ieroču izplatīšana un nelegāla tirdzniecība, kas savukārt ir viens no galvenajiem faktoriem konfliktu veicināšanā un izraisīšanā Lielo ezeru reģionā;
13. aicina starptautisko sabiedrību, tostarp ES, ĀS un ANO, turpināt veikt visu iespējamo, lai KDR austrumu daļas iedzīvotājiem sniegtu lielākā mērā koordinētu un efektīvāku palīdzību un piedalītos humanitārās krīzes seku likvidēšanas pasākumos;
14. atzinīgi vērtē to, ka Komisija papildus sagatavojusi 10 miljonus eiro, lai nodrošinātu steidzami nepieciešamo palīdzību 2,5 miljoniem KDR iedzīvotāju, kā rezultātā ES ārkārtas palīdzības apmērs KDR un Lielo ezeru reģionam 2013. gadā palielinājies līdz 71 miljonam eiro, padarot ES par šīs valsts lielāko humanitāro līdzekļu devēju;
15. uzstāj, lai KDR valdība pabeigtu drošības nozares reformas un prasa veikt valsts un starptautiska līmeņa pasākumus, lai palielinātu KDR valsts autoritāti un tiesiskumu tajā, jo īpaši pārvaldības un drošības jomā, tostarp ciešā sadarbībā ar ES militārās palīdzības misiju (EUSEC) un ES policijas palīdzības misiju (EUPOL), kas būtu jāturpina, lai nostiprinātu mieru un drošību gan šajā valstī, gan visā Lielo ezeru reģionā;
16. mudina KDR parlamentu, senātu un valsts prezidentu *Joseph Kabila* īstenot visus nepieciešamos pasākumus, lai nostiprinātu demokrātiju un nodrošinātu visu Kongo valsts aktīvo pārstāvju dalību valsts pārvaldībā, ievērojot konstitucionālo un citu tiesību normas, kā arī balstoties uz brīvām un godīgām vēlēšanām; uzsver nepieciešamību ņemt vērā ES 2011. gada vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumus un īstenot reformas, kuras ir būtiskas, lai turpinātos vēlēšanu process, tostarp garantējot arī pašvaldību vēlēšanu organizēšanu;
17. aicina Kongo iestādes jebkuros apstākļos garantēt cilvēktiesību aizstāvju fizisko un psiholoģisko neaizskaramību un veikt tūlītēju, rūpīgu, objektīvu un pārredzamu izmeklēšanu, lai identificētu visus, kas atbildīgi par draudiem un uzbrukumiem cilvēktiesību aizstāvjiem un par to slepkavībām;
18. uzsver, cik svarīgi ir pieņemt ilgi gaidītos tiesību aktus, tostarp Likumu par cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību un Likumu par valsts tiesību aktu atbilstību Romas statūtiem;
19. ierosina ANO Cilvēktiesību padomes 24. sesijā pieņemt kategorisku rezolūciju, ar kuru atjaunotu sava veida uzraudzības mehānismu attiecībā uz situāciju cilvēktiesību jomā KDR un lūgtu ANO augsto komisāru cilvēktiesību jautājumos iesniegt ziņojumu par situāciju KDR cilvēktiesību jomā;
20. aicina Kongo iestādes nodrošināt, lai patiešām tiktu izveidota īpaša jaukta tiesu iestāde, kas palīdzētu apkarot nesodāmību un tiesātu nopietnu cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumu, tostarp seksuālas vardarbības pret sievietēm, izdarītājus KDR;
21. uzskata, ka pārredzama piekļuve KDR dabas resursiem un to kontrole un taisnīga šo resursu radīto ienākumu pārdale caur valsts budžetu ir nepieciešama valsts ilgtspējīgai attīstībai; tādēļ aicina ĀS un Lielo ezeru reģiona valstis veikt plašākus pasākumus, lai apkarotu dabas resursu nelikumīgu iegūšanu un tirdzniecību, un aicina ES un visu starptautisko sabiedrību stiprināt sadarbību ar KDR šajā jomā;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

22. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Āfrikas Savienībai, Lielo ezeru reģiona valstu valdībām, KDR prezidentam, premjerministram un parlamentam, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāram, ANO īpašajai pārstāvei jautājumos par seksuālo vardarbību bruņotos konfliktos, ANO Drošības padomei un ANO Cilvēktiesību padomei, un ĀKK un ES Apvienotai parlamentārai asamblejai.

P7_TA(2013)0389

Stāvoklis Centrālāfrikas Republikā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par stāvokli Centrālāfrikas Republikā (2013/2823(RSP))

(2016/C 093/28)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Librevilas (Gabona) 2013. gada 11. janvāra Nolīgumu par politiski militārās krīzes atrisināšanu Centrālāfrikas Republikā (CĀR), kuru parakstīja Centrālāfrikas valstu ekonomikas kopienas (ECCAS) valstu un valdību vadītāju uzraudzībā un kurā izklāstīti nosacījumi, kā izbeigt krīzi CĀR,
- ņemot vērā ANO ģenerālsēkretāra 2013. gada 14. augusta ziņojumu par situāciju CĀR, ANO integrētās Miera uzturēšanas biroja Centrālāfrikas Republikā (*Binuca*) vadītāja, ANO ģenerālsēkretāra vietnieka humānās palīdzības jautājumos un ANO ģenerālsēkretāra vietnieka cilvēktiesību jautājumos ziņojumus,
- ņemot vērā attiecīgo Apvienoto Nāciju organizācijas Drošības padomes 2013. gada 24. janvāra rezolūciju Nr. 2088 (2013), ANO Drošības padomes deklarācijas par Centrālāfrikas Republiku un prasot ANO Drošības padomei atbalstīt jauno Āfrikas vadīto operāciju,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības Miera un drošības padomes 2013. gada 19. jūlija lēmumu, ar ko tiek atļauts no 2013. gada 1. augusta veikt Āfrikas spēku vadītu miera atbalsta operāciju,
- ņemot vērā ECCAS valstu un valdību vadītāju ārkārtas augstākā līmeņa sanāksmes, kas notika Ndžamenā (Čadā) 2012. gada 21. decembrī, 2013. gada 3. aprīlī un 2013. gada 18. aprīlī, un to lēmumus izveidot Nacionālo pārejas padomi (NTC) ar likumdošanas un konstitūcijas izstrādes tiesībām un pieņemt CĀR pārejas procesa ceļvedi,
- ņemot vērā Starptautiskās kontaktgrupas tikšanos 2013. gada 3. maijā Brazavilā (Kongo), kurā apstiprināja pārejas ceļvedi un izveidoja īpašu fondu, lai palīdzētu CĀR,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2012. gada 21. decembra, 2013. gada 11. janvāra, 2013. gada 25. marta, 2013. gada 21. aprīļa un 2013. gada 27. augusta paziņojumus par CĀR,
- ņemot vērā par humānās palīdzības un civilās aizsardzības atbildīgās ES komisāres 2012. gada 21. decembra paziņojumu par jaunu konfliktu CĀR,
- ņemot vērā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas 2013. gada 19. jūnija rezolūciju par CĀR,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes 2012. gada 27. decembra un 2013. gada 11. janvāra paziņojumus presei par CĀR,
 - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerāļsekretāra *Ban Ki-Moon* 2012. gada 26. decembra paziņojumu, kurā pausts nosodījums nemiernieku rīkotajiem uzbrukumiem un visas puses tiek mudinātas ievērot 2012. gada 21. decembrī Ndžamenā pieņemtos ECCAS lēmumus, un 2013. gada 5. augusta paziņojumu ar aicinājumu izbeigt visu nopietno cilvēktiesību pārkāpumu nesodāmību CĀR, tostarp apsvērt sankcijas,
 - ņemot vērā ANO augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos *Navanethem Pillay* 2013. gada 16. aprīļa paziņojumu, kurā viņa aicināja izbeigt vardarbību un atjaunot tiesiskumu šajā valstī,
 - ņemot vērā Āfrikas Savienības Komisijas priekšsēdētājas *Nkosazana Dlamini-Zuma* 2012. gada 12., 19. un 31. decembra paziņojumus par situāciju CĀR,
 - ņemot vērā pārskatīto Kotonū nolīgumu,
 - ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 17. janvāra rezolūciju par situāciju CĀR ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu un 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā kopš *Séléka* koalīcijas militārās uzvaras 2013. gada 24. martā un varas sagrābšanas šīs koalīcijas dalībnieki ir izdarījuši daudz nežēlību, izvarošanu, noziegumu, fiziskas vardarbības aktu un zādzību, kā arī laupīšanu un citu cilvēktiesību pārkāpumu gan galvaspilsētā, gan provincēs, un uz viņiem neattiecas nekādas kontroles;
- B. tā kā 2013. gada 20. augustā atbruņošanas operācija, ko vadīja *Séléka* galvaspilsētas daļā *Boy-Rabe*, kurā dominē bijušā prezidenta *François Bozizé* sekotāji, noveda pie 11 personu nogalināšanas, ievainojot desmitiem, kā arī notika izlaupišanas;
- C. tā kā 2013. gada 28. augustā vairāk nekā 5 000 iedzīvotāji Bangi aizbēga uz CĀR galveno starptautisko lidostu, lai izvairītos no bijušo nemiernieku kaujinieku marodierisma, un uzturējās uz skrejceļu apmēram 18 stundas;
- D. tā kā pastāv risks, ka var atsākties bruņotas sadursmes, ko varētu veikt bijušie CĀR bruņotie spēki, kuri ir gāztā prezidenta *François Bozizé* pusē, un ņemot vērā savstarpējās reliģiskās spriedzes izmantošanu un risku, ko tā rada;
- E. tā kā 2013. gada 4. septembrī Bangi Tiesas prokurors pieprasīja 10 gadu cietumsodu 24 bijušajiem *Séléka* nemierniekiem, kas tika saukti pie atbildības pirmajā tiesas procesā par pārkāpumiem, kas izdarīti CĀR;
- F. tā kā cilvēktiesību ievērošana ir Eiropas Savienības būtiska vērtība un ir Kotonū nolīguma būtisks elements;
- G. tā kā tas, ka nav sodīti cilvēktiesību pārkāpumus un kara noziegumus izdarījušie, veicina nesodāmību un turpmāku noziegumu izdarīšanu;
- H. tā kā 2013. gada 7. augustā Starptautiskās krimināltiesas prokurore izdeva savu otro brīdinājumu, ka noziegumi CĀR var būt Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā, un ka viņas birojs vajadzības gadījumā veiks kriminālvajāšanu;
- I. tā kā šī vardarbība atkal izraisa cilvēku pārvietošanas un Humānās palīdzības koordinācijas iestāde lēš, ka trešdaļa iedzīvotāju ir atstājuši savas mājas un cieš no nepietiekama uztura, 1,6 miljoni cilvēku ir ārkārtēja nepieciešamība pēc palīdzības, no kuriem 200 000 ir nepieciešama veselības aprūpe, bet 484 000 būtiski trūkst pārtikas, 206 000 cilvēku ir pārvietoti, no kuriem 60 000 ir atraduši patvērumu kaimiņvalstīs; tā kā turklāt 650 000 bērnu vairs neapmeklē skolu, jo bruņotas grupas ir okupējušas skolas, un tā kā 3 500 bērnu ir iesaukti bruņotajos spēkos un bruņotos grupējumos;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0033.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- J. tā kā 2013. gada 21. augustā Kamerūnas iestādes uz laiku slēdza robežu ar CĀR, apgalvojot, ka *Séléka* nemiernieki bija uzbrukuši pierobežas pilsētai Toktoio un nogalinājuši Kamerūnas robežsargu; tā kā, neskatoties uz robežas vēlāku atvēršanu, kravas automašīnu vadītāji joprojām baidās iebraukt CĀR arvien sliktāko drošības apstākļu dēļ;
- K. tā kā CĀR saskaras ar sociālām un ekonomiskām problēmām, jo valsts un privātais sektors ir izlaupīts un iznīcināts, nopietni apdraudot valsts pārvaldi un ekonomisko struktūru un radot sociālu satricinājumu; tā kā slimnīcas arī ir ievērojami izlaupītas, kas ir radījis katastrofālu veselības stāvokli valstī;
- L. atgādina, ka Librevilas nolīgums joprojām ir pamats pārejas procesiem; tā kā pēc 18 mēnešu pārejas perioda ir jāorganizē brīvas, demokrātiskas, pārredzamas un regulāras vēlēšanas, bet valsts vadītājam, premjerministram, pagaidu valdības locekļiem un Nacionālās pārejas padomes prezidija locekļiem nebūs atļauts balotēties;
- M. tā kā ECCAS valstu vadītāju augstākā līmeņa sanāksmē 2013. gada 3. aprīlī izveidota Nacionālā pārejas padome, un tā kā tās 2013. gada 18. aprīļa sanāksmē pieņēma ceļvedi par tās sastāvu un darbību;
- N. tā kā 2013. gada maijā izveidota Starptautiskā kontaktgrupa Centrālāfrikas Republikas jautājumos reģionālās, kontinenta mēroga un starptautiskas rīcības koordinācijai, lai šis valsts pastāvīgajām problēmām rastu ilgstošu risinājumu;
- O. tā kā Eiropas Savienība iesaistījies regulārā politiskā dialogā ar CĀR saskaņā ar Kotonū Nolīgumu, tā kā tā ir šis valsts galvenais donors, un tā kā 2013. gada 8. jūlijā tā pieņēmusi lēmumu palielināt humānās palīdzības apjomu no 8 milj. euro līdz 20 milj. euro; tā kā šī ES palīdzība nevar būt pietiekama un tā kā šādas saistības jāuzņemas arī citiem starptautiskajiem partneriem;
- P. tā kā kopš 1960. gada, kad CĀR ieguva neatkarību, stāvoklis valstī ir nestabils un politiskie nemieri ilgst jau vairākus gadus desmitus; tā kā, neraugoties uz to, ka CĀR ir bagātīgi dabas resursi (koksne, zelts, dimanti, urāns u.c.), ANO vērtējumā pēc tautas attīstības indeksa tā ierindota tikai 179. vietā no 187. valstīm, aptuveni 70 % tās iedzīvotāju dzīvo zem nabadzības sliekšņa un tā ir viena no visnabadzīgākajām valstīm pasaulē,
1. asi nosoda 2013. gada 24. martā *Séléka* koalīcijas bruņoto spēku izdarīto varas antikonstitucionālo pārņemšanu;
 2. pauž nopietnas bažas par situāciju CĀR, kas raksturojama kā pilnīgs likumības un kārtības sabrukums un tiesiskuma trūkums; nosoda neseno vardarbību, kas valstī vēl vairāk pasliktinājusi pat pašus nepieciešamākos pamatpakalpojumus un saasinājusi jau tā smago humanitāro stāvokli, no kā cieš visi tās iedzīvotāji;
 3. aicina CAR iestādes veikt konkrētus pasākumus civiliedzīvotāju aizsardzībai un izbeigt bērnu iesaukšanu un izmantošanu bruņotās grupās, atjaunot drošību un sabiedrisko kārtību, kā arī elektroenerģijas un ūdensapgādes pamatpakalpojumu sniegšanu;
 4. stingri nosoda nopietnos humanitāro tiesību pārkāpumus un plaši izplatītos cilvēktiesību pārkāpumus, jo īpaši *Séléka* daļu izdarītos pārkāpumus, tostarp nogalināšanu bez tiesas sprieduma, tūlītēju nāvessodu izpildi, piespiedu pazušanas, patvaļīgus arestus un ieslodzījumu, spīdzināšanu, seksuālu vardarbību un vardarbību uz dzimuma pamata un bērnu iesaukšanu;
 5. aicina CĀR iestādes un visas iesaistītās puses pievērsties valsts pastāvīgo krīžu strukturālajiem cēloņiem un sadarboties Librevilas Nolīguma īstenošanai, kurā paredzēti pārejas perioda nosacījumi un atgriešanās pie konstitucionālas kārtības ar mērķi valstī panākt ilgstošu mieru un demokrātiskus risinājumus;
 6. aicina starptautiskos partnerus pilnībā atbalstīt to kopējos pūliņus drošības, humānās palīdzības un tiesiskuma iedibināšanas jomā; aicina ANO Drošības Padomi steidzami izskatīt Āfrikas Savienības iesniegto atbalsta pieprasījumu finansēt 3600 cilvēku lielu civilā un militārā personāla miera uzturēšanas misiju CĀR;
 7. atbalsta patlaban CĀR notiekošo pāreju no Miera nostiprināšanas misijas (*Micopax*) uz Āfrikas dalībnieku vadītu starptautisku atbalsta misiju CĀR (*AFISM-CAR*) ar ANO mandātu;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

8. atzinīgi novērtē ECCAS valstu vadītāju lēmumu būtiski palielināt Centrālās Āfrikas valstu daudz nacionālos bruņotos spēkus (FOMAC) un pieņemt atbilstošu misijas mandātu, lai dotu ieguldījumu drošībai CĀR; vienlaikus tā pauž bažas par to, ka lai gan CĀR ir izvietots 1300 cilvēku liels ECCAS valstu bruņoto spēku kontingents, tās nav spējušas novērst šīs valsts slīdēšanu nelikumībās; uzsver, ka situācijas pasliktināšanās CĀR var novest pie nestabilitātes reģionā;

9. aicina ziņot par visiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kara noziegumu, noziegumu pret cilvēci, pret sievietēm pastrādātās seksuālās vardarbības un bērnu karavīru iesaukšanas gadījumiem un uzrādīt vainīgos, nodot kriminālvajāšanai un sodīt saskaņā ar valsts un starptautiskajām krimināltiesībām; uzsver, ka šajā sakarībā par situāciju CĀR jau ir iesniegums Starptautiskajai Krimināltiesībai, un saskaņā ar šīs tiesas statūtiem genocīda noziegumiem, kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci nav noilguma;

10. atzinīgi novērtē CĀR lēmumu kā atbildi uz vardarbību un sīko noziedzību šajā ilgstoši nestabilajā valstī sākt nelikumīgi turēto ieroču nodošanas programmu; mudina valdību šo pasākumu padarīt obligātu;

11. pieņem zināšanai par apvienotās komitejas izveidošanu nežēlīgo noziegumu izmeklēšanai laikā, kopš varu sagrābusi *Séléka*, un aicina visa šajā struktūrā iesaistītās puses rīkoties saskaņoti, lai veicinātu izlīgumu valstī;

12. uzskata par nepieciešamu bez tam pievērsties konfliktu sekām, jo īpaši, veicot bruņoto spēku un drošības spēku reformu, demilitarizāciju, demobilizāciju un bijušo kaujinieku reintegrāciju, bēgļu repatriāciju, nodrošinot valsts iekšienē pārvietoto personu atgriešanos savās mājās un īstenojot reāli dzīvotspējīgas attīstības programmas;

13. uzsver, ka visaptverošs politisks risinājums, tostarp ieņēmumu taisnīga sadalīšana ar valsts budžeta starpniecību, ir pilnīgi nepieciešams krīzes atrisināšanai un ceļam uz ilgtspējīgu attīstību reģionā; aicina ANO Ģenerālsēkretāru nozīmēt ekspertu grupu CĀR lauksaimniecības un minerālo resursu izmantošanas izpētei ar mērķi izveidot tādu tiesisko regulējumu, lai valsts resursi nestu labumu tās iedzīvotājiem;

14. atzinīgi novērtē ES pieaugošo atbalstu humānās krīzes risināšanai CĀR un aicina ES un tās dalībvalstis kā šīs valsts galvenos donorus pilnveidot savas darbības koordināciju ar citiem donoriem un starptautiskajām organizācijām, lai pienācīgi nodrošinātu neatliekamās humānās vajadzības un atvieglotu CĀR tautas ciešanas; pieprasa sarīkot starptautisku sanāksmi par CĀR 2013. gada septembrī Ņujorkā vienlaikus ar ANO Ģenerālo Asambleju;

15. aicina ar CĀR piekrišanu pastiprināt starptautiskās operācijas, lai arestētu "Tā Kunga pretošanās armijas" (*Lord's Resistance Army, LRA*) locekļus un izbeigtu šā noziedzīgā grupējuma postošo darbību;

16. aicina CĀR iestādes ievērot saistības, kas noteiktas Starptautiskās krimināltiesas Romas Statūtos, ko viņu valsts ir parakstījusi;

17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei un Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, ANO Drošības padomei un ANO ģenerālsēkretāram, Āfrikas Savienības institūcijām, ECCAS, ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai un Eiropas Savienības dalībvalstīm.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

P7_TA(2013)0390

Stāvoklis Bahreinā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par cilvēktiesību stāvokli Bahreinā (2013/2830(RSP))

(2016/C 093/29)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Bahreinu, ko pieņēma 2011. gada 27. oktobrī⁽¹⁾, 2012. gada 15. martā⁽²⁾ un 2013. gada 17. janvārī⁽³⁾,
- ņemot vērā Cilvēktiesību apakškomitejas delegācijas vizīti Bahreinā 2012. gada 19. un 20. decembrī un šīs delegācijas sniegto paziņojumu presei, kā arī ņemot vērā Arābijas pussalas delegācijas vizīti 2013. gada 27. – 30. aprīlī un tās paziņojumu presei,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2013. gada 7. janvāra, 11. februāra un 1. jūlija paziņojumus par Bahreinu,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra paziņojumus, jo īpaši 2013. gada 8. janvāra paziņojumu, un ANO Augstā komisāra Cilvēktiesību jautājumos preses sekretāra 2013. gada 6. augusta paziņojumu,
- ņemot vērā ES un Persijas līča arābu valstu sadarbības padomes (GCC) 23. Apvienoto padomi un ministru sanākumi Manamā, Bahreinā 2013. gada 30. jūnijā,
- ņemot vērā Bahreinas Nacionālās asamblejas ārkārtas sanākumi 2013. gada 28. jūlijā, kuras laikā Bahreinas karalis *Hamad bin Isa Al Khalifah* izsludināja ārkārtas dekrētus;
- ņemot vērā Bahreinas 2006. gada tiesību aktu "Aizsargāt sabiedrību no terora aktiem",
- ņemot vērā Arābu valstu līgas Ministru padomes 2013. gada 1. septembrī Kairā pieņemto lēmumu Manamā, Bahreinā izveidot Arābu valstu cilvēktiesību tiesu,
- ņemot vērā Bahreinas neatkarīgās izmeklēšanas komisijas (BNIK) ziņojumu, kas tika izplatīts 2011. gada novembrī, un 2012. gada 21. novembra ziņojumu par paveiktā darba pārbaudes rezultātiem,
- ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu, Konvenciju par bērna tiesībām un Arābu Cilvēktiesību hartu, kuriem Bahreina ir pievienojusies,
- ņemot vērā ES 2004. gada pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, kuras ir atjauninātas 2008. gadā,
- ņemot vērā 1948. gadā pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu un 110. panta 4. punktu,

⁽¹⁾ OV C 131 E, 8.5.2013., 125. lpp.

⁽²⁾ OV C 251 E, 31.8.2013., 111. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0032.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- A. tā kā cilvēktiesību stāvoklis Bahreinā, kas saasinājās 2011. gadā, kad tika uzsākta demokrātijas aizstāvju apspiešana, joprojām ir satraucošs; tā kā ar savām pēdējā laika darbībām Bahreinas valdība turpina nopietni pārkāpt un ierobežot atsevišķu Bahreinas sabiedrības daļu tiesības un brīvības, jo īpaši personiskās tiesības uz miermīlīgu protestu, vārda brīvību un digitālo brīvību; tā kā Bahreinas iestādes turpina apspiest miermīlīgus politiskus protestētājus, tostarp drošības un policijas spēki neproporcionāli īsteno vardarbību;
- B. tā kā cilvēktiesību aktīvistu Bahreinā pašlaik tiek sistemātiski iebiedēti, vajāti un aizturēti un dažiem no viņiem ir piespriests mūža ieslodzījums;
- C. tā kā 2013. gada 1. augustā pirms Manamā plānotā miermīlīgā protesta 2013. gada 14. augustā Bahreinas karalis lika īstenot Parlamenta pieņemtos ieteikumus, kas ietvēra visu sēdošo demonstrāciju, pulcēšanos un protestu aizliegšanu galvaspilsētā Manamā, turpmākus sociālo plašsaziņas līdzekļu darbības ierobežojumus, ilgāku aizturēšanas periodu un pilsonības atņemšanu ikvienam, kas tiek atzīts par vainīgu terorisma akta veikšanā vai pamudināšanā uz to;
- D. tā kā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra birojs (OHCHR) ir norādījis – lai gan tas atzinīgi vērtē Nacionālās asamblejas ieteikumu, ka “nebūtu jāskar pamatbrīvības, jo īpaši uzskatu brīvība, lai saglabātu līdzsvaru starp tiesību aktu īstenošanu un cilvēktiesību aizsardzību”, tas atgādina par bažām attiecībā uz publisku demonstrāciju un citu publisku pulcēšanos ierobežojumiem;
- E. tā kā pēc tam, kad Bahreinas neatkarīgā izmeklēšanas komiteja (BNIK) nāca klajā ar ziņojumu, Bahreinas iestādes apņēmās veikt reformas; tā kā ir gūti panākumi tiesību un tiesību aktu īstenošanas sistēmu pārskatīšanā, netaisnīgi no darba atlaistu darba ņēmēju atjaunošanā darbā un īpašas kriminālvajāšanas vienības izveidē, lai izmeklētu apgalvojumus par ļaunprātīgu rīcību, kā arī veiktu reformas policijā; tā kā BNIK ieteikumu īstenošana kopumā vēl arvien notiek ļoti lēni;
- F. tā kā oficiāla delegācija cilvēktiesību lietu ministra *Dr. Salah bin Ali Abdulrahman* vadībā apmeklēs ANO Cilvēktiesību padomes 24. sesiju 2013. gada 7. – 27. septembrī un tās sanāksmju laikā pārskatīs Cilvēktiesību padomes ieteikumus un Bahreinas neatkarīgās izmeklēšanas komisijas ieteikumus, kā arī Nacionālās asamblejas ieteikumus, ko Bahreinas valdība apsolīja īstenot saskaņā ar grafiku un rīcības programmu;
- G. tā kā Bahreinā pat bērni tiek arestēti un turēti pieaugušo aizturēšanas vietās, kuras nav piemērotas nepilngadīgajiem un kurās saskaņā ar ziņojumiem viņi tiek spīdzināti un pret viņiem izturas slikti;
- H. tā kā 2013. gada 24. aprīlī valdība otrreiz un šoreiz uz nenoteiktu laiku atlika īpašā referenta jautājumus par spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai pazemojošiem izturēšanās vai sodīšanas veidiem vizīti;
- I. tā kā 2013. gada 2. septembrī Bahreina paziņoja, ka tā valstī izvietos Arābu valstu cilvēktiesību tiesas galveno mītņi pēc tam, kad to sanāksmē Kairā būs apstiprinājusi Arābu valstu līga;
- J. tā kā ES īpašais pārstāvis cilvēktiesību jautājumos *Stavros Lambrinidis* apmeklēja Bahreinu saistībā ar ES un Persijas līča arābu valstu sadarbības padomes ministru sanākumi 2013. gada jūnijā;
1. aicina Bahreinas iestādes ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības, tostarp vārda brīvību, gan tiešaistē, gan ārpus tās, kā arī pulcēšanās brīvību; pauž dziļas bažas par Bahreinas parlamenta un karaļa nesējamiem ierobežojošiem rīkojumiem un prasa atcelt aizliegumu rīkot miermīlīgas demonstrācijas un brīvi pulcēties galvaspilsētā Manamā, kā arī atcelt tieslietu ministra 2013. gada 3. septembra rīkojumus, kas ir nesavienojami ar valdības apņemšanos uzsākt reformas un nepalīdzēs gūt panākumus nacionālās samierināšanās jomā vai radīt uzticēšanos starp visām pusēm;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

2. prasa ievērot Bahreinas pilsoņu likumīgās tiesības brīvi paust viedokli un rīkot miermīlīgas pulcēšanās un demonstrācijas; uzsver brīvu un plurālistisku plašsaziņas līdzekļu nozīmi; prasa valstī pilnībā nodrošināt piekļuvi starptautiskajiem NVO un žurnālistiem;
3. atzinīgi vērtē Bahreinas iestāžu veiktos pasākumus, lai īstenotu Bahreinas neatkarīgās izmeklēšanas komitejas ieteikumus; atzīst, ka šajā sakarībā ir pieliktas zināmas pūles, tomēr uzsver, ka ir jādara vairāk, lai uzlabotu cilvēktiesību situāciju valstī; aicina Bahreinas valdību pilnībā un ātri īstenot BNIK un Vispārējā periodiskā pārskata ieteikumus; ierosina ANO Cilvēktiesību padomes 24. sesijā izveidot uzraudzības mehānismu, lai sekotu BNIK ieteikumu īstenošanai un cilvēktiesību situācijas vispārējai atrisināšanai Bahreinā;
4. aicina Bahreinas valdību īstenot vajadzīgās demokrātiskās reformas un veicināt iekļaujošu un konstruktīvu nacionālo dialogu un samierināšanos, tostarp atbrīvojot disidentus;
5. aicina Bahreinas iestādes nekavējoties pārtraukt visas represīvās darbības, tostarp tiesu iestāžu īstenoto vajāšanu, un prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvojot visus pārliecības dēļ ieslodzītos, politiskos aktivistus, žurnālistus, blogu autorus, ārstus un paramedikus, cilvēktiesību aizstāvjus un miermīlīgus protestētājus, tostarp *Abdulhadi Al-Khawaja, Nabeel Rajab, Ibrahim Sharif, Naji Fateel, Zainab Al-Khawaja, Mahdi Issa Mahdi Abu Deeb* un *Jalila Al-Salman*;
6. atzinīgi vērtē to, ka karalis *Bin Isa al-Khalifa* ir izveidojis neatkarīgu izmeklēšanas komisiju ieslodzīto un aizturēto tiesību jomā, un aicina šo komisiju efektīvi uzraudzīt un uzlabot ieslodzīto un aizturēto apstākļus un izturēšanos pret viņiem;
7. atzinīgi vērtē to, ka karalis *Hamad Bin Isa al-Khalifa* ir Bahreinā izveidojis Cilvēktiesību un sociālās attīstības ministriju, un aicina šo ministriju rīkoties saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem un pienākumiem; jo īpaši atzīmē Bahreinas progresīvo attieksmi pret sievietēm sabiedrībā;
8. norāda, ka Bahreinas Iekšlietu ministrija 2013. gada jūlijā ir oficiāli izveidojusi policijas ombuda amatu, un pauž cerību, ka šis solis varētu nodrošināt Bahreinas pilsoņu sūdzību un strīdu efektīvu izskatīšanu;
9. norāda uz Bahreinas valdības pašreizējiem centieniem veikt kriminālkodeksa un tiesisko procedūru reformas un mudina turpināt šo procesu; aicina Bahreinas valdību veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai garantētu pienācīgu procesu un tiesu sistēmas neatkarību un objektivitāti Bahreinā, un nodrošināt, ka tiesu sistēma pilnībā darbojas saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem;
10. prasa veikt neatkarīgu izmeklēšanu par visiem iespējamiem spīdzināšanas un citiem sliktas izturēšanās gadījumiem un iegūtos rezultātus publicēt; uzskata, ka atbildība par veiktajiem nodarījumiem ir īpaši būtisks elements virzībā uz taisnīgumu un patiesu samierināšanos, kas nepieciešama sociālajai stabilitātei;
11. prasa Bahreinas iestādēm ievērot nepilngadīgo tiesības un atturēties no viņu turēšanas pieaugušo aizturēšanas vietās, kā arī izturēties pret nepilngadīgajiem saskaņā ar Bērna tiesību konvenciju, kurai Bahreina ir pievienojusies;
12. uzskata, ka patvaļīga valstspiederības atņemšana varētu novest pie bezvalstniecības ar būtiskām sekām attiecīgo personu cilvēktiesību aizsardzības ziņā; norāda, ka Bahreinas iestāžu īstenotā valstspiederības atņemšana politiskajiem oponentiem ir pretrunā starptautiskajām tiesībām;
13. pauž nožēlu par vājo ES reakciju uz situāciju Bahreinā, aicina augsto pārstāvi/Komisijas priekšsēdētāja vietnieci paust nosodījumu par pamata cilvēktiesību un pamatbrīvību pārkāpumiem un ieviest mērķtiecīgus ierobežojošus pasākumus (vīzu izsniegšanas aizliegumu un līdzekļu iesaldēšanu) pret tām personām, kuras ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem un tajos iesaistītas (kā dokumentēts BNIK ziņojumā);

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

14. aicina augsto pārstāvi/Komisijas priekšsēdētāja vietnieci darboties kopīgi, lai izstrādātu skaidru stratēģiju par to, kā ES publiski un privāti aktīvi veicinās pārlicības dēļ ieslodzīto atbrīvošanu, un aicina augsto pārstāvi/Komisijas priekšsēdētāja vietnieci strādāt kopā ar dalībvalstīm, lai pieņemtu Ārlietu padomes secinājumus par cilvēktiesību situāciju Bahreinā, kuros būtu jāiekļauj īpaša prasība nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot šos ieslodzītos;
 15. pauž nožēlu par to, ka īpašā referenta jautājumos par spīdzināšanu vizīte atkal tika atlikta, un aicina Bahreinas iestādes atvieglot īpašo referentu jautājumos par bīdrosanās un pulcēšanās brīvību un cilvēktiesību aizstāvju situāciju vizītes;
 16. atzinīgi vērtē Arābu valstu līgas lēmumu dibināt Arābu valstu cilvēktiesību tiesu Manamā un pauž cerību, ka tas var būt katalizators cilvēktiesību uzlabošanai visā reģionā; prasa Bahreinas valdībai, kā arī tās partneriem Arābu valstu līgā nodrošināt šīs tiesas integritāti, objektivitāti, efektivitāti un uzticamību;
 17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Bahreinas valdībai un parlamentam.
-

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

IETEIKUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P7_TA(2013)0382

ES politika attiecībā uz Baltkrieviju

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra ieteikums par ES politiku attiecībā uz Baltkrieviju (2013/2036(INI))

(2016/C 093/30)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2012. gada 26. oktobra rezolūciju par stāvokli Baltkrievijā pēc 2012. gada 23. septembrī notikušajām parlamenta vēlēšanām ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2012. gada 29. marta rezolūciju par stāvokli Baltkrievijā ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par Baltkrieviju ⁽³⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 20. janvāra rezolūciju par stāvokli Baltkrievijā ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā 2012. gada 12. septembra rezolūciju par Padomes ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentam par kopējo ārpolitiku un drošības politiku ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 14. decembra rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatu ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā Austrumu partnerības Pilsoniskās sabiedrības foruma valstu platformu konferences 2013. gada 1. jūnija rezolūciju,
 - ņemot vērā 2011. gada 7. aprīļa rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas austrumu dimensijas pārskatīšanu ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā 2009. gadā Prāgā notikušās Austrumu partnerības valstu augstākā līmeņa sanāksmes deklarāciju,
 - ņemot vērā Ārlietu padomes 2012. gada 15. oktobra secinājumus un Padomes 2012. gada 6. novembra Regulu (ES) Nr. 1014/2012 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Baltkrieviju ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 97. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ieteikumu (A7-0261/2013),
- A. tā kā Baltkrievijā kopš 1994. gada nav notikušas brīvas un godīgas vēlēšanas saskaņā ar starptautiskajiem standartiem atbilstošām vēlēšanu tiesību normām;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0410.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0112.

⁽³⁾ OV C 377 E, 7.12.2012., 162. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 136 E, 11.5.2012., 57. lpp.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0334.

⁽⁶⁾ OV C 168 E, 14.6.2013., 26. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 296 E, 2.10.2012., 105. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 307, 7.11.2012., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- B. tā kā varas dalīšanas princips faktiski tika atcelts 1996. gada konstitucionālās reformas gaitā un kopš tā laika politiskā opozīcija nav bijusi pārstāvēta politiskajās struktūrās un nav spējusi piedalīties valsts politiskā kursa izstrādē un īstenošanā;
- C. tā kā tajā pašā laikposmā tika sistemātiski un masveidā pārkāptas cilvēktiesības un pamatbrīvības, jo īpaši attiecībā uz vārda brīvību, biedrošanās brīvību un pulcēšanās brīvību;
- D. tā kā Eiropadome 1997. gadā apturēja partnerības un sadarbības līguma ratifikāciju un iesaldēja pagaidu tirdzniecības nolīgumu un tādejādi ES un Baltkrievijas attiecības joprojām regulē 1989. gada tirdzniecības un sadarbības nolīgums;
- E. tā kā laikā no 2008. gada līdz 2010. gadam ES un Baltkrievijas attiecības ieguva pozitīvu dinamiku un tā kā šajā laikposmā bija vērojama zināma virzība uz apstākļu uzlabošanu, kādos darbojās pilsoniskā sabiedrība, opozīcija un brīvā prese, taču šo attiecību būtisku pasliktināšanos izraisīja pēc 2010. gada prezidenta vēlēšanām veiktie vardarbīgie pasākumi un represīvās politikas pastiprināšanās, piemēram, prezidenta amata kandidātu aresti, kam sekoja masveida aresti, politiski motivēti kriminālprocesi pret opozīcijas pārstāvjiem un represiju vilnis pret cilvēktiesību aizstāvjiem un neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem;
- F. tā kā Baltkrievijas iestādes, noraidot ES aicinājumus ievērot starptautiski atzītos demokrātijas standartus, īsteno pašizolācijas politiku, to uzspiest Baltkrievijas tautai;
- G. tā kā Eiropas Parlaments neatzīst Baltkrievijas parlamenta lēģitimitāti un pēdējo desmit gadu laikā Baltkrieviju apmeklējusi tikai viena oficiāla Eiropas Parlamenta delegācija 2010. gadā;
- H. tā kā 70 % Baltkrievijas iedzīvotāju valstī vēlas pārmaiņas, tomēr daļa iedzīvotāju uzskata, ka būtiskas pārmaiņas valstī sākotnēji varētu izraisīt dzīves līmeņa pazemināšanos ⁽¹⁾;
- I. tā kā demokrātisku pārveidojumu iespēja varētu palielināties, ja reformās tiktu iesaistīta patlaban valdošās elites uz reformām noskaņotā daļa, tomēr to galvenajiem katalizatoriem jānāk no pilsoniskās sabiedrības organizācijām un privātajiem uzņēmumiem;
- J. tā kā pastāvīgs politiskais dialogs ar Baltkrievijas iestādēm iepriekš minētajos apstākļos varētu izraisīt pilsoniskās sabiedrības un opozīcijas iesaistīšanos daudzpusējā dialogā starp ieinteresētajām personām un reformu īstenošanā;
- K. tā kā Austrumu partnerības valstu augstākā līmeņa sanāksme Viļņā varētu kļūt par vēl vienu būtisku iespēju pakāpeniski uzlabot ES un Baltkrievijas attiecības, ja tiks atbrīvoti politiski rehabilitēti visi politiski ieslodzītie;
- L. tā kā ES ierobežojošie pasākumi tika pārskatīti un paplašināti (patlaban tie attiecas uz 242 personām un 30 struktūrām), bet Baltkrievijas iestādes joprojām aizliedz valstī iebraukt vairākiem ES politiķiem un amatpersonām, kā arī starptautisko organizāciju pārstāvjiem, žurnālistiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem;
- M. tā kā turpmākie pūliņi izveidot vienotu stratēģiju un rīcības plānu varētu veicināt politiskās opozīcijas mērķu sasniegšanu; tā kā konkrēti pasākumi, tostarp kopīga kandidātu saraksta iesniegšana pašvaldību vēlēšanām 2014. gadā, kā arī vienotas politiskās programmas sagatavošana vai kopīga kandidāta izvirzīšana prezidenta vēlēšanām 2015. gadā šādā aspektā būtu vērtējami pozitīvi;

⁽¹⁾ Neatkarīga sociāli ekonomisko pētījumu institūta 2013. gada aprīļa dati.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- N. tā kā 2012. gadā aizsāktais Eiropas dialogs ar Baltkrievijas sabiedrību par modernizāciju ir pozitīvi ietekmējis konstruktīvas diskusijas uzsākšanu Baltkrievijas sabiedrībā par valstī nepieciešamajām reformām un izpratni par ES, tomēr šādam dialogam ir jāizstrādā koncepcija, mērķi un stratēģija, kam vajadzīgs pietiekams finansējums, kā arī labāka koordinācija ar Austrumu partnerības iniciatīvām;
- O. tā kā Austrumu partnerības Pilsoniskās sabiedrības foruma valstu platforma ir svarīgs un uzticams ES partneris un unikāls saziņas kanāls ar Baltkrievijas tautu;
- P. tā kā Baltkrievijā joprojām ir politiski ieslodzītie⁽¹⁾, tostarp Saharova balvas saņēmšanai izvirzītais cilvēktiesību aizstāvis Aless Beļackis, kuri ilgstoši pakļauti smagai psiholoģiskai un fiziskai spīdzināšanai, nāves draudiem, nepamatotai pārvietošanai, sliktai veselības aprūpei un aizliegumiem tikties ar ģimenes locekļiem; ES un Baltkrievijas divpusējo attiecību normalizācijas galvenie nosacījumi joprojām ir visu politiski ieslodzīto atbrīvošana un politiska rehabilitācija, kā arī progress tādos jautājumos kā tās starptautisko saistību izpilde un cilvēka pamattiesību, tiesiskuma un demokrātisko brīvību ievērošana;
- Q. tā kā politiski motivētu arestu absolūtā skaita samazināšanās (pēc Cilvēktiesību centra "Viasna" datiem no 868 arestiem 2011. gadā līdz 235 attiecīgi 2012. gadā) varētu būt saistāma ar represiju un iebiedēšanas gaisotni;
- R. tā kā nesenie ierobežojošie tiesību aktu grozījumi radīja vēl lielākas pilsoniskās sabiedrības represijas, tostarp pret cilvēktiesību aizstāvjiem, neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem un advokātiem; tā kā cilvēktiesību un pamatbrīvību vispārējā situācija pasliktinās, un, kā uzsvērts ANO īpašā referenta par Baltkrieviju ziņojumā, joprojām rada lielas bažas; tā kā Baltkrievijas iestāžu nevēriba pret starptautiskās sabiedrības aicinājumiem veicina tālāku attiecību pasliktināšanos ar ES un sekmē Baltkrievijas turpmāku pašizolāciju;
- S. tā kā 2012. gadā Baltkrievijas valdība veica grozījumus likumdošanā, kas VDK pieķir plašas pilnvaras brīvi izmantot piespiedu līdzekļus; tā kā saskaņā ar jauno likumu drošības dienesti var bez jebkādiem ierobežojumiem ierasties dzīvokļos un arestēt un aizturēt gan Baltkrievijas pilsoņus, gan arī imunitātes aizsargātos diplomātus un starptautisko organizāciju pārstāvjus; tā kā minētajā likumā ir arī noteikums, kas VDK darbiniekus atbrīvo no visu veidu tiesiskās atbildības par miesas bojājumu nodarīšanu; tā kā Baltkrievijas specdienestiem ir dotas plašas pilnvaras izklīdināt demonstrācijas;
- T. tā kā 2011. gada beigās ieviesa izmaiņas likumā par masu pasākumiem un tagad par masu protestu rīkošanu iestājas kriminālatbildība; tā kā šādu pasākumu organizatoriem ir jāsniedz valsts iestādēm informācija par finansējuma avotiem;
- U. tā kā jau 2011. gadā par kriminālpārkāpumu kļuva ārvalstu dotāciju saņemšana un tika paplašināts valsts nodevības jēdziens, kas ļauj valdībai uzsākt kriminālvajāšanu pret organizācijām un personām, kas saņem ārvalstu finansējumu vai piedalās starptautiskajos forumos;
- V. tā kā 2012. gadā Baltkrievijas Tieslietu ministrija liedza reģistrāciju 19 NVO un divām politiskajām partijām, bet neregistrēto organizāciju biedri pašlaik Baltkrievijā tiek pastāvīgi iebaidīti, ietekmēti un vajāti;
- W. tā kā Baltkrievija ir vienīgā Eiropas valsts, kurā piespriedē nāvessodu, un tā kā nāvessoda izpildes datumi nav zināmi notiesāto ģimenēm un sabiedrībai, sodītās personas ķermenis netiek izdots radniekiem apbedīšanai un netiek paziņota apbedīšanas vieta;
- X. tā kā 2012. gadā dvām personām tika izpildīts nāvessods, un tiesas process nebija atbilstošs taisnīgas tiesas kritērijiem; tā kā pēc ilga laika 2012. gadā netika piespriests neviens nāvessods, tomēr 2013. gadā atkal pasludināts uz nāvi notiesājošs spriedums;

⁽¹⁾ Politiski ieslodzīto sarakstā ir arī Mikalai Statkevich, Pavel Seviarynets, Eduard Lobau, Mikalay Antukhovich, Mikalay Dziadok un Ihar Alienevich.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- Y. tā kā situāciju Baltkrievijā var raksturot kā tādu, kurā ir uzticības trūkums tiesu varai, jo tiesas nav pietiekami neatkarīgas un pieņem politiski motivētus lēmumus;
- Z. tā kā Baltkrievija ir vienīgā Austrumu partnerības valsts, kurā vēl nav izveidota oficiāla cilvēktiesību iestāde;
- AA. tā kā nopietna politiska problēma Baltkrievijā ir cenzūra;
- AB. tā kā saskaņā ar 2013. gada pasaules preses brīvības indeksu, ko izdeva "Reportieri bez robežām", starp 179 valstīm Baltkrievija no 168. vietas pacēlās uz 157. vietu, tomēr joprojām paliek pēdējā vietā starp Austrumu partnerības valstīm (Azerbaidžānu (156. vieta), Ukrainu (126. vieta), Gruziju (100. vieta), Armēniju (74. vieta) un Moldovu (55. vieta));
- AC. tā kā patlaban piekļuve neatkarīgiem TV un radio kanāliem, kā arī drukātai presei, ir nepietiekama un informācijas pieejamībā dominē valstij piederošie plašsaziņas līdzekļi;
- AD. tā kā plašsaziņas līdzekļu brīvības situācija Baltkrievijā ir nepieņemama, jo īpaši tāpēc, ka tiek vajāti žurnālisti, kuriem aizliegts izbraukt no valsts, tiek pieņemti ierobežojoši likumi attiecībā uz pārraides un interneta brīvību, kā arī selektīvi tiesas spriedumi pret neatkarīgajiem žurnālistiem, par ko liecina trīs 2012. gada vasarā ierosinātie kriminālprocesi;
- AE. tā kā 2012. gadā, izmantojot nepatiesus argumentus, vismaz 15 aktīvistiem un žurnālistiem aizliedza izbraukt no Baltkrievijas;
- AF. tā kā vairāk nekā pusei Baltkrievijas iedzīvotāju ir pieejams internets; tā kā elektroniskie plašsaziņas līdzekļi paver jaunas iespējas plašāk piekļūt neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem, lai gan valsts un izglītības iestādēs vairākas opozīcijas tīmekļa vietnes ir bloķētas;
- AG. tā kā saskaņā ar jaunāko 2012. gada ANO tautas attīstības indeksu Baltkrievija ieņem 50. vietu, salīdzinot ar Krieviju (55. vieta) un Austrumu partnerības valstīm (Gruziju (72. vieta), Ukrainu (78. vieta), Azerbaidžānu (82. vieta), Armēniju (87. vieta) un Moldovu (113. vieta));
- AH. tā kā viens no galvenajiem iemesliem zināmai sociālai stabilitātei valstī ir bijusi sociālo pabalstu sistēma, kuru cilvēki izmanto un tādēļ dod priekšroku politiskai pasivitātei, jo dažāda veida valsts atbalstus, piemēram, pensijas, stipendijas, bezdarbnieku pabalstus u.c. saņem 65 % Baltkrievijas iedzīvotāju;
- AI. tā kā zemu bezdarba līmeni var mākslīgi panākt ar subsīdijām valstij piederošajiem uzņēmumiem, kas nodrošina aptuveni 70 % IKP un nodarbina 50 % strādājošo;
- AJ. tā kā Baltkrievijas valdība mēģina piesaistīt ārvalstu investīcijas, jo tai ir kvalificēts darbaspēks, privatizācijas programma, sešas brīvās ekonomiskās zonas un augsto tehnoloģiju parks, tomēr ir vērojami gadījumi, kad valsts sistemātiski iejaucas privātā sektora darbībā;
- AK. tā kā līdz šim Baltkrievijas iestādes ir paudušas ģeopolitisku interesi par ciešāku ekonomisko integrāciju ar Krieviju, izveidojot Eirāzijas muitas un ekonomikas savienību; tā kā vienlaikus lielākā daļa visu tiešo ārvalstu investīciju Baltkrievijā pēdējos gados ir Krievijas izcelsmes, un eksperti uzskata, ka pēdējās desmitgadēs aptuveni 700 000 Baltkrievijas iedzīvotāju ir emigrējuši darbā uz Krieviju, galvenokārt uz Maskavu un Sanktpēterburgu;
- AL. tā kā patlaban ir vērojami signāli no ES un Baltkrievijas puses par sarunu procesa atsākšanu par Baltkrievijas pievienošanu PTO, īpaši kontekstā, ko rada Krievijas pievienošanās PTO;
- AM. tā kā jaunākās sabiedriskās domas aptaujas, kas veiktas saistībā ar ES kaimiņvalstu attiecību barometra projektu, liecina, ka vairāk nekā 50 % Baltkrievijas iedzīvotāju ir pārliecināti, ka ES būtu jāpalielina sava līdzdalība tādās jomās kā ekonomikas attīstība, tirdzniecība un reģionālā sadarbība ar Baltkrieviju;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- AN. tā kā modernizācijas programma, kuru nesēn izsludināja Baltkrievijas iestādes, pēc ekspertu vērtējuma, galvenokārt ir orientēta uz rūpniecības pamatnozaru infrastruktūras modernizāciju, lai gan valstī vairāk vajadzīgas būtiskākas ekonomiskās reformas un pārredzama uzņēmējdarbības vide, kā arī valsts kontroles samazināšana visās uzņēmējdarbības nozarēs;
- AO. tā kā saskaņā ar “*Transparency International*” 2012. gada korupcijas uztveres indeksu Baltkrievija ieņem 123. vietu starp 176 valstīm un teritorijām, salīdzinot ar Ukrainu (144. vieta), Azerbaidžānu (139. vieta), Krieviju (133. vieta), Armēniju (105. vieta), Moldovu (94. vieta) un Gruziju (51. vieta);
- AP. tā kā Baltkrievija nesēn pievienojusies Eiropas Padomes pretkorupcijas mehānismam “Greco” un kļuva par dalībnieci cilvēku tirdzniecības apkarošanas mehānismā Greta.
- AQ. tā kā uz Baltkrieviju attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, bet politiskās situācijas dēļ vēl nav nekāda izstrādāta rīcības plāna;
- AR. tā kā palīdzība Baltkrievijai patlaban tiek piešķirta saskaņā ar valsts stratēģijas dokumentu 2007.–2013. gadam;
- AS. tā kā 2007.–2013. gada finanšu plānā Eiropas kaimiņattiecību un partnerības Instrumentam (EKPI) pārrobežu sadarbības projektiem starp Baltkrieviju un tās kaimiņvalstīm tika piešķirti EUR 33,4 milj., un apmēram 60 pašvaldības patlaban piedalās Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas 50 kopīgos pārrobežu sadarbības projektos;
- AT. tā kā patlaban tikai 20 Baltkrievijas eksperti piedalās dažādos EKPI projektos, salīdzinot ar 120 ekspertiem 2008. gadā;
- AU. tā kā Baltkrievijas iestādes aktīvi piedalās ekspertu sanāksmēs Austrumu partnerības daudzpusējos pasākumos, jo īpaši pārrobežu sadarbības projektos;
- AV. tā kā 58 pilsētām un pašvaldībām Polijā, attiecīgi 47 Lietuvā un 30 Latvijā ir auglīga sadarbība ar partneru pilsētām un pašvaldībām Baltkrievijā, bet “Nemunas-Neman-Niemen” eiroreģions, kas apvieno Lietuvu, Poliju, Kaļiņingradas apgabalu un Baltkrieviju kopīgu projektu īstenošanai, uzskatāms par labas prakses piemēru;
- AW. tā kā Baltkrievijas iedzīvotāji pēdējos gados ir saņēmuši pasaulē lielāko Šengenas vīzu skaitu uz vienu iedzīvotāju, tomēr viņiem vīzas iegūšanai ir jātērē daudz vairāk naudas, bieži vien arī laika un pūliņu, nekā citu Austrumu partnerības valstu vai Krievijas iedzīvotājiem;
1. sniedz Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos/Komisijas priekšsēdētāja vietnieci, Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD), Padomei, Komisijai un dalībvalstīm šādus ieteikumus:
- a) mudināt Baltkrievijas iestādes ievērot cilvēktiesības un ieviest demokrātiskas pārmaiņas, lai izbeigtu valsts pašizolāciju no pārējās Eiropas;
- b) atkārtoti uzsvērt, ka ES ierobežojošo pasākumu pakāpeniskas atcelšanas un ES un Baltkrievijas attiecību būtiskas uzlabošanas absolūts priekšnoteikums ir panākt, ka nekavējoties un bez nosacījumiem tiek atbrīvoti un rehabilitēti visi vēl nebrīvē esošie politiski ieslodzītie un tiek atjaunotas viņu politiskās un pilsoņu tiesības;

Politiskais dialogs

- c) tiklīdz tiek atbrīvoti visi politiski ieslodzītie, izmantot Lietuvas prezidentūru un Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanākumi Viļņā kā svarīgu iespēju attiecību uzlabošanai ar Baltkrieviju, lai atjaunotu politisko dialogu *inter alia* par demokrātiskām reformām, brīvām un godīgām vēlēšanām, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, opozīcijas un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu ar nosacījumu, ka Baltkrievijas iestādes uzskatāmi apliecina šo pamatvērtību ievērošanu;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- d) ņem vērā Dzmitry Dashkevich un Aliksandr Franskevich atbrīvošanu no cietuma attiecīgi 2013. gada augustā un septembrī, taču pauž nožēlu par faktu, ka šie bijušie politiski ieslodzītie brīvību atguva tikai pēc tam, kad bija pilnībā izcietuši viņiem piespriestos cietumsodus;
- e) izmantot Baltkrievijas ārlietu ministra izslēgšanu no ES vīzu izsniegšanas aizlieguma saraksta uz laiku un ar nosacījumiem, lai paplašinātu galveno un svarīgāko diplomātisko sakaru kanālu ar Baltkrieviju, jo īpaši, lai atvieglotu viņa piedalīšanos Austrumu partnerības valstu augstākā līmeņa sanāksmē, kas pirmām kārtām ir nepieciešams lietišķam dialogam par politiski ieslodzīto atbrīvošanu, tomēr stingri ievērot vīzu izsniegšanas aizliegumu un līdzekļu iesaldēšanu, kas vērsta pret personām, kuras tieši iesaistītas demokrātisko vēlēšanu standartu un cilvēktiesību pārkāpumos;
- f) rūpīgi izvērtēt pret Baltkrievijas amatpersonām un iestādēm patlaban noteiktos ES ierobežojošos pasākumus, lai paaugstinātu to efektivitāti un šādu pasākumu jomu, raksturu un spēkā esamību pielāgotu jaunākajiem notikumiem valstī un attiecībās ar ES;
- g) pamatojoties uz kopīgo pagaidu plānu un izmantojot principu "vairāk par vairāk", sagatavot stratēģisku rīcības plānu, kas ietver gan prioritārās reformējamās jomas Baltkrievijā, lai uzlabotu attiecības un efektīvu sadarbību Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) satvarā ar nosacījumu, ka tiek sperti konkrēti soļi demokrātisko reformu virzienā;
- h) tiklīdz starptautiskās organizācijas atzīst vēlēšanas par brīvām un godīgām, apspriesties ar Eiropas Parlamentu par jaunu priekšlikumu iekļaušanu starpparlamentāro attiecību jautājumā, gan parlamentu divpusējām attiecībām, gan attiecībām *Euronest* parlamentārā asamblejā, saglabājot pastāvīgu ES atbalstu Baltkrievijas demokrātiskajiem spēkiem un pilsoniskajai sabiedrībai;
- i) saskaņā ar LES 24. pantu nodrošināt dalībvalstu atbalstu ES nostājai attiecībā uz Baltkrieviju un divpusējo attiecību atbilstību ES darbībām, uzsverot, ka visu ES dalībvalstu, kā arī citu demokrātisko valstu stingra apņemšanās darboties vienoti var paātrināt universālo demokrātisko vērtību un demokrātisko pārmaiņu sekmīgu veicināšanu Baltkrievijā;
- j) rosināt dialogu ar tām Baltkrievijas amatpersonām, kuras nav personīgi iesaistītas represijās, lai veicinātu ES un Baltkrievijas sadarbību, dodot ieguldījumu viņu sadarbībai ar Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību ar mērķi veicināt reformas;
- k) mudināt plašāku pilsonisko sabiedrību, tostarp arodbiedrības un uzņēmumu pārstāvjus, kā arī politisko opozīciju, vairāk iesaistīties šajā dialogā par modernizāciju, izmantojot Pilsoniskās sabiedrības foruma valstu platformas izstrādātos ieteikumus, organizēt koncepcijas, mērķu, stratēģijas un vadības struktūras atklātu sabiedrisku apspriešanu, un turpmāk šo dialogu atbalstīt, izmantojot nepieciešamo finansiālo palīdzību un speciālās zināšanas, un pastiprināt informatīvo kampaņu par tā saturu un paredzamajiem rezultātiem;
- l) nodrošināt, ka jebkāda valsts iestāžu piedalīšanās dialogā par modernizāciju, kura mērķis ir attīstīt konkurētspējīgu ekonomiku, atbalstīt demokrātiskās reformas, kā arī plurālistisku sabiedrību un tiesiskumu, notiek kopā un līdztiesīgi ar demokrātisko opozīciju un pilsonisko sabiedrību, pilnībā ievērojot demokrātijas principus;
- m) aizstāvēt viedokli, ka pilsoniskā sabiedrība joprojām ir būtisks partneris politiskajā dialogā ar ES, lai veicinātu demokrātiskas pārmaiņas Baltkrievijā, un atbalstīt ideju par pilsoniskās sabiedrības konferences organizēšanu Viļņā neilgi pirms Austrumu partnerības valstu trešās augstākā līmeņa sanāksmes;
- n) pilnībā izmantot Eiropas Demokrātijas fondu (EDF), lai atbalstītu galvenos spēkus, kuri risina demokrātijas un cilvēktiesību jautājumus Baltkrievijā, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kuriem radušās grūtības saņem tradicionālo ES atbalstu;
- o) mudināt Krieviju un Austrumu partnerības valstis aicināt Baltkrieviju nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot un politiski rehabilitēt visus politiski ieslodzītos, kā arī atturēties no jebkādas turpmākas vajāšanas politisku motīvu dēļ;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- p) nodrošināt, lai ES un dalībvalstu pārstāvji, kuri apmeklē Baltkrieviju, uzturētu regulārus kontaktus ar pilsoniskās sabiedrības un opozīcijas pārstāvjiem, lai garantētu visu pušu līdzsvarotu piedalīšanos procesos, kas attiecas uz ES un Baltkrievijas attiecībām;
- q) paredzēt visus pieejamos politikas risinājumus, mudinot, lai Baltkrievija:
- pilnībā īstenotu vēlēšanu likuma reformas, pamatojoties uz Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO)/ Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja ieteikumiem, lai brīvās un taisnīgās vēlēšanās izveidotu plurālistisku politisko sistēmu, kurā politikas idejas varētu rasties īstā politisko partiju politiskā konkurencē, kas ir demokrātijas sastāvdaļa,
 - atļautu atkal atvērt slēgto EDSO biroju Minskā,
 - atceltu visus šķēršļus un ierobežojumus demokrātiskajai opozīcijai, pilsoniskās sabiedrības un nevalstiskajām organizācijām izmantot biedrošanās, vārda, pārvietošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvību, tostarp novērstu visus šķēršļus to reģistrācijai, pilnvērtīgai darbībai un attīstības tehniskās starptautiskās palīdzības saņemšanai; grozītu savu kriminālkodeksu jautājumā par dalību neregistrētās organizācijās,
 - ieviestu nepieciešamās institucionālās pārmaiņas, lai nodrošinātu tiesu sistēmas neatkarību saskaņā ar ANO īpašo referenta ieteikumiem par tiesnešu un advokātu neatkarību, kā arī par advokātu neatkarību, grozot un pareizi piemērojot Likumu par advokātūru,
 - neizpildītu nāvessodu 2013. gadā uz nāvi notiesātajai personai, ieviestu nāvessoda moratoriju un pēc tam to atceltu,
 - konkrētās lietās īstenotu lēmumus, ko pieņēmusi ANO Cilvēktiesību komiteja un ANO Darba grupa par patvaļīgu aizturēšanu, kā arī ANO Spīdzināšanas novēršanas komitejas 2011. gada ieteikumus, lai pārtrauktu necilvēcīgu un pazemojošu izturēšanos,
 - pilnībā sadarbotos ar ANO īpašo referentu par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā, lai novērstu būtiskās problēmas, kas konstatētas viņa 2013. gada aprīļa ziņojumā, un kā pirmo soli dotu viņam iecelšanas atļauju valstī;
 - pilnībā modernizētu penitenciāro sistēmu un sāktu sadarbību ar Eiropas Padomi, pirmām kārtām parakstot Eiropas Konvenciju par spīdzināšanas un necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas novēršanu, dodot Spīdzināšanas novēršanas komitejai iespēju regulāri apmeklēt ieslodzījuma vietas, jo īpaši ieslodzījuma vietas, kurās atrodas politiski ieslodzītie un cīnītāji par cilvēktiesībām, un nodrošinātu iespēju apmeklēt Baltkrievijas cietumus citu attiecīgo starptautisko un valstu organizāciju pārstāvjiem, diplomātiem, pilsoniskās sabiedrības grupām un politiski ieslodzīto ģimenes locekļiem,
 - izveidotu neatkarīgu un pilnībā funkcionēošu valsts cilvēktiesību iestādi, kas var darboties kā ombuda institūcija,
 - nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas un vienādas tiesības visām minoritātēm, to integrāciju un nediskrimināciju, jo īpaši nodrošinātu situācijas normalizāciju attiecībā uz Poļu savienību Baltkrievijā; izbeigtu romu minoritātes atstumšanu, stingrāk ievērotu reliģiskās tiesības un brīvības, kā arī izbeigtu LGBT cilvēku diskrimināciju;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- r) attiecībā uz reālu brīvību un piekļuvi plašsaziņas līdzekļiem veiktu šādu pasākumu nolūkā mudināt Baltkrieviju atcelt akreditācijas ierobežojumus žurnālistiem un ierobežojumus izmantot satelīttelevīziju, pastiprināt ES finansiālo un tehnisko palīdzību visu veidu neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem (valstī un ārpus tās), lai nodrošinātu to ilgtspējīgu darbību un iespējami plašāku pieejamību, sniegt palīdzību, kas vērsta uz Eiropas palīdzības programmu pabeigšanu, kopīgu projektu izstrādāšanu un konsorciiju veidošanu ar starptautiskajām preses aģentūrām un ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem;

Ekonomiskā sadarbība un sadarbība enerģētikas jomā

- s) izmantot ES un Baltkrievijas konstruktīvo tehnisko dialogu par makroekonomikas attīstības un finanšu jautājumiem, lai panāktu Baltkrievijas ticamu apņemšanos veikt makroekonomikas un strukturālās reformas, tostarp valsts uzņēmumu privatizāciju, cenu, tirdzniecības un banku sistēmas liberalizāciju, atbilstoša sociālās drošības tīkla attīstību un cīņu pret korupciju;
- t) turpināt uzsvērt, ka minētās reformas, ar nosacījumu, ka tiek izpildīti galvenie politiskie priekšnoteikumi, kas ir ļoti svarīgi Baltkrievijas ekonomiskajai attīstībai, veicinātu arī Eiropas investīcijas un starptautiskos aizdevumus un varētu sūtīt pozitīvu signālu par esošo šķēršļu likvidēšanu sarunām par pievienošanos PTO, nodrošinot ciešāku integrāciju pasaules ekonomikā;
- u) piedāvāt tehnisko palīdzību, lai radītu labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi ar mērķi izveidot līdzvērtīgas konkurences apstākļus un nodrošināt investīciju aizsardzību un vienlīdzīgas iespējas visiem uzņēmumiem, jo īpaši MVU;
- v) turpināt sadarbību ar Baltkrieviju nodarbinātības jomā, tostarp attiecībā uz cilvēkkapitālu un kvalifikācijas paaugstināšanu atbilstoši darba tirgus prasībām;
- w) mudināt Baltkrieviju īstenot Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) ieteikumus, jo īpaši attiecībā uz biedrošanās brīvību, neatkarīgu arodbiedrību reģistrāciju un darbību, mudināt Baltkrieviju grozīt tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji var brīvi un bez ierobežojumiem atstāt darbavietas valsts un privātajā sektorā;
- x) aicināt Baltkrieviju ieviest augstākos starptautiskos drošības standartus un patiesi neatkarīgu ietekmes uz vidi novērtēšanu visu elektrostaciju būvniecības un ekspluatācijas jomā, optimizējot speciālās zināšanas un šīs būvniecības finansēšanu no visiem pieejamajiem starptautiskajiem instrumentiem saskaņā ar esošajiem starptautiskajiem tiesību aktiem, piemēram, Espo konvenciju un Orhūsas konvenciju, un izpildot 2011. gada 23. jūnija saistības par vispusīgu riska un drošības novērtēšanu (stresa testiem), ņemot vērā Eiropas Komisijas un Eiropas Kodoldrošības jomas regulatoru grupas saskaņotās specifikācijas;
- y) palīdzēt attīstīt energoresursu un piegādes maršrutu diversifikāciju Baltkrievijā un dalīties ar ES labāko praksi starptautiskas un reģionālās "zaļās ekonomikas" projektu īstenošanā, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu;
- z) veicināt turpmāku reģionālo sadarbību ar Baltkrieviju, tostarp izmantojot Austrumu partnerības nozaru iniciatīvas, jo īpaši tirdzniecības, enerģētikas, vides un transporta jomā; veicināt divpusējo ekonomisko forumu rīkošanas praksi, vienlaikus arī tiecoties uzlabot nevalstiska līmeņa dalībnieku spējas, kā arī veicināt labu pārvaldību un valsts pārvaldes reformu;
- aa) turpināt sniegt tehnisko palīdzību un veselības aprūpi iedzīvotājiem, kas cietuši Černobiļas kodolkatastrofā;
- ab) rosināt Baltkrieviju veikt nekonvenciālo enerģijas avotu izpēti un attīstību;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Robežu pārvaldība

- ac) stiprināt ES un Baltkrievijas sadarbību robežu pārvaldības un pārrobežu noziedzības apkarošanas jomā un jo īpaši palīdzēt Baltkrievijai attīstīt tranzīta sistēmu, modernizējot muitas un robežkontroles procedūras un pilnībā īstenojot ES integrētās robežu pārvaldības koncepciju;
- ad) ES diplomātiem un politiķiem Baltkrievijā nodrošināt neierobežotas iebraukšanas un pārvietošanās iespējas;
- ae) sniegt papildu apmācību Baltkrievijas robežu pārvaldības aģentūrai saskaņā ar Šengenas *acquis*, kas ir abu pušu interesēs;
- af) apsvērt iespēju nodrošināt atbilstošu tehnisko palīdzību, kas izmantojama, lai ieviestu mūsdienīgas robežkontroles sistēmas un modernu infrastruktūru Eiropas Savienības pusē;
- ag) nodrošināt attiecīgajiem Baltkrievijas dienestiem atbilstomācību par ES paraugpraksi biometrisko pasu ieviešanā;
- ah) uzsākt ES un Baltkrievijas mobilitātes partnerību un mudināt Baltkrieviju aktīvi līdzdarboties Austrumu partnerības kolēģijā migrācijas un patvēruma jautājumos;
- ai) veicināt Baltkrievijas sadarbību ar ANO Attīstības programmu (UNDP) un ANO Bērnu izglītības fonda (UNICEF) cilvēku tirdzniecības apkarošanai paredzēto programmu atbalstam;

Pilsoniskā sabiedrība un cilvēku savstarpējie kontakti

- aj) palielināt to projektu īpatsvaru, kas sniedz lielāku labumu un atpazīstamību iedzīvotājiem kopumā un kas sekmētu iedzīvotāju izpratni par ES vērtībām, standartiem un politiku, un uzsvērtu ES modeļa un pieredzes priekšrocības, un saistībā ar to atbalstīt iespēju, ko sniedz Pilsoniskās sabiedrības forums, jo īpaši ņemot vērā tā nākamo sanākumi Kišiņevā šā gada oktobrī;
- ak) sistemātiski un bez kompromisiem vērsties pret jebkādu dezinformāciju un maldinošu informāciju, ko Baltkrievijas iestādes sniedz attiecībā uz ES politiku un projektiem, publicējot un izplatot visu nepieciešamo informāciju (datus, skaitļus un tiesību aktus);
- al) pastiprināt tehnisko un finansiālo atbalstu, arī izmantojot jauno Eiropas Demokrātijas fondu, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, nevalstiskām organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un arodbiedrībām, kas darbojas Baltkrievijā vai dalībvalstīs un kuriem Baltkrievijā ir būtiska ietekme; aktīvāk iesaistīt pilsonisko sabiedrību ES finansēto projektu īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā; turklāt ievērojami uzlabot saziņu un ES informācijas izplatīšanu, lai veidotu iedzīvotāju izpratni par ES pieeju pamattiesībām un pamatbrīvībām, kā arī par sociālās un ekonomiskās attīstības nepieciešamību;
- am) atbalstīt organizācijas, kas Baltkrievijā strādā demokrātijas un cilvēktiesību labā un ir reģistrētas ne tikai Baltkrievijā, bet arī ārvalstīs, jo Baltkrievijas iestādes pastāvīgi liedz šādām organizācijām reģistrēties; steidzami pārskatīt jaunus noteikumus par pieteikšanos ES finansējuma saņemšanai saskaņā ar EIDHR/NSLA instrumentu, kas pazīstamas un respektablas Baltkrievijas nevalstiskās organizācijas praktiski izslēdz no pieteikumu iesniegšanas procesa;
- an) pieprasīt, lai Baltkrievijas iestādes īstenotu ANO Darba grupas par patvaļīgu aizturēšanu Lēmumu A/HRC/WGAD/2012/39 attiecībā uz cilvēktiesību aizstāvi Alesu Beļacki, kurā jo īpaši konstatēts, ka cilvēktiesību centra "Viasna" priekšsēdētāja un Starptautiskās Cilvēktiesību federācijas (FIDH) priekšsēdētāja vietnieka Alesa Beļacka aizturēšana bija patvaļīga un "pretrunā Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas (UDHR) 20. panta 1. punktam un Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (ICCPR) 22. pantam";

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ao) mudināt Baltkrieviju attiecināt pastāvīgo ielūgumu uz visām ANO īpašajām procedūrām un ielūgt apmeklēt valsti ANO īpašo referentu cilvēktiesību aizstāvju jautājumos;
 - ap) pieprasīt Baltkrievijas iestādēm atcelt kriminālatbildību par ārvalstu subsīdiju saņemšanu un atļaut organizācijām glabāt finanšu līdzekļus ārvalstu banku kontos;
 - aq) apsvērt iespēju vienusēji atvieglot vīzu izsniegšanas režīmu un samazināt maksu par vīzu no EUR 60 līdz Baltkrievijas pilsoņiem pieejamam līmenim, kā arī pilnībā izmantot Vīzu kodeksa pašreizējās elastīguma iespējas, tostarp nodevu par īstermiņa vīzām atcelšanu vai samazināšanu, jo īpaši gados jauniem cilvēkiem, lai atvieglotu un padarītu intensīvākus cilvēku tiešos kontaktus, palīdzot novērst Baltkrievijas iedzīvotāju turpmāku izolāciju; apsvērt arī iespēju vienusēji samazināt vai atcelt vīzu nodevas par ilgtermiņa vīzām ar ilgtermiņa mērķi ieviest bezvīzu režīmu;
 - ar) aicināt Baltkrievijas iestādes sākt sarunas ar ES par vīzu režīma atvieglošanas un atpakaļuzņemšanas nolīgumiem, ņemot vērā ilgtermiņa mērķi virzīties uz bezvīzu režīmu, lai sekmētu cilvēku savstarpējos kontaktus un veiktu steidzamus pasākumus, īstenojot vietējās pierobežas satiksmes nolīgumus ar Poliju un Lietuvu;
 - as) veicināt sadarbību starp pilsētām un pašvaldībām ES un Baltkrievijā, pamatojoties uz vairāku ES valstu, jo īpaši Polijas, Lietuvas un Latvijas, labas prakses piemēriem;
 - at) censties Baltkrievijas iedzīvotājiem nodrošināt vairāk izglītības un pētniecības iespēju ES tādās jomās kā augstākā, neformālā un pieaugušo izglītība; rosināt un atbalstīt stažēšanās programmu jaunajiem Baltkrievijas speciālistiem ES iestādēs un citās starptautiskajās organizācijās; sniegt turpmāku atbalstu Eiropas Humanitāro zinātņu universitātei un izstrādāt un atbalstīt izglītības un profesionālās izglītības programmas Baltkrievijā; nodrošināt pietiekamu un ilgstošu programmas *Erasmus Mundus* finansējumu Baltkrievijas studentiem;
 - au) aktīvi meklēt iespējas iesaistīties dialogā ar Baltkrieviju par būtisku reformu veikšanu tās augstākās izglītības sistēmā, jo īpaši lai attīstītu akadēmisko brīvību, institucionālo autonomiju un studentu līdzdalību ar mērķi pievienoties Eiropas augstākās izglītības telpai (Boloņas process);
 - av) aicina Starptautisko Hokeja federāciju nopietni pārdomāt savu lēmumu ļaut Baltkrievijai uzņemt 2014. gada pasaules hokeja čempionātu;
2. uzdod priekšsēdētājam šo ieteikumu nosūtīt Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos/ Komisijas priekšsēdētāja vietniecei, EĀDD, Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.
-

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS PARLAMENTS

P7_TA(2013)0336

Grozījumu izdarīšana Padomes Regulā (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai (COM(2012)0432 – C7-0211/2012 – 2012/0208(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/31)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0432),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0211/2012),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 14. novembra atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2012. gada 22. novembra rezolūciju par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A7-0256/2013),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 11, 15.01.2013., 86. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0448.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

P7_TC1-COD(2012)0208

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 850/98 ⁽²⁾ Komisijai ir piešķirtas pilnvaras, lai īstenotu dažus minētās regulas noteikumus.
- (2) Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā dažas pilnvaras, kas piešķirtas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 850/98, ir jāaskaņo ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantu.
- (3) Lai ~~piemērotu dažus Regulas (EK) Nr. 850/98 noteikumus,~~ **dotu iespēju efektīvi atjaunināt dažus šīs regulas noteikumus, atspoguļojot tehnisko un zinātnisko progresu,** Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz:
 - reģionu sadalīšanu ģeogrāfiskajos apgabalos,
 - ~~grozījumiem noteikumos~~ **noteikumu** par konkrētu linuma acs izmēru kombināciju izmantošanu **grozīšanu,**
 - ~~sīki izstrādātiem noteikumiem~~ **izstrādātu noteikumu** par to, kā aprēķināms zvejas mērķsugu procentuālais daudzums, ko ieguvuši vairāki zvejas kuģi, **pieņemšanu,** lai nodrošinātu to, ka visi zvejas darbībā iesaistītie kuģi ievēro attiecīgo procentuālo sastāvu,
 - ~~noteikumiem~~ **noteikumu** par tādu atļautu ierīču tehniskajiem aprakstiem un izmantošanas metodi, kuras var piestiprināt zvejas rīkam un kuras neaizsprosto linuma acis vai nesamazina to faktisko atvērumu, **pieņemšanu,**
 - nosacījumiem, ar kuriem kuģiem, kuru lielākais garums pārsniedz astoņus metrus, ir atļauts izmantot rāmja trali konkrētos Savienības ūdeņos,
 - pasākumiem, kas paredzēti tūlītējai rīcībai gadījumos, kad krājums ir negaidīti slikti vai bagātīgi papildinājies ar zivju mazuļiem, ir notikušas pārmaiņas migrācijas modeļos vai citas pārmaiņas zivju krājumu saglabāšanās stāvoklī,
 - **aktiem, ar kuriem nosaka dalībvalsts konkrētu zivsaimniecību ICES VIII, IX un X apakšapgabalā atbrīvošanu no dažu noteikumu piemērošanas attiecībā uz žaunu tīkliem, iepinētīkliem un vairākasienu tīkliem, kur haizivju piezvejas un izmetumu līmenis ir ļoti zems.** [Gr. 1]

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra nostāja.

⁽²⁾ Padomes 1998. gada 30. marta Regula (EK) Nr. 850/98 par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai (OV L 125, 27.4.1998., 1. lpp.).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (4) Ir īpaši būtiski, lai Komisija, ~~deleģēto aktu pieņemšanas priekšdarbu laikā sarīkotu pienācīgas~~ **veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas** apspriešanās, ~~ar jo īpaši~~ ekspertu līmenī, **lai saņemtu objektīvu, neapšaubāmu, visaptverošu un atjauninātu informāciju.** [Gr. 2]
- (5) Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (6) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Regulas (EK) Nr. 850/98 noteikumu īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz:
- tehniskajiem noteikumiem linuma acs izmēru noteikšanai,
 - kvadrātveida acu linumu un auklas diametru,
 - tehniskajiem noteikumiem, kas saistīti ar linuma materiālu uzbūvi,
 - sarakstu ar ierīcēm, kas var aizsprostot zvejas rīka linuma acis vai kā citādi samazināt to faktisko atvērumu,
 - to kuģu sarakstu nosūtīšanu, kuriem ir izdota īpaša zvejas atļauja izmantot rāmja trali,
 - tehniskajiem noteikumiem, kas saistīti ar dzinēja jaudas mērīšanu un zvejas rīka izmēru noteikšanu,
 - dalībvalstu pienākumu nodrošināt to, lai konkrētos ICES IXa rajona apgabalos netiktu pārsniegti zvejas piepūles līmeņi, un
 - pagaidu pasākumiem gadījumos, kad jūras organismu krājumu saglabāšanai ir vajadzīga tūlītēja rīcība.
- (7) Komisijai piešķirtās īstenošanas pilnvaras, izņemot pilnvaras, kas saistītas ar dalībvalstu pienākumu nodrošināt to, lai konkrētos ICES IXa rajona apgabalos netiktu pārsniegti zvejas piepūles līmeņi, būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾.
- (8) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 850/98,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 850/98 groza šādi:

- (1) regulas 2. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Reģionus, kas minēti 1. punktā, var sadalīt ģeogrāfiskos apgabalos, jo īpaši uz 2. punktā minēto definīciju pamata. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 48.a pantu pieņemt deleģētos aktus par reģionu sadalīšanu ~~ģeogrāfiskos apgabalos~~ ar mērķi noteikt ģeogrāfiskos apgabalus, kuros piemēro īpašus tehniskos saglabāšanas pasākumus.”; [Gr. 3]

- (2) regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta 4. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“c) Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 48.a pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem groza X pielikumu un XI pielikumu, lai palielinātu zivju mazuļu aizsardzību zivju krājumu saglabāšanas nolūkos.”;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

b) panta 5. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 48.a pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz metodi, ar kuru aprēķināmi uz kuģa paturētie zvejas mērķsugu un citu sugu procentuālie daudzumi, ja tie iegūti ar zvejas rīku vai rīkiem, ko vienlaikus velk vairāki zvejas kuģi, un verifikācijas metodi, ar kuru pārliecinās par to, ka ikviens kopīgā zvejas darbībā iesaistītais zvejas kuģis, uz kura paturētas zivis, ievēro I–V pielikumā noteiktos sugu procentuālos daudzumus.”;

c) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Tehniskos noteikumus linuma acs izmēru noteikšanai, arī kontroles vajadzībām, nosaka ar īstenošanas aktiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

(3) regulas 7. pantam pievieno šādu punktu:

“8. Tehniskos noteikumus kvadrātveida acu linuma mērīšanai, arī kontroles vajadzībām, nosaka ar īstenošanas aktiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

(4) regulas 8. pantam pievieno šādu punktu:

“4. Tehniskos noteikumus attiecībā uz auklas diametra mērīšanu un linuma materiāla uzbūvi, arī kontroles vajadzībām, nosaka ar īstenošanas aktiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

(5) regulas 16. pantu aizstāj ar šādu:

“16. pants

1. Neizmanto nekādas ierīces, ar kurām linuma acis jebkurā zvejas rīka vietā tiek aizsprostotas vai kā citādi faktiski samazinātas.

2. Šā panta 1. punkts neizslēdz dažu tādu ierīču izmantošanu, kuras var aizsprostot vai kā citādi faktiski samazināt linuma acis jebkurā zvejas rīka vietā, bet kuras var noderēt zvejas rīka aizsardzībai vai nostiprināšanai. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 48.a pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz šādu ierīču tehniskajiem aprakstiem un izmantošanas un piestiprināšanas metodi.

3. Pilnīgu sarakstu ar ierīcēm, kuras atbilst saskaņā ar 2. punktu sagatavotajiem tehniskajiem aprakstiem un kuras var piestiprināt zvejas rīkam, nosaka ar īstenošanas aktiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

(6) regulas 29. pantu groza šādi:

a) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 48.a pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz sīki izstrādātiem 2. punktā izklāstīto kritēriju piemērošanas nosacījumiem, ar kuriem kuģiem, kuru lielākais garums pārsniedz astoņus metrus, atļauj izmantot rāmja trali 1. punktā noteiktajos apgabalos.”;

b) pievieno šādu punktu:

“7. Darbības prasības attiecībā uz to sarakstu nosūtīšanu, kas dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai, kā minēts 2. punkta c) apakšpunkta pirmajā ievilkumā, Komisija nosaka ar īstenošanas aktu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (7) regulas 29.b panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Dalībvalstis paziņo Komisijai savus pasākumus 5. punktā noteiktā pienākuma izpildei. Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts pasākumi ir nepietiekami minētā pienākuma izpildei, tā var ierosināt grozījumus minētajos pasākumos. Ja starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti vienošanās par vajadzīgajiem pasākumiem netiek panākta, Komisija šādus pasākumus var noteikt ar īstenošanas aktiem.”;

- (8) regulas 34. panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Tehniskos pasākumus dzinēja jaudas mērīšanai un zvejas rīka izmēru noteikšanai nosaka ar īstenošanas aktu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

(8a) Direktīvas 34.b panta 11. punktu aizstāj ar šādu:

“11. Komisija pēc apspriešanās ar ZZTEK ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, lai atbrīvotu konkrētas kādas dalībvalsts zvejas vietas ICES VIII, IX un X apakšapgabalā no 1. līdz 9. punkta piemērošanas, ja dalībvalstu sniegtā informācija liecina, ka attiecīgajās zvejas vietās haizivju piezvejas un izmetumu līmenis ir ļoti zems.”
[Gr. 4]

- (9) regulas 45. pantu aizstāj ar šādu:

“45. pants

1. Komisija ir pilnvarota ar deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar 48.a pantu, noteikt tehniskos saglabāšanas pasākumus saistībā ar velkamu vai nostiprinātu zvejas rīku izmantošanu vai ar zvejas darbībām konkrētos apgabalos vai noteiktos periodos, papildinot šo regulu vai atkāpjoties no tās. Minētie pasākumi ir paredzēti tūlītējai rīcībai gadījumos, kad krājums ir negaidīti slikti vai bagātīgi papildinājies ar zivju mazuljiem, ir notikušas pārmaiņas migrācijas modeļos vai citas pārmaiņas ~~zivju~~ **jūras organismu** krājumu saglabāšanās stāvoklī. [Gr. 5]

2. Ja jūras organismu krājumu saglabāšanai ir vajadzīga tūlītēja rīcība, Komisija ar īstenošanas aktiem var lemt par pagaidu pasākumiem situācijas uzlabošanai. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Ja dažu sugu vai zvejas vietu saglabāšana ir nopietni apdraudēta un ja jebkura kavēšanās izraisītu kaitējumu, ko būtu grūti labot, dalībvalsts var veikt piemērotus nediskriminējošus saglabāšanas pasākumus attiecībā uz ūdeņiem, kuri ir tās jurisdīkcijā.

4. Pasākumus, kas minēti 3. punktā, kopā ar paskaidrojuma rakstu paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm, tiklīdz tie ir pieņemti.

Desmit darbdienu laikā pēc šāda paziņojuma saņemšanas Komisija ar īstenošanas aktiem apstiprina šādu pasākumu piemērotību un nediskriminējošo būtību vai pieprasa tos atcelt vai grozīt. Komisijas lēmumu nekavējoties dara zināmu dalībvalstīm.”;

- (10) regulas 46. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Pēc Komisijas ierosmes vai pēc jebkuras dalībvalsts lūguma jautājums par to, vai valsts tehniskais pasākums, ko piemēro dalībvalsts, atbilst šā panta 1. punktam, var būt tāda lēmuma priekšmets, kuru Komisija pieņēmusi ar īstenošanas aktiem. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru. Ja pieņem šādu lēmumu, piemēro 2. punkta trešo un ceturto daļu.”;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

(11) regulas 48. pantu aizstāj ar šādu:

“48. pants

1. Komisijai palīdz Zvejniecības un akvakultūras komiteja, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 2371/2002. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 (*) nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 5. pantu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).”

(12) iekļauj šādu pantu:

“48.a pants

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. ~~Šīs regulas Pilnvaras pieņemt~~ 2. panta 3. punktā, 4. panta 4. punkta c) apakšpunktā, 4. panta 5. punkta b) apakšpunktā, 16. panta 2. punktā, 29. panta 6. punktā, **29.d panta 7. punktā, 34.b panta 11. punktā** un 45. panta 1. punktā ~~minētās pilnvaras deleģē uz nenoteiktu laiku. minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz trīs gadu laikposmu no ... (*)~~. **Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms trīs gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām. [Gr. 6]**
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 3. punktā, 4. panta 4. punkta c) apakšpunktā, 4. panta 5. punkta b) apakšpunktā, 16. panta 2. punktā, 29. panta 6. punktā, **29.d panta 7. punktā, un 34.b panta 11. punktā** un 45. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu ~~tiek izbeigta~~ **izbeidz** tajā norādīto pilnvaru ~~deleģēšana. deleģēšanu~~. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus. [Gr. 7]
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu, 4. panta 4. punkta c) apakšpunktu, 4. panta 5. punkta b) apakšpunktu, 16. panta 2. punktu, 29. panta 6. punktu, **29.d panta 7. punktu, un 34.b panta 11. punktu vai** 45. panta 1. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja **divos** mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par **2 diviem** mēnešiem.”

(*) **Šīs regulas spēkā stāšanās datums.**

[Gr. 8]

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

P7_TA(2013)0337

Reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas *

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām (COM(2011)0127 – C7-0094/2011 – 2011/0060(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra – apspriešanās)

(2016/C 093/32)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2011)0127),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C7-0094/2011),
 - ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniedzis Itālijas parlamenta Senāts, Polijas Seims, Polijas Senāts un Rumānijas Senāts un kurā norādīts, ka leģislatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras 2012. gada 31. maija atzinumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu (A7-0254/2013),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
 2. tādēļ aicina Komisiju attiecīgi grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu;
 3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 1
Regulas priekšlikums
8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8) *Abu savienības veidu, gan laulību, gan reģistrētu partnerattiecību, attiecīgās īpatnības un atšķirības tiem piemērojamos principos nosaka to, ka ir nepieciešams izveidot divus atšķirīgus instrumentus – vienu, kura noteikumi reglamentē laulāto mantiskās attiecības, un otru, kura noteikumi reglamentē reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas, uz ko attiecas šī regula.*

svītrots

Grozījums Nr. 2
Regulas priekšlikums
8.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8a) *Lēmuma par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām atzīšanai dalībvalstī vienīgais priekšmets ir ļaut piemērot mantiskās sekas, kas noteiktas minētajā lēmumā. Ar to netiek norādīts uz to, ka minētā dalībvalsts atzīst partnerattiecības, kuras ir mantisko seku pamatā un no kurām izrietēja šis lēmums. Dalībvalstīm, kurās nav reģistrētu partnerattiecību institūta, šī regula neuzliek par pienākumu radīt šādu institūtu.*

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(10) Šajā regulā ir izskatīti jautājumi saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Jēdziens "reģistrētas partnerattiecības" ir definēts tikai šīs regulas vajadzībām. Šā jēdziena konkrētais saturs ir definēts dalībvalstu tiesību aktos.

(10) Šajā regulā ir izskatīti jautājumi saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Jēdziens "reģistrētas partnerattiecības" ir definēts tikai šīs regulas vajadzībām. **Šajā regulā reģistrētu partnerattiecību jēdziens ir savienības veids, kas nav laulība.** Šā reģistrētu partnerattiecību jēdziena konkrētais saturs ir definēts dalībvalstu tiesību aktos.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
11.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11a) *Turpretī šī regula nebūtu jāattiecina uz tām civiltiesību jomām, kas neattiecas uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Skaidrības labad no šīs regulas piemērošanas jomas būtu nepārprotami jāizslēdz vairāki jautājumi, kurus varētu uzskatīt par saistītiem ar šīm mantiskajām sekām.*

(Atbilst 11. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 3 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS)).

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (12) Uzturēšanas saistības starp reģistrētiem partneriem ir noteiktas Padomes 2008. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, **tāpēc tās ir jāizslēdz** no šīs regulas piemērošanas jomas, tāpat kā jautājumi **saistībā ar dāvinājumu spēkā esamību un sekām, ko reglamentē** ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regulu (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, **kas piemērojami līgumsaistībām.**

- (12) Uzturēšanas saistības starp reģistrētiem partneriem, **kas** ir noteiktas Padomes Regulā (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. decembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, **būtu jāizslēdz** no šīs regulas piemērošanas jomas, tāpat kā jautājumi **par mirušo atstātā mantojuma mantošanu, kas reglamentēti** ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par **jurisdikciju, piemērojamiem** tiesību aktiem, **nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 201, 27.7.2012., 107. lpp.

(Atbilst Grozījumam Nr. 4 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (13) *No šīs regulas piemērošanas jomas jāizslēdz arī jautājumi saistībā ar lietu tiesībām, kas paredzēti dalībvalstu tiesību aktos, kā arī jautājumi saistībā ar šo tiesību publiskošanu, tāpat kā tie ir izslēgti no Padomes un Eiropas Parlamenta Regulas (ES) Nr. .../.... [par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, kā arī nolēmumu un publisku aktu atzīšanu un izpildi mantošanas jomā un par Eiropas mantojuma apliecības izveidi]. Tādējādi tās dalībvalsts tiesas, kurā atrodas viena vai abu partneru manta, var veikt pasākumus, ko paredz lietu tiesības, tostarp lietas nodošanas reģistrēšanu publiskajā reģistrā, ja to paredz šīs dalībvalsts tiesību akti.*

Grozījums

- (13) *Līdzīgi kā Regulai (ES) Nr. 650/2012 šai regulai arī nevajadzētu skart ierobežotu skaitu ("numerus clausus") lietu tiesību, kas paredzētas dažu dalībvalstu tiesību aktos. Nevajadzētu prasīt, lai dalībvalsts atzīst lietu tiesības attiecībā uz īpašumu, kas atrodas minētajā dalībvalstī, ja attiecīgās lietu tiesības tās tiesību aktos nav paredzētas.*

(Atbilst Grozījumam Nr. 5 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
13.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (13a) *Tomēr, lai labuma guvēji varētu citā dalībvalstī izmantot tiesības, kas radušās vai tiem nodotas reģistrētu partnerattiecību īpašumtiesību izbeigšanas ceļā, šajā regulā būtu jāparedz nezināmu lietu tiesību pielāgošana vislīdzvērtīgākajām lietu tiesībām minētās citas dalībvalsts tiesību aktos. Saistībā ar šādu pielāgošanu būtu jāņem vērā konkrēto lietu tiesību mērķi un intereses un to radītās sekas. Lai noteiktu valsts vislīdzvērtīgākās lietu tiesības, var sazināties ar tās valsts iestādēm vai kompetentajām personām, kuras tiesību akti tiek piemēroti reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, lai gūtu papildu informāciju par tiesību būtību un to radītajām sekām. Šajā nolūkā varētu izmantot esošos tīklus tiesu iestāžu sadarbības jomā civillietās un komercietās, kā arī jebkādu citu pieejamus līdzekļus, kas palīdzētu izprast ārvalstu tiesību aktus.*

Grozījums

(Atbilst 16. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 6 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
13.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13b) *Prasības par nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrāciju reģistrā būtu jāizslēdz no šīs regulas piemērošanas jomas. Tas, ar kādiem juridiskiem nosacījumiem un kā jāveic reģistrācija un kuru iestāžu, piemēram, zemesgrāmatu nodaļu vai notāru, ziņā ir pārbaudīt, vai ir izpildītas visas prasības un ka iesniegtā vai sagatavotā dokumentācija ir pietiekama vai ka tajā ir iekļauta vajadzīgā informācija, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs (attiecībā uz nekustamo īpašumu – *lex rei sitae*).*

(Atbilst daļēji 18. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 7 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
13.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13c) *No šīs regulas piemērošanas jomas būtu jāizslēdz arī sekas, ko rada tiesību reģistrācija reģistrā. Tādēļ tas, vai reģistrācijai, piemēram, ir deklaratīvas vai konstitutīvas sekas, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs. Tādējādi, piemēram, tad, ja saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs, tiesību iegūšanai uz nekustamo īpašumu ir vajadzīga reģistrācija reģistrā, lai nodrošinātu, ka šādiem reģistriem ir erga omis spēks, vai aizsargātu tiesiskus darījumus, šādu tiesību iegūšanas brīdis būtu jānosaka saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem.*

(Atbilst 19. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 8 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 10
Regulas priekšlikums
13.d apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13d) *Šai regulai līdzīgi kā Regulai (ES) Nr. 650/2012 būtu jāievēro dalībvalstu atšķirīgās sistēmas, skatot mantiskās kārtības jautājumus. Tādēļ šajā regulā jēdziens "tiesa" būtu jāinterpretē plaši, aptverot ne tikai tās tiesas šā vārda tiešajā nozīmē, kuras veic tiesas funkcijas, bet arī dažu dalībvalstu notārus un reģistrēšanas iestādes, kas konkrētās mantisko seku lietās līdzīgi tiesām pilda tiesas funkcijas, kā arī notārus un tiesību speciālistus, kas dažās dalībvalstīs saskaņā ar tiesas deleģētām pilnvarām konkrētā mantisko seku lietā pilda tiesas funkcijas. Šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem par jurisdikciju vajadzētu būt saistošiem visām tiesām, kā tās definētas šajā regulā. Ar jēdzienu "tiesa" turpretī nebūtu jāaptver kādas dalībvalsts ārpus tiesas iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvarotas nodarboties ar mantisko seku lietām, piemēram, notāri vairākumā dalībvalstu, ja tie parasti nepilda tiesas funkcijas.*

(Atbilst 20. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 10 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (15) Tāpat arī ar šo regulu jāļauj paplašināt to dalībvalsts tiesu jurisdikciju, kuras izskata pieteikumus par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, attiecinot šo jurisdikciju uz jautājumiem par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām saistībā ar šiem pieteikumiem, ja partneri **tam piekrīt**.
- (15) Tāpat arī ar šo regulu jāļauj paplašināt to dalībvalsts tiesu jurisdikciju, kuras izskata pieteikumus par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, attiecinot šo jurisdikciju uz jautājumiem par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām saistībā ar šiem pieteikumiem, ja partneri **nepārprotami vai citā veidā viennozīmīgi ir atzinuši attiecīgo tiesu jurisdikciju**.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
15.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(15a) *Ja jautājumi par mantiskajām sekām nav saistīti ne ar partnerattiecību izbeigšanu vai ar atzīšanu par neesošām, ne ar partnera nāvi, partneri var nolemt iesniegt jautājumus attiecībā uz viņu mantisko kārtību tās valsts tiesās, kuras tiesību aktus viņi ir izvēlējušies piemērot savai mantiskajai kārtībai. Tam nepieciešamas, lai starp partneriem tiktu pieņemta vienošanās, ko var noslēgt, vēlākais, līdz lieta tiek iesniegta tiesā, un pēc tam, kā to paredz lex fori.*

(Atbilst Grozījumam Nr. 12 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(16) **Citos gadījumos** šai regulai jāļauj saglabāt dalībvalsts tiesu teritoriālo jurisdikciju, lai izskatītu pieteikumus saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, atbilstoši hierarhiskā secībā numurētu piesaistes kritēriju sarakstam, kas nodrošina ciešu saikni starp partneriem un dalībvalsti, kuru tiesām ir jurisdikcija. **Tiesas**, izņemot tās dalībvalsts tiesas, kurā partnerattiecības tika reģistrētas, **var** atteikties no šīs jurisdikcijas, ja to valsts tiesību aktos nav paredzētas reģistrētas partnerattiecības. **Visbeidzot, attiecībā uz gadījumiem, kad nevienai tiesai nav jurisdikcija izskatīt lietu saskaņā ar šīs regulas citiem noteikumiem, ir ieviests noteikums par papildu jurisdikciju, lai novērstu jebkādu risku, ka tiesiskums netiek nodrošināts.**

(16) Šai regulai jāļauj saglabāt dalībvalsts tiesu teritoriālo jurisdikciju, lai izskatītu pieteikumus saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, **izņemot šķiršanās vai mantojuma procesus**, atbilstoši hierarhiskā secībā numurētu piesaistes kritēriju sarakstam, kas nodrošina ciešu saikni starp partneriem un dalībvalsti, kuru tiesām ir jurisdikcija. **Tiesām**, izņemot tās dalībvalsts tiesas, kurā partnerattiecības tika reģistrētas, **būtu jābūt iespējai** atteikties no šīs jurisdikcijas, ja to valsts tiesību aktos nav paredzētas reģistrētas partnerattiecības.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
16.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (16a) *Lai jo īpaši novērstu situācijas, kad nav pieejama tiesa, šajā regulā vajadzētu paredzēt forum necessitatis, lai kādas dalībvalsts tiesai izņēmuma gadījumos ļautu spriest par mantiskajām sekām, kas cieši saistītas ar trešo valsti. Tāds izņēmuma gadījums var būt, ja tiesvedība trešā valstī nav iespējama, piemēram, pilsoņu kara dēļ, vai ja pamatoti nav sagaidāms, ka labuma guvējs varētu uzsākt tiesvedību vai tiesāties attiecīgajā valstī. Tomēr uz forum necessitatis balstītu jurisdikciju vajadzētu izmantot tikai gadījumā, ja mantisko seku lietai ir pietiekama saikne ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.*

(Atbilst 31. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 14 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18) Lai atvieglotu partneru mantas pārvaldību, **partnerattiecību reģistrēšanas valsts tiesību aktus piemēros visai partneru mantai, pat ja tie nav dalībvalstu tiesību akti.**

- (18) Lai atvieglotu partneru mantas pārvaldību, **ar šo regulu būtu jāļauj viņiem neatkarīgi no mantas veida vai atrašanās vietas izvēlēties mantai piemērojamo jurisdikciju saskaņā ar to tiesību sistēmu, ar kuru partnerus saista dzīvesvieta vai valstspiederība. Šādas izvēles atteikšana reģistrētajām partnerattiecībām nav pieļaujama. Ja partneri izvēlas jurisdikciju, kurā reģistrētās partnerattiecības nav noteiktas, izvēle ir uzskatāma par nepamatotu. Tādā gadījumā vērā ņem objektīvo saistību. Lai arī iesaistītās personas parasti var saņemt pietiekamu informāciju par savām tiesībām, prasībai pēc īpašas tiesiskās aizsardzības ir jānosaka līdzvērtīga prasība prasīt juridisko konsultāciju par jurisdikcijas izveles sekām. Šīs prasības izpildi jo īpaši nodrošina, iekļaujot attiecīgo konsultāciju oficiālajās papildu prasībās saistībā ar jurisdikcijas izvēli, jo īpaši publiskajos aktos.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
18.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18a) *Lai panāktu tiesisko noteiktību un skaidrību, šajā regulā būtu jāietver arī regulējums par reģistrētu partnerattiecību vairākkārtēju reģistrēšanu, kam būtu jāattiecas uz visjaunāko reģistrēšanu. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka nenotiek reģistrētu partnerattiecību vairākkārtēja reģistrācija.*

Grozījums Nr. 17
Regulas priekšlikums
18.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18b) *Ja piemērojamo tiesību aktu izvēle nav notikusi, ar šo regulu ir jāievieš saskaņotas kolīziju normas, pamatojoties uz secīgu piesaistes kritēriju gradāciju, lai varētu noteikt visai partneru mantai piemērojamus tiesību aktus un lai saskaņotu paredzamību un tiesisko noteiktību, vienlaikus ņemot vērā partneru dzīves realitāti. Tā kopīgajai pastāvīgajai dzīvesvietai, stājoties partnerattiecībās, vai pirmajai kopīgajai pastāvīgajai partneru dzīvesvietai pēc stāšanās partnerattiecībās jābūt pirmajam piesaistes kritērijam, kas svarīgāks par kopīgu partneru pilsonību, stājoties partnerattiecībās. Ja nav izpildīts neviens no šiem kritērijiem, t. i., ja nav pirmās kopīgās pastāvīgās dzīvesvietas un ja, stājoties reģistrētās partnerattiecībās, partneriem nav kopīgas pilsonības, ir jāpiemēro tās valsts tiesību akti, ar kuru partneriem ir visciešākā saikne, ņemot vērā visus apstākļus, turklāt šai saiknei jābūt tādai, kāda tā bija, stājoties partnerattiecībās. Ar šiem kritērijiem noteiktie tiesību akti nebūtu jāpiemēro, ja tie neatzīst reģistrētas partnerattiecības. Attiecībā uz partneru īpašumu kā pamata noteikums jāpiemēro tās valsts tiesību akti, kurā reģistrētas partnerattiecības.*

(Atbilst Grozījumam Nr. 15 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
18.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18c) *Ja jēdzienu “pilsonība” izmanto, lai noteiktu piemērojamos tiesību aktus, jāņem vērā fakts, ka dažās valstīs, kuru juridiskā sistēma ir balstīta uz anglosakšu tiesībām, kā piesaistes kritērijs tiek lietots jēdziens “domicils”, nevis “pilsonība”.*

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
18.d apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18d) *Lai nodrošinātu darījumu juridisko noteiktību un novērstu reģistrētu partnerattiecību partneru mantiskajām sekām piemērojamo tiesību aktu maiņu, ja partneri par to iepriekš nav informēti, minētajām attiecībām piemērojamos tiesību aktus nedrīkstētu mainīt, ja nav skaidri pausta pušu griba. Šīs partneru nolemtās izmaiņas nevarēs ieviest ar atpakaļejošu spēku, ja vien partneri to nebūs skaidri paredzējuši. Jebkurā gadījumā šīs izmaiņas nedrīkstēs skart trešo personu tiesības un iepriekš noslēgtu darījumu spēkā esamību.*

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
19.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (19a) *Visa vajadzīgā informācija būtu jāpadara viegli pieejama, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, jo īpaši izmantojot Komisijas daudzvalodu tīmekļa vietni.*

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
19.b apsvēruma (jauns)

Text of the Commission

Grozījums

- (19b) *Būtu jāsekmē paraugprakses apmaiņa profesionālo juristu starpā.*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
19.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (19c) *Komisijai būtu jāievieš attiecīgo tiesas darbinieku un juristu informēšanas un apmācības instruments, šajā nolūkā izveidojot interaktīvu interneta portālu visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās, kā arī zināšanu un pieredzes apmaiņas sistēma.*

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (23) Tā kā viens no šīs regulas mērķiem ir nodrošināt dalībvalstu izdotu nolēmumu savstarpēju atzīšanu, tajā jāparedz noteikumi par nolēmumu atzīšanu un izpildi, pamatojoties uz **Regulu (EK) Nr. 44/2001**, vajadzības gadījumā tos pielāgojot šajā regulā iekļauto jomu specifiskām prasībām. Tādējādi dalībvalsts nedrīkst atteikties pilnībā vai daļēji atzīt un izpildīt nolēmumu saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ja šis dalībvalsts tiesību akti neparedz šādas partnerattiecības vai paredz atšķirīgas mantiskās sekas.

- (23) Tā kā viens no šīs regulas mērķiem ir nodrošināt dalībvalstu izdotu nolēmumu savstarpēju atzīšanu **mantisko seku jomā attiecībā uz reģistrētām partnerattiecībām**, tajā jāparedz noteikumi par nolēmumu atzīšanu, **izpildāmību** un izpildi, pamatojoties uz **citiem tiesību instrumentiem tiesu iestāžu sadarbības jomā civillietās**, vajadzības gadījumā tos pielāgojot šajā regulā iekļauto jomu specifiskām prasībām. Tādējādi dalībvalsts nedrīkstētu atteikties pilnībā vai daļēji atzīt un izpildīt nolēmumu saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ja šis dalībvalsts tiesību akti neparedz šādas partnerattiecības vai paredz atšķirīgas mantiskās sekas.

(Atbilst Grozījumam Nr. 19 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 24
Regulas priekšlikums
24. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (24) Lai ņemtu vērā **atsšķirīgos veidus**, kā dalībvalstīs tiek kārtoti jautājumi saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, šai regulai jānodrošina publisku aktu **atzīšana un izpilde. Tomēr publiskus aktus nevar pielīdzināt tiesu nolēmumiem attiecībā uz to atzīšanu. Publisku aktu atzīšana nozīmē, ka tiem ir tāds pats pierādījuma spēks attiecībā uz to saturu un tiem ir tāda pati ietekme kā šo aktu izcelsmes valstī, kā arī to, ka uz tiem attiecas spēkā esamības prezumpcija, kas var zaudēt spēku apstrīdēšanas gadījumā.**

(Atbilst 60. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 20 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

- (24) Lai ņemtu vērā **atsšķirīgās sistēmas**, kā dalībvalstīs tiek kārtoti jautājumi saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, šai regulai būtu jānodrošina publisku aktu **akceptēšana un izpildāmība reģistrētu partnerattiecību mantisko seku jomā visās dalībvalstīs.**

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums
24.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (24a) **Tāpēc attiecībā uz tiesas nolēmumu atzīšanu, izpildāmību un izpildi, kā arī attiecībā uz publisku aktu akceptēšanu un izpildāmību un tiesas izlīgumu izpildāmību šajā regulā būtu jāparedz noteikumi jo īpaši atbilstoši Regulai (ES) Nr. 650/2012.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 21 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 26
Regulas priekšlikums
25. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (25) **Ja ar** reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem ir jāreglamentē juridiskās attiecības starp partneri un trešo personu, **nosacījumi, kad iespējams** atsaukties uz šiem tiesību aktiem, **būtu jāregulē ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas šī partnera vai** trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta, **lai nodrošinātu trešās personas aizsardzību. Tādējādi šīs dalībvalsts tiesību aktos varētu noteikt, ka partneris attiecībā uz šo trešo personu drīkst piemērot sava mantisko attiecību režīma tiesību aktus tikai tad, ja ir ievēroti reģistrēšanas vai publicēšanas nosacījumi, kas paredzēti šajā dalībvalstī, izņemot, ja** trešā persona ir informēta vai tai vajadzēja būt informētai par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem.

Grozījums

- (25) Reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem **saskaņā ar šo regulu** ir jāreglamentē juridiskās attiecības starp reģistrētu partneri un trešo personu. **Taču, lai nodrošinātu trešo personu aizsardzību, tiesiskajās attiecībās starp partneri un trešo personu neviens no partneriem nedrīkstētu** atsaukties uz šiem tiesību aktiem **vai prevalējošām imperatīvām normām, ja partnera, kas ir tiesiskās attiecībās ar trešo personu, un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta ir vienā valstī, kas nav tā valsts, kuras tiesību aktus piemēro attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Būtu jābūt iespējamiem izņēmumiem, ja trešā persona neatbilst aizsardzības kritērijiem, proti, tai bija zināmi piemērojami tiesību akti vai tiem bija jābūt zināmiem, vai ir ievērotas valstī spēkā esošās prasības attiecībā uz reģistrāciju vai publicēšanu.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 22 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 27
Regulas priekšlikums
26.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (26a) **Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz to apliecinājumu un veidlapu sagatavošanu un vēlāku grozīšanu, kas attiecas uz nolēmumu, tiesas izlīgumu un publisko aktu izpildāmības deklarāciju. Šīs pilnvaras būtu jāizmanto atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulai (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ⁽¹⁾.**

Grozījums

⁽¹⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

(Atbilst 78. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 23 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 28
Regulas priekšlikums
26.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(26b) *Pieņemot īstenošanas aktus, ar ko nosaka un pēc tam groza apliecinājumus un veidlapas, kas paredzēti šajā regulā, izmanto konsultēšanās procedūru saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantā paredzēto procedūru.*

(Atbilst 79. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 24 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 29
Regulas priekšlikums
28. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(28) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši 7., 9., 17., 21. un 47. pantā par privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesībām stāties laulībā un tiesībām izveidot ģimeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesībām uz īpašumu, diskriminācijas aizliegumu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Dalībvalstu tiesām šī regula jāpiemēro, ievērojot minētās tiesības un principus.

(28) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši 7., 9., 17., **20.**, 21. un 47. pantā par privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesībām stāties laulībā un tiesībām izveidot ģimeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesībām uz īpašumu, **vientūdzību likuma priekšā**, diskriminācijas aizliegumu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Dalībvalstu tiesām šī regula jāpiemēro, ievērojot minētās tiesības un principus.

(Atbilst daļēji 81. apsvērumam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 25 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 30
Regulas priekšlikums
1. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) **reģistrētu partneru personiskās tiesības un pienākumi,**

svītrots

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) partneru tiesībspēja un rīcībspēja,

(b) **vispārējā** partneru tiesībspēja un rīcībspēja,

(Atbilst Grozījumam Nr. 26 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(**ba**) **partnerības esamība, likumība vai atzīšana;**

(Atbilst Grozījumam Nr. 27 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) **dāvinājumi starp partneriem,**

svītrots

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) **pārdzīvojušā partnera mantošanas tiesības,**

(e) **mantojuma jautājumi, kas skar pārdzīvojušo partneri,**

(Atbilst Grozījumam Nr. 29 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 35**Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – f apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(f) **partneru dibināti uzņēmumi,**(f) **jautājumi par tiesību aktiem saistībā ar uzņēmējdarbību un citām korporatīvām vai nekorporatīvām struktūrām,**

(Atbilst 1. panta h) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 30 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 36**Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – g apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(g) lietu tiesību būtība **un šo tiesību publiskošana.**

(g) lietu tiesību būtība,

(Atbilst 1. panta k) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 31 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 37**Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – ga apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ga) **nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrācija reģistrā, tostarp juridiskās prasības šādi reģistrācijai, un sekas, ko rada šādu tiesību reģistrācija vai neregistrācija reģistrā, kā arī**

(Atbilst 1. panta l) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 32 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 38**Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – gb apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(gb) **jautājumi par tiesībām pārnest vai pielāgot reģistrēto partnerattiecību izbeigšanas gadījumā partneru vai bijušo partneru starpā tiesības uz vecuma vai invaliditātes pensiju, kas iegūtas reģistrēto partnerattiecību laikā.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 33 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) “reģistrētas partnerattiecības”: divu personu kopdzīves režīms, kas paredzēts **tiesību aktos un ko reģistrējusi publiska iestāde**;

Grozījums

(b) “reģistrētas partnerattiecības”: divu personu kopdzīves režīms, kas **dibināts veidā, kurš likumā noteiktā kārtībā** paredzēts **tajā dalībvalstī, kurā tās reģistrētas**;

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) “**partnerattiecību vienošanās**”: **jebkāda vienošanās, ar ko partneri vai topošie partneri regulē savu partnerattiecību mantiskās sekas**;

(Atbilst Grozījumam Nr. 35 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(c) “publisks akts”: dokuments, kurš oficiāli sastādīts vai reģistrēts kā publisks akts **izcelsmes** dalībvalstī un ir autentisks

(Atbilst 3. panta 1. punkta i) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 36 ziņojumā, ko satur 2011/0059 (CNS).)

Grozījums

(c) “publisks akts”: dokuments **reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietā**, kurš oficiāli sastādīts vai reģistrēts kā publisks akts **kādā** dalībvalstī un ir autentisks

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) “ **nolēmums**”: jebkurš nolēmums, ko kādas dalībvalsts tiesa pieņēmusi attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, neatkarīgi no tā, kā tas tiek dēvēts, tostarp, “**lēmums**”, “**spriedums**”, “**rīkojums**” vai “**izpildraksts**”, **kā arī** tiesas sekretāra lēmums par tiesvedības izmaksām;

(Atbilst 31. panta 1. punkta g) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 37 ziņojumā, ko satur 2011/0059 (CNS).)

Grozījums

(d) “ **nolēmums**”: jebkurš nolēmums, ko kādas dalībvalsts tiesa pieņēmusi attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, neatkarīgi no tā, kā tas tiek dēvēts, tostarp tiesas sekretāra lēmums par tiesvedības izmaksām;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (e) "izcelsmes dalībvalsts": dalībvalsts, kurā **attiecīgā gadījumā** ir pieņemts nolēmums, **noslēgts partnerattiecību līgums**, sagatavots publisks akts, **kopīgā īpašuma sadales akts** vai **jebkurš cits akts, ko sagatavojusi tiesas iestāde vai tās deleģēta iestāde vai kas sagatavots tiesas iestādes uzraudzībā vai tās deleģētas iestādes uzraudzībā.**

(Atbilst 3. panta 1. punkta e) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 38 ziņojumā, ko satur 2011/0059 (CNS).)

Grozījums

- (e) "izcelsmes dalībvalsts": dalībvalsts, kurā ir pieņemts nolēmums, sagatavots publisks akts vai **apstiprināts vai noslēgts tiesas izlīgums;**

Grozījums Nr. 44

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (f) "**saņēmēja** dalībvalsts": dalībvalsts, **kurai lūgts atzīt un/vai izpildīt nolēmumu, partnerattiecību līgumu, publisku aktu, kopīgā īpašuma sadales aktu** vai **jebkuru citu aktu, ko sagatavojusi tiesas iestāde vai tās deleģēta iestāde vai kas sagatavots tiesas iestādes uzraudzībā vai tās deleģētas iestādes uzraudzībā.**

(Atbilst 3. panta 1. punkta f) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 39 ziņojumā, ko satur 2011/0059 (CNS).)

Grozījums

- (f) "**izpildes** dalībvalsts": dalībvalsts, **kurā ir pieprasīta nolēmuma, tiesas izlīguma** vai **publiska akta izpildāmības deklarācija** vai **izpilde;**

Grozījums Nr. 45

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – g apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (g) "**tiesa**": **jebkura dalībvalstu kompetenta tiesas iestāde, kas veic tiesas funkcijas lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, kā arī jebkura cita ārpustiesas iestāde vai persona, ko kāda dalībvalstu tiesas iestāde deleģējusi vai iecēlusi, lai veiktu funkcijas, uz kurām attiecas tiesu jurisdikcija atbilstoši šai regulai.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 40 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

svītrots

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums

2. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Šajā regulā ar jēdzienu “tiesa” saprot jebkuru tiesu iestādi un visas citas iestādes un tiesību speciālistus, kuru kompetencē ir reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas un kas pilda tiesu funkcijas vai rīkojas saskaņā ar tiesu iestādes deleģētām pilnvarām, vai rīkojas tiesu iestādes pārraudzībā, – ar noteikumu, ka tādas iestādes un tiesību speciālisti garantē objektivitāti un pušu tiesības tikt uzklautām un ka to nolēmumus saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tie darbojas,

(a) var pārsūdzēt vai pārskatīt tiesas iestādē, un

(b) ka tiem ir tāds pats spēks un sekas kā tiesu iestāžu pieņemtiem lēmumiem tajā pašā lietā.

Dalībvalstis paziņo Komisijai par citām iestādēm un tiesību speciālistiem, kas ir minēti šā punkta pirmajā daļā saskaņā ar 33.a panta 1. punktu.

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums

-3. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-3. pants

Jurisdikcija dalībvalstīs attiecībā uz mantiskajām sekām

Šī regula neietekmē dalībvalstu iestāžu kompetenci attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietām.

(Atbilst Grozījumam Nr. 42 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)
Pamatojums
Šis noteikums atbilst Regulas par mantošanas tiesībām 2. pantam. Tas ietver racionālu paskaidrojumu arī par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 48
Regulas priekšlikums
3. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. **Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts viena partnera pieteikums** saistībā ar mantojumu atbilstoši **Eiropas Parlamenta un Padomes** Regulai (ES) Nr. .../...[**par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, kā arī nolēmumu un publisku aktu atzīšanu un izpildi mantošanas jomā un par Eiropas mantojuma apliecības izveidi**], ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par **reģistrētu partnerattiecību** mantiskajām sekām **saistībā ar minēto pieteikumu.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 43 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

1. **Dalībvalsts** tiesu iestādēm, **kas pārzina mantojuma lietu** saistībā ar **partnera atstātu** mantojumu atbilstoši Regulai (ES) Nr. **650/2012**, ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par **šīs mantojuma lietas** mantiskajām sekām.

Grozījums Nr. 49
Regulas priekšlikums
4. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Jurisdikcija saistībā ar **partneru šķiršanos**

Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts pieteikums par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par mantiskajām sekām saistībā ar minēto pieteikumu, ja partneri **par to** ir **vienojušies.**

Šādu vienošanos var noslēgt jebkurā brīdī, tostarp tiesvedības laikā. Ja šī vienošanās ir noslēgta pirms tiesvedības, tā jāizklāsta rakstiski, jānorāda datums un jāietver abu pušu paraksti.

Ja netiek **panākta partneru vienošanās, jurisdikciju** nosaka saskaņā ar 5. pantu.

(Atbilst Grozījumam Nr. 44 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

Jurisdikcija saistībā ar **partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām**

Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts pieteikums par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par mantiskajām sekām saistībā ar minēto pieteikumu, ja partneri **skaidri vai jebkādā citā nepārprotamā veidā** ir **atzinuši attiecīgo tiesu jurisdikciju.**

Ja netiek **atzīta pirmajā daļā minētās tiesas jurisdikcija, to** nosaka saskaņā ar 5. pantu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 50
Regulas priekšlikums
4.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a pants

Vienošanās par tiesas izvēli

1. Partneri var vienoties, ka jurisdikcija izskatīt lietas par viņu reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību aktus saskaņā ar 15.b pantu viņi ir izvēlējušies piemērot jautājumiem par savu partnerattiecību mantiskajām sekām. Šāda jurisdikcija ir ekskluzīva.

Neskarot trešās daļas noteikumus, vienošanos par jurisdikcijas izvēli var noslēgt un grozīt jebkurā laikā, bet ne vēlāk kā tad, kad ceļ prasību tiesā.

Ja tās valsts tiesību aktos, kurā uzsākta tiesvedība, tas ir paredzēts, partneri jurisdikciju var izraudzīt arī pēc prasības celšanas tiesā. Šādā gadījumā norādīto jurisdikcijas izvēli ieraksta tiesas protokolā saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā uzsākta tiesvedība.

Ja šī vienošanās ir noslēgta pirms tiesvedības, tā jāizklāsta rakstiski, tajā jānorāda datums un jāietver partneru paraksti. Jebkura saziņa, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā vienošanos, ir līdzvērtīga rakstiskai formai.

2. Partneri var arī vienoties, ka jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību akti atbilstoši 15. panta noteikumiem gadījumā, ja netiek izraudzīti piemērojami tiesību akti, jāpiemēro viņu partnerattiecību mantiskajām sekām.

Grozījums Nr. 51
Regulas priekšlikums
4.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.b pants

Piekritība, balstoties uz atbildētāja ierašanos

1. Papildus jurisdikcijai, kas atvasināta no citiem šīs regulas noteikumiem, jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesai, kuras tiesību akti izvēlēti saskaņā ar - 15.b pantu vai kuras tiesību akti ir piemērojami saskaņā ar 15. pantu, un kurā atbildētājs ierodas. Šo normu nepiemēro, ja atbildētājs ieradies, lai apstrīdētu jurisdikciju, vai citai tiesai ir izņēmuma jurisdikcija saskaņā ar 3., 4. vai 4.a pantu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. **Pirms paziņošanas, ka tiesai ir jurisdikcija saskaņā ar 1. punkta noteikumiem, tā nodrošina, ka atbildētājam ir sniegta informācija par viņa tiesībām noraidīt tiesas jurisdikciju un par sekām attiecībā uz ierašanos vai neierašanos.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 46 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 52

Regulas priekšlikums

5. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. **Citos gadījumos, kas nav paredzēti 3. un 4. pantā, tiesas, jurisdikcija tiesvedībā par reģistrētu partnerattiecību** mantiskajām sekām ir tās dalībvalsts tiesām,

(a) **kurā** ir partneru **kopīgā** pastāvīgā dzīvesvieta vai, ja tādas nav,

(b) partneru pēdējā **kopīgā pastāvīgā** dzīvesvieta, ja viens no partneriem arvien tur dzīvo, vai, ja tādas nav,

(c) **kurā** ir **partneru kopīgā** pastāvīgā dzīvesvieta vai, ja tādas nav,

(d) kurā partnerattiecības ir reģistrētas.

2. Šā panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētās tiesas var atteikties no jurisdikcijas, ja to valsts tiesību akti neatzīst reģistrētas partnerattiecības.

(Saistībā ar 5. panta ca) apakšpunktu (jauns) skatīt 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta grozījumu, atbilst Grozījumam Nr. 47 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

1. **Ja nav nevienas tiesas, kurai būtu jurisdikcija saskaņā ar 3., 4. un 4.a pantu,** jurisdikcija tiesvedībā par mantiskajām sekām ir tās dalībvalsts tiesām,

(a) **kuras teritorijā** ir partneru pastāvīgā dzīvesvieta **laikā, kad prasība tiek celta tiesā,** vai, ja tādas nav,

(b) **kuras teritorijā bija** partneru pēdējā **patstāvīgā** dzīvesvieta, ja viens no partneriem arvien tur dzīvo **laikā, kad prasība tiek celta tiesā,** vai, ja tādas nav,

(c) **kuras teritorijā** ir **atbildētāja** pastāvīgā dzīvesvieta **laikā, kad prasība tiek celta tiesā,** vai, ja tādas nav,

(ca) **kuras pilsoņi ir abi partneri laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai Apvienotās Karalistes un Īrijas gadījumā – kurā atrodas partneru kopīgais domicils, vai, ja tāda nav,**

(d) kurā partnerattiecības ir reģistrētas.

2. Šā panta 1. punkta a), b), c) un ca) apakšpunktā minētās tiesas var atteikties no jurisdikcijas, ja to valsts tiesību akti neatzīst reģistrētas partnerattiecības.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 53
Regulas priekšlikums

6. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Ja saskaņā ar 3., 4. un 5. pantu nevienai tiesai nav **attiecīgās** jurisdikcijas vai ja tiesa ir atteikusies no jurisdikcijas, **konkrētas** dalībvalsts **tiesai tomēr ir jurisdikcija, ja:**

- (a) **vienam vai abiem partneriem piederoša manta atrodas šīs dalībvalsts teritorijā, taču šādā gadījumā tiesa, kurā iesniegts pieteikums, var pieņemt nolēmumu tikai attiecībā uz šo mantu, vai**
- (b) **abi partneri ir šīs dalībvalsts pilsoņi vai Apvienotās Karalistes un Īrijas gadījumā – ja tajā atrodas partneru kopīgais domicils.**

Grozījums

Ja saskaņā ar 3., 4., **4.a** un 5. pantu nevienai **dalībvalsts** tiesai nav jurisdikcijas vai ja tiesa ir atteikusies no jurisdikcijas, **tad jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas vienam vai abiem partneriem piederošs nekustamais īpašums vai reģistrēta manta. Šādā gadījumā tiesa, kurā iesniegts pieteikums, lemj tikai par nekustamo īpašumu vai reģistrēto mantu.**

Šādos gadījumos dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija lemt tikai par nekustamo īpašumu vai reģistrētu mantu, kas atrodas šajā dalībvalstī.

(Atbilst Grozījumam Nr. 48 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 54
Regulas priekšlikums

7. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Ja nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas **saskaņā** 3., 4., 5. vai 6. pantu **vai ja tiesa ir atteikusies no jurisdikcijas, konkrētas** dalībvalsts tiesas **var** izņēmuma gadījumos **un ar nosacījumu, ka lieta ir pietiekamā mērā saistīta ar šo dalībvalsti,** lemt jautājumā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ja **pamatotu iemeslu dēļ** tiesvedību **nevar** veikt vai turpināt trešā valstī.

Grozījums

Ja nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas, **pamatojoties uz** 3., 4., **4.a**, 5. un 6. pantu, **tad kādas** dalībvalsts tiesas izņēmuma gadījumos **var** lemt jautājumā par mantiskajām sekām, ja **nav pieņemami vai ir neiespējami** tiesvedību veikt vai turpināt trešā valstī, **ar kuru attiecīgajai lietai ir saikne.**

Lietai ir jābūt pietiekamai saiknei ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.

(Atbilst 11. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 49 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 55
Regulas priekšlikums

8. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Tiesai, kurā iesniegta prasība saskaņā ar 3., 4., 5., 6 vai 7. pantu un kurā norit tiesvedība, ir jurisdikcija izskatīt arī pretpasības, ja tās ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.

Grozījums

Tiesai, kurā iesniegta prasība saskaņā ar 3., 4., **4.a**, 5., 6 vai 7. pantu un kurā norit tiesvedība, ir jurisdikcija izskatīt arī pretpasības, ja tās ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.

Ja prasība ir iesniegta tiesā atbilstoši 6. panta noteikumiem, tās jurisdikcija aprobežojas ar pretpasību par nekustamo īpašumu vai reģistrētu mantu, kas ir galvenās tiesvedības priekšmets.

(Atbilst Grozījumam Nr. 50 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 56
Regulas priekšlikums

9. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Uzskata, ka prasība ir iesniegta tiesā:

- (a) datumā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam, **vai**
- (b) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – datumā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā.

Grozījums

Piemērojot šo nodaļu, uzskata, ka prasība ir iesniegta tiesā:

- (a) datumā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam;
- (b) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – datumā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā, vai

(ba) ja tiesvedība ir uzsākta pēc tiesas pašas ierosmes – brīdī, kad tiesa pieņem lēmumu uzsākt tiesvedību, vai, ja šāds lēmums nav vajadzīgs, brīdī, kad tiesa lietu reģistrē.

(Atbilst 14. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 51 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 57

Regulas priekšlikums

12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ja prasības, kas balstītas uz tā paša pamata un starp **tām pašām pusēm**, ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, līdz tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā iesniegta prasība.

(Atbilst Grozījumam Nr. 52 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

1. Ja prasības, kas balstītas uz tā paša pamata un starp **partneriem**, ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, līdz tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā iesniegta prasība.

Grozījums Nr. 59

Regulas priekšlikums

13. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ja tādas prasības tiek izskatītas pirmās instances tiesās, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā iesniegta prasība, pēc **kādas puses** pieteikuma var arī atteikties no jurisdikcijas, ja attiecīgās prasības ir tās tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā iesniegta prasība, un ja tās tiesību akti ļauj šīs prasības apvienot.

(Atbilst 18. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 54 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

2. Ja tādas prasības tiek izskatītas pirmās instances tiesās, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā iesniegta prasība, pēc **kāda partnera** pieteikuma var arī atteikties no jurisdikcijas, ja attiecīgās prasības ir tās tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā iesniegta prasība, un ja tās tiesību akti ļauj šīs prasības apvienot.

Grozījums Nr. 60

Regulas priekšlikums

14. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Prasības pieteikumu var iesniegt dalībvalsts tiesā tādiem pagaidu pasākumiem, ietverot drošības pasākumus, **kurus** attiecīgajā valstī **paredz** tiesību **aktis**, pat ja saskaņā ar šo regulu lietas būtība ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.

(Atbilst 19. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 56 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

Prasības pieteikumu var iesniegt dalībvalsts tiesā tādiem pagaidu pasākumiem, ietverot drošības pasākumus, **kādi** attiecīgajā valstī **paredzēti** tiesību **aktos**, pat ja saskaņā ar šo regulu lietas būtība ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 61
Regulas priekšlikums
-15. pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-15. pants**Piemērojamo tiesību aktu kopums un darbības joma**

1. Tiesību akti, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, piemēro visai mantai, uz kuru attiecas šīs sekas, neatkarīgi no mantas atrašanās vietas.
2. Tiesību akti, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, nosaka, neskarot 1. panta 3. punkta g) un ga) apakšpunktu, inter alia:
 - (a) partneru īpašuma iedalījumu dažādās kategorijās pirms un pēc partnerattiecību reģistrācijas,
 - (b) īpašuma pārcelšanu no vienas kategorijas citā,
 - (c) attiecīgā gadījumā atbildību par partnera parādiem;
 - (d) partnera tiesības izmantot īpašumu partnerattiecību laikā,
 - (e) reģistrēto partnerattiecību mantisko seku izbeigšanu un pārtraukšanu un īpašuma tiesību stāvokli reģistrēto partnerattiecību izbeigšanas gadījumā,
 - (f) reģistrēto partnerattiecību mantisko seku ietekmi uz tiesiskajām attiecībām starp vienu partneri un trešo pusi saskaņā ar 31. pantu.

(Atbilst Grozījumam Nr. 57 un Nr. 58 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 62
Regulas priekšlikums
-15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-15.a pants**Vispārējs piemērojums**

Tiesību aktus, kas minēti šajā regulā, piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav kādas dalībvalsts tiesību akti.

(Sk. 16. panta grozījumu; teksts tika grozīts. Atbilst 20. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 59 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 63
Regulas priekšlikums
-15.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- 15.b pants

Piemērojamie tiesību akti

1. Partneri vai turpmākie partneri par savu reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamajiem tiesību aktiem var savstarpēji vienoties vai tos mainīt, ar nosacījumu, ka šie tiesību akti atzīst reģistrētu partnerattiecību institūtu un piesaista tam mantiskas sekas, un ja vien tas ir kāds no tālākminētajiem:

(a) tās valsts tiesību akti, kurā ir partneru vai turpmāko partneru, vai viena partnera pastāvīgā dzīvesvieta vienošanās noslēgšanas laikā, vai

(b) tās valsts tiesību akti, kuras pilsonis vienošanās laikā ir viens no partneriem vai topošajiem partneriem, vai

(c) tās valsts tiesību akti, kurā reģistrētas partnerattiecības.

2. Ja saskaņā ar a) vai b) apakšpunktu izvēlētie piemērojamie tiesību akti iestādē, kurā reģistrētas partnerattiecības, nav atzīti vai tiem nepiedēvē mantiskās sekas, piemērojamās tiesību aktus nosaka saskaņā ar 15. pantu.

3. Iespēja izvēlēties piemērojamās tiesību aktus atbilstīgi 1. punktam ir spēkā tikai tad, ja partneri vai turpmākie partneri var apliecināt, ka viņi pirms lēmuma pieņemšanas par piemērojamajiem tiesību aktiem ir konsultējušies par attiecīgo tiesību aktu izvēles tiesiskajām sekām.

Turklāt šo prasību uzskata par izpildītu, ja šī konsultācija jau ir nodrošināta valsts papildu nosacījumos, kas attiecas uz piemērojamo tiesību aktu izvēli.

4. Ja vien partneri nevienojas citādi, reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamo tiesību aktu maiņa, kas veikta partnerattiecību laikā, attiecas tikai uz nākotni.

5. Ja partneri nolemj, ka izmaiņas viņus ietekmē ar atpakaļejošu spēku, tas nemaina ne to iepriekš veikto darbību derīgumu, kas veiktas atbilstīgi iepriekš piemērojamajiem tiesību aktiem, ne arī trešo personu tiesības, kas izriet no iepriekš piemērojamajiem tiesību aktiem.

(Atbilst daļēji Grozījumam Nr. 60 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 64
Regulas priekšlikums
15. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Piemērojamo tiesību aktu noteikšana

Lietām par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemēro tās valsts tiesību aktus, **kurā partnerattiecības reģistrētas.**

Grozījums

Piemērojamo tiesību aktu noteikšana, *ja nav izdarīta izvēle*

1. Ja nav veikta piemērojamo tiesību aktu izvēle atbilstoši - 15.b pantam, reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemēro tās valsts tiesību aktus,

(a) kurā atrodas partneru pirmā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta, stājoties partnerattiecībās, vai kuru nosaka par viņu pirmo kopīgo pastāvīgo dzīvesvietu pēc stāšanās partnerattiecībās, vai arī

(b) kuras valstspiederība ir abiem partneriem, stājoties partnerattiecībās, vai arī

(c) ar kuru partneri, ņemot vērā visus apstākļus, stājoties partnerattiecībās, kopīgi ir visciešāk saistīti, vai arī

(d) kurā partnerattiecības ir reģistrētas.

2. Šā panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu nepiemēro, ja attiecīgajos tiesību aktos nav paredzētas tiesību normas par reģistrētām partnerattiecībām.

3. Šā panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikumus nepiemēro, ja partneriem ir vairāk nekā viena kopīga pilsonība.

(Atbilst daļēji Grozījumam Nr. 61 un turpmākajiem ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 65
Regulas priekšlikums
15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

15.a pants**Vairākkārtēja reģistrācija**

Ja starp vienām un tām pašām personām ir reģistrētas partnerattiecības dažādās valstīs, tad par noteicošajām attiecībā uz piemērojamo tiesību aktu noteikšanu, kas paredzēta 15. panta 1. punkta d) apakšpunktā, uzskata hronoloģiski vēlāk reģistrētās partnerattiecības.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 66
Regulas priekšlikums
16. pants

Komisijas ierosinātais teksts

16. pants

Grozījums

svītrots

Kolīziju normu vispārēja piemērošana

Tiesību akti, kas noteikti saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem, ir piemērojami pat tad, ja tie nav dalībvalstu tiesību akti.

(Atbilst Grozījumam Nr. 68 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 67
Regulas priekšlikums
16.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

16.a pants

Oficiālās prasības tiesību sistēmas izvēlē

1. - 15.b pantā minētā vienošanās par tiesību sistēmas izvēli jāslēdz rakstiski, norādot datumu un parakstot abiem partneriem. Informācijas nodošana elektroniskās sistēmās, kas ļauj to ilgstoši uzglabāt, atbilst rakstiskam vienošanās dokumentam.
2. Attiecībā uz šo vienošanos ir jāievēro oficiālās prasības par reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem vai tās valsts tiesību sistēmu, kurā partnerattiecības reģistrētas.
3. Tomēr, ja tās valsts tiesību aktos, kurā tiesību aktu izvēles laikā ir abu partneru pastāvīgā dzīvesvieta, ir noteiktas papildu prasības saistībā ar šādu tiesību sistēmas izvēli vai partnerattiecību vienošanos, ir attiecīgi piemērojamas šīs oficiālās prasības.
4. Ja tiesību sistēmas izvēles laikā partneru pastāvīgās dzīvesvietas ir dažādās valstīs un attiecīgajās valstīs noteiktas atšķirīgas oficiālās prasības, vienošanās oficiāli ir spēkā, ja tā atbilst vienas valsts tiesību aktiem.

(Līdzīgi 5. panta 2. punktam Regulā (ES) Nr. 650/2012.) (Sk. arī Grozījumu Nr. 65 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 68
Regulas priekšlikums
16.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

16.b pants**Oficiālās prasības attiecībā uz partnerattiecību vienošanos**

Partnerattiecību vienošanās oficiālajām prasībām ir piemērojams 16.a pants. Papildu oficiālās prasības 16.a panta 3. punkta nozīmē šā panta kontekstā ir tikai tās, kuras saistītas ar partnerattiecību vienošanos.

(Atbilst Grozījumam Nr. 66 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 69
Regulas priekšlikums
16.c pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

16.c pants**Lietu tiesību pielāgošana**

Ja persona atsaucas uz lietu tiesībām, uz ko tā ir tiesīga saskaņā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem, bet tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā uz šīm tiesībām atsaucas, attiecīgās lietu tiesības nav paredzētas, šādas tiesības vajadzības gadījumā un iespēju robežās pielāgo vislīdzvērtīgākajām lietu tiesībām šīs valsts tiesību aktos, ņemot vērā konkrēto lietu tiesību mērķus un intereses un to radītās sekas.

(Atbilst 31. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 67 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 70
Regulas priekšlikums
17. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šīs regulas noteikumi neskar prevalējošu imperatīvu normu piemērošanu, kuru ievērošanu dalībvalsts uzskata par būtisku sabiedrības interešu aizsardzībai, piemēram, savas politiskās, sociālās un ekonomiskās kārtības nodrošināšanai, tiktāl, ka šīs normas piemēro jebkurai situācijai, kura ir to piemērošanas jomā, neatkarīgi no tā, kādi tiesību akti būtu piemērojami lietām par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām saskaņā ar šo regulu.

1. *Prevalējošas imperatīvas normas ir tādas normas, kuru neievērošana būtu izteikti nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (ordre public). Kompetentajām iestādēm nevajadzētu iztulkot ar sabiedrisko politiku saistīto izņēmumu tādā veidā, kas ir pretrunā Eiropas Savienības Pamattiesību hartai un jo īpaši tās 21. pantam, kurā tiek aizliegta visa veida diskriminācija.*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Šī regula neierobežo tiesas valsts prevalējošu imperatīvu normu piemērošanu, neskarot saskaņā ar 31. pantu piemērojamos trešo personu aizsardzības noteikumus.

(Atbilst Grozījumam Nr. 69 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 71

Regulas priekšlikums

18. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Šajā regulā norādīto tiesību aktu noteikumu piemērošanu var atteikt tikai tad, ja šāda piemērošana ir klaji pretrunā tiesas atrašanās vietas valsts sabiedriskajai kārtībai.

(Atbilst 35. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 70 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

1. Šajā regulā norādīto **kādas valsts** tiesību aktu noteikumu piemērošanu var atteikt tikai tad, ja šāda piemērošana ir klaji pretrunā tiesas atrašanās vietas valsts sabiedriskajai kārtībai.

Grozījums Nr. 72

Regulas priekšlikums

19. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja šī regula paredz valsts tiesību aktu piemērošanu, tas nozīmē, ka tiek piemēroti attiecīgās valsts **materiālo** tiesību **noteikumi**, nevis starptautisko privāto tiesību noteikumi.

(Atbilst Grozījumam Nr. 71 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Ja šī regula paredz valsts tiesību aktu piemērošanu, tas nozīmē, ka tiek piemēroti attiecīgās valsts tiesību **akti**, nevis starptautisko privāto tiesību noteikumi.

Grozījums Nr. 73

Regulas priekšlikums

20. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis, kurās ir viena **vai vairākas** tiesību **sistēmas** – teritoriālo likumu konflikti

Valstis, kurās ir **vairāk nekā** viena tiesību **sistēma** – teritoriālas tiesību normu kolīzijas

1. Ja ar šo regulu noteiktie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kuru veido vairākas teritoriālās vienības, kam ir katrai savas tiesību normas attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, attiecīgo teritoriālo vienību, kuras tiesību normas būs piemērojamas, nosaka saskaņā ar šīs valsts iekšējām tiesību kolīziju normām.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja vienai dalībvalstij ir vairākas teritoriālās vienības, kurām katrai ir sava tiesību sistēma vai savs noteikumu kopums, kas attiecas uz šajā regulā izskatītajiem jautājumiem,:

- (a) jebkura norāde uz **šīs dalībvalsts** tiesību aktiem, lai noteiktu **piemērojamos** tiesību aktus saskaņā ar **šo regulu**, tiek interpretēta kā atsauce uz tiesību aktiem, kas ir spēkā attiecīgajā teritoriālajā vienībā;
- (b) jebkura norāde uz **pastāvīgo dzīvesvietu šajā dalībvalstī** tiek interpretēta kā atsauce uz **pastāvīgo dzīvesvietu teritoriālajā vienībā**;
- (c) jebkura norāde uz **pilsonību attiecas uz teritoriālo vienību**, kas noteikta attiecīgās valsts tiesību aktos, vai, ja šādu piemērojamo noteikumu nav, uz teritoriālo vienību, ko izvēlējušās puses, vai, ja šāda izvēle netiek izdarīta, uz teritoriālo vienību, ar kuru partnerim vai partneriem ir visciešākā saikne.

(Atbilst 36. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 72 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

1.a Ja nav šādu iekšējo tiesību kolīziju normu:

- (a) jebkura norāde uz **1. punktā minētās valsts** tiesību aktiem, lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami saskaņā ar **noteikumiem, kuros minēta partneru pastāvīgā dzīvesvieta**, tiek interpretēta kā atsauce uz **tās teritoriālās vienības** tiesību aktiem, kurā ir **partneru pastāvīgā dzīvesvieta**;
- (b) jebkura norāde uz **1. punktā minētās valsts tiesību aktiem**, lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami saskaņā ar **noteikumiem, kuros minēta partneru valstspiederība**, tiek interpretēta kā atsauce uz **tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, ar kuru partneriem ir visciešākā saikne**;
- (c) jebkura norāde uz **1. punktā minētās valsts tiesību aktiem**, lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami saskaņā ar **jebkādiem citiem noteikumiem, kuros kā piesaistes kritērijs minēti citi apstākļi, tiek interpretēta kā atsauce uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais piesaistes kritērijs**.

Grozījums Nr. 74

Regulas priekšlikums

20.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

20.a pants

Valstis ar vairākām tiesību sistēmām – tiesību normu kolīzijas attiecībā uz personu kategorijām

Attiecībā uz valsti, kurai ir divas vai vairāk tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumi, kas saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām ir piemērojami atšķirīgām personu kategorijām, visas atsauces uz šādas valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauces uz tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, kuru nosaka saskaņā ar šajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem. Ja šādu noteikumu nav, piemēro to tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, ar kuru partneriem ir visciešākā saikne.

(Atbilst Grozījumam Nr. 73 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 75
Regulas priekšlikums
20.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

20.b pants

Šis regula nepiemērošana iekšējām tiesību normu kolīzijām

Dalībvalstij, kuru veido vairākas teritoriālās vienības, kam ir katrai savas tiesību normas par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, šī regula nav jāpiemēro tiesību normu kolīzijām, kas rodas tikai starp šādām vienībām.

(Atbilst Grozījumam Nr. 74 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 76
Regulas priekšlikums
21. pants – 1. punkts

Text of the Commission

Grozījums

1. Dalībvalstī pieņemts nolēmums bez kādas īpašas procedūras atzīstams pārējās dalībvalstīs.

1. Dalībvalstī pieņemtu nolēmumu bez kādas īpašas procedūras atzīst pārējās dalībvalstīs. **Šādu nolēmumu atzīšana tomēr nenozīmē to, ka dalībvalstis atzīst reģistrētas partnerattiecības kā savu tiesību sistēmu juridisku institūtu.**

Grozījums Nr. 77
Regulas priekšlikums
21. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Visas ieinteresētās puses, kas nolēmuma atzīšanu strīdā izvirza par būtisku jautājumu, saskaņā ar **Regulas (EK) Nr. 44/2001 [38. līdz 56.]** pantā noteiktajām procedūrām var iesniegt pieprasījumu nolēmuma atzīšanai.

2. Visas ieinteresētās puses, kas nolēmuma atzīšanu strīdā izvirza par būtisku jautājumu, saskaņā ar **27.b līdz 27.o** pantā noteiktajām procedūrām var iesniegt pieprasījumu nolēmuma atzīšanai.

(Atbilst 39. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 75 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 78
Regulas priekšlikums
22. pants – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā **saņēmējas** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai;

(a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā **tās** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, **kurā atzīšana prasīta**;

(Atbilst 40. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 76 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 79
Regulas priekšlikums
22. pants – b punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) gadījumos, kad tas pieņemts aizmuguriski – ja atbildētājam dokuments, ar kuru iesniegta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments nav izsniegts pietiekami laicīgi, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot, ja atbildētājs nav **uzsācis nolēmuma pārsūdzēšanas procedūru**, kad to bija iespējams darīt;

(b) gadījumos, kad tas pieņemts aizmuguriski – ja atbildētājam dokuments, ar kuru iesniegta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments nav izsniegts pietiekami laicīgi, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot, ja atbildētājs nav **apstrīdējis nolēmumu**, kad to bija iespējams darīt;

(Atbilst 40. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012.)

Grozījums Nr. 80
Regulas priekšlikums
22. pants – c punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) ja tas ir pretrunā nolēmumam, kas pieņemts **to pašu pušu prāvā saņēmējā** dalībvalstī;

(c) ja tas ir pretrunā nolēmumam, kas pieņemts **tiesvedībā starp tām pašām pusēm** dalībvalstī, **kurā prasa atzīšanu**;

(Atbilst 40. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 78 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 81
Regulas priekšlikums
22. pants – d punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) ja tas ir pretrunā agrākam nolēmumam, kas pieņemts citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī **to pašu pušu prāvā** par to pašu prasību, ar noteikumu, ka agrākais nolēmums atbilst nosacījumiem tā atzīšanai **saņēmējā** dalībvalstī.

(d) ja tas ir pretrunā agrākam nolēmumam, kas pieņemts **tiesvedībā** citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī par to pašu prasību **un starp tām pašām pusēm**, ar noteikumu, ka agrākais nolēmums atbilst nosacījumiem tā atzīšanai dalībvalstī, **kurā prasa atzīšanu**.

(Atbilst 40. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 79 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 82
Regulas priekšlikums
25. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Nekādos apstākļos **ārvalstī** pieņemts nolēmums nav pārskatāms pēc būtības.

(Atbilst 41. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 80 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

Nekādos apstākļos **kādā dalībvalstī** pieņemts nolēmums **kā tāds** nav pārskatāms pēc būtības.

Grozījums Nr. 83
Regulas priekšlikums
26. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Tiesa dalībvalstī, kurā tiek **prasīts atzīt nolēmumu**, kas pieņemts citā dalībvalstī, var apturēt tiesvedību, ja nolēmums ir pārsūdzēts parastajā kārtībā.

(Atbilst 42. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 81 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

Tiesa dalībvalstī, kurā tiek **atzīts nolēmums**, kas pieņemts citā dalībvalstī, var apturēt tiesvedību, ja **sākotnējā dalībvalstī** nolēmums ir pārsūdzēts parastajā kārtībā.

Grozījums Nr. 84
Regulas priekšlikums
27. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Vienā dalībvalstī pieņemti un **tajā** izpildāmi nolēmumi **un tiesas izlīgumi** ir izpildāmi **citās dalībvalstīs atbilstoši Regulas (EK) Nr. 44/2001 [38. – 56. un 58.] pantam**.

(Atbilst 43. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 82 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

Vienā dalībvalstī pieņemti un **šajā valstī** izpildāmi nolēmumi ir izpildāmi **citā dalībvalstī, ja pēc ieinteresētās puses pieteikuma vai saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 27.b līdz 27.o pantā, tie ir pasludināti par izpildāmiem**.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 85
Regulas priekšlikums
27.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.a pants**Domicila noteikšana**

Lai, piemērojot 27.b līdz 27.o pantā paredzēto procedūru, noteiktu, vai personas domicils ir izpildes dalībvalstī, tiesa, kurā ir celta prasība, piemēro attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus.

(Atbilst 44. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 83 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 86
Regulas priekšlikums
27.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.b pants**Tiesu teritoriālā jurisdikcija**

1. Pieteikumu pasludināt izpildāmību iesniedz izpildes dalībvalsts tiesā vai kompetentajā iestādē, par ko attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai saskaņā ar 33. pantu.

2. Teritoriālo jurisdikciju nosaka pēc tās personas domicila vietas, pret kuru tiek prasīta izpilde, vai arī pēc izpildes vietas.

(Atbilst 45. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 84 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 87
Regulas priekšlikums
27.c pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.c pants**Procedūra**

1. Pieteikuma iesniegšanas procedūru reglamentē ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem.

2. Pieteikuma iesniedzējam neprasa, lai viņam izpildes valstī būtu pasta adrese vai pilnvarots pārstāvis.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Pieteikumam pievieno šādus dokumentus:

- (a) *sprieduma noraksts, kas atbilst nosacījumiem, kuri nepieciešami, lai noteiktu tā autentiskumu;*
- (b) *apliecinājums, ko izdevusi izcelsmes dalībvalsts tiesa vai kompetentā iestāde, izmantojot veidlapu, kas sagatavota saskaņā ar 33.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, neskarot 27.d pantu.*

(Atbilst 46. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 85 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 88
Regulas priekšlikums
27.d pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.d pants

Apliecinājuma neiesniegšana

- 1. Ja 27.c panta 3. punkta b) apakšpunktā minētais apliecinājums netiek uzrādīts, tiesa vai kompetentā iestāde var noteikt termiņu tā uzrādīšanai vai akceptēt līdzvērtīgu dokumentu, vai, ja pēc tās ieskatiem informācija ir pietiekama, iztikt bez apliecinājuma uzrādīšanas.**
- 2. Pēc tiesas vai kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz dokumentu tulkojumu. Tulkojumu veic persona, kas ir kvalificēta veikt tulkojumu kādā no dalībvalstīm.**

(Atbilst 47. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 86 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 89
Regulas priekšlikums
27.e pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.e pants

Izpildāmības deklarācija

Nolēmumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir pabeigtas 27. c pantā minētās formalitātes, neveicot 22. pantā paredzēto pārbaudi. Puse, pret kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus apsvērumus saistībā ar pieteikumu.

(Atbilst 48. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 87 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 90
Regulas priekšlikums
27.f pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.f pants**Nolēmuma paziņošana par izpildāmības deklarācijas pieteikumu**

1. *Nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību tūlīt dara zināmu pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar kārtību, kāda noteikta izpildes dalībvalsts tiesību aktos.*
2. *Nolēmumu par izpildāmības pasludināšanu izsniedz pusei, pret kuru prasa izpildi, pievienojot nolēmumu, ja tas šai pusei vēl nav izsniegts.*

(Atbilst 49. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 88 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 91
Regulas priekšlikums
27.g pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.g pants**Nolēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību pārsūdzība**

1. *Kā viena, tā otra puse var pārsūdzēt nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību.*
2. *Pārsūdzību iesniedz tiesā, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 33. pantu.*
3. *Pārsūdzību izskata saskaņā ar normām, ar ko reglamentē procesuālo kārtību strīdu lietās.*
4. *Ja puse, pret kuru prasa izpildi, neierodas otrās instances tiesā tiesvedībā saistībā ar pieteikuma iesniedzēja iesniegto pārsūdzību, piemēro 11. pantu, pat ja pusei, pret kuru prasa izpildi, nav domicila nevienā no dalībvalstīm.*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Pārsūdzību par izpildāmības deklarāciju iesniedz 30 dienu laikā pēc nolēmuma par izpildāmības pasludināšanu izsniegšanas vai tā paziņošanas. Ja pusei, pret kuru prasa izpildi, domicils ir dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā pasludināta izpildāmība, pārsūdzības termiņš ir 60 dienas un to sāk skaitīt no dienas, kad nolēmums par izpildāmības pasludināšanu vai paziņojums izsniegts vai nu personiski, vai ir saņemts tās dzīvesvietā. Termiņu nevar pagarināt attāluma dēļ.

(Atbilst 50. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 89 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 92
Regulas priekšlikums
27.h pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.h pants

Pārsūdzības nolēmuma apstrīdēšanas procedūra

Pārsūdzībā pieņemto nolēmumu var apstrīdēt tikai saskaņā ar procedūru, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 33. pantu.

(Atbilst 51. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 90 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 93
Regulas priekšlikums
27.i pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.i pants

Izpildāmības pasludināšanas atteikums vai atsaukšana

Tiesa, kurā pārsūdzība ir iesniegta saskaņā ar 27.g vai 27. h pantu, atsakās no izpildāmības deklarācijas vai to atceļ tikai ar vienu no 22. pantā sīkāk norādītajiem pamatojumiem. Nolēmumu tā pieņem nekavējoties.

(Atbilst 52. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 91 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 94
Regulas priekšlikums
27.j pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.j pants**Tiesvedības apturēšana**

Tiesa, kurā pārsūdzība iesniegta saskaņā ar 27.g vai 27. h pantu, pēc tās personas prasības pieteikuma, pret kuru celta izpildīšanas prasība, pārtrauc tiesvedību, ja nolēmuma izpildāmība pārsūdzības dēļ ir apturēta izcelsmes dalībvalstī.

(Atbilst 52. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 92 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 95
Regulas priekšlikums
27.k pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.k pants**Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi**

1. Ja nolēmums jāatzīst saskaņā ar šo iedaļu, nekas neliedz pieteikuma iesniedzējam izmantot pagaidu pasākumus, tostarp arī aizsardzības pasākumus, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, neprasot izpildāmības pasludināšanu saskaņā ar 27.e pantu.

2. Izpildāmības pasludināšana dod likumīgas tiesības veikt jebkādus aizsardzības pasākumus.

3. Termiņā, kas saskaņā ar 27.g panta 5. punktu noteikts izpildāmības pasludināšanas pārsūdzībai, un līdz jebkuras šādas pārsūdzības izlemšanai pret tās puses īpašumu, attiecībā uz kuru prasa izpildi, nedrīkst veikt nekādus izpildes pasākumus, izņemot aizsardzības pasākumus.

(Atbilst 54. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 93 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 96
Regulas priekšlikums
27.l pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.l pants**Daļēja izpildāmība**

1. Ja nolēmums ir pieņemts par vairākām lietām un ja izpildāmību nav iespējams pasludināt attiecībā uz visām lietām, tiesa vai kompetentā iestāde to pasludina attiecībā uz vienu vai vairākām lietām.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Pieteikuma iesniedzējs var prasīt pasludināt izpildāmību arī attiecībā uz kādām atsevišķām nolēmuma daļām.

(Atbilst 55. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 94 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 97
Regulas priekšlikums
27.m pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.m pants

Juridiskā palīdzība

Pieteikuma iesniedzējs, kurš izcelsmes dalībvalstī ir saņēmis pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izmaksu segšanas, jebkādā izpildāmības pasludināšanas tiesvedībā ir tiesīgs saņemt vislabvēlīgāko juridisko palīdzību vai visplašāko atbrīvojumu no izmaksu segšanas, kāds paredzēts izpildes dalībvalsts tiesību aktos.

(Atbilst 56. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 95 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 98
Regulas priekšlikums
27.n pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.n pants

Nodrošinājuma, garantiju vai ķīlas nepieprasīšana

No puses, kura vienā dalībvalstī lūdz citā dalībvalstī pieņemta nolēmuma atzīšanu, izpildāmību vai izpildi, neprasa nodrošinājumu, garantiju vai ķīlu, lai kā tā arī būtu nosaukta, tādēļ, ka šī puse ir ārvalstnieks vai ka tai izpildes dalībvalstī nav domicila vai dzīvesvietas.

(Atbilst 57. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 96 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 99
Regulas priekšlikums
27.o pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

27.o pants**Maksas, nodokļa vai nodevas neuzlikšana**

Tiesvedībā par izpildāmības pasludināšanu izpildes dalībvalstī nedrīkst uzlikt nekādu maksu, nodokli vai nodevu, ko aprēķina atkarībā no lietā iesaistītās vērtības.

(Atbilst 58. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 97 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 100
Regulas priekšlikums
28. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Publisku aktu **atzīšana**Publisku aktu **akceptēšana**

1. Vienā dalībvalstī **izdoti publiski akti tiek atzīti citās dalībvalstīs, izņemot, ja tiek apstrīdēta šo aktu spēkā esamība atbilstoši piemērojamajiem tiesību aktiem, un** ar nosacījumu, ka **šāda atzīšana** nav klaji pretrunā **saņēmējas** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

1. Vienā dalībvalstī **sastādītam publiskam aktam citā dalībvalstī ir tāds pats pierādījuma spēks, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmais spēks, ar nosacījumu, ka tas** nav klaji pretrunā **attiecīgās** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

Persona, kas publisku aktu vēlas izmantot citā dalībvalstī, var lūgt, lai iestāde, kas izcelsmes dalībvalstī sastāda publisko aktu, aizpilda veidlapu, kas sagatavota saskaņā ar 33.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, aprakstot pierādījuma spēku, kas publiskajam aktam ir izcelsmes dalībvalstī.

1.a Publiska akta autentiskumu apstrīd izcelsmes dalībvalsts tiesās, un par to lemj atbilstīgi minētās valsts tiesību aktiem. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka citā dalībvalstī, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

1.b Publiskajā aktā reģistrētus juridiskus aktus vai tiesiskās attiecības apstrīd tiesās, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu, un par to lemj saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem atbilstīgi III nodaļai vai tiesību aktiem, uz kuriem atsauce ir 32. pantā. Publiskam aktam, pret ko tiek celti šādi iebildumi, nav nekāda pierādījuma spēka nevienā citā dalībvalstī, izņemot izcelsmes dalībvalstī, attiecībā uz to, kas tiek apstrīdēts, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. **Publisku aktu atzīšana nozīmē, ka tiem ir pierādījuma spēks attiecībā uz aktu saturu, kā arī spēkā esamības prezumpcija.**

(Atbilst 59. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 98 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

1.c **Ja tiesvedības iznākums kādas dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu attiecībā uz publiskā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām mantisko seku jomā, tad minētā jautājuma izlemšana ir šīs tiesas jurisdikcijā.**

Grozījums Nr. 101

Regulas priekšlikums

29. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. **Vienā dalībvalstī izdoti un izpildāmi** publiski akti pēc **pieprasījuma** tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī atbilstoši **Regulas (EK) Nr. 44/2001 38. – 57. pantā** paredzētajai procedūrai.

1. Publiski akti, **kas ir izpildāmi izcelsmes dalībvalstī**, pēc **jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma** tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī atbilstoši **27.b līdz 27.o** pantā paredzētajai procedūrai.

2. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar **Regulas (EK) Nr. 44/2001 43. un 44. pantu, var atteikties pasludināt** izpildāmības deklarāciju vai **to atcelt** vienīgi tad, ja publiska akta izpilde ir klaji pretrunā **saņēmējas** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

1.a **Lai piemērotu 27.c panta 3. punkta b) apakšpunktu, iestāde, kas sastādījusi publisko aktu, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas sagatavota saskaņā ar 33.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.**

2. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar **27.g vai 27.h** pantu, izpildāmības deklarāciju **atsaka** vai **atsauc** vienīgi tad, ja publiska akta izpilde ir klaji pretrunā **izpildes** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

(Atbilst 60. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 99 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 102

Regulas priekšlikums

30. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Tiesas izlīgumu **atzīšana un** izpildāmība

Tiesas izlīgumu izpildāmība

Tiesas izlīgumi, kas ir izpildāmi izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses **lūguma** tiek **atzīti un** pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī **ar tādiem pašiem nosacījumiem kā publiski akti**. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar **Regulas (EK) Nr. 44/2001 [42. vai 44.] pantu, var atteikties pasludināt** izpildāmības deklarāciju **vai to atcelt** vienīgi tad, ja tiesas izlīguma izpilde ir klajā pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

1. Tiesas izlīgumi, kas ir izpildāmi izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses **pieteikuma** tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī **atbilstoši 27.b līdz 27.o pantā** paredzētajai procedūrai.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Lai piemērotu 27.c panta 3. punkta b) apakšpunktu, tiesa, kura apstiprinājusi izlīgumu vai kurā tas noslēgts, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas sagatavota saskaņā ar 33.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

1.b Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 27.g vai 27. h pantu, izpildāmības deklarāciju **atsaka vai atsauc** vienīgi tad, ja tiesas izlīguma izpilde ir klaji pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (**ordre public**).

(Atbilst 61. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 100 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 103

Regulas priekšlikums

31. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Sekas attiecībā uz trešām personām

Trešo personu aizsardzība

(Atbilst Grozījumam Nr. 101 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 104

Regulas priekšlikums

31. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Reģistrētu partnerattiecību mantisko seku ietekme uz tiesiskajām attiecībām starp partneri un trešo personu reglamentē ar **tās valsts** tiesību aktiem, **kurā partnerattiecības reģistrētas, kā tas minēts 15. pantā.**

1. Reģistrētu partnerattiecību mantisko seku ietekmi uz tiesiskajām attiecībām starp partneri un trešo personu reglamentē ar **reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamajiem** tiesību aktiem **atbilstīgi šīs regulas noteikumiem.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 105
Regulas priekšlikums
31. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tomēr **dalībvalsts tiesību aktos var paredzēt, ka piemērojamos tiesību aktus partneris nevar piemērot attiecībā uz trešo personu, ja vienas vai otras personas pastāvīgā dzīvesvieta ir šīs dalībvalsts teritorijā un ja nav ievēroti šīs dalībvalsts tiesību aktos paredzētie publicēšanas vai reģistrēšanas nosacījumi, izņemot, ja trešās personas ir bijušas informētas vai tām būtu vajadzējis būt informētām par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 102 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums

2. Tomēr **tiesiskajās attiecībās starp vienu partneri un trešo personu neviens no partneriem nevar atsaukties uz tiesību aktiem, kas piemērojami partnerattiecību mantiskajām sekām, ja partnera, kam ir tiesiskās attiecības ar trešo personu, un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta ir vienā valstī, kas nav tā valsts, kuras tiesību akti ir piemērojami reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Šādā gadījumā attiecīgā partnera un trešās personas pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktus piemēro attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām pret trešo personu.**

Grozījums Nr. 106
Regulas priekšlikums
31. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. **Tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā atrodas nekustamais īpašums, var paredzēt 2. punktā paredzētajiem noteikumiem analogus noteikumus attiecībā uz tiesiskajām attiecībām starp partneri un trešo personu saistībā ar šo nekustamo īpašumu.**

Grozījums

3. Šā panta 2. punktu nepiemēro šādos gadījumos:

- (a) **trešā persona bija informēta vai tai bija jābūt informētai par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem, vai**
- (b) **tika izpildītas prasības attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantisko seku reģistrēšanu vai publiskošanu saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā ir gan trešās personas, gan partnera, kas ir tiesiskās attiecībās ar trešo personu, pastāvīgā dzīvesvieta, vai**
- (c) **darījumos ar nekustamo īpašumu tika izpildītas prasības attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantisko seku reģistrēšanu vai publiskošanu attiecībā uz nekustamo īpašumu atbilstoši tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas nekustamais īpašums.**

(Atbilst Grozījumam Nr. 103 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 107
Regulas priekšlikums
-32. pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-32. pants

Pastāvīgā dzīvesvieta

1. Šajā regulā uzņēmēj sabiedrības vai citas korporatīvas vai nekorporatīvas struktūras pastāvīgā mītnesvieta ir vieta, kur atrodas tās galvenais birojs. Tādas fiziskas personas, kas veic uzņēmējdarbību, pastāvīgā mītnesvieta ir šīs personas galvenā uzņēmējdarbības vieta.

2. Ja partnerattiecību līgums noslēgts filiāles, pārstāvniecības vai citas struktūras darbības gaitā vai ja saskaņā ar līgumu par tā izpildi ir atbildīga šāda filiāle, pārstāvniecība vai struktūra, tad filiāles, pārstāvniecības vai citas struktūras atrašanās vietu uzskata par tās pastāvīgo mītnesvietu.

3. Nosakot pastāvīgo mītnesvietu, atskaites punkts ir brīdis, kad ir noslēgts partnerattiecību līgums.

(Atbilst Grozījumam Nr. 104 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 108
Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) nosaukumu un kontaktinformāciju tiesām un iestādēm, kurām ir kompetence izskatīt pieteikumus par izpildāmības deklarāciju saskaņā ar 27.b panta 1. punktu un pārsūdzības par nolēmumiem attiecībā uz šādiem pieteikumiem saskaņā ar 27.g panta 2. punktu;

(Atbilst 78. panta 1. punkta a) apakšpunktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 105 ziņojumā, ko satur 2011/0059 (CNS).)

Grozījums Nr. 109
Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(bb) regulas 27.h pantā minēto pārsūdzības nolēmuma apstrīdēšanas procedūru.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 110
Regulas priekšlikums
33. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis informē Komisiju par turpmākām šo noteikumu izmaiņām.

Grozījums

2. Dalībvalstis informē Komisiju par visām vēlākām izmaiņām šajā informācijā.

Grozījums Nr. 111
Regulas priekšlikums
33. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Informāciju, kas darīta zināma saskaņā ar 1. un 2. punktu, Komisija dara pieejamu sabiedrībai, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās daudzvalodu tīmekļa vietni.

Grozījums

3. Informāciju, kas darīta zināma saskaņā ar 1. un 2. punktu, Komisija dara pieejamu sabiedrībai **vienkāršā veidā**, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās daudzvalodu tīmekļa vietni.

Dalībvalstis nodrošina, lai informācija šajā daudzvalodu vietnē ir arī pieejama ar jebkuras oficiālas vietnes starpniecību, ko tās izveido, jo īpaši nodrošinot saikni, kas norāda uz Komisijas vietni.

(Atbilst 78. panta 3. punktam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 108 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 112
Regulas priekšlikums
33. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Komisija ievieš attiecīgo tiesas darbinieku un juristu informēšanas un apmācības instrumentu, šajā nolūkā izveidojot interaktīvu interneta portālu visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās, kā arī profesionālo zināšanu un pieredzes apmaiņas sistēmu.

(Atbilst Grozījumam Nr. 109 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 113
Regulas priekšlikums
33.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

33.a pants

Regulas 2. panta 1.a punktā paredzētās informācijas saraksta sagatavošana un turpmākā grozīšana

1. Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu paziņojumiem, izveido to citu iestāžu un profesionālo juristu sarakstu, kuri minēti 2. panta 1.a punktā.
2. Dalībvalstis ziņo Komisijai par visām vēlākām izmaiņām šajā sarakstā norādītajā informācijā. Komisija šo sarakstu atbilstīgi groza.
3. Komisija sarakstu un visus tā vēlākus grozījumus publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.
4. Komisija publisko visu saskaņā ar 1. un 2. punktu sniegto informāciju, izmantojot jebkādos citus piemērotus līdzekļus un jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās.

(Atbilst 79. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 110 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 114
Regulas priekšlikums
33.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

33.b pants

Regulas 27.c, 28., 29. un 30. pantā minēto apliecinājumu un veidlapu sagatavošana un turpmākā grozīšana

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka un pēc tam groza apliecinājumus un veidlapas, kas minēti 27.c, 28., 29. un 30. pantā. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 33.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

(Atbilst 80. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 111 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 115
Regulas priekšlikums
33.c pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

33.c pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Šī komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

(Atbilst 81. pantam Regulā (ES) Nr. 650/2012 un Grozījumam Nr. 112 ziņojumā, ko satur 2011/0059(CNS).)

Grozījums Nr. 116
Regulas priekšlikums
34. pants – 1. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Savos ziņojumos Komisija jo īpaši pārbauda šādus jautājumus:

- **iespēju izmantošana, lai vienotos par piemērojamiem tiesību aktiem un izvēlētos jurisdikciju reģistrētās partnerattiecībās, un to praktiskās sekas,**
- **konsultāciju nepieciešamības praktiskais apliecinājums, izvēloties piemērojamos tiesību aktus,**
- **iespēju izmantošana, lai tiesas sniegtu paziņojumu par atteikšanos no jurisdikcijas dalībvalstīs, kurās nav paredzētas tiesību normas par reģistrētām partnerattiecībām, un to praktiskās sekas, un**
- **iespējas veikt šīs regulas regulējuma turpmāku pielāgojumu Regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību lietās ar mērķi panākt turpmāku pielīdzināšanu.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 117
Regulas priekšlikums
35. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Regulas III nodaļas noteikumus piemēro tikai partneriem, kas **reģistrē savas partnerattiecības**.

Grozījums

3. Regulas III nodaļas noteikumus piemēro tikai reģistrētiem partneriem, kas **pēc šīs regulas piemērošanas sākuma**

(a) **ir stājušies reģistrētās partnerattiecībās vai**

(b) **ir veikuši piemērojamo tiesību aktu izvēli attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami viņu mantiskajām sekām.**

Vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem, kas noslēgta pirms [šīs regulas piemērošanas datums], arī ir spēkā, ja tā atbilst III nodaļas prasībām vai ja tā – piemērojamo tiesību aktu izvēles laikā atbilstoši starptautisko privāttiesību piemērojamiem noteikumiem – ir spēkā atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem.

Vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem, kas noslēgta pirms [šīs regulas piemērošanas datums] attiecībā uz šajā regulā paredzēto piemērojamo tiesību aktu izvēles iespēju, taču – piemērojamo tiesību aktu izvēles laikā atbilstoši starptautisko privāttiesību piemērojamiem noteikumiem – nestājās spēkā saskaņā ar starptautiskajās privāttiesībās noteiktajām piemērojamajām tiesībām, pamatojoties uz to, ka piemērojamajos tiesību aktos nebija paredzēta piemērojamo tiesību aktu izvēle reģistrētu partnerattiecību gadījumā, stājas spēkā [šīs regulas piemērošanas datums].

P7_TA(2013)0338

Laulāto mantiskās attiecības *

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību lietās (COM (2011)0126 – C7-0093/2011 – 2011/0059(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra – apspriešanās)

(2016/C 093/33)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2011)0126),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C7-0093/2011),

— ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniedzis Itālijas parlamenta Senāts un kurā norādīts, ka legīslatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,

— ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

— ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu, kā arī Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A7-0253/2013),

1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
2. tādēļ aicina Komisiju grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu;
3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 1**Regulas priekšlikums****10. apsvēruma***Komisijas ierosinātais teksts*

(10) Šajā regulā ir izskatīti jautājumi saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām. Tajā netiek definēts jēdziens "laulības", kas ir definēts dalībvalstu tiesību aktos.

Grozījums

(10) Šajā regulā ir izskatīti jautājumi saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām. Tajā netiek definēts jēdziens "laulības", kas ir definēts dalībvalstu tiesību aktos. **Attieksme pret šo jēdzienu tajā ir drīzāk neitrāla. Šī regula neskar dalībvalstu tiesību aktos iekļauto jēdziena "laulības" definīciju.**

Grozījums Nr. 2**Regulas priekšlikums****11. apsvēruma***Komisijas ierosinātais teksts*

(11) Šīs regulas piemērošanas jomā ir jāiekļauj visi civiltiesību jautājumi, kas saistīti ar laulāto mantiskajām attiecībām, aptverot gan laulāto mantas ikdienas pārvaldi, gan laulāto mantisko attiecību izbeigšanu, kas saistīta ar pāra šķiršanos vai viena partnera nāvi.

Grozījums

(11) Šīs regulas piemērošanas jomā būtu jāiekļauj visi civiltiesību jautājumi, kas saistīti ar laulāto mantiskajām attiecībām, aptverot gan laulāto mantas ikdienas pārvaldi, gan laulāto mantisko attiecību izbeigšanu, kas saistīta ar pāra šķiršanos vai **laulības šķiršanu, vai** viena partnera nāvi.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 9. apsvērumam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
11.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(11a) *Tomēr šī regula nebūtu jāattiecina uz tām civiltiesību jomām, kas neattiecas uz laulāto mantiskajām attiecībām. Tāpēc skaidrības labad no šīs regulas piemērošanas jomas būtu nepārprotami jāizslēdz vairāki jautājumi, kurus varētu uzskatīt par saistītiem ar laulāto mantiskajām attiecībām.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 11. apsvērumam)

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(12) Uzturēšanas saistības starp laulātajiem reglamentē ar Padomes 2008. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, **tāpēc tās** ir jāizslēdz no šīs regulas piemērošanas jomas, tāpat kā jautājumi **saistībā ar dāvinājumu spēkā esamību un sekām**, ko reglamentē ar Eiropas Parlamenta un Padomes **2008. gada 17. jūnija Regulu (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I)**.

(12) Uzturēšanas saistības starp laulātajiem, ko reglamentē ar Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. decembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, ir jāizslēdz no šīs regulas piemērošanas jomas, tāpat kā jautājumi **par mirušo atstātā mantojuma mantošanu**, ko reglamentē ar Eiropas Parlamenta un Padomes **Regulu (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 201, 27.7.2012., 107. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (13) No šīs regulas piemērošanas jomas jāizslēdz arī jautājumi saistībā ar lietu tiesībām, kas paredzēti dalībvalstu tiesību aktos, kā arī jautājumi saistībā ar šo tiesību publiskošanu, tāpat kā tie ir izslēgti no Padomes un Eiropas Parlamenta Regulas (ES) Nr. .../.... [par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, kā arī nolēmumu un publisku aktu atzīšanu un izpildi mantošanas jomā un par Eiropas mantojuma apliecības izveidi]. Tādējādi tās dalībvalsts tiesas, kurā atrodas viena vai abu laulāto mantu, var veikt pasākumus, ko paredz lietu tiesības, tostarp lietas nodošanas reģistrēšanu publiskajā reģistrā, ja to paredz šīs dalībvalsts tiesību akti.

(Daļēji atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 15. apsvērumam)

Grozījums

- (13) Līdzīgi kā Regulai (ES) Nr. 650/2012 šai regulai arī nevajadzētu skart ierobežotu skaitu ("numerus clausus") in rem lietu tiesību, kas paredzētas dažu dalībvalstu tiesību aktos. Nevajadzētu prasīt, lai dalībvalsts atzīst in rem tiesības attiecībā uz īpašumu, kas atrodas minētās dalībvalsts teritorijā, ja attiecīgās in rem tiesības tās tiesību aktos nav sastopamas.

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
13.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (13a) Tomēr, lai labuma guvēji varētu citā dalībvalstī izmantot tiesības, kas radušās vai tiem nodotas, piemēram, laulāto mantisko attiecību strīda izšķiršanas ceļā, šajā regulā būtu jāparedz nezināmu in rem tiesību pielāgošana vislīdzvērtīgākajām in rem tiesībām minētās citas dalībvalsts tiesību aktos. Saistībā ar šādu pielāgošanu būtu jāņem vērā konkrēto in rem tiesību mērķi un nolūki un to radītās sekas. Lai noteiktu valsts vislīdzvērtīgākās in rem tiesības, var sazināties ar tās valsts iestādēm vai kompetentajām personām, kuras tiesību akti tiek piemēroti laulāto mantiskajām attiecībām, lai gūtu papildu informāciju par tiesību būtību un to radītajām sekām. Šajā nolūkā varētu izmantot pastāvošos tīklus tiesu iestāžu sadarbības jomā civillietās un komercietās, kā arī jebkādu citu pieejamus līdzekļus, kas palīdzētu izprast ārvalstu tiesību aktus.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 16. apsvērumam)

Grozījums

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
13.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13b) *Prasības par nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrāciju reģistrā būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas. Tāpēc tas, ar kādiem juridiskiem nosacījumiem un kā jāveic reģistrācija (attiecībā uz nekustamo īpašumu – lex rei sitae) un kuru iestāžu, piemēram, zemesgrāmatu nodaļu vai notāru, ziņā ir pārbaudīt, vai ir izpildītas visas prasības un ka iesniegtā vai sagatavotā dokumentācija ir pietiekama vai ka tajā ir iekļauta vajadzīgā informācija, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs.*

(Daļēji atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 18. apsvērumam)

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
13.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13c) *No šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz arī sekas, ko rada tiesību reģistrācija reģistrā. Tādēļ tas, vai reģistrācijai, piemēram, ir deklaratīvas vai konstitutīvas sekas, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs. Tādējādi, piemēram, tad, ja saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs, tiesību iegūšana uz nekustamo īpašumu jāreģistrē reģistrā, lai nodrošinātu, ka šādiem reģistriem ir erga omnes spēks, vai lai aizsargātu tiesiskus darījumus, šādu tiesību iegūšanas brīdis būtu jāreglamentē ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 19. apsvērumam)

Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
13.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13d) *Jēdzienam “laulāto mantiskās attiecības”, kas nosaka šīs regulas piemērošanas jomu, būtu jāaptver viss ar mantiskajām attiecībām saistītais regulējums, kas ir spēkā starp laulātajiem un viņu attiecībām ar trešām personām laulības laikā un pēc tās izbeigšanas. Šeit ietilpst ne tikai piemērojamo tiesību aktu obligātais regulējums, bet arī iespējamais fakultatīvais regulējums, par ko laulātie var vienoties, pamatojoties uz piemērojamiem tiesību aktiem.*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 10
Regulas priekšlikums
13.e apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13e) *Šai regulai tāpat kā Regulai (ES) Nr. 650/2012 būtu jārespektē dažādās dalībvalstu sistēmas laulāto mantisko attiecību jautājumu risināšanai. Tādēļ šajā regulā jēdziens “tiesa” būtu jāiztulko paplašināti, lai aptvertu ne tikai tās tiesas šā vārda tiešajā nozīmē, kuras veic tiesas funkcijas, bet arī dažu dalībvalstu notārus un reģistrēšanas iestādes, kas konkrētās mantisko attiecību lietās līdzīgi tiesām pilda tiesas funkcijas, un notārus un tiesību speciālistus, kas dažās dalībvalstīs saskaņā ar tiesas deleģētām pilnvarām konkrētā mantisko attiecību lietā pilda tiesas funkcijas. Šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem par jurisdikciju vajadzētu būt saistošiem visām tiesām, kā tās definētas šajā regulā. Ar jēdzienu “tiesa” turpretī nebūtu jāaptver kādas dalībvalsts ārpustiesas iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvarotas nodarboties ar mantisko attiecību lietām, piemēram, notārus vairākumā dalībvalstu, ja tie parasti nepilda tiesas funkcijas.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 20. apsvērumam)

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (14) Lai ņemtu vērā pāru pieaugošo mobilitāti laulības laikā un lai veicinātu pareizu tiesvedību, šajā regulā ietvertie jurisdikcijas noteikumi paredz, ka jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām, tostarp par to izbeigšanu, kas saistīti ar šķiršanās procedūru, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un nolēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu izskatīs dalībvalstu tiesas, kurām ir jurisdikcija izskatīt lietas saistībā ar šķiršanos, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu.

- (14) Lai ņemtu vērā pāru pieaugošo mobilitāti laulības laikā un lai veicinātu pareizu tiesvedību, šajā regulā ietvertie jurisdikcijas noteikumi paredz, ka jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām, tostarp par to izbeigšanu, kas saistīti ar šķiršanās procedūru, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un nolēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu izskatīs dalībvalstu tiesas, kurām ir jurisdikcija izskatīt lietas saistībā ar šķiršanos, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, **ja laulātie skaidri vai citā veidā atzinuši attiecīgo tiesu jurisdikciju.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (16) Ja jautājumi par laulāto mantiskajām attiecībām nav saistīti ne ar šķiršanos, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, nedz arī ar viena laulātā nāves gadījumu, laulātie var nolemt jautājumus saistībā ar to mantiskajām attiecībām nodot izskatīšanai tās dalībvalsts tiesās, kuru tiesību aktus tie ir izvēlējušies piemērot savām mantiskajām attiecībām. **Šāds lēmums tiek pieņemts kā vienošanās starp laulātajiem, kuru var noslēgt jebkurā brīdī, tostarp tiesvedības gaitā.**

Grozījums

- (16) Ja jautājumi par laulāto mantiskajām attiecībām nav saistīti ne ar šķiršanos, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, nedz arī ar viena laulātā nāves gadījumu, laulātie var nolemt jautājumus saistībā ar to mantiskajām attiecībām nodot izskatīšanai tās dalībvalsts tiesās, kuru tiesību aktus tie ir izvēlējušies piemērot savām mantiskajām attiecībām. **Tam ir vajadzīga vienošanās starp laulātajiem, kuru var noslēgt vēlākais līdz prasības celšanai tiesā un pēc tam atbilstoši tās valsts tiesību aktiem, kurā uzsākta tiesvedība.**

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (17) Šai regulai jāļauj saglabāt dalībvalsts tiesu teritoriālo jurisdikciju, lai izskatītu pieteikumus saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām, kas nav saistīti ar partneru šķiršanos vai viena laulātā nāvi, **tostarp paredzot forum necessitatis, lai izvairītos no situācijām, kad tiesiskums netiek nodrošināts.**

Grozījums

- (17) Šai regulai jāļauj saglabāt dalībvalsts tiesu teritoriālo jurisdikciju, lai izskatītu pieteikumus saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām, kas nav saistīti ar partneru šķiršanos vai viena laulātā nāvi, **atbilstoši hierarhiskā secībā numurētu piesaistes kritēriju kopumam, kas nodrošina ciešu saikni starp laulātajiem un dalībvalsti, kas tiesām ir jurisdikcija.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
17.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (17a) *Lai novērstu situācijas, kad nav pieejama tiesa, šajā regulā vajadzētu paredzēt forum necessitatis, lai kādas dalībvalsts tiesai izņēmuma gadījumos ļautu spriest par mantiskajām attiecībām, kas cieši saistītas ar trešo valsti. Tāds izņēmuma gadījums var būt, ja tiesvedība attiecīgajā trešā valstī nav iespējama, piemēram, pilsoņu kara dēļ, vai ja pamatoti nav sagaidāms, ka labuma guvējs varētu uzsākt vai vest tiesvedību minētajā valstī. Tomēr uz forum necessitatis balstītu jurisdikciju vajadzētu izmantot tikai gadījumā, ja laulāto mantisko attiecību lietai ir pietiekama saikne ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 31. apsvērumam)

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
21. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (21) Attiecībā uz gadījumiem, kad piemērojamo tiesību aktu izvēle nav notikusi, ar šo regulu ir jāievieš saskaņotas kolīziju normas, pamatojoties uz secīgu piesaistes kritēriju gradāciju, lai varētu noteikt visai laulāto mantai piemērojamos tiesību aktus un lai saskaņotu paredzamību un tiesisko noteiktību, vienlaikus prioritārā kārtā ņemot vērā pāru dzīves realitāti. Tādējādi laulāto pirmajai kopīgajai pastāvīgajai dzīvesvietai pēc laulībām vajadzētu būt pirmajam kritērijam pirms tiesību aktiem, kas izriet no abu laulāto kopīgās pilsonības laulības noslēgšanas brīdī. Ja nav izpildīts neviens no šiem kritērijiem vai ja nav pirmās kopīgās pastāvīgās dzīvesvietas, turklāt laulību brīdī abiem laulātajiem ir jāpiemēro tās valsts tiesību akti, ar kuru abiem laulātajiem ir visciešākā saikne, ņemot vērā visus apstākļus, **jo īpaši laulības noslēgšanas vietu**, precizējot, ka šī ciešā saikne ir jāattiecina uz laulības noslēgšanas brīdi.

- (21) Attiecībā uz gadījumiem, kad piemērojamo tiesību aktu izvēle nav notikusi, ar šo regulu ir jāievieš saskaņotas kolīziju normas, pamatojoties uz secīgu piesaistes kritēriju gradāciju, lai varētu noteikt visai laulāto mantai piemērojamos tiesību aktus un lai saskaņotu paredzamību un tiesisko noteiktību, vienlaikus prioritārā kārtā ņemot vērā pāru dzīves realitāti. Tādējādi **kopīgajai pastāvīgajai dzīvesvietai laulības noslēgšanas brīdī vai** laulāto pirmajai kopīgajai pastāvīgajai dzīvesvietai pēc laulībām vajadzētu būt pirmajam kritērijam pirms tiesību aktiem, kas izriet no abu laulāto kopīgās pilsonības laulības noslēgšanas brīdī. Ja nav izpildīts neviens no šiem kritērijiem vai ja nav pirmās kopīgās pastāvīgās dzīvesvietas, turklāt laulību brīdī abiem laulātajiem ir jāpiemēro tās valsts tiesību akti, ar kuru abiem laulātajiem, ņemot vērā visus apstākļus, ir visciešākā saikne, precizējot, ka šī ciešā saikne ir jāattiecina uz laulības noslēgšanas brīdi.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
22.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (22a) *Piemērojot šo regulu, t. i., ja tajā attiecībā uz kādas valsts tiesību aktu piemērošanu pilsonība norādīta kā piesaistes kritērijs, jautājums par to, kā jārikojas vairāku pilsonību gadījumā un vai kāda persona uzskatāma par kādas valsts pilsoni, attiecas uz valsts tiesību aktiem, tostarp arī uz starptautiskiem nolīgumiem, turklāt pilnībā jāievēro Eiropas Savienības vispārējie principi.*

Grozījums Nr. 17
Regulas priekšlikums
24. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (24) Ņemot vērā to, cik svarīga ir laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu izvēle, šajā regulā jānosaka konkrētas garantijas, lai nodrošinātu, ka laulātie vai topošie laulātie apzinās savas izvēles sekas. **Šī izvēle būs jāformulē tādā veidā, kas paredzēta laulības līgumam, kā tas noteikts izvēlētajā valstī vai akta sastādīšanas valstī tiesību aktos, un tā būs jāformulē rakstiski, turklāt dokumentā jānorāda datums un jāietver abu laulāto paraksti. Turklāt būs jāizpilda iespējamās formālās papildu prasības, ko uzliek izvēlētajā valstī vai akta sastādīšanas valstī tiesību akti, attiecībā uz šādu līgumu spēkā esamību, publicitāti vai reģistrēšanu.**

- (24) Ņemot vērā to, cik svarīga ir laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu izvēle, šajā regulā jānosaka konkrētas garantijas, lai nodrošinātu, ka laulātie vai topošie laulātie apzinās savas izvēles sekas. **Vienošanās par piemērojamo tiesību aktu izvēli** būtu jāformulē rakstiski, turklāt dokumentā jānorāda datums un jāietver abu laulāto paraksti. Turklāt **piemērojamo tiesību aktu izvēlei būtu jānotiek veidā, kas paredzēts tiesību aktos, kuri piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām, vai tās valsts tiesību aktos, kurā vienošanās noslēgta.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
24.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(24a) *Lai ņemtu vērā dalībvalstu konkrētās tiesību normas, tostarp arī saistībā ar ģimenes mājokļa aizsardzību, kā arī lai regulētu izmantošanas tiesības attiecībās starp laulātajiem, regulā nedrīkstētu paredzēt aizliegumu tiesai, kurā celta prasība, piemērot imperatīvās normas, kā arī vajadzētu atļaut dalībvalstij atteikt ārvalstu tiesību aktu piemērošanu savu tiesību aktu labā. Prevalējošām imperatīvām normām šajā sakarā būtu jāapzīmē obligāti noteikumi, kuru ievērošana dalībvalstij, lai garantētu savas publiskās intereses, īpaši savu politisko, sociālo un ekonomisko kārtību, būtu uzskatāma par obligātu. Piemēram, lai garantētu ģimenes mājokļa aizsardzību, dalībvalstij, kurā mājoklis atrodas, jāvar piemērot savus tiesību aktus, neskarot attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošos darījumu aizsardzības noteikumus, kuru prioritāra spēkā esamība garantēta 35. pantā.*

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
27. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(27) Tā kā viens no šīs regulas mērķiem ir nodrošināt dalībvalstu izdotu nolēmumu savstarpēju atzīšanu, tajā jāparedz noteikumi par nolēmumu atzīšanu un izpildi, pamatojoties uz **Regulu (EK) Nr. 44/2001, vajadzības gadījumā tos pielāgojot šajā regulā iekļauto jomu specifiskām prasībām.**

(27) Tā kā viens no šīs regulas mērķiem ir nodrošināt dalībvalstu izdotu nolēmumu savstarpēju atzīšanu **laulāto mantisko attiecību jomā**, tajā jāparedz noteikumi par nolēmumu atzīšanu, **izpildāmību** un izpildi, pamatojoties uz citu Savienības tiesību instrumentu paraugu saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību civillietās.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
28. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (28) Lai ņemtu vērā **atsšķirīgos veidus**, kā tiek kārtoti ar laulāto mantiskajām attiecībām saistīti jautājumi dalībvalstīs, šai regulai jānodrošina publisku aktu **atzīšana un izpilde**. **Tomēr publiskus aktus nevar pielīdzināt tiesu nolēmumiem attiecībā uz to atzīšanu. Publisku aktu atzīšana nozīmē, ka tiem ir tāds pats pierādījuma spēks attiecībā uz to saturu un tiem ir tāda pati ietekme kā šo aktu izcelsmes valstī, kā arī to, ka uz tiem attiecas spēkā esamības prezumpcija, kas var zaudēt spēku apstrīdēšanas gadījumā.**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 60. apsvērumam)

Grozījums

- (28) Lai ņemtu vērā **atsšķirīgās sistēmas**, kā tiek kārtoti ar laulāto mantiskajām attiecībām saistīti jautājumi dalībvalstīs, šai regulai būtu jānodrošina publisku aktu **laulāto mantisko attiecību jomā pieņemšana un izpildāmība visās dalībvalstīs**.

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
28.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (29) **Ja** ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajiem tiesību aktiem **ir jāreglamentē juridiskās attiecības** starp laulāto un trešo personu, **nosacījumi, kad iespējams atsaukties uz šiem tiesību aktiem, būtu jāregulē ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas šī laulātā vai trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta, lai nodrošinātu trešās personas aizsardzību. Tādējādi šīs dalībvalsts tiesību aktos varētu noteikt, ka laulātais attiecībā uz šo trešo personu drīkst piemērot sava mantisko attiecību režīma tiesību aktus tikai tad, ja ir ievēroti registrēšanas vai publicēšanas nosacījumi, kas paredzēti šajā dalībvalstī, izņemot, ja trešā persona ir bijusi informēta vai tai vajadzēja būt informētai par laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajiem tiesību aktiem.**

Grozījums

- (28a) **Tāpēc attiecībā uz tiesas nolēmumu atzīšanu, izpildāmību un izpildi, kā arī attiecībā uz publisku aktu pieņemšanu un izpildāmību un tiesas izlīgumu izpildāmību šajā regulā būtu jāparedz noteikumi jo īpaši atbilstoši Regulai (ES) Nr. 650/2012.**

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
29. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (29) **Ja** ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajiem tiesību aktiem **ir jāreglamentē juridiskās attiecības** starp laulāto un trešo personu, **nosacījumi, kad iespējams atsaukties uz šiem tiesību aktiem, būtu jāregulē ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas šī laulātā vai trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta, lai nodrošinātu trešās personas aizsardzību. Tādējādi šīs dalībvalsts tiesību aktos varētu noteikt, ka laulātais attiecībā uz šo trešo personu drīkst piemērot sava mantisko attiecību režīma tiesību aktus tikai tad, ja ir ievēroti registrēšanas vai publicēšanas nosacījumi, kas paredzēti šajā dalībvalstī, izņemot, ja trešā persona ir bijusi informēta vai tai vajadzēja būt informētai par laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajiem tiesību aktiem.**

Grozījums

- (29) **Saskaņā ar šo regulu juridiskās attiecības starp laulāto un trešo personu reglamentē ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajiem tiesību aktiem. Taču, lai nodrošinātu trešo personu aizsardzību, tiesiskajās attiecībās starp laulāto un trešo personu neviens no laulātajiem nedrīkstētu atsaukties uz šiem tiesību aktiem, ja laulātā, kas ir tiesiskās attiecībās ar trešo personu, un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta ir vienā valstī, kas nav tā valsts, kuras tiesību aktus piemēro attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām. Izņēmumiem būtu jābūt spēkā, ja trešā persona nav aizsargājama, tai arī bija zināmi piemērojamie tiesību akti vai tai tie bija jāzina, vai ja ir ievērotas valstī spēkā esošās registrēšanas vai publicēšanas prasības.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
30.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(30a) *Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz to apliecinājumu un veidlapu sagatavošanu un vēlāku grozīšanu, kas attiecas uz nolēmumu, tiesas izlīgumu un publisko aktu izpildāmības deklarāciju. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ⁽¹⁾.*

⁽¹⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 78. apsvērumam)

Grozījums Nr. 24
Regulas priekšlikums
30.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(30b) *Pieņemot īstenošanas aktus, ar ko izveido un pēc tam groza šai regulā noteiktos apliecinājumus un veidlapas, būtu jāizmanto konsultēšanās procedūra saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantā paredzēto procedūru.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 79. apsvērumam)

Grozījums Nr. 25
Regulas priekšlikums
32. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(32) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši 7., 9., 17., 21. un 47. pantā par privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesībām stāties laulībā un tiesībām izveidot ģimeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesībām uz īpašumu, diskriminācijas aizliegumu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Dalībvalstu tiesām šī regula jāpiemēro, ievērojot minētās tiesības un principus.

(32) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši 7., 9., 17., **20.**, 21., **23.** un 47. pantā par privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesībām stāties laulībā un tiesībām izveidot ģimeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesībām uz īpašumu, **vienlīdzību likuma priekšā**, diskriminācijas aizliegumu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Dalībvalstu tiesām šī regula jāpiemēro, ievērojot minētās tiesības un principus.

(Daļēji atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 81. apsvērumam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 26**Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – a apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) laulāto tiesībspēja un rīcībspēja,

(a) **vispārējā** laulāto tiesībspēja un rīcībspēja,**Grozījums Nr. 27****Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – aa apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) **laulības esamība, likumība vai atzīšana;****Grozījums Nr. 28****Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – c apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) **dāvinājumi starp laulātajiem,****svītrots****Grozījums Nr. 29****Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – d apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) **pārdzīvojušā laulātā mantošanas tiesības,**(d) **jautājumi par mirušo atstātā mantojuma mantošanu attiecībā uz pārdzīvojušo laulāto,****Grozījums Nr. 30****Regulas priekšlikums****1. pants – 3. punkts – e apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) **laulāto dibināti uzņēmumi,**(e) **jautājumi par tiesību aktiem saistībā ar uzņēmējdarbību un citām korporatīvām vai nekorporatīvām struktūrām,**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 1. panta h) apakšpunktam).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(f) lietu tiesību būtība **un šo tiesību publiskošana.**

(f) lietu tiesību būtība.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 1. panta k) apakšpunktam).

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – fa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(fa) **nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrācija reģistrā, tostarp juridiskās prasības šādai reģistrācijai, un sekas, ko rada šādu tiesību reģistrācija vai neregistrēšana reģistrā, kā arī**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 1. panta l) apakšpunktam).

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts – fb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(fb) **jautājumi, kas saistīti ar tiesībām šķiršanās gadījumā pārnest vai pielāgot starp bijušajiem laulātajiem tiesības uz vecuma vai invaliditātes pensiju, kas uzkrāta laulības laikā.**

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) "laulāto mantiskās attiecības": noteikumu kopums **saistībā ar laulāto** mantiskajām attiecībām starp laulātajiem un **attiecībā uz** trešām personām;

(a) "laulāto mantiskās attiecības": noteikumu kopums, **kas attiecas uz** mantiskajām attiecībām starp laulātajiem un **viņu attiecībām ar** trešām personām **un kas izriet no laulībām;**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (b) "laulības līgums": jebkura vienošanās, **ar kuras starpniecību laulātie savā starpā un attiecībā uz trešām personām nosaka** savas mantiskās attiecības;

Grozījums

- (b) "laulības līgums": jebkura vienošanās **starp laulātajiem vai topošajiem laulātajiem nolūkā regulēt** savas laulāto mantiskās attiecības;

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

- (c) "publisks akts": dokuments, kurš oficiāli sastādīts vai reģistrēts kā publisks akts **izcelsmes** dalībvalstī un ir autentisks

Grozījums

- (c) "publisks akts": dokuments **laulāto mantisko attiecību lietās**, kurš oficiāli sastādīts vai reģistrēts kā publisks akts **kādā** dalībvalstī un ir autentisks

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 3. panta 1. punkta i) daļai).

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (d) "nolēmums": jebkurš nolēmums, ko kādas dalībvalsts tiesa pieņēmusi attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām, neatkarīgi no tā, kā tas tiek dēvēts, tostarp, "**lēmums**", "**spriedums**", "**rīkojums**" vai "**izpildraksts**", kā arī tiesas sekretāra lēmums par tiesvedības izmaksām;

Grozījums

- (d) "nolēmums": jebkurš nolēmums, ko kādas dalībvalsts tiesa pieņēmusi attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām, neatkarīgi no tā, kā tas tiek dēvēts, tostarp tiesas sekretāra lēmums par tiesvedības izmaksām;

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 3. panta 1. punkta g) apakšpunktam).

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (e) "izcelsmes dalībvalsts": dalībvalsts, kurā **attiecīgā gadījumā** ir pieņemts nolēmums, **noslēgts laulības līgums**, sagatavots publisks akts, apstiprināts tiesas izlīgums vai **kopīgā īpašuma sadales akts vai jebkurš cits akts, ko sagatavojusi tiesas iestāde vai tās deleģēta vai iecelta iestāde vai kas sagatavots tiesas iestādes uzraudzībā vai tās deleģētas vai ieceltas iestādes uzraudzībā.**

Grozījums

- (e) "izcelsmes dalībvalsts": dalībvalsts, kurā ir pieņemts nolēmums, sagatavots publisks akts **vai** apstiprināts **vai noslēgts** tiesas izlīgums;

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 3. panta 1. punkta e) apakšpunktam).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(f) “saņēmēja dalībvalsts”: dalībvalsts, kurai lūgts atzīt un/vai izpildīt nolēmumu, laulības līgumu, publisku aktu, tiesas izlīgumu, kopīgā īpašuma sadales aktu vai jebkuru citu aktu, ko sagatavojusi tiesas iestāde vai tās deleģēta vai iecelta iestāde vai kas sagatavots tiesas iestādes uzraudzībā vai tās deleģētas vai ieceltas iestādes uzraudzībā.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 3. panta 1. punkta f) apakšpunktam).

Grozījums

(f) “Izpildes dalībvalsts”: dalībvalsts, kurā ir pieprasīta nolēmuma, tiesas izlīguma vai publiska akta izpildāmība vai izpilde;

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – g apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(g) jebkura dalībvalstu kompetenta tiesas iestāde, kas veic tiesas funkcijas laulāto mantisko attiecību jomā, kā arī jebkura cita ārpustiesas iestāde vai persona, ko kāda dalībvalstu tiesas iestāde deleģējusi vai iecēlusi, lai veiktu funkcijas, uz kurām attiecas tiesu jurisdikcija atbilstoši šai regulai.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums

2. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Šajā regulā ar jēdzienu “tiesa” saprot jebkuru tiesu iestādi un visas citas iestādes, un tiesību speciālistus, kuru kompetencē ir laulāto mantiskās attiecības un kas pilda tiesu funkcijas vai rīkojas saskaņā ar tiesu iestādes deleģētām pilnvarām, vai rīkojas tiesu iestādes uzraudzībā, – ar noteikumu, ka šādas citas iestādes un tiesību speciālisti garantē objektivitāti un pušu tiesības tikt uzklautām un ka to lēmumus saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tie darbojas:

a) ir pārsūdzami vai pārskatāmi tiesu iestādē un

b) ir ar tādu pašu spēku un sekām kā tiesu iestāžu pieņemti nolēmumi tajā pašā lietā.

Dalībvalstis paziņo Komisijai par citām iestādēm un tiesību speciālistiem, kas ir minēti šā punkta pirmajā daļā saskaņā ar 37.a pantu.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012. 3. panta 2. punkta noteikumiem)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 42
Regulas priekšlikums
-3. pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-3. pants

Kompetence dalībvalstīs attiecībā uz mantiskajām attiecībām

Šī regula neietekmē dalībvalstu iestāžu kompetenci nodarboties ar laulāto mantisko attiecību lietām.

Grozījums Nr. 43
Regulas priekšlikums
3. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts viena laulātā pieteikums saistībā ar mantojumu atbilstoši **Eiropas Parlamenta un Padomes** Regulai (ES) Nr. .../...[**par jurisdikciju, piemērojamām tiesību aktiem, kā arī nolēmumu un publisku aktu atzīšanu un izpildi mantošanas jomā un par Eiropas mantojuma apliecības izveidi**], ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām saistībā ar minēto **pieteikumu**.

Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts viena laulātā pieteikums saistībā ar mantojumu atbilstoši Regulai (ES) Nr. **650/2012**, ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām saistībā ar minēto **mantojumu**.

Grozījums Nr. 44
Regulas priekšlikums
4. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts pieteikums par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2201/2003, ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām saistībā ar minēto pieteikumu, ja laulātie **par to ir vienojušies**.

Dalībvalstu tiesu iestādēm, kurās iesniegts pieteikums par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2201/2003, ir jurisdikcija izskatīt arī jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām saistībā ar minēto pieteikumu, ja laulātie **nepārprotami vai citā veidā viennozīmīgi ir atzinuši attiecīgo tiesu jurisdikciju**.

Šādu vienošanos var noslēgt jebkurā brīdī, tostarp tiesvedības laikā. Ja šī vienošanās ir noslēgta pirms tiesvedības, tā jāizklāsta rakstiski, jānorāda datums un jāietver abu pušu paraksti.

Ja netiek **panākta laulāto vienošanās, jurisdikciju** nosaka saskaņā ar 5. **pantu** un **turpmākajiem** pantiem.

Ja netiek **atzīta 1. daļā minētās tiesas jurisdikcija, to** nosaka saskaņā ar 5. un **tālākiem** pantiem.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 45
Regulas priekšlikums
4.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a pants

Vienošanās par tiesas izvēli

1. *Laulātie var vienoties, ka jurisdikcija izskatīt lietas par viņu mantiskajām attiecībām ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību aktus tie ir izvēlējušies piemērot savām mantiskajām attiecībām saskaņā ar šīs regulas 16. pantu. Tāda jurisdikcija ir ekskluzīva.*

Neskarot 3. daļas noteikumus, vienošanos par jurisdikcijas izvēli var noslēgt un grozīt jebkurā laikā, bet ne vēlāk kā brīdī, kad prasību ceļ tiesā.

Ja tās valsts tiesību aktos, kurā atrodas tiesa, tas ir paredzēts, laulātie jurisdikcijas izvēli var veikt arī laikā, kad prasība tiek celta tiesā. Tādā gadījumā norādīto izvēli ieraksta tiesas protokolā saskaņā ar tās valsts tiesībām, kurā attiecīgā tiesa atrodas.

Ja vienošanos noslēdz pirms tiesvedības, tā jāsaģatavo rakstiski, jādatē, un laulātajiem tā jāparaksta. Jebkura saziņa, izmantojot elektroniskos līdzekļus, kas paliekoši reģistrē vienošanos, ir līdzvērtīga "rakstiskai".

2. *Ja netiek izraudzīta neviena tiesa, laulātie var arī vienoties, ka jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību akti atbilstoši 17. panta noteikumiem.*

Grozījums Nr. 46
Regulas priekšlikums
4.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.b pants

Jurisdikcija, balstoties uz atbildētāja ierašanos

1. *Līdztekus jurisdikcijai, kas izriet no šīs regulas noteikumiem, jurisdikcija ir arī tās dalībvalsts tiesai, kuras tiesību akti izraudzīti atbilstoši 16. pantam vai kuras tiesību akti ir piemērojami atbilstoši 17. pantam, un kurā ierodas atbildētājs. Šo normu nepiemēro, ja atbildētājs ieradies tiesā, lai apstrīdētu jurisdikciju vai ja citai tiesai ir jurisdikcija saskaņā ar 3., 4. vai 4.a pantu.*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Pirms tiesa uzņemas jurisdikciju saskaņā ar 1. punktu, tā pārliecinās, ka atbildētājs ir informēts par tiesībām apstrīdēt jurisdikciju un par sekām, kādas iestājas, ierodoties vai neierodoties tiesā.

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums

5. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1) Citos gadījumos, kas nav paredzēti 3. un 4. pantā, jurisdikcija tiesvedībā par laulāto mantiskajām attiecībām ir tās dalībvalsts tiesām,

Ja nav nevienas tiesas, kurai būtu jurisdikcija saskaņā ar 3., 4. un 4.a pantu, jurisdikcija tiesvedībā par laulāto mantiskajām attiecībām ir tās dalībvalsts tiesām,

(a) kurā ir laulāto kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta vai, ja tādas nav,

(a) kuras teritorijā ir laulāto pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai, ja tādas nav,

(b) laulāto pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta, ja viens no laulātajiem arvien tur dzīvo, vai, ja tādas nav,

(b) kuras teritorijā laulātajiem bija pēdējā patstāvīgā dzīvesvieta, ja viens no laulātajiem arvien tur dzīvo laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai, ja tādas nav,

(c) atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta vai, ja tādas nav,

(c) kuras teritorijā ir atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai, ja tādas nav,

(d) kuras pilsoņi ir abi laulātie vai Apvienotās Karalistes un Īrijas gadījumā – kurā atrodas laulāto kopīgais domicils.

(d) kuras pilsoņi ir abi laulātie laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai Apvienotās Karalistes un Īrijas gadījumā – kurā atrodas partneru kopīgais domicils, vai, ja tāda nav,

(2) Abas puses var arī vienoties, ka jurisdikcija izskatīt lietas par pušu mantiskajām attiecībām ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību aktus puses ir izvēlējušās piemērot savām mantiskajām attiecībām saskaņā ar šīs regulas 16. un 18. pantu.

(da) kuras pilsonis ir atbildētājs vai Apvienotās Karalistes un Īrijas gadījumā – kurā atrodas viņa domicils.

Šādu vienošanos var noslēgt jebkurā brīdī, tostarp tiesvedības laikā. Ja šī vienošanās ir noslēgta pirms tiesvedības, tā jāizklāsta rakstiski, jānorāda datums un jāietver abu pušu paraksti.

(Attiecībā uz 2. punktu sk. 4.a panta (jauns) grozījumu; teksts ir mainīts)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 48
Regulas priekšlikums

6. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Ja saskaņā ar 3., 4. un 5. pantu nevienai tiesai nav **attiecīgās** jurisdikcijas, **konkrētas** dalībvalsts **tiesai tomēr ir jurisdikcija, ja vienam vai abiem laulātajiem piederība** manta **atrodas šīs dalībvalsts teritorijā, taču** šādā gadījumā tiesa, kurā iesniegts pieteikums, **var pieņemt nolēmumu** tikai **attiecībā uz šo** mantu.

Grozījums

Ja saskaņā ar 3., 4., **4.a** un 5. pantu nevienai **dalībvalsts** tiesai nav jurisdikcijas, **jurisdikcija ir tās** dalībvalsts **tiesām, kuras teritorijā atrodas viena laulātā vai abu laulāto nekustamais īpašums vai reģistrētā** manta. Šādā gadījumā tiesa, kurā iesniegts pieteikums, **lemj** tikai **par nekustamo īpašumu vai reģistrēto** mantu.

Turklāt dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija tikai attiecībā uz lēmumiem par to nekustamo īpašumu vai reģistrēto mantu, kas atrodas konkrētajā dalībvalstī.

Grozījums Nr. 49
Regulas priekšlikums

7. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Ja nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas **saskaņā** 3., 4., 5. vai 6. pantu, **konkrētas** dalībvalsts tiesas **var** izņēmuma gadījumos **un ar nosacījumu, ka lieta ir pietiekamā mērā saistīta ar šo dalībvalsti**, lemt par laulāto mantiskajām attiecībām, ja **pamatotu iemeslu dēļ** tiesvedību **nevar** veikt vai turpināt trešā valstī.

Grozījums

Ja nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas, **pamatojoties uz** 3., 4., **4.a**, 5. un 6. pantu, **tad kādas** dalībvalsts tiesas izņēmuma gadījumos **var** lemt **jautājumā** par laulāto mantiskajām attiecībām, ja **nav pieņemami vai ir neiespējami** tiesvedību veikt vai turpināt trešā valstī, **ar kuru attiecīgajai lietai ir saikne.**

Lietai ir jābūt pietiekamai saiknei ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 11. pantam)

Grozījums Nr. 50
Regulas priekšlikums

8. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Tiesai, kurā iesniegta prasība saskaņā ar 3., 4., 5., 6 vai 7. pantu un kurā norit tiesvedība, ir jurisdikcija izskatīt arī pretprasības, ja tās ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.

Grozījums

Tiesai, kurā iesniegta prasība saskaņā ar 3., 4., **4.a**, 5., 6 vai 7. pantu un kurā norit tiesvedība, ir jurisdikcija izskatīt arī pretprasības, ja tās ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.

Ja prasība ir iesniegta tiesā atbilstoši 6. panta noteikumiem, tās jurisdikcija ir ierobežota uz pretprasību par nekustamo īpašumu vai reģistrētām mantām, kas ir galvenās lietas priekšmets.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 51
Regulas priekšlikums

9. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Uzskata, ka prasība ir **iesniegta** tiesā:

- (a) datumā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam, **vai**
- (b) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – datumā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā.

Grozījums

Šajā nodaļā uzskata, ka prasība ir **celta** tiesā:

- (a) datumā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam,
- (b) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – datumā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā, **vai**
- (ba) ja tiesvedība ir uzsākta pēc tiesas pašas ierosmes – brīdī, kad tiesa pieņem nolēmumu uzsākt tiesvedību, vai, ja šāds nolēmums nav vajadzīgs, brīdī, kad tiesa lietu reģistrē.**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 14. pantam)

Grozījums Nr. 52
Regulas priekšlikums

12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ja prasības, kas balstītas uz tā paša pamata un starp **tām pašām pusēm**, ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, līdz tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā iesniegta prasība.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 17. pantam)

Grozījums

1. Ja tiesvedība par vienu un to pašu prasību un starp **laulātajiem** ir uzsākta dažādu dalībvalstu tiesās, tad visām tiesām, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, līdz tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā iesniegta prasība.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 54
Regulas priekšlikums
13. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ja tādas prasības tiek izskatītas *pirmās instances tiesās*, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā iesniegta prasība, pēc **kādas puses** pieteikuma var arī atteikties no jurisdikcijas, ja attiecīgās prasības ir tās tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā iesniegta prasība, un ja tās tiesību akti ļauj šīs prasības apvienot.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 18. pantam)

Grozījums

2. Ja tādas prasības tiek izskatītas *pirmajā instancē*, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc **viena laulātā iesniegta** pieteikuma var arī atteikties no jurisdikcijas, ja attiecīgās prasības ir tās tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā iesniegta prasība, un ja tās tiesību akti ļauj šīs prasības apvienot.

Grozījums Nr. 55
Regulas priekšlikums
13.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

13.a pants

Laulāto informēšana

Kompetentajai iestādei ir pienākums pieņemamā termiņā informēt laulāto(s) par ikvienu pret viņu (viņiem) uzsāktu tiesvedību laulāto mantisko attiecību lietās.

Grozījums Nr. 56
Regulas priekšlikums
14. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Prasības pieteikumu var iesniegt **dalībvalsts tiesā** tādiem pagaidu pasākumiem, **ietverot drošības pasākumus, kurus attiecīgajā valstī paredz** tiesību **akts**, pat ja saskaņā ar šo regulu **lietas būtība** ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 19. pantam)

Grozījums

Dalībvalsts tiesās var iesniegt **pieteikumu attiecībā uz** tādiem pagaidu pasākumiem, **tostarp aizsardzības pasākumiem, kādi var būt paredzēti attiecīgās valsts** tiesību **aktos**, pat ja saskaņā ar šo regulu **lieta pēc būtības** ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.

Grozījums Nr. 57
Regulas priekšlikums
15. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Tiesību akti, ko saskaņā ar šīs regulas 16., 17. **un 18.** pantu piemēro laulāto mantiskajām attiecībām, ir piemērojami visai **laulāto** mantai.

Grozījums

1. Tiesību aktus, kas saskaņā ar 16. **un** 17. pantu piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām, piemēro visai mantai, **uz ko attiecas minētās attiecības, neatkarīgi no tās atrašanās vietas.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 58
Regulas priekšlikums
15. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Tiesību aktus, ko piemēro laulāto mantiskajām attiecībām, nosaka, neskarot 1. panta 3. punkta f) un fa) apakšpunktus, cita starpā attiecībā uz:

- (a) laulāto īpašuma iedalīšanu dažādās kategorijās pirms un pēc laulības;
- (b) īpašuma pārnesi no vienas kategorijas citā;
- (c) eventuāli – atbildību par otra laulāto parādiem;
- (d) laulāto rīcības pilnvarām laulības laikā;
- (e) laulāto mantisko attiecību izbeigšanu un likvidēšanu un īpašuma jautājuma risināšanu laulības izbeigšanas gadījumā;
- (f) laulāto mantisko attiecību ietekmi uz tiesiskajām attiecībām starp laulāto un trešo personu saskaņā ar 35. pantu;
- (g) laulāto mantisko attiecību līguma materiālo spēkā esamību.

Grozījums Nr. 59
Regulas priekšlikums
15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

15.a pants

Vispārēja piemērošana

Jebkurus tiesību aktus, kas norādīti ar šo regulu, piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav dalībvalsts tiesību akti.

(Sk. 21. panta grozījumu: teksts ir mainīts)

Grozījums 60
Regulas priekšlikums
16. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Laulātie vai topošie laulātie var **izvēlēties** savām mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību **aktu**, ja vien tie ir šādi:

I. Laulātie vai topošie laulātie var **vienoties noteikt** savām mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību **aktus vai mainīt tos**, ja vien tie ir šādi:

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) *tās dalībvalsts tiesību akti, kurā atrodas laulāto vai topošo laulāto pastāvīgā kopīgā dzīvesvieta, vai*

(b) *tās dalībvalsts tiesību akti, kurā šīs izvēles brīdī atrodas viena no laulātajiem vai topošajiem laulātajiem pastāvīgā dzīvesvieta, vai*

(c) *tās dalībvalsts tiesību akti, kuras pilsonis izvēles brīdī ir viens no laulātajiem vai topošajiem laulātajiem.*

(a) *tās valsts tiesību akti, kurā ir laulāto vai topošo laulāto, vai viena no viņiem pastāvīgā dzīvesvieta vienošanās noslēgšanas laikā, vai*

(b) *tās valsts tiesību akti, kuras pilsonis, brīdī, kad tiek noslēgts līgums, ir viens no laulātajiem vai topošajiem laulātajiem.*

2. *Ja vien laulātie nevienojas citādi, laulības laikā veiktai laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu maiņai ir vienīgi uz nākotni vērstas spēks.*

3. *Ja laulātie izvēlas šo tiesību aktu maiņu ieviest ar atpakaļejošu spēku, šāda atpakaļejoša iedarbība neskar to darījumu spēkā esamību, kas iepriekš noslēgti atbilstoši līdz šim piemērojamiem tiesību aktiem, nedz arī trešo personu tiesības, kas izriet no iepriekš piemērotajiem tiesību aktiem.*

Grozījums Nr. 61

Regulas priekšlikums

17. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Ja *laulātie nav izdarījuši izvēli*, laulāto mantiskajām attiecībām piemēro:

1. Ja *netiek panākta vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem saskaņā ar 16. pantu*, laulāto mantiskajām attiecībām piemēro:

Grozījums Nr. 62

Regulas priekšlikums

17. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) *tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā ir laulāto pirmā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta pēc laulībām, vai, ja tādas nav,*

(a) *tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā ir laulāto pirmā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta laulības slēgšanas brīdī vai pirmā pastāvīgā dzīvesvieta pēc laulībām, vai, ja tādas nav,*

Grozījums Nr. 63

Regulas priekšlikums

17. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) *tās dalībvalsts tiesību aktus, ar kuru abiem laulātajiem ir visciešākā saikne, ņemot vērā visus apstākļus, jo īpaši laulības noslēgšanas vietu.*

(c) *tās dalībvalsts tiesību aktus, ar kuru laulātajiem ir visciešākā saikne laulības noslēgšanas laikā, ņemot vērā visus apstākļus neatkarīgi no laulības noslēgšanas vietas.*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 64
Regulas priekšlikums
18. pants

Komisijas ierosinātais teksts

18. pants

Piemērojamo tiesību aktu maiņa

Laulātie jebkurā laulības dzīves brīdī var izvēlēties savām mantiskajām attiecībām piemērot citus tiesību aktus, kas nav līdz šim piemērotie tiesību akti. Tie var izvēlēties tikai:

- (a) tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā šīs izvēles brīdī atrodas viena laulātā pastāvīgā dzīvesvieta, vai
- (b) tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras pilsonis izvēles brīdī ir viens no laulātajam.

Ja laulātie nebūs paiduši pretēju gribu, laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu maiņas ietekmei jābūt vērstai tikai uz nākotni.

Ja laulātie izvēlas šo tiesību aktu maiņu ieviest ar atpakaļejošu spēku, šāda atpakaļejoša iedarbība neskar to darījumu spēkā esamību, kas iepriekš noslēgti atbilstoši līdz šim piemērojamajiem tiesību aktiem, nedz arī trešo personu tiesības, kas izriet no iepriekš piemērotajiem tiesību aktiem.

Grozījums Nr. 65
Regulas priekšlikums
19. pants

Komisijas ierosinātais teksts

1. **Piemērojamo** tiesību aktu **izvēlei veic tādā kārtībā, kāda paredzēta laulības līgumam, vai nu saskaņā ar izvēlētajās dalībvalsts tiesību aktiem, vai arī saskaņā ar akta sastādīšanas vietas dalībvalsts tiesību aktiem.**

2. **Neatkarīgi no 1. punkta šai izvēlei jābūt skaidri norādītai un jāietver abu laulāto paraksti.**

Grozījums

svītrots

Grozījums

1. Tiesību aktu **izvēlei** saskaņā ar **16. pantu jābūt formulētai rakstiskā dokumentā, turklāt jānorāda datums un jāietver abu laulāto paraksti. Elektroniski pārsūtīti dokumenti, kas ļauj ilgstoši saglabāt vienošanos, atbilst rakstiskai formai. Šim vienošanās dokumentam jāatbilst nosacījumiem, kas ietverti laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajās tiesībās vai tās valsts tiesībās, kur vienošanās tika noslēgta.**

2. **Tomēr, ja tās valsts tiesību akti, kurā izvēles izdarīšanas brīdī ir abu laulāto pastāvīgā dzīvesvieta, attiecībā uz šo tiesību aktu izvēles veidu vai laulības līgumu paredz papildu nosacījumus, šie nosacījumi ir jāpiemēro.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

3. Tomēr, ja tās dalībvalsts tiesību akti, kurā **1. punktā minētās izvēles izdarīšanas brīdī** ir abu laulāto kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta, attiecībā uz laulības līgumu **paredz papildu nosacījumus, šie nosacījumi ir jāievēro.**

Grozījums

3. Tomēr, ja tās dalībvalsts tiesību akti, kurā ir abu laulāto kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta **brīdī, kad viņi vienojas par piemērojamiem tiesību aktiem, paredz papildu oficiālas prasības** attiecībā uz **šāda veida vienošanos, vai, ja tāda nav, attiecībā uz** laulības līgumu, **piemēro šīs prasības.**

4. **Ja brīdī, kad tik panākta vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem, laulāto pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās valstīs un ja šo valstu tiesību aktos ir paredzēti atšķirīgi papildu nosacījumi, formāli vienošanās ir spēkā, ja tā atbilst vienas vai otras valsts tiesību aktos paredzētajām prasībām.**

5. **Ja vienošanās noslēgšanas brīdī tikai viena laulātā pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī un šajā valstī attiecībā uz šādu vienošanos ir noteiktas papildu formālās prasības, tad šīs prasības piemēro.**

(Teksts līdzīgs Regulas (ES) Nr. 650/2012 5. panta 2. punkta tekstam)

Grozījums Nr. 66

Regulas priekšlikums

20. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Tiesību akti par laulības līguma formu

1. Laulības līguma **formu nosaka vai nu ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamiem tiesību aktiem, vai arī ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā līgums sastādīts.**

2. **Neatkarīgi no 1. punkta laulības līgums jāsaģatavo kā rakstisks dokuments, tajā jānorāda datums un jāiekļauj abu laulāto paraksti.**

3. Tomēr, ja tās dalībvalsts tiesību akti, kurā laulības līguma noslēgšanas brīdī ir abu laulāto kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta, attiecībā uz laulības līgumu **paredz papildu nosacījumus, šie nosacījumi ir jāievēro.**

Grozījums

Oficiālā kārtība saistībā ar laulības līgumu

Šīs regulas nozīmē laulības līguma **formai attiecīgi piemēro 19. panta noteikumus. Jebkādas papildu formālas prasības 19. panta 3. punkta nozīmē šajā pantā attiecas tikai uz laulības līgumiem.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 67
Regulas priekšlikums
20.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

20.a pants

In rem tiesību pielāgošana

Ja persona atsaucas uz *in rem* tiesībām, uz ko tā ir tiesīga saskaņā ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamiem tiesību aktiem, bet tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā uz šīm tiesībām atsaucas, attiecīgās *in rem* tiesības nav zināmas, minētās tiesības vajadzības gadījumā un iespēju robežās pielāgo vislīdzvērtīgākajām *in rem* tiesībām minētās valsts tiesību aktos, ņemot vērā konkrēto *in rem* tiesību mērķus un nolūkus un to radītās sekas.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 31. pantam)

Grozījums Nr. 68
Regulas priekšlikums
21. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

21. pants

svītrots

Kolīziju normu vispārēja piemērošana

Tiesību akti, kas noteikti saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem, ir piemērojami pat tad, ja tie nav dalībvalstu tiesību akti.

Grozījums Nr. 69
Regulas priekšlikums
22. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šīs regulas noteikumi neskar prevalējošu imperatīvu normu piemērošanu, kuru ievērošanu dalībvalsts uzskata par būtisku sabiedrības interešu aizsardzībai, piemēram, savas politiskās, sociālās un ekonomiskās kārtības nodrošināšanai, tiktāl, ka šīs normas piemēro jebkurai situācijai, kura ir to piemērošanas jomā, neatkarīgi no tā, kādi tiesību akti būtu piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām saskaņā ar šo regulu.

1. Prevalējošas imperatīvas normas ir noteikumi, kuru neievērošana būtu acīmredzami pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*). Kompetentās iestādes nedrīkst interpretēt izņēmumu sabiedriskās kārtības dēļ tādā veidā, ka tas ir pretrunā Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, īpaši tās 21. pantam, ar kuru ir aizliegta jebkāda veida diskriminācija.

2. Šī regula neierobežo attiecīgo tiesību aktu kopuma prevalējošo imperatīvo normu piemērošanu, neskarot darījumu aizsardzības noteikumus, ko piemēro saskaņā ar 35. pantu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 70
Regulas priekšlikums

23. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Šajā regulā norādīto tiesību aktu noteikumu piemērošanu var atteikt tikai tad, ja šāda piemērošana ir klaji pretrunā tiesas atrašanās vietas valsts sabiedriskajai kārtībai.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 35. pantam)

Grozījums

Šajā regulā norādīto **kādas valsts** tiesību aktu noteikumu piemērošanu var atteikt tikai tad, ja šāda piemērošana ir klaji pretrunā tiesas atrašanās vietas valsts sabiedriskajai kārtībai.

Grozījums Nr. 71
Regulas priekšlikums

24. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Ja šī regula paredz valsts tiesību aktu piemērošanu, tas nozīmē, ka tiek piemēroti attiecīgās valsts **materiālo** tiesību **noteikumi**, nevis starptautisko privāto tiesību noteikumi.

Grozījums

Ja šī regula paredz valsts tiesību aktu piemērošanu, tas nozīmē, ka tiek piemēroti attiecīgās valsts tiesību **akti**, nevis starptautisko privāto tiesību noteikumi.

Grozījums Nr. 72
Regulas priekšlikums

25. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis, kurās ir viena vai vairākas tiesību sistēmas – teritoriālo likumu konflikti

Ja vienai dalībvalstij ir vairākas teritoriālās vienības, kurām katrai ir sava tiesību sistēma vai savs noteikumu kopums, kas attiecas uz šajā regulā izskatītajiem jautājumiem,:

(a) jebkura norāde uz šīs dalībvalsts tiesību aktiem, lai noteiktu piemērojamos tiesību aktus saskaņā ar šo regulu, tiek interpretēta kā atsauce uz tiesību aktiem, kas ir spēkā attiecīgajā teritoriālajā vienībā;

Grozījums

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – teritoriālas tiesību normu kolīzijas

1. Ja šajā regulā noteiktie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kuru veido vairākas teritoriālās vienības, kam ir katrai savas tiesību normas attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām, tad attiecīgo teritoriālo vienību, kuras tiesību normas ir piemērojamas, nosaka saskaņā ar minētās valsts iekšējām kolīziju normām.

1a. Ja nav šādu iekšējo kolīziju normu:

(a) lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami saskaņā ar noteikumiem, kuros minēta laulāto pastāvīgā dzīvesvieta, visas atsauces uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauces uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā ir laulāto pastāvīgā dzīvesvieta;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) jebkura norāde uz **pastāvīgo dzīvesvietu šajā dalībvalstī** tiek interpretēta kā atsauce uz **pastāvīgo dzīvesvietu teritoriālajā vienībā**;

(b) jebkura norāde uz **1. punktā minētās valsts tiesību aktiem, lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami saskaņā ar noteikumiem, kuros minēta laulāto pilsonība**, tiek interpretēta kā atsauce uz **tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, ar kuru laulātajiem ir visciešākā saikne**;

(c) **jebkura norāde uz pilsonību attiecas uz teritoriālo vienību, kas noteikta attiecīgās valsts tiesību aktos, vai, ja šādu piemērojamo noteikumu nav, uz teritoriālo vienību, ko izvēlējušās puses, vai, ja šāda izvēle netiek izdarīta, uz teritoriālo vienību, ar kuru laulātajam vai laulātajiem ir visciešākā saikne.**

(c) **lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami saskaņā ar jebkādiem citiem noteikumiem, kuros kā piesaistes kritērijs minēti citi apstākļi, visas atsauces uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauces uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgie apstākļi.**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 36. pantam)

Grozījums Nr. 73

Regulas priekšlikums

25.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

25.a pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – tiesību normu kolīzijas attiecībā uz personu kategorijām

Attiecībā uz valsti, kurai ir divas vai vairāk tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumi, kas saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām ir piemērojami atšķirīgām personu kategorijām, visas atsauces uz šādas valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauces uz tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, kuru nosaka saskaņā ar šajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem. Ja šādu noteikumu nav, piemēro to tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, ar kuru laulātajiem ir visciešākā saikne.

Grozījums Nr. 74

Regulas priekšlikums

25.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

25.b pants

Šīs regulas nepiemērošana iekšējām tiesību normu kolīzijām

Dalībvalstij, kuru veido vairākas teritoriālās vienības, kam ir katrai savas tiesību normas par laulāto mantiskajām attiecībām, šī regula nav jāpiemēro tiesību normu kolīzijām, kas rodas tikai starp šādām vienībām.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 38. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 75

Regulas priekšlikums

26. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Visas ieinteresētās puses, kas nolēmuma atzīšanu strīdā izvirza par būtisku jautājumu, saskaņā ar **Regulas (EK) Nr. 44/2001 [38. līdz 56.] pantā** noteiktajām procedūrām var iesniegt pieprasījumu nolēmuma atzīšanai.

Grozījums

2. Visas ieinteresētās puses, kas nolēmuma atzīšanu strīdā izvirza par būtisku jautājumu, saskaņā ar **31.b līdz 31.o pantā** noteiktajām procedūrām var iesniegt pieprasījumu nolēmuma atzīšanai.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 39. pantam)

Grozījums Nr. 76

Regulas priekšlikums

27. pants – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā **saņēmējas** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai;

Grozījums

(a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā **tās** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, **kurā atzīšana prasīta**;

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 40. pantam)

Grozījums Nr. 78

Regulas priekšlikums

27. pants – c punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) ja tas ir **pretrunā nolēmumam**, kas pieņemts **to pašu pušu prāvā saņēmējā dalībvalstī**;

Grozījums

(c) ja tas ir **nesavienojams ar nolēmumu**, kas **dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu**, pieņemts **tiesvedībā starp tām pašām pusēm**;

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 40. pantam)

Grozījums Nr. 79

Regulas priekšlikums

27. pants – d punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) ja tas ir pretrunā agrākam nolēmumam, kas pieņemts citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī **to pašu pušu prāvā** par to pašu prasību, ar noteikumu, ka agrākais nolēmums atbilst nosacījumiem tā atzīšanai **saņēmējā** dalībvalstī.

Grozījums

(d) ja tas ir **nesavienojams ar agrāku nolēmumu**, kas pieņemts **tiesvedībā** citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī par to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm, ar noteikumu, ka agrākais nolēmums atbilst nosacījumiem tā atzīšanai dalībvalstī, **kurā prasa atzīšanu**.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 40. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 80
Regulas priekšlikums

29. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Nekādos apstākļos **ārvalstī pieņemts nolēmums** nav pārskatāms pēc būtības.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 41. pantam)

Grozījums

Dalībvalstī pieņemts nolēmums nekādos apstākļos nav pārskatāms pēc būtības.

Grozījums Nr. 81
Regulas priekšlikums

30. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Tiesa dalībvalstī, kurā tiek prasīts atzīt nolēmumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, var apturēt tiesvedību, ja nolēmums ir pārsūdzēts parastajā kārtībā.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 42. pantam)

Grozījums

Tiesa dalībvalstī, kurā prasa atzīt nolēmumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, var apturēt tiesvedību, ja **izcelsmes dalībvalstī** nolēmums ir pārsūdzēts vispārējā kārtībā.

Grozījums Nr. 82
Regulas priekšlikums

31. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Vienā dalībvalstī **pieņemti** un **tajā izpildāmi nolēmumi** ir izpildāmi **citās dalībvalstīs atbilstoši Regulas (EK) Nr. 44/2001 [38. – 56. un 58.] pantam.**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 43. pantam)

Grozījums

Nolēmumi, kas pieņemti kādā dalībvalstī un ir izpildāmi minētajā valstī, ir izpildāmi citā dalībvalstī tad, kad pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tie tajā ir pasludināti par izpildāmiem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 31. b līdz 31.o pantā.

Grozījums Nr. 83
Regulas priekšlikums

31.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.a pants

Domicila noteikšana

Lai, piemērojot 31.b līdz 31.o pantā paredzēto procedūru, noteiktu, vai personas domicils ir izpildes dalībvalstī, tiesa, kurā ir celta prasība, piemēro attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 44. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 84
Regulas priekšlikums
31.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.b pants

Vietējo tiesu jurisdikcija

1. *Pieteikumu pasludināt izpildāmību iesniedz izpildes dalībvalsts tiesā vai kompetentajā iestādē, ko attiecīgā dalībvalsts paziņojusi Komisijai saskaņā ar 37. pantu.*

2. *Teritoriālo jurisdikciju nosaka pēc tās puses domicila vietas, pret kuru tiek prasīta izpilde, vai arī pēc izpildes vietas.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 45. pantam)

Grozījums Nr. 85
Regulas priekšlikums
31.c pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.c pants

Procedūra

1. *Pieteikuma iesniegšanas procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti.*

2. *Pieteikuma iesniedzējam izpildes valstī nav jābūt pasta adresei vai pilnvarotam pārstāvim.*

3. *Pieteikumam pievieno šādus dokumentus:*

(a) *nolēmuma kopiju, kas atbilst autentiskuma noteikšanas nosacījumiem;*

(b) *apliecinājumu, ko izdevusi izcelsmes dalībvalsts tiesa vai kompetentā iestāde, izmantojot veidlapu, kas sagatavota saskaņā ar 37.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, neskarot 31.d pantu.*

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 46. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 86
Regulas priekšlikums
31.d pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.d pants**Apliecinājuma neiesniegšana**

1. Ja 31.c panta 3. punkta b) apakšpunktā minētais apliecinājums netiek iesniegts, tiesa vai kompetentā iestāde var noteikt termiņu tā iesniegšanai vai pieņemt līdzvērtīgu dokumentu, vai, ja tā uzskata informāciju par pietiekamu, neprasīt iesniegt apliecinājumu.

2. Pēc tiesas vai kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz dokumentu tulkojumus. Tulkojumus veic persona, kas ir kvalificēta veikt tulkojumus kādā no dalībvalstīm.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 47. pantam)

Grozījums Nr. 87
Regulas priekšlikums
31.e pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.e pants**Izpildāmības pasludināšana**

Nolēmumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir pabeigtas 31. c pantā minētās formalitātes, neveicot 27. pantā paredzēto pārbaudi. Puse, attiecībā uz kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus paskaidrojumus pieteikuma sakarā.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 48. pantam)

Grozījums Nr. 88
Regulas priekšlikums
31.f pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.f pants**Lēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību paziņošana**

1. Lēmumu par izpildāmības pasludināšanas pieteikumu nekavējoties dara zināmu pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar kārtību, kāda noteikta ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Lēmumu par izpildāmības pasludināšanu izsniedz pusei, pret kuru prasa izpildi, pievienojot nolēmumu, ja tas šai pusei vēl nav izsniegts.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 49. pantam)

Grozījums Nr. 89

Regulas priekšlikums

31.g pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.g pants

Lēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību pārsūdzība

1. Jebkura puse var pārsūdzēt nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību.

2. Pārsūdzību iesniedz tiesā, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 37. pantu.

3. Pārsūdzību izskata saskaņā ar normām, kas reglamentē procesuālo kārtību strīdus lietās.

4. Ja puse, pret kuru prasa izpildi, neierodas otrās instances tiesā tiesvedībā saistībā ar pieteikuma iesniedzēja iesniegto pārsūdzību, piemēro 11. pantu, pat ja pusei, pret kuru prasa izpildi, nav domicila nevienā no dalībvalstīm.

5. Pārsūdzību par izpildāmības pasludināšanu iesniedz 30 dienu laikā pēc lēmuma par izpildāmības pasludināšanu izsniegšanas. Ja persona, pret kuru celta izpildīšanas prasība, pastāvīgi dzīvo citā dalībvalstī, nevis tajā kurā pieņemta izpildāmības deklarācija, pārsūdzības termiņš ir 60 dienas, un tas sākas dienā, kad vai nu viņš personiski saņēmis sūtījumu, vai tas piesūtīts viņa dzīvesvietā. Termiņu nevar pagarināt attālumā dēļ.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 50. pantam)

Grozījums Nr. 90

Regulas priekšlikums

31.h pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.h pants

Nolēmuma par pārsūdzību apstrīdēšanas procedūra

Nolēmumu par pārsūdzību var apstrīdēt tikai saskaņā ar procedūru, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 37. pantu.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 51. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 91
Regulas priekšlikums
31.i pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.i pants**Izpildāmības pasludināšanas atteikums vai atsaukšana**

Tiesa, kurā pārsūdzība ir iesniegta saskaņā ar 31.g pantu vai 31.h pantu, atsakās no izpildāmības deklarācijas vai to atceļ tikai ar vienu no 27. pantā sīkāk norādītajiem pamatojumiem. Lēmumu tā pieņem nekavējoties.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 52. pantam)

Grozījums Nr. 92
Regulas priekšlikums
31.j pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.j pants**Tiesvedības apturēšana**

Tiesa, kurā pārsūdzība iesniegta saskaņā ar 31.g vai 31.h pantu, pēc tās personas prasības pieteikuma, pret kuru celta izpildīšanas prasība, pārtrauc tiesvedību, ja nolēmuma izpildāmība pārsūdzības dēļ ir apturēta izcelsmes dalībvalstī.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 53. pantam)

Grozījums Nr. 93
Regulas priekšlikums
31.k pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.k pants**Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi**

1. Ja nolēmums jāatzīst saskaņā ar šo iedaļu, nekas neliedz pieteikuma iesniedzējam izmantot pagaidu pasākumus, tostarp arī aizsardzības pasākumus, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, neprasot izpildāmības pasludināšanu saskaņā ar 31.e pantu.

2. Izpildāmības pasludināšana dod likumīgas tiesības veikt jebkādus aizsardzības pasākumus.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. **Terminā, kas saskaņā ar 31.g panta 5. punktu noteikts izpildāmības pasludināšanas pārsūdzībai, un līdz jebkuras šādas pārsūdzības izlemšanai pret tās puses īpašumu, attiecībā uz kuru prasa izpildi, nedrīkst veikt nekādus izpildes pasākumus, izņemot aizsardzības pasākumus.**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 54. pantam)

Grozījums Nr. 94

Regulas priekšlikums

31.1 pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.1 pants

Daļēja izpildāmība

1. **Ja nolēmums ir pieņemts par vairākām lietām un ja izpildāmību nav iespējams pasludināt attiecībā uz visām lietām, tiesa vai kompetentā iestāde to pasludina attiecībā uz vienu vai vairākām lietām.**

2. **Pieteikuma iesniedzējs var prasīt pasludināt izpildāmību attiecībā uz kādām atsevišķām nolēmuma daļām.**

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 55. pantam)

Grozījums Nr. 95

Regulas priekšlikums

31.m pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.m pants

Juridiskā palīdzība

Pieteikuma iesniedzējs, kurš izcelsmes dalībvalstī ir saņēmis pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izmaksu segšanas, jebkādā izpildāmības pasludināšanas tiesvedībā ir tiesīgs saņemt vislabvēlīgāko juridisko palīdzību vai visplašāko atbrīvojumu no izmaksu segšanas, kādu paredz izpildes dalībvalsts tiesību akti.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 56. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 96
Regulas priekšlikums
31.n pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.n pants**Nodrošinājuma, garantiju vai ķīlas nepieprasīšana**

No puses, kura vienā dalībvalstī lūdz citā dalībvalstī pieņemta nolēmuma atzīšanu, izpildāmību vai izpildi, neprasa nodrošinājumu, garantiju vai ķīlu, lai kā tā arī būtu nosaukta, tādēļ, ka šī puse ir ārvalstnieks vai ka tai izpildes dalībvalstī nav domicila vai dzīvesvietas.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 57. pantam)

Grozījums Nr. 97
Regulas priekšlikums
31.o pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

31.o pants**Maksas, nodokļa vai nodevas neesamība**

Tiesvedībā par izpildāmības pasludināšanu izpildes dalībvalstī nevar uzlikt nekādu maksu, nodokli vai nodevu, ko aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās lietas vērtību.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 58. pantam)

Grozījums Nr. 98
Regulas priekšlikums
32. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Publisku aktu **atzīšana**Publisku aktu **akceptēšana**

1. Vienā dalībvalstī izdoti publiski akti tiek atzīti citās dalībvalstīs, izņemot, ja saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem ir apstrīdēta šo aktu spēkā esamība, un ar noteikumu, ka šāda atzīšana nav pretrunā saņēmējas dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

1. Kādā dalībvalstī sastādītam publiskam aktam citā dalībvalstī ir tāds pats pierādījuma spēks, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmais spēks — ar noteikumu, ka tas nav acīmredzami pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Persona, kas publisku aktu vēlas izmantot citā dalībvalstī, var lūgt, lai iestāde, kas izcelsmes dalībvalstī sastāda publisko aktu, aizpilda veidlapu, kas sagatavota saskaņā ar 37.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, aprakstot pierādījuma spēku, kas publiskajam aktam ir izcelsmes dalībvalstī.

1.a Publiska akta autentiskumu apstrīd izcelsmes dalībvalsts tiesās, un par to lemj atbilstīgi minētās valsts tiesību aktiem. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka citā dalībvalstī, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

1.b Publiskajā aktā reģistrētus juridiskus aktus vai tiesiskās attiecības apstrīd tiesās, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu, un par to lemj saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem atbilstīgi III nodaļai vai 36. pantā minētajiem tiesību aktiem. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka nevienā citā dalībvalstī, izņemot izcelsmes dalībvalsti, attiecībā uz to, kas tiek apstrīdēts, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

1.c Ja tiesvedības iznākums kādas dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu attiecībā uz publiskā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām mantisko seku jomā, tad minētā jautājuma izlemšana ir šīs tiesas jurisdikcijā.

2. Publisku aktu atzīšana nozīmē, ka tiem ir pierādījuma spēks attiecībā uz aktu saturu, kā arī spēkā esamības prezumpcija.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 59. pantam)

Grozījums Nr. 99

Regulas priekšlikums

33. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Vienā dalībvalstī izdoti un izpildāmi publiski akti pēc pieprasījuma tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī atbilstoši Regulas (EK) Nr. 44/2001 38. – 57. pantā paredzētajai procedūrai.

1. Publisks akts, kas ir izpildāms izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tiek pasludināts par izpildāmu citā dalībvalstī saskaņā ar 31.b līdz 31.o pantā paredzēto procedūru.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar **Regulas (EK) Nr. 44/2001 43. un 44. pantu, var atteikties pasludināt** izpildāmības deklarāciju vai **to atcelt** vienīgi tad, ja publiska akta izpilde ir klaji pretrunā **saņēmējas** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

1.a Regulas 31.c panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē iestāde, kas sastādījusi publisko aktu, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar 37.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

2. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar **31.g vai 31.h pantu**, izpildāmības deklarāciju **atsaka** vai **atsauc** vienīgi tad, ja publiska akta izpilde ir klaji pretrunā **izpildes** dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 60. pantam)

Grozījums Nr. 100
Regulas priekšlikums
34. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Tiesas izlīgumu **atzīšana un** izpildāmība

Tiesas izlīgumu izpildāmība

Tiesas izlīgumi, **kas** ir izpildāmi izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras **ieinteresētās** puses **lūguma** tiek **atzīti un** pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī **ar tādiem pašiem nosacījumiem kā publiski akti. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība** saskaņā ar **Regulas (EK) Nr. 44/2001 [42. vai 44.] pantu, var atteikties pasludināt izpildāmības deklarāciju vai to atcelt vienīgi tad, ja tiesas izlīguma izpilde ir klajā pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.**

1. Tiesas izlīgumi, **kuri** ir izpildāmi **to** izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras **ieinteresētās** puses **pieteikuma** tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī saskaņā ar **31.b līdz 31.o pantā izklāstīto procedūru.**

1.a Regulas 31.c panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē tiesa, kura apstiprinājusi izlīgumu vai kurā tas noslēgts, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar 37.c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

1.b Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 31.g vai 31.h pantu, atsakās pasludināt izpildāmības deklarāciju vai to atceļ vienīgi tad, ja tiesas izlīguma izpilde ir klajā pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 61. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 101
Regulas priekšlikums
35. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Sekas attiecībā uz trešām personām

Grozījums

Trešo personu aizsardzība

Grozījums Nr. 102
Regulas priekšlikums
35. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tomēr **dalībvalsts tiesību aktos var paredzēt, ka** laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību aktus **laulātais nevar piemērot attiecībā uz** trešo personu, **ja vienas vai otras** personas pastāvīgā dzīvesvieta ir **šīs dalībvalsts teritorijā un ja nav ievēroti šīs dalībvalsts tiesību aktos paredzētie publicēšanas vai reģistrēšanas nosacījumi, izņemot, ja trešās personas ir bijušas informētas vai tām būtu vajadzējis būt informētām par** laulāto mantiskajām attiecībām **piemērojamajiem tiesību aktiem.**

Grozījums

2. Tomēr **tiesiskajās attiecībās starp vienu laulāto un trešo personu neviens no laulātajiem nevar izmantot laulāto** mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību aktus, **ja gan laulātā, kas atrodas tiesiskās attiecībās ar trešo personu, gan trešās** personas pastāvīgā dzīvesvieta ir **valstī, kas nav valsts, kuras tiesību aktus piemēro** laulāto mantiskajām attiecībām. **Šādā gadījumā minētā laulātā un trešās personas pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktus piemēro tam, kā laulāto mantisko attiecību regulējums ietekmē trešo personu.**

Grozījums Nr. 103
Regulas priekšlikums
35. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. **Tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā atrodas nekustamais īpašums, var paredzēt 2. punktā paredzētajiem noteikumiem analogus noteikumus attiecībā uz tiesiskajām attiecībām starp laulāto un trešo personu saistībā ar šo nekustamo īpašumu.**

Grozījums

3. **Šī panta 2. punktu nepiemēro, ja:**

- (a) **trešā persona bija informēta vai tai bija jābūt informētai par laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamajiem tiesību aktiem; vai**
- (b) **tika izpildītas prasības attiecībā uz laulāto mantisko attiecību reģistrēšanu vai publiskošanu saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā ir gan trešās personas, gan laulātā, kas ir tiesiskās attiecībās ar trešo personu, pastāvīgā dzīvesvieta; vai**
- (c) **darījumos ar nekustamo īpašumu tika izpildītas prasības attiecībā uz laulāto mantisko attiecību reģistrēšanu vai publiskošanu attiecībā uz nekustamo īpašumu atbilstoši tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas nekustamais īpašums.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 104
Regulas priekšlikums
-36. pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-36. pants**Pastāvīgā dzīvesvieta**

1. Šajā regulā uzņēmēj sabiedrības vai citas korporatīvas vai nekorporatīvas struktūras pastāvīgā mītnesvieta ir vieta, kur atrodas tās galvenais birojs.

Tādas fiziskas personas, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbību, pastāvīgā mītnes vieta ir tās galvenās uzņēmējdarbības vieta.

2. Ja tiesiskās attiecības iestājas pārstāvniecības vai citas struktūras darbības gaitā vai ja saskaņā ar līgumu par tā izpildi ir atbildīga šāda filiāle, pārstāvniecība vai struktūra, tad filiāles, pārstāvniecības vai citas struktūras atrašanās vietu uzskata par tās pastāvīgo mītnesvietu.

3. Nosakot pastāvīgo mītnesvietu, atskaites punkts ir brīdis, kad iestājas tiesiskās attiecības.

Grozījums Nr. 105
Regulas priekšlikums

37. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) nosaukumu un kontaktinformāciju tiesām un iestādēm, kurām ir kompetence izskatīt pieteikumus par izpildāmības pasludināšanu saskaņā ar 31.b panta 1. punktu un pārsūdzības par nolēmumiem attiecībā uz šādiem pieteikumiem saskaņā ar 31.g panta 2. punktu;

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 78. panta 1. punkta a) apakšpunktam).

Grozījums Nr. 106
Regulas priekšlikums

37. pants – 1. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(bb) par pārsūdzību pieņemta nolēmuma apstrīdēšanas procedūras, kas minētas 31.h pantā;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 108
Regulas priekšlikums
37. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Informāciju, kas *darīta zināma* saskaņā ar 1. un 2. punktu, **Komisija** dara pieejamu sabiedrībai, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās daudzvalodu tīmekļa vietni.

Grozījums

3. Informāciju, kas *Komisijai paziņota* saskaņā ar 1. un 2. punktu, **tā vienkāršā un saprotamā veidā** dara pieejamu sabiedrībai, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās daudzvalodu tīmekļa vietni.

Dalībvalstis nodrošina, ka informācija šajā daudzvalodu tīmekļa vietnē ir pieejama arī ar jebkādās viņu oficiālajās tīmekļa vietnēs, ko nodrošina galvenokārt, ievietojot saiti uz Komisijas vietni.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 78. panta 3. punktam)

Grozījums Nr. 109
Regulas priekšlikums
37. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Komisija izveido attiecīgo tiesas darbinieku un praktizējošo juristu informēšanas un apmācības instrumentu, šim nolūkam izveidojot interaktīvu interneta portālu visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās, kā arī zināšanu un pieredzes apmaiņas sistēmu.

Grozījums Nr. 110
Regulas priekšlikums
37.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a pants

Saraksta, kas ietver regulas 2. panta 3. punktā minēto informāciju, izveidošana un turpmāka grozīšana

1. Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu paziņojumiem, izveido citu iestāžu un tiesību speciālistu sarakstu, kuri minēti 2. panta 1.a punktā.

2. Dalībvalstis ziņo Komisijai par visām turpmākām izmaiņām attiecībā uz informāciju, kas ir minētajā sarakstā. Komisija attiecīgi groza šo sarakstu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Komisija sarakstu un visus tā turpmākos grozījumus publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. Komisija publisko visu saskaņā ar 1. un 2. punktu sniegto informāciju, izmantojot jebkādas citus piemērotus līdzekļus un jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 79. pantam)

Grozījums Nr. 111**Regulas priekšlikums****37.b pants (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

37.b pants

Regulas 31.c, 32., 33. un 34. pantā minēto apliecinājumu un veidlapu sagatavošana un turpmākā grozīšana

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka un pēc tam groza apliecinājumus un veidlapas, kas minēti 31.c, 32., 33. un 34. pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. c panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 80. pantam)

Grozījums Nr. 112**Regulas priekšlikums****37.c pants (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

37.c pants**Komitoloģija**

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

(Atbilst Regulas (ES) Nr. 650/2012 81. pantam)

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Grozījums Nr. 113
Regulas priekšlikums
39. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Regulas III nodaļas noteikumus piemēro tikai laulātajiem, kas **noslēdz laulību vai norāda savām mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību aktus**, pēc šīs regulas piemērošanas dienas.

Grozījums

3. Regulas III nodaļas noteikumus piemēro tikai laulātajiem, kas pēc šīs regulas piemērošanas dienas

(a) *noslēdz laulību vai*

(b) *norāda savām mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību aktus.*

Vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem, kas noslēgta pirms [šīs regulas piemērošanas datums], arī ir spēkā, ja tā atbilst III nodaļas prasībām vai ja tā – piemērojamo tiesību aktu izvēles laikā atbilstoši starptautisko privāttiesību piemērojamiem noteikumiem – ir spēkā atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem.

P7_TA(2013)0340

Tiesības piekļūt advokātam kriminālprocesa ietvaros un tiesības sazināties pēc aizturēšanas *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par tiesībām piekļūt advokātam kriminālprocesa ietvaros un tiesībām sazināties pēc aizturēšanas (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/34)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2011)0326),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 82. panta 2. punktu saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0157/2011),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Bulgārijas parlamenta, Itālijas Senāta un Portugāles parlamenta sniegto ieguldījumu tiesību akta projekta izstrādē,

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2011. gada 7. decembra atzinumu ⁽¹⁾,
 - pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,
 - ņemot vērā 2013. gada 4. jūnija vēstulē Padomes pārstāvja pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Juridiskās komitejas atzinumu (A7-0228/2013),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2011)0154

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/.../ES par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Direktīvai 2013/48/ES.)

P7_TA(2013)0341

Kredītligumi saistībā ar mājokļa īpašumu *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kredītligumiem saistībā ar mājokļa īpašumu (COM(2011)0142 – C7-0085/2011 – 2011/0062 (COD)) ⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

(2016/C 093/35)

[Grozījums Nr. 117]

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI (*)

Komisijas priekšlikumā

⁽¹⁾ OV C 43, 15.2.2012., 51. lpp.

⁽¹⁾ Pēc tam jautājumu nodeva atpakaļ atbildīgajai komitejai atkārtotai izskatīšanai saskaņā ar 57. panta otrā punkta otro daļu (A7-0202/2012).

(*) Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts treknā slīprakstā; svitrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2013/.../ES

par patērētāju kredītligumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvu 2008/48/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Komisija 2003. gada martā uzsāka procesu, lai apzinātu un izvērtētu ietekmi, ko rada šķēršļi mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu iekšējam tirgum. 2007. gada 18. decembrī Komisija pieņēma Balto grāmatu par ES hipotekāro kredītu tirgu integrāciju. Baltajā grāmatā paziņots par Komisijas nodomu izvērtēt ietekmi, ko cita starpā rada politikas alternatīvas attiecībā uz pirmslīguma informāciju, kredītu datubāzēm, kredītspēju, gada procentu likmi (GPL) un konsultācijām **par kredītligumiem**. Komisija izveidoja ekspertu grupu kredītvēstures jautājumos, lai tā palīdzētu Komisijai sagatavot pasākumus ar mērķi uzlabot kredītdatau pieejamību, salīdzināmību un pilnīgumu. Tika uzsākti arī pētījumi par kredīta starpnieku un tādu iestāžu lomu un darbībām, kas nav kredītiestādes un kas nodarbojas ar mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu piedāvāšanu.
- (2) Saskaņā ar Līgumu **par Eiropas Savienības darbību (LESD)** iekšējais tirgus aptver teritoriju bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču un pakalpojumu brīva aprīte un brīvība veikt uzņēmējdarbību. Ir būtiski radīt pārredzamāku un efektīvāku kredītu tirgu minētajā teritorijā, lai veicinātu pārrobežu darbības attīstību un izveidotu iekšējo tirgu attiecībā uz mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumiem. Pastāv būtiskas atšķirības dažādu dalībvalstu tiesību aktos attiecībā uz darījumdarbības veikšanu, piešķirot mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumus, un kredīta starpnieku un iestāžu, kuras nav kredītiestādes un nodarbojas ar mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu piedāvāšanu, regulēšanā un uzraudzībā. Šādas atšķirības rada šķēršļus, kas ierobežo pārrobežu darbības piedāvājuma un pieprasījuma ziņā, tādējādi samazinot konkurenci un izvēli tirgū, palielinot kredītēšanas izmaksas pakalpojuma sniedzējiem un pat liedzot tiem veikt darījumdarbību.
- (3) Finanšu krīze ir parādījusi, ka tirgus dalībnieku bezatbildīga rīcība var graut finanšu sistēmas pamatus, izraisot visu iesaistīto personu, jo īpaši patērētāju, neuzticēšanos un potenciāli smagas sociālas un ekonomiskas sekas. Daudzi patērētāji ir zaudējuši uzticību finanšu sektoram, un aizņēmēji aizvien biežāk nevar atļauties atmaksāt savus aizņēmumus, **kā rezultātā** pieaug saistību nepildīšanas un piespiedu pārdošanas gadījumu skaits. **Tāpēc G20 valstis deva Finanšu stabilitātes padomei uzdevumu izstrādāt principus pareiziem kredītriska izvērtēšanas standartiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu. Lai gan dažas no lielākajām finanšu krīzes problēmām radās ārpus Savienības, patērētājiem Savienībā ir ievērojams parāda apmērs, kas lielā mērā koncentrēts kredītos saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu. Tādēļ ir lietderīgi nodrošināt, lai Savienības tiesiskais regulējums šajā jomā būtu**

⁽¹⁾ OV C 240, 18.8.2011., 3. lpp.

⁽²⁾ OV C 318, 29.10.2011., 133. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

robusts, atbilstu starptautiskajiem principiem un pienācīgi izmantotu virkni pieejamu instrumentu, kas var ietvert aizdevuma attiecības pret ķīlas vērtību, aizdevuma attiecības pret ienākumu apmēru, parāda attiecības pret ienākumu apmēru vai līdzīgu koeficientu tādu minimālo līmeņu izmantošanu, zem kuriem neviens kredīts nebūtu uzskatāms par pieņemamu, vai citus kompensējošus pasākumus situācijām, kad pamatā esošie riski ir lielāki tieši patērētājiem vai kad tas vajadzīgs, lai novērstu mājāsaimniecību pārmērīgas parādsaistības. Ņemot vērā problēmas, ko izgaismoja finanšu krīze, un lai nodrošinātu efektīvu un konkurētspējīgu iekšējo tirgu, kas dod ieguldījumu finanšu stabilitātē, Komisija savā 2009. gada 4. marta paziņojumā "Impulsi Eiropas atveseļošanai" ir ierosinājusi pasākumus attiecībā uz mājokļa nekustamā īpašuma kredītņēmumiem, tostarp uzticamu kredīstarpniecības regulējumu, saistībā ar mērķi veidot atbildīgus un uzticamus tirgus nākotnē un atjaunot patērētāju uzticēšanos. Komisija savā 2011. gada 13. aprīļa paziņojumā "Akts par vienoto tirgu – Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairo uzticēšanos" atkārtoti apstiprināja savu apņemšanos veicināt efektīvu un konkurētspējīgu iekšējo tirgu.

- (4) Ir konstatēta virkne problēmu ■ hipotēku tirgos Savienībā saistībā ar bezatbildīgu aizdošanu un aizņemšanos ■ un tirgus dalībnieku, tostarp kredīta starpnieku un iestāžu, kas nav kredītiestādes, bezatbildīgas rīcības iespējām. Dažas problēmas saistītas ar kredītiem, kuri denominēti ārvalstu valūtā un kurus patērētāji aizņēmušies minētajā valūtā, lai gūtu labumu no piedāvātās aizņēmuma likmes, taču bez ■ atbildīgas informācijas vai izpratnes par valūtas kursa risku, kas ar to saistīts. Minētās problēmas veicina tirgus un regulatīvie trūkumi, kā arī citi faktori, piemēram, vispārējā ekonomikas situācija un zemo izpratnes līmenis finanšu jomā. Citu problēmu vidū ir neefektīvi, nekonceptīvi ■ režīmi attiecībā uz kredīta starpniekiem un iestādēm, kas nav kredītiestādes un nodarbojas ar mājokļa nekustamā īpašuma kredītu izsniegšanu, vai šādu režīmu pilnīgs trūkums. Apzinātās problēmas varētu izraisīt ievērojamas makroekonomiskos blakusefektus, radīt kaitējumu patērētājiem, darboties kā ekonomiski vai juridiski šķēršļi pārrobežu darbībām un radīt nevienlīdzīgu konkurences apstākļus iesaistīto dalībnieku vidū.
- (5) Lai veicinātu, ka izveidojas labi funkcionējošs iekšējais tirgus ar augstu aizsardzības līmeni patērētājiem attiecībā uz kredītņēmumiem saistībā ar ■ nekustamo īpašumu ■, un lai nodrošinātu, ka patērētāji, kuri vēlas noslēgt tādas līgumus ■, varētu to darīt ar pārliecību, ka iestādes, ar kurām tie sadarbojas, veic savu darbu profesionāli un atbildīgi, vairākās jomās ir jāizveido atbilstīgi saskaņots Savienības tiesiskais regulējums, kurā ņemtu vērā atšķirības kredītņēmumos, kuras jo īpaši rodas no atšķirībām valstu un reģionu nekustamā īpašuma tirgos.
- (6) Tādēļ ar šo direktīvu būtu jāizveido pārredzamāks, efektīvāks un konkurētspējīgāks iekšējais tirgus, izmantojot konsekvētus, elastīgus un godīgus kredītņēmumus saistībā ar nekustamo īpašumu, vienlaikus sekmējot ilgtspējīgu aizdošanu un aizņemšanos, kā arī finansiālu iekļaušanu, un tādējādi nodrošinot augstu aizsardzības līmeni patērētājiem.
- (7) Lai izveidotu patiesu iekšējo tirgu ar augstu un līdzvērtīgu aizsardzības līmeni patērētājiem, šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi, kas maksimāli saskaņoti saistībā ar informācijas sniegšanu pirms kredītņēmuma slēgšanas, izmantojot Eiropas standartizētās informācijas lapu (ESIL), un GPL aprēķināšanu. Tomēr, ņemot vērā kredītņēmumu saistībā ar nekustamo īpašumu specifiku un atšķirības tirgus norisēs un apstākļos dalībvalstīs, jo īpaši attiecībā uz tirgus struktūru un tirgus dalībniekiem, pieejamo produktu kategorijām un kredīta piešķiršanas procesā izmantotajām procedūrām, dalībvalstīm būtu jāatļauj saglabāt vai ieviest noteikumus, kas ir stingrāki nekā šajā direktīvā paredzētie noteikumi, jomās, kuras nav skaidri norādītas kā tādas, kurās veicama maksimāla saskaņošana. Šāda mērķtiecīga pieeja ir vajadzīga, lai neradītu nelabvēlīgu ietekmi uz patērētāju aizsardzības līmeni saistībā ar kredītņēmumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva. Piemēram, būtu jāatļauj dalībvalstīm saglabāt vai pieņemt stingrākus noteikumus attiecībā uz zināšanu un kompetences prasībām darbiniekiem un attiecībā uz instrukcijām ESIL aizpildīšanai.
- (8) Šai direktīvai būtu jāuzlabo iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļi, tuvinot dalībvalstu tiesību aktus un nosakot kvalitātes standartus konkrētiem pakalpojumiem, jo īpaši attiecībā uz kredītu sadali un piešķiršanu ar kreditoru un kredīta starpnieku starpniecību, kā arī veicinot paraugpraksi. Kredītu piešķiršanas pakalpojumu kvalitātes standartu izveidošana obligāti ietver dažu noteikumu ieviešanu attiecībā uz atzīšanu, uzraudzību un prudenciālajām prasībām.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (9) Jomās, uz kurām šī direktīva neattiecas, dalībvalstīm ir brīva izvēle saglabāt vai ieviest valsts tiesību aktus. Dalībvalstis **jo īpaši** var saglabāt vai ieviest valsts noteikumus tādās jomās kā līgumtiesības saistībā ar kredītligumu spēkā esamību, īpašuma **tiesības**, reģistrācija zemesgrāmatā, līgumā iekļaujamā informācija **un tiktāl, cik tie nav reglamentēti ar šo direktīvu**, jautājumi saistībā ar pēclīguma stadiju. **Dalībvalstis var paredzēt, ka puses var izvēlēties novērtētāju vai novērtēšanas uzņēmumu vai notārus, savstarpēji vienojoties. Ņemot vērā dalībvalstīs pastāvošās atšķirības mājokļa nekustamo īpašumu pirkšanas vai pārdošanas procesos, kreditoriem vai kredīta starpniekiem ir iespēja censties saņemt iepriekšējus maksājumus no patērētājiem, pamatojoties uz izpratni, ka tādi maksājumi varētu palīdzēt nodrošināt kredītliguma noslēgšanu vai nekustamā īpašuma pirkumu vai pārdošanu, un pastāv iespēja, ka tāda prakse tiek ļaunprātīgi izmantota, jo īpaši, ja patērētāji nepārzina attiecīgās dalībvalsts prasības un ierasto praksi. Tādēļ ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm noteikt ierobežojumus tādiem maksājumiem.**
- (10) Šī direktīva būtu jāpiemēro neatkarīgi no tā, vai kreditors vai kredīta starpnieks ir juridiska persona vai fiziska persona. Tomēr šai direktīvai nebūtu jāietekmē dalībvalstu tiesības, ievērojot Savienības tiesību aktus, saskaņā ar šo direktīvu ļaut darboties kā kreditoriem vai kredīta starpniekiem tikai juridiskām personām vai konkrētu veidu juridiskām personām.
- (11) **Tā kā** patērētāji un uzņēmumi nav vienādā stāvoklī, tiem nav nepieciešams vienāds aizsardzības līmenis. Lai gan ir svarīgi garantēt patērētāju **tiesības** , **paredzot** noteikumus, no kuriem nevar atkāpties ar līgumu, ir saprātīgi ļaut uzņēmumiem un organizācijām slēgt citus līgumus. ■
- (12) Patērētāja definīcijai būtu jāattiecas uz fiziskām personām, kuras rīkojas ārpus savas saimnieciskās vai profesionālās darbības. Tomēr tādu līgumu gadījumā, kuriem ir divējādi mērķi un kas noslēgti daļēji saistībā ar personas saimniecisko vai profesionālo darbību un daļēji ārpus tās, un kuros ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistītais mērķis ir tik ierobežots, ka nav dominējošs līguma kopējā kontekstā, minētā persona arī būtu jāuzskata par patērētāju.
- (13) Lai gan šī direktīva reglamentē kredītligumus, kuri attiecas vienīgi vai galvenokārt uz mājokļa nekustamo īpašumu, tas neliedz dalībvalstīm attiecināt saskaņā ar šo direktīvu pieņemto pasākumu piemērošanu patērētāju aizsardzībai attiecībā uz kredītligumiem, kas saistīti ar citiem nekustamā īpašuma veidiem, vai citādi reglamentēt šādus kredītligumus.
- (14) Šajā direktīvā izklāstītās definīcijas nosaka saskaņošanas darbības jomu. Tāpēc dalībvalstu pienākumi transponēt šo direktīvu būtu jāattiecina tikai uz tās darbības jomu, kā noteikts minētajās definīcijās. Piemēram, dalībvalstu pienākumi transponēt šo direktīvu tiek attiecināti tikai uz kredītligumiem, kas noslēgti ar patērētājiem, proti, ar fiziskām personām, kuras darījumos, uz ko attiecas šī direktīva, rīkojas nolūkos, kas nav saistīti ar to saimniecisko vai profesionālo darbību. Tāpat dalībvalstīm ir pienākums transponēt šīs direktīvas noteikumus, kuri regulē to personu darbību, kas rīkojas kā direktīvā definētais kredīta starpnieks. Tomēr šai direktīvai nebūtu jāskar tas, kā dalībvalstis saskaņā ar Savienības tiesību aktiem piemēro šo direktīvu jomās, kuras neietilpst tās darbības jomā. Turklāt šajā direktīvā izklāstītajām definīcijām nebūtu jāskar dalībvalstu iespēja valsts tiesību aktos pieņemt konkrētiem mērķiem paredzētas apakšdefinīcijas ar noteikumu, ka tās vēl arvien atbilst šajā direktīvā izklāstītajām definīcijām. Piemēram, būtu jāļauj dalībvalstīm noteikt valsts tiesību aktos kredīta starpnieku apakškategorijas, kas nav noteiktas šajā direktīvā, ja šādas apakškategorijas ir vajadzīgas valsts līmenī, piemēram, lai diferencētu zināšanu un kompetences līmeņu prasības, kas jāizpilda dažādiem kredīta starpniekiem.
- (15) Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt, lai patērētājiem, kas noslēdz kredītligumus, kuri saistīti ar **nekustamo īpašumu**, būtu augsts aizsardzības līmenis. Tāpēc tai būtu jāattiecas uz kredītiem, kuri nodrošināti ar nekustamo īpašumu **neatkarīgi no kredīta mērķa, refinansēšanas līgumiem vai citiem kredītligumiem, kas īpašniekam vai līdzīpašniekam palīdzētu saglabāt tiesības uz nekustamo īpašumu vai zemi, un kredītiem, kurus izmanto, lai iegādātos nekustamo īpašumu kādā dalībvalstī, tostarp kredītiem, kuriem nav jāveic kapitāla atmaksa vai, izņemot, ja dalībvalstis ir spēkā atbilstīgs alternatīvs regulējums, tiem, kuru mērķis ir nodrošināt pagaidu finansējumu posmā starp viena nekustamā īpašuma pārdošanu un cita iegādi un nodrošinātiem kredītiem ar mērķi atjaunot mājokļa nekustamo īpašumu** ■ .

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (16) Šī direktīva nebūtu jāpiemēro dažiem kredītliģumiem, **saskaņā ar kuriem kreditors veic vienreizēju maksājumu, periodiskus maksājumus vai citus kredīta izmaksas veidus apmaiņā pret summu, ko iegūst no nekustamā īpašuma pārdošanas**, un kuru galvenais mērķis ir veicināt patēriņu, piemēram, kapitāla atbrīvošanas produktus vai citus līdzvērtīgus specializētus produktus. Šādiem kredītliģumiem ir īpašas iezīmes, kas neietilpst šīs direktīvas darbības jomā. Piemēram, tiem nepiemēro patērētāja kredīspējas izvērtēšanu, jo kreditors veic maksājumus patērētājam un nevis otrādi. Šādam darījumam *inter alia* būtu nepieciešama arī būtiski atšķirīga pirmsliģuma informācija. Turklāt citi produkti, piemēram, mājokļa reversie kredīti, kam piemīt reversajām vai mūža hipotēkām pielīdzināmas funkcijas, neietver kredīta piešķiršanu, tādējādi paliekot ārpus šīs direktīvas darbības jomas. ■
- (17) Šai direktīvai nebūtu jāattiecas arī uz citiem precīzi uzskaitītiem nišas kredītliģumu veidiem, kuri pēc savas būtības un saistītajiem riskiem atšķiras no standarta hipotekārajiem kredītiem, un tādēļ tiem ir vajadzīga īpaši pielāgota pieeja, jo īpaši kredītliģumiem, kas ir tiesā vai citā likumīgā iestādē panākta izliģuma rezultāts, un dažu veidu kredītliģumiem, ja kredītu piešķir darba devējs saviem darba ņēmējiem noteiktos apstākļos, kā jau ir noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/48/EK (2008. gada 23. aprīlis) par patēriņa kredītliģumiem⁽¹⁾. Ir atbilstīgi ļaut dalībvalstīm neieklaut dažus kredītliģumus, piemēram, tādus, ko piešķir ierobežotam klientu lokam, piemērojot labvēliģākus nosacījumus, vai ko piedāvā krājaizdevu sabiedrības, ar noteikumu, ka ir spēkā atbilstīgi alternatīvi pasākumi, lai nodrošinātu, ka politikas mērķus attiecībā uz finanšu stabilitāti un iekšējo tirgu var sasniegt, nekavējot finansiālo iekļaušanu un kredītu pieejamību. Kredītliģumiem, atbilstīgi kuriem patērētājs vai patērētāja ģimenes loceklis nevar attiecīgo nekustamo īpašumu apdzīvot kā māju, dzīvokli vai citu pastāvīgu dzīvesvietu, un ja īpašums tiek apdzīvots kā māja, dzīvoklis vai cita pastāvīga dzīvesvieta, pamatojoties uz īres liģumu, piemīt riski un iezīmes, kas atšķiras no standarta kredītliģumiem un tādēļ tiem var būt nepieciešams pielāgotāks regulējums. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai tādus kredītliģumus neieklaut šīs direktīvas darbības jomā, ja tajās ir spēkā atbilstīgi valsts tiesību akti.
- (18) Nenodrošinātiem kredītliģumiem, kuru mērķis ir mājokļa nekustamā īpašuma atjaunošana un kuru kredīta kopsumma ir lielāka par EUR 75 000, vajadzētu būt Direktīvas 2008/48/EK darbības jomā, lai nodrošinātu līdzvērtīgu aizsardzības līmeni minētajiem patērētājiem un izvairītos no regulējuma plaisas starp minēto direktīvu un šo direktīvu. Tādēļ Direktīva 2008/48/EK būtu attiecīgi jāgroza.
- (19) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, Savienības **tiesiskajam** regulējumam attiecībā uz mājokļa nekustamā īpašuma kredītliģumiem būtu jāatbilst citiem Savienības tiesību aktiem un tie jāpapildina, jo īpaši patērētāju aizsardzības un prudenciālas uzraudzības jomā. **Dažām būtiskām** definīcijām, **tostarp tādām definīcijām kā** ■ "patērētājs" ■ un "pastāvīgs informācijas nesējs", kā arī pamatjēdzieniem, ko izmanto standarta informācijā, lai apzīmētu kredīta finansiālās iezīmes, **tostarp** "kopējā summa, kas jāmaksā patērētājam" un ■ "aizņēmuma likme" ■, vajadzētu atbilst Direktīvā 2008/48/EK izklāstītajām definīcijām tā, lai viena un tā pati terminoloģija attiektos uz tāda paša veida faktiem neatkarīgi no tā, vai kredīts ir patēriņa kredīts vai kredīts saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu. Tādēļ dalībvalstīm, transponējot šo direktīvu, būtu jānodrošina piemērošanas un interpretācijas ■ konsekvence **attiecībā uz minētajām būtiskajām definīcijām un pamatjēdzieniem**.
- (20) Lai patērētājiem nodrošinātu konsekventu regulējumu kredītu jomā, kā arī, lai samazinātu administratīvo slogu kreditoriem un kredīta starpniekiem, šīs direktīvas pamatstrukturāi vajadzētu būt līdzīgai Direktīvas 2008/48/EK strukturāi, **kad tas iespējams**, jo īpaši attiecībā uz to, ka informācija, kas iekļauta reklamā attiecībā uz mājokļa nekustamā īpašuma kredītliģumiem, ■ ir patērētājam jāsniedz, izmantojot uzskatāmu piemēru, ka ir jāsniedz patērētājam sīki izstrādāta pirmsliģuma informācija ■, kas nododama patērētājam, izmantojot standartizētās

(1) OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

informācijas lapu, ka patērētājam **jāsaņem** pienācīgi paskaidrojumi pirms kredītliguma **noslēgšanas, ka ir jānosaka kopēja bāze, lai aprēķinātu GPL, izņemot maksu par notāra pakalpojumiem**, un ka kreditoriem jāizvērtē patērētāja kredītspēja pirms kredīta **piešķiršanas**. Tāpat būtu jānodrošina kreditoriem nediskriminējoša piekļuve attiecīgajām kredītu datubāzēm, lai radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ievērojot noteikumus, kas noteikti Direktīvā 2008/48/EK. Līdzīgi Direktīvai 2008/48/EK šai direktīvai būtu jānodrošina visu kreditoru, kas nodarbojas ar nekustamā īpašuma kredītligumu piedāvāšanu, atbilstīgs **atzīšanas process** un uzraudzība un būtu jānosaka prasības attiecībā uz mehānismu izveidi strīdu izšķiršanai ārpus tiesas kārtībā un piekļuvi šiem mehānismiem.

- (21) Šai direktīvai būtu jāpapildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/65/EK (2002. gada 23. septembris) par patēriņa finanšu pakalpojumu tālpārdošanu⁽¹⁾, kas nosaka, ka **tālpārdošanas gadījumā** patērētājs ir jāinformē par to, vai pastāv vai nepastāv tiesības atteikties no līguma, un jāparedz atteikuma tiesības. Tomēr, lai gan Direktīvā 2002/65/EK ir paredzēta iespēja, ka piegādātājs paziņo pirmslīguma informāciju pēc līguma noslēgšanas, šāda pieeja būtu nelietderīga attiecībā uz mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumiem, ņemot vērā finanšu saistību būtisko nozīmi patērētājam. **Šai direktīvai nebūtu jāietekmē valstu vispārējās līgumtiesības, piemēram, noteikumi par līguma spēkā esamību, sagatavošanu vai sekām, ciktāl vispārējo līgumtiesību aspekti šajā direktīvā nav reglamentēti.**
- (22) Vienlaikus ir svarīgi ņemt vērā mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu specifiku, kas attaisno diferencētas pieejas izmantošanu. Ņemot vērā mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu būtību un iespējamās sekas, kas skar patērētāju, reklāmas materiāliem un individualizētai pirmslīguma informācijai būtu jāietver **atbilstīgi** īpaši brīdinājumi par risku, piemēram, **kā valūtas kursa svārstības varētu ietekmēt to, kas patērētājam jāatmaksā, un, ja dalībvalstis to uzskata par lietderīgu**, par nodrošinājuma došanas būtību un sekām. Ņemot vērā noteikumus, kas, ievērojot brīvprātības principu, šajā mājokļu aizdevumu nozarē jau ir pastāvējuši līdz šim, papildus individualizētai pirmslīguma informācijai visu laiku vajadzētu būt pieejamai arī vispārējai pirmslīguma informācijai. Turklāt ir **attaisnojama** diferencēta pieeja, lai ņemtu vērā finanšu krīzes laikā gūto pieredzi, un lai nodrošinātu, ka kredīta piešķiršanas process tiek uzsākts atbilstīgā veidā. Šajā ziņā būtu jāpastiprina noteikumi par kredītspējas izvērtējumu salīdzinājumā ar patēriņa kredītu, kredīta starpniekiem būtu jāatklāj precīzāka informācija par savu statusu un attiecībām ar kreditoriem, lai atklātu iespējamus interešu konfliktus, un būtu pienācīgi jāatzīst un jāuzrauga visas nekustamā īpašuma kredītligumu slēgšanā iesaistītās puses.
- (23) Ir jāreglamentē dažas papildu jomas, lai atspoguļotu ar mājokļa nekustamo īpašumu saistīto kredītu specifiku. Ņemot vērā darījuma būtisko nozīmi, ir jānodrošina, ka patērētāju rīcībā ir pietiekams – vismaz septiņu dienu ilgs – laiks pārdomām, lai apsvērtu sekas. Dalībvalstīm vajadzētu būt elastībai šo pietiekamo laiku noteikt vai nu kā pārdomu laiku pirms kredītliguma noslēgšanas, vai kā atteikuma laiku pēc kredītliguma noslēgšanas, vai arī kā abu iespēju apvienojumu. Ir atbilstīgi, lai dalībvalstīm būtu elastība noteikt pārdomu laiku par saistošu patērētājam uz laikposmu, kas nepārsniedz 10 dienas, savukārt lai citos gadījumos patērētājiem, kuri vēlas darījumu turpināt pārdomu laikā, būtu iespēja to darīt, un lai juridiskās noteiktības labad saistībā ar īpašuma darījumiem dalībvalstīm būtu iespēja nodrošināt, ka pārdomu laiks vai atteikuma tiesības izbeidzas, ja patērētājs veic kādu rīcību, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem nozīmē tādu īpašumtiesību izveidi vai tālāk nodošanu, kuras saistītas ar līdzekļiem, kas iegūti ar kredītligumu, vai kuras tādus līdzekļus izmanto, vai, atbilstīgā gadījumā, nodod attiecīgos līdzekļus trešai personai.

⁽¹⁾ OV L 271, 9.10.2002., 16. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (24) Ņemot vērā mājokļa nekustamā īpašumu kredītligumu īpašās iezīmes, kreditoriem ir ierasta prakse piedāvāt patērētājiem tādu produktu vai pakalpojumu kopumu, kurus var nopirkt līdz ar kredītligumu. Tādēļ, tā kā tādi līgumi ir svarīgi patērētājiem, ir atbilstīgi noteikt konkrētus noteikumus par sasaistīšanas darbībām. Kredītliguma apvienošana paketē ar vienu vai vairākiem citiem finanšu pakalpojumiem vai produktiem ir veids, kā kreditori var dažādot savu piedāvājumu un viens ar otru konkurēt, ar noteikumu, ka paketes komponentus var nopirkt arī atsevišķi. Lai gan kredītligumu apvienošana paketēs ar vienu vai vairākiem citiem finanšu pakalpojumiem vai produktiem var sniegt ieguvumu patērētājiem, tā var negatīvi ietekmēt patērētāju mobilitāti un viņu spējas veikt uz informāciju balstītu izvēli, izņemot, ja paketes komponentus var nopirkt atsevišķi. Ir svarīgi novērst tādas darbības, piemēram, dažu produktu sasaistīšanu, kuru rezultātā patērētāji tiek mudināti noslēgt kredītligumus, kas neatbilst viņu interesēm, tomēr neierobežojot produktu kompleksu piedāvāšanu, kas var radīt patērētājiem priekšrocības. Tomēr dalībvalstīm būtu jāturpina cieši uzraudzīt finanšu pakalpojumu privātpersonām tirgu, lai nodrošinātu, ka komplektēšanas darbības nekropļo patērētāju izvēli un konkurenci tirgū.
- (25) Parasti sasaistīšanas darbības nebūtu jāatļauj, izņemot, ja finanšu pakalpojumu vai produktu, kas piedāvāts kopā ar kredītligumu, nevarētu piedāvāt atsevišķi, jo tas ir kredītā pilnīgi iekļauta daļa, piemēram, nodrošināta pārtēriņa kredīta gadījumā. Citos gadījumos tomēr var būt pamatoti tas, ka kreditori piedāvā vai pārdod kredītligumu vienā paketē ar maksājumu kontu, krājkontu, ieguldījumu produktu vai pensijas produktu, piemēram, ja kontā esošais kapitāls tiek izmantots, lai atmaksātu kredītu, vai ir priekšnoteikums, lai apvienotu līdzekļus kredīta saņemšanai, vai situācijās, kad, piemēram, ieguldījumu produkts vai privātās pensijas produkts kalpo kā papildu nodrošinājums kredīta nodrošināšanai. Lai gan ir pamatoti tas, ka kreditoriem ir iespēja pieprasīt, lai patērētājam būtu atbilstīga apdrošināšanas polise ar mērķi garantēt kredīta atmaksāšanu vai apdrošināt nodrošinājuma vērtību, patērētājam vajadzēt būt iespējai izvēlēties savu apdrošināšanas sniedzēju, ar noteikumu, ka viņa apdrošināšanas polisei ir līdzvērtīgs garantijas līmenis kā kreditora piedāvātajai apdrošināšanas polisei. Turklāt dalībvalstis var pilnīgi vai daļēji standartizēt apdrošināšanas līgumu piedāvāto segumu, lai atvieglotu dažādu piedāvājumu salīdzināšanu patērētājiem, kuri vēlas veikt šādus salīdzināšanu.
- (26) Ir svarīgi nodrošināt, ka mājokļa nekustamais īpašums tiek pienācīgi novērtēts gan pirms kredītliguma noslēgšanas, gan saistību nepildīšanas gadījumā, jo īpaši, ja novērtējums ietekmē patērētāja atlikušās saistības saistību neizpildes gadījumā. Dalībvalstīm tāpēc būtu jānodrošina, ka ir ieviesti uzticami vērtēšanas standarti. Lai vērtēšanas standartus uzskatītu par uzticamiem, tajos būtu jāņem vērā starptautiski atzīti vērtēšanas standarti, jo īpaši tie, kurus izstrādājusi Starptautiskā vērtēšanas standartu komiteja, Eiropas vērtētāju apvienību grupa vai Karaliskā zvērinātu vērtētāju iestāde. Šie starptautiski atzītie vērtēšanas standarti ietver augsta līmeņa principus, kas, cita starpā, prasa, lai kreditori pieņemtu un ievērotu atbilstīgus iekšējā riska pārvaldības un nodrošinājuma pārvaldības procesus, kas ietver pareizus novērtējuma procesus, lai pieņemtu novērtējuma standartus un metodes, kuru rezultātā tiek gūti reālistiski un pamatoti īpašuma novērtējumi ar mērķi nodrošināt, ka visi novērtējuma ziņojumi tiek sagatavoti ar pienācīgām profesionālām prasēm un rūpību un ka novērtētāji atbilst konkrētām kvalifikācijas prasībām, un lai attiecībā uz nodrošinājumu saglabātu atbilstīgu novērtējuma dokumentāciju, kas būtu vispusīga un ticama. Šajā sakarībā ir arī vēlams nodrošināt mājokļa nekustamā īpašuma tirgu pienācīgu uzraudzību un to, ka tādu noteikumu mehānismi būtu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību⁽¹⁾. Šīs direktīvas noteikumus, kas attiecas uz īpašuma vērtēšanas standartiem, var ievērot, piemēram, izmantojot tiesību aktus vai pašregulāciju.
- (27) Ņemot vērā būtiskās sekas, ko kreditoriem, patērētājiem un, iespējams, finanšu stabilitātei, rada piespiedu atsavināšana, ir piemēroti mudināt kreditorus proaktīvi risināt kredītrisku agrīnā tā rašanās stadijā un panākt, ka tiek ieviesti pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka kreditori izrāda saprātīgu iecietību un veic atbilstīgus centienus atrisināt situāciju ar citiem līdzekļiem, pirms viņi uzsāk piespiedu atsavināšanas procedūru. Ja

⁽¹⁾ OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

iespējams, būtu jāatrod tādi risinājumi, kuros ņem vērā patērētāja praktiskos apstākļus un pamatotas vajadzības viņa uzturēšanās izdevumiem. Ja pēc tam, kad ir pabeigta piespiedu atsavināšanas procedūra, vēl ir palicis nenomaksāts parāds, dalībvalstīm būtu jānodrošina minimālo dzīves apstākļu aizsardzība un jāievieš pasākumi parāda atmaksas atvieglošanai, vienlaikus novēršot pārmērīgi lielas parādsaistības ilgtermiņā. Vismaz tad, ja par nekustamo īpašumu iegūtā cena ietekmē patērētāja parāda summu, dalībvalstīm būtu jāmudina kreditori veikt pamatotus pasākumus, lai tirgus apstākļu kontekstā iegūtu labāko cenu par piespiedu kārtā atsavināto nekustamo īpašumu. Dalībvalstīm nebūtu jāliedz kredītliguma pusēm skaidri vienoties, ka pietiek ar nodrošinājuma nodošanu kreditoram, lai atmaksātu kredītu .

- (28) Starpnieki bieži iesaistās vēl citās darbībās, **ne tikai** kredīstarpniecībā, jo īpaši apdrošināšanas starpniecībā vai ieguldījumu pakalpojumu sniegšanā. Tādēļ ar šo direktīvu būtu jānodrošina arī zināma saskaņotība ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/92/EK (2002. gada 9. decembris) par apdrošināšanas starpniecību ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem ⁽²⁾. **Jo īpaši** – lai vienkāršotu kredīta starpnieka reģistrācijas procesu un veiktu pārrobežu darbību – **attiecībā uz kredītiestādēm, kas atzītas saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, un citām finanšu iestādēm, kam piemēro līdzvērtīgu atzīšanas režīmu saskaņā ar valsts tiesību aktiem, nebūtu jāpieprasa atsevišķa atzīšana, lai tās darbotos kā kredīta starpnieks. Pilnīga un neierobežota atbildība, ko uztic kreditoriem un kredīta starpniekiem attiecībā uz piesaistīto kredīta starpnieku vai iecelto pārstāvju darbībām, būtu jāattiecina tikai uz darbībām šīs direktīvas darbības jomā, izņemot, ja dalībvalstis izvēlas attiecināt minēto atbildību arī uz citām jomām.**
- (29) **Lai palielinātu patērētāju spēju pašiem pieņemt apzinātus lēmumus par aizņēmumiem un rīkoties atbildīgi attiecībā uz parādsaistībām, dalībvalstīm būtu jāveicina pasākumi ar mērķi sekmēt patērētāju izglītošanu jautājumos par atbildīgu aizņemšanos un parādsaistību pārvaldību, jo īpaši attiecībā uz hipotekārajiem kredītligumiem. Ir īpaši svarīgi palīdzēt orientēties tiem patērētājiem, kuri ņem hipotekāro kredītu pirmoreiz. Šajā sakarībā Komisijai būtu jāapzina paraugprakses piemēri, lai būtu vieglāk izstrādāt turpmākus pasākumus ar mērķi uzlabot patērētāju informētību finanšu jautājumos.**
- (30) **Tā kā ar aizņemšanos ārvalstīs saistās būtiski riski, ir jāparedz pasākumi, lai nodrošinātu, ka patērētāji apzinās risku, ko viņi uzņemas, un lai patērētājam būtu iespēja ierobežot valūtas kursa riska ietekmi kredīta darbības laikā. Risku varētu ierobežot vai nu dodot patērētājam tiesības mainīt kredīta valūtu, vai ar citiem pasākumiem, piemēram, maksimālajām robežvērtībām vai brīdinājumiem, ja pēdējie ir pietiekami, lai ierobežotu valūtas kursa risku.**
- (31) Piemērojamam tiesiskajam regulējumam būtu jāsniedz patērētājiem pārlicība, ka kreditori, kredīta starpnieki **un ieceltie pārstāvji ievēro** patērētāja intereses, **pamatojoties uz informāciju, kas kreditoram, kredīta starpniekam un ieceltajam pārstāvim pieejama konkrētajā brīdī, un pamatotiem pieņēmumiem par riskiem attiecībā uz patērētāja situāciju piedāvātā kredītliguma darbības laikā. Tas, cita starpā, varētu nozīmēt to, ka kreditori nedrīkstētu kredītu piedāvāt tā, lai tirgvedība būtiski mazinātu vai varētu mazināt patērētāja spēju rūpīgi izvērtēt iespēju ņemt kredītu, vai ka kreditors kredīta piešķiršanu nedrīkstētu izmantot kā galveno tirgvedības metodi, piedāvājot patērētājiem preces, pakalpojumus vai nekustamo īpašumu. Svarīgs aspekts, lai nodrošinātu šādu patērētāju uzticību, ir prasība nodrošināt šajā nozarē augstu taisnīguma, godīguma un profesionalitātes līmeni, **interesu konfliktu, tostarp atbildības radītu interešu konfliktu atbilstīgu pārvaldību, un prasība sniegt patērētāju interesēm maksimāli atbilstīgas konsultācijas.****
- (32) **Būtu jānodrošina, ka attiecīgajiem kreditoru, kredīta starpnieku un iecelto pārstāvju darbiniekiem ir atbilstīgs zināšanu un kompetences līmenis, lai sasniegtu augstas pakāpes profesionalitāti. Tādēļ šajā direktīvā būtu jāiekļauj prasība, ka attiecīgas zināšanas un kompetence jāpierāda uzņēmuma līmenī, pamatojoties uz šajā direktīvā noteiktajām minimālajām zināšanu un kompetences prasībām. Dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei ieviest vai saglabāt šādas prasības, kas piemērojamas atsevišķām fiziskām personām. Dalībvalstīm vajadzētu spēt atļaut**

⁽¹⁾ OV L 9, 15.1.2003., 3. lpp.

⁽²⁾ OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

kredītoriem, kredīta starpniekiem un ieceltajiem pārstāvjiem diferencēt minimālos zināšanu prasību līmeņus atbilstīgi to iesaistei konkrētu pakalpojumu vai procesu īstenošanā. Šajā kontekstā darbinieki ietver ārpalpojumu sniedzošus darbiniekus, kas darbojas kreditora, kredīta starpnieka vai ieceltu pārstāvju vārdā vai interesēs, kā arī viņu darbiniekus. Piemērojot šo direktīvu, starp darbiniekiem, kas tieši iesaistījušies darbībā, uz kurām attiecas šīs direktīvas darbības joma, būtu jāietver gan darījumu nodaļas darbinieki, gan operāciju nodrošinājuma nodaļas darbinieki, tostarp vadība, kas pilda svarīgu lomu kredītīguma procesā. Personas, kuras veic atbalsta funkcijas, kas nav saistītas ar kredītīguma procesu (piemēram, darbinieki, kas strādā cilvēkresursu jomā, informācijas un saziņas tehnoloģiju personāls), nebūtu jāuzskata par darbiniekiem saskaņā ar šo direktīvu.

- (33) Ja kreditors vai kredīta starpnieks sniedz savus pakalpojumus citas dalībvalsts teritorijā saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību, piederības dalībvalstij vajadzētu būt atbildīgai par darbiniekiem piemērojamā minimālā zināšanu un kompetences prasību līmeņa noteikšanu. Tomēr uzņēmējam dalībvalstīm, kas to uzskata par vajadzīgu, dažās konkrētās jomās vajadzētu spēt noteikt pašām savas kompetences prasības, kuras piemērojamas kredītoriem un kredīta starpniekiem, kas sniedz pakalpojumus minētās dalībvalsts teritorijā saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību.
- (34) Tā kā ir svarīgi nodrošināt, ka zināšanu un kompetences prasības tiek piemērotas un ievērotas praksē, dalībvalstīm būtu jāprasa, lai kompetentās iestādes uzrauga kreditorus, kredīta starpniekus un ieceltos pārstāvjus, un būtu jāpilnvaro tās iegūt šādus pierādījumus, kas tām vajadzīgi, lai ticami izvērtētu atbilstību.
- (35) Veidam, kādā kreditori, kredīta starpnieki un ieceltie pārstāvji atalgo savus darbiniekus, vajadzētu būt vienam no galvenajiem aspektiem, kas nodrošina patērētāju uzticēšanos finanšu nozarē. Šajā direktīvā paredzēti noteikumi par darbinieku atalgojumu ar mērķi ierobežot noteikumiem neatbilstīgas pārdošanas darbības un nodrošināt, lai veids, kādā tiek atalgoti darbinieki, nekavētu izpildīt pienākumu ņemt vērā patērētāja intereses. Jo īpaši kredītoriem, kredīta starpniekiem un ieceltajiem pārstāvjiem nebūtu jāveido sava atalgojuma politika veidā, kas stimulē viņu darbiniekus noslēgt noteikta skaita vai veida kredītīgumus vai piedāvāt patērētājiem īpašus papildpakalpojumus, pienācīgi neņemot vērā patērētāja intereses un vajadzības. Šajā kontekstā dalībvalstis var uzskatīt par vajadzīgu nolemt, ka konkrēta prakse, piemēram, piesaistītie starpnieki, kas iekasē maksu, ir pretrunā patērētāja interesēm. Dalībvalstīm arī vajadzētu spēt precizēt, ka darbinieku saņemtais atalgojums nav atkarīgs no to kredītīgumu likmes vai veida, kurus noslēdz ar patērētāju.
- (36) Šajā direktīvā ir paredzēti saskaņoti noteikumi par zināšanu un kompetences jomām, kas kreditoru, kredīta starpnieku un iecelto pārstāvju darbiniekiem būtu nepieciešamas saistībā ar kredītīguma izstrādāšanu, piedāvāšanu, piešķiršanu un starpniecību. Šajā direktīvā nav paredzēti īpaši pasākumi, kas tieši saistīti ar profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, ko persona ieguvusi vienā dalībvalstī, lai izpildītu zināšanu un kompetences prasības citā dalībvalstī. Tādēļ būtu jāturpina piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu⁽¹⁾ attiecībā uz atzīšanas nosacījumiem un kompensācijas pasākumiem, ko uzņēmēja dalībvalsts var pieprasīt personai, kuras kvalifikācija nav iegūta tās jurisdikcijā.
- (37) Kreditori un kredīta starpnieki mēdz izmantot reklāmas, kuras bieži vien ietver īpašus noteikumus un nosacījumus ar mērķi piesaistīt patērētāju konkrētam produktam. Tādēļ patērētājiem vajadzētu būt aizsargātiem pret negodīgām vai maldinošām reklāmas darbībām, un vajadzētu dot viņiem iespēju reklāmas salīdzināt. Ir nepieciešami īpaši noteikumi par reklāmu saistībā ar kredītīgumiem un to datu sarakstu, kuri jāiekļauj patērētājiem paredzētās reklāmās un noieta veicināšanas pasākumu materiālos, **ja tāda reklāma norāda procentu likmes vai jebkādas datus**

(1) OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

par kredīta izmaksām, lai patērētāji varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus. **■** Dalībvalstīm būtu jāsauglabā brīva izvēle ieviest vai saglabāt savos tiesību aktos informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz reklāmām, kurās nav norādīta procentu likme vai nav nekādu datu par kredīta izmaksām. **Jebkuros tādos noteikumos būtu jāņem vērā mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu specifika. Jebkurā gadījumā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/29/EK (2005. gada 11. maijs), kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem ⁽¹⁾, būtu jānodrošina, ka kredītligumu reklāma nerada nepareizu priekšstatu par produktu.**

- (38) Reklāmai ir tendence koncentrēties uz vienu vai vairākiem produktiem, taču patērētājiem vajadzētu dod iespēju pieņemt lēmumu, pārzinot visu kredītu produktu piedāvājumu klāstu. **Šajā** sakarībā vispārīgai informācijai ir svarīga loma patērētāja izglītošanā **attiecībā uz** informāciju par pieejamo produktu un pakalpojumu plašo klāstu **■** un to galvenajām iezīmēm. Tāpēc patērētājiem vajadzētu būt iespējai jebkurā laikā piekļūt vispārējai informācijai par pieejamajiem **■** kredītu produktiem. **Ja šī prasība nav piemērojama nepiesaistītajiem kredīta starpniekiem, tam nebūtu jāskar viņu pienākums sniegt patērētājiem individualizētu pirmslīguma informāciju.**
- (39) Lai nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus un lai dotu iespēju patērētājiem pieņemt lēmumu, pamatojoties uz piedāvāto kredītproduktu specifiku, nevis izplatīšanas veidu, ar kādu šādi kredītprodukti ir pieejami, patērētājiem būtu jāsaņem informācija par kredītu, neatkarīgi no tā, vai viņi ir tieši saistīti ar kreditoru vai kredīta starpnieku, vai nav.
- (40) **Patērētājiem būtu turpmāk jāsaņem individualizēta informācija jau savlaicīgi pirms kredītliguma noslēgšanas, lai viņi varētu salīdzināt un izvērtēt kredītproduktu iezīmes. Ievērojot** Komisijas lēmumu 2001/193/EK (2001. gada 1. marts) par informāciju, ko pirms līguma slēgšanas aizdevējs, kas piedāvā mājokļa hipotekāros kredītus, sniedz aizdevuma ņēmējam ⁽²⁾, **Komisija apņēmas uzraudzīt, kā tiek ievērots** Brīvrātīgais rīcības kodekss par pirmslīguma informāciju mājokļa hipotekārajiem kredītiem, kas ietver ESIL, **ar kuru** patērētājam nodrošina individualizētu informāciju par piedāvāto kredītligumu. **■** Komisijas apkopotie fakti **■** norādīja uz nepieciešamību pārskatīt ESIL saturu un noformējumu, lai nodrošinātu, ka tā ir skaidra, saprotama un satur visu informāciju, ko uzskata par atbilstīgu patērētājiem. ESIL saturā un izkārtojumā būtu jāveic nepieciešamie uzlabojumi, kuru nepieciešamība noteikta, veicot patērētāju apsekojumus visās dalībvalstīs. Būtu jāpārskata ESIL struktūra **■**, jo īpaši, sniegtās informācijas secība **■**, formulējumam vajadzētu būt atbilstīgākam lietotāju vajadzībām, savukārt tādas sadaļas kā “nominālā likme” un “gada procentu likme” būtu jāapvieno, un būtu jāpievieno jaunas sadaļas, piemēram, “elastīgās iezīmes”. Kā daļa no ESIL būtu jāsniedz patērētājam ilustratīvs amortizācijas grafiks, ja kredīts ir kredīts ar atliktiem procentu maksājumiem, kura gadījumā pamatsummas atmaksa ir atlikta uz sākotnējo laikposmu vai ja aizņēmuma likme ir noteikta uz kredītliguma darbības ilgumu. Dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt, ka tāds ESIL iekļauts ilustratīvs amortizācijas grafiks nav obligāts attiecībā uz citiem kredītligumiem.
- (41) **Patērētāju pētījumi izceļ to, cik svarīgi ir atklājamo informāciju patērētājiem sniegt vienkāršā un saprotamā valodā. Šā iemesla dēļ ESIL izmantotie termini ne vienmēr ir tādi paši kā šajā direktīvā definētie juridiskie termini, bet tiem ir tāda pati nozīme.**
- (42) **ESIL ietvertajām informācijas prasībām attiecībā uz kredītligumiem nebūtu jāskar Savienības vai valstu informācijas prasības attiecībā uz citiem produktiem vai pakalpojumiem, kurus varētu piedāvāt kopā ar kredītligumu kā nosacījumu, lai iegūtu nekustamā īpašuma kredītliguma slēgšanas tiesības, vai piedāvāt tā, lai iegūtu tiesības minēto līgumu slēgt ar zemāku aizņēmuma likmi, piemēram, apdrošināšana ugunsgrēka gadījumam vai dzīvības apdrošināšana vai ieguldījumu produkti. Dalībvalstīm vajadzētu būt rīcības brīvībai saglabāt vai ieviest valsts tiesību aktus jomās, kurās nav saskaņotu noteikumu, piemēram, informācijas prasības attiecībā uz augļošanas likmju limeni pirmslīguma stadijā vai informācija, kas varētu būt noderīga izglītošanai finanšu jomā vai strīdu izšķiršanai ārpustiesas kārtībā. Jebkura papildu informācija tomēr būtu jāsniedz**

⁽¹⁾ OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.

⁽²⁾ OV L 69, 10.3.2001., 25. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

atsevišķā dokumentā, kuru var pievienot ESIL. Dalībvalstīm būtu jānodrošina savā valsts valodā izmantot citu formulējumu ESIL, nemainot tās saturu un secību, kādā tiek sniegta informācija, ja tas ir nepieciešams, lai izmantotu formulējumu, kas patērētājiem varētu būt vieglāk saprotams.

- (43) Lai nodrošinātu, ka ESIL sniedz patērētājam visu būtisko informāciju, lai viņš varētu izdarīt apzinātu izvēli, kreditoram, aizpildot ESIL, būtu jāievēro šajā direktīvā izklāstītās instrukcijas. Dalībvalstīm būtu jāspēj papildināt vai precizēt instrukcijas ESIL aizpildīšanai, pamatojoties uz šajā direktīvā izklāstītajām instrukcijām. Piemēram, dalībvalstīm vajadzētu spēt precizēt informāciju, kas sniedzama, lai aprakstītu "aizņēmuma likmes veidu", ņemot vērā valsts produktu un tirgus specifiku. Tomēr šādiem papildu precizējumiem nevajadzētu būt pretrunā šajā direktīvā iekļautajām instrukcijām, un tiem nebūtu jāietver nekādas izmaiņas ESIL modeļa tekstā, kas kreditoram būtu tieši jāatveido. Dalībvalstīm vajadzētu spēt precizēt turpmākus brīdinājumus par kredītīgumiem, kas pielāgoti to valsts tirgum un praksei, ja ESIL šādi brīdinājumi vēl nav īpaši iekļauti. Dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt, ka ESIL sniegtā informācija ir saistoša kreditoram, ja kreditors nolemj piešķirt kredītu.
- (44) Patērētājam būtu jāsaņem informācija, izmantojot ESIL, bez liekas kavēšanās tūlīt pēc tam, kad patērētājs ir sniedzis nepieciešamo informāciju par savām vajadzībām, finanšu stāvokli un vēlmēm, un laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītīguma vai piedāvājuma saistības, lai viņš varētu salīdzināt un izvērtēt kredītproduktu iezīmes un vajadzības gadījumā konsultēties ar trešo personu. Konkrēti, ja patērētājam tiek izteikts saistošs piedāvājums, tam būtu jāpievieno ESIL, ja vien ESIL jau nav nosūtīta patērētājam un ja piedāvājuma iezīmes atbilst iepriekš sniegtajai informācijai. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt, ka ESIL izsniedzama obligāti gan pirms jebkāda saistoša piedāvājuma izteikšanas, gan kopā ar saistošo piedāvājumu, ja ESIL, kas satur to pašu informāciju, nav sniegta iepriekš. Lai gan ESIL būtu jāindividualizē un tajā būtu jāatspoguļo klienta paustās vēlmes, noteikumam par šādu individualizētu informāciju nebūtu jāietver pienākums sniegt konsultācijas. Kredītīgumi būtu jāslēdz tikai tad, ja patērētājam ir bijis pietiekami daudz laika salīdzināt piedāvājumus, izvērtēt to sekas, vajadzības gadījumā konsultēties ar trešo personu un ja viņš ir pieņēmis apzinātu lēmumu par piedāvājuma pieņemšanu.
- (45) Ja patērētājs ir nodrošinājis kredītīgumu nekustamā īpašuma vai zemes iegādei un ja ķīlas ilgums ir garāks nekā kredītīguma ilgums, un ja patērētājs var izlemt atkal atsaukt atmaksāto kapitālu, ņemot vērā jauna kredītīguma parakstīšanu, būtu jāizsniedz patērētājam, pirms tiek parakstīts jaunais kredītīgums, jauna ESIL, kurā iekļauta informācija par jauno GPL un kuras pamatā ir jaunā kredītīguma īpašās iezīmes.
- (46) Vismaz gadījumos, kad atteikuma tiesības nepastāv, kreditoram vai attiecīgajā gadījumā kredīta starpniekam vai ieceltajam pārstāvim brīdī, kad tiek izteikts kreditoram saistošs piedāvājums, būtu jāizsniedz patērētājam kredītīguma projekta kopija. Citos gadījumos kredītīguma projekta kopija būtu vismaz jāpiedāvā patērētājam brīdī, kad tiek izteikts saistošs piedāvājums.
- (47) Lai nodrošinātu pēc iespējas pilnīgāku pārredzamību un novērstu situācijas ļaunprātīgu izmantošanu, ko izraisītu iespējami interešu konflikti, ja patērētāji izmanto kredīta starpnieku pakalpojumus, uz šiem starpniekiem būtu jāattiecinā konkrēti pienākumi atklāt informāciju, pirms viņi uzsāk sniegt savus pakalpojumus. Nododot atklātībai šādu informāciju, būtu jāsniedz ziņas par starpnieku identitāti un saikni ar kreditoriem, piemēram, vai viņi izmanto visdažādāko kreditoru piedāvātos produktus vai tikai ierobežota daudzuma kreditoru piedāvātos produktus. Informācija par komisijas maksas vai citu stimulu esamību, kas kreditoram vai trešām personām jāmaksā kredīta starpniekam saistībā ar kredītīgumu, būtu jāatklāj patērētājiem pirms jebkādas kredītstarpniecības darbību veikšanas, un patērētājus vajadzētu šajā stadijā informēt vai nu par tādu maksājumu summām, ja tās ir zināmas, vai arī par to, ka summa tiks vēlākā pirmslīguma stadijā atklāta ESIL, un par viņu tiesībām minētajā stadijā

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

saņemt informāciju par tādu maksājumu līmeni. Patērētāji būtu jāinformē arī par visām maksām, kas tiem būtu jāmaksā kredīta starpniekiem par viņu pakalpojumiem. Neskarot konkurences tiesības, dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei ieviest vai saglabāt noteikumus, kas patērētājiem liedz maksāt maksas dažām vai visām kredīta starpnieku kategorijām.

- (48) Patērētājam tomēr var būt vajadzīga papildu palīdzība, lai izlemtu, kurš kredītņēmums no piedāvātā produktu klāsta ir vispiemērotākais viņa vajadzībām un finansiālajam stāvoklim. Kreditoriem un attiecīgā gadījumā kredīta starpniekiem būtu jāsniedz patērētājiem šāda palīdzība saistībā ar kredītproduktiem, kurus viņi tiem piedāvā, **izskaidrojot** atbilstīgo informāciju, **tostarp jo īpaši** individualizētu informāciju par **█** piedāvāto produktu būtiskajām iezīmēm tā, lai patērētājs varētu izprast to iespējamo ietekmi uz viņa ekonomisko stāvokli. **Kreditoriem un, attiecīgā gadījumā, kredīta starpniekiem** šādu skaidrojumu **█** sniegšanas veids **█** būtu jāpielāgo apstākļiem, kādos kredītu piedāvā, un **patērētāja** nepieciešamībai pēc palīdzības, **ņemot vērā patērētāja zināšanas un pieredzi par kredītu** un konkrētu kredītproduktu būtību. **Tādiem skaidrojumiem nevajadzētu būt kā individuālam ieteikumam.**
- (49) Lai veicinātu iekšējā tirgus izveidi un darbību un nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni patērētājiem visā Savienībā, ir **vienoti** jānodrošina informācijas salīdzināmības iespēja saistībā ar GPL visā Savienībā.
- (50) Patērētājam piedāvātā kredīta kopējās izmaksas būtu jāiekļauj visas izmaksas, kas viņam jāmaksā saistībā ar kredītņēmumu **un kas ir zināmas kreditoram**. Tādēļ šajās izmaksās būtu jāiekļauj procentu likme, komisijas nauda, nodokļi, maksas kredīta starpniekiem, **īpašuma vērtēšanas izmaksas saistībā ar hipotēku un jebkuras citas maksas, izņemot notāra maksas, kas nepieciešamas**, lai iegūtu kredītu, **piemēram dzīvības apdrošināšana, vai lai iegūtu to** saskaņā ar piedāvātajiem noteikumiem un nosacījumiem, **piemēram, apdrošināšana ugunsgrēka gadījumam**. Šīs direktīvas noteikumiem par papildu produktiem un pakalpojumiem (piemēram noteikumiem attiecībā uz maksām par bankas konta atvēršanu un uzturēšanu) nebūtu jāskar Direktīva 2005/29/EK un Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos⁽¹⁾. Patērētājam piedāvātā kredīta kopējās izmaksas nebūtu jāiekļauj izmaksas, ko patērētājs maksā saistībā ar nekustamā īpašuma vai zemes iegādi, piemēram, saistītie nodokļi un notāra izmaksas vai zemes reģistrācijas izmaksas. Kreditora faktiskās zināšanas par izmaksām būtu jāizvērtē objektīvi, **ņemot vērā profesionālās rūpības prasības**. Šajā ziņā būtu jāuzskata, ka kreditoram ir informācija par to papildpakalpojumu izmaksām, kurus kreditors pats vai trešās personas vārdā piedāvā patērētājam, ja vien šī cena nav atkarīga no patērētāja īpašajām iezīmēm vai situācijas.
- (51) Ja tiek izmantota informācija, kuras pamatā ir aplēses, patērētājs būtu jāinformē par to un par to, ka ir gaidāms, ka sniegtā informācija dos uzskatāmu priekšstatu par izskatāmā līguma veidu vai darbībām. GPL aprēķināšanai izmantoto papildu pieņēmumu mērķis ir nodrošināt, lai GPL tiktu aprēķināta saskaņotā veidā un lai nodrošinātu salīdzināmību. Papildu pieņēmumi ir vajadzīgi īpašiem kredītņēmumu veidiem, piemēram, ja kredīta summa, ilgums vai izmaksas ir neskaidras vai var mainīties atkarībā no tā, kā pārvalda līgumu. Ja ar pašiem noteikumiem vien nepietiek, lai aprēķinātu GPL, kreditoram būtu jāizmanto papildu pieņēmumi, kas iekļauti I pielikumā. Tomēr, **ņemot vērā to, ka GPL aprēķināšana būs atkarīga no individuāla kredītņēmuma noteikumiem**, būtu jāizmanto tikai tie pieņēmumi, kas ir vajadzīgi un atbilstīgi konkrētam kredītam.
- (52) Lai papildus nodrošinātu augstu GPL salīdzināmības pakāpi starp dažādu kreditoru piedāvājumiem, intervāli starp datumiem, ko izmanto aprēķinam, nebūtu jāizsaka dienās, ja tos var izteikt gados, mēnešos vai nedēļās kā veselu skaitli. No minētā konteksta izriet, ka, ja GPL formulā izmanto konkrētus laika intervālus, tad minētie intervāli būtu jāizmanto, lai noskaidrotu procentu un citu maksu summas, kas izmantotas formulā. Šā iemesla dēļ kreditoriem būtu jāizmanto I pielikumā aprakstītā laika intervālu mērīšanas metodi, lai iegūtu skaitļus par

⁽¹⁾ OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

maksu maksājumiem. Tomēr to piemēro tikai GPL aprēķināšanas nolūkos, un tas neietekmē summas, ko kreditors faktiski iekasē saskaņā ar kredītligumu. Ja minētie skaitļi atšķiras, var rasties nepieciešamība paskaidrot tos patērētājam, lai izvairītos no patērētāja maldināšanas. Minētais nozīmē arī to, ka – ja nav bezprocentu maksas un ja izmanto identisku aprēķināšanas metodi – GPL būs vienāda ar kredīta efektīvo aizņēmuma likmi.

- (53) Tā kā GPL **reklāmas** stadijā var norādīt, tikai izmantojot piemēru, šādam piemēram vajadzētu būt uzskatāmam. Tādēļ tam būtu jāatbilst, piemēram, saskaņā ar attiecīgā veida kredītligumu piešķirtā kredīta vidējam ilgumam un kopsummai. **Nosakot uzskatāmu piemēru, būtu jāņem vērā dažu kredītligumu veidu īpatsvars konkrētā tirgū. Var būt vēlams, lai katrs kreditors savu uzskatāmo piemēru balstītu uz kredīta summu, kas ir raksturīga šā kreditora paša produktu klāstam un paredzamajam klientu lokam, jo tie dažādiem kreditoriem var būt ļoti atšķirīgi. Attiecībā uz ESIL norādīto GPL, kad vien iespējams, būtu jāņem vērā patērētāja vēlmes un sniegtā informācija, un kreditoram vai kredīta starpniekam būtu skaidri jānorāda, vai sniegtā informācija ir ilustratīva vai arī atspoguļo vēlmes un sniegto informāciju. Uzskatāmajiem piemēriem nevienā gadījumā nevajadzētu būt pretrunā Direktīvas 2005/29/EK prasībām. Ir svarīgi, lai ESIL atbilstīgā gadījumā būtu skaidri norādīts patērētājam, ka GPL ir pamatota uz pieņēmumiem un varētu mainīties, tādējādi patērētāji var ņemt to vērā, salīdzinot produktus. Ir svarīgi, lai GPL ņemtu vērā visas saskaņā ar kredītligumu veiktās kredīta izņemšanas darbības, kuras maksā vai nu tieši klientam, vai arī trešai personai patērētāja vārdā.**
- (54) **Lai nodrošinātu konsekvenzi, aprēķinot GPL dažādiem kredīta veidiem, tad pieņēmumiem, ko izmanto, veicot aprēķinus līdzīga veida kredītligumiem, kopumā vajadzētu būt saskanīgiem. Tālab, modificējot pieņēmumus, ko izmanto, aprēķinot GPL, būtu jāieestrādā pieņēmumi, kas izklāstīti Komisijas Direktīvā 2011/90/ES (2011. gada 14. novembris), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/48/EK I pielikuma II daļu, nosakot papildu pieņēmumus efektīvās gada izmaksu procentu likmes aprēķināšanai⁽¹⁾. Lai arī ne visi pieņēmumi attieksies uz pašreiz pieejamajiem kredītligumiem, šajā nozarē vērojama aktīva produktu inovācija un ir tādēļ jāievieš pieņēmumi. Turklāt, lai aprēķinātu GPL, visbiežāk izmantotais izņemšanas mehānisms būtu jānosaka, balstoties uz pamatotām prognozēm, ko saista ar izņemšanas mehānismu, kuru patērētāji visbiežāk izmanto minētā konkrētā kreditora piedāvātā produkta veidam. Prognozes attiecībā uz esošajiem produktiem būtu jābalsta uz iepriekšējiem 12 mēnešiem.**
- (55) **Ir būtiski izvērtēt un pārbaudīt patērētāja spēju un gatavību atmaksāt kredītu, pirms tiek noslēgts kredītligums. Minētajā kredīspējas izvērtēšanā būtu jāņem vērā visi nepieciešamie un atbilstīgie faktori, kas varētu ietekmēt patērētāja spēju atmaksāt kredītu visā tā spēkā esamības laikā. Jo īpaši, izvērtējot patērētāja spēju pārvaldīt un pilnībā atmaksāt kredītu, būtu jāņem vērā turpmāk nepieciešamie maksājumi vai maksājumu palielinājumi, kas vajadzīgi saistībā ar negatīvu amortizāciju vai atliktiem pamatsummas vai procentu maksājumiem, un būtu jāņem vērā citi kārtējie izdevumi, parādi un citas finansiālas saistības, kā arī ienākumi, uzkrājumi un aktīvi. Saprātīgi būtu ņemt vērā turpmāku notikumu attīstību ierosinātā kredītliguma termiņa laikā, piemēram, ienākumu samazināšanos, ja kredīta laikā patērētājs sasniedz pensionēšanās vecumu, vai attiecīgā gadījumā aizņēmuma likmes palielināšanos vai negatīvas izmaiņas valūtas maiņas kursā. Lai gan nekustamā īpašuma vērtība ir svarīgs elements, nosakot kredīta summu, ko var piešķirt patērētājam saskaņā ar nodrošinātu kredītligumu, kredīspējas novērtēšanā būtu jāpievērš uzmanība patērētāja spējai izpildīt savus pienākumus saskaņā ar kredītligumu. Tādēļ iespējamībai, ka nekustamā īpašuma vērtība nākotnē varētu pārsniegt kredīta summu vai palielināties, parasti nevajadzētu būt pietiekamam nosacījumam, lai piešķirtu attiecīgo kredītu. Tomēr, ja kredītliguma slēgšanas mērķis ir pastāvoša nekustamā īpašuma būvniecība vai renovācija, kreditoram vajadzētu būt atļautam šo iespēju izskatīt. Dalībvalstīm vajadzētu spēt sniegt papildu norādes par minētajiem vai**

⁽¹⁾ OV L 296, 15.11.2011., 35. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

papildu kritērijiem **un metodēm**, lai novērtētu patērētāja kredīspēju, piemēram, nosakot ierobežojumus aizdevuma apjoma attiecībai pret ķīlas vērtību vai pret ienākumu apjomu, **un tās būtu jāmudina īstenot Finanšu stabilitātes padomes principus par mājokļu hipotekāro kredītu risku izvērtēšanas pareizu praksi.**

- (56) **Var būt nepieciešami īpaši noteikumi attiecībā uz dažādajiem elementiem, ko var ņemt vērā, veicot kredīspējas izvērtēšanu konkrētiem kredītligumu veidiem. Piemēram, attiecībā uz kredītligumiem, kuri saistīti ar nekustamo īpašumu un kuros skaidri norādīts, ka patērētājs vai patērētāja ģimenes loceklis nevar apdzīvot nekustamo īpašumu kā māju, dzīvokli vai citu pastāvīgu dzīvesvietu (līgumi par īres īpašumu iegādi), dalībvalstīm vajadzētu spēt pieņemt lēmumu precizēt to, ka, izvērtējot patērētāja spēju atmaksāt kredītu, ņem vērā gaidāmos īres ienākumus nākotnē. Tajās dalībvalstīs, kur valsts noteikumos šāds precizējums nav paredzēts, kreditori var pieņemt lēmumu iekļaut nākotnes īres ienākumu piesardzīgu izvērtējumu. Kredīspējas izvērtēšanā nebūtu jāietver patērētāja atbildības par jebkuru turpmāku kredītligumā paredzēto saistību neizpildi nodošana kreditoram.**
- (57) **Kreditora lēmumam par kredīta piešķiršanu būtu jāatbilst patērētāja kredīspējas izvērtēšanas rezultātam. Piemēram, ja kreditoram ir iespēja pārvest daļu kredītriska trešai personai, viņam nebūtu jāignorē kredīspējas izvērtēšanas secinājumi, piedāvājot kredītligumu patērētājam, kas, visticamāk, nespēs to atmaksāt. Dalībvalstīm vajadzētu spēt transponēt šo principu, pieprasot kompetentām iestādēm veikt attiecīgus pasākumus kā daļu no uzraudzības darbībām un pārraudzīt, kā kreditori ievēro kredīspējas izvērtēšanas procedūras. Tomēr pozitīvam kredīspējas izvērtējumam nebūtu jārada kreditoram pienākums piešķirt kredītu.**
- (58) **Saskaņā ar Finanšu stabilitātes padomes ieteikumiem kredīspējas izvērtēšana būtu jāpamato uz informāciju par patērētāja finanšu un ekonomisko situāciju, tostarp ienākumiem un izdevumiem. Minēto informāciju var iegūt no dažādiem avotiem, tostarp no patērētāja, un kreditoram tāda informācija būtu pienācīgi jāpārbauda pirms kredīta piešķiršanas. Patērētājiem šajā sakarībā būtu jāsniedz informācija, lai atvieglotu kredīspējas izvērtēšanu, jo pretējā gadījumā viņi varētu saņemt atteikumu izsniegt kredītu, kuru viņi vēlas saņemt, izņemot, ja informācija ir iegūstama no citiem avotiem. Neskarot privātas līgumtiesības, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kreditori nevar izbeigt kredītligumu, ja pēc tā parakstīšanas viņi ir konstatējuši, ka kredīspējas izvērtēšana veikta nepareizi, jo informācija kredīspējas izvērtēšanas laikā bijusi nepilnīga. Tomēr tam nevajadzētu skart dalībvalstu iespēju atļaut kreditoriem izbeigt kredītligumu, ja var konstatēt, ka patērētājs kredīspējas izvērtēšanas laikā ir tiši sniedzis nepareizu vai sagrozītu informāciju vai tiši nav sniedzis informāciju, kas būtu varējusi būt par iemeslu negatīvam kredīspējas izvērtējumam, vai ja pastāv citi pamatoti iemesli, kuri ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem. Lai gan nebūtu pareizi piemērot sankcijas patērētājiem par to, ka viņi nespēj sniegt konkrētu informāciju vai izvērtējumus, vai par to, ka viņi nolemj pārtraukt pieteikuma procesu kredīta saņemšanai, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt sankcijas, ja patērētāji apzināti sniedz nepilnīgu vai nepareizu informāciju nolūkā iegūt pozitīvu kredīspējas izvērtējumu, jo īpaši, ja pilnīgas un pareizas informācijas rezultātā kredīspējas izvērtējums būtu negatīvs un ja patērētājs pēc tam nespēj izpildīt līguma nosacījumus.**
- (59) Iepazīšanās ar kredītu datubāzes ziņām ir noderīgs kredīspējas izvērtēšanas elements. Dažās dalībvalstīs ir prasība kreditoriem izvērtēt patērētāju kredīspēju, pamatojoties uz attiecīgajā datubāzē gūtajām ziņām. Kreditoriem vajadzētu būt arī iespējai piekļūt kredītu datubāzei kredīta spēkā esamības laikā, **tikai**, lai noteiktu un izvērtētu saistību nepildīšanas iespēju. **Attiecībā uz šādu iepazīšanos ar kredītu datubāzes ziņām būtu jāpiemēro atbilstīgas garantijas, lai nodrošinātu, ka to izmanto kredītriska agrīnai konstatēšanai un risināšanai patērētāja interesēs, nevis lai gūtu informāciju komerciālām sarunām.** Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

(1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾, kreditoriem būtu jāinformē patērētāji par kredīta datubāzes izmantošanu jau pirms šīs izmantošanas, un patērētājiem vajadzētu būt tiesībām piekļūt informācijai par viņiem šādās kredīta datubāzēs, lai vajadzības gadījumā labotu, dzēstu vai bloķētu šajā datubāzē apstrādātos viņu personas datus, ja tie ir neprecīzi vai nelikumīgi apstrādāti.

- (60) Lai novērstu jebkādas konkurences starp kreditoriem kropļojumus, būtu jānodrošina, lai visiem kreditoriem, tostarp kredītiestādēm vai iestādēm, kas nav kredītiestādes un nodarbojas ar mājokļa nekustamā īpašuma kredītligumu piedāvāšanu, būtu pieejamas visas valsts un privātās kredītu datubāzes, kas nediskriminējošos apstākļos sniedz ziņas par patērētājiem. Šādiem nosacījumiem tādēļ nebūtu jāietver prasība **kreditoriem**, lai tiem būtu kredītiestādes statuss. **Būtu** joprojām jāpaliek spēkā piekļuves nosacījumiem, tādiem kā **piekļuves datubāzei** izmaksas vai prasības **sniegt datubāzei** informāciju **uz savstarpīguma pamata**. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai brīvi noteikt, vai to jurisdikcijā kredīta starpniekiem var būt piekļuve šādām datubāzēm.
- (61) Ja lēmums noraidīt kredīta pieteikumu pamatojas uz datiem, kas iegūti, izmantojot datubāzē pieejamo informāciju vai tās trūkumu, kreditoram būtu jāinformē par to patērētājs **un jādara zināms** šīs datubāzes nosaukums, kā arī jebkuri citi Direktīvā 95/46/EK noteiktie elementi, lai ļautu patērētājam izmantot savas tiesības piekļūt šajās datubāzēs apstrādātajiem viņa personas datiem un, **pamatotos** gadījumos, labot, dzēst vai bloķēt tos. Ja lēmums noraidīt kredīta pieteikumu tiek pieņemts, **pamatojoties uz negatīvu kredīspējas izvērtējumu**, kreditoram **bez liekas kavēšanās** būtu jāinformē patērētājs **par šādu noraidījumu**. **Būtu jādod dalībvalstīm iespēja brīvi izlemt, vai tās izvirzīs prasību kreditoriem sniegt papildu skaidrojumus par noraidījuma iemesliem**. Tomēr nevajadzētu izvirzīt kreditoram prasību sniegt šādu informāciju, ja to darīt ir aizliegts citos Savienības tiesību aktos, piemēram, tiesību aktos par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai terorisma finansēšanu. **Šāda** informācija **nebūtu** jāsniedz, ja tas būtu pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības mērķiem, piemēram, saistībā ar noziedzīgu nodarījumu novēršanu, izmeklēšanu, atklāšanu vai kriminālvajāšanu.
- (62) Šī direktīva attiecas uz personas datu izmantošanu saistībā ar patērētāja kredīspējas izvērtējumu. Lai nodrošinātu personas datu aizsardzību, Direktīva 95/46/EK būtu jāpiemēro datu apstrādes darbībām, kas veiktas saistībā ar šādiem izvērtējumiem. █
- (63) **Konsultāciju pakalpojumi, kas izpaužas kā individualizēta ieteikuma sniegšana, ir atsevišķa darbība, kas var tikt apvienota ar citiem kredīta piešķiršanas vai starpniecības aspektiem, bet šāda apvienošana nav obligāta. Tādēļ, lai patērētāji varētu izprast tiem sniegto pakalpojumu būtību, patērētāji būtu jāinformē par to, vai tiek sniegti vai var tikt sniegti konsultāciju pakalpojumi un kad tie netiek sniegti, kā arī par to, ko ietver konsultāciju pakalpojumi. Ņemot vērā nozīmi, kādu patērētāji piešķir terminu “konsultācija” un “konsultanti” izmantošanai, būtu lietderīgi atļaut dalībvalstīm aizliegt izmantot minētos terminus vai līdzīgus terminus gadījumos, kad konsultāciju pakalpojumi tiek sniegti patērētājiem. Ir lietderīgi nodrošināt, lai dalībvalstis noteiktu aizsardzības pasākumus, ja konsultācija tiek aprakstīta kā neatkarīga, lai nodrošinātu to, ka apsvērto produktu klāsts un atalgojuma nosacījumi ir samērīgi ar to, ko patērētāji sagaida no šādas konsultācijas.**
- (64) Lai nodrošinātu to, ka patērētājam ir ziņas par █ produktiem, kas atbilst viņa vajadzībām un apstākļiem, personām, kuras sniedz **konsultāciju pakalpojumus**, būtu jāatbilst **konkrētiem** standartiem. **Konsultāciju pakalpojumu** pamatā vajadzētu būt godīgiem un pietiekami plašiem pētījumiem par **piedāvātajiem** produktiem, **ja konsultāciju pakalpojumus sniedz kreditori un piesaistīti kredīta starpnieki, vai par tirgū pieejamiem produktiem, ja**

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

konsultāciju pakalpojumus sniedz nepiesaistīti kredīta starpnieki. Tiem, kas sniedz konsultāciju pakalpojumus, būtu jāspēj specializēties tādos konkrētos “nišas” produktos kā, piemēram, pagaidu finansējums, ar noteikumu, ka tie apsver produktu klāstu šajā konkrētajā “nišā” un viņu specializācija šajos “nišas” produktos tiek izskaidrota patērētājam. Jebkurā gadījumā kreditoriem un kredīta starpniekiem būtu jāinformē patērētājs par to, vai tie sniedz konsultācijas tikai par savu piedāvāto produktu klāstu vai plašu tirgū pieejamo produktu klāstu, lai patērētājs saprastu, uz ko ir balstīts ieteikums.

- (65) **Konsultāciju pakalpojumu pamatā vajadzētu būt pareizai izpratnei par patērētāja** finanšu stāvokli, vēlmēm un mērķiem, balstoties uz **vajadzīgo** jaunāko informāciju un pamatotiem pieņēmumiem **par riskiem** patērētāja situācijā visā kredītīguma darbības laikā. Dalībvalstīm vajadzētu spēt precizēt, kādā veidā, sniedzot **konsultāciju pakalpojumus**, būtu jāizvērtē attiecīgā produkta piemērotība patērētājam.
- (66) Patērētāja spējai atmaksāt kredītu pirms kredītīguma termiņa beigām var būt svarīga loma, veicinot konkurenci iekšējā tirgū un Savienības pilsoņu pārvietošanās brīvību, **kā arī palīdzot nodrošināt elastību kredītīguma spēkā esamības laikā, kas vajadzīga, lai veicinātu finanšu stabilitāti atbilstīgi Finanšu stabilitātes padomes ieteikumiem.** Tomēr pastāv būtiskas atšķirības starp valstu principiem un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem patērētājiem ir iespēja veikt **sava kredīta** pirmstermiņa atmaksu, un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šāda atmaksa var notikt. Atzīstot hipotekāro tirgu finansēšanas mehānismu daudzveidību un dažādo pieejamo produktu klāstu, tomēr ir būtiski Savienības līmenī noteikt konkrētus standartus attiecībā uz pirmstermiņa kredīta atmaksu, lai nodrošinātu to, ka patērētājiem ir iespēja izpildīt savas saistības pirms kredītīgumā noteiktā termiņa un pārlicēba, ka tie var salīdzināt piedāvājumus, lai atrastu vislabākos produktus, kas apmierinātu viņu vajadzības. Tādēļ dalībvalstīm **vai nu ar** tiesību aktiem, vai ar **citiem** līdzekļiem, **tādiem kā** līguma klauzulas, būtu jānodrošina, lai patērētājiem ir tiesības uz pirmstermiņa atmaksu. **Tomēr** dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt nosacījumus, kā šādas tiesības izmantot. Šie nosacījumi var ietvert tiesību izmantošanas laika ierobežojumus, atšķirīgus noteikumus atkarībā no aizņēmuma likmes veida vai ierobežojumus attiecībā uz gadījumiem, kādos šīs tiesības var izmantot. **Ja** pirmstermiņa atmaksa notiek laikposmā, kurā tiek piemērota fiksēta aizņēmuma likme, **dalībvalsts var paredzēt, ka** šo tiesību izmantošana ir atkarīga no tā, vai patērētājam ir **likumīga** interese. Šāda **likumīga** interese var rasties, piemēram, patērētāja laulības šķiršanas vai bezdarba gadījumā. **Dalībvalstu noteiktie nosacījumi var paredzēt, ka kreditors ir tiesīgs saņemt taisnīgu un objektīvi pamatotu kompensāciju par iespējamām izmaksām, kas tieši saistītas ar kredīta pirmstermiņa atmaksu. Gadījumos, kad dalībvalstis paredz, ka kreditors ir tiesīgs saņemt kompensāciju, šādai kompensācijai vajadzētu būt taisnīgai un objektīvi pamatotai kompensācijai par iespējamām izmaksām, kas tieši saistītas ar kredīta pirmstermiņa atmaksu saskaņā ar valsts noteikumiem par kompensāciju. Kompensācijas apmēram nebūtu jāpārsniedz kreditora finansiālo zaudējumu apmērs.**
- (67) **Ir svarīgi nodrošināt pietiekamu pārredzamību, lai radītu skaidrību patērētājiem par to, kādas saistības tiek ievērotas finanšu stabilitātes saglabāšanas nolūkos un vai kredītīguma spēkā esamības laikā pastāv elastība. Patērētāji būtu jāinformē par aizņēmuma likmi līgumattiecību laikā, kā arī pirmslīguma stadijā. Dalībvalstīm vajadzētu spēt brīvi saglabāt vai ieviest ierobežojumus vai aizliegumus attiecībā uz vienpusējām aizņēmuma likmes izmaiņām, ko veic kreditors. Aizņēmuma likmes maiņas gadījumā dalībvalstīm vajadzētu spēt paredzēt to, ka patērētājs ir tiesīgs saņemt atjauninātu amortizācijas grafiku.**
- (68) Lai gan kredīta starpniekiem ir galvenā loma ar mājokļa nekustamo īpašumu saistīto kredītīgumu izplatīšanā Savienībā, joprojām pastāv ievērojamas atšķirības valstu noteikumos par kredīta starpnieku darbības veikšanu un uzraudzību, kas rada šķēršļus kredīta starpnieku darbību uzsākšanai un veikšanai iekšējā tirgū. Kredīta starpnieku nespēja brīvi veikt savu darbību visā Savienībā kavē pienācīgu iekšējā tirgus darbību ar mājokļa nekustamo īpašumu saistītajos kredītīgumos. Atzīstot kredītarbniecību iesaistīto dalībnieku daudzveidību, ir svarīgi Savienības līmenī noteikt konkrētus standartus, lai nodrošinātu augsta līmeņa profesionalitāti un pakalpojumus.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (69) **Lai kredīta starpnieki varētu veikt savas darbības, kredīta starpniekiem būtu jāpiemēro atzīšanas process, ko veic to piederības dalībvalsts** kompetentā iestāde, un tie būtu pastāvīgi jāuzrauga, lai nodrošinātu, ka tie izpilda stingrās profesionālās prasības vismaz attiecībā uz to kompetenci, nevainojamu reputāciju un profesionālo civiltiesisko atbildību. Šādas prasības būtu jāpiemēro vismaz iestāžu līmenī. Tomēr dalībvalstis var precizēt, vai šādas atzīšanas prasības piemēro katram atsevišķam kredīta starpnieka darbiniekam. **Piederības dalībvalsts var paredzēt papildu prasības, piemēram, ka kredīta starpnieka akcionāriem nepieciešama nevainojama reputācija vai ka piesaistītais kredīta starpnieks var būt piesaistīts tikai vienam kredītoram, ja tas ir samērīgi un saderīgi ar citiem Savienības tiesību aktiem.** Publiskajā reģistrā būtu jāiekļauj attiecīga informācija par atzītajiem kredīta starpniekiem. Kredīta starpniekiem, kuri darbojas tikai viena kreditora vārdā, kurš uzņemas pilnu un neierobežotu atbildību, vajadzētu būt iespējai tikt atzītiem no kompetento iestāžu puses saziņā ar kreditoru, kura vārdā tie rīkojas. Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesībām saglabāt vai uzlikt ierobežojumus attiecībā uz konkrētu kredīta starpnieku juridisko formu, proti, vai tiem ir atļauts rīkoties tikai kā juridiskām personām vai fiziskām personām. Dalībvalstīm būtu jādod iespēja brīvi izlemt, vai visi kredīta starpnieki iekļaujami vienā reģistrā vai ir vajadzīgi dažādi reģistri atkarībā no tā, vai kredīta starpnieks ir piesaistīts vai rīkojas kā neatkarīgs kredīta starpnieks. Turklāt dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei saglabāt vai uzlikt ierobežojumus attiecībā uz iespēju iekasēt maksu no patērētājiem, ko veic kredīta starpnieki, kuri piesaistīti vienam vai vairākiem kreditoriem.
- (70) **Dažās dalībvalstīs kredīta starpnieki var pieņemt lēmumu izmantot pakalpojumus, ko sniedz iecelti pārstāvji, kuri veic darbības šo starpnieku vārdā.** Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot šajā direktīvā izklāstīto īpašo režīmu attiecībā uz ieceltajiem pārstāvjiem. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei neieviest šādu režīmu vai atļaut citām vienībām veikt uzdevumu, kas pielīdzināms iecelto pārstāvju veiktajam uzdevumam, ar noteikumu, ka minētajām vienībām piemēro tādu pašu režīmu kā kredīta starpniekiem. Šajā direktīvā izklāstītie noteikumi par ieceltajiem pārstāvjiem nekādā ziņā neuzliek dalībvalstīm pienākumu atļaut ieceltajiem pārstāvjiem darboties to jurisdikcijā, ja vien šādi ieceltie pārstāvji netiek uzskatīti par kredīta starpniekiem saskaņā ar šo direktīvu.
- (71) **Lai nodrošinātu to, ka kompetentās iestādes efektīvi uzrauga kredīta starpniekus, kredīta starpnieku, kas ir juridiska persona, būtu jāatzīst dalībvalstī, kurā ir tā juridiskā adrese.** Kredīta starpnieku, kas nav juridiska persona, būtu jāatzīst dalībvalstī, kurā ir tā galvenais birojs. Turklāt dalībvalstīm būtu jāpieprasa, lai kredīta starpnieka galvenais birojs vienmēr atrodas tā piederības dalībvalstī un lai tas tur faktiski darbojas.
- (72) **Atzīšanas prasībām būtu jāļauj kredīta starpniekiem darboties citās dalībvalstīs saskaņā ar brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības principiem ar noteikumu, ka starp kompetentajām iestādēm ir ievērota atbilstīga paziņošanas procedūra.** Pat tad, ja dalībvalstis nolemj atzīt visus atsevišķos kredīta starpnieka darbiniekus, paziņojumu par nodomu sniegt pakalpojumus būtu jāveic attiecībā uz kredīta starpnieku kopumā, nevis uz katru atsevišķu darbinieku. Tomēr, lai arī šī direktīva paredz regulējumu visiem apstiprinātajiem kredīta starpniekiem, tostarp kredīta starpniekiem, kas piesaistīti tikai vienam kredītoram, lai darbotos visā Savienībā, šī direktīva neparedz šādu regulējumu ieceltajiem pārstāvjiem. Šādos gadījumos ieceltajiem pārstāvjiem, kas vēlas darboties citā dalībvalstī, būtu jāievēro šajā direktīvā izklāstītās prasības kredīta starpnieku atzīšanai.
- (73) **Dažās dalībvalstīs kredīta starpnieki var veikt savas darbības attiecībā uz kredītliģumiem, ko piedāvā kredītiestādes, kā arī iestādes, kas nav kredītiestādes.** Atzītajiem kredīta starpniekiem principā būtu jāļauj darboties visā Savienības teritorijā. Tomēr atzīšanai, ko piešķir piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, nebūtu jāļauj kredīta starpniekiem sniegt pakalpojumus attiecībā uz kredītliģumiem, ko piedāvā iestādes, kuras nav kredītiestādes, patērētājam dalībvalstī, kur šāda veida iestādēm nav atļauts darboties.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (74) *Dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka personām, kas profesionālās darbības gaitā veic kredīstarpniecības darbības tikai atsevišķos gadījumos, piemēram, juristiem vai notāriem, nepiemēro šajā direktīvā izklāstīto atzišanas procedūru ar noteikumu, ka šāda profesionāla darbība tiek regulēta un ka attiecīgie noteikumi neliedz veikt kredīstarpniecības darbības kā papildpakalpojumus. Tomēr šādam atbrīvojumam no šajā direktīvā izklāstītās atzišanas procedūras būtu jānozīmē to, ka šādas personas nevar izmantot šajā direktīvā paredzētā pasu režīma priekšrocības. Personas, kas savas profesionālās darbības gaitā atsevišķos gadījumos tikai iepazīstina patērētāju ar kreditoru vai kredīta starpnieku vai iesaka patērētājam vērsties pie kreditora vai kredīta starpnieka, piemēram, informējot patērētāju par konkrētu kreditoru vai kredīta starpnieku vai par šā konkrētā kreditora vai kredīta starpnieka produkta veidu bez turpmākas reklāmas vai iesaistīšanās iepazīstināšanā ar kredītīgumu, tā piedāvāšanā, sagatavošanas darbā vai noslēgšanā, nebūtu uzskatāmas par kredīta starpniekiem, piemērojot šo direktīvu. Tāpat arī aizņēmēji, kas vienīgi nodot kredītīgumu patērētājam, izmantojot subrogācijas procesu un neveicot nekādu citu kredīstarpniecības darbību, nebūtu uzskatāmi par kredīta starpniekiem, piemērojot šo direktīvu.*
- (75) Lai nodrošinātu kreditoriem līdzvērtīgus konkurences apstākļus un veicinātu finanšu stabilitāti, kamēr vēl nav veikta tālāka saskaņošana, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek veikti attiecīgi pasākumi to iestāžu **atzīšanai** un uzraudzībai, kas nav kredītiestādes un nodarbojas ar mājokļa nekustamā īpašuma kredītīgumu piedāvāšanu. **Saskaņā ar proporcionalitātes principu šajā direktīvā nebūtu jānosaka sīki izstrādāti nosacījumi to kreditoru atzīšanai** vai uzraudzībai, kas nodarbojas ar šādu kredītīgumu piedāvāšanu un kas nav kredītiestādes, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām⁽¹⁾. Šādu iestāžu skaits, kas darbojas **Savienībā**, šobrīd ir ierobežots, tāpat kā to tirgus daļa un dalībvalstu skaits, kurās tās darbojas, jo īpaši kopš finanšu krīzes sākuma. Tāda paša iemesla dēļ šajā direktīvā nebūtu jānosaka arī "pases" ieviešana šādām iestādēm.
- (76) Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par **sankcijām**, kas piemērojamas saskaņā ar šo direktīvu pieņemto valsts noteikumu pārkāpumiem, un jānodrošina to īstenošana. Lai gan **sankciju** izvēle paliek dalībvalstu ziņā, paredzētajām **sankcijām** vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.
- (77) Patērētājiem vajadzētu būt pieejamām ārpustiesas sūdzību un pārsūdzības procedūrām, lai izšķirtu strīdus, kas, īstenojot šajā direktīvā noteiktās tiesības un pienākumus, rodas starp kreditoriem un patērētājiem, kā arī starp kredīta starpniekiem un patērētājiem. **Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai kreditoriem un kredīta starpniekiem dalība šādās alternatīvās strīdu izšķiršanas procedūrās nebūtu fakultatīva. Lai nodrošinātu alternatīvu strīdu izšķiršanas procedūru vienmērīgu darbību pārrobežu darbības gadījumos, dalībvalstīm būtu jāprasa un jāaicina, lai ārpustiesas sūdzību un pārsūdzības struktūras sadarbotos. Minētajā kontekstā būtu jāveicina dalībvalstu ārpustiesas sūdzību un pārsūdzības struktūru dalība FIN-NET tīklā, kas ietver valstu shēmas finanšu strīdu izšķiršanai ārpustiesas kārtībā, lai risinātu strīdus, kas radušies starp patērētājiem un finanšu pakalpojumu sniedzējiem.**
- (78) Lai **nodrošinātu konsekventu saskaņošanu un ņemtu vērā attīstību kredītīgumu tirgos, kredītproduktu vai ekonomiskās situācijas attīstību, un lai sīkāk precizētu dažas šīs direktīvas prasības, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu par grozījumiem attiecībā uz standarta tekstiem vai instrukcijām par ESIL aizpildīšanu un grozījumiem attiecībā uz piezīmēm vai pieņēmumu atjaunojumu, ko izmanto, lai aprēķinātu GPL. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.**

⁽¹⁾ OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (79) Lai atvieglotu kredīta starpnieku spēju sniegt pārrobežu pakalpojumus un lai sadarbotos, apmainītos ar informāciju un izšķirtu strīdus starp kompetentajām iestādēm, atbildību par kredīta starpnieku **atzīšanu** būtu jāpiešķir tām kompetentajām iestādēm, kas darbojas **Eiropas Uzraudzības iestādes (Eiropas Banku iestādes) ("EBI")** pārraudzībā, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi) ⁽¹⁾, **vai citām valsts iestādēm ar noteikumu, ka tās sadarbojas ar iestādēm, kas darbojas EBI pārraudzībā, lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šo direktīvu.**
- (80) **Dalībvalstīm būtu jāizraugās kompetentās iestādes, kam piešķirtas pilnvaras nodrošināt šīs direktīvas izpildi, un jānodrošina, lai tām tiktu piešķirtas izmeklēšanas un izpildes pilnvaras un pietiekami resursi, kas vajadzīgi to pienākumu veikšanai. Kompetentās iestādes var rīkoties, iesniedzot pieteikumu tiesā, kuras kompetencē ir pieņemt tiesisku nolēmumu, tostarp attiecīgajā gadījumā – apelācijas kārtībā. Tas dalībvalstīm ļautu – īpaši, ja šīs direktīvas noteikumi tiktu transponēti civiltiesību normās, – atstāt šo noteikumu ieviešanu minēto struktūru un tiesu ziņā. Dalībvalstīm būtu jāspēj izraudzīties dažādas kompetentās iestādes, lai panāktu šajā direktīvā noteikto daudzveidīgo pienākumu izpildi. Piemēram, dažiem noteikumiem dalībvalstis varētu izraudzīties kompetentās iestādes, kas atbildīgas par patērētāju aizsardzības stiprināšanu, turpretim citiem noteikumiem tās varētu nolemt izraudzīties prudenciālās uzraudzības iestādes. Izvēlei izraudzīties dažādas kompetentās iestādes nebūtu jāietekmē pienākumi attiecībā uz pastāvīgu uzraudzību un kompetento iestāžu sadarbību, kā paredzēts šajā direktīvā.**
- (81) Attīstoties iekšējam tirgum, kurā ir augsts aizsardzības līmenis patērētājiem attiecībā uz kredītliģumiem, kas saistīti ar mājokļa nekustamo īpašumu, būs jāpārskata šīs direktīvas efektīva darbība. Pārskatīšanai, cita starpā, būtu jāietver **izvērtējums par šīs direktīvas ievērošanu un ietekmi, izvērtējums par to, vai direktīvas darbības joma joprojām ir atbilstīga, analīze par kredītliģumu piešķiršanu, ko veic iestādes, kas nav kredītiestādes, izvērtējums par nepieciešamību veikt turpmākus pasākumus, tostarp pases izsniegšanu iestādēm, kas nav kredītiestādes, un izpēte par nepieciešamību ieviest papildu tiesības un pienākumus attiecībā uz kredītliģumu pēclīģuma stadiju** .
- (82) Dalībvalstu rīcība vien varētu izraisīt atšķirīgu noteikumu kopuma spēkā esamību, kas var apdraudēt iekšējā tirgus darbību vai radīt tai jaunus šķēršļus. Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, izveidot efektīvu un konkurētspējīgu iekšējo tirgu ar mājokļa nekustamo īpašumu saistītiem kredītliģumiem, vienlaikus nodrošinot augstu aizsardzības līmeni patērētājiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un ņemot vērā darbības efektivitāti, šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līģuma **par Eiropas Savienību** 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (83) **Dalībvalstis var pieņemt lēmumu ar prudenciālajām tiesību normām transponēt valstu tiesību aktos dažus aspektus, uz kuriem attiecas šī direktīva, piemēram, patērētāja kredītspējas izvērtējumu, savukārt citi aspekti, piemēram, pienākumi saistībā ar atbildīgo aizņēmēju, tiek transponēti, izmantojot civiltiesību vai krimināltiesību normas.**
- (84) **Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošajiem dokumentiem ⁽²⁾ dalībvalstis ir apņēmušās paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienojot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.**

⁽¹⁾ OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.

⁽²⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- (85) *Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs sniedza atzinumu 2011. gada 25. jūlijā ⁽¹⁾, pamatojoties uz 28. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾,*

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU:

1. nodaļa

Priekšmets, darbības joma, definīcijas un kompetentās iestādes

1. pants

Priekšmets

Šajā direktīvā ir **noteikts kopējs** regulējums dažiem aspektiem dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos attiecībā uz **līgumiem, kuri ietver tādu kredītu patērētājiem, kas nodrošināts ar hipotēku vai citādi** un kas attiecas uz mājokļa nekustamo īpašumu, **tostarp pienākumu pirms kredīta piešķiršanas veikt kredīspējas izvērtējumu, kas ir pamats efektīvu riska izvērtēšanas standartu izstrādei attiecībā uz mājokļa nekustamo īpašumu dalībvalstīs un dažām prudenciālajām un uzraudzības prasībām, tostarp kredīta starpnieku, ieceltu pārstāvju un iestāžu, kas nav kredītiestāde, izveidei un uzraudzībai.**

2. pants

Saskaņošanas līmenis

1. Šī direktīva neliedz dalībvalstīm saglabāt vai ieviest stingrākus noteikumus, lai aizsargātu patērētājus, ar noteikumu, ka šādi noteikumi ir saderīgi ar to pienākumiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

2. Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstis savos tiesību aktos nesaglabā vai neievieš noteikumus, kas atšķiras no 14. panta 2. punktā un II pielikuma A daļā paredzētajiem noteikumiem attiecībā uz standarta pirmslīguma informācijas sniegšanu, izmantojot Eiropas standartizētās informācijas lapu (ESIL), un 17. panta 1. līdz 5. punktā, 7. punktā un 8. punktā un I pielikumā attiecībā uz kopīgu, saskaņotu Savienības standartu gada procentu likmes (GPL) aprēķināšanu.

3. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro **līgumiem** :

- kredītlīgumiem, kas ir nodrošināti vai nu ar hipotēku vai citu salīdzināmu nodrošinājumu, ko parasti izmanto dalībvalstīs attiecībā uz mājokļa nekustamo īpašumu, vai kas ir nodrošināti ar tiesībām, kuras saistītas ar mājokļa nekustamo īpašumu; un
- kredītlīgumiem, kuru mērķis ir iegūt vai saglabāt īpašumtiesības uz zemi vai esošu vai plānotu **līgumu** ēku.

⁽¹⁾ OV C 377, 23.12.2011., 5. lpp.

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. Šo direktīvu nepiemēro:

a) **kapitāla atbrīvošanas kredītligumiem, kuru gadījumā kreditors:**

i) **veic vienreizēju maksājumu, periodiskus maksājumus vai citā veidā izmaksā kredītu apmaiņā pret summu, kas tiks iegūta no mājokļa nekustamā īpašuma pārdošanas nākotnē vai tiesībām, kas saistītas ar mājokļa nekustamo īpašumu, un**

ii) **nepieprasīs kredīta atmaksāšanu, kamēr nav iestājies viens vai vairāki konkrēti notikumi patērētāja dzīvē, kā tos definējušas dalībvalstis, ja vien patērētājs nav pārkāpis savas līgumsaistības, kas ļauj kreditoram izbeigt kredītligumu;**

b) **kredītligumiem, ja kredītu piešķir darba devējs kā papildu darbību darba ņēmējiem, bez procentiem vai ar GPL, kas ir zemākas par tirgū pārsvarā pieejamajām likmēm un kuras parasti plašai sabiedrībai nepiedāvā;**

c) **kredītligumiem, ja kredītu piešķir bez procentiem un bez jebkādām citām maksām, izņemot maksas, ar kurām atgūst izmaksas, kas ir tieši saistītas ar kredīta nodrošināšanu;**

d) **kredītligumiem, ja kredītu piešķir kā pārtēriņa iespēju un ja tas ir jāatmaksā viena mēneša laikā;**

e) **kredītligumiem, kas ir tiesā vai citā likumā noteiktā iestādē panākta izlīguma rezultāts;**

f) **kredītligumiem, kuri attiecas uz esoša parāda atmaksas atlikšanu bez maksas un kuri neietilpst 1. punkta a) apakšpunkta darbības jomā.**

3. **Dalībvalstis var nolemt nepiemērot:**

a) **11. un 14. pantu un II pielikumu tādiem kredītligumiem patērētājiem, kuri nodrošināti ar hipotēku vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu, ko parasti izmanto dalībvalstī attiecībā uz mājokļa nekustamo īpašumu, vai kuri nodrošināti ar tiesībām, kas saistītas ar mājokļa nekustamo īpašumu, un kuru mērķis nav iegūt vai paturēt tiesības uz mājokļa nekustamo īpašumu, ar noteikumu, ka dalībvalstis šādiem kredītligumiem piemēro Direktīvas 2008/48/EK 4. pantu un 5. pantu, un II un III pielikumu;**

b) **šo direktīvu kredītligumiem, kas saistīti ar nekustamo īpašumu, ja kredītligumā noteikts, ka patērētājs vai kāds no patērētāja ģimenes locekļiem nekādā gadījumā nevar apdzīvot nekustamo īpašumu kā māju, dzīvokli vai cita veida dzīvesvietu un ka īpašums apdzīvojams kā māja, dzīvoklis vai cita veida dzīvesvieta, pamatojoties uz īres līgumu;**

c) **šo direktīvu kredītligumiem, kas saistīti ar kredītiem, kurus atbilstīgi tiesību aktos paredzētiem noteikumiem vispārējo interešu labā piešķir ierobežotam klientu lokam bez procentiem vai ar tādām aizņēmuma likmēm, kas ir zemākas nekā tirgū pārsvarā pieejamās likmes, vai atbilstīgi citiem noteikumiem, kas būtu patērētājam izdevīgāki nekā tirgū pārsvarā izmantotie noteikumi, un ar procentu likmēm, kas nav augstākas par tirgū pārsvarā pieejamajām aizņēmuma likmēm;**

d) **šo direktīvu pagaidu aizdevumiem;**

e) **šo direktīvu kredītligumiem, ja kreditors ir organizācija Direktīvas 2008/48/EK 2. panta 5. punkta darbības jomā.**

4. **Dalībvalstis, kuras izmanto 3. punkta b) apakšpunktā minēto iespēju, nodrošina atbilstīga regulējuma piemērošanu valsts līmenī šāda veida kredītiem.**

5. **Dalībvalstis, kuras izmanto 3. punkta c) vai e) apakšpunktā minēto iespēju, nodrošina atbilstīgu alternatīvu pasākumu piemērošanu, lai nodrošinātu, ka patērētāji pirmslīguma stadijā savlaicīgi saņem informāciju par šādu kredītligumu galvenajām iezīmēm, riskiem un izmaksām un ka šādu kredītligumu reklāma ir godīga, skaidra un nav maldinoša.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

- 1) “patērētājs” ir patērētājs, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta a) punktā;
- 2) “kreditors” ir fiziska vai juridiska persona, kas, veicot savu saimniecisko vai profesionālo darbību, piešķir vai apsola piešķirt kredītu, kurš **ietilpst** 3. panta **darbības jomā**;
- 3) “kredītīgums” ir līgums, ar ko kreditors **■** piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu, kas ietilpst 3. panta **darbības jomā** atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā;
- 4) “papildpakalpojums” ir **■** pakalpojums, ko piedāvā patērētājam **■** saistībā ar kredītīgumu;
- 5) “kredīta starpnieks” ir fiziska vai juridiska persona, kas nedarbojas kā kreditors **vai kā notārs un kas ne tikai, tieši vai netieši, iepazīstina patērētāju ar kreditoru vai kredīta starpnieku**, un kas, veicot savu saimniecisko vai profesionālo darbību, par **samaksu**, kura var būt naudas veidā vai jebkādā citā finansiālas atlīdzības veidā, par ko ir vienošanās:
 - a) **iepazīstina** patērētājus ar kredītīgumiem **vai** piedāvā **■** tos patērētājiem,
 - b) palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus **vai citus pirmslīguma administratīvus** darbus attiecībā uz kredītīgumiem **■**, kas nav minēti a) apakšpunktā, **vai**
 - c) kreditora vārdā slēdz kredītīgumus **■** ar patērētājiem;
- 6) “grupa” ir tādu kreditoru **grupa**, kuri **jākonsolidē, lai** sagatavotu konsolidētos pārskatus, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem ⁽¹⁾;
- 7) “piesaistītais kredīta starpnieks” ir jebkurš kredīta starpnieks, kas rīkojas tikai šādu personu vārdā, kuras uzņemas pilnu **un beznosacījumu** atbildību:
 - a) tikai viens kreditors;
 - b) **tikai** viena grupa; vai
 - c) **vairāki kreditori vai grupas, kas nepārstāv tirgus vairākumu**;
- 8) “**iecelts pārstāvis**” ir fiziska vai juridiska persona, kas veic 5. punktā minētās darbības un rīkojas tikai viena tāda kredīta starpnieka vārdā, kurš uzņemas pilnu un beznosacījumu atbildību;
- 9) “kredītiestāde” ir kredītiestāde, kā definēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā;
- 10) “iestāde, kas nav kredītiestāde” ir jebkurš **kreditors, kas** nav kredītiestāde;
- 11) “darbinieki” ir **■** :
 - a) **jebkura fiziska persona, kas strādā** kreditora vai kredīta starpnieka labā **un kas ir tieši** iesaistīta darbībās, uz kurām attiecas šī direktīva, **vai kas kontaktējas ar patērētājiem, veicot darbības, uz kurām attiecas šī direktīva**;
 - b) **jebkura fiziska persona, kas strādā ieceltā pārstāvja labā un kontaktējas ar patērētājiem, veicot darbības, uz kurām attiecas šī direktīva**;

⁽¹⁾ OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- c) *jebkura fiziska persona, kas tieši vada vai uzrauga a) un b) apakšpunktā minētās fiziskās personas;*
- 12) *“kredīta kopsomma” ir kredīta kopējā summa, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta l) punktā;*
- 13) *“kredīta kopējās izmaksas patērētājam” ir kopējās kredīta izmaksas patērētājam, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta g) punktā, tostarp īpašuma vērtēšanas izmaksas, ja šāda vērtēšana ir vajadzīga, lai saņemtu kredītu, bet neietverot reģistrācijas maksu par nekustamā īpašuma īpašumtiesību nodošanu. Tajās neietver maksas, kas patērētājam jāmaksā par kredītligumā noteikto saistību neievērošanu;*
- 14) *“kopējā summa, kas patērētājam jāmaksā” ir kopējā summa, kas jāmaksā patērētājam, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta h) punktā;*
- 15) *“gada procentu likme” (GPL) ir kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kas ir izteiktas ikgadējos procentos no kredīta kopsomas, attiecīgajā gadījumā iekļaujot izmaksas, kas minētas 17. panta 2. punktā, un ir vienādas ar ikgadēju visu kreditora un patērētāja nolīgto esošo vai nākotnes saistību (izņemtā kredīta, atmaksājumu un maksu) pašreizējo vērtību;*
- 16) *“aizņēmuma likme” ir aizņēmuma likme, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta j) punktā;*
- 17) *“kredīspējas izvērtēšana” ir iespēju izpildīt parādsaistības, kas izriet no kredītliguma, novērtējums;*
- 18) *“pastāvīgs informācijas nesējs” ir pastāvīgs informācijas nesējs, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta m) punktā;*
- 19) *“piederības dalībvalsts” ir:*
- a) ja kreditors vai kredīta starpnieks ir fiziska persona, – dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenais birojs ;
- b) ja kreditors vai kredīta starpnieks ir juridiska persona, – dalībvalsts, kurā atrodas tā juridiskā adrese, vai, ja saskaņā ar tā piemērojamiem valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenais birojs;
- 20) *“uzņēmēja dalībvalsts” ir dalībvalsts, kas nav piederības dalībvalsts un kurā kreditoram vai kredīta starpniekam ir filiāle vai kurā tas sniedz pakalpojumus;*
- 21) *“konsultāciju pakalpojumi” ir individuālu ieteikumu sniegšana patērētājam par vienu vai vairākiem darījumiem, kas saistīti ar kredītligumiem, un kas ir no kredīta piešķiršanas un 5. punktā izklāstītajām kredīstarpniecības darbībām neatkarīga darbība;*
- 22) *“kompetentā iestāde” ir iestāde, ko dalībvalsts ir izraudzījusies par kompetento iestādi saskaņā ar 5. pantu;*
- 23) *“pagaidu aizdevums” ir kredītligums, kuram vai nu nav noteikta termiņa vai kurš ir jāatmaksā 12 mēnešu laikā, un kuru patērētājs izmanto kā pagaidu finansēšanas risinājumu, kamēr tas pāriet uz citu nekustamā īpašuma finansēšanas shēmu;*
- 24) *“iespējamās saistības vai garantija” ir kredītligums, kas kalpo kā garantija citam atsevišķam, bet papildu darījumam, kur kapitālu, kas ir nodrošināts ar nekustamo īpašumu, izmanto tikai tad, ja iestājas ligumā paredzētais notikums vai notikumi;*
- 25) *“dalīta īpašuma kredītligums” ir kredītligums, kur atmaksājamā kapitāla pamatā ir ligumā paredzēta procentuālā daļa no nekustamā īpašuma vērtības kapitāla atmaksas vai atmaksājumu brīdī;*
- 26) *“sasaistīšanas prakse” ir kredītliguma piedāvāšana vai pārdošana vienā paketē kopā ar dažādiem citiem finanšu produktiem vai pakalpojumiem, ja kredītligums patērētājam nav pieejams atsevišķi;*

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 27) “komplektēšanas prakse” ir kredītīguma piedāvāšana vai pārdošana vienā paketē kopā ar dažādiem citiem finanšu produktiem vai pakalpojumiem, ja kredītīgums patērētājam ir pieejams arī atsevišķi, bet ne vienmēr ar tādiem pašiem noteikumiem vai nosacījumiem kā komplektā ar papildpakalpojumiem;
- 28) “aizdevums ārvalstu valūtā” ir kredītīgums, kurā kredīts ir:
- denominēts valūtā, kas nav tā valūta, kurā patērētājs gūst ienākumus vai uzglabā aktīvus, no kuriem ir jāatmaksā kredīts, vai
 - denominēts valūtā, kas nav tās dalībvalsts valūta, kuras rezidents ir patērētājs.

5. pants

Kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis nozīmē **valsts** kompetentās iestādes, kas ir pilnvarotas nodrošināt šīs direktīvas **piemērošanu un izpildi**, un nodrošina, lai tām tiktu piešķirtas **izmeklēšanas un izpildes** pilnvaras **un atbilstīgi resursi**, kas nepieciešami, lai tās **efektīvi un iedarbīgi** veiktu savus pienākumus.

Iestādes, kas minētas pirmajā daļā, ir valsts iestādes vai struktūras, kas atzītas ar valsts tiesību aktiem vai ko atzinušas valsts iestādes, kam šajā nolūkā īpaši piešķirtas pilnvaras ar valsts tiesību aktiem. Tās nav kreditori, kredīta starpnieki vai iecelti pārstāvji.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai kompetentajām iestādēm, visām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetento iestāžu labā, kā arī kompetento iestāžu norīkoti revidenti un eksperti būtu saistošs pienākums ievērot dienesta noslēpumu. Neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas krimināltiesības vai šī direktīva, konfidencialu informāciju, ko tie var saņemt, pildot savus pienākumus, nedrīkst izpaust nevienai personai vai iestādei, izņemot pārskata vai apkopojuma veidā. Tomēr tas neliedz kompetentajām iestādēm apmainīties ar konfidencialu informāciju vai nosūtīt to saskaņā ar valstu un Savienības tiesību aktiem.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka iestādes, kas izraudzītas kā kompetentās iestādes, lai nodrošinātu šīs direktīvas 9., 29., 32., 33., 34. un 35. panta **piemērošanu un izpildi**, ir vai nu viena vai abas no šīm:

- kompetentās iestādes, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punktā;
 - iestādes, kas nav a) apakšpunktā minētās kompetentās iestādes, ar noteikumu, ka valsts normatīvie un administratīvie akti paredz šīm iestādēm pienākumu sadarboties ar a) apakšpunktā minētajām kompetentajām iestādēm, kad vien tas ir nepieciešams to pienākumu veikšanai saskaņā ar šo direktīvu, tostarp, lai sadarbotos ar Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi) (EBI), kā prasīts saskaņā ar šo direktīvu.
4. Dalībvalstis informē Komisiju **un EBI** par kompetento iestāžu nozīmēšanu **un jebkādam turpmākām izmaiņām**, norādot visu attiecīgo pienākumu sadalījumu starp dažādām kompetentajām iestādēm. **Pirmo šādu paziņojumu sniedz, cik ātri vien iespējams un vēlākais ... (*)**.

5. **Kompetentās iestādes izmanto savas pilnvaras atbilstīgi valsts tiesību aktiem vai nu:**

- tieši saskaņā ar tām piešķirtajām pilnvarām, vai tiesu iestāžu uzraudzībā; vai

(*) Divi gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

b) iesniedzot pieteikumu tiesās, kuru kompetencē ir pieņemt nepieciešamos lēmumus, tostarp attiecīgajā gadījumā apelācijas kārtībā, ja pieteikums pieņemt attiecīgo lēmumu tiek noraidīts, izņemot attiecībā uz 9., 29., 32., 33., 34. un 35. pantu.

6. Ja dalībvalstu teritorijā ir vairāk nekā viena kompetentā iestāde, dalībvalstis nodrošina, ka **to attiecīgie pienākumi ir skaidri definēti un ka** minētās iestādes cieši sadarbojas, lai tās varētu efektīvi pildīt savus attiecīgos pienākumus.

7. Komisija vismaz reizi gadā publicē kompetento iestāžu sarakstu Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī un pastāvīgi atjaunina to savā tīmekļa vietnē.

2. nodaļa

Izglītošana finanšu jomā

6. pants

Patērētāju izglītošana finanšu jomā

1. Dalībvalstis veicina pasākumus, kas atbalsta patērētāju izglītošanu jautājumos par atbildīgu aizņemšanos un parādu pārvaldīšanu, jo īpaši saistībā ar hipotekārajiem kredītlīgumiem. Ir vajadzīga skaidra un vispārīga informācija par kredītu piešķiršanas procesu, lai sniegtu ieteikumus patērētājiem, īpaši tiem, kas hipotekāro kredītu ņem pirmo reizi. Ir vajadzīga arī informācija par ieteikumiem, kādus patērētājiem var sniegt patērētāju organizācijas un valstu iestādes.

2. Komisija publicē izvērtējumu par izglītošanu finanšu jomā, kas patērētājiem ir pieejama dalībvalstīs, un apzina paraugprakses piemērus, ko varētu turpmāk pilnveidot, lai palielinātu patērētāju informētību finanšu jautājumos.

3. nodaļa

Nosacījumi, kas piemērojami kreditoriem, kredīta starpniekiem un ieceltajiem pārstāvjiem

7. pants

Pienākums ievērot profesionālo ētiku, sniedzot kredītu patērētājiem

1. Dalībvalstis nosaka, ka **█**, izstrādājot kredītproduktus, piešķirot kredītu, sniedzot kredītstarptarņniecības pakalpojumus vai **sniedzot kredītu konsultāciju pakalpojumus** un – attiecīgā gadījumā – papildpakalpojumus patērētājiem, **vai īstenojot kredītliģumu**, kreditors, kredīta starpnieks **vai ieceltais pārstāvis** rīkojas godīgi, taisnīgi, **pārredzami** un profesionāli, **ņemot vērā patērētāju tiesības un intereses**. Attiecībā uz **piešķiršanu, starptarņniecību vai konsultāciju pakalpojumu sniegšanu par kredītu darbības pamatojas uz informāciju par patērētāja situāciju un jebkādam īpašam vajadzībām, kuras patērētājs ir darījis zināmas, un pamatoti pieņemumiem par riskiem patērētāja situācijā kredītliģuma darbības laikā**. Attiecībā uz šādu konsultāciju pakalpojumu sniegšanu darbības turklāt pamatojas uz 22. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzēto informāciju.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai kreditora noteiktais atalgojuma veids tā darbiniekiem un **█** kredīta starpniekiem, kā arī kredīta starpnieka noteiktais atalgojuma veids tā darbiniekiem **un ieceltajiem pārstāvjiem** nekavētu ievērot **█ 1. punktā noteikto** pienākumu.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai kreditori, nosakot un piemērojot atalgojuma politiku personālam, kas ir atbildīgs par kredītspējas izvērtējumu, ievērotu šādus principus **tādā veidā un mērā, kas atbilst to lielumam, iekšējā darba organizācijai un to darbību raksturam, apjomam un sarežģītībai**:

a) atalgojuma politika ir savienojama ar pamatotu un efektīvu riska pārvaldību un veicina to, kā arī nemudina uzņemties riskus, kas pārsniedz kreditora pieļaujamā riska robežu;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

b) atalgojuma politika atbilst kreditora darījumdarbības stratēģijai, mērķiem, vērtībām un ilgtermiņa interesēm, un ietver pasākumus, lai novērstu interešu konfliktu, jo īpaši, paredzot, ka atalgojums nav atkarīgs no pieņemto pieteikumu skaita vai īpatsvara.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji sniedz konsultāciju pakalpojumus, konsultāciju sniegšanā iesaistīto darbinieku atalgojuma struktūra nekaitē viņu spējai rīkoties patērētāju interesēs un jo īpaši nav atkarīga no pārdošanas mērķiem. Lai sasniegtu minēto mērķi, dalībvalstis var papildus aizliegt komisijas naudas, ko kreditors maksā kredīta starpniekam.

5. Dalībvalstis var aizliegt vai ierobežot patērētāja maksājumus kreditoram vai kredīta starpniekam pirms kredītīguma noslēgšanas.

8. pants

Pienākums sniegt informāciju patērētājiem bez maksas

Dalībvalstis nodrošina, lai, sniedzot patērētājiem informāciju atbilstīgi šajā direktīvā noteiktajām prasībām, šāda informācija patērētājam tiktu sniegta bez maksas.

9. pants

Zināšanu un kompetences prasības darbiniekiem

1. **Dalībvalstis nodrošina, ka** kreditori, kredīta starpnieki **un ieceltie pārstāvji saviem darbiniekiem prasa** atbilstīgu zināšanu un kompetences līmeni attiecībā uz kredītīgumu **izstrādāšanu**, piedāvāšanu vai piešķiršanu vai to kredīstarpniecības darbību veikšanu, kas izklāstītas 3. panta 5. punktā, **vai konsultāciju pakalpojumu sniegšanu, un uzturēt šo līmeni atbilstīgi aktualitātēm.** Ja kredītīguma noslēgšana ietver papildpakalpojumu, **tiek prasītas** atbilstīgas zināšanas un kompetence attiecībā uz minēto papildpakalpojumu.

2. **Izņemot 1.b punktā minētajos gadījumos, piederības dalībvalstis nosaka minimālās zināšanu un kompetences prasības kreditoriem, kredīta starpniekiem un ieceltajiem pārstāvjiem saskaņā ar IIa pielikumā izklāstītajiem principiem.**

3. **Ja kreditors vai kredīta starpnieks sniedz savus pakalpojumus vienas vai vairāku citu dalībvalstu teritorijā:**

i) **ar filiāles starpniecību, par darbiniekiem piemērojamo minimālo zināšanu un kompetences prasību noteikšanu ir atbildīga uzņēmējvalsts;**

ii) **saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību, par darbiniekiem piemērojamo minimālo zināšanu un kompetences prasību noteikšanu saskaņā ar IIa pielikumu ir atbildīga piederības dalībvalsts, tomēr uzņēmēja dalībvalsts var noteikt minimālās zināšanu un kompetences prasības attiecībā uz tām prasībām, kas minētas IIa pielikuma 1. punkta b), c), e) un f) apakšpunktā.**

4. **Dalībvalstis nodrošina, lai kompetentās iestādes uzraudzītu 1. punktā minēto prasību ievērošanu un lai kompetentajām iestādēm būtu pilnvaras pieprasīt kreditoriem, kredīta starpniekiem un ieceltajiem pārstāvjiem sniegt tādus pierādījumus, ko kompetentā iestāde uzskata par vajadzīgiem, lai varētu veikt šādu uzraudzību.**

5. **Lai efektīvi uzraudzītu kreditorus un kredīta starpniekus, kas sniedz savus pakalpojumus citu dalībvalstu teritorijā saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību, uzņēmēja un piederības dalībvalsts kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai efektīvi uzraudzītu un izpildītu uzņēmēja dalībvalsts minimālās zināšanu un kompetences prasības. Minētajā nolūkā tās var deleģēt viena otrai uzdevumus un pienākumus.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. nodaļa

Informācija un prakse ■ pirms kredītliguma noslēgšanas

10. pants

Vispārīgi noteikumi, kas piemērojami reklāmas un tirgvedības pasākumiem

Neskarot Direktīvu 2005/29/EK, dalībvalstis pieprasa, lai jebkuri reklāmas un tirgvedības paziņojumi attiecībā uz kredītligumiem ■ būtu godīgi, skaidri un nebūtu maldinoši. Jo īpaši ir aizliegts izmantot formulējumu, kas patērētājā var viest nepamatotas cerības attiecībā uz kredīta pieejamību vai izmaksām.

11. pants

Standartinformācija, kas iekļaujama reklāmā

1. Dalībvalstis nodrošina, lai jebkurā reklāmā par kredītligumiem ■, kurā norāda procentu likmi vai jebkādus skaitļus saistībā ar kredīta izmaksām patērētājam, tiktu iekļauta standartinformācija saskaņā ar šo pantu.

Dalībvalstis var paredzēt, ka pirmo daļu nepiemēro, ja valsts tiesību akti paredz, ka reklāmā par kredītligumiem, kurā nav norādīta procentu likme vai nav doti nekādi skaitļi par kredīta izmaksām patērētājam pirmās daļas nozīmē, ir jānorāda GPL.

2. Standartinformācijā ■ skaidrā, kodolīgā un viegli uztveramā veidā iekļauj ■ :

- a) kreditora vai attiecīgā gadījumā kredīta starpnieka **vai ieceltā pārstāvja** identitāti;
- b) **attiecīgā gadījumā** norādi, ka ■ kredītligums **tiks** nodrošināts ■ ar hipotēku vai citu salīdzināmu nodrošinājumu, ko parasti izmanto dalībvalstī attiecībā uz mājokļa nekustamo īpašumu, vai ar tiesībām, kas saistītas ar mājokļa nekustamo īpašumu;
- c) aizņēmuma likmi, norādot, vai tā ir fiksēta vai mainīga, vai abu kombinācija, kopā ar informāciju par jebkādam maksām, kas iekļautas kredīta kopējās izmaksās patērētājam;
- d) kredīta kopsummu;
- e) GPL, **ko reklāmā norāda vismaz tikpat viegli uztveramā veidā kā jebkuru procentu likmi;**
- f) **attiecīgā gadījumā** – kredītliguma darbības ilgumu;
- g) **attiecīgā gadījumā** – atmaksājamo daļu apmēru;
- h) **attiecīgā gadījumā** – kopējo summu, kas patērētājam jāmaksā;
- i) **attiecīgā gadījumā** – atmaksājamo daļu skaitu;
- j) **attiecīgā gadījumā** – brīdinājumu par to, ka iespējamās valūtas kursa svārstības varētu ietekmēt summu, kas patērētājam jāmaksā.

3. **Informāciju, kas uzskaitīta 2. punktā, izņemot tā a), b) vai j) apakšpunktā uzskaitīto, norāda, izmantojot uzskatāmu piemēru, un vienmēr stingri seko šim uzskatāmajam piemēram. Dalībvalstis pieņem kritērijus uzskatāma piemēra noteikšanai.**

4. Ja tad, lai saņemtu kredītu vai to saņemtu ar piedāvātajiem noteikumiem un nosacījumiem, ir obligāti jānoslēdz līgums par papildpakalpojumiem ■, jo īpaši apdrošināšanu, un minētā pakalpojuma izmaksas nevar noteikt iepriekš, pienākumu slēgt šo līgumu izklāsta skaidrā, kodolīgā un viegli uztveramā veidā kopā ar GPL.

■

5. **Panta 2. un 3. punktā minētā informācija atkarībā no reklāmas pasākumu informācijas nesēja ir attiecīgi vai nu skaidri salasāma, vai skaidri sadzirdama.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

6. Dalībvalstis var pieprasīt, lai tiktu iekļauts kodolīgs un samērīgs brīdinājums par specifiskajiem riskiem, kas saistīti ar kredītligumiem. Tās nekavējoties paziņo minētās prasības Komisijai.

7. Šis pants neskar Direktīvu 2005/29/EK.

12. pants

Sasaistīšanas un komplektēšanas prakse

1. Dalībvalstis atļauj izmantot komplektēšanas praksi, bet aizliedz sasaistīšanas praksi.

2. Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstis var noteikt, ka kreditori var pieprasīt patērētājam vai patērētāja ģimenes loceklim vai tuvam radniekam:

a) atvērt vai uzturēt maksājumu kontu vai krājkontu, ja šāda konta vienīgais nolūks ir uzkrāt kapitālu, lai atmaksātu kredītu, apkalpotu kredītu, apvienotu līdzekļus kredīta saņemšanai vai lai sniegtu papildu nodrošinājumu kreditoram saistību neizpildes gadījumā;

b) nopirkt vai turēt ieguldījumu produktu vai privātās pensijas produktu, ja šāds produkts, kurš ieguldītājam galvenokārt piedāvā pensiju ienākumus, kalpo arī kā papildu nodrošinājums kreditoram saistību neizpildes gadījumā vai kā kapitāla uzkrājums, lai atmaksātu kredītu, apkalpotu kredītu vai apvienotu līdzekļus kredīta saņemšanai;

c) slēgt atsevišķu kredītligumu kopā ar dalīta īpašuma kredītligumu, lai saņemtu kredītu.

3. Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstis var atļaut sasaistīšanas praksi, ja kreditors var pierādīt savām kompetentajām iestādēm, ka sasaistītie produkti vai produktu kategorijas, kas tiek piedāvāti ar savstarpēji līdzīgiem noteikumiem un nosacījumiem un kas nav pieejami atsevišķi, ir acīmredzams ieguvums patērētājiem, pienācīgi ņemot vērā tirgū piedāvāto attiecīgo produktu pieejamību un cenas. Šis punkts attiecas tikai uz produktiem, kurus piedāvā tirgū pēc ... (*).

4. Dalībvalstis var atļaut kreditoriem pieprasīt patērētājam iegādāties attiecīgu apdrošināšanas polisi, kas saistīta ar kredītligumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, lai kreditors pieņemtu apdrošināšanas polisi no cita piedāvātāja, kas nav piedāvātājs, kuram tas dod priekšroku, ja šāda polise nodrošina tādu pašu garantiju līmeni kā polise, ko ir piedāvājis kreditors.

13. pants

Vispārīga informācija

1. Dalībvalstis nodrošina, lai kreditori vai attiecīgos gadījumos **piesaistītie** kredīta starpnieki **vai to ieceltie pārstāvji** vienmēr **skaidrā un saprotamā veidā** darītu pieejamu vispārīgu informāciju par kredītligumiem **papīra formā vai izmantojot citu** pastāvīgu informācijas nesēju, vai elektroniskā formā. **Turklāt dalībvalstis var noteikt, ka nepiesaistītie kredīta starpnieki dara pieejamu vispārīgu informāciju.**

Šādā vispārīgā informācijā iekļauj vismaz šādus datus:

a) **informācijas sniedzēja** identitāte un ģeogrāfiskā adrese;

b) mērķus, kam var izmantot kredītu;

c) **nodrošinājuma veidi, tostarp attiecīgā gadījumā iespēja, ka tas var atrasties citā dalībvalstī;**

(*) Šis direktīvas spēkā stāšanās datums.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- d) kredītligumu **iespējama** ilgums;
- e) **pieejamās** aizņēmuma likmes veidi, **norādot, vai tā ir fiksēta vai mainīga, vai abējādas**, pievienojot īsu fiksēto un mainīgo procentu likmju raksturlielumu aprakstu, tostarp ar tām saistīto ietekmi uz patērētāju;
- f) **ja ir pieejams aizdevums ārvalstu** valūtā, **norāde par ārvalstu valūtu vai valūtām**, tostarp paskaidrojums par to, kāda ir ārvalstu valūtā denominēta kredīta ietekme uz patērētāju;
- g) **kredīta kopsummas**, kredīta **kopējo** izmaksu **patērētājam, kopējās summas, kas patērētājam jāmaksā**, un **GPL uzskatāms** piemērs;
- h) **norāde par iespējamām turpmākām izmaksām, kas nav iekļautas kredīta kopējās izmaksās patērētājam un kas maksājamas saistībā ar kredītligumu;**
- i) **vairākas** dažādas iespējas kā atmaksāt kreditoram kredītu, tostarp regulāri atmaksājamo daļu skaits, biežums un summa;
- j) **attiecīgā gadījumā – skaidra un kodolīga norāde, ka kredītliguma noteikumu ievērošana negarantē saskaņā ar kredītligumu izsniegtā kredīta kopsummas atmaksu;**
- k) **apraksts par nosacījumiem, kas ir tieši saistīti ar atmaksu pirms termiņa;**
- l) vai ir vajadzīgs īpašuma vērtējums un – attiecīgā gadījumā – **kas ir atbildīgs par to, lai nodrošinātu, ka šāds vērtējums tiek veikts, un vai tas rada kādas saistītas izmaksas patērētājam;**
- m) **norāde par papildpakalpojumiem, kas patērētājam obligāti jāiegādājas, lai saņemtu kredītu vai saņemtu to ar piedāvātajiem noteikumiem un nosacījumiem, un attiecīgā gadījumā precizējums, ka papildpakalpojumus var pirkt no pakalpojumu sniedzēja, kas nav kreditors; un**
- n) **vispārīgs brīdinājums par iespējamām sekām gadījumos, kad nav izpildītas saistības, kas saistītas ar kredītligumu.**

2. Dalībvalstis var noteikt kreditoriem pienākumu iekļaut citus brīdinājumu veidus, kuri ir būtiski dalībvalstī. Tās nekavējoties paziņo minētās prasības Komisijai.

14. pants

Pirmslīguma informācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditors un attiecīgā gadījumā kredīta starpnieks **vai ieceltais pārstāvis** sniedz patērētājam individualizētu informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu tirgū pieejamos kredītus, izvērtētu to ietekmi un pieņemtu apzinātu lēmumu par kredītliguma slēgšanu:

- a) **bez liekas kavēšanās, tiklīdz patērētājs sniedzis nepieciešamo informāciju par savām vajadzībām, finanšu stāvokli un vēlmēm saskaņā ar 20. pantu, un**
- b) **laikus, pirms kredītligums vai piedāvājums kļūst saistošs patērētājam.**

2. Individualizētu informāciju, kas minēta 1. punktā, papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju sniedz, izmantojot II pielikumā izklāstīto ESIL.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, kad patērētājam tiek izteikts piedāvājums, kas ir saistošs kreditoram, to **sniedz papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, un tam pievieno ESIL, ja:**

- a) **ESIL jau nav izsniegta patērētājam iepriekš vai**
- b) **piedāvājuma raksturlielumi atšķiras no iepriekš izsniegtajā ESIL norādītās informācijas.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. Dalībvalstis var noteikt, ka ESIL izsniedzama obligāti pirms tiek izteikts piedāvājums, kurš ir saistošs kreditoram. Ja dalībvalsts tā nosaka, tā paredz, ka ESIL tiek prasīta atkārtoti tikai tad, ja ir izpildīts 3. punkta b) apakšpunkts.

5. Dalībvalstis, kas pirms ... (*) ir ieviesušas informācijas lapu, kura atbilst informācijas prasībām, kas ir līdzvērtīgas II pielikumā noteiktajām informācijas prasībām, var turpināt to izmantot šā panta nolūkiem līdz ... (**).

6. Dalībvalstis nosaka vismaz septiņu dienu laikposmu, kurā patērētājam ir pietiekams laiks salīdzināt piedāvājumus, izvērtēt to sekas un pieņemt apzinātu lēmumu .

Dalībvalstis precizē, ka pirmajā daļā minētais laikposms ir vai nu pārdomu laiks pirms kredītīguma noslēgšanas, vai laikposms, kad izmantot atteikuma tiesības pēc kredītīguma noslēgšanas, vai abu apvienojums.

Ja dalībvalsts paredz pārdomu laiku pirms kredītīguma noslēgšanas:

a) piedāvājums ir kreditoram saistošs, kamēr ilgst pārdomu laiks, un

b) patērētājs pārdomu laikā jebkurā brīdī var pieņemt piedāvājumu.

Dalībvalstis var noteikt, ka patērētājs nevar pieņemt piedāvājumu laikposmā, kas nepārsniedz pārdomu laika pirmās 10 dienas.

Ja aizņēmuma likmi vai citas izmaksas, kas piemērojamas piedāvājumam, nosaka, balstoties uz pamatā esošo obligāciju vai citu ilgtermiņa finansēšanas instrumentu pārdošanu, dalībvalstis var paredzēt, ka aizņēmuma likme vai citas izmaksas var atšķirties no tām, kas norādītas piedāvājumā saskaņā ar pamatā esošo obligāciju vai citu ilgtermiņa finansējuma instrumentu vērtību.

Ja patērētājam ir atteikuma tiesības saskaņā ar šā punkta otro daļu, Direktīvas 2002/65/EK 6. pantu nepiemēro.

7. Uzskatāms, ka kreditors un attiecīgā gadījumā kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis, kas patērētājam ir izsnieguši ESIL, ir izpildījuši prasības par informācijas sniegšanu patērētājam pirms distances līguma noslēgšanas, kā noteikts Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 1. punktā, un ir izpildījuši minētās direktīvas 5. panta 1. punkta prasības tikai tad, ja tie vismaz ir izsnieguši ESIL pirms līguma noslēgšanas.

8. Dalībvalstis negroza ESIL modeli, izņemot gadījumos, kas paredzēti II pielikumā. Jebkuru papildu informāciju, kuru kreditors vai attiecīgā gadījumā kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis var sniegt patērētājam vai kuras sniegšana patērētājam ir paredzēta valsts tiesību aktos, iekļauj atsevišķā dokumentā, kuru var pievienot ESIL.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktu saskaņā ar 40. pantus, lai grozītu standartformulējumus II pielikuma A daļā vai instrukcijas tā B daļā nolūkā nodrošināt informāciju vai brīdinājumus par jauniem produktiem, kas netika piedāvāti tirgū pirms ... (**). Tomēr šādi deleģētie akti nemaina ESIL struktūru vai formātu.

10. Ja izmanto Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 3. punktā minēto balsis telefoniju, sniedzamā finanšu pakalpojuma galveno raksturlielumu aprakstā atbilstīgi minētās direktīvas 3. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam iekļauj vismaz šīs direktīvas II pielikuma A daļas 2. līdz 5. iedaļā minētos elementus.

(*) Šīs direktīvas spēkā stāšanās datums.

(**) Pieci gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

(***) Šīs direktīvas spēkā stāšanās datums.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

11. Dalībvalstis nodrošina, lai **vismaz gadījumos, kad atteikuma tiesības nepastāv**, kreditors vai **attiecīgā gadījumā kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis brīdī, kad tiek izteikts kreditoram saistošs piedāvājums**, izsniegtu patērētājam kredītīguma projekta kopiju. **Gadījumos, kad pastāv atteikuma tiesības, dalībvalstis nodrošina, lai kreditors vai attiecīgā gadījumā kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis brīdī, kad tiek izteikts kreditoram saistošs piedāvājums, piedāvātu patērētājam saņemt kredītīguma projekta kopiju.**

15. pants

Informācijas prasības attiecībā uz kredīta starpniekiem **un ieceltajiem pārstāvjiem**

1. **Dalībvalstis nodrošina, ka kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis laikus pirms 4. panta 5. punktā noteikto kredīstarpniecības darbību veikšanas** sniedz patērētājam vismaz šādu informāciju **papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju:**

- a) kredīta starpnieka identitāte un ģeogrāfiskā adrese;
- b) reģistrs, kurā tas iekļauts, **attiecīgā gadījumā reģistrācijas numurs** un līdzekļi, kā pārbaudīt **šādu reģistrāciju;**
- c) **vai kredīta starpnieks ir piesaistīts tikai vienam vai vairākiem kreditoriem vai strādā to labā. Ja kredīta starpnieks ir piesaistīts tikai vienam vai vairākiem kreditoriem vai strādā to labā, tas norāda to kreditoru nosaukumus, kuru vārdā tas rīkojas. Kredīta starpnieks var darīt zināmu, ka tas ir neatkarīgs, ja tas ievēro nosacījumus saskaņā ar 22. panta 4. punktu;**
- d) **vai kredīta starpnieks piedāvā konsultāciju pakalpojumus;**
- e) maksa, ja tāda ir, ko patērētājs maksā kredīta starpniekam par tā sniegtajiem pakalpojumiem **vai, ja tas nav iespējams, šīs maksas aprēķināšanas metodi;**
- f) procedūras, kas patērētājiem **vai** citām ieinteresētajām personām ļauj **iekšēji** reģistrēt sūdzības par kredīta starpniekiem, un attiecīgā gadījumā iespējas izmantot ārpusstiesas sūdzību un tiesiskās aizsardzības procedūras;
- g) **attiecīgā gadījumā** ziņas par komisijas naudas esamību **un, ja ir zināma, tās summu vai citu stimulu esamību**, kas kreditoram **vai trešām personām** jāmaksā kredīta starpniekam par **tā sniegtajiem pakalpojumiem saistībā ar kredītīgumu. Ja informācijas atklāšanas brīdī šī summa nav zināma, kredīta starpnieks informē patērētāju par to, ka faktiskā summa tiks norādīta ESIL vēlākā posmā.**

2. Kredīta starpnieki, kas ir nepiesaistīti, **bet kas saņem komisijas naudu no viena vai vairākiem kreditoriem**, pēc patērētāja pieprasījuma sniedz informāciju par atšķirībām to komisijas naudu apmērā, kuras maksā dažādi kreditori, kuru kredītīgumi tiek piedāvāti patērētājam. Patērētāju informē, ka tam ir tiesības pieprasīt šādu informāciju.

3. **Gadījumos, kad kredīta starpnieks iekasē no patērētāja maksu un papildus saņem komisijas naudu no kreditora vai trešās personas, kredīta starpnieks paskaidro patērētājam, vai šī maksa tiks daļēji vai pilnībā ieskaitīta komisijas naudā vai ne.**

4. **Dalībvalstis nodrošina, ka kredīta starpnieks par maksu, ja tāda ir, kas patērētājam jāmaksā kredīta starpniekam par tā sniegtajiem pakalpojumiem, paziņo kreditoram, lai varētu aprēķināt GPL.**

5. **Dalībvalstis pieprasa kredīta starpniekiem nodrošināt, lai papildus šajā pantā noteiktajai informācijai to ieceltais pārstāvis, kad viņš sazinās ar patērētāju vai pirms darījumiem ar to, darītu zināmu patērētājam statusu, kādā viņš rīkojas, un kredīta starpnieku, kuru viņš pārstāv.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

16. pants

Pienācīgi paskaidrojumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditori un attiecīgā gadījumā kredīta starpnieki **vai ieceltie pārstāvji** sniedz patērētājam pienācīgus paskaidrojumus par piedāvātajiem kredītligumiem un visiem papildpakalpojumiem, lai patērētājs varētu izvērtēt, vai piedāvātie kredītligumi **un papildpakalpojumi** ir pielāgoti viņa vajadzībām un finanšu stāvoklim. ■

Paskaidrojumi **attiecīgā gadījumā** *jo īpaši ietver:*

a) pirmslīguma informāciju, kas sniedzama saskaņā ar:

i) **14. pantu kreditoru gadījumā;**

ii) **14. un 15. pantu kredīta starpnieku vai iecelto pārstāvju gadījumā;**

b) **piedāvāto produktu būtiskās iezīmes;**

c) **konkrētās sekas, ko piedāvātie produkti var radīt** patērētājam, tostarp **sekas, kādas iestājas** gadījumos, kad patērētājs nepilda maksājumu saistības; **un**

d) **ja kredītligums ir komplektā kopā ar papildpakalpojumiem, informāciju par to, vai komplekta katra komponenta darbību iespējams izbeigt atsevišķi, un šādas izbeigšanas ietekmi uz patērētāju.**

2. Dalībvalstis var pielāgot 1. punktā minēto paskaidrojumu sniegšanas veidu un apjomu, kā arī palīdzības sniedzēju attiecīgās situācijas apstākļiem, kādos kredītligums tiek piedāvāts, un personai, kurai tas tiek piedāvāts, kā arī piedāvātajam kredīta veidam.

5. nodaļa

Gada procentu likme

17. pants

GPL aprēķināšana

1. GPL ■ aprēķina saskaņā ar matemātisko formulu, kas izklāstīta I pielikumā.

2. **Konkrēta konta atvēršanas un uzturēšanas izmaksas**, izmaksas par norēķinu līdzekli, kas izmantots gan šā konta ■ operācijām, gan kredīta izņemšanas operācijām ■, un citas izmaksas, kas saistītas ar maksājumu operācijām, iekļauj kredīta kopējās izmaksas patērētājam, **ja konta atvēršana vai uzturēšana ir obligāta, lai saņemtu kredītu vai lai saņemtu to ar piedāvātajiem noteikumiem un nosacījumiem.**

3. GPL aprēķins balstās uz pieņēmumu, ka kredītligums ir spēkā laikposmā, par ko panākta vienošanās, un kreditors un patērētājs pildīs savas saistības saskaņā ar kredītliguma noteikumiem un tajā norādītajiem datumiem.

4. Ja kredītligumos ietvertas klauzulas, kas pieļauj izmaiņas aizņēmuma likmē un – attiecīgā gadījumā – maksās, kas iekļautas GPL, bet kuras aprēķina laikā nevar noteikt kvantitatīvi, GPL aprēķina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka aizņēmuma likme un citas maksas **paliks nemainīgas attiecībā uz līguma noslēgšanas laikā** noteikto līmeni.

■

5. **Kredītligumiem, kuriem fiksētā aizņēmuma likme ir noteikta attiecībā uz vismaz piecu gadu ilgu sākotnējo laikposmu, kura beigās notiek sarunas par aizņēmuma likmi, lai vienotos par jaunu fiksētu likmi turpmākajam attiecīgajam laikposmam, ESIL norādītās papildu, ilustratīvās GPL aprēķins attiecas tikai uz sākotnējās fiksētās likmes laikposmu, un tā pamatā ir pieņēmums, ka fiksētās aizņēmuma likmes laikposma beigās neatmaksātais kapitāls ir atmaksāts.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- c) ja kredīta pieteikums tiek noraidīts, kreditors **nekavējoties** informē patērētāju **par šādu noraidījumu un attiecīgā gadījumā par to, ka lēmuma pamatā ir datu automatizēta apstrāde. Ja noraidījumu pamato ar datiem, kas iegūti, izmantojot datubāzē pieejamo informāciju, kreditors informē patērētāju par šādas izmantošanas rezultātiem un sniedz ziņas par izmantoto datubāzi.**

6. Dalībvalstis nodrošina, lai **pēc kredītliguma noslēgšanas**, pirms jebkādā veidā tiek ievērojami palielināta kredīta kopsumma, patērētāja kredītpēja **tiktu** izvērtēta atkārtoti, **pamatojoties uz atjauninātu informāciju, ja vien šāds papildu kredīts jau nav paredzēts un iekļauts sākotnējā kredītpējas izvērtējumā.**

7. Šis pants neskar Direktīvu 95/46/EK.

19. pants

Īpašuma vērtēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai to teritorijā tiktu izstrādāti ticami standarti mājokļa nekustamā īpašuma vērtēšanai hipotekārās kredītēšanas vajadzībām. Dalībvalstis prasa kreditoriem nodrošināt, lai minētie standarti tiktu izmantoti gadījumos, kad tie veic īpašuma vērtēšanu, vai veikt saprātīgus pasākumus, lai nodrošinātu šo standartu piemērošanu gadījumos, kad vērtēšanu veic trešā persona. Ja valsts iestādes ir atbildīgas par tādu neatkarīgu vērtētāju darbības regulējumu, kuri veic īpašuma vērtējumus, tās nodrošina, lai tie atbilstu spēkā esošajiem valsts noteikumiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai iekšējie un ārējie vērtētāji, kas veic īpašuma vērtējumus, būtu profesionāli kompetenti un pietiekami neatkarīgi no kredītriska izvērtēšanas procesa, lai tie varētu sniegt neatkarīgu un objektīvu vērtējumu, kuru dokumentē pastāvīgā datu nesējā un kura dokumentāciju glabā kreditori.

20. pants

Informācijas par patērētāju sniegšana un šīs informācijas pārbaude

1. Šis direktīvas 18. pantā minēto kredītpējas izvērtējumu veic, pamatojoties uz tādu informāciju par patērētāja ienākumiem un izdevumiem un citiem finanšu un ekonomiskajiem apstākļiem, kas ir vajadzīga, pietiekama un samērīga. Kreditors iegūst informāciju no attiecīgiem iekšējiem vai ārējiem avotiem, tostarp no patērētāja, un arī no informācijas, kas tiek sniegta kredīta starpniekam vai ieceltajam pārstāvim kredīta pieteikuma procesā. Informāciju pienācīgi pārbauda, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot arī atsauci uz neatkarīgi pārbaudāmu dokumentāciju.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji pareizi iesniegtu attiecīgajam kreditoram no patērētāja saņemto informāciju, kas vajadzīga kredītpējas izvērtējuma veikšanai.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai kreditori pirmslīguma stadijā **skaidrā un saprotamā veidā norādītu vajadzīgo informāciju un neatkarīgi pārbaudāmus pierādījumus**, kas patērētājam jāiesniedz, un **norāda termiņu, līdz kuram patērētājam jāiesniedz informācija. Šāds informācijas pieprasījums ir samērīgs un nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai veiktu pienācīgu kredītpējas izvērtējumu. Dalībvalstis atļauj kreditoriem pieprasīt precizējumus attiecībā uz informāciju, kas saņemta, atbildot uz minēto pieprasījumu, ja tas ir nepieciešams, lai būtu iespējams veikt kredītpējas izvērtējumu.**

Dalībvalstis neatļauj kreditoram izbeigt kredītligumu, pamatojoties uz to, ka informācija, ko patērētājs sniedzis pirms kredītliguma noslēgšanas, bijusi nepilnīga.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Otrā daļa neliedz dalībvalstīm atļaut kreditoram izbeigt kredītīgumu, ja tiek pierādīts, ka patērētājs ir apzināti noklusējis vai sagrozījis informāciju.

4. Dalībvalstis ievieš pasākumus, lai nodrošinātu, ka patērētāji ir informēti par vajadzību sniegt pareizu informāciju, atbildot uz 3. punkta pirmajā daļā minēto pieprasījumu, un ka šāda informācija ir tik pilnīga, cik tas ir vajadzīgs, lai veiktu pienācīgu kredītspējas izvērtējumu. Kreditors, kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis brīdina patērētāju, ka kredītu nevar piešķirt, ja kreditoram nav iespējas veikt kredītspējas izvērtējumu tāpēc, ka patērētājs izvēlas nesniegt informāciju, vai pārbaudi, kas ir vajadzīga kredītspējas izvērtējumam. Minēto brīdinājumu var sniegt standartizētā formātā.

5. Šis pants neskar Direktīvu 95/46/EK, jo īpaši tās 6. pantu.

7. nodaļa

Piekļuve datubāzēm

21. pants

Piekļuve datubāzēm

1. Katra dalībvalsts nodrošina visiem kreditoriem **no visām dalībvalstīm** piekļuvi datubāzēm, ko attiecīgajā dalībvalstī izmanto patērētāju kredītspējas izvērtēšanai un **vienīgi ar mērķi** pārraudzīt patērētāju kredītsaistību izpildi visā kredītīguma spēkā esamības laikā. **Šādas piekļuves nosacījumi ir nediskriminējoši.**

2. **Šā panta 1. punktu piemēro gan datubāzēm, kuras** uztur privāti kredītbiroji vai kredītinformācijas aģentūras, **gan** publiskiem reģistriem.

█

3. Šis pants neskar Direktīvu 95/46/EK.

8. nodaļa

Konsultāciju pakalpojumi

22. pants

Konsultāciju pakalpojumu standarti

█

1. Dalībvalstis nodrošina, lai kreditors, kredīta starpnieks **vai ieceltais pārstāvis** saistībā ar attiecīgu darījumu **skaidri** informētu patērētāju par to, vai **patērētājam tiek sniegti vai var tikt sniegti konsultāciju pakalpojumi.**

2. Dalībvalstis nodrošina, lai pirms konsultāciju pakalpojumu sniegšanas vai attiecīgā gadījumā pirms līguma noslēgšanas par konsultāciju pakalpojumu sniegšanu kreditors, kredīta starpnieks vai ieceltais pārstāvis sniedz patērētājam šādu informāciju papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju:

- a) vai ieteikums būs sagatavots, apsverot tikai viņu pašu piedāvāto produktu klāstu saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu vai apsverot plašu tirgū pieejamo produktu klāstu saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunktu, lai patērētājs varētu saprast, uz ko ir balstīts šis ieteikums;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- b) *attiecīgā gadījumā – maksa, kas patērētājam jāmaksā par konsultāciju pakalpojumiem vai, ja informācijas atklāšanas brīdī šo summu nevar noteikt, tās aprēķināšanas metode.*

Informāciju, kas minēta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā, patērētājam var sniegt pirmslīguma papildinformācijas veidā.

3. Gadījumos, kad patērētājiem sniedz **konsultāciju pakalpojumus, dalībvalstis nodrošina, lai** papildus 7. un 9. pantā izklāstītajām prasībām:

- a) **kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji iegūst** vajadzīgo informāciju par patērētāja personīgo situāciju un finanšu stāvokli, viņa vēlmēm un mērķiem, lai būtu iespējams ieteikt piemērotus kredītīgumus. Šāds izvērtējums balstās uz konkrētajam laikposmam atbilstīgi atjauninātu informāciju, un **tajā ņem vērā** pamatotus pieņēmumus **par riskiem** patērētāja situācijā piedāvātā kredītīguma darbības laikā ;
- b) **kreditori, piesaistītie kredīta starpnieki vai piesaistīto kredīta starpnieku ieceltie pārstāvji apsver pietiekami lielu savā produktu klāstā pieejamo kredītīgumu skaitu un iesaka no tiem pieejamo produktu klāsta patērētāja vajadzībām, finanšu stāvoklim un personīgajai situācijai piemērotu kredītīgumu vai vairākus piemērotus kredītīgumus;**
- c) **nepiesaistītie kredīta starpnieki vai nepiesaistīto kredīta starpnieku ieceltie pārstāvji apsver pietiekami lielu tirgū pieejamo kredītīgumu skaitu un iesaka no tirgū pieejamajiem kredītīgumiem patērētāja vajadzībām, finanšu stāvoklim un personīgajai situācijai piemērotu kredītīgumu vai vairākus piemērotus kredītīgumus;**
- d) **kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji rīkojas patērētāja interesēs:**
- i) **iegūstot informāciju par patērētāja vajadzībām un apstākļiem un**
- ii) **iesakot piemērotus kredītīgumus saskaņā ar a,) b) un c) apakšpunktu; un**
- e) **kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji izsniedz patērētājam sniegtā ieteikuma ierakstu, kas fiksēts uz papīra vai citā pastāvīgā informācijas nesējā.**

4. **Dalībvalstis var aizliegt izmantot terminu “konsultācija” un “konsultants” vai līdzīgus terminus, ja konsultāciju pakalpojumus patērētājiem sniedz kreditori, piesaistītie kredīta starpnieki vai piesaistīto kredīta starpnieku ieceltie pārstāvji.**

Ja dalībvalstis neaizliedz izmantot terminu “konsultācija” un “konsultants”, tās piemēro šādus nosacījumus, ar kādiem kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji, kas sniedz konsultāciju pakalpojumus, izmanto terminu “neatkarīga konsultācija” vai “neatkarīgs konsultants”:

- a) **kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji apsver pietiekami lielu skaitu tirgū pieejamo kredītīgumu; un**
- b) **kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji nesauņem atlīdzību par minētajiem konsultāciju pakalpojumiem no viena vai vairākiem kreditoriem.**

Otrās daļas b) punktu piemēro tikai tad, ja apsvērto kreditoru skaits ir mazāks par tirgus vairākumu.

Dalībvalstis var noteikt stingrākas prasības, saskaņā ar kurām kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji var izmantot terminus “neatkarīga konsultācija” vai “neatkarīgs konsultants”, tostarp aizliegumu saņemt atlīdzību no kreditora.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

5. Dalībvalstis var noteikt kreditoriem, kredīta starpniekiem un ieceltajiem pārstāvjiem pienākumu brīdināt patērētāju gadījumos, kad patērētāja finanšu stāvokļa dēļ kredītīgums var radīt īpašu risku patērētājam.

6. Dalībvalstis nodrošina, lai konsultāciju pakalpojumus sniedz tikai kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji.

Dalībvalstis var nolemt nepiemērot pirmo daļu personām:

- a) kas veic 4. panta 5. punktā izklāstītās kredīstarpniecības darbības vai kas sniedz konsultāciju pakalpojumus, ja minētās darbības veic vai pakalpojumus sniedz epizodiski kā papildpakalpojumus profesionālās darbības gaitā un šo darbību regulē tiesību normas vai reglamentējoši noteikumi, vai profesionālās ētikas kodekss, kas neizslēdz minēto darbību veikšanu vai pakalpojumu sniegšanu;
- b) kas sniedz konsultāciju pakalpojumus saistībā ar esoša parāda pārvaldību un ir maksātnespējas procesa administratori, ja to darbību regulē tiesību normas vai reglamentējoši noteikumi, vai publiski vai brīvprātīgi konsultāciju dienesti parādu jautājumos, kas nedarbojas uz komerciāla pamata; vai
- c) kas sniedz konsultāciju pakalpojumus un nav kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji, ja šādas personas atzīst un uzrauga kompetentās iestādes, ievērojot prasības kredīta starpniekiem saskaņā ar šo direktīvu.

Personas, kuras izmanto otrajā daļā minēto atkāpšanos, neizmanto 32. panta 1. punktā minētās tiesības sniegt pakalpojumus visā Savienības teritorijā.

7. Šis pants neskar 16. pantu un dalībvalstu kompetenci nodrošināt, lai patērētājiem būtu pieejami pakalpojumi, kas viņiem palīdz izprast savas finanšu vajadzības un to, kāda veida produkti varētu apmierināt šīs vajadzības.

9. nodaļa

Aizdevumi ārvalstu valūtā un mainīgas likmes aizdevumi

23. pants

Aizdevumi ārvalstu valūtā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad kredītīgums attiecas uz aizdevumu ārvalstu valūtā, kredītīguma noslēgšanas brīdī ir spēkā atbilstīgs tiesiskais regulējums, lai vismaz nodrošinātu to, ka:

- a) patērētājam ir tiesības konvertēt kredītīgumu alternatīvā valūtā, ievērojot konkrētus nosacījumus; vai
- b) ir spēkā citi pasākumi, lai ierobežotu valūtas kursa risku, kam patērētājs ir pakļauts saskaņā ar kredītīgumu.

2. Panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā alternatīvā valūta ir viena no turpmāk minētajām valūtām:

- a) valūta, kurā patērētājs galvenokārt saņem ienākumus vai tur aktīvus, no kuriem ir jāatmaksā kredīts, kā norādīts laikā, kad tika veikts pēdējais kredītspējas izvērtējums saistībā ar kredītīgumu; vai
- b) tās dalībvalsts valūta, kuras rezidents patērētājs bija kredītīguma noslēgšanas brīdī vai kuras rezidents tas ir šobrīd.

Dalībvalstis var noteikt, vai patērētājam ir pieejamas abas pirmās daļas a) un b) punktā minētās iespējas vai tikai viena no tām, vai arī var atļaut kreditoriem noteikt, vai patērētājam ir pieejamas abas pirmās daļas a) un b) punktā minētās iespējas vai tikai viena no tām.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

3. Ja patērētājam ir tiesības konvertēt kredītligumu alternatīvā valūtā saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, dalībvalstis nodrošina, lai valūtas kurss, pēc kura veic konvertāciju, ir tirgus valūtas maiņas kurss, kas ir spēkā dienā, kad tiek veikta konvertācija, ja vien kredītligumā nav paredzēts citādi.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad patērētājam ir piešķirts aizdevums ārvalstu valūtā, kreditors papīra formā vai ar citu pastāvīgu informācijas nesēju regulāri brīdina patērētāju vismaz tad, ja kopējā neatmaksātā summa, kas patērētājam jāmaksā, vai regulāri atmaksājamās daļas atšķiras par vairāk nekā 20 %, nekā tas būtu, ja tiktu piemērots kredītliguma noslēgšanas brīdī piemērotais valūtas maiņas kurss starp kredītliguma valūtu un dalībvalsts valūtu. Brīdinājumā patērētāju informē par kopējās patērētāja maksājamās summas pieaugumu, attiecīgā gadījumā tajā izklāsta tiesības konvertēt alternatīvā valūtā un nosacījumus, ar kādiem to var darīt, un sniedz skaidrojumus par citiem mehānismiem, kas ir piemērojami, lai ierobežotu valūtas kursa risku, kam patērētājs ir pakļauts.

5. Dalībvalstis var turpināt regulēt aizdevumus ārvalstu valūtā ar noteikumu, ka šāds regulējums netiek piemērots ar atpakaļejošu spēku.

6. Informāciju patērētājam par pasākumiem, kas piemērojami saskaņā ar šo pantu, sniedz ESIL un kredītligumā. Ja kredītligums neparedz ierobežot valūtas kursa risku, kuram patērētājs ir pakļauts valūtas kursa svārstību par mazāk nekā 20 % gadījumā, ESIL iekļauj ilustratīvu piemēru par ietekmi, ko rada valūtas kursa svārstības 20 % apmērā

24. pants

Mainīgas likmes kredīti

Ja kredītligums ir mainīgas likmes kredīts, dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) jebkādi indeksi vai atsauces likmes, ko izmanto aizņēmuma likmes aprēķināšanai, ir skaidri, pieejami, objektīvi un pārbaudāmi kredītliguma pusēm un kompetentajām iestādēm; un
- b) vēsturiskos ierakstus par indeksiem, kas paredzēti aizņēmuma likmes aprēķināšanai, glabātu vai nu personas, kas izstrādā minētos indeksus, vai kreditori.

10. nodaļa

Kredītligumu pareiza izpilde un saistītās tiesības

25. pants

Pirmstermiņa atmaksa

1. Dalībvalstis nodrošina, lai patērētājam būtu **tiesības pilnībā vai daļēji** izpildīt savas kredītligumā noteiktās saistības pirms minētā līguma termiņa beigām. Šādos gadījumos **patērētājam** ir tiesības uz kredīta **kopējo** izmaksu patērētājam samazinājumu, **šādam samazinājumam** sastāvot no procentiem un izmaksām par līguma atlikušo darbības laiku.

2. Dalībvalstis var noteikt, ka 1. punktā minēto tiesību izmantošana **ir** iespējama, ievērojot dažus nosacījumus. Šādi nosacījumi var ietvert tiesību izmantošanas laika ierobežojumu, atšķirīgus noteikumus atkarībā no aizņēmuma likmes veida **vai brīža, kad patērētājs izmanto tiesības, vai** ierobežojumus attiecībā uz apstākļiem, kādos šīs tiesības var izmantot.

3. Dalībvalstis var **noteikt**, ka kreditors **ir** tiesīgs saņemt taisnīgu un **objektīvu** kompensāciju, **ja tā ir pamatota**, par **iespējamām** izmaksām, kas tieši saistītas ar pirmstermiņa atmaksu, **bet nepiemēro patērētājam sankcijas. Šajā saistībā kompensācijas apmērs nepārsniedz kreditora finansiālo zaudējumu. Ievērojot minētos nosacījumus, dalībvalstis var paredzēt, ka kompensācija nevar pārsniegt noteiktu līmeni vai ka to var atļaut tikai uz noteiktu laiku.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. Ja patērētājs vēlas izpildīt savas kredītligumā noteiktās saistības pirms līguma termiņa beigām, kreditors nekavējoties tūlīt pēc pieprasījuma saņemšanas sniedz patērētājam papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju informāciju, kas vajadzīga minētās iespējas apsvēršanai. Minētājā informācijā aprēķina ietekmi, ko patērētājam rada viņa saistību izpilde pirms kredītliguma termiņa beigām, un skaidri izklāsta visus izmantotos pieņēmumus. Visi izmantotie pieņēmumi ir samērīgi un pamatoti.

5. Ja pirmstermiņa atmaksa notiek laikposmā, kurā tiek piemērota fiksēta aizņēmuma likme, **dalībvalstis var noteikt, ka 1. punktā minēto** tiesību izmantošana ir atkarīga no tā, vai patērētājam ir **likumīga** interese.

26. pants

Elastīgi un uzticami tirgi

1. Dalībvalstis ievieš atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka prasījumu pret nodrošinājumu piedzen kreditori vai to vārdā. Dalībvalstis nodrošina arī, lai kreditori glabā attiecīgus ierakstus par nekustamā īpašumu veidiem, kas pieņemti kā nodrošinājums, kā arī par politikām, kas izmantotas saistītā hipotekārā kredītriska izvērtēšanai.

2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstīgu mājokļa īpašuma tirgus statistisko pārraudzību, tostarp tirgus uzraudzības nolūkos, attiecīgā gadījumā mudinot izstrādāt un izmantot konkrētus cenu indeksus, kuri var būt publiski vai privāti pieejami vai abejādi.

27. pants

Informācija par izmaiņām aizņēmuma likmē

1. Dalībvalstis nodrošina, lai kreditors informē patērētāju par visām izmaiņām aizņēmuma likmē pirms šo izmaiņu stāšanās spēkā, sniedzot informāciju papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju. Informācijā norāda vismaz summu, kāda maksājama pēc jaunās aizņēmuma likmes stāšanās spēkā un, ja mainās maksājumu skaits vai biežums, sīkāku informāciju par to.

2. Tomēr dalībvalstis var atļaut pusēm kredītligumā vienoties, ka 1. punktā minēto informāciju patērētājam sniedz periodiski gadījumos, kad izmaiņas aizņēmuma likmē izriet no izmaiņām, kas notikušas atsaucēs likmē, un jauno atsaucēs likmi publisko, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, un informāciju par jauno atsaucēs likmi dara pieejamu kreditora telpās un paziņo patērētājam personiski, norādot arī jauno periodisko maksājumu summu.

3. Kreditori var turpināt periodiski informēt patērētājus gadījumos, kad izmaiņas aizņēmuma likmē neizriet no izmaiņām atsaucēs likmē, ja valsts tiesību akti to atļāva pirms ... (*).

4. Ja aizņēmuma likmes izmaiņas tiek noteiktas kapitāla tirgos rīkotās izsolēs un šā iemesla dēļ kreditoram nav iespējams informēt patērētāju par izmaiņām pirms izmaiņas stājas spēkā, kreditors laikus pirms izsoles papīra formā vai ar citu pastāvīgu informācijas nesēju informē patērētāju par gaidāmo procedūru un norāda, kā tas varētu ietekmēt aizņēmuma likmi.

28. pants

Kavēti maksājumi un piespiedu atsavināšana

1. Dalībvalstis pieņem pasākumus, lai mudinātu kreditorus izrādīt saprātīgu iecietību, pirms tiek sākta piespiedu atsavināšanas procedūra.

(*) Šīs direktīvas spēkā stāšanās datums.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. Dalībvalstis var prasīt, lai gadījumos, kad kreditoram ir atļauts noteikt un piemērot patērētājam maksu, kas izriet no saistību neizpildes, minētā maksa nav lielāka par to, kas vajadzīga, lai kompensētu kreditoram izmaksas, kas tam radušās saistību neizpildes dēļ.
3. Dalībvalstis var atļaut kreditoriem piemērot patērētājam papildu maksu saistību neizpildes gadījumā. Minētajā gadījumā dalībvalstis nosaka minētās maksas maksimālo apmēru.
4. Dalībvalstis neliedz kredītīguma pusēm nepārprotami vienoties, ka pietiek ar nodrošinājuma vai no nodrošinājuma pārdošanas gūto ieņēmumu atdošanu vai nodošanu, lai atmaksātu kredītu.
5. Ja par nekustamo īpašumu iegūtā cena ietekmē patērētāja parāda summu, dalībvalstīs ir spēkā procedūras vai pasākumi, lai ļautu iegūt ieķīlātajam nekustamajam īpašumam labāko cenu.

Ja pēc tam, kad ir pabeigta piespiedu atsavināšanas procedūra, vēl ir palicis nenomaksāts parāds, dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti pasākumi parāda atmaksas atvieglošanai, lai aizsargātu patērētājus

11. nodaļa

Prasības kredīta starpnieku un iecelto pārstāvju izveidei un uzraudzībai

29. pants

Kredīta starpnieku atzīšana

1. Kredīta starpniekus pienācīgi atzīst to piederības dalībvalsts kompetentā iestāde visu vai daļas no 4. panta 5. punktā izklāstīto kredīstarpniecības darbību veikšanai vai konsultācijas pakalpojumu sniegšanai. Ja dalībvalstī ir atļauti ieceltie pārstāvji saskaņā ar 31. pantu, šādam ieceltam pārstāvim nav nepieciešama atzīšana arī kā kredīta starpniekam saskaņā ar šo pantu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai kredīta starpnieku atzīšana notiek ar nosacījumu, ka papildus 9. pantā noteiktajām prasībām ir izpildītas vismaz šādas turpmāk minētās profesionālās prasības:

- a) kredīta starpniekiem ir profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšana tajās teritorijās, kurās tie piedāvā pakalpojumus, vai cita salīdzināma garantija attiecībā uz atbildību, kas rodas profesionālas nolaidības dēļ. Tomēr attiecībā uz piesaistītajiem kredīta starpniekiem piederības dalībvalsts var noteikt, ka šādu apdrošināšanu vai salīdzināmu garantiju var nodrošināt kreditors, kura labā kredīta starpnieks ir pilnvarots rīkoties.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt un vajadzības gadījumā grozīt regulatīvos tehniskos standartus, lai noteiktu šā punkta pirmajā daļā minētās profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības vai salīdzināmas garantijas minimālo naudas summu. Minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu.

EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā paredz šā punkta pirmajā daļā minētās profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas vai salīdzināmas garantijas minimālo naudas summu un kurš jāiesniedz Komisijā līdz ... (*). EBI pārskata un vajadzības gadījumā izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai grozītu šā punkta pirmajā daļā minētās profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas vai salīdzināmas garantijas minimālo naudas summu un kurš pirmo reizi jāiesniedz Komisijā līdz ... (**). un turpmāk ik pēc diviem gadiem;

(*) 6 mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

(**) 4 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- b) fiziskai personai, kas veic uzņēmējdarbību kā kredīta starpnieks, kredīta starpnieka valdes locekļiem, kas veic uzņēmējdarbību kā juridiskas personas, un fiziskām personām, kas veic līdzvērtīgus uzdevumus kredīta starpnieka interesēs un kas ir juridiska persona, bet kam nav valdes, ir laba reputācija. Kā minimums, par tiem nav ziņu sodāmības reģistrā vai citā līdzvērtīgā reģistrā attiecīgajā valstī par smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar noziegumiem pret īpašumu, vai citiem noziegumiem, kas saistīti ar finanšu darbībām, kā arī tie nevar būt iepriekš atzīti par bankrotējušiem, ja vien tie nav rehabilitēti saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- c) fiziskai personai, kas veic uzņēmējdarbību kā kredīta starpnieks, kredīta starpnieka valdes locekļiem, kas veic uzņēmējdarbību kā juridiskas personas, un fiziskām personām, kas veic līdzvērtīgus uzdevumus kredīta starpnieka interesēs un kas ir juridiska persona, bet kam nav valdes, ir atbilstīgs zināšanu un kompetences līmenis attiecībā uz kredītīgumiem. Atbilstīgo zināšanu un kompetences līmeni nosaka piederības dalībvalsts saskaņā ar III pielikumā izklāstītajiem principiem.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek publiskoti kritēriji, kas noteikti, lai nodrošinātu kredīta starpnieku vai kreditoru personāla atbilstību profesionālajām prasībām.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai visi **atzītie** kredīta starpnieki neatkarīgi no tā, vai tie veic uzņēmējdarbību kā fiziskas vai juridiskas personas, tiktu **iekļauti** to piederības dalībvalsts **kompetentās iestādes reģistrā**. Dalībvalstis nodrošina, lai kredīta starpnieku reģistrs tiek atjaunināts un būtu publiski pieejams tiešsaistē.

Kredīta starpnieku reģistrā ir vismaz šāda informācija:

- a) to personu vārds, uzvārds, kas pārstāv vadību un ir atbildīgas par starpniecības darbību. Dalībvalstis var pieprasīt reģistrēt visas fiziskās personas, kas **strādā** ar klientiem uzņēmumos, kuri veic kredītarpniecību;
- b) dalībvalstis, **kurās kredīta starpnieks veic** savu darījumdarbību atbilstīgi noteikumiem par brīvību veikt uzņēmējdarbību vai pakalpojumu sniegšanas brīvību, **par ko kredīta starpnieks** ir informējis piederības dalībvalsts **kompetento iestādi saskaņā ar 32. panta 3. punktu**;
- c) vai kredīta starpnieks ir piesaistīts vai nav.

Dalībvalstis, kas nolemj izmantot 30. pantā minēto iespēju, nodrošina, ka reģistrā ir norādīts kreditors, kura vārdā piesaistītais kredīta starpnieks rīkojas.

Dalībvalstis, kas nolemj izmantot 31. pantā minēto iespēju, nodrošina, ka reģistrā ir norādīts kredīta starpnieks vai piesaistīta kredīta starpnieka iecelta pārstāvja gadījumā – kreditors, kura vārdā ieceltais pārstāvis rīkojas.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) visiem kredīta starpniekiem, kas ir juridiskas personas, to galvenais birojs ir tajā pašā dalībvalstī, kurā ir to juridiskā adrese, ja tiem saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem ir juridiskā adrese;
- b) visiem kredīta starpniekiem, kas nav juridiskas personas, vai visiem kredīta starpniekiem, kas ir juridiskas personas, bet kam saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem nav juridiskās adreses, to galvenais birojs ir dalībvalstī, kurā tie faktiski veic savu galveno darbību.

6. Katra dalībvalsts izveido vienotu informācijas dienestu, lai būtu iespējama ātra un viegla publiska piekļuve informācijai valsts reģistrā, kurš ir elektroniskā formā un tiek pastāvīgi atjaunināts. Šie informācijas dienesti sniedz katras dalībvalsts kompetento iestāžu identifikācijas datus.

EBI savā tīmekļa vietnē publicē atsauces vai hipersaites uz šo informācijas dienestu.

7. Piederības dalībvalstis nodrošina, lai visi atzītie kredīta starpnieki un ieceltie pārstāvji pastāvīgi ievēro 2. punktā paredzētās prasības. Šis punkts neskar 30. un 31. pantu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

8. Dalībvalstis var nolemt nepiemērot šo pantu personām, kas veic 3. panta 5. punktā izklāstītās kredīstarpniecības darbības, ja minētās darbības veic epizodiski kā papildpakalpojumus profesionālās darbības gaitā un minēto darbību reglamentē tiesību normas vai reglamentējoši noteikumi, vai profesionālās ētikas kodekss, kas neizslēdz minēto darbību veikšanu.

9. Šo pantu nepiemēro kredītiestādēm, kurām ir atļauja saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES vai citām finanšu iestādēm, kurām saskaņā ar valsts tiesību aktiem piemēro līdzvērtīgu atļauju izsniegšanas un uzraudzības režīmu.

30. pants

Kredīta starpnieki, kas piesaistīti tikai vienam kreditoram

1. Neskarot 31. panta 1. punktu, dalībvalstis var atļaut kompetentajām iestādēm atzīt piesaistītos kredīta starpniekus, kas norādīti 4. panta 7. punkta a) apakšpunktā, izmantojot kreditoru, kura vienīgās vārdā piesaistītais kredīta starpnieks rīkojas.

Šādos gadījumos kreditors aizvien ir pilnībā un bez nosacījumiem atbildīgs par visām tāda piesaistītā kredīta starpnieka darbībām vai bezdarbību, kas rīkojas kreditora vārdā jomās, ko regulē šī direktīva. Dalībvalstis prasa kreditoram nodrošināt, lai minētie piesaistītie kredīta starpnieki atbilst vismaz 29. panta 2. punktā izklāstītajām profesionālajām prasībām.

2. Neskarot 34. pantu, kreditori pārtrauga piesaistīto kredīta starpnieku darbības, kas precizētas 4. panta 7. punkta a) apakšpunktā, lai nodrošinātu, ka tie pastāvīgi ievēro šīs direktīvas prasības. Jo īpaši kreditors ir atbildīgs par piesaistītā kredīta starpnieka un tā personāla atbilstības zināšanu un kompetences prasībām pārraudzību.

31. pants

Ieceltie pārstāvji

1. Dalībvalstis var nolemt atļaut kredīta starpniekam norīkot ieceltus pārstāvjus.

Ja iecelto pārstāvi ir norīkojis piesaistītais kredīta starpnieks, kas norādīts 4. panta 7. punkta a) apakšpunktā, kreditors aizvien ir pilnībā un bez nosacījumiem atbildīgs par visām tāda ieceltā pārstāvja darbībām vai bezdarbību, kas rīkojas minētā piesaistītā kredīta starpnieka vārdā jomās, kuras regulē šī direktīva. Citos gadījumos kreditors aizvien ir pilnībā un bez nosacījumiem atbildīgs par visām tāda ieceltā pārstāvja darbībām vai bezdarbību, kas rīkojas kredīta starpnieka vārdā jomās, ko regulē šī direktīva.

2. Kredīta starpnieki nodrošina, ka viņu ieceltie pārstāvji atbilst vismaz 29. panta 2. punktā izklāstītajām profesionālajām prasībām. Tomēr piederības dalībvalsts var noteikt, ka profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu vai salīdzināmu garantiju var nodrošināt kredīta starpnieks, kura vārdā ieceltais pārstāvis ir pilnvarots rīkoties.

3. Neskarot 34. pantu, kredīta starpnieki pārtrauga viņu iecelto pārstāvju darbības, lai nodrošinātu pilnīgu šīs direktīvas ievērošanu. Jo īpaši kredīta starpnieki ir atbildīgi par iecelto pārstāvju un viņu personāla atbilstības zināšanu un kompetences prasībām pārraudzību.

4. Dalībvalstis, kas nolemj atļaut kredīta starpniekam norīkot ieceltos pārstāvjus, izveido publisku reģistru, ietverot vismaz 29. panta 4. punktā minēto informāciju. Ieceltos pārstāvjus reģistrē publiskajā reģistrā dalībvalstī, kurā tie veic uzņēmējdarbību. Reģistru regulāri atjaunina. Tas ir publiski pieejams uzziņām tiešsaistē.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

32. pants

Kredīta starpnieku brīvība veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība

1. **Kredīta starpnieka atzīšana, ko veikusi tā piederības dalībvalsts, kā noteikts 29. panta 1. punktā**, ir spēkā visā Savienības teritorijā, un nav nepieciešama uzņēmēju dalībvalstu kompetento iestāžu papildu atzīšana tādu darbību veikšanai un pakalpojumu sniegšanai, uz kuriem attiecas atzīšana, ar noteikumu, ka atzīšana attiecas uz darbībām, ko kredīta starpnieks plāno veikt uzņēmējās dalībvalstīs. Tomēr kredīta starpniekiem nav atļauts sniegt savus pakalpojumus saistībā ar kredītlīgumiem, ko patērētājiem piedāvā iestādes, kas nav kredītiestādes, dalībvalstī, kur šādām iestādēm, kas nav kredītiestādes, nav atļauts darboties.
2. Ieceltajiem pārstāvjiem, kas iecelti dalībvalstīs, kuras izmanto 31. pantā paredzēto iespēju, nav atļauts veikt daļu vai visas no 4. panta 5. punktā izklāstītajām kredītstarpniecības darbībām vai sniegt konsultāciju pakalpojumus dalībvalstīs, kur šādiem ieceltajiem pārstāvjiem nav atļauts darboties.
3. Ikviens atzīts kredīta starpnieks, kas plāno pirmo reizi veikt savu darbību vienā vai vairākās dalībvalstīs saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību vai izveidojot filiāli, informē savas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes.

Viena mēneša laikā pēc informācijas saņemšanas minētās kompetentās iestādes paziņo attiecīgo uzņēmēju dalībvalstu kompetentajām iestādēm par kredīta starpnieka nodomu un vienlaikus par paziņojumu informē arī attiecīgo kredīta starpnieku. Tās informē attiecīgo uzņēmēju dalībvalstu kompetentās iestādes par kreditoriem, kuriem kredīta starpnieks ir piesaistīts, kā arī par to, vai kreditori uzņemas pilnīgu un beznosacījumu atbildību par kredīta starpnieka darbībām. Uzņēmēja dalībvalsts izmanto no piederības dalībvalsts saņemto informāciju, lai ievadītu savā reģistrā nepieciešamo informāciju.

Kredīta starpnieks var sākt savu darbību vienu mēnesi pēc dienas, kurā piederības dalībvalsts kompetentās iestādes to informē par otrajā daļā minēto paziņojumu.

4. Pirms kredīta starpnieka filiāle sāk savu darbību vai divu mēnešu laikā no dienas, kad saņemts 3. punkta otrajā daļā minētais paziņojums, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes sagatavojas kredīta starpnieka uzraudzībai saskaņā ar 34. pantu un vajadzības gadījumā norāda kredīta starpniekam nosacījumus, saskaņā ar kuriem šīs darbības veic uzņēmējā dalībvalstī jomās, kuras Savienības tiesību aktos nav saskaņotas.

33. pants

Kredīta starpnieku atzīšanas atsaukšana

1. Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde var atsaukt atzīšanu, kas kredīta starpniekam piešķirta saskaņā ar 29. pantu, ja šāds kredīta starpnieks:
 - a) skaidri atsakās no atzīšanas vai sešus iepriekšējos mēnešus nav veicis nedz kredītstarpniecības darbības, kas noteiktas 4. panta 5. punktā, nedz sniedzis konsultācijas pakalpojumus, ja vien attiecīgā dalībvalsts nav noteikusi, ka šādos gadījumos atzīšana zaudē spēku;
 - b) ir saņēmis atzīšanu, sniedzot nepatiesas vai maldinošas ziņas vai izmantojot citus nelikumīgus līdzekļus;
 - c) vairs neatbilst prasībām, saskaņā ar kurām atzīšana ir piešķirta;
 - d) atbilst kādam no gadījumiem, kad atzīšanas atsaukšanu paredz valsts tiesību akti, kas attiecas uz jautājumiem, kuri nav ietverti šīs direktīvas darbības jomā;
 - e) ir nopietni vai sistemātiski pārkāpis noteikumus, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu un reglamentē kredīta starpnieku darbības nosacījumus.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. Ja kredīta starpnieka atzīšanu atsauc piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, tad šī **pēdējā** iespējami īsā laikā un vēlākais **14 dienu laikā** informē uzņēmēju dalībvalstu kompetentās iestādes par šādu atsaucumu, izmantojot jebkurus piemērotus līdzekļus.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai tie kredīta starpnieki, kuru atzīšana ir atsaukta, bez liekas kavēšanās tiek svītroti no reģistra.

34. pants

Kredīta starpnieku un iecelto pārstāvju uzraudzība

1. Dalībvalstis nodrošina, lai kredīta starpnieku darbību uzrauga to piederības dalībvalsts kompetentās iestādes.

Piederības dalībvalstis paredz, ka minētajiem piesaistītajiem kredīta starpniekiem uzraudzību piemēro tieši vai kā daļu no uzraudzības, ko piemēro kredītoram, kura vārdā tie rīkojas, ja kreditors ir kredītiestāde, kurai ir atļauja saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, vai cita finanšu iestāde, kurai saskaņā ar valsts tiesību aktiem piemēro līdzvērtīgu atļauju izsniegšanas un uzraudzības režīmu. Tomēr, ja piesaistītais kredīta starpnieks sniedz pakalpojumus dalībvalstī, kas nav piederības dalībvalsts, tad piesaistīto kredīta starpnieku uzrauga tieši.

Piederības dalībvalstis, kas ļauj kredīta starpniekiem iecelt pārstāvjus saskaņā ar 31. pantu, nodrošina, ka ieceltajiem pārstāvjiem uzraudzību piemēro vai nu tieši, vai kā daļu no uzraudzības, ko piemēro kredīta starpniekam, kura vārdā tas rīkojas.

2. Tās dalībvalstu kompetentās iestādes, kurās atrodas kredīta starpnieka filiāle, ir atbildīgas par to, lai kredīta starpnieks, sniedzot pakalpojumus tās(-o) teritorijā, izpildītu pienākumus, kas noteikti 7. panta 1. daļā un 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 20., 22. un 39. pantā un atbilstīgi tiem pieņemtajos pasākumos.

Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes konstatē, ka kredīta starpnieks, kuram ir filiāle to teritorijā, pārkāpj pasākumus, kas minētajā dalībvalstī pieņemti saskaņā ar 7. panta 1. daļu un 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 20., 22. un 39. pantu, minētās iestādes prasa attiecīgajam kredīta starpniekam novērst pārkāpumus.

Ja attiecīgais kredīta starpnieks neveic vajadzīgos pasākumus, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes veic visus attiecīgās darbības, lai nodrošinātu, ka attiecīgais kredīta starpnieks novērs šos pārkāpumus. Šo darbību veidu dara zināmu piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

Ja, neņemot vērā uzņēmējas dalībvalsts veikto darbību, kredīta starpnieks turpina pārkāpt pirmajā daļā minētos pasākumus, kas ir spēkā uzņēmējā dalībvalstī, tad uzņēmēja dalībvalsts pēc tam, kad tā ir informējusi piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, var veikt attiecīgu darbību, lai novērstu turpmākus pārkāpumus vai noteiktu sodus par tiem un, ciktāl vajadzīgs, liegtu šim kredīta starpniekam tās teritorijā uzsākt turpmākus darījumus. Par šādu darbību nekavējoties informē Komisiju.

Ja piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nepiekrīt, ka uzņēmēja dalībvalsts veic šādu darbību, tā var šo lietu nodot izskatīšanai EBI un prasīt tās palīdzību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 19. pantu. Tādā gadījumā EBI var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai paredzētas minētajā pantā.

3. To dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās atrodas filiāle, ir tiesības pārbaudīt filiāles pasākumus un prasīt veikt izmaiņas, kas noteikti vajadzīgas, lai izpildītu 2. punktā paredzētos pienākumus un lai ļautu piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm nodrošināt to pienākumu izpildi, kas paredzēti 7. panta 2., 3. un 4. punktā un atbilstīgi tiem pieņemtajos pasākumos attiecībā uz filiāles sniegtajiem pakalpojumiem.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei ir skaidrs un pierādāms pamatojums, lai secinātu, ka kredīta starpnieks, kas darbojas tās teritorijā saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību, nepilda pienākumus, kas izriet no pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, vai ka kredīta starpnieks, kam ir filiāle tās teritorijā, nepilda pienākumus, kas izriet no pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, izņemot 2. punktā minētos, tā vērsas ar šiem konstatējumiem pie piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, kura veic attiecīgu darbību.

Ja piederības dalībvalsts kompetentā iestāde neveic nekādu darbību viena mēneša laikā no šo konstatējumu saņemšanas dienas vai, neraugoties uz piederības dalībvalsts kompetentās iestādes veikto darbību, kredīta starpnieks turpina darboties veidā, kas skaidri kaitē uzņēmējas dalībvalsts patērētāju interesēm vai pareizai tirgu darbībai, uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde:

- a) pēc piederības dalībvalsts kompetentās iestādes informēšanas veic visus attiecīgo darbību, kas vajadzīgi, lai aizsargātu patērētāju intereses un nodrošinātu pareizu tirgu darbību, tostarp liedzot pārkāpējiem kredīta starpniekiem uzsākt turpmākus darījumus savā teritorijā. Par šādu darbību nekavējoties informē Komisiju un EBI;
- b) var nodot jautājumu EBI un prasīt tās palīdzību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 19. pantu. Tādā gadījumā EBI var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas ar minēto pantu.

5. Dalībvalstis paredz, ka gadījumos, kad kredīta starpnieks, kas atzīts citā dalībvalstī, ir izveidojis filiāli tās teritorijā, piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, pildot savus pienākumus pēc tam, kad tās ir informējušas uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes, var veikt pārbaudes uz vietas minētajā filiālē.

6. Šajā pantā noteiktā pienākumu sadale starp dalībvalstīm neskar dalībvalstu kompetenci saskaņā ar Savienības tiesību aktiem attiecībā uz jomām, uz kurām šī direktīva neattiecas.

12. nodaļa

Iestāžu, kas nav kredītiestādes, atzišana un uzraudzība

35. pants

Iestāžu, kas nav kredītiestādes, atzišana un uzraudzība

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde iestādēm, kas nav kredītiestādes, piemēro pienācīgu atzišanas procedūru, tostarp, iestāžu, kas nav kredītiestādes, iekļaušanu reģistrā, un uzraudzības pasākumus.

13. nodaļa

Sadarbība starp dažādu dalībvalstu kompetentajām iestādēm

36. pants

Sadarbības pienākums

1. Dažādu dalībvalstu kompetentās iestādes savstarpēji sadarbojas vienmēr, kad tas ir vajadzīgs, lai izpildītu tos pienākumus, kas paredzēti šajā direktīvā, izmantojot pilnvaras, kas tām piešķirtas vai nu ar šo direktīvu, vai ar valstu tiesību aktiem.

Kompetentās iestādes sniedz palīdzību pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Jo īpaši, tās apmainās ar informāciju un sadarbojas jebkurā izmeklēšanas vai uzraudzības darbībā.

Lai sekmētu un paātrinātu sadarbību un jo īpaši informācijas apmaiņu, dalībvalstis izraugās tikai vienu kompetento iestādi par kontaktpunktu šīs direktīvas nolūkiem. Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm to iestāžu nosaukumus, kuras ir izraudzītas saņemt pieprasījumus veikt informācijas apmaiņu vai sadarboties atbilstīgi šim punktam.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. Dalībvalstis veic administratīvos un organizatoriskos pasākumus, kas vajadzīgi, lai sekmētu 1. punktā paredzēto palīdzību.

3. Dalībvalstu kompetentās iestādes, kas ir izraudzītas par kontaktpunktiem šīs direktīvas nolūkiem saskaņā ar 1. punktu, bez liekas kavēšanās sniedz cita citai informāciju, kas vajadzīga, lai veiktu saskaņā ar 5. pantu izraudzīto kompetento iestāžu pienākumus, kas izklāstīti pasākumos, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.

Kompetentās iestādes, kas apmainās ar informāciju ar citām kompetentām iestādēm atbilstīgi šai direktīvai, paziņojot minēto informāciju, var norādīt, ka šādu informāciju nevar atklāt bez to nepārprotamas piekrišanas, un tādā gadījumā šādas informācijas apmaiņu var veikt tikai mērķiem, kam minētās iestādes devušas savu piekrišanu.

Kompetentā iestāde, kas ir izraudzīta par kontaktpunktu, saņemto informāciju var nosūtīt citām kompetentajām iestādēm, tomēr tā nenosūta informāciju citām struktūrām vai fiziskām vai juridiskām personām bez to kompetento iestāžu nepārprotamas piekrišanas, kuras šo informāciju sniegušas, un vienīgi tādiem mērķiem, kam šīs iestādes devušas savu piekrišanu, izņemot attiecīgi pamatotos apstākļos – šādā gadījumā tās nekavējoties informē kontaktpunktu, kas piegādājis informāciju.

4. Kompetentā iestāde var atteikties rīkoties pēc sadarbības pieprasījuma, veicot izmeklēšanu vai uzraudzības darbību vai apmainoties ar informāciju, kā paredzēts 3. pantā, tikai tad, ja:

- a) šāda izmeklēšana, pārbaude uz vietas, uzraudzības darbība vai informācijas apmaiņa var nelabvēlīgi ietekmēt uzrunātās dalībvalsts suverenitāti, drošību vai sabiedrisko kārtību;
- b) attiecībā uz tām pašām darbībām un tām pašām personām jau ir uzsākta tiesvedība uzrunātās dalībvalsts iestādēs;
- c) attiecībā uz tām pašām personām un tām pašām darbībām uzrunātajā dalībvalstī jau pieņemts galīgais spriedums.

Šāda atteikuma gadījumā kompetentā iestāde attiecīgi paziņo pieprasījumu iesniegūšajai kompetentajai iestādei, sniedzot tik sīku informāciju cik vien iespējams.

37. pants

Domstarpību izšķiršana starp dažādu dalībvalstu kompetentajām iestādēm

Kompetentās iestādes var nodot situācijas izskatīšanu EBI, ja ir noraidīts lūgums sadarboties, jo īpaši apmainīties ar informāciju, vai arī uz to nav saņemta atbilde pieņemamā termiņā, un pieprasīt EBI palīdzību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 19. pantu. Šādos gadījumos EBI var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kuras tai piešķirtas ar minēto pantu, un jebkurš saistošs lēmums, ko EBI ir pieņēmusi saskaņā ar minēto pantu, ir saistošs attiecīgajām kompetentajām iestādēm neatkarīgi no tā, vai minētās kompetentās iestādes ir EBI locekles vai nav.

14. nodaļa

Nobeiguma noteikumi

38. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti, pamatojoties uz šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to izpildi. Minētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

2. Dalībvalstis nosaka, ka kompetentā iestāde var darīt zināmas atklātībai jebkuras administratīvās sankcijas, kas tiks piemērotas par tādu pasākumu neievērošanu, kas pieņemti, transponējot šo direktīvu, ja vien šāda sankciju nodošana atklātībai nopietni neapdraud finanšu tirgus vai nerada nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

39. pants

Strīdu izšķiršanas mehānismi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izveidotas pienācīgas un efektīvas sūdzību un tiesiskās aizsardzības procedūras ārpustiesas izlīgumam **patērētāju strīdos ar kreditoriem**, kredīta starpniekiem un **ieceltajiem pārstāvjiem saistībā ar kredītliģumiem**, attiecīgā gadījumā izmantojot esošās struktūras. Dalībvalstis nodrošina, ka **šādas procedūras piemēro kreditoriem un kredīta starpniekiem un attiecinā uz iecelto pārstāvju darbībām**.
2. Dalībvalstis **prasa** struktūrām, kas atbild par ārpustiesas izlīgumu panākšanu patērētāju strīdu gadījumos, sadarboties, **lai varētu izšķirt** pārrobežu strīdus **par kredītliģumiem**.

40. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. **Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.**
2. **Pilnvaras pieņemt** 14. panta 9. punktā un 17. panta 8. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku **no ... (*)**.
3. **Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 14. panta 9. punktā un 17. panta 8. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.**
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. **Saskaņā ar 14. panta 9. punktu un 17. panta 8. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trijos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trīs mēnešiem.**

41. pants

Šīs direktīvas obligātais raksturs

Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) patērētāji nevar atteikties no tiesībām, kas tiem piešķirtas ar valstu tiesību aktiem, ar kuriem transponē šo direktīvu;
- b) pasākumi, ko tās pieņem, **transponējot** šo direktīvu, nevar apiet **tā, lai patērētāji zaudētu aizsardzību, ko nodrošina šī direktīva**, izmantojot veidu, kā liģumi formulēti, jo īpaši integrējot kredītliģumus, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma, tādos kredītliģumos, kuru raksturs vai mērķis ļautu izvairīties no **minēto pasākumu** piemērošanas.

42. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz ... (**) **pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Tās tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.**

(*) Šīs direktīvas spēkā stāšanās datums.

(**) Divi gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

Ja dalībvalstu iesniegtie dokumenti, kas pievienoti transponēšanas pasākumiem, nav pietiekami, lai pilnībā izvērtētu minēto pasākumu atbilstību dažiem šīs direktīvas noteikumiem, Komisija pēc EBI pieprasījuma un nolūkā veikt savus uzdevumus saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1093/2010 vai pēc savas iniciatīvas var prasīt dalībvalstīm sniegt sīkāku informāciju par šīs direktīvas transponēšanu un minēto pasākumu īstenošanu.

2. **Dalībvalstis** 1. punktā minētos pasākumus piemēro no ... (*).

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

3. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

43. pants

Pārejas noteikumi

1. Šo direktīvu nepiemēro kredītlīgumiem, kuri jau pastāv pirms ... (**).

2. Kredīta starpnieki, kas jau veic 4. panta 5. punktā izklāstītās kredīstarpniecības darbības pirms ... (***) un kuri vēl nav atzīti saskaņā ar piederības dalībvalsts tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, var turpināt veikt minētās darbības atbilstīgi valsts tiesību aktiem līdz ... (****). Ja kredīta starpnieks izmanto šo atkāpi, tas var veikt darbības vienīgi savā piederības dalībvalstī, ja vien tas neatbilst arī uzņēmējas dalībvalsts nepieciešamajām juridiskajām prasībām.

3. Kreditori, kredīta starpnieki vai ieceltie pārstāvji, kas pirms ... (****) veic darbības, ko reglamentē šī direktīva, atbilst valsts tiesību aktiem, ar ko transponē 9. pantu, līdz ... (****).

44. pants

Pārskatīšanas klauzula

1. Komisija veic šīs direktīvas pārskatīšanu līdz ... (*****). Pārskatīšanā ņem vērā noteikumu efektivitāti un piemērotību patērētājiem un iekšējam tirgum.

Pārskatīšanā iekļauj:

- a) izmantošanas un patērētāju izpratnes un apmierinātības ar ESIL izvērtējumu;
- b) citas pirmslīguma stadijā atklājamās informācijas analīzi;
- c) kredīta starpnieku un kreditoru pārrobežu darbības analīzi;
- d) to iestāžu, kas nav kredītiestādes un nodarbojas ar mājokļa īpašuma kredītlīgumu piedāvāšanu, tirgus attīstības analīzi;
- e) turpmāku pasākumu vajadzības izvērtējumu, tostarp saistībā ar "pases" ieviešanu iestādēm, kas nav kredītiestādes un nodarbojas ar mājokļa īpašuma kredītlīgumu piedāvāšanu;
- f) izpēti par to, vai ir nepieciešams ieviest papildu tiesības un pienākumus attiecībā uz kredītlīgumu pēclīguma stadiju.

(*) Divi gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

(**) Divi gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

(***) Divi gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

(****) Trīs gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

(*****) Šīs direktīvas spēkā stāšanās datums.

(*****) Pieci gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- g) izvērtējumu par to, vai šīs direktīvas darbības joma joprojām ir atbilstīga, ņemot vērā tās ietekmi uz citiem, aizstājamiem kredīta veidiem;
- h) izvērtējumu par to, vai nepieciešami papildu pasākumi, kas garantētu ar mājokļa nekustamo īpašumu nodrošinātu kredītligumu izsekojamību;
- i) izvērtējumu par to, vai ir pieejami dati par tendencēm mājokļa nekustamā īpašuma cenās un to, cik lielā mērā dati ir salīdzināmi;
- j) izvērtējumu par to, vai joprojām ir atbilstīgi piemērot Direktīvu 2008/48/EK nenodrošinātiem kredītiem, kuru mērķis ir mājokļa nekustamā īpašuma atjaunošana, ja kredīta kopsumma pārsniedz minētās direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā minēto maksimālo summu;
- k) izvērtējumu par to, vai sankciju publicēšanas kārtība saskaņā ar 38. panta 2. punktu nodrošina pietiekamu pārredzamību;
- l) samērīguma izvērtējumu 11 panta 6. punktā un 13. panta 2. punktā minētajiem brīdinājumiem un iespēju veikt riska brīdinājumu turpmāku saskaņošanu.

45. pants

Turpmākas iniciatīvas attiecībā uz atbildīgiem aizdevumiem un aizņēmumiem

Komisija līdz ... (*) iesniedz vispusīgu ziņojumu, kurā izvērtē ar privātpersonu pārmērīgām parādsaistībām saistītas plašākas problēmas, kas ir tieši saistītas ar kreditēšanas darbību. Tā izskata arī kredītreģistru uzraudzības nepieciešamību un iespēju izveidot elastīgākus un uzticamākus tirgus. Minētajam ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno likumdošanas priekšlikumus.

46. pants

Grozījumi Direktīvā 2008/48/EK

Direktīvas 2008/48/EK 2. pantā iekļauj šādu punktu:

"2.a Neatkarīgi no 2. punkta c) apakšpunkta, šo direktīvu piemēro nenodrošinātiem kredītligumiem, kuru mērķis ir mājokļa nekustamā īpašuma atjaunošana, ja kredīta kopsumma pārsniedz EUR 75 000."

47. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

48. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

(*) Pieci gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

I PIELIKUMS

GADA PROCENTU LIKMES (GPL) APRĒĶINS

I Pamatvienādojums, ar ko izsaka ekvivalenci starp izņemtajām kredīta daļām, no vienas puses, un atmaksu un maksām, no otras puses.

Pamatvienādojums, ar ko nosaka gada procentu likmi (GPL), izsaka ekvivalenci gadā starp kopējo pašreizējo izņemto kredīta daļu vērtību, no vienas puses, un kopējo pašreizējo kredīta atmaksas un maksu vērtību, no otras puses, t.i.:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-s_l}$$

kur:

- X ir GPL,
- m ir pēdējās izņemtās kredīta daļas kārtas numurs,
- k ir izņemtās kredīta daļas kārtas numurs, tātad $1 \leq k \leq m$,
- C_k ir izņemtās kredīta daļas k summa,
- t_k ir gados un gada daļās izteikts starplaiks starp pirmās kredīta daļas izņemšanas datumu un katras nākamās kredīta daļas izņemšanas datumu, tātad $t_1 = 0$,
- m' ir pēdējās veiktās kredīta atmaksas vai maksu maksājuma kārtas numurs,
- l ir kredīta atmaksas vai maksu maksājuma kārtas numurs,
- D_l ir kredīta atmaksas vai maksu maksājuma summa,
- s_l ir gados un gada daļās izteikts starplaiks starp pirmās kredīta daļas izņemšanas datumu un katras atmaksas vai maksu maksājuma datumu.

Piezīmes:

- a) summām, ko abas puses maksā dažādos laikos, nav noteikti jābūt vienādām, un tās nav noteikti jāmaksā ar vienādiem starplaikiem;
- b) sākuma datums ir pirmās kredīta daļas izņemšanas datums;
- c) laika intervālus starp datumiem, ko izmanto aprēķinos, izsaka gados vai gada daļās. Uzskata, ka gadā ir 365 dienas (vai 366 dienas garajā gadā), 52 nedēļas vai 12 vienādi mēneši. Uzskata, ka vienādā mēnesī ir 30,41666 dienas (t. i., 365/12) neatkarīgi no tā, vai tas ir garais gads vai ne.

Ja laika intervālus starp datumiem, ko izmanto aprēķinos, nevar izteikt nedēļās, mēnešos vai gados kā veselu skaitli, šos intervālus izsaka vienā no minētajiem laikposmiem kā veselu skaitli kopā ar dienu skaitu. Ja izmanto dienas:

i) skaita katru dienu, tostarp nedēļas nogales un brīvdienas;

ii) vienādus laikposmus un pēc tam dienas skaita atpakaļ līdz kredīta sākotnējās izņemšanas dienai;

iii) dienu laikposma ilgumu aprēķina, neieskaitot pirmo dienu un ieskaitot pēdējo dienu, un izsaka gados, dalot šo periodu ar pilna gada dienu skaitu (365 vai 366 dienām), skaitot atpakaļ no pēdējās dienas līdz tai pašai dienai iepriekšējā gadā;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- d) aprēķina rezultātu izsaka ar precizitāti vismaz līdz vienam ciparam aiz komata. Ja nākamais cipars aiz komata ir lielāks vai vienāds ar 5, pirmo ciparu **aiz komata** noapaļo uz augšu;
- e) vienādojumu var pārrakstīt, izmantojot vienu summu un plūsmu jēdzienu (A_k), kas būs pozitīva vai negatīva, citiem vārdiem, samaksāta vai saņemta laikposmos no 1 līdz n , kas izteikti gados, t. i.:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

kur S ir esošā plūsmu bilance. Ja mērķis ir saglabāt plūsmu ekvivalenci, vērtība būs nulle.

II Papildu pieņēmumi, lai aprēķinātu gada procentu likmi:

- a) ja kredītligumā patērētājam paredzēta iespēja brīvi izņemt kredītu, kredīta kopsummu uzskata par izņemtu nekavējoties un pilnībā;
- b) ja kredītligumā ir paredzēti dažādi kredīta izņemšanas veidi ar dažādām maksām vai aizņēmuma likmēm, kredīta kopsummu uzskata par izņemtu ar visaugstāko maksu un aizņēmuma likmi, ko piemēro tādām izņemšanas mehānismam, kuru visbiežāk izmanto šādam kredītligumu veidam;
- c) ja kredītligumā patērētājam kopumā paredzēta iespēja brīvi izņemt kredītu, taču **starp** dažādajiem kredīta izņemšanas veidiem paredzēts ierobežojums attiecībā uz **kredīta** summu un laikposmu, kredīta summu uzskata par izņemtu **kredītligumā** norādītajā agrākajā datumā un saskaņā ar minētajiem kredīta izņemšanas ierobežojumiem; █
- d) ja ierobežotā laikposmā vai attiecībā uz ierobežotu summu tiek piedāvātas atšķirīgas aizņēmuma likmes un maksas, augstāko aizņēmuma likmi un maksas uzskata par aizņēmuma likmi un maksām visā kredītliguma darbības laikā; █
- e) kredītligumiem, kuriem fiksētā aizņēmuma likme ir noteikta attiecībā uz sākotnējo laikposmu, kura beigās nosaka jaunu aizņēmuma likmi un kuru turpmāk periodiski korigē atbilstīgi saskaņotam rādītājam **vai iekšējai atsaucēs likmei**, GPL aprēķina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka fiksētās aizņēmuma likmes laikposma beigās aizņēmuma likme ir tāda pati kā efektīvās GPL **aprēķināšanas** laikā, pamatojoties uz saskaņotā rādītāja **vai iekšējās atsaucēs likmes vērtību** tajā laikā, **bet nav mazāka kā fiksētā aizņēmuma likme**;
- f) **ja par kredītam piemērojamo maksimālo summu nav vēl vienošanās, par maksimālo summu uzskata EUR 170 000. Attiecībā uz kredītligumiem, kas nav iespējamās saistības vai garantija un kuru mērķis nav iegūt vai saglabāt tiesības uz nekustamo īpašumu vai zemi, pārtērīna kredītiem, atliktā maksājuma debeta kartēm vai kredītkartēm par maksimālo summu uzskata EUR 1 500;**
- g) **attiecībā uz kredītligumiem, kas nav pārtērīna kredīti, pagaidu aizdevumi, dalīta īpašuma kredītligumi, iespējamās saistības vai garantijas un beztermiņa kredītligumi, kā minēts pieņēmumos, kas izklāstīti i), j), k), l) un m) punktā:**
- i) **ja nevar noteikt patērētāja veicamās pamatsummas atmaksas datumu vai summu, pieņem, ka atmaksu veic agrākajā kredītligumā norādītajā datumā un tās apjoms ir mazākā kredītligumā noteiktā summa;**
- ii) **ja nevar noteikt laika intervālu starp sākotnējās izņemšanas datumu un patērētāja veicamā pirmā maksājuma datumu, pieņem, ka tas ir īsākais laika intervāls;**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- h) ja, pamatojoties uz kredītligumu vai pieņēmumiem, kas izklāstīti g), i), j), k), l) un m) punktā, nevar noteikt patērētāja veicamā maksājuma datumu vai summu, pieņem, ka maksājumu veic saskaņā ar kreditora noteiktajiem termiņiem un nosacījumiem, un, ja tie nav zināmi, tad:
- i) procentu maksājumus atmaksā reizē ar kapitāla atmaksu;
 - ii) kredītliguma noslēgšanas dienā veic maksājumus, kas nav procentu maksājumi un kas izteikti kā viena summa;
 - iii) sākot no pirmās kapitāla atmaksas dienas, regulāri veic vairākus maksājumus, kas nav procentu maksājumi, un, ja šādu maksājumu apjoms nav zināms, pieņem, ka tie ir vienāda apmēra;
 - iv) ar pēdējo maksājumu dzēš iespējamo pamatsummas, procentu un citu maksu, ja tādas ir, atlikumu;
- i) pārtēriņa kredīta iespējas gadījumā kredīta kopsommu uzskata par izņemtu pilnībā un par visu kredītliguma darbības ilgumu. Ja pārtēriņa kredīta iespējas ilgums nav zināms, aprēķinot GPL, pieņem, ka kredīta ilgums ir trīs mēneši;
- j) pagaidu aizdevuma gadījumā kredīta kopsommu uzskata par izņemtu pilnībā un par visu kredītliguma ilgumu. Ja kredītliguma ilgums nav zināms, GPL aprēķina, pieņemot, ka kredīta ilgums ir 12 mēneši;
- k) beztermiņa kredītliguma gadījumā, izņemot pārtēriņa iespēju un pagaidu aizdevumu, pieņem, ka:
- i) kredītligumiem, kuru mērķis ir iegūt vai paturēt tiesības uz nekustamo īpašumu, kredītu piešķir uz 20 gadiem, sākot no sākotnējās izņemšanas dienas, un patērētāja pēdējais maksājums dzēš pamatsummas, procentu un citu maksu, ja tādas ir, atlikumu; to kredītligumu gadījumā, kuru mērķis nav iegūt vai saglabāt tiesības uz nekustamo īpašumu vai kurus izņem ar atliktā maksājuma debeta kartēm vai kredītkartēm, šis laikposms ir viens gads;
 - ii) patērētājs atmaksā kapitālu, veicot vienādus ikmēneša maksājumus, atmaksu sākot vienu mēnesi pēc sākotnējās izņemšanas dienas. Tomēr gadījumos, kad katrā maksājuma laikposmā kapitāls ar vienu maksājumu jāatmaksā pilnībā, pieņem, ka turpmāka visa kapitāla izņemšana un atmaksa, ko veic patērētājs, notiek viena gada laikā. Procentus un citas maksas piemēro atbilstīgi minētajai kapitāla izņemšanai un atmaksai un saskaņā ar kredītliguma noteikumiem.
- Šā punkta izpratnē beztermiņa kredītligums ir kredītligums, kuram nav noteikts termiņš un saskaņā ar kuru kredītus noteiktā termiņā vai pēc noteikta laika jāatmaksā pilnā apmērā, taču pēc atmaksas tos var atkārtoti izņemt;
- l) iespējamo saistību vai garantiju gadījumā:
- i) uzskata, ka kredīta kopsomma ir izņemta pilnībā kā viena summa agrākais:
 - a) vēlākajā izņemšanas datumā, kas ir pieļaujams saskaņā ar kredītligumu, kas ir iespējamo saistību vai garantijas potenciālais avots; vai
 - b) pārjaunojama kredītliguma gadījumā – sākotnējā laikposma beigās pirms liguma pagarināšanas;
- m) dalīta īpašuma kredītligumu gadījumā:
- i) patērētāju maksājumus uzskata par veiktiem vēlākajā datumā vai datumos, kas ir pieļaujami saskaņā ar kredītligumu;

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- ii) uzskata, ka tāda nekustamā īpašuma vērtības, ar kuru nodrošina dalīta īpašuma kredītīgumu, un jebkura līgumā minētā inflācijas indeksa līmeņa pieaugums procentos ir procenti, kas vienādi ar augstāko pašreizējo centrālās bankas mērķa inflācijas līmeni vai inflācijas līmeni dalībvalstī, kur nekustamais īpašums atrodas kredītīguma noslēgšanas brīdī, vai 0 %, ja minētie procenti ir negatīvi.

II PIELIKUMS

Eiropas standartizētās informācijas lapa (ESIL)

A DAĻA

Tekstu, kas ietverts šajā modelī, tieši atveido ESIL. Norādes starp kvadrātiekvām aizstāj ar atbilstīgo informāciju. Instrukcijas **kreditoram vai attiecīgā gadījumā kredīta starpniekam** par to, kā aizpildāma ESIL, ir izklāstītas B daļā.

Vienmēr, kad **ir** minēta **frāze** "attiecīgos gadījumos", kreditors **sniedz vajadzīgo** informāciju, **ja tā** kredītīgumam ir būtiska. Ja informācija nav būtiska, kreditors dzēš attiecīgo informāciju vai visu iedaļu (**piemēram, gadījumos, kad iedaļu nepiemēro**). **Ja tiek dzēsta visa iedaļa**, ESIL iedaļas attiecīgi pārnumurē.

Turpmāko **informāciju** sniedz vienā dokumentā. Izmantotais burtu izmērs ir skaidri salasāms. Informācijas elementu izcelšanai izmanto trekno druku, ēnojumu vai lielāku burtu izmēru. **Visus piemērojamus brīdinājumus par risku īpaši izceļ.**

ESIL modelis

(Ievadteksts)
<p>Šis dokuments ir izsniegts [patērētāja vārds, uzvārds] [datums].</p> <p>Šis dokuments ir sagatavots, pamatojoties uz Jūsu līdz šim iesniegto informāciju un pašreizējo finanšu tirgus situāciju.</p> <p>Turpmāk izklāstītā informācija ir spēkā līdz [derīguma datums], neatkarīgi no (attiecīgos gadījumos) procentu likmes un citām izmaksām. Pēc šā datuma tā var mainīties atkarībā no tirgus situācijas.</p> <p>(Attiecīgos gadījumos) Šis dokuments neuzliek [kreditora nosaukums] pienākumu izsniegt Jums aizdevumu.</p>
1. Aizdevējs
<p>[Nosaukums]</p> <p>[Tālruna numurs]</p> <p>[Ģeogrāfiskā adrese]</p> <p>(Pēc izvēles) [E-pasta adrese]</p> <p>(Pēc izvēles) [Faksa numurs]</p> <p>(Pēc izvēles) [Tīmekļa adrese]</p> <p>(Pēc izvēles) [Kontaktpersona/kontaktpunkts]</p> <p>(Attiecīgos gadījumos informācija par to, vai tiek sniegti konsultatīvi pakalpojumi:) [(Pēc Jūsu vajadzību un apstākļu izvērtēšanas mēs iesakām Jums šo hipotekāro kredītu/Mēs Jums neiesakām konkrēto hipotekāro kredītu. Tomēr, ņemot vērā Jūsu atbildes uz dažiem jautājumiem, mēs Jūs informējam par šo hipotekāro kredītu, lai Jūs varētu izdarīt savu izvēli.)]</p>

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

2. (Attiecīgā gadījumā) Kredīta starpnieks

[Nosaukums]

[Tālruņa numurs]

[Ģeogrāfiskā adrese]

(Pēc izvēles) [E-pasta adrese]

(Pēc izvēles) [Faksa numurs]

(Pēc izvēles) [Tīmekļa adrese]

(Pēc izvēles) [Kontaktpersona/kontaktpunkts]

(Attiecīgos gadījumos informācija par to, vai tiek sniegti konsultatīvi pakalpojumi) [(Pēc Jūsu vajadzību un apstākļu izvērtēšanas mēs iesakām Jums šo hipotekāro kredītu/Mēs Jums neiesakām konkrēto hipotekāro kredītu. Tomēr, ņemot vērā Jūsu atbildes uz dažiem jautājumiem, mēs Jūs informējam par šo hipotekāro kredītu, lai Jūs varētu izdarīt savu izvēli.)]

[Atlīdzība]

3. Aizdevuma galvenās iezīmes

Piešķiramā aizdevuma summa un valūta: [vērtība][valūta]

(Attiecīgos gadījumos) Šis aizdevums nav [aizņēmēja valsts valūtā]

(Attiecīgos gadījumos) Jūsu aizdevuma vērtība [aizņēmēja valsts valūtā] var mainīties.

(Attiecīgos gadījumos) Piemēram, ja [aizņēmēja valsts valūta] vērtība ir samazinājusies par 20 % attiecībā pret [kredīta valūtu], Jūsu aizdevuma vērtība palielināsies līdz [ierakstīt summu aizņēmēja valsts valūtā]. Neskatoties uz to, tā var būt lielāka, ja [aizņēmēja valsts valūta] vērtība samazināsies par vairāk nekā 20 %."

(Attiecīgos gadījumos) Maksimālā Jūsu aizdevuma vērtība būs [ierakstīt summu aizņēmēja valsts valūtā]. (Attiecīgos gadījumos) Jūs saņemsiet brīdinājumu, ja kredīta summa sasniegs [ierakstīt summu aizņēmēja valsts valūtā]. (Attiecīgos gadījumos) Jums būs iespēja [ierakstīt tiesības no jauna vienoties par aizdevumu ārvalstu valūtā vai tiesības konvertēt aizdevumu [attiecīgā valūta] un nosacījumi].

Aizdevuma ilgums: [ilgums]

[Aizdevuma veids]

[Piemērojamās procentu likmes veids]

Kopējā atmaksājamā summa:

Tas nozīmē, ka Jums būs jāatmaksā [summa] par katru aizņemto [valūtas vienību].

(Attiecīgos gadījumos) [Šis aizdevums/Daļa no šā aizdevuma] ir aizdevums, par kuru jāmaksā tikai procenti. Hipotekārā kredīta termiņa beigās Jūs joprojām būsiet parādā [norādīt summu aizdevumam, par kuru jāmaksā tikai procenti].

(Attiecīgos gadījumos) Īpašuma pieņemtā vērtība, lai sagatavotu šo informācijas lapu: [ierakstīt summu]

(Attiecīgos gadījumos) Maksimāli pieejamā aizdevuma summa attiecībā pret īpašuma vērtību [ierakstīt attiecību] vai minimālā īpašuma vērtība, kas nepieciešama, lai saņemtu aizdevumu par norādīto summu [ierakstīt summu]

(Attiecīgos gadījumos) [Nodrošinājums]

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

4. Procentu likme un citas izmaksas

Gada procentu likme (GPL) ir aizdevuma kopējās izmaksas, kas izteiktas kā gada procentu likme. GPL tiek uzrādīta, lai Jūs varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus.

Jūsu aizdevumam piemērojamā GPL ir [GPL].

Tā ietver:

procentu likmi [lielums procentos vai attiecīgā gadījumā norāde par atsauces likmi un kreditora likmes starpību procentos]

[Citi GPL komponenti]

Vienreizējas izmaksas

(Attiecīgos gadījumos) Jums būs jāsamaksā nodeva par hipotēkas reģistrēšanu. [Ierakstīt nodevas summu, ja tā ir zināma, vai aprēķina pamatu.]

Regulāras izmaksas

(Attiecīgos gadījumos) Šo GPL aprēķina, izmantojot pieņēmumus par procentu likmēm.

(Attiecīgos gadījumos) Tā kā [daļa no] Jūsu aizdevuma ir aizdevums ar mainīgo procentu likmi, faktiskais GPL var atšķirties no šī GPL, ja Jūsu aizdevuma procentu likme mainās. Piemēram, ja procentu likmes paceltos līdz [scenārijs, kas aprakstīts B daļā], GPL var pieaugt līdz [ierakstīt scenārijam atbilstīgu ilustratīvu GPL].

(Attiecīgos gadījumos) Lūdzu, ņemiet vērā, ka šis GPL ir aprēķināts, pamatojoties uz pieņēmumu, ka sākumposmam noteiktā procentu likme visu līguma laiku paliek nemainīga.

(Attiecīgos gadījumos) Aizdevējam nav zināmas šādas izmaksas, un tādēļ tās nav iekļautas GPL: [Izmaksas]

(Attiecīgos gadījumos) Jums būs jāsamaksā nodeva par hipotēkas reģistrēšanu.

Lūdzam pārliicināties, ka Jums ir zināmi visi pārējie nodokļi un izmaksas, kas saistīti ar Jūsu aizdevumu.

5. Maksājumu biežums un skaits

Atmaksas biežums: [biežums]

Maksājumu skaits: [skaits]

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

6. Katras atmaksājamās daļas apmērs

[Summa] [valūta]

Jūsu ienākumi var mainīties. Lūdzam apsvērt, vai ienākumu samazināšanās gadījumā Jūs joprojām varēsiet veikt [biežums] maksājumus.

(Attiecīgos gadījumos) Tā kā [šis aizdevums/daļa no šī aizdevuma] ir aizdevums, par kuru jāmaksā tikai procenti, Jums vajadzēs atsevišķi atmaksāt [norādīt summu aizdevumam, par kuru jāmaksā tikai procenti], kuru Jūs būsiet parādā hipotekārā kredīta termiņa beigās. Neaizmirstiet pieskaitīt papildu maksājumus, kurus Jums būs jāmaksā papildus šeit norādītajai atmaksājamaļai daļai.

(Attiecīgos gadījumos) Procentu likme par [daļu no šī aizdevuma/šo aizdevumu] var mainīties. Tas nozīmē, kā Jūsu atmaksājamās daļas apmērs var palielināties vai samazināties. Piemēram, ja procentu likmes paceltos līdz [scenārijs, kas aprakstīts B daļā], Jūsu maksājumi var pieaugt līdz [ierakstīt scenārijam atbilstīgu atmaksājamās daļas apmēru].

(Attiecīgos gadījumos) Vērtība summai, kas Jums jāmaksā [aizņēmēja valsts valūta] katru [maksājumu biežums] var mainīties. (Attiecīgos gadījumos) Jūsu maksājumi var palielināties līdz [norādīt maksimālo summu aizņēmēja valsts valūtā] katru [norādīt laikposmu]. (Attiecīgos gadījumos) Piemēram, ja [aizņēmēja valsts valūta] vērtība krītas par 20 % attiecībā pret [valūta, kurā izsniegts kredīts], Jums būs jāmaksā papildus [norādīt summu aizņēmēja valsts valūtā] katru [norādīt periodu]. Jūsu maksājumu apmērs varētu palielināties vēl vairāk.

(Attiecīgos gadījumos) Maiņas kurss Jūsu [kredīta valūtā] veiktās atmaksas konvertācijai [aizņēmēja valsts valūtā] būs likme, ko publicēs [iestādes nosaukums, kura atbildīga par maiņas kursa publicēšanu] [datums] vai tiks aprēķināts [datumā], izmantojot [ievietojiet kritērija vai aprēķina metodes nosaukumu].

(Attiecīgos gadījumos) [Sīka informācija par piesaistītajiem krājnoguldījumu produktiem un aizdevumiem ar atliktiem procentu maksājumiem]

7. (Attiecīgos gadījumos) Ilustratīvs atmaksas grafiks

Šajā grafikā norādīta summa, kas maksājama katru [biežums].

Atmaksājamo daļu (kolonna [atbilstīgais nr.]) attiecīgā gadījumā veido procentu maksājumi (kolonna [atbilstīgais nr.]), pamatsummas atmaksa (kolonna [atbilstīgais nr.]) un attiecīgā gadījumā citas izmaksas (kolonna [atbilstīgais nr.]). (Attiecīgos gadījumos) Izmaksas kolonnā "citas izmaksas" attiecas uz [izmaksu uzskaitījums]. Neatmaksātais kapitāls (kolonna [attiecīgais Nr.]) ir aizdevuma apjoms, kas palicis neatmaksāts pēc katras atmaksātās daļas.

[Tabula]

8. Papildu pienākumi

Lai iegūtu aizdevumu ar šajā dokumentā izklāstītajiem kredītēšanas nosacījumiem, aizņēmējam jāizpilda šādi pienākumi.

[Pienākumi]

(Attiecīgos gadījumos) Lūdzam ņemt vērā, ka šajā dokumentā izklāstītie aizdevuma nosacījumi (tostarp procentu likme) var mainīties, ja šie pienākumi netiek izpildīti.

(Attiecīgos gadījumos) Lūdzam ņemt vērā iespējamās sekas, kādas var izraisīt jebkura saistībā ar aizdevumu paredzētā papildpakalpojuma pārtraukšana vēlākā posmā.

[Sekas]

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

9. Pirmstermiņa atmaksa

Jūs varat veikt šā aizdevuma pilnīgu vai daļēju pirmstermiņa atmaksu.

(Attiecīgos gadījumos) [Nosacījumi]

(Attiecīgos gadījumos) Maksa par aizdevuma pirmstermiņa atmaksu: [ierakstīt summu vai, ja tas nav iespējams, aprēķina metodi]

(Attiecīgos gadījumos) Ja vēlaties atmaksāt aizdevumu pirms termiņa, lūdzam sazināties ar mums, lai noskaidrotu attiecīgajā brīdī piemērojamo kompensācijas apmēru par pirmstermiņa atmaksu.

10. Elastīgās iezīmes

(Attiecīgos gadījumos) [Informācija par pārnesamību/subrogāciju] Jums ir iespēja šo aizdevumu pārnest uz citu [aizdevēju] vai [īpašumu]. [Ierakstīt nosacījumus]

(Attiecīgos gadījumos) Jūs nevarat šo aizdevumu pārnest uz citu [aizdevēju] vai [īpašumu].

(Attiecīgā gadījumā) Papildu iezīmes: [ierakstīt paskaidrojumu par papildu iezīmēm, kas uzskaitītas B daļā, un pēc izvēles par jebkādam citām iezīmēm, ko aizdevējs piedāvā kā daļu no kredītliguma un kas nav minētas iepriekšējās iedaļās].

11. Citas aizņēmēja tiesības

(Attiecīgos gadījumos) Jums ir [pārdomu laika ilgums] pēc [brīdis, kad sākas pārdomu laiks] pārdomāt, pirms uzņematies saistības saskaņā ar šo aizdevumu. (Attiecīgos gadījumos) Kad esat saņēmis no aizdevēja kredītligumu, Jūs to nevarat apstiprināt pirms [pārdomu laika ilgums] beigām.

(Attiecīgos gadījumos) [Atteikuma laikposma ilgums] laikposmā pēc [kad sākas atteikuma laikposms] Jūs varat izmantot savas tiesības atcelt līgumu. [Nosacījumi] [Ierakstīt nosacījumus]

(Attiecīgos gadījumos) Jūs varat zaudēt tiesības atcelt līgumu, ja minētajā laikposmā Jūs nopērkat vai pārdodat īpašumu, kas ir saistīts ar šo kredītligumu.

(Attiecīgos gadījumos) Ja Jūs nolemsiet izmantot savas atteikuma tiesības [lai atteiktos no kredītliguma], lūdzam Jūs noskaidrot, vai Jums vēl aizvien būs saistošas citas saistības attiecībā uz aizdevumu [tostarp attiecībā uz [8. iedaļā minētajiem] papildpakalpojumiem saistībā ar līgumu].

12. Sūdzības

Ja Jums ir sūdzības, lūdzu sazinieties ar [ierakstīt iekšējo kontaktpunktu un informācijas par procedūru avotu].

(Attiecīgos gadījumos) Maksimālais termiņš, kura laikā jāizskata sūdzība, ir [laikposms]

[(Attiecīgos gadījumos) [Ja Jūs neapmierina mūsu piedāvātais iekšējais risinājums attiecībā uz Jūsu sūdzību,] Jūs varat sazināties arī ar: [norādīt ārējas iestādes nosaukumu tiesā neizskatāmu sūdzību un pārsūdzību iesniegšanai] (Attiecīgos gadījumos) vai arī Jūs varat sazināties FIN-NET tīklā, lai uzzinātu līdzvērtīgas iestādes kontaktinformāciju Jūsu valstī.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

13. Aizdevuma saistību neizpilde: sekas aizņēmējam
<p>[Saistību neizpildes veidi]</p> <p>[Finansiālās un/vai juridiskās sekas]</p> <p><i>Ja Jums rodas grūtības ar Jūsu [biežums] maksājumiem, lūdzam uzreiz sazināties ar mums, lai rastu iespējamus risinājumus.</i></p> <p><i>(Attiecīgos gadījumos) Gadījumā, ja neveiksiet maksājumus, kā galējo līdzekli var piemērot Jūsu mājokļa atsavināšanu.</i></p>
(Attiecīgos gadījumos) 14. Papildinformācija ■
<p>(Attiecīgos gadījumos) [Norāde uz tiesību aktu, ko piemēro kredītligumam].</p> <p><i>(Ja aizdevējs ir paredzējis izmantot citu valodu nekā to, kurā sagatavota ESIL) Informācija un līguma noteikumi būs [valodā]. Ja piekrītat, mēs kredītliguma laikā sazināsimies [valodā(-ās)].</i></p> <p><i>[Ierakstīt paziņojumu par tiesībām saņemt kredītliguma projektu vai attiecīgos gadījumos piedāvājumu saņemt kredītliguma projektu]</i></p>
15. Uzraudzītājs
<p><i>Šo aizdevēju uzrauga [uzraudzības iestādes/-žu nosaukums un tīmekļa adrese].</i></p> <p><i>(Attiecīgos gadījumos) Šo kredīta starpnieku uzrauga [uzraudzības iestādes nosaukums un tīmekļa adrese].</i></p>

B DAĻA

Instrukcijas ESIL aizpildīšanai

Aizpildot ESIL, jāievēro vismaz šādas instrukcijas. **Tomēr dalībvalstis var sīkāk izstrādāt vai precizēt instrukcijas ESIL aizpildīšanai.**

Iedaļa "Ievadteksts"

- 1) Derīguma datumu pienācīgi izceļ. **Piemērojot šo iedaļu, "derīguma datums" ir laikposms, kura laikā ESIL iekļautā informācija, piemēram, aizņēmuma likme, paliks nemainīga un tiks piemērota, ja kreditors nolems piešķirt kredītu šajā laikposmā. Ja piemērojamās aizņēmuma likmes un citu izmaksu noteikšana ir atkarīga no pamatā esošo obligāciju pārdošanas rezultātiem, galīgā aizņēmuma likme un citas izmaksas var atšķirties no norādītajām. Tikai tad, ja ir minētie apstākļi, norāda, ka derīguma datums neattiecas uz aizņēmuma likmi un citām izmaksām, pievienojot frāzi: "neatkarīgi no procentu likmes un citām izmaksām".**

Iedaļa "1. Aizdevējs"

- 1) Kreditora nosaukums vai vārds, uzvārds, tālruņa numurs **un** ģeogrāfiskā adrese ■ attiecas uz **kontaktainformāciju, ko patērētājs var izmantot turpmākajā sarakstē.**
- 2) Informācija par **e-pasta adresi, faksa numuru, tīmekļa adresi un** kontaktpersonu/**kontaktpunktu** nav obligāta.
- 3) Saskaņā ar Direktīvas 2002/65/EK 3. pantu, kad darījumu piedāvā no attāluma, kreditors attiecīgos gadījumos norāda sava pārstāvja nosaukumu vai vārdu, uzvārdu un ģeogrāfisko adresi dalībvalstī, kurā dzīvo **patērētājs**. Kredīta sniedzēja pārstāvja tālruņa numura, e-pasta adreses un tīmekļa adreses norādīšana nav obligāta.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 4) Ja nepiemēro 2. iedaļu, kreditors informē patērētāju par to, vai tiek piedāvāti konsultāciju pakalpojumi un uz kāda pamata tie tiek sniegti, izmantojot A daļā minēto formulējumu.

(Attiecīgos gadījumos) Iedaļa "2. Kredīta starpnieks"

Ja informāciju par produktu patērētājam sniedz kredīta starpnieks, minētais starpnieks sniedz šādu informāciju:

- 1) kredīta starpnieka nosaukums vai vārds, uzvārds, tālruna numurs un ģeogrāfiskā adrese attiecas uz kontaktinformāciju, ko patērētājs var izmantot turpmākajā sarakstē.
- 2) informācija par e-pasta adresi, faksa numuru, tīmekļa adresi un kontaktpersonu/kontaktpunktu nav obligāta.
- 3) kredīta starpnieks informē patērētāju par to, vai tiek piedāvāti konsultāciju pakalpojumi un uz kāda pamata tie tiek sniegti, izmantojot A daļā minēto formulējumu.
- 4) paskaidrojums par kredīta starpnieka atlīdzību. Ja tas saņem komisiju no kreditora, norāda summu un, ja nosaukums vai vārds un uzvārds atšķiras no 1. iedaļā minētā – kreditora nosaukumu.

Iedaļa "3. Aizdevuma galvenās iezīmes"

- 1) Šajā iedaļā saprotami izskaidro kredīta raksturlielumus, tostarp tā vērtību un valūtu, kā arī iespējamus riskus, kas saistīti ar aizņēmuma likmi, tostarp 8. punktā minētos, un amortizācijas struktūru.
- 2) Ja valūta, kurā izsniegts kredīts, atšķiras no patērētāja valsts valūtas, kreditors norāda, ka patērētājs saņems regulārus brīdinājumus vismaz tajos gadījumos, ja valūtas kurss svārstās par vairāk nekā 20 %, attiecīgos gadījumos, vai patērētājam ir tiesības konvertēt kredītligumu citā valūtā vai arī iespēja atkārtoti vienoties par nosacījumiem un jebkādu citu patērētājam pieejamu kārtību, lai ierobežotu valūtas kursa riska ietekmi. Ja kredītligumā ir noteikums, kas paredz ierobežot valūtas kursa risku, kreditors norāda maksimālo summu, kāda patērētājam varētu būt jāatmaksā. Ja kredītligumā nav noteikuma, kas paredz ierobežot valūtas kursa risku, kādam patērētājs ir pakļauts, kreditors sniedz ilustratīvu piemēru tam, kāda būtu ietekme uz kredīta vērtību, ja patērētāja valsts valūtas vērtība samazinātos par 20 % attiecībā pret kredīta valūtu.
- 3) Kredīta ilgumu izsaka gados vai mēnešos, izvēloties piemērotāko. Ja kredīta ilgums līguma darbības laikā var mainīties, kreditors izskaidro, kad un ar kādiem nosacījumiem tas var notikt. Ja kredīts ir beztermiņa, piemēram, nodrošinātai kredītkartei, kreditors skaidri norāda minēto faktu.
- 4) Skaidri norāda kredīta veidu (piemēram, hipotekārais kredīts, mājas aizdevums, nodrošināta kredītkarte). Kredīta veida aprakstā skaidri norāda, kāds ir kredīta laikā noteiktais pamatsummas un procentu atmaksas grafiks (t. i., amortizācijas struktūru), un skaidri precizē, vai kredītliguma pamatā ir pamatsummas atmaksa vai tikai procentu maksājumi, vai arī abu šo veidu kombinācija.
- 5) Ja viss kredīts vai daļa no tā ir kredīts, par kuru jāmaksā tikai procenti, šīs iedaļas beigās ievieto labi pamanāmu paziņojumu, kas skaidri norāda minēto faktu, izmantojot A daļā norādīto formulējumu.
- 6) Šajā iedaļā izskaidro, vai aizņēmuma likme ir fiksēta vai mainīga, un attiecīgos gadījumos norāda laikposmus, kuros procentu likme nemainās, turpmāko procentu likmes pārskatīšanas biežumu un aizņēmuma likmes svārstību ierobežojumus, piemēram, maksimālo un minimālo robežvērtību.

Izskaidro formulu, ko izmanto aizņēmuma likmes un tās dažādo komponentu (piemēram, atsaucēs likme, procentu likmes starpība) pārskatīšanai. Kreditors norāda arī, piemēram, izmantojot tīmekļa adresi, kur ir atrodama sīkāka informācija par formulā izmantotajiem rādītājiem vai likmēm, piemēram, Euribor vai centrālās bankas atsaucēs likme.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 7) *Ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes, sniedz informāciju par visām piemērojamām likmēm.*
- 8) *“Kopējā atmaksājāmā summa” ir kopējā summa, kas patērētājam jāmaksā. To parāda kā kredīta kopsummas un kredīta kopējo izmaksu patērētājam summu. Ja aizņēmuma likme nav fiksēta visam līguma darbības laikam, uzsver to, ka šī summa ir ilustratīva un tā var atšķirties, jo īpaši saistībā ar aizņēmuma likmes pārmaiņām.*
- 9) *Ja kredītu nodrošinās ar nekustamā īpašuma hipotēku vai citu salīdzināmu nodrošinājumu, kreditors uz to vērš patērētāja uzmanību. Attiecīgos gadījumos kreditors norāda pieņemto nekustamā īpašuma vai cita nodrošinājuma vērtību, ko izmanto, lai sagatavotu šo informācijas lapu.*
- 10) *Attiecīgos gadījumos kreditors norāda vienu no turpmāk minētajām summām:*
 - a) *“maksimālā pieejamā aizdevuma summa attiecībā pret īpašuma vērtību”, norādot aizdevuma attiecības pret īpašuma vērtību. Šai attiecībai pievieno absolūtos skaitļos izteiktu norādi par maksimālo summu, kuru iespējams aizņemties pret noteiktu īpašuma vērtību; vai*
 - b) *“īpašuma minimālo vērtību, kādu kreditors prasa, lai izsniegtu aizdevumu par norādīto summu”;*
- 11) *Ja kredīts ir tāds kredīts, kas sastāv no vairākām daļām (piemēram, vienlaikus vienai daļai ir fiksēta procentu likme, citai daļai – mainīga procentu likme), to atspoguļo norādē par kredīta veidu un vajadzīgo informāciju sniedz par katru kredīta daļu.*

Iedaļa “4. Procentu likme un citi izdevumi”

- 1) *Atsauce uz procentu likmi atbilst aizņēmuma likmei vai likmēm.*
- 2) *Aizņēmuma likmi norāda procentos. Ja aizņēmuma likme ir mainīga un tās pamatā ir atsauces likme, kreditors var norādīt aizņēmuma likmi, norādot atsauces likmi un kreditora likmes starpību procentos. Tomēr kreditors norāda atsauces likmes vērtību, kas ir spēkā ESIL izsniegšanas dienā.*

Ja aizņēmuma likme ir mainīga, sniedz šādu informāciju: a) GPL aprēķināšanā izmantotos pieņēmumus; b) attiecīgos gadījumos – piemērojamās maksimālās un minimālās robežvērtības un c) brīdinājumu, ka izmaiņas var ietekmēt faktisko GPL līmeni. Lai piesaistītu patērētāja uzmanību, brīdinājuma teksta fontu izmērs ir lielāks un tas izceļas ESIL galvenajā daļā. Līdztekus brīdinājumam sniedz ilustratīvu GPL piemēru. Ja ir noteikta aizņēmuma likmes maksimālā robežvērtība, piemērā izdara pieņēmumu, ka aizņēmuma likme paaugstinās pie pirmās iespējas līdz augstākajam kredītīgumā paredzētajam līmenim. Ja aizņēmuma likmes maksimālā robežvērtība nav noteikta, piemērā parāda GPL pēdējo 20 gadu augstākās aizņēmuma likmes gadījumā, vai arī, ja dati, kas ir aizņēmuma likmes aprēķina pamatā, ir pieejami par laikposmu, kas ir īsāks par 20 gadiem, – garākajā laikposmā, par kuru ir pieejami šādi dati, pamatojoties uz jebkuras ārējas atsauces likmes augstāko vērtību, ko attiecīgos gadījumos izmanto aizņēmuma likmes aprēķinam, vai etalona likmes augstāko vērtību, ko noteikusi kompetentā iestāde vai EBI, ja kreditors neizmanto ārēju atsauces likmi. Šādu prasību nepiemēro kredītīgumiem ar aizņēmuma likmi, kas ir fiksēta būtisku laiku sākotnējā vairāku gadu laikposmā un pēc tam, kreditoram un patērētājam vienojoties, var tikt fiksēta uz nākamo laikposmu. Kredītīgumiem ar aizņēmuma likmi, kas ir fiksēta būtisku laiku sākotnējā vairāku gadu laikposmā un pēc tam, kreditoram un patērētājam vienojoties, var tikt fiksēta uz nākamo laikposmu, informācijā iekļauj brīdinājumu, ka GPL aprēķina pamatā ir sākotnējā laikposma aizņēmuma likme. Brīdinājumu papildina ilustratīva GPL, ko aprēķina saskaņā ar 17. panta 4. punktu. Ja kredīts ir tāds kredīts, kas sastāv no vairākām daļām (piemēram, vienlaikus vienai daļai ir fiksēta procentu likme, citai daļai – mainīga procentu likme), informāciju sniedz par katru kredīta daļu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 3) Iedaļā “Citi GPL komponenti” uzskaita visas pārējās GPL iekļautās izmaksas, tostarp vienreizējās izmaksas, tādas kā administrēšanas maksas un regulārās izmaksas, tādas kā gada administrēšanas maksas. Kreditors uzskaita visas izmaksas atbilstīgi kategorijām (izmaksas, kas maksājamas vienā reizē, izmaksas, kas maksājamas regulāri un ir iekļautas atmaksājamās daļās, un izmaksas, kas maksājamas regulāri, bet nav iekļautas atmaksājamās daļās), norādot to summu, kā arī kam un kad tās maksājamas. Tam nav jāietver izmaksas, kas rodas par līguma saistību pārkāpšanu. Ja summa nav zināma, kreditors sniedz norādi par summu, ja tas iespējams, un, ja tas nav iespējams, – to, kā šī summa tiks aprēķināta, un precizē, ka norādītā summa ir indikatīva. Ja dažas izmaksas nav iekļautas GPL, jo tās kreditoram nav zināmas, to īpaši norāda.

Ja patērētājs ir informējis kreditoru par vēlamā kredīta vienu vai vairākiem komponentiem, piemēram, kredītliguma ilgumu un kredīta kopsummu, kreditors šos komponentus izmanto, ja vien tas ir iespējams; ja kredītligumā ir paredzēti dažādi kredīta izņemšanas veidi ar dažādām maksām vai aizņēmuma likmēm un kreditors izmanto I pielikuma II daļā izklāstītos pieņēmumus, tajā norāda, ka, izmantojot šāda veida kredītligumam citus izņemšanas mehānismus, var tik piemērota augstāka GPL. Ja GPL aprēķināšanai izmantoti izņemšanas nosacījumi, kreditors vērš uzmanību uz maksām, kas saistītas ar citiem izņemšanas mehānismiem, kuri ne vienmēr ir tie paši, ko izmanto GPL aprēķināšanai.

- 4) Ja par hipotēkas vai salīdzināma nodrošinājuma reģistrāciju ir jāmaksā nodeva, šajā iedaļā tas jānorāda, informējot par summu, ja tā ir zināma, vai, gadījumos, ja tas nav iespējams, – par pamatojumu summas aprēķinam. Ja maksājumi ir zināmi un iekļauti GPL, maksājumu un tā summu ieraksta iedaļā “Vienreizējās izmaksas”. Ja kreditoram nav informācijas par maksājumiem, un tāpēc tie nav iekļauti GPL, to, ka ir šāds maksājums, skaidri norāda to izmaksu sarakstā, kuras kreditoram nav zināmas. Katrā ziņā izmanto A daļā minēto standartformulējumu zem atbilstīga virsraksta.

Iedaļa “5. Maksājumu biežums un skaits”

- 1) Ja maksājumi **veicami** regulāri, norāda maksājumu biežumu (piemēram, ikmēneša). Gadījumos, kad paredzami neregulāri maksājumi, tas nepārprotami jāizskaidro patērētājam.
- 2) Norādītais maksājumu skaits attiecas uz visu kredīta darbības laiku.

Iedaļa “6. Katras atmaksājamās daļas summa”

- 1) Skaidri norāda kredīta valūtu **un atmaksājamo daļu valūtu**.
- 2) Ja kredīta darbības laikā atmaksājamo daļu summa var mainīties, kreditors norāda laikposmu, kurā minētā sākotnēji noteiktā atmaksājamo daļu summa paliek **nemainīgs**, kā arī to, kad un cik bieži gaidāmas izmaiņas pēc šā laikposma.
- 3) Ja viss kredīts vai daļa no tā ir kredīts, par kuru jāmaksā tikai procenti, šīs iedaļas beigās ievieto labi pamanāmu paziņojumu, kas skaidri norāda minēto faktu, izmantojot A daļā norādīto formulējumu.

Ja ir prasība, ka patērētājam jāuzņemas piesaistīts krājnoguldījumu produkts kā nosacījums, lai saņemtu kredītu, par kuru jāmaksā tikai procenti un kurš ir nodrošināts ar hipotēku vai citu salīdzināmu nodrošinājumu, norāda izmaksas un maksājumu biežumu par šo produktu.

- 4) Ja aizņēmuma likme ir mainīga, informācijā iekļauj paziņojumu, kas uz to norāda, izmantojot A daļā minēto formulējumu un piemēru par maksimālo atmaksājamās daļas summu. Ja ir noteikta maksimālā robežvērtība, ar piemēru parāda atmaksājamās daļas summu gadījumā, ja aizņēmuma likme sasniedz maksimālās robežvērtības līmeni. Ja aizņēmuma likmes maksimālā robežvērtība nav noteikta, sliktākajā scenārijā parāda atmaksājamo daļu līmeni augstākās aizņēmuma likmes gadījumā pēdējo 20 gadu laikā, vai arī, ja dati, kas ir aizņēmuma likmes aprēķina pamatā, ir pieejami par laikposmu, kas ir īsāks par 20 gadiem, – garākajā laikposmā, par kuru ir pieejami šādi dati, pamatojoties uz jebkuras ārējas atsaucē likmes augstāko vērtību, ko attiecīgos gadījumos izmanto aizņēmuma likmes aprēķinam, vai etalona likmes augstāko vērtību, ko noteikusi kompetentā iestāde vai EBI, ja kreditors neizmanto ārēju atsaucē likmi. Prasību sniegt ilustratīvu piemēru nepiemēro kredītligumiem ar aizņēmuma likmi, kas ir fiksēta būtisku laiku sākotnējā vairāku gadu laikposmā un pēc tam, kreditoram un patērētājam vienojoties, var tikt fiksēta uz nākamo laikposmu. Ja kredīts ir tāds kredīts, kas sastāv no vairākām daļām (piemēram, vienlaikus vienai daļai ir fiksēta procentu likme, citai daļai – mainīga procentu likme), informāciju sniedz par katru kredīta daļu un kopējo summu.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 5) (*Attiecīgos gadījumos*) Ja valūta, kurā izsniegts kredīts, atšķiras no patērētāja valsts valūtas vai ja kredīts ir indeksēts valūtā, kas atšķiras no patērētāja valsts valūtas, kreditors, izmantojot **A daļā minēto formulējumu**, iekļauj skaitlisku piemēru, kas skaidri parāda, kā attiecīgā valūtas kursa izmaiņas var ietekmēt atmaksājamo daļu. **Minētā piemēra pamatā ir patērētāja valsts valūtas vērtības samazināšanās par 20 % kopā ar labi pamanāmu norādi par to, ka atmaksājamā daļa var palielināties par lielāku summu, nekā norādīts minētajā piemērā. Ja ir noteikta maksimālā robežvērtība, kas ierobežo minēto pieaugumu līdz mazāk nekā par 20 %, tā vietā norāda maksājuma maksimālo vērtību patērētāja valsts valūtā un norādi par iespējamu turpmāku palielināšanos izlaiž.**
- 6) Ja kredīts ir pilnībā vai daļēji mainīgas likmes kredīts un ir jāpiemēro 3. punkts, 5. punktā minēto piemēru sniedz, pamatojoties uz 1. punktā minēto atmaksājamās daļas summu.
- 7) Ja valūta, kurā tiek veikta atmaksājamo daļu atmaksa, atšķiras no kredīta valūtas vai ja katras atmaksājamās daļas summa, kas izteikta patērētāja valsts valūtā, ir atkarīga no atbilstīgās summas atšķirīgā valūtā, šajā iedaļā norāda datumu, kurā aprēķina piemērojamo valūtas kursu, un vai nu valūtas kursu vai bāzi, pamatojoties uz kuru to aprēķinās, kā arī to koriģēšanas biežumu. Attiecīgos gadījumos šādā norādē iekļauj tās iestādes nosaukumu, kura atbildīga par valūtas kursa publicēšanu.
- 8) Ja kredīts ir kredīts ar atliktiem procentu maksājumiem, par kuru ar atmaksātajām daļām nav pilnībā atmaksāti pienākošie procenti un ko pievieno kopējai neatmaksātajai kredīta summai, kas patērētājam jāmaksā, sniedz paskaidrojumu par to: kā un kad atliktos procentu maksājumus pievieno kredītam naudas izteiksmē; un kā tas ietekmēs patērētāju attiecībā uz atlikušo maksājumu.

Iedaļa "7. Ilustratīvs atmaksas grafiks"

- 1) Šo iedaļu pievieno, ja kredīts ir kredīts ar atliktiem procentu maksājumiem, par ko ar atmaksātajām daļām nav pilnībā atmaksāti pienākošie procenti, un kurus pievieno kopējai neatmaksātajai kredīta summai vai, ja aizņēmuma likme ir fiksēta visam kredītīguma darbības ilgumam. Dalībvalstis var noteikt, ka citos gadījumos ilustratīvs amortizācijas grafiks ir obligāts.

Ja patērētājam ir tiesības saņemt pārskatītu amortizācijas grafiku, tas jānorāda, kā arī jānorāda nosacījumi, saskaņā ar kuriem patērētājam ir minētās tiesības.

- 2) Dalībvalstis var prasīt, lai gadījumā, ja kredīta darbības laikā aizņēmuma likme var mainīties, kreditors norāda laikposmu, kurā sākotnējā aizņēmuma likme paliks *nemainīga*.
- 3) Šajā iedaļā iekļaujamajā grafikā ir šādas kolonnas: "atmaksas **grafiks**" (*piemēram, 1. mēnesis, 2. mēnesis, 3. mēnesis*), "atmaksājamās daļas summa", "atmaksājamajā daļā iekļautais procentu maksājumu apmērs", "atmaksājamajā daļā iekļauto citu izmaksu apmērs" (attiecīgos gadījumos), "atmaksājamajā daļā iekļautais pamatsummas apmērs" un "neatmaksātās pamatsummas apmērs pēc katras atmaksājamās daļas".
- 4) Par pirmo maksājumu gadu šo informāciju sniedz attiecībā uz katru maksājumu, un šā pirmā gada beigās norāda starpsummu, kas attiecas uz katru kolonnu. Turpmākajiem gadiem šo informāciju sniedz par visu gadu kopā. Tabulas beigās pievieno kopsummu rindu, kurā norāda visu kolonnu kopsummā. Kopējās **kredīta izmaksas**, kas jāmaksā patērētājam (t.i., kolonnas "atmaksājamās daļas apmērs" kopsummā) nepārprotami izceļ, un kā tādu arī attiecīgi norāda.
- 5) Ja aizņēmuma likmi plāno pārskatīt, un atmaksājamās daļas apmērs pēc katras pārskatīšanas nav zināms, kreditors amortizācijas grafikā visam kredīta darbības laikam var norādīt vienādu atmaksājamās daļas apmēru. Šādā gadījumā kreditors uz to vērs patērētāja uzmanību, vizuāli diferencējot summas, kuras ir zināmas, no tām, kas ir tikai hipotētiskas (piemēram, lietojot cita izmēra burtus, ierāmējumu vai ēnojumu). Turklāt skaidri salasāmā tekstā izskaidro, kuros laikposmos grafikā norādītās summas var mainīties un kāpēc.

Iedaļa "8. Papildpienākumi"

- 1) Šajā sadaļā kreditors norāda pienākumus, piemēram, **pienākumu** apdrošināt nekustamo īpašumu, iegādāties dzīvības apdrošināšanu, likt **iemaksāt algu kontā, kas ir pie kreditora**, vai iegādāties kādu citu produktu vai pakalpojumu. Attiecībā uz katru pienākumu kreditors norāda, kam un cik ilgā laikā pienākums jāizpilda.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 2) Kreditors **norāda pienākuma pildīšanas ilgumu, piemēram, līdz kredītliguma beigām. Kreditors katram pienākumam norāda visas GPL neiekļautās izmaksas, kas jāsedz patērētājam.**
- 3) Kreditors **norāda, vai patērētājam ir obligāti jāizmanto papildpakalpojumi, lai saņemtu kredītu ar norādītajiem nosacījumiem, un, ja tā ir, vai patērētājam ir pienākums tos iegādāties no pakalpojumu sniedzēja, kuram kreditors dod priekšroku, vai arī patērētājs var brīvi izvēlēties piegādātāju. Ja šāda iespēja ir atkarīga no papildpakalpojumu atbilstības konkrētiem minimālajiem raksturlielumiem, šajā iedaļā iekļauj šādu raksturlielumu aprakstu.**

Ja kredītligums tiek apvienots ar citiem produktiem kompleksā piedāvājumā, kreditors izklāsta šo citu produktu galvenās iezīmes un skaidri norāda, vai patērētājam ir tiesības izbeigt kredītligumu vai citu kompleksajā piedāvājumā iekļauto produktu izmantošanu atsevišķi, kā arī šādas pārtraukšanas nosacījumus un sekas, un attiecīgos gadījumos – atteikšanās no papildpakalpojumiem, kas tiek prasīti saistībā ar kredītligumu, iespējamās sekas.

Iedaļa "9. Pirmstermiņa atmaksa"

- 1) Kreditors norāda, ar kādiem nosacījumiem patērētājs var **vai nu pilnībā, vai daļēji atmaksāt kredītu pirms termiņa.**
- 2) **Iedaļā par maksu saistībā ar aizdevuma pirmstermiņa atmaksu** kreditors vērs patērētāja uzmanību uz **jebkādu maksu par aizdevuma pirmstermiņa atmaksu vai citiem izdevumiem saistībā ar pirmstermiņa atmaksu, lai nodrošinātu kompensāciju kreditoram, un, ja iespējams, norāda to summu. Ja kompensācijas summa ir atkarīga no vairākiem faktoriem, piemēram, no jau atmaksātās summas vai pirmstermiņa atmaksas brīdī spēkā esošās procentu likmes, kreditors norāda, kādā veidā tiks aprēķināta kompensācija, un norāda, kāda varētu būt maksas maksimālā summa vai arī – ja tas nav iespējams – ilustratīvu piemēru, lai patērētājam parādītu kompensācijas apjomu dažādu varbūtējo scenāriju gadījumā.**

Iedaļa "10. Elastīgās iezīmes"

- 1) **Attiecīgos gadījumos kreditors izskaidro iespēju un nosacījumus kredīta pārņemšanai uz citu kreditoru vai citu nekustamo īpašumu.**
- 2) (Attiecīgos gadījumos) **Papildiezīmes: ja produktam ir kāda no 5. punktā uzskaitītajām iezīmēm, šīs iezīmes jāietver šajā iedaļā, un īsi jāpaskaidro: kādos apstākļos patērētājs var izmantot šo iezīmi; ar kādiem nosacījumiem šī iezīme saistīta; vai iezīme, kas ir daļa no kredīta, kurš ir nodrošināts ar hipotēku vai salīdzināmu nodrošinājumu, ir tāda, ka patērētājs zaudē savu likumā paredzēto vai cita veida aizsardzību, kas parasti ir saistīta ar šo iezīmi; un sniedz informāciju par uzņēmumu, kas piedāvā šo iezīmi (ja tas nav kreditors).**
- 3) **Ja iezīme ietver papildu kredītu, šajā iedaļā patērētājam jāsniedz ziņas par: kredīta (tai skaitā kredīta, kas nodrošināts ar hipotēku vai citu salīdzināmu nodrošinājumu) kopsummu; to, vai papildu kredīts ir nodrošināts vai ne; attiecīgās aizņēmuma likmes; un to, vai kredīts ir vai nav regulēts. Šāda papildu kredīta apmēru iekļauj vai nu sākotnējā kredītspējas izvērtējumā, vai arī, ja tas nav izdarīts, šajā iedaļā skaidri norāda, ka papildu summas pieejamība ir atkarīga no patērētāja spējas atmaksāt aizdevumu turpmāka izvērtējuma.**
- 4) **Ja iezīme ir saistīta ar krājnoguldījumu instrumentu, ir jāizskaidro attiecīgā procentu likme.**
- 5) **Iespējamās papildiezīmes ir šādas: "pārmaksa/nepilnīgi maksājumi" [kad tiek maksāts vairāk vai mazāk par to, kas paredzēts parastajā kārtībā amortizācijas grafikā]; "maksājumu brīvdienas" [laikposms, kurā patērētājam nav jāveic maksājumi]; "atmaksātās summas aizņemšanās" [patērētāja spēja vēlreiz aizņemt līdzekļus, kas jau izņemti un atmaksāti]; "papildu aizņēmums, kas pieejams bez turpmāka apstiprinājuma"; "papildu nodrošināts aizņēmums vai nenodrošināts aizņēmums" [saskaņā ar 3. punktu iepriekš]; "kredītkarte"; "saistītais norēķinu konts"; un "saistītais krājkonts".**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 6) **Kreditors var iekļaut jebkādas citas iezīmes, ko kreditors piedāvā kā daļu no kredītliguma un kas nav minētas iepriekšējās iedaļās.**

Iedaļa "11. *Citas aizņēmēja tiesības*"

- 1) **Kreditors izskaidro, piemēram, atteikuma tiesības vai pārdomu tiesības un attiecīgos gadījumos citas pastāvošās tiesības, piemēram, pārvietošanas tiesības (tostarp subrogācijas tiesības), norāda šīm tiesībām piemērojamos nosacījumus, procedūras, kas patērētājam būs jāievēro, lai izmantotu šīs tiesības, *inter alia* adresi, uz kuru nosūta paziņojumu par atteikumu, un (attiecīgos gadījumos) atbilstīgās maksas.**
- 2) **Ja patērētājam ir tiesības uz pārdomu laiku vai atteikumu, to skaidri norāda.**
- 3) Saskaņā ar Direktīvas 2002/65/EK 3. pantu, ja darījums tiek piedāvāts no attāluma, patērētāju informē par atteikuma tiesību esamību vai neesamību.

Iedaļa "12. *Sūdzības*"

- 1) **Šajā iedaļā norāda iekšējo kontaktpunktu [attiecīgā departamenta nosaukumu] un informāciju par to, kā ar to sazināties, lai iesniegtu sūdzību [ģeogrāfisko atrašanās vietu] vai [tālruņa numuru] vai [kontaktpersonu:] [kontaktainformāciju] un saiti uz attiecīgo tīmekļa vietnes lapu vai citu līdzīgu informācijas avotu, kurā ir atrodamā informācija par sūdzību iesniegšanas procedūru.**
- 2) **Tajā norāda atbilstīgas ārējas iestādes nosaukumu tiesā neizskatāmu sūdzību iesniegšanai un tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai, un, ja iekšēja sūdzību procedūra ir priekšnosacījums, lai piekļūtu minētajai iestādei, to norāda, izmantojot A daļā minēto formulējumu.**
- 3) **Ja kredītligums tiek slēgts ar patērētāju, kas dzīvo citā dalībvalstī, kreditors atsaucas uz FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/).**

Iedaļa. "13.

Aizdevuma saistību neizpilde:

sekas aizņēmējam"

- 1) Ja kredītsaistību neizpilde no patērētāja puses var radīt patērētājam finansiālas vai juridiskas sekas, kreditors šajā iedaļā izklāsta dažādus **biežāk** iespējamus gadījumus (piemēram, kavēti maksājumi/saistību neizpilde, 8. iedaļā "Papildu pienākumi" izklāstīto pienākumu neizpilde) **un norāda, kur var saņemt sīkāku informāciju.**
- 2) Katram no šiem gadījumiem kreditors skaidrā un **viegli** saprotamā valodā norāda attiecīgās sankcijas vai sekas. Nopietnas sekas īpaši **izceļ.**
- 3) **Ja nekustamais īpašums, kas kalpojis par kredīta nodrošinājumu, var tikt atdots atpakaļ vai nodots kreditoram gadījumā, ja patērētājs nepilda saistības, šajā iedaļā iekļauj paziņojumu, kas norāda minēto faktu, izmantojot A daļā minēto formulējumu.**

Iedaļa "14. *Papildinformācija*"

- 1) **Tālpārdošanas** gadījumos šajā iedaļā iekļauj **jebkādu** klauzulu par kredītligumam piemērojamiem tiesību aktiem vai kompetento tiesu.
- 2) **Ja kreditors kredītliguma darbības laikā plāno sazināties ar patērētāju valodā, kas atšķiras no ESIL izmantotās valodas, iekļauj šo faktu un norāda saziņas valodu. Tas neskar Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 1. punkta 3. apakšpunkta g) apakšpunktu.**

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- 3) Kreditors vai kredīta starpnieks norāda uz patērētāja tiesībām attiecīgi saņemt kredītliguma projekta kopiju vai piedāvājumu to saņemt vismaz brīdī, kad ir izteikts kreditoram saistošs piedāvājums.

Iedaļa "15. Uzraudzītājs"

- 1) Norāda attiecīgo iestādi vai iestādes, kas atbildīgas par uzraudzību aizdevuma pirmslīguma stadijā.

III PIELIKUMS

Minimālās zināšanu un kompetences prasības

1. Minimālajām zināšanu un kompetences prasībām kreditoru, kredīta starpnieku un iecelto pārstāvju darbiniekiem, kas minēti 9. pantā, un personām, kas iesaistītas kredīta starpnieku vai iecelto pārstāvju vadībā, kas minēti 29. panta 2. punktā un 31. panta 2. punktā, ir jāietver vismaz:

- a) atbilstīgas zināšanas par kredītproduktiem, uz kuriem attiecas 3. panta darbības joma, un papildu pakalpojumiem, kurus parasti piedāvā kopā ar tiem;
- b) atbilstīgas zināšanas par tiesību aktiem, kas saistīti ar patērētājiem paredzētiem kredītligumiem, jo īpaši ar patērētāju tiesību aizsardzību;
- c) atbilstīgas zināšanas un izpratne par nekustamā īpašuma iegādes procesu;
- d) atbilstīgas zināšanas par nodrošinājuma novērtēšanu;
- e) atbilstīgas zināšanas par īpašumu reģistru organizāciju un darbību;
- f) atbilstīgas zināšanas par tirgu attiecīgajā dalībvalstī;
- g) atbilstīgas zināšanas par darījumdarbības ētikas standartiem;
- h) atbilstīgas zināšanas par patērētāja kredīspējas izvērtējuma procesu vai – attiecīgā gadījumā – kompetence patērētāja kredīspējas izvērtēšanā;
- i) atbilstīgs kompetences līmenis finanšu un ekonomikas jautājumos.

2. Nosakot minimālās zināšanu un kompetences prasības, dalībvalstis var diferencēt prasību līmeņus un veidus, kas piemērojami kreditoru darbiniekiem, kredīta starpnieku vai iecelto pārstāvju darbiniekiem un kredīta starpnieku vai iecelto pārstāvju vadībai.

3. Dalībvalstis nosaka atbilstīgu zināšanu un kompetences līmeni, pamatojoties uz:

- a) profesionālo kvalifikāciju, piemēram, diplomiem, pakāpēm, mācībām, kompetenču pārbaudēm; vai

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

- b) **profesionālo pieredzi, kas var būt definēta kā minimālais gadu skaits, kas nostrādāts ar kredītproduktu izstrādi, izplatīšanu vai starpniecību saistītās jomās.**

Pēc... () atbilstīga zināšanu un kompetences līmeņa noteikšanu balsta ne tikai uz pirmās daļas b) punktā uzskaitītajām metodēm.*

P7_TA(2013)0342

Iekšējās informācijas ļaunprātīga izmantošana un tirgus manipulācijas (tirgus ļaunprātīga izmantošana) *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) (COM(2011)0651 – C7-0360/2011 – 2011/0295(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/36)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Parlamentam un Padomei (COM(2011)0651) un grozīto Komisijas priekšlikumu Parlamentam un Padomei (COM(2012)0421),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0360/2011),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas 2012. gada 22. marta atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 28. marta atzinumu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2013. gada 26. jūnija vēstulē Padomes pārstāvja pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Juridiskās komitejas atzinumus (A7-0347/2012),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

(*) **5 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.**

⁽¹⁾ OV C 161, 7.6.2012., 3. lpp.

⁽²⁾ OV C 181, 21.6.2012., 64. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

P7_TC1-COD(2011)0295

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ./2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 596/2014.)

P7_TA(2013)0343

Grozījumu izdarīšana Padomes Regulā (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā (COM(2012)0591 – C7-0332/2012 – 2012/0285(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/37)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0591),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0332/2012),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 11. jūlija atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A7-0259/2013),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 44, 15.2.2013., 157. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

P7_TC1-COD(2012)0285

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2187/2005 ⁽³⁾ Komisijai ir piešķirtas pilnvaras īstenot dažus minētās regulas noteikumus.
- (2) Lisabonas līgums ir stājies spēkā, un pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2187/2005, jāsaskaņo ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantu.
- (3) Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Regulas (EK) Nr. 2187/2005 īstenošanai attiecībā uz dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, kurus piemēro tikai šo valstu karoga zvejas kuģiem.
- (4) Pilnvaras pieņemt sīki izstrādātus noteikumus Regulas (EK) Nr. 2187/2005 īstenošanai vairs nav vajadzīgas. Tāpēc noteikumi, ar kuriem piešķir minētās pilnvaras, būtu jāsvīturo.
- (5) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai grozītu noteikumus attiecībā uz dažu zvejas rīku konstrukciju. Šādiem grozījumiem būtu jāatspoguļo izmaiņas zvejniecības selektivitātes modeļos, jaunas tehniskās zināšanas par konstrukcijā izmantotajiem materiāliem vai izmaiņas zvejas rīku aprīkojumā, kas var uzlabot zvejas rīku selektivitāti.
- (6) Ir īpaši svarīgi, lai Komisija deleģēto aktu pieņemšanas priekšdarbu laikā sarīkotu pienācīgas apspriešanās, arī ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstoša attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (7) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 2187/2005,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

⁽¹⁾ OV C 44, 15.2.2013., 157. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra nostāja.

⁽³⁾ Padomes 2005. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1434/98, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 88/98 (OV L 349, 31.12.2005., 1. lpp.).

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

1. pants

Regulu (EK) Nr. 2187/2005 groza šādi:

- (1) regulas 26. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Ja Komisija secina, ka pasākumi neatbilst 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, tā pieņem īstenošanas ~~lēmumu~~ **aktu**, ar kuru pieprasa, lai dalībvalsts atceļ vai groza šos pasākumus.” [Gr. 1]

- (2) regulas 28. pantu svīturo;

- (3) regulas 29. pantu aizstāj ar šādu:

“29. pants

Grozījumi II pielikuma 1. un 2. papildinājumā

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 29.a pantu, lai grozītu vai papildinātu II pielikuma 1. un 2. papildinājumu, pielāgojot zvejas rīku specifikācijas:

- a) izmaiņām selektivitātē;
- b) uzlabojumiem tehniskajās zināšanās par jauniem zvejas rīku konstrukcijā izmantotiem materiāliem;
- c) izmaiņām aprīkojumā, kas uzlabo zvejas rīka selektivitāti.”;

- (4) iekļauj šādu pantu:

“29.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 29. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai ~~deleģē piešķir uz nenoteiktu laiku trīs gadu laikposmu no ... (*)~~ **Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms trīs gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.** [Gr. 2]
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 29. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 29. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.”

(*) Šīs regulas spēkā stāšanās datums.

Otrdiena, 2013. gada 10. septembris

(4a) iekļauj šādu pantu:

“31.a pants

Vispārējā novērtēšana un pārskatīšana

Komisija līdz ... (*) pārskata šajā regulā paredzēto noteikumu efektivitāti un vajadzības gadījumā iesniedz likumdošanas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas grozīšanu, lai nodrošinātu, ka tā atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. .../2013 ⁽¹⁾.

[Gr. 3]

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. .../2013 (...) par kopējo zivsaimniecības politiku (OV L ...). (**)”

(*) Viens gads pēc Regulas (ES) Nr. .../2013 [par kopējo zivsaimniecības politiku] spēkā stāšanās dienas (sk. dokumentu 2011/0195(COD)).

(**) Atsauce uz dokumentu 2011/0195(COD).

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā
priekšsēdētājs

P7_TA(2013)0349

Luigi Berlinguer iecelšana komitejā, ko izveido saskaņā ar LESD 255. pantu

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. septembra lēmums, ar ko ierosina Luigi Berlinguer iecelt darbam komitejā, kas minēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 255. pantā (2013/2161(INS))

(2016/C 093/38)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 255. panta otro daļu,
- ņemot vērā Reglamenta 107.a pantu,

A. tā kā Luigi Berlinguer atbilst LESD 255. panta otrajā daļā paredzētajiem nosacījumiem,

1. ierosina Luigi Berlinguer iecelt darbam minētajā komitejā;
2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Tiesas priekšsēdētājam.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

P7_TA(2013)0352

Budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projekts – Pieaugums ieņēmumiem un maksājumu apropriāciju palielinājums**Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu, III iedaļa – Komisija (11693/2013 – C7-0245/2013 – 2013/2056(BUD))**

(2016/C 093/39)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 41. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības 2013. finanšu gada vispārējo budžetu, ko galīgajā variantā pieņēma 2012. gada 12. decembrī ⁽²⁾,
 - ņemot vērā kopīgos paziņojumus par maksājumiem 2012. un 2013. gadā, kurus 2012. gada decembrī parakstījuši Parlaments, Padome un Komisija,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmumu 2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu, ko Komisija pieņēma 2013. gada 27. martā (COM(2013)0183),
 - ņemot vērā Padomes 2013. gada 9. jūlijā pieņemto nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības vispārējā budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu (11693/2013 – C7-0245/2013),
 - ņemot vērā tā 2013. gada 13. marta rezolūciju par Eiropas Padomes 7. un 8. februāra secinājumiem attiecībā uz daudzgadu finanšu shēmu ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā 2013. gada 3. jūlija rezolūciju par politisko vienošanos attiecībā uz daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 75.b un 75.e pantu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A7-0287/2013),
- A. tā kā 2012. finanšu gada vispārējā budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektā ierosināts palielināt ieņēmumu prognozes par EUR 290 miljoniem gan attiecībā uz ieņēmumiem, kas tiek gūti no naudas sodiem un sankcijām, gan par EUR 11 200 miljoniem attiecībā uz maksājumu apropriācijām daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 1.a, 1.b, 2., 3.a un 4. izdevumu kategorijā, lai apmierinātu vajadzības maksājumu veikšanai līdz gada beigām, sedzot saistības, kas izriet saistībām pagātnē un pašreizējām saistībām;

⁽¹⁾ OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 66, 8.3.2013.⁽³⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 163, 23.6.2007., 17. lpp.⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti P7_TA(2013)0078.⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0304.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- B. tā kā saistībā ar kohēzijas politiku finansējuma pieprasījuma kopējo summu EUR 16 200 miljonu apmērā, kas palicis neizpildīts no 2012. gada beigām, bija jāpārnes uz 2013. gadu, attiecīgi samazinot 2013. gada budžetā pieejamo maksājumu līmeni, lai segtu maksājumu vajadzības šim gadam;
- C. tā kā Parlaments, Padome un Komisija, 2012. gada decembrī parakstot kopējo deklarāciju, apņēmās segt visus nenomaksātos maksājumu pieprasījumus 2012. gadam, grozot budžetu jau 2013. gada agrākā posmā;
- D. tā kā 2013. gada 27. jūnijā augstākajā politiskajā līmenī panāktā vienošanās starp Parlamentu, Padomes prezidentūru un Komisiju par DFS 2014.–2020. gadam ietver Padomes apņemšanos veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka visas 2013. gada Savienības saistības tiek pilnībā izpildītas, lai oficiāli pieņemtu budžeta grozījuma projektu Nr. 2/2013 attiecībā uz 7 300 miljoniem eiro, kā arī nekavējoties pieņemtu turpmākos budžeta grozījumus, ar kuriem Komisija nāks klajā rudens sākumā un kuru mērķis ir novērst jebkādus trūkumus attaisnoto maksājumu apropriācijās;
- E. tā kā Padome 2013. gada 9. jūlijā oficiāli ir pieņēmusi nostāju par budžeta grozījuma projektu Nr. 2/2013 attiecībā uz summu EUR 7 300 miljonu apmērā, kas segs vēl nenomaksātās summas, kas paredzētas 1.a, 1.b, 2., 3.a, 3.b un 4. izdevumu kategorijā;
- F. tā kā Parlaments 2013. gada 3. jūlija rezolūcijā prasītu, lai Padome pieņem papildu budžeta grozījuma projektu rudens sākumā, sasaista ar DFS regulas vai 2014. gada budžeta pieņemšanu,
1. pieņem zināšanai Komisijas ierosināto budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu un Padomes nostāju attiecībā uz to, kura atbilst Padomes politiskajām saistībām, kas panāktas sarunās par DFS 2014.–2020. gadam;
 2. saprot, ka kopējo palielinājumu par EUR 11 200 miljoniem Komisija sākotnēji ierosināja šajā līmenī, lai neapstrīdētu 2013. gada DFS maksājumu maksimālo apjomu un tādējādi izvairītos no pašreizējās DFS pārskatīšanas; tomēr pauž bažas, ka tas nebūs pietiekami, lai segtu visus līdz 2013. gada beigām iesniegtos maksājuma pieprasījumus; atgādina, ka parasti dalībvalstis lielu daļu rēķinu 1.b kategorijā iesniedz katra finanšu gada beigās, lai izvairītos no iespējamās saistību atcelšanas, piemērojot n+2 un n+3 noteikumus;
 3. uzsver to, ka 2012. gada decembra kopīgās deklarācijas bija vienošanās par 2013. gada budžetu neatņemama daļa un atspoguļoja trīs iestāžu formālās saistības, kas pilnībā jārespektē, apliecinot savstarpēju uzticēšanos un lojālu sadarbību; tomēr saprot finansiālos ierobežojumus, ar kuriem saskaras dalībvalstis un tālab akceptē to, ka nesegtie maksājumi līdz 2013. gada beigām (pēc Komisijas provizoriskajiem aprēķiniem EUR 11 200 miljoni) tiek segti divās pakāpeniskās daļās;
 4. atgādina Padomei par tās formālajām saistībām, kuras tā uzņēmas kā daļu no politiskās vienošanās par DFS 2014.–2020. gadam pēc Parlamenta nepārprotama pieprasījuma, lai nodrošinātu arī vēl apmaksājamās otrās daļas maksājumus segšanu, kas garantētu maksājumu jautājuma atrisināšanu, pirms sākas jaunais DFS darbības periods; mudina Komisiju rudens sākumā iesniegt nākamo budžeta grozījumu projektu, kas būtu veltīts tikai šim jautājumam;
 5. apstiprina savu nostāju, kas norādīta 2013. gada 3. jūlija rezolūcijā par politisko vienošanos attiecībā uz DFS 2014.–2020. gadam, ka Parlaments nedos savu piekrišanu DFS regulai vai nepieņems 2014. gada budžetu, kamēr Padome nepieņems šo jauno budžeta grozījumu, sedzot atlikušo 2013. gada maksājumu deficītu, uz kuru norādījusi Komisija;
 6. uzskata, ka summa EUR 11 200 miljoni ir absolūts minimums, lai segtu pašreizējās vajadzības līdz 2013. gada beigām; aicina trīs iestādes ieteikt konkrētu un saistošu risinājumu, ja ar budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu ierosinātie līdzekļu papildinājumi divās daļās izrādīsies nepietiekami, lai pilnībā novērstu maksājumu pārņemšanu uz nākamo DFS;

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

7. uzskata, ka Komisija ir vienīgā iestāde, kas budžeta lēmējstādei var sniegt precīzus datus par paredzamajām maksājumu vajadzībām, balstoties uz dalībvalstu pieprasījumiem n gadā un to tāmēm $n+1$ gadā; norāda, ka Padomes rīcībā nav objektīva pamata, lai apšaubītu Komisijas iesniegtos skaitļus, kuri iegūti, apkopojot 27 dalībvalstu iesniegtos datus; atgādina, ka katra dalībvalstis ir atbildīga tikai par pašas datiem un tādēļ var arī apstrīdēt tikai šos skaitļus;
8. atgādina, ka, pieņemot šo budžeta grozījumu Nr. 3/2013, tiktu samazināta uz NKI balstītā dalībvalstu iemaksa Savienības budžetā un tādējādi tiktu daļēji kompensēts to ieguldījums budžeta grozījuma Nr. 2/2013 īstenošanā; tādēļ uzsver, ka attiecībā uz abu dokumentu kopumu pieņemšanu jānosaka kopīgs grafiks, jo no politiskā viedokļa tie savstarpēji ir cieši saistīti;
9. apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projektu;
10. uzdod priekšsēdētājam paziņot, ka budžeta grozījums Nr. 2/2013 ir pieņemts galīgajā variantā, kā arī nodrošināt tā publicēšanu Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī;
11. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TA(2013)0353

Budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projekts – pārpalikums, kas veidojies no 2012. finanšu gada budžeta izpildes

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projektu, III iedaļa – Komisija (11694/2013 – C7-0246/2013 – 2013/2070(BUD))

(2016/C 093/40)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 18. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības 2013. finanšu gada vispārējo budžetu, ko galīgajā variantā pieņēma 2012. gada 12. decembrī⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmumu 2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu⁽⁴⁾,
- ņemot vērā budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projektu, ko Komisija iesniedza 2013. gada 15. aprīlī (COM(2013)0224),

⁽¹⁾ OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 66, 8.3.2013.

⁽³⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 163, 23.6.2007., 17. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Padomes 2013. gada 9. jūlijā pieņemto nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projektu (11694/2013 – C7-0246/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 75.b un 75.e pantu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A7-0284/2013),
- A. tā kā budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projekta mērķis ir 2013. gada budžetā iegrāmatot 2012. finanšu gada budžeta pārpalikumu EUR 1 023,3 miljonu apmērā;
- B. tā kā šo pārpalikumu galvenokārt veido neiztērētās izdevumiem paredzētās summas EUR 244,3 miljonu apmērā, plānoto ieņēmumu pārsniegums vairāk nekā EUR 719,1 miliona apmērā un pozitīva valūtas maiņas kursa starpība EUR 59,9 miljonu apmērā;
- C. tā kā ieņēmumu apmēra palielināšanos galvenokārt ir radījušas ar Savienības nolīgumiem un programmām saistītās atmaksas un iemaksas (EUR 350 miljoni), faktiski iekasētie pašu resursi, kas par EUR 231 miljonu pārsniedz budžetā paredzētos, un sodanauda, tai skaitā sodanauda par nokavētiem maksājumiem (EUR 159 miljoni);
- D. tā kā neiztērēto līdzekļu apmērs ir EUR 244 miljoni, no kuriem EUR 168 miljoni ir 2012. gada budžetā paredzētās neizlietotās apropriācijas un EUR 76 miljoni ir no 2011. gada pārnestās neizlietotās apropriācijas,
1. pieņem zināšanai budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projektu, kas attiecas tikai uz 2012. gada budžeta pārpalikuma (EUR 1 023,3 miljonu apmērā) iegrāmatošanu saskaņā ar Finanšu regulas 18. pantu, un Padomes nostāju attiecībā uz to;
 2. atgādina, ka, pieņemot šo budžeta grozījuma projektu, tiktu samazināta uz NKI balstītā dalībvalstu iemaksa Savienības budžetā un tādējādi tiktu daļēji kompensēts to ieguldījums budžeta grozījuma Nr. 2/2013 finansēšanā; tādēļ uzsver, ka šie abi dokumenti tiks pieņemti saskaņā ar vienotu grafiku, jo tie ir cieši saistīti gan politiskā, gan procedūras ziņā.
 3. apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 3/2013 projektu;
 4. uzdod priekšsēdētājam paziņot, ka budžeta grozījums Nr. 3/2013 ir pieņemts galīgajā variantā, kā arī nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TA(2013)0355

Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošana – plūdu postījumi Slovēnijā, Horvātijā un Austrijā 2012. gada rudenī

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par ES Solidaritātes fonda izmantošanu saskaņā ar 26. punktu Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību (COM(2013)0259 – C7-0116/2013 – 2013/2085(BUD))

(2016/C 093/41)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2013)0259 – C7-0116/2013),

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību ⁽¹⁾ un jo īpaši tā 26. punktu,
 - ņemot vērā Padomes 2002. gada 11. novembra Regulu (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2008. gada 17. jūlija saskaņošanas sanāksmē pieņemto Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgo deklarāciju par Solidaritātes fondu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A7-0283/2013),
1. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
 2. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 3. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par ES Solidaritātes fonda izmantošanu saskaņā ar 26. punktu Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam 2013/714/ES.)

P7_TA(2013)0356

Budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projekts – Solidaritātes fonda izmantošana saistībā ar 2012. gadā notikušajiem plūdiem Slovēnijā, Horvātijā un Austrijā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projektu, III iedaļa – Komisija (11697/2013 – C7-0248/2013 – 2013/2086(BUD))

(2016/C 093/42)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu un *Euratom* līguma 106.a pantu,

⁽¹⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu ⁽¹⁾;
 - ņemot vērā 2012. gada 12. decembrī galīgajā variantā pieņemto Eiropas Savienības 2013. finanšu gada vispārējo budžetu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību ⁽³⁾ un jo īpaši tā 26. punktu,
 - ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 22. jūlija lēmumam, ar ko attiecībā uz daudzgadu finanšu shēmu groza 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību, lai ņemtu vērā izdevumu vajadzības, ko rada Horvātijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projektu, ko Komisija pieņēma 2013. gada 2. maijā (COM(2013)0258),
 - ņemot vērā Padomes 2013. gada 15. jūlijā pieņemto nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projektu (11697/2013 – C7-0248/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 75.b un 75.e pantu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A7-0286/2013),
- A. tā kā budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projekts attiecas uz ES Solidaritātes fonda (ESSF) izmantošanu EUR 14 607 942 apmērā saistību un maksājumu apropriācijās, lai mazinātu Slovēnijā, Horvātijā un Austrijā 2012. gada rudenī notikušo intensīvo lietavu un tām sekojošo katastrofālo plūdu sekas;
- B. tā kā budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projekts ir paredzēts, lai šo korekciju oficiāli iekļautu 2013. gada budžetā;
1. pieņem zināšanai Komisijas iesniegto budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projektu un Padomes nostāju attiecībā uz to;
 2. uzsver, ka ir svarīgi steidzami sniegt finansiālo palīdzību no ESSF valstīm, kuras skārusi šī dabas katastrofa; pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz Līgumam pievienotā 1. protokola 4. pantā skaidri noteikto, Padome atkal ir nolēmusi neuzskatīt steidzamību par iemeslu sāisināt astoņu nedēļu periodu, kas paredzēts valstu parlamentu informēšanai, pirms tā pieņem nostāju attiecībā uz šo budžeta grozījumu;
 3. atzinīgi vērtē Padomes nostāju, kurā Komisijas priekšlikums ir apstiprināts bez grozījumiem, tādējādi nodrošinot, ka budžeta grozījumu Nr. 5/2013 finansē no jaunām apropriācijām; uzsver to, ka maksājumu apropriāciju deficīts 2013. gadā, kas bija par iemeslu budžeta grozījuma Nr. 2/2013 projekta iesniegšanai, *a priori* izslēdza to, ka budžeta grozījumam Nr. 5/2013 vajadzīgo finansējumu varētu rast, veicot pārvietojumu;
 4. tāpēc apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 5/2013 projektu;

⁽¹⁾ OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 66, 8.3.2013.

⁽³⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 209, 3.8.2013., 14. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

5. uzdod priekšsēdētājam paziņot, ka budžeta grozījums Nr. 5/2013 ir pieņemts galīgajā variantā, kā arī nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
6. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TA(2013)0357

Degvielas kvalitātes direktīva un Atjaunojamo energoresursu direktīva (netiešas zemes izmantojuma izmaiņas) *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar kuru groza Direktīvu 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti, un Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu COM(2012)0595 – C7-0337/2012 – 2012/0288(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

(2016/C 093/43)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei COM(2012)0595),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 192. panta 1. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu C7-0337/2012),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2013. gada 17. aprīļa atzinumu ⁽¹⁾,
 - pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Attīstības komitejas, Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus (A7-0279/2013),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 198, 10.7.2013., 56. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

P7_TC1-COD(2012)0288

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembra, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/.../ES, ar kuru groza Direktīvu 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti, un Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu, saistībā ar tā 114. pantu attiecībā uz šīs direktīvas 1. panta 2. līdz 9. punktu, 2. panta 5. punktu un 2. panta 7. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK ⁽³⁾ 3. panta 4. punkts paredz: dalībvalstis nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars visā transportā 2020. gadā ir vismaz 10 % no enerģijas galapatēriņa. Biodegvielu piejaukšana ir viena no metodēm, ko dalībvalstis var izmantot šī mērķa izpildei, un paredzams, ka minētā metode arī dos vislielāko ieguldījumu. **Citas metodes, kas pieejamas, lai samazinātu enerģijas patēriņu transporta nozarē, kas ir obligāti, jo pastāv procentuālais mērķis attiecībā uz enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, ko būs aizvien grūtāk sasniegt, ja arī turpmāk pieaugs vispārējais pieprasījums pēc enerģijas transporta jomā un no atjaunojamajiem energoresursiem ražotās elektroenerģijas patēriņš.** [Gr. 123]
- (2) Ņemot vērā Savienības mērķus turpināt samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un ievērojamo autotransporta degvielu īpatsvaru šajās emisijās, 7.a panta 2. punkts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/70/EK ⁽⁴⁾ paredz degvielas piegādātājiem pienākumu līdz 2020. gada 31. decembrim par vismaz 6 % samazināt aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas uz vienu enerģijas vienību ("siltumnīcefekta gāzu intensitāte"), ko rada degviela, kuru Savienībā izmanto autotransportā, visurgājējā tehnikā, lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoros vai atpūtas kuģos, kad tie nav jūrā. Biodegvielu piejaukšana **ar nulles vai zemām siltumnīcefekta gāzu emisijām un citu tādu degvielu piejaukšana, ko iegūst no neizbēgamām atkritumu gāzēm, izmantojot oglekļa uztveršanu un to izmantošana transporta vajadzībām**, ir viena dažas no metodēm, kā fosilās degvielas piegādātāji var samazināt piegādāto fosilo degvielu siltumnīcefekta gāzu intensitāti. [Gr. 2]
- (3) Direktīvas 2009/28/EK 17. pants nosaka ilgtspējības kritērijus, kas jāievēro, lai biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo varētu ieskaitīt direktīvas mērķos vai lai tie tiktu atzīti par atbilstīgiem publiskā sektora atbalsta shēmām. Starp kritērijiem ir prasība par minimālajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumiem, kas jāpanāk ar biodegvielām un bioloģisko šķidro kurināmo salīdzinājumā ar fosilajiem kurināmajiem. Tādus pašus ilgtspējības kritērijus biodegvielām paredz Direktīvas 98/70/EK 7.b pants.

⁽¹⁾ OV C 198, 10.7.2013., 56. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra nostāja.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.).

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (3a) **Lai gan Direktīvā 98/70/EK un Direktīvā 2009/28/EK lietoti termini “biodegvielas” un “bioloģiskie šķidrie kurināmie”, noteikumi par tiem, tostarp attiecīgie ilgtspējas kritēriji, attiecas uz visām degvielām no atjaunojamiem energoresursiem, kas noteiktas minētajās direktīvās. [Gr. 4]**
- (4) Ja ganības vai lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kas iepriekš bijusi paredzēta pārtikas, barības un šķiedras tirgum, sāk izmantot biodegvielas ražošanai, pieprasījums pēc minētajiem produktiem, kas nav biodegvielas, saglabājas, un tas ir jāapmierina citā veidā – ar intensīvāku ražošanu vai ražošanai atvēlot iepriekš lauksaimniecībā neizmantojamai zemei citā vietā. Pēdējais minētais piemērs ir netieša zemes izmantojuma izmaiņa, un gadījumos, kad tiek izmantota zeme ar lielu oglekļa krāju, var rasties ievērojamas siltumnīcefekta gāzu emisijas. ~~Tāpēc Direktīvās 98/70/EK un 2009/28/EK būtu jāietver noteikumi par netiešām zemes izmantojuma izmaiņām, ņemot vērā to, ka patlaban biodegvielas galvenokārt ražo no kultūraugiem esošajā lauksaimniecībā izmantojamajā zemē. [Gr. 124]~~
- (4a) **Direktīvas 2009/28/EK 19. panta 7. punkts un Direktīvas 98/70/EK 7.d panta 6. punkts paredz ņemt vērā zemes izmantojuma izmaiņu radīto netiešo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un atbilstošus pasākumus šīs ietekmes mazināšanai, kā arī nepieciešamību aizsargāt esošās investīcijas. [Gr. 126]**
- (5) Pamatojoties uz dalībvalstu sniegtajām prognozēm par pieprasījumu pēc biodegvielām un aprēķiniem par dažādu biodegvielu izejvielu izraisītu netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisijām, ~~var lēst, ka~~ ar netiešām zemes izmantojuma izmaiņām saistītās emisijas ir ievērojamas un ~~var atsvērt~~ **atsvērs** atsevišķu biodegvielu radītos siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus vai to daļu. Cēlonis — **par lauksaimniecībā saražoto biodegvielu ir saņemtas lielas publiskā sektora subsīdijas (EUR 10 000 000 000 gadā) un tāpēc** paredzams, ka gandrīz visa 2020. gadā saražotā biodegviela nāks no kultūraugiem, ko audzē zemē, kuru varētu izmantot pārtikas un barības tirgus pieprasījuma apmierināšanai. **Turklāt biodegvielas ražošana no pārtikas kultūraugiem palielina pārtikas cenu svārstības un tam var būt ievērojamas negatīvas sociālās sekas attiecībā uz iztiku un iespējām īstenot cilvēktiesības, tai skaitā tiesības uz pārtiku vai zemes pieejamību vietējām kopienām, kas dzīvo nabadzībā valstīs ārpus Savienības.** Lai samazinātu emisijas ~~jānoskaidro~~ un mazinātu šādas negatīvas sociālās sekas un mazinātu negatīvo ietekmi uz pārtikas nodrošinājumu, ir lietderīgi pievērst uzmanību jo īpaši paredzētajam uz zemes audzēto biodegvielu lietojumam, kā arī ņemt vērā netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas, aprēķinot siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, kas jāpanāk saskaņā ar Direktīvās 2009/28/EK un 98/70/EK noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem. Turklāt, lai rastu vidēja un ilgtermiņa risinājumus, nepieciešams veicināt pētniecību un izstrādi jaunajās modernajās biodegvielu ražošanas nozarēs, kuras nekonkurē ar pārtikas kultūraugiem, un turpināt pētīt dažādu kultūraugu grupas: eļļas augi, labība, cukuru saturoši augi un citi cieti saturoši augi grupu ietekmi uz tiešām un netiešām zemes izmantojuma izmaiņām. [Gr. 8]
- (6) Lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, transporta nozarē, visticamāk, būs vajadzīga šķidra atjaunojamā degviela. Modernas degvielas, piemēram, no atkritumiem un aļģēm ražotās, nodrošina lielus siltumnīcefekta gāzu ietaupījumus ar mazu netiešu zemes izmantojuma izmaiņu risku, un tās nav tieši konkurenti pārtikas un barības tirgum cīņā par lauksaimniecībā izmantojamo zemi. Tāpēc jāveicina plašāka šādu modernu biodegvielu ražošana; patlaban tās nav komerciāli pieejamas lielos daudzumos, daļēji tāpēc, ka konkurē par publiskā sektora subsīdijām ar tradicionālajām biodegvielu tehnoloģijām, kuru pamatā ir pārtikas kultūraugi. Būtu jānodrošina turpmāka stimulēšana, palielinot moderno biodegvielu svērumu Direktīvas 2009/28/EK transporta nozarei paredzētajā 10 % mērķī, salīdzinot ar tradicionālajām biodegvielām. Tikai modernas biodegvielas ar zemu aprēķināto netiešo zemes izmantojuma izmaiņu ietekmi un lieliem kopējiem siltumnīcefekta gāzu ietaupījumiem būtu jāatbalsta atjaunojamās enerģijas politikas sistēmā pēc 2020. gada.
- (6a) **Lai garantētu veicināšanas pasākumu efektivitāti, jo īpaši to, kas paredzēti moderno biodegvielu turpmākai stimulēšanai, ir svarīgi, ka dalībvalstu noteiktajā atbalsta politikā un mehānismos ir paredzēta biodegvielu identificēšana, autentificēšana un biodegvielu apjomu kvalitātes kontrole, tādējādi novēršot krāpnieciskas vai maldinošas norādes par biodegvielas izcelsmi un nepieļautu, ka biodegvielu apjomi tiek deklarēti vairākkārt saskaņā ar divu vai vairāku valstu sertifikācijas sistēmām vai starptautiskām sertifikācijas shēmām. [Gr. 11]**

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (6b) *Lai gan biodegvielām un bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam, ko iegūst no atkritumiem un atlikumiem, ir ievērojams potenciāls panākt lielus siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, vienlaikus radot nelielu nelabvēlīgu vides, sociālo un ekonomisko ietekmi, ir jāveic papildu novērtējums attiecībā uz to pieejamību, ieguvumiem un riskiem, lai cita starpā nodrošinātu informāciju politikas izstrādāšanai laika posmam pēc 2020. gada. Tajā pašā laikā ir vajadzīga arī sīkāka informācija par ieguvumiem energoapgādes drošības jomā, ko rada tradicionālās un modernās biodegvielas, jo īpaši, ciktāl to ražošanai tieši vai netieši izmanto fosilo kurināmo. Par šiem jautājumiem Komisijai būtu jādod pilnvaras iesniegt ziņojumu un vajadzības gadījumā sagatavot priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumā būtu jāņem vērā alternatīvās izmaksas vides, sociālajā un ekonomikas jomā, ja izejvielas izmantotu citiem mērķiem, nevis biodegvielu un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanai, tādējādi nodrošinot, ka šajā ziņojumā ir atspoguļotas visas kopējās pozitīvās un nelabvēlīgās ietekmes. [Gr. 12]*
- (6c) *Visās dalībvalstīs jābūt pieejamām stabilas un augstas kvalitātes tradicionālajām un modernajām biodegvielām. Lai to panāktu, Komisijai būtu steidzami jāpiešķir Eiropas Standartizācijas komitejai (CEN) tiešas pilnvaras sagatavot moderno biodegvielu un degvielu galīgo maisījumu tehnisko raksturlielumu standartus un vajadzības gadījumā pārskatīt tradicionālo biodegvielu standartus, lai nodrošinātu, ka degvielas galaprodukta kvalitāte nesamazina CO₂ emisiju raksturlielumus vai transportlīdzekļu vispārējos raksturlielumus. [Gr. 13]*
- (7) *Lai nodrošinātu biorūpniecības nozaru ilgtermiņa konkurētspēju, atbilstoši 2012. gada paziņojumam "Inovācijas ilgtspējīgai izaugsmei: Eiropas bioekonomika" un "Ceļvedim par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā", kur tiek sekmetas integrētas un dažādotas bio rafinēšanas bioloģiskās pārstrādes rūpnīcas Eiropā, plašāki stimuli saskaņā ar Direktīvu 2009/28/EK būtu jānosaka tā, lai priekšroka tiktu dota to biomasas izejvielu izmantošanai, kam nav augstas ekonomiskās vērtības citiem izmantojumiem – ne biodegvielai — vai kam nav tādas ietekmes uz vidi, kas grauj vietējās ekosistēmas, atņemot pārtikas augiem zemi un ūdeni. [Gr. 127]*
- (7a) *Lai izmantotu sinerģijas un nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību, būtu jāpilnveido saskaņotība starp Direktīvu 98/70/EK, Direktīvu 2009/28/EK un tiesību aktiem citās Savienības politikas jomās. Direktīvas 98/70/EK un Direktīvas 2009/28/EK nolūkā atkritumu un atlieku definīcijas būtu jāsaskaņo ar definīcijām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK ⁽¹⁾. Atkritumu un atlieku plūsmas, kas minētas Direktīvā 98/70/EK un Direktīvā 2009/28/EK, būtu jāidentificē precīzāk, izmantojot Atkritumu Eiropas kataloga atkritumu kodus, kas noteikti ar Komisijas Lēmumu 2000/532/EK ⁽²⁾, lai veicinātu, ka dalībvalstu kompetentās iestādes piemēro šīs direktīvas. Biodegvielu un bioloģiskā šķidrā kurināmā veicināšanai atbilstīgi Direktīvai 98/70/EK un Direktīvai 2009/28/EK būtu jāsaskan ar Direktīvas 2008/98/EK mērķiem un nolūku. Lai īstenotu Savienības mērķi virzīties uz atkārtotas izmantošanas sabiedrību, būtu pilnībā jāievieš Direktīvas 2008/98/EK 4. pantā norādītā atkritumu apsaimniekošanas hierarhija. Lai to veicinātu, atkritumu un atlieku izmantošana biodegvielu un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanai būtu jāieklauj atkritumu apsaimniekošanas plānos un atkritumu rašanās novēršanas programmās, ko dalībvalstis izstrādājušas saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK V nodaļu. Direktīvas 98/70/EK un Direktīvas 2009/28/EK piemērošanai nebūtu jāapdraud Direktīvas 2008/98/EK pilnīga īstenošana. [Gr. 16]*
- (8) *No 2014. gada 1. jūlija būtu jāpalielina minimālā siltumnīcefekta gāzu ietaupījumu robežvērtība biodegvielām un bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam, ko ražo jaunās iekārtās, lai uzlabotu kopējo siltumnīcefekta gāzu bilanci un atturētu no turpmākām investīcijām iekārtās ar sliktiem siltumnīcefekta gāzu ietaupījuma rādītājiem. Palielinot robežvērtību, ir paredzēti aizsardzības līdzekļi investīcijām biodegvielu un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanas jaudās atbilstīgi Direktīvas 2009/28/EK 19. panta 6. punkta otrajai daļai.*

⁽¹⁾ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).*

⁽²⁾ *Komisijas Lēmums 2000/532/EK (2000. gada 3. maijs), ar ko aizstāj Lēmumu 94/3/EK, ar kuru izveidots atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta a) punktu Padomes Direktīvā 75/442/EEK par atkritumiem, un Padomes Lēmumu 94/904/EK, ar kuru izveidots bīstamo atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem (paziņots ar dokumenta numuru C(2000) (OV L 226, 6.9.2000., 3. lpp.).*

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (8a) **Veicinot atjaunojamo energoresursu un degvielu tirgus attīstību, būtu jāņem vērā ne tikai ietekme uz klimatu, bet arī ietekme uz reģionālās un vietējās attīstības iespējām un nodarbinātības iespējām. Otrās paaudzes un moderno biodegvielu ražošanai ir potenciāls radīt darbvietas un veicināt izaugsmi, jo īpaši lauku teritorijās. Atjaunojamo energoresursu un degvielu tirgus veicināšanas mērķi ir arī nodrošināt enerģētisko neatkarību un energoapgādes drošību Savienības reģionos. [Gr. 17]**
- (9) Lai sagatavotos pārejai uz modernām biodegvielām un samazinātu kopējo netiešo zemes izmantojuma izmaiņu ietekmi laikposmā līdz 2020. gadam, jāierobežo tādu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo daudzums, ko iegūst no pārtikas kultūraugiem, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK VIII pielikuma A daļā un Direktīvas 98/70/EK V pielikuma A daļā, un ko var ieskaitīt Direktīvā 2009/28/EK paredzēto mērķu sasniegšanā. Neierobežojot šādu biodegvielu vispārējo izmantojumu, no labības un citiem cieti saturošiem augiem augiem, cukuru saturošiem augiem un eļļas augiem ražotu biodegvielu un bioloģiskā šķidrā kurināmā daļu, ko var ieskaitīt Direktīvas 2009/28/EK mērķī, vajadzētu ierobežot tā, lai tā nepārsniegtu šādu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo patēriņa daļu 2011. gadā.
- (10) Direktīvas 2009/28/EK 3. panta 4. punkta d) apakšpunktā noteiktais ≤ 6 % ierobežojums neietekmē dalībvalstu iespējas organizēt savu individuālu plānu, kā tiek panākta atbilstība šai noteiktajai tradicionālo biodegvielu daļai kopējā 10 % mērķī. Tādējādi to biodegvielu piekļuve tirgum, kuras ražo iekārtās, kuru ekspluatācija uzsākta līdz 2013. gada beigām, joprojām būs pilnībā atvērta. Tāpēc šī grozošā direktīva neietekmē minēto iekārtu operatoru tiesisko paļāvību. [Gr. 183]
- (10a) **Būtu jārada stimuli, kas veicina no atjaunojamo energoresursu avotiem ražotas elektroenerģijas izmantošanu transporta nozarē. Turklāt transporta nozarē būtu jāveicina energoefektivitātes un energotaupības pasākumu īstenošana. [Gr. 133]**
- (11) Aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas būtu jāietver ziņošanā par siltumnīcefekta gāzu emisijām, ko rada biodegvielas, saskaņā ar Direktīvām 98/70/EK un 2009/28/EK. Biodegvielām, kas ražotas no izejvielām, kuras nerada papildu pieprasījumu pēc zemes, piemēram, no atkritumiem, būtu jāpiešķir nulles emisijas faktors.
- (11a) **Dalībvalstīm būtu jāļauj pārorientēt to finanšu resursus, kuri šobrīd paredzēti, lai pilnībā vai daļēji izpildītu prasības par tādas enerģijas īpatsvaru, kas iegūta no biodegvielām, kuras ražotas no labības un citiem cietais, cukura un eļļas augiem, kā arī citiem enerģijas kultūraugiem, ko audzē zemē, uz tādu atjaunojamo energoresursu (jo īpaši vēja, saules, jūras un ģeotermiskās enerģijas) īpatsvara palielināšanu, kuru atjaunošanās spēja un ilgtspēja ir pierādīta. [Gr. 22]**
- (11b) **Komisijas apstiprinātas brīvprātīgas shēmas ir galvenais instruments, ko uzņēmēji izmanto, lai pierādītu atbilstību Direktīvas 98/70/EK 7.b pantā un Direktīvas 2009/28/EK 17. pantā norādītajiem ilgtspējas kritērijiem. Taču trūkst kritēriju, kuriem šīm shēmām būtu jāatbilst, lai tās tiktu atzītas. Tāpēc būtu jānosaka skaidrāki noteikumi. Par šai direktīvai atbilstīgām būtu jāuzskata tikai tādas programmas, kas nodrošina efektīvus mehānismus, lai garantētu auditu neatkarību un uzticamību un ka tajās ir iesaistīti vietējie iedzīvotāji un vietējās kopienas. Turklāt šīm shēmām būtu jāietver arī skaidri un stingrāki noteikumi par biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā sūtījumu izslēgšanu no shēmas, ja tie neatbilst tās noteikumiem. Lai uzraudzītu un nodrošinātu shēmu efektīvu darbību, Komisijai būtu jānodrošina piekļuve visiem atbilstīgajiem dokumentiem, kas rada pamatu bažām par nelikumīgām darbībām. [Gr. 23]**
- (11c) **Direktīvā 98/70/EK un Direktīvā 2009/28/EK nav ietverti nekādi nosacījumi par šo brīvprātīgo shēmu atzīšanas procesu, tāpēc tās nav efektīvas attiecībā uz to, lai nodrošinātu atbilstību ilgtspējas kritērijiem un pārredzamību. Tāpēc Komisijai ir jānosaka obligātas minimālās prasības šīm shēmām, kas ļautu uzskatīt, ka atbilstība ilgtspējas kritērijiem ir ievērota. [Gr. 24]**
- (11d) **Nedrīkst izmantot zemi biodegvielas izejvielu audzēšanai, pārvietojot vietējās kopienas un pamatiedzīvotājus. Tādēļ pamatiedzīvotāju kopienu zemei jānosaka īpaša aizsardzība. [Gr. 24]**

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (11e) *Direktīvas 98/70/EK un 2009/28/EK paredz atšķirīgu režīmu izejvielām atkarībā no tā, vai tās klasificētas kā atkritumi, atlikumi vai blakusprodukti. Līdz ar to pašreizējais šo kategoriju definīcijas trūkums rada nenoteiktību, kas var kavēt efektīvu piemērošanu un ievērošanu. Tādēļ izejvielām, kas ietilpst šajās kategorijās, būtu jāizveido indikatīvs saraksts. [Gr. 27]*
- (12) Komisijai būtu jāpārskata metodika, pēc kuras aprēķina zemes izmantojuma izmaiņu emisijas faktorus, kas iekļauti Direktīvu 98/70/EK un 2009/28/EK attiecīgi VIII un V pielikumā, veicot pielāgojumus tehniskas un zinātnes sasniegumiem. Tāpēc gadījumos, kad tas ir pamatots ar jaunākajiem zinātniskajiem pierādījumiem, Komisijai jāizskata iespēja pārskatīt ierosinātos kultūraugu grupu netiešo zemes izmantojuma izmaiņu faktorus un ieviest faktorus sīkākam sadalījumam vai paredzēt papildu vērtības, ja tirgū parādās jaunas biodegvielu izejvielas.
- (13) Direktīvas 2009/28/EK 19. panta 8. punkts un Direktīvas 98/70/EK 7.d panta 8. punkts paredz noteikumus – pagaidu pasākumu netiešu zemes izmantojuma izmaiņu ietekmes mazināšanai —, ar kuriem veicina biodegvielu izejvielu audzēšanu stipri noplicinātā un stipri piesārņotā zemē. Šie noteikumi pašreizējā formā vairs nav piemēroti, un tie jāintegrē šajā direktīvā paredzētajā pieejā, lai panāktu to, ka pasākumi netiešu zemes izmantojuma izmaiņu radīto emisiju samazināšanai ir konsekventi.
- (14) Ir savstarpēji jāaskaņo noteikumi par standartvērtību piemērošanu, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret ražotājiem neatkarīgi no ražošanas vietas. Trešās valstis var izmantot standartvērtības, bet ES ražotāju pienākums ir izmantot faktiskās vērtības, ja tās ir augstākas par standartvērtībām vai ja dalībvalsts nav iesniegusi ziņojumu, tāpēc šo ražotāju administratīvais slogs ir lielāks. Tāpēc pašreizējie noteikumi jāvienkāršo, lai standartvērtības varētu izmantot arī citur, ne vien Savienības teritorijās, kas ietvertas Direktīvas 2009/28/EK 19. panta 2. punkta un Direktīvas 98/70/EK 7.d panta 2. punktā minētajos sarakstos.
- (14a) *Lai atbilstu atjaunojamo energoresursu izmantošanas mērķim transporta nozarē, vienlaikus līdz minimumam samazinot zemes izmantojuma izmaiņu negatīvo ietekmi, būtu jāveicina elektroenerģijas ieguve no atjaunojamiem resursiem, transporta veidu maiņa, sabiedriskā transporta pastiprināta izmantošana un energoefektivitāte. Tādēļ atbilstoši Baltajai grāmatai par transportu dalībvalstīm jācenšas paaugstināt energoefektivitāti un samazināt vispārējo enerģijas patēriņu transporta nozarē, vienlaikus sekmējot elektrisko transportlīdzekļu ienākšanu tirgū un no atjaunojamiem energoresursiem iegūtās elektroenerģijas ieviešanu transporta sistēmās. [Gr. 29 un 139]*
- (15) Šīs direktīvas mērķus, proti, nodrošināt vienotu tirgu degvielām, kuras lieto autotransporta līdzekļos un visurējā tehnikā, un nodrošināt direktīvas mērķiem vajadzētu būt nodrošināt vienotu degvielas tirgu transporta nozarē, kā arī panākt to, ka, lietojot minētās **lai saistībā ar šādās degvielas, tiek ievērots ražošanu un patēriņu tiktu ievērotas obligātās** vides aizsardzības prasību minimums, **prasības un novērsta nelabvēlīga ietekme uz nodrošinātību ar pārtiku un tiesībām izmantot zemi. Tā kā šos mērķus** nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, šo mērķi **bet tos** var labāk sasniegt Savienības līmenī, un Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai. [Gr. 30]
- (16) Tā kā ir stājies spēkā Līgums par Eiropas Savienības darbību, saskaņā ar Direktīvām 2009/28/EK un 98/70/EK Komisijai uzticētās pilnvaras jāpielāgo minētā Līguma 290. pantam.
- (17) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ [Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (18) Lai Direktīvu 98/70/EK varētu pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai, būtu jādeleģē pilnvaras Komisijai pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un samazināšanu, metodiskajiem principiem un vērtībām, kas vajadzīgi, lai novērtētu, vai ir ievēroti biodegvielu ilgtspējības kritēriji, kritērijiem un ģeogrāfiskajiem apgabaliem, ko izmanto, lai noteiktu bioloģiski daudzveidīgas pļavas, metodiku netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju aprēķināšanai, atļautajiem līmeņiem saistībā ar metālu piedevām degvielā, atļautajām analītiskajām metodēm saistībā ar degvielas specifiskajām un tvaika spiediena atbrīvojumu, ko var piemērot bioetanolu saturošam benzīnam.
- (19) Lai Direktīvu 2009/28/EK varētu pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai, būtu jādeleģē pilnvaras Komisijai pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz tādu biodegvielas izejvielu sarakstu, ko 3. panta 4. punkta paredzētajā mērķī ieskaita vairākas reizes, transporta degvielu energoietilpību, kritērijiem un ģeogrāfiskajiem apgabaliem, ko izmanto, lai noteiktu bioloģiski daudzveidīgas pļavas, metodiku netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju aprēķināšanai un metodiskajiem principiem un vērtībām, kas vajadzīgi, lai novērtētu, vai ir ievēroti biodegvielu un bioloģiskā šķidrā kurināmā ilgtspējības kritēriji.
- (20) Pamatojoties uz jaunākajiem zinātniskajiem pierādījumiem, kas ir pieejami, Komisijai būtu jānovērtē, cik efektīvi ir pasākumi, ko šī direktīva paredz netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju ierobežošanai un turpmākai samazināšanai, tostarp, iespējams, ilgtspējības sistēmā no 2021. gada 1. janvāra ieviešot aplēstu netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju faktoros.
- (21) Īpaši būtiski, lai Komisija, piemērojot šo direktīvu, sagatavošanās darbu laikā rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina attiecīgo dokumentu vienlaicīga, savlaicīga un pienācīga nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (22) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošajiem dokumentiem dalībvalstis ir apņēmušās pamatos gadījumos iesniegt paziņojumu par transponēšanas pasākumiem kopā ar vienu vai vairākiem dokumentiem, kas skaidro savstarpējo saikni starp direktīvas elementiem un valstu pieņemto transponēšanas instrumentu atbilstošajām daļām. Likumdevējs uzskata, ka attiecībā uz šo direktīvu šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (23) Tādēļ attiecīgi jāgroza Direktīvas 98/70/EK un 2009/28/EK,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā 98/70/EK

Direktīvu 98/70/EK groza šādi:

-1. Direktīvas 2. pantā pievieno šādus punktus:

“9a. “nepārtikas celulozes materiāls” ir visa biomasa, ko iegūst no nepārtikas enerģētiskās kultūras, ko audzē zemē, lai ražotu bioloģisko enerģiju, piemēram, miskante, citi enerģētiskie augi, dažu sugu sorgo un tehniskās kaņepes, izņemot augus, kas satur daudz lignīna, piemēram, kokaugus.[Gr. 34]

9b. “nepārtikas lignocelulozes materiāls” ir kokaugu enerģētiskās kultūras, ko audzē zemē, piemēram, atvasāji un īslaicīgas mežu kultūras. [Gr. 35]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

9c. "tieša zemes izmantošanas veida maiņa" ir zemes gabala lietošanas veida maiņa no vienas uz kādu citu no Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) noteiktajām sešām zemeszemes kategorijām (meža zeme, lauksaimniecības zeme, mitrāji, zeme zem ēkām un ceļiem, pārējā zeme) un septītā kategorija ir ilggadīgās kultūras, pie kurām konkrēti pieder arī daudzgadīgās kultūras, kuru virszemes daļu parasti katru gadu nenovāc, piemēram, atvasāji un eļļas palmas. [Gr. 36]

9d. "nebioloģiskas izcelsmes gāzveida vai šķidrā degviela no atjaunojamiem energoresursiem" ir gāzveida vai šķidrās degvielas, kas nav biodegvielas, kuru enerģijas saturs nāk no atjaunojamiem energoresursiem, izņemot biomasu, un kas tiek lietotas transportā."

[Gr. 37]

-1a. Direktīvas 3. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Dalībvalstis pieprasa līdz 2018. gada beigām laist tirgū benzīnu ar maksimālo skābekļa saturu 2,7 % un maksimālo etanola saturu 5 % un, ja tās uzskata par vajadzīgu, var pieprasīt laist tirgū šādu benzīnu ilgāku laiku. Tās nodrošina patērētājus ar attiecīgu informāciju par biodegvielas saturu benzīnā tieši pie degvielas uzpildes sūkņa un jo īpaši par dažādu benzīna maisījumu atbilstīgu izmantošanu. Šajā ziņā degvielas uzpildes stacijās visā Savienības teritorijā ievēro EN 228: 2012 noteiktos ieteikumus par marķējumu."

[Gr. 38]

-1b. Direktīvas 4. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja taukskābju metilesteru (FAME) daļa dīzeļdegvielā pārsniedz 7 % tilp., dalībvalstis nodrošina patērētājus ar attiecīgu informāciju par FAME saturu tieši pie degvielas uzpildes sūkņa."

[Gr. 39]

1. Direktīvas 7.a pantu groza šādi:

(-a) panta 1. punktā pievieno šādu daļu:

"Aviācijā lietojamās biodegvielas piegādātājiem dalībvalstis ļauj izvēlēties, vai piedalīties 2. punktā paredzētā samazinājuma saistību īstenošanā, ciktāl piegādātā biodegviela atbilst 7.b pantā paredzētajiem ilgtspējas kritērijiem."

[Gr. 40]

(-aa) panta 2. punktā pievieno šādu daļu:

"Lai panāktu atbilstību pirmajā daļā minētajam mērķim, dalībvalstis nodrošina, ka biodegvielas, ko ražo no labības un citiem cieti saturošiem augiem, cukura un eļļas augiem vai enerģijas kultūraugiem, maksimālā daļa nepārsniedz maksimālo daļu, kas noteikta Direktīvas 2009/28/EK 3. panta 4. punkta d) apakšpunktā."

[Gr. 184/REV]

a) panta 5. punkta pirmās daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar šīs direktīvas 10.a pantu, jo īpaši:"

b) iekļauj šādu punktu:

"6. Degvielas piegādātāji līdz katra gada 31. martam dalībvalsts ieceltai iestādei ziņo par biodegvielas ražošanas paņēmieniem, apjomiem un aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijām uz enerģijas vienību, tostarp par aplēstajām netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijām, kā noteikts V pielikumā. Dalībvalstis minētos datus paziņo Komisijai."

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

2. Direktīvas 7.b pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums, ko panāk, izmantojot biodegvielu, un ko ņem vērā nolūkos, kuri minēti 1. punktā, ir vismaz 60 % attiecībā uz biodegvielām, ko ražo iekārtās, kuru ekspluatācija sāka pēc 2014. gada 1. jūlija. Iekārta “atrodas ekspluatācijā”, ja netiek fiziska biodegvielas ražošana.

Attiecībā uz iekārtām, kas atradās ekspluatācijā 2014. gada 1. jūlijā vai pirms minētā datuma, 1. punktā minētajā nolūkā biodegvielām jāpanāk siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums vismaz 35 % līdz 2017. gada 31. decembrim un vismaz 50 % no 2018. gada 1. janvāra.

Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, ko iegūst, izmantojot biodegvielu, aprēķina saskaņā ar 7.d panta 1. punktu.”;

b) panta 3. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz kritērijiem un ģeogrāfiskajiem apgabaliem, lai nolemtu, uz kurām pļavām attiecas pirmās daļas c) apakšpunkts.”;

ba) iekļauj šādu punktu:

“4.a Biodegvielas un bioloģiskais šķidrās kurināmais, ko ņem vērā nolūkos, kuri minēti 1. punktā, netiek ražoti no izejvielām, kas iegūtas no zemes, ja vien netiek ievērotas vismaz trešo personu juridiskās tiesības attiecībā uz zemes izmantošanu un īpašuma tiesībām, inter alia ar viņu brīvu, iepriekšēju un informētu piekrišanu un piedaloties viņus pārstāvošajām iestādēm.”;

[Gr. 49]

bb) panta 7. punkta otrās daļas pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“Komisija reizi divos gados ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par pieaugušā pieprasījuma pēc biodegvielas ietekmi uz sociālo ilgtspēju Savienībā un trešās valstīs, par biodegvielas ražošanas ieguldījumu augu olbaltumvielu trūkuma samazināšanā Savienībā un par Savienības biodegvielas politikas ietekmi uz pārtikas produktu pieejamību par pieejamām cenām, jo īpaši jaunattīstības valstu [...] iedzīvotājiem, un [...] plašākiem attīstības jautājumiem.”.

[Gr. 50]

2.a Direktīvas 7.c pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija saskaņā ar 11. panta 3. punktā minēto konsultāciju procedūru sagatavo sarakstu ar šā punkta divās pirmajās daļās minēto atbilstīgo un būtisko informāciju. Tā cenšas nodrošināt šajā punktā noteikto būtisko pienākumu ievērošanu, vienlaikus mēģinot samazināt pārmērīgu administratīvo slogu uzņēmumiem, jo īpaši mazajiem uzņēmumiem.”;

[Gr. 53]

b) panta 3. punkta piekto daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis iesniedz Komisijai šā punkta pirmajā daļā minēto apkopoto informāciju, tostarp neatkarīgu auditoru izstrādātus ziņojumus. Komisija šo informāciju publicē Direktīvas 2009/28/EK 24. pantā minētajā pārskatāmības platformā.”;

[Gr. 54]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

c) panta 4. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1. Savienība cenšas noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus ar trešām valstīm, kuros ietvertas obligātas saistības attiecībā uz noteikumiem par ilgtspējas kritērijiem, kas ir atbilstīgi šajā direktīvā noteiktajiem kritērijiem. Šādos nolīgumos būtu arī jāizklāsta noteikumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu, ka trešo valstu muitas procedūras nerada krāpšanas saistībā ar biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo importu un eksportu, kā arī noteikumi par tirdzniecības veicināšanu. Savienība arī cenšas noslēgt ar trešām valstīm nolīgumus, kuros ietvertas saistības par SDO konvenciju un daudzpusējo vides nolīgumu ratificēšanu un īstenošanu, kā norādīts 7.b panta 7. punktā. Ja Savienība ir noslēgusi nolīgumus, kuros ietvertas obligātas saistības par noteikumiem, kas attiecas uz jautājumiem saistībā ar 7.b panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem, Komisija var lemt, ka šie nolīgumi pierāda, ka biodegvielas un bioloģiskais šķidrums kurināmais, ko ražo no izejvielām, kuras audzētas minētajās valstīs, atbilst attiecīgajiem ilgtspējas kritērijiem. Pēc šo nolīgumu noslēgšanas pienācīgi apsver pasākumus, kas tiek veikti, lai saglabātu teritorijas, kuras kritiskās situācijās nodrošina galvenos dabiskos ciklus (piemēram, ūdensšķirtņu aizsardzību un erozijas kontroli), pasākumus augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībā, pasākumus attiecībā uz netiešām zemes izmantojuma izmaiņām, noplicinātas augsnes atjaunošanu, kā arī pasākumus, lai novērstu pārmērīgu ūdens patēriņu apgabalos ar trūcīgiem ūdens resursiem, un 7.b panta 7. punkta otrajā daļā minētos jautājumus.”;

[Gr. 55]

d) pievieno šādus punktus:

“9.a Līdz [viens gads pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā pārskatīta nolīgumu vai brīvprātīgo shēmu darbība, par kurām ir pieņemts lēmums atbilstīgi 4. punktam, un noteiktas paraugprakses. Ziņojumā izmanto labāko pieejamo informāciju, tostarp apspriedes ar ieinteresētajām pusēm, un praktisko pieredzi nolīgumu vai shēmu piemērošanā. Ziņojumā ņem vērā attiecīgos starptautiski atzītos standartus un vadlīnijas, tostarp tos, kurus izstrādājusi Starptautiskā Standartizācijas organizācija un Starptautiskās Sociālās un vides akreditācijas un marķējuma alianse (ISEAL). Attiecībā uz katru nolīgumu un shēmu ziņojumā, cita starpā, analizē šādus aspektus:

- auditu neatkarība, kārtība un biežums,
- pieejamība un pieredze neatbilstības konstatēšanas un novēršanas metožu piemērošanā,
- pārredzamība, jo īpaši attiecībā uz shēmas pieejamību, tulkojumu nodrošinājumu izejvielu izcelsmes valstu un reģionu oficiālajās valodās, sertificēto uzņēmumu saraksta un attiecīgo sertifikātu pieejamību, auditoru ziņojumu pieejamību,
- ieinteresēto personu iesaistīšanās, jo īpaši saistībā ar pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu informēšanu shēmas izstrādes un pārskatīšanas, kā arī auditu laikā,
- vispārējā shēmas stabilitāte, jo īpaši ņemot vērā noteikumus par auditoru un attiecīgu shēmas struktūru akreditāciju, kvalifikāciju un neatkarību,
- jaunākā tirgus informācija saistībā ar shēmu.

Komisija attiecīgos gadījumos, ņemot vērā ziņojumu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu grozīt šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz brīvprātīgajām shēmām, lai veicinātu paraugpraksi.

[Gr. 58]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

9.b Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz detalizētiem noteikumiem par neatkarīgu verifikāciju un atbilstības sertifikāciju saistībā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas ievērošanu, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK (*) 4. pantā. Šos deleģētos aktus pieņem līdz 2016. gada 30. jūnijam.

[Gr. 59]

(*) [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).]

3. Direktīvas 7.d pantu groza šādi:

-a) 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“Piemērojot 7.a pantu, no 2020. gada aprīļa cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas no biodeģvielām aprēķina, attiecīgajai V pielikumā norādītajai vērtībai pieskaitot saskaņā ar punkta pirmo daļu aprēķināto rezultātu.”;

[Gr. 60]

-aa) iekļauj šādu punktu:

“1.a Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu par siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas kārtības nebioloģiskas izcelsmes gāzveida vai šķidrās degvielas no atjaunojamiem energoresursiem iekļaušanu IV pielikumā, kas paredzēti to atbilstības verifikācijai 7.b pantā noteiktajām prasībām. Šos deleģētos aktus pieņem līdz 2015. gada 31. decembrim.”;

[Gr. 61]

a) panta 3. līdz 6. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Komisijai var iesniegt tipiskas siltumnīcefekta gāzu emisijas no lauksaimniecības izejvielu audzēšanas 7. d panta 2. punktā minētajos ziņojumos dalībvalstu gadījumā un līdzvērtīgos ziņojumos ārpus Savienības esošu teritoriju gadījumā.”

“4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 11. panta 3. punktā minēto konsultēšanās procedūru, var nolemt, ka ziņojumi, kas minēti 3. punktā, satur pareizus datus, kas ļauj mērīt siltumnīcefekta gāzu emisijas no tādu biodeģvielas izejvielu audzēšanas, ko tipiski ražo attiecīgajās teritorijās, 7.b panta 2. punkta nolūkā.

5. Komisija vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim un pēc tam reizi divos gados sagatavo **un publicē** ziņojumu par **aprēķinātajām** tipiskajām vērtībām un standartvērtībām, kas ir norādītas IV pielikuma B un E daļā, īpašu uzmanību veltot siltumnīcefekta gāzu emisijām no transporta un tehnoloģiskajiem procesiem. [Gr. 62]

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz IV pielikuma B un E daļas aplēsto tipisko vērtību un standartvērtību labošanu.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz V pielikuma pielāgošanu zinātnes un tehnikas attīstībai, tostarp pārskatot ierosinātās kultūraugu grupu netiešo zemes izmantojuma izmaiņu vērtības, ~~nosakot jaunas~~. **Lai novērtētu ekonomiskos modeļus, ko izmanto šādu netiešo zemes izmantojuma izmaiņu vērtību aprēķināšanai, Komisija savā pārskatā iekļauj jaunāko pieejamo informāciju attiecībā uz galvenajiem pieņēmumiem, kas ietekmē modelēšanas rezultātus, tostarp lauksaimniecības ražas un ražības aprēķinātās izmaiņu tendences, blakusproduktu izvietošanu un novērotās zemes izmantošanas globālās pārmaiņas un atmežošanas ātrumus. Komisija nodrošina, ka šajā pārskatīšanas procesā ir iesaistītas visas ieinteresētās puses. Pirmo pārskatīšanu pabeidz ne vēlāk kā līdz 2016. gada 30. jūnijam.**

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Komisija pēc vajadzības ierosina jaunas netiešu zemes izmantojuma izmaiņu vērtības sīkākam sadalījumam; attiecīgā gadījumā ietverot papildu vērtības, ja tirgū parādās jaunas biodegvielu izejvielas, pārskatot biodegvielu kategorijas, kam piemēro netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju nulles vērtību; un izstrādājot faktoros izejvielām, kas nāk no nepārtikas celulozes un lignocelulozes materiāliem.”;

[Gr. 189]

b) panta 7. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“7. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz IV pielikuma pielāgošanu zinātnes un tehniskas attīstībai, tostarp pievienojot vērtības turpmākām biodegvielas ražošanas paņēmieniem no tiem pašiem vai citiem izejmateriāliem un grozot C daļā noteikto metodiku.”;

c) panta 8. punktu svīturo;

ca) pievieno šādu punktu:

“8.a Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu, lai noteiktu sīki izstrādātas definīcijas, tostarp tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas IV pielikuma C daļas 9. punktā noteiktajām kategorijām.”.

[Gr. 65]

4. Direktīvas 8. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis uzrauga atbilstību 3. un 4. panta prasībām attiecībā uz benzīnu un **dīzeļdegvielu**, pamatojoties uz analītiskām metodēm, kas minētas attiecīgi Eiropas standartu EN 228 un EN 590 aktuālajās versijās.”;

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Katru gadu līdz 30. jūnijam dalībvalstis iesniedz valsts degvielas kvalitātes ziņojumu par iepriekšējo kalendāro gadu. Komisija izveido kopēju formātu kopsavilkuma iesniegšanai par valsts degvielas kvalitāti, izmantojot īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 11. panta 3. punktā minēto konsultāciju procedūru. Pirmo ziņojumu iesniedz līdz 2002. gada 30. jūnijam. No 2004. gada 1. janvāra minētā ziņojuma formātam jāatbilst formātam, kas aprakstīts atbilstošajā Eiropas standartā. Papildus tam dalībvalstis paziņo benzīna un dīzeļdegvielas kopējo realizēto apjomu to teritorijās, kā arī bezsvina benzīna un dīzeļdegvielas ar maksimālo sēra saturu 10 mg/kg realizēto apjomu. Bez tam dalībvalstis katru gadu ziņo par tā benzīna un dīzeļdegvielas ar maksimālo sēra saturu 10 mg/kg pieejamību atbilstoši līdzsvarotā ģeogrāfiskā teritorijā, ko realizē to teritorijā.”.

5. Direktīvas 8.a panta 3. punktu groza šādi:

“3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz 2. punktā noteiktā degvielas MMT satura ierobežojuma pārskatīšanu. Pārskatīšanas pamatā izmanto tā vērtējuma rezultātus, ko veic, izmantojot 1. punktā minēto testēšanas metodoloģiju. Ja riska novērtējumā būs attiecīgs pamatojums, to var samazināt līdz nullei. To nevar palielināt, ja riska novērtējumā nav attiecīga pamatojuma.”.

5.a Direktīvas 9. pantā pievieno šādu daļu:

“2.a Komisijai pastāvīgi jāuzrauga biodegvielu rādītāji visos laika apstākļos, kādi ir sastopami Savienībā, lai nodrošinātu, ka transportlīdzekļos izmantotās biodegvielas kvalitātes rezultātā nepalielinās piesārņojošās emisijas, CO₂ vai vispārēji nepasliktinās transportlīdzekļa raksturlielumi.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Ja nepieciešams, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz šīs direktīvas I vai II pielikuma pielāgošanu zinātnes un tehnikas attīstībai, lai ieviestu konkrētus parametrus, testu limitus un testēšanas metodes.”.

[Gr. 66]

6. Direktīvas 10. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10.a pantu attiecībā uz I, II un III pielikuma minēto analītisko metožu pielāgošanu zinātnes un tehniskas attīstībai.”.

7. Iekļauj šādu pantu:

“10.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras, kas minētas 7.a panta 5. punktā, 7.b panta 3. punkta otrajā daļā, 7.d panta 5. punktā, ~~7.d panta 6. punktā~~ **7.d panta 8.a punktā**, 7.d panta 7. punktā, 8.a panta 3. punktā un 10. panta 1. punktā, deleģē uz nenoteiktu laiku, sākot ar šīs direktīvas spēkā stāšanās dienu.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7.a panta 5. punktā, 7.b panta 3. punkta otrajā daļā, 7.d panta 5. punktā, ~~7.d panta 6. punktā~~ **7.d panta 8.a punktā**, 7.d panta 7. punktā, 8.a panta 3. punktā un 10. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigta minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšana. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc lēmuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai arī vēlākā datumā, kas tajā norādīts. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā vienlaikus par to informē Eiropas Parlamentu un Padomi.
5. Deleģēts akts, kas pieņemts saskaņā ar 7.a panta 5. punktu, 7.b panta 3. punkta otro daļu, 7.d panta 5. punktu, 7.d panta 6. punktu, 7.d panta 7. punktu, **7.d panta 8.a punktu**, 8.a panta 3. punktu un 10. panta 1. punktu, stājas spēkā tikai tad, ja ne Eiropas Parlaments, ne Padome divu mēnešu laikā pēc minētā akta paziņošanas Eiropas Parlamentam un Padomei nav cēluši iebildumus vai ja pirms minētā termiņa beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju, ka necels iebildumus. Minēto termiņu pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas pagarina par 2 mēnešiem.”.

[Gr. 149]

8. Svītro 11. panta 4. punktu.
9. Pielikumus groza atbilstīgi šīs direktīvas I pielikumam.

2. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/28/EK

Direktīvu 2009/28/EK groza šādi:

1. Direktīvas 2. pantā iekļauj jaunu daļu:

“p) “atkritumus” definē atbilstoši 3. panta 1. punktam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK (*).
Vielas, kas tīši modificētas vai piesārņotas, lai panāktu atbilstību minētajai definīcijai, šajā kategorijā neietilpst.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- q) “nepārtikas celulozes materiāls” ir visa biomasa, ko iegūst no nepārtikas enerģētiskās kultūras, ko audzē zemē, lai ražotu bioloģisko enerģiju, piemēram, miskante, citi enerģētiskie augi, dažu sugu sorgo un tehniskās kaņepes, izņemot augus ar augstu lignīna saturu, piemēram, kokaugus; [Gr. 69]
- r) “nepārtikas lignocelulozes materiāls” ir kokaugu enerģētiskās kultūras, ko audzē zemē, piemēram, atvasāji un islaicīgas mežu kultūras; [Gr. 70]
- s) “blakusprodukti” ir izejmateriāli, kuriem ir tirgus vērtība vai alternatīvi izmantošanas veidi, vai materiāli, kuriem ekonomiskās vērtības ziņā ir būtiska nozīme procesa iznākumā, vai gadījumos, kad process apzināti modificēts, lai saražotu materiāla lielāku daudzumu vai citas kvalitātes materiālu uz pamatprodukta rēķina; [Gr. 71]
- t) “nebioloģiskas izcelsmes gāzveida vai šķidrā degviela no atjaunojamiem energoresursiem” ir gāzveida vai šķidrās degvielas, kas nav biodegvielas, kuras iegūtas no atjaunojamiem energoresursiem un kuras izmanto transportā; [Gr. 72]
- u) “tieša zemes izmantošanas veida maiņa” ir zemes gabala lietošanas veida maiņa no vienas uz kādu citu no Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) noteiktajām sešām zemeszemes kategorijām (meža zeme, lauksaimniecības zeme, mitrāji, zeme zem ēkām un ceļiem, pārējā zeme) un septītā kategorija ir ilggadīgās kultūras, pie kurām konkrēti pieder arī daudzgadīgās kultūras, kuru virszemes daļu parasti katru gadu nenovāc, piemēram, atvasāji un eļļas palmas; [Gr. 74]
- v) “oglekļa uztveršana un izlietošana (Carbon Capture and Utilisation – CCU) transporta vajadzībām” ir process, kurā tiek uztvertas oglekli (CO/CO₂) saturošu atkritumu un atlikumu gāzes plūsmas no neatjaunojamiem energoresursiem un pārveidotas degvielā, ko izmanto transporta nozarē; [Gr. 75]
- w) “pārstrādes atlikumi” ir materiāls, kas nav galaprodukts(-i), kuru ražošanas procesā tieši vēlas iegūt. Tas nav ražošanas procesa pamatmērķis, un process nav apzināti modificēts, lai to ražotu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.). [Gr. 76]

2. Direktīvas 3. pantu groza šādi:

- a) panta nosaukumu aizstāj ar šādu:

“Valsts obligātie mērķi un pasākumi saistībā ar tādas enerģijas izmantošanu, kas iegūta no atjaunojamiem energoresursiem”;

- b) panta 1. punktā pievieno šādu otro daļu:

“Lai panāktu atbilstību pirmajā daļā minētajiem mērķiem, maksimālā tādu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo daļa, ko ražo no labības un citiem cieti saturošiem augiem, cukuru saturošiem augiem un eļļas augiem, nav lielāka par enerģijas daudzumu, kas atbilst 3. panta 4. punkta d) apakšpunktā noteiktajai maksimālajai daļai.”;

- c) panta 4. punktu groza šādi:

(-i) pirmajā daļā pievieno šādu teikumu:

“Katra dalībvalsts nodrošina, ka 2020. gadā no atjaunojamiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars benzīnā ir vismaz 7,5 % no attiecīgās dalībvalsts enerģijas benzīna galapatēriņa.”;

(-ii) pēc pirmās daļas iekļauj šādas daļas:

“2016. gadā no modernām biodegvielām iegūtā enerģija veido vismaz 0,5 % no enerģijas galapatēriņa transporta nozarē.

2020. gadā no modernām biodegvielām iegūtā enerģija veido vismaz 2,5 % no enerģijas galapatēriņa transporta nozarē.”;

[Gr. 152/REV]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (i) otrās daļas b) punktā pievieno šādu teikumu:

“Šis punkts neskar 17. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktu.”;

- (ii) otrajā daļā pievieno šādus punktus:

“d) aprēķinot biodegvielas skaitītājā, no tādas biodegvielas iegūtas enerģijas daļa, ko ražo no labības un citiem cietes augiem, cukura un eļļas augiem **un citiem zemē audzētiem enerģijas kultūraugiem**, nepārsniedz ~~5~~ **6** % — ~~aplēsto īpatsvaru 2011. gada beigās~~ — no enerģijas galapatēriņa transportā 2020. gadā.

No IX pielikuma A un C daļā minētajām modernajām biodegvielām iegūtās enerģijas daļa ir ne mazāka par 2,5 % no enerģijas galapatēriņa transportā 2020. gadā.

[Am. 181]

- (e) Par ieskaitāmo daļu

- (i) biodegvielām, ko ražo no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, uzskata to energoietilpību, ~~reizinātu ar četri~~;
- (ii) biodegvielām, ko ražo no IX pielikuma B daļā uzskaitītajām izejvielām, uzskata to energoietilpību, reizinātu ar divi;
- (iii) ~~atjaunojamām šķidrām un gāzveida degvielām, kuru izejvielas nav bioloģiska,~~ **biodegvielām, ko ražo no IX pielikuma C daļā minētajām izejvielām**, uzskata to energoietilpību, reizinātu ar četri.

Dalībvalstis nodrošina, ka izejmateriāli netiek tīši modificēti, lai panāktu atbilstību (i) līdz (iii) kategorijai.

Lai samazinātu iespējas, ka viens sūtījums Savienībā tiek deklarēts vairāk nekā vienu reizi, dalībvalstīm un Komisijai jācenšas stiprināt sadarbību valstu sistēmu vidū un starp valstu sistēmām un saskaņā ar 18. pantu izveidotajām brīvprātīgajām shēmām sadarbība, tostarp datu apmaiņu gadījumos, kad tas vajadzīgs. Lai novērstu materiālu apzinātu modificēšanu, panākot atbilstību IX pielikumam, dalībvalstis tiek rosinātas izveidot un lietot sistēmas izejvielu un no tām iegūto biodegvielu izsekojamībai visā pievienotās vērtības veidošanās ķēdē. Dalībvalstis nodrošina, ka, konstatējot krāpšanu, tiek veikti atbilstīgi pasākumi.

IX pielikumā noteikto izejvielu sarakstu var pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai, lai nodrošinātu šajā direktīvā noteikto uzskaites noteikumu pareizu īstenošanu. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu attiecībā uz IX pielikumā noteikto izejvielu sarakstu.”;

[Gr. 185]

- (ca) pievieno šādu 4.a punktu:

“4.a Komisija līdz [viens gads pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma] sniedz ieteikumus par papildu pasākumiem, ko dalībvalsts var veikt, lai sekmētu un veicinātu energoefektivitāti un energotaupību transporta nozarē. Ieteikumos iekļauj aplēses par enerģijas daudzumu, ko iespējams ietaupīt, īstenojot katru no norādītajiem pasākumiem. Enerģijas daudzumu, kas atbilst dalībvalsts īstenotajiem pasākumiem, ņem vērā, lai veiktu b) apakšpunktā minētos aprēķinus.”.

[Gr. 153]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

2.a Direktīvas 4. pantā pievieno šādu punktu:

“3.a Katra dalībvalsts publicē un paziņo Komisijai [vienu gadu pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma] prognožu dokumentu, kurā norāda papildu pasākumus, ko tā plāno veikt saskaņā ar 3. panta 4.a punktu.”.

[Gr. 154]

3. Direktīvas 5. panta 5. punkta pēdējo teikumu aizstāj ar šādu:

“Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu, lai III pielikumā noteikto transporta degvielu energoietilpību pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai.”.

4. Direktīvas 6. panta 1. punkta otro daļu svīturo.

4.a Direktīvas 15. panta 2. punkta ceturto daļu aizstāj ar šādu:

“Izcelsmes apliecinājums neietekmē dalībvalsts pienākumu ievērot 3. panta 1. punktu. Izcelsmes apliecinājumu nodošana citiem, atsevišķi vai līdz ar fizisku enerģijas pārsūtīšanu, nekādi neietekmē dalībvalstu lēmumu izmantot statistiskus pārnēsumus, kopprojektus vai kopīgas atbalsta shēmas mērķu sasniegšanā vai galīgā bruto patēriņa no atjaunojamajiem energoresursiem ražotas enerģijas patēriņa aprēķinos saskaņā ar 5. pantu.”.

[Gr. 88]

5. Direktīvas 17. pantu groza šādi:

-a) panta 1. punkta pirmās daļas ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“1. Neatkarīgi no tā, vai izejvielas ir audzētas Kopienas teritorijā vai ārpus tās, no biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem iegūto enerģiju ņem vērā a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos tikai tad, ja tie atbilst 2. līdz 7. punktā noteiktajiem kritērijiem un nepārsniedz 3. panta 4. punkta d) apakšpunktā noteikto daļu.”;

[Gr. 89]

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, ko panāk, izmantojot biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo, un ko ņem vērā nolūkos, kuri minēti 1. punktā, ir vismaz 60 % attiecībā uz biodegvielām un bioloģisko šķidro kurināmo, ko ražo iekārtās, kuru ekspluatācija sāka pēc 2014. gada 1. jūlija. Iekārta “atrodas ekspluatācijā”, ja notiek fiziska biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana.

Attiecībā uz iekārtām, kas atradās ekspluatācijā 2014. gada 1. jūlijā vai pirms minētā datuma, 1. punktā minētajā nolūkā biodegvielām un bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam jāpanāk siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums vismaz 35 % līdz 2017. gada 31. decembrim un vismaz 50 % no 2018. gada 1. janvāra.

Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, izmantojot biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, aprēķina saskaņā ar 19. panta 1. punktu.”;

b) panta 3. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu, lai noteiktu kritērijus un ģeogrāfiskos apgabalus, ko izmanto, lai nolemtu, uz kurām pļavām attiecas pirmās daļas c) apakšpunkts.”;

ba) iekļauj šādu punktu:

“4.a Biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ko ņem vērā nolūkos, kuri minēti 1a), b) un c) apakšpunktā, neražo no izejvielām, kas iegūtas no zemes, ja netiek ievērotas vismaz trešo personu juridiskās tiesības uz izmantošanu un īpašuma tiesības, tostarp ar viņu brīvu, iepriekšēju un informētu piekrišanu un piedaloties viņus pārstāvošajām iestādēm.”;

[Gr. 96]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

bb) iekļauj šādu punktu:

“5.a Izejvielas, ko izmanto tādu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanai, kurus ņem vērā 1. punktā minētajos nolūkos, ražo, izmantojot ilgtspējīgu zemes apsaimniekošanas praksi.”.

[Gr. 97]

6. Direktīvas 18. pantu groza šādi:**a) iekļauj šādus punktus:**

“2.a Eurostat vāc un publicē detalizētu ar tirdzniecību saistītu informāciju par biodegvielu, kas saražota no pārtikas kultūraugiem, piemēram, tādu, kuras pamatā ir labība, citi cieti saturoši kultūraugi, cukuru saturoši kultūraugi vai eļļas kultūraugi. Pieejamo informāciju par tirdzniecības datiem sadala atsevišķi par etanolu un biodīzeldegvielu, jo pašlaik tiek publiskoti apkopotī dati, iekļaujot biodegvielas sadaļā datus gan par etanola, gan par biodīzeldegvielas importu un eksportu. Importa un eksporta dati identificē importētās un ES dalībvalstīs patērētās biodegvielas veidu un daudzumu. Datus iekļauj arī izcelsmes valsti vai valsti, kura eksportē šos produktus uz Savienību. Datus par biodegvielas izejvielu vai daļēji apstrādātu produktu importu un eksportu uzlabo, Eurostat vācot un publicējot informāciju par izejvielu, tostarp par iekšējā tirgū tirgotu vai daļēji tirgotu izejvielu, importu vai eksportu, veidu un izcelsmes valsti. [Gr. 98]

2.b Eurostat vāc un publicē detalizētu nodarbinātības informāciju par skaitu, ilgumu un algām attiecībā uz tiešo, netiešo un inducēto nodarbinātību Savienības biodegvielu nozarē. Eiropas Komisija izstrādā apstiprinātu metodoloģiju darbavieta mērīšanai, ar kuru sistemātiski novērtē un pārbauda nodarbinātības līmeņus dalībvalstīs un ES kopumā. Nodarbinātības informāciju etanola un biodīzeldegvielas nozarēm sadala atsevišķi, skaidri identificējot darbavietas atrašanās vietu biodegvielas piegādes ķēdē. Patlaban biodegvielas nozares nodarbinātības dati nav iekļauti politikas veidotājiem pieejamo nodarbinātības aprēķinu oficiālajā statistikā un atšķiras atkarībā no pieņemtās definīcijas vai metodoloģijas, kas izmantota konkrētā pētījumā, izmantotās darbavieta skaitīšanas pieejas un apmēra, kādā lauksaimniecības darbība pētījumos saistīta ar biodegvielas nozari. Oficiāls process, nosakot pamatā esošu datu un pārredzamu pieņēmumu izmantošanu nodarbinātības rādītāju iegūšanai, uzlabotu informācijas pieejamību.”;

[Gr. 99]

b) panta 4. punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādu:

“4. Savienība cenšas noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus ar trešām valstīm, kuros ietvertas obligātas saistības attiecībā uz noteikumiem par ilgtspējas kritērijiem, kas ir atbilstīgi šajā direktīvā noteiktajiem kritērijiem. Šādos nolīgumos jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu, ka trešo valstu muitas procedūras nerada krāpšanas iespējas saistībā ar biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo importu un eksportu, kā arī noteikumi par tirdzniecības veicināšanu. Savienība arī cenšas noslēgt ar trešām valstīm nolīgumus, kuros ietvertas saistības par SDO konvenciju un daudzpusējo vides nolīgumu ratificēšanu un īstenošanu, kā norādīts 17. panta 7. punktā. Kad Savienība ir noslēgusi nolīgumus, kuros ietvertas obligātas saistības par noteikumiem, kas attiecas uz jautājumiem saistībā ar 17. panta 2. līdz 7. punktā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem, Komisija var pieņemt lēmumu, ka šie nolīgumi pierāda, ka biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ko ražo no izejvielām, kuras audzētas minētajās valstīs, atbilst attiecīgajiem ilgtspējas kritērijiem. Noslēdzot šos nolīgumus, pienācīgi apsver pasākumus, lai saglabātu teritorijas, kuras kritiskās situācijās nodrošina galvenos dabiskos ciklus (piemēram, ūdensšķirtnu aizsardzību un erozijas kontroli), pasākumus augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībā, pasākumus attiecībā uz netiešām zemes izmantošanas izmaiņām, noplicinātas augsnes atjaunošanu, kā arī pasākumus, lai novērstu pārmērīgu ūdens patēriņu apgabalos ar trūcīgiem ūdens resursiem, un attiecībā uz 17. panta 7. punkta otrajā daļā minētajām prasībām. [Gr. 100]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

Komisija ~~var izlemt~~ **pieņem lēmumu**, ka brīvprātīgās valstu vai starptautiskās shēmās, kurās noteikti standarti biomasas produktu ražošanai, ietverti pareizi dati 17. panta 2. punkta nolūkos vai pierādīts, ka biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā sūtījumi atbilst 17. panta 3. līdz 5. ~~5.a~~ punktā noteiktajiem ilgtspējības kritērijiem **un ka materiāli nav apzināti modificēti, lai uz tiem attiektos 3. panta 4. punkta e) apakšpunkta i) līdz iii) punkts**. Komisija var pieņemt lēmumu, ka shēmās ir pareizi dati informēšanai par veiktajiem pasākumiem, lai saglabātu teritorijas, kuras kritiskās situācijās nodrošina galvenos dabiskos ciklus (piemēram, ūdensšķirtnu aizsardzību un erozijas kontroli), pasākumiem augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībā, noplicinātas zemes atjaunošanā, kā arī par pasākumiem, lai novērstu pārmērīgu ūdens patēriņu apgabalos ar trūcīgiem ūdens resursiem, un attiecībā uz 17. panta 7. punkta otrajā daļā minētajiem jautājumiem.

Komisija var arī atzīt platības, kas ir paredzētas, lai aizsargātu reti sastopamas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas vai sugas par tādām ir atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas starpvaldību organizāciju vai Starptautiskās Dabas un dabas resursu saglabāšanas savienības sastādītos sarakstos 17. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punkta nolūkā.” [Gr. 101]

Komisija un dalībvalstis nodrošina verificācijas shēmu savstarpējo atzīšanu, ar kurām nodrošina ilgtspējas kritēriju ievērošana attiecībā uz biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo gadījumos, kad šīs shēmas ir izveidotas saskaņā ar šo direktīvu.”;

[Gr. 102]

c) pievieno šādu punktu:

“9.a [Trīs gadu laikā pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā ir izskatīta to brīvprātīgo shēmu darbība, attiecībā uz kurām ir pieņemts 4. punktā minētais lēmums, un identificēta paraugprakse. Ziņojumu sagatavo, izmantojot labāko pieejamo informāciju, tostarp informāciju, kas iegūta apspriežoties ar ieinteresētajām personām, un uz shēmu īstenošanā gūto praktisko pieredzi. Ziņojumā ņem vērā attiecīgo starptautiski atzīto standartu un vadlīniju, tai skaitā Starptautiskās standartizācijas organizācijas un Starptautiskās Sociālās un vides akreditācijas un marķējuma alianses (ISEAL) izstrādātos standartus un vadlīnijas. Ziņojumā par katru shēmu inter alia analizē šādus aspektus:

- **auditu neatkarība, kārtība un biežums;**
- **neatbilstību identificēšanas un novēršanas metožu pieejamība un pieredze to piemērošanā;**
- **pārredzamība, jo īpaši attiecībā uz shēmas pieejamību, tulkojumu pieejamību to valstu vai reģionu oficiālajās valodās, kuras ir izejvielu izcelsmes valstis vai reģioni, sertificētu uzņēmumu un attiecīgo sertifikātu saraksta pieejamību un audita ziņojumu pieejamību;**
- **ieinteresēto personu iesaistīšanās, jo īpaši attiecībā uz apspriešanos ar pamatiedzīvotājiem un vietējām kopienām shēmas izstrādāšanas un pārskatīšanas, kā arī audita laikā;**
- **vispārējā shēmas stabilitāte, jo īpaši ņemot vērā noteikumus par auditoru un attiecīgu shēmas struktūru akreditāciju, kvalifikāciju un neatkarību;**
- **shēmas atbilstība tirgus situācijai.**

Komisija attiecīgos gadījumos, ņemot vērā ziņojumu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu grozīt 18. panta 5. punktā minētos kritērijus.”.

[Gr. 103]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

7. Direktīvas 19. pantu groza šādi:

-a) iekļauj šādu punktu:

“1.a Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu attiecībā uz tās siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas procedūras nebioloģiskas izcelsmes no atjaunojamiem resursiem iegūta šķidrā vai gāzveida kurināmā iekļaušanu V pielikumā, kas paredzēta atbilstības verificēšanai 17. pantā noteiktajām prasībām. Šos deleģētos aktus pieņem līdz 2015. gada 31. decembrim.”;

[Gr. 106]

a) panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Komisijai var iesniegt tipiskas siltumnīcefekta gāzu emisijas no lauksaimniecības izejvielu audzēšanas 19. panta 2. punktā minētajos ziņojumos dalībvalstu gadījumā un līdzvērtīgos ziņojumos ārpus Savienības esošu teritoriju gadījumā.

4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 25. panta 3. punktā minēto konsultāciju procedūru, var nolemt, ka ziņojumi, kas minēti 3. punktā, satur pareizus datus, kas ļauj mērīt siltumnīcefekta gāzu emisijas no tādu biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā izejvielu audzēšanas, ko tipiski ražo attiecīgajās teritorijās, 17. panta 2. punkta nolūkā.”;

b) panta 5. punkta pēdējo teikumu aizstāj ar šādu:

“Šajā nolūkā Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu.”;

c) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu attiecībā uz VIII pielikuma pielāgošanu zinātnes un *tehnikas* attīstībai, tostarp pārskatot ierosinātās kultūraugu grupu netiešo zemes izmantojuma izmaiņu vērtības ~~nosakot jaunas~~. **Lai novērtētu ekonomiskos modeļus, ko izmanto šādu netiešo zemes izmantojuma izmaiņu vērtību aprēķināšanai, Komisija savā pārskatā iekļauj jaunāko pieejamo informāciju attiecībā uz galvenajiem pieņēmumiem, kas ietekmē modeļēšanas rezultātus, tostarp lauksaimniecības ražas un ražības aprēķinātās izmaiņu tendences, blakusproduktu izvietošanu un novērotās zemes izmantošanas globālās pārmaiņas un atmežošanas ātrumus. Komisija nodrošina, ka šajā pārskatīšanas procesā ir iesaistītas visas ieinteresētās puses. Pirmo pārskatīšanu pabeidz ne vēlāk kā līdz 2016. gada 30. jūnijam.**

Komisija pēc vajadzības ierosina jaunas netiešu zemes izmantojuma izmaiņu vērtības sīkākam sadalījumam (tas ir, izejvielu līmenī); attiecīgā gadījumā ietverot papildu vērtības, ja tirgū parādās jaunas biodegvielu izejvielas; izstrādājot faktoros izejvielām, kas nāk no nepārtikas celulozes.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu, lai VIII pielikumā noteiktu netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju vērtības izejvielām, kas iegūtas no nepārtikas celulozes un lignocelulozes materiāliem, un šīs vērtības iekļauj biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo siltumnīcefekta gāzu ietekmes aprēķinu metodē, kā paredzēts šajā pantā. Šos deleģētos aktus pieņem līdz 2016. gada 30. jūnijam.”;

[Gr. 107 un 190]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

d) panta 7. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“7. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 25.b pantu attiecībā uz V pielikuma pielāgošanu zinātnes un tehniskas attīstībai, tostarp pievienojot vērtības turpmākām biodegvielas ražošanas paņēmieniem no tiem pašiem vai citiem izejmateriāliem un grozot C daļā noteikto metodiku.”;

e) panta 8. punktu svītro.

8. Direktīvas 21. pantu svītro.

9. Direktīvas 22. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Aplēšot siltumnīcefekta gāzu emisijas neto ietaupījumu no biodegvielu izmantošanas, dalībvalsts var 1. punktā minēto ziņojumu nolūkā lietot V pielikuma A un B daļā norādītās tipiskās vērtības un pievieno aplēses par netieša zemes izmantojuma izmaiņu emisijām, kas nosakāmas VIII pielikumā.”.

9.a Direktīvas 23. pantā iekļauj šādu punktu:

“8.a Komisija vēlākais 2015. gada 31. decembrī iesniedz ziņojumu par pozitīvo un negatīvo ietekmi uz vidi un ekonomiku, ko rada biodegviela, kas ražota no atkritumiem, atlikumiem, blakusproduktiem vai izejvielām, neizmantojot zemi. Ietekmes uz vidi novērtējumā ņem vērā siltumnīcefekta gāzu emisijas, bioloģisko daudzveidību, ūdeni un augsnes auglību. Vērā jāņem arī iespējamie ieguvumi vai zaudējumi no šīm izejvielām attiecībā uz citu izmantojumu, jo īpaši produktu ražošanā. Ietekmes uz ekonomiku novērtējumā iekļauj ražošanas izmaksas, izmaksas, ko rada šo izejvielu izmantošana citiem mērķiem, kā arī ienākumus no ieguldījumiem enerģētikā, kas gūti, izmantojot šīs izejvielas uzlabotas biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanai, visā to aprites ciklā.”.

[Gr. 109]

10. Dvītro 25. panta 4. punktu.

11. Iekļauj šādu 25.b pantu:

“25.b pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras, kas minētas 3. panta 4. punkta d) apakšpunktā, 5. panta 5. punktā, 17. panta 3. punkta c) apakšpunkta trešajā daļā un 19. panta 1., 5., 6. un 7. punktā deleģē Komisijai uz nenoteiktu laiku, sākot [ar šīs direktīvas spēkā stāšanās dienu].

3. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā brīdī atsaukt 3. panta 4. punkta d) apakšpunktā, 5. panta 5. punktā, 17. panta 3. punkta c) apakšpunkta trešajā daļā, 19. panta 5. punktā, 19. panta 6. punktā un 19. panta 7. punktā minēto pilnvaru deleģējumu. Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigta minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšana. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc lēmuma publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, vai arī vēlākā datumā, kas tajā norādīts. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā vienlaikus par to informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

5. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 3. panta 4. punkta d) apakšpunktu, 5. panta 5. punktu, 17. panta 3. punkta c) apakšpunkta trešo daļu, 19. panta 5. punktu, 19. panta 6. punktu un 19. panta 7. punktu, stājas spēkā tikai tad, ja ne Eiropas Parlaments, ne Padome 2 mēnešu laikā pēc minētā akta paziņošanas Eiropas Parlamentam un Padomei nav cēlušies iebildumus vai ja pirms minētā termiņa beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju, ka necels iebildumus. Minēto termiņu pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas pagarina par 2 mēnešiem.”.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

12. Pielikumus groza atbilstīgi šīs direktīvas II pielikumam.

3. pants

Pārskatīšana

Komisija līdz 2017. gada 31. decembrim Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kurā, pamatojoties uz jaunākajiem pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem, novērtē, cik efektīvi ir pasākumi, ko šī direktīva paredz to netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisiju samazināšanai, kas ir saistītas ar biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanu. Attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz jaunākajiem pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem, ziņojumam pievieno leģislatīva akta priekšlikumu, kurā aplēstos netiešu zemes izmantojuma izmaiņu emisijas faktorus iekļauj attiecīgajos ilgtspējības kritērijos, ko piemēro no 2021. gada 1. janvāra, ~~un~~.

Ziņojumā iekļauj arī pārskatu par stimulu efektivitāti, ar kuriem veicina biodegvielas no izejvielām, kurām neizmanto zemi, un no nepārtikas kultūraugiem saskaņā ar Direktīvas 2009/28/EK 3. panta 4. punktu. **Ziņojumā iekļauj arī šādu biodegvielu pieejamību un to ietekmi uz vidi, ekonomisko un sociālo ietekmi. Tajā inter alia novērtē biodegvielu ražošanas ietekmi uz koksnes kā resursa pieejamību un uz nozarēm, kas izmanto biomasu.**

Ziņojumam, ja vajadzīgs, pievieno tiesību akta priekšlikumu jautājumā par ilgtspējas kritēriju noteikšanu biodegvielām, kas iegūtas no izejvielām, kuru ieguvei nav vajadzīga zeme, un no nepārtikas kultūrām.

Investoriem jāņem vērā, ka biodegvielas ražošanas tehnoloģijas joprojām ir attīstības stadijā un vēlākos posmos var tikt pieņemti turpmāki pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai. [Gr. 111]

4. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz [divpadsmit mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minēto noteikumu tekstus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

I PIELIKUMS

Direktīvas 98/70/EK pielikumus groza šādi:

1) direktīvas IV pielikuma C daļu groza šādi:

a) daļas 7. punktu aizstāj ar šādu:

“7. Zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē notiekošo oglekļa krājas (koncentrācijas) izmaiņu radīto gada emisiju (e_l) aprēķina, kopējo emisiju vienādās daļās sadalot uz 20 gadiem. Minēto emisiju aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P,$$

kur

e_l = zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē notiekošo oglekļa krājas (koncentrācijas) izmaiņu radītā gada emisija (izteikta kā CO₂ ekvivalenta masa (grami) vienā biodegvielas enerģijas vienībā (megadžouli));

CS_R = ar atsauces zemes izmantojumu saistītā oglekļa krāja vienā platības vienībā (izteikta kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Atsauces zemes izmantojums ir vai nu zemes izmantojums 2008. gada janvārī, vai 20 gadus pirms izejvielu ieguves (izmanto to, kas ir vēlāk);

CS_A = ar faktisko zemes izmantojumu saistītā oglekļa krāja vienā platības vienībā (izteikta kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Ja oglekļa krāja uzkrājas laikā, ilgākā par vienu gadu, CS_A piešķirto vērtību aprēķina pēc oglekļa krājas vienā platības vienībā pēc 20 gadiem vai tad, kad augi sasnieguši gatavību, atkarībā no tā, kurš nosacījums īstenojas agrāk; un

P = kultūraugu ražība (izteikta kā biodegvielas enerģija gadā vienā platības vienībā).”

b) daļas 8. un 9. punktu svītrot.

2) pievieno šādu V pielikumu:

“V pielikums

A daļa. Aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas no biodegvielām

Izejvielu grupa	Aplēstās emisijas no netiešām izmaiņām zemes izmantojumā (gCO _{2eq} /MJ)
Labība un citi cieti saturoši augi	12
Cukuru saturoši augi	13
Eļļas augi	55

B daļa. Biodegvielas, kuru aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas uzskata par līdzvērtīgām nullei

Uzskata, ka no turpmāk uzskaitītajām izejvielu kategorijām ražotu biodegvielu aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas ir nulle.

(a) Izejvielas, kas nav ietvertas šī pielikuma A daļā.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (b) Izejvielas, kuru ražošana ir izraisījusi tiešu zemes izmantojuma maiņu, proti, maiņu no vienas IPCC zemes virsmas apauguma kategorijas – mežu zeme, zālājs, mitrājs, apdzīvota vieta vai cita veida zeme – uz aramzemi vai ilggadīgiem stādījumiem ⁽¹⁾. Šādā gadījumā tiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisiju vērtības (el) aprēķinam vajadzētu atbilst IV pielikuma C daļas 7. punktam.”

⁽¹⁾ Ilggadīgie stādījumi ir daudzgadīgas kultūras, kuru stumbrs parasti netiek katru gadu novākts, piemēram, īscirtmeta atvasāji un eļļas palmas, kā definēts (2010/C 160/02).

II PIELIKUMS

Direktīvas 2009/28/EK pielikumus groza šādi:

1) direktīvas V pielikuma C daļu groza šādi:

a) daļas 7. punktu aizstāj ar šādu:

“7. Zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē notiekošo oglekļa krājas (koncentrācijas) izmaiņu radīto gada emisiju (el) aprēķina, kopējo emisiju vienādās daļās sadalot uz 20 gadiem. Minēto emisiju aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P,$$

kur

e_l = zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē notiekošo oglekļa krājas (koncentrācijas) izmaiņu radītā gada emisija (izteikta kā CO₂ ekvivalenta masa (grami) vienā biodegvielas enerģijas vienībā (megadžoulī));

CS_R = ar atsaucē zemes izmantojumu saistītā oglekļa krāja vienā platības vienībā (izteikta kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Atsaucē zemes izmantojums ir vai nu zemes izmantojums 2008. gada janvārī, vai 20 gadus pirms izejvielu ieguves (izmanto to, kas ir vēlāk);

CS_A = ar faktisko zemes izmantojumu saistītā oglekļa krāja vienā platības vienībā (izteikta kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Ja oglekļa krāja uzkrājas laikā, ilgākā par vienu gadu, CS_A piešķirto vērtību aprēķina pēc oglekļa krājas vienā platības vienībā pēc 20 gadiem vai tad, kad augi sasnieguši gatavību, atkarībā no tā, kurš nosacījums īstenojas agrāk; un

P = kultūraugu ražība (izteikta kā biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā enerģija gadā vienā platības vienībā).”

b) daļas 8. un 9. punktu svīturo.

2) Pievieno šādu VIII pielikumu:

“VIII pielikums

A daļa. Aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas no biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā izejvielām

Izejvielu grupa	Aplēstās emisijas no netiešām izmaiņām zemes izmantojumā (gCO _{2eq} /Mj)
Labība un citi cieti saturoši augi	12
Cukuru saturoši augi	13
Eļļas augi	55

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

B daļa. Biodegvielas un bioloģiskais šķidrās kurināmais, kuru aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas uzskata par līdzvērtīgām nullei

Uzskata, ka no turpmāk uzskaitītajām izejvielu kategorijām ražotu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo aplēstās netiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisijas ir nulle.

- (a) Izejvielas, kas nav ietvertas šī pielikuma A daļā.
- (b) Izejvielas, kuru ražošana ir izraisījusi tiešu zemes izmantojuma maiņu, proti, maiņu no vienas IPCC zemes virsmas apauguma kategorijas — mežu zeme, zālājs, mitrājs, apdzīvota vieta vai cita veida zeme — uz aramzemi vai ilggadīgiem stādījumiem ⁽¹⁾. Šādā gadījumā tiešo zemes izmantojuma izmaiņu emisiju vērtības (c) aprēķinam vajadzētu atbilst V pielikuma C daļas 7. punktam.”

⁽¹⁾ Ilggadīgie stādījumi ir daudzgadīgas kultūras, kuru stumbrs parasti netiek katru gadu novākts, piemēram, iecirtmets atvasāji un eļļas palmas, kā definēts (2010/C 160/02).

[Gr. 164]

3) Pievieno šādu IX pielikumu:

“IX pielikums

A daļa. Izejvielas **no atkritumiem un atlikumiem**, par kuru ieskaitāmo daļu 3. panta 4. punkta mērķī uzskata **par līdzvērtīgu** to energoietilpību, ~~reizinātu ar četri~~ **un kuras palīdz sasniegt 3. panta 4. punkta otrās daļas d) apakšpunktā minēto 2,5 % mērķi**

- (a) Alģes.
- (b) Jauktu sadzīves atkritumu biomasas frakcija, bet tas neattiecas uz dalītiem sadzīves atkritumiem, attiecībā uz kuriem jāievēro Direktīvas 2008/98/EK atcelšanu 11. panta **1. punktā un** 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie pārstrādes **vai atsevišķas savākšanas** mērķi; **dalībvalstis var noteikt atkāpes nošķirti bioatkritumiem, ja ir procesi to pārstrādei gan kompostā, gan biodegvielās.**
- (c) **Bioloģiski noārdāmu rūpniecības, mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības atkritumu biomasas frakcija, izņemot atkritumus, kas saskaņā ar 11. panta 1. punktu Direktīvā 2008/98/EK jāvērtē atsevišķi, un nodrošinot, ka tiek ievērota atkritumu apsaimniekošanas hierarhija un kaskādes princips.**
- (d) Salmi.
- (e) Kūtsmēsli un notekūdeņu dūņas.
- (f) ~~Palmu eļļas ražošanas šķidrās atliekas (POME) un tukši palmu augļu ķekari.~~
- (g) Taleļļas darva.
- (h) Jēlglicerīns.
- (i) Cukurniedru rauši.
- (j) Vīnogu čagas un vīna nogulsnes.
- (k) Riekstu čaumalas.
- (l) Sēnalas.
- (m) Kukurūzas vālītes.
- (n) Miza, zari, lapas, zāgskaidas un ēvelskaidas.
- (na) **Lignocelulozes materiāls, izņemot zāģbaļķus un finierklučus.**

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

B daļa. Izejvielas **no atkritumiem un atliekām**, par kuru ieskaitāmo daļu 3. panta 4. punkta mērķī uzskata to energoietilpību, reizinātu ar divi

- (a) Lietota cepamā eļļa.
- (b) Dzīvnieku tauki, ko klasificē I un II kategorijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1774/2002, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam (*).
- (c) ~~Nepārtikas celulozes materiāls.~~
- (d) ~~Lignocelulozes materiāls, izņemot zāģbaļķus un finierklučus.~~

C daļa. Izejvielas, par kuru ieskaitāmo daļu 3. panta 4. punkta mērķī uzskata to energoietilpību, reizinātu ar četri, un kuras palīdz sasniegt 3. panta 4. punkta otrās daļas d) apakšpunktā minēto 2,5 % mērķi.

- (a) **Alģes (autotrofas)**
- (b) **Nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida kurināmais no atjaunojamiem resursiem.**
- (c) **Oglekļa uztveršana un izmantošana transporta vajadzībām.**
- (d) **Baktērijas.**

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1774/2002 (2002. gada 3. oktobris), ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam (OV L 273, 10.10.2002., 1. lpp.).”

[Gr. 186]

P7_TA(2013)0358

Pasākumi Eiropas zušu krājumu atjaunošanai ***I

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai (COM(2012)0413 – C7-0202/2012 – 2012/0201(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/44)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0413),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0202/2012),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 14. novembra atzinumu⁽¹⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
- ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A7-0242/2013),

⁽¹⁾ OV C 11, 15.1.2013., 86. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2012)0201

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(-1) ***Pamatojoties uz dalībvalstu sniegtu informāciju, Komisijai būtu jāsagatavo pārskats par zušu krājumu pārvaldības plānu īstenošanas rezultātiem un vajadzības gadījumā būtu steidzami jāierosina attiecīgi pasākumi, lai ar lielu iespējamību panāktu Eiropas zušu krājumu atjaunošanu. [Gr. 1]***

(1) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1100/2007 ⁽³⁾ Komisijai ir piešķirtas pilnvaras, lai īstenotu dažus minētās regulas noteikumus.

(2) ~~Pēc Lisabonas Līguma stāšanās spēkā, un~~ ***līgums ir stājies spēkā, un*** pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ***saskaņā*** ar Regulu (EK) Nr. 1100/2007, ir jāsaskaņo ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ~~290. un~~ 291. pantu. **[Gr. 2]**

(3) Lai piemērotu dažus Regulas (EK) Nr. 1100/2007 noteikumus, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz pasākumiem, kuri veicami tad, kad to zušu vidējā tirgus cena, ko izmanto krājumu atjaunošanai, būtiski samazinās salīdzinājumā ar to zušu cenu, ko izmanto citiem nolūkiem. ***Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, kuri pamatojas uz jaunākajiem zinātniskajiem atzinumiem un zinātniskajiem ieteikumiem, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, lai nodrošinātu, ka tai pieejamā informācija ir objektīva, precīza, pilnīga un atjaunota. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga un savlaicīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei. [Gr. 3]***

⁽¹⁾ OV C 11, 15.01.2013., 86. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra nostāja.

⁽³⁾ Padomes 2007. gada 18. septembra Regula (EK) Nr. 1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai (OV L 248, 22.9.2007., 17. lpp.).

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- (4) ~~Ir īpaši svarīgi, lai Komisija deleģēto aktu pieņemšanas priekšdarbu laikā sarakstītu pienācīgas apspriešanās, arī ekspertu līmenī.~~
- (5) ~~Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētus aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei. [Gr. 4]~~
- (6) Lai nodrošinātu vienādus apstākļus to Regulas (EK) Nr. 1100/2007 noteikumu īstenošanā, kas attiecas uz zušu krājumu pārvaldības plānu apstiprināšanu, kuru Komisija veic, pamatojoties uz ~~tehniskiem un zinātniskiem datiem~~, **labāko un jaunāko pieejamo tehnisko un zinātnisko informāciju**, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Šīs pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾ [Gr. 4]
- (6a) **ICES vajadzētu sniegt jaunu un vispusīgāku atzinumu par zušu krājumu stāvokli 2013. gadā. Sagatavot šādu atzinumu, ICES būtu jāizanalizē visi zušu krājumu samazināšanās cēloņi, tostarp saistībā ar nārsta vietām. Ja ICES apstiprina, ka zušu krājuma stāvoklis joprojām ir kritisks, Komisijai būtu iespējami drīz jāiesniedz priekšlikums jaunai regulai par Eiropas zušu krājumu atjaunošanu. Minētajā regulā būtu arī jāparedz ilgtermiņa risinājumi, piemēram, ar migrācijas ceļu atbrīvošanu saistīti pasākumi. [Gr. 6]**
- (7) Komisija nevar līdz 2011. gada 1. jūlijam ziņot Eiropas Parlamentam un Padomei par pasākumiem, kas saistīti ar krājumu atjaunošanu, tostarp tirgus cenu attīstību, jo dažas dalībvalstis attiecīgo informāciju ir iesniegušas novēloti. Tāpēc ziņošanas termiņš būtu jāpārceļ uz 2012. gada 31. decembri.
- (7a) **Ir svarīgi, lai Komisija piemērotu sodus dalībvalstīm, kuras nav iesniegušas vai analizējušas visus tām pieejamos datus, tāpēc ka bez tiem attiecībā uz Eiropas zušiem nav iespējams iegūt visaptverošu un zinātniski pamatotu situācijas izvērtējumu. [Gr. 7]**
- (8) Ar Regulas (EK) Nr. 1100/2007 noteikumu par pilnvarām pieņemt alternatīvus pasākumus, kas paredzēti, lai sasniegtu zušu nokļūšanas jūrā mērķus, pilnvaras grozīt šo nebūtisko minētās regulas elementu ir piešķirtas Padomei. Tā kā šāda lēmumu pieņemšanas procedūra saskaņā ar LESD vairs nav iespējama, attiecīgais noteikums būtu jāsvīturo.
- (9) Ar Komisijas Lēmumu 2008/292/EK ⁽²⁾ noteikts, ka Regulas (EK) Nr. 1100/2007 piemērošanas nolūkos Melnā jūra un ar to saistītās upju sistēmas nav dabīgi Eiropas zušu biotopi. Tāpēc minētās regulas 1. panta 2. punkts ir kļuvis lieks un būtu jāsvīturo.
- (10) Ar Komisijas Lēmumu 2009/310/EK ⁽³⁾ apstiprināts Kipras, Maltas, Austrijas, Rumānijas un Slovākijas pieprasījums atbrīvot tās no pienākuma sagatavot zušu krājumu pārvaldības plānu. Patlaban nav izskatīšanai iesniegtu pieprasījumu atbrīvot tās no minētā pienākuma. Tāpēc Regulas (EK) Nr. 1100/2007 3. pants ir kļuvis lieks un būtu jāsvīturo.
- (11) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1100/2007,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2008. gada 4. aprīļa Lēmums 2008/292/EK, ar ko Padomes Regulas (EK) Nr. 1100/2007 piemērošanas nolūkos nosaka, ka Melnā jūra un ar to saistītās upju sistēmas nav dabīgi Eiropas zušu biotopi (OV L 98, 10.4.2008., 14. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2009. gada 2. aprīļa Lēmums 2009/310/EK, ar ko apstiprina Kipras, Maltas, Austrijas, Rumānijas un Slovākijas pieprasījumu atbrīvot tās no pienākuma sagatavot zušu krājumu pārvaldības plānu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1100/2007 (OV L 91, 3.4.2009., 23. lpp.).

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1100/2007 groza šādi:

1) regulas 1. panta 2. punktu svīturo;

1a) regulas 2. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis noskaidro un nosaka konkrētos to teritorijā esošos upju baseinus, kuri ir dabiskas Eiropas zušu dzīvotnes (“zušu upju baseini”) un kuros varētu būt ietverti jūras ūdeņi.”

[Gr. 9]

1b) regulas 2. panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

“10. Zušu krājumu pārvaldības plānā katra dalībvalsts pēc iespējas ātrāk īsteno piemērotus pasākumus, lai samazinātu zušu mirstību, ko izraisa ar zveju nesaisīti faktori, tostarp hidroelektroenerģijas ražošanas turbīnas un sūkņi. Ja nepieciešams, veic turpmākus pasākumus, ar kuriem samazina citu faktoru izraisītu zivju mirstību, lai sasniegtu plānā paredzētos mērķus.”

[Gr. 10]

2) regulas 3. pantu svīturo;

3) regulas 5. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Zušu krājumu pārvaldības plānus Komisija apstiprina ar īstenošanas aktiem, kas pieņemti saskaņā ar 12.b panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

3a) regulas 5. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Dalībvalsts, kas vēlākais 2008. gada 31. decembrī Komisijai iesniegusi apstiprināšanai zušu krājumu pārvaldības plānu, kuru Komisija saskaņā ar 1. punktu nevar apstiprināt vai kurš neatbilst 9. pantā paredzētajiem ziņošanas un novērtēšanas nosacījumiem, vismaz par 50 % samazina zvejas piepūli salīdzinājumā ar vidējo zvejas piepūli, ko izmantoja no 2004. līdz 2006. gadam, vai samazina zvejas piepūli, lai nodrošinātu zušu nozvejas samazināšanu vismaz par 50 % salīdzinājumā ar vidējo nozveju no 2004. līdz 2006. gadam, vai nu saīsinot zušu zvejas sezonu, vai arī citādi. Šo samazinājumu īsteno trijos mēnešos no dienas, kad pieņemts lēmums neapstiprināt plānu, vai trijos mēnešos no dienas, kad nokavēts ziņojuma iesniegšanas termiņš.”

[Gr. 11]

3b) regulas 5. pantam pievieno šādu punktu:

“7. Sākot ar 2014. gada 1. janvāri, visus zušu krājumu pārvaldības plānus pārskata un atjaunina reizi divos gados, ņemot vērā jaunākos zinātniskos atzinumus.”

[Gr. 12]

(4) regulas 7. panta 6. un 7. punktu aizstāj ar šādiem:

“6. Ja to zušu vidējā tirgus cena, ko izmanto krājumu atjaunošanai, būtiski samazinās salīdzinājumā ar to zušu cenu, ko izmanto citiem nolūkiem, attiecīgā dalībvalsts par to informē Komisiju. Lai risinātu šo jautājumu, Komisija ar deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar 12.a pantu, uz laiku var samazināt 2. punktā minētos zušu krājumu procentuālos daudzumus, kurus izmanto atjaunošanai, ja zušu krājumu pārvaldības plāns atbilst 2. panta 4. punktam.

7. Komisija vēlākais ~~2012. gada~~ 2013. gada 31. decembrī ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei un izvērtē krājumu atjaunošanas pasākumus, ~~tostarp ņemot vērā jaunākos zinātniskos atzinumus par apstākļiem, kādos krājumu atjaunošana, iespējams, veicinās nārstojošo krājumu biomasas palielināšanos. Šajā ziņojumā Komisija apskata~~ tirgus cenu attīstību.”

[Gr. 13]

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

4a) regulas 7. panta 8. punktu aizstāj ar šādu:

“8. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. ... [EJZF] 38. panta 2. punktu krājumu atjaunošanu uzskata par saglabāšanas pasākumu, ja:

- tā saskaņā ar 2. pantu ir zušu krājumu pārvaldības plāna daļa,
- tā attiecas uz zušiem, kurus nozvejo un ar kuriem rīkojas, izmantojot metodes un aprīkojumu, kas garantē iespējami zemāko mirstību zvejas, uzglabāšanas, transportēšanas un vairošanās laikā,
- tā notiek apgabalos, kuros ir liela izdzīvotības un migrācijas varbūtība,
- tā palīdz sasniegt 2. panta 4. punktā minēto nokļūšanas jūrā mērķa līmeni – 40 % un
- zuši atrodas karantīnā, lai novērstu slimību vai parazītu izplatīšanos.”

[Gr. 14]

(5) regulas 9. panta 3. punktu svīturo; 9. pantu aizstāj ar šādu:

“9. pants

Ziņojumu sniegšana un izvērtējums

1. Dalībvalstis apkopo pētījumu datus, lai kvantitatīvi aprēķinātu īstenoto pasākumu ietekmi uz zušu krājumiem, izstrādātu ietekmes mazināšanas pasākumus un ieteiktu pārvaldības mērķus. Dalībvalstis sākotnēji reizi trijos gados iesniedz Komisijai ziņojumu; pirmo ziņojumu iesniedz līdz 2012. gada 30. jūnijam, un dalībvalstis dara šo informāciju pieejamu norīkotajām zinātniskajām struktūrām. Pēc tam, kad pirmais triju gadu pārskata ziņojums ir iesniegts, ziņošanas biežumu palielina līdz vienai reizei divos gados. Ziņojumos izklāsta pārraudzību, īstenošanu, efektivitāti un rezultātus, un jo īpaši iespējami lielākās pieejamās aplēses par:

- a) katrā dalībvalstī – sudrabzušu biomasas daļu, kas nokļūst jūrā, lai nārstotu, vai sudrabzušu biomasas daļu, kas no tās dalībvalsts teritorijas migrē jūras virzienā, dodoties uz nārstu, salīdzinājumā ar 2. panta 4. punktā noteikto nokļūšanas jūrā mērķa līmeni;
- b) zvejas piepiles līmeni, ar kuru zvejo zušus katru gadu, kā arī par samazinājumu, kas veikts atbilstīgi 4. panta 2. punktam un 5. panta 4. punktam;
- c) līmeni mirstības faktoriem, kas nav saistīti ar zveju, kā arī samazinājumu, kas panākts atbilstīgi 2. panta 10. punktam;
- d) nozvejoto zušu, kas ir īsāki par 12 cm, daudzumu un daļu no tā, ko izmanto dažādiem nolūkiem;
- e) izdzīvotības rādītāju krājumu atjaunošanai izmantotajiem zušiem vai nu zvejas, transportēšanas un krājumu atjaunošanas laikā, vai tiem dodoties uz Sargasu jūru nārstot;
- f) nozvejoto zušu nārsta vietu brīvprātīgu norādi.

2. Līdz 2013. gada 31. oktobrim Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu ar zušu krājumu pārvaldības plānu ieviešanas rezultātu izvērtējumu no statistikas un zinātnes viedokļa, un kam pievienots ZZTEK atzinums. Pamatojoties uz šā ziņojuma konstatējumiem, Komisija var iesniegt priekšlikumus, ar kuriem paplašina šīs regulas darbības jomu attiecībā uz citu ar zveju nesaistītu zušu mirstības faktoru iekļaušanu.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

3. *Vēlākais 2013. gada 31. decembrī Komisija iesniedz novērtējumu par Savienības un starptautisko tirdzniecību ar Eiropas zūšiem, īpaši pievēršot uzmanību tam, kā Savienība izpilda saskaņā ar CITES noteiktos pienākumus, kā arī iesniedz aplēses par Eiropas zūšu nelegālu tirdzniecību dalībvalstīs. Šādā ziņojumā norāda dažādu pieejamo datu kopumu neatbilstību un ierosina tirdzniecības pārraudzības uzlabošanas pasākumus, tostarp spēkā esošo muitas kodeksu grozīšanu, lai dotu iespēju pārraudzību veikt efektīvāk.*

[Gr. 15]

5a) regulā iekļauj šādu pantu:

“9.a pants

Turpmākie pasākumi

Nemot vērā 7. panta 7. punktā un 9. panta 2. un 3. punktā minēto ziņojumu konstatējumus, kā arī jebkādu jaunu un vispusīgāku ICES sniegtu atzinumu par zūšu krājumu stāvokli 2013. gadā, Komisija ne vēlāk kā 2014. gada 31. martā iesniedz Parlamentam un Padomei jaunu tiesību akta priekšlikumu, kura mērķis ir ar lielu iespējamību panākt Eiropas zūšu krājumu atjaunošanu. Tā sagatavošanas gaitā Komisija var apsvērt veidus, kā paplašināt šīs regulas darbības jomu attiecībā uz citu ar zveju nesaistītu zūšu mirstības faktoru iekļaušanu.”

[Gr. 16]

(6) iekļauj šādus pantus:

“12.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. ~~Šis Pilnvaras pieņemt 7. panta 6. punktā minētās pilnvaras deleģē minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku: triju gadu laikposmu no ... (*)~~. *Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms triju gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.*

[Gr. 17]

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 6. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 7. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

12.b pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Zvejniecības un akvakultūras komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 2371/2002 30. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē. (**)

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.”

(*) **Šīs regulas spēkā stāšanās datums.**

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.)”

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

P7_TA(2013)0359

Savienības Muitas kodekss *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (pārstrādāta redakcija) (COM(2012)0064 – C7-0045/2012 – 2012/0027(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra – pārstrādāšana)

(2016/C 093/45)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0064),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 33., 114. pantu un 207. pantu, ar kuriem saskaņā Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0045/2012),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
- pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 23. maija atzinumu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2001. gada 28. novembra Iestāžu nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Juridiskās komitejas 2012. gada 12. jūlija vēstuli Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejai, kura nosūtīta saskaņā ar Reglamenta 87. panta 3. punktu,

⁽¹⁾ OV C 229, 31.7.2012., 68. lpp.

⁽²⁾ OV C 77, 28.3.2002., 1. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Padomes pārstāvja 2013. gada 22. maija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 87. un 55. pantu,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu un Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu (A7-0006/2013),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju, ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas ieteikumus;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2012)0027**Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ./2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu**

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 952/2013.)

P7_TA(2013)0360

**Grāmatvedības datu savākšana par ienākumiem un saimniecisko darbību lauku saimniecībās
***I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1217/2009, ar ko izveido tīklu grāmatvedības datu savākšanai par ienākumiem un saimniecisko darbību lauku saimniecībās Eiropas Kopienā (COM(2011)0855 – C7-0468/2011 – 2011/0416(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

(2016/C 093/46)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2011)0855),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 43. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0468/2011),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 22. februāra atzinumu ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OV C 143, 22.5.2012., 149. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Padomes pārstāvja 2013. gada 27. maija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A7-0179/2012),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2011)0416

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ../2013, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1217/2009, ar ko izveido tīklu grāmatvedības datu savākšanai par ienākumiem un saimniecisko darbību lauku saimniecībās Eiropas Kopienā

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 1318/2013.)

P7_TA(2013)0361

Pārtikas nekaitīguma direktīvu grozīšana attiecībā uz Komisijai piešķiramajām pilnvarām *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Direktīvas 1999/4/EK, 2000/36/EK, 2001/111/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK attiecībā uz Komisijai piešķiramajām pilnvarām (COM(2012)0150 – C7-0089/2012 – 2012/0075(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/47)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0150),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 43. panta 2. punktu un 114. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0089/2012),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
- ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniegusi Austrijas Federālā padome un kurā norādīts, ka leģislatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 23. maija atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Padomes pārstāvja 2013. gada 28. maija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A7-0045/2013),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2012)0075

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 11. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ./2013, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 1999/4/EK un 2000/36/EK un Padomes Direktīvas 2001/111/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK attiecībā uz Komisijai piešķiramajām pilnvarām

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 1021/2013.)

P7_TA(2013)0362

ES un Kaboverdes Republikas nolīgums par īstermiņa vīzu atvieglotu izsniegšanu Kaboverdes Republikas un ES pilsoņiem ***

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par īstermiņa vīzu atvieglotu izsniegšanu Kaboverdes Republikas un Eiropas Savienības pilsoņiem (05674/2013 – C7-0110/2013 – 2012/0271(NLE))

(Piekrišana)

(2016/C 093/48)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (05674/2013),
- ņemot vērā projektu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par īstermiņa vīzu atvieglotu izsniegšanu Kaboverdes Republikas un Eiropas Savienības pilsoņiem (14203/2012),

⁽¹⁾ OV C 229, 31.7.2012., 143. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C7-0110/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 81. pantu un 90. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ieteikumu (A7-0266/2013),
1. sniedz piekrišanu nolīguma noslēgšanai;
 2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Kaboverdes Republikas valdībai un parlamentam.

P7_TA(2013)0363

ES un Kaboverdes Republikas nolīgums par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras uzturas neatļauti ***

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras uzturas neatļauti (14546/2012 – C7-0109/2013 – 2012/0268(NLE))

(Piekrišana)

(2016/C 093/49)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (14546/2012),
 - ņemot vērā projektu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras uzturas neatļauti (14759/2012),
 - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 79. panta 3. punktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C7-0109/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 81. pantu un 90. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ieteikumu (A7-0267/2013),
1. sniedz piekrišanu nolīguma noslēgšanai;
 2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Kaboverdes Republikas valdībai un parlamentam.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

P7_TA(2013)0354

Budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projekts – Eiropas GNSS uzraudzības iestādes personāls – Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūras personāls (EACEA) – Eiropas Savienības Tiesas personāls

Eiropas Parlamenta 2013. gada 11. septembra rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2013. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projektu, III iedaļa – Komisija, IV iedaļa – Tiesa (11696/2013 – C7-0247/2013 – 2013/2084(BUD))

(2016/C 093/50)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 41. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības 2013. finanšu gada vispārējo budžetu, ko galīgajā variantā pieņēma 2012. gada 12. decembrī⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmumu 2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu⁽⁴⁾,
- ņemot vērā budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projektu, ko Komisija pieņēma 2013. gada 29. aprīlī (COM(2013)0254),
- ņemot vērā nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projektu, ko Padome pieņēma 2013. gada 15. jūlijā (11696/2013 – C7-0247/2013),
- ņemot vērā Reglamenta 75.b un 75.e pantu,
- ņemot vērā Kultūras komitejas vēstuli,
- ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A7-0285/2013),

A. tā kā budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projekts ir sagatavots, lai izdarītu izmaiņas Eiropas GNSS aģentūras štatu sarakstā, pievienojot 20 štata vietas, kas nepieciešamas tai uzticēto jauno uzdevumu dēļ, Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūras (EACEA) izpildaģentūras štatu sarakstā, pievienojot divas pagaidu darbinieku un 13 līgumdarbinieku vietas, kas nepieciešamas šīs izpildaģentūras pilnvaru paplašināšanas dēļ, un Eiropas Savienības Tiesas štatu sarakstā, pievienojot septiņas štata vietas, kas nepieciešamas saistībā ar vēl vienu ģenerālvokātu Eiropas Savienības Tiesā;

⁽¹⁾ OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 66, 8.3.2013.

⁽³⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 163, 23.6.2007., 17. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 11. septembris

- B. tā kā tiek uzskatīts, ka ierosinātā štatu sarakstu papildināšana neatstāj ietekmi uz budžetu, jo to ir plānots pilnībā kompensēt, veicot attiecīgus samazinājumus Komisijas budžeta iedaļā un – Eiropas Savienības Tiesas gadījumā – segt no Eiropas Savienības Tiesas budžetā pieejamajām apropriācijām;
- C. tā kā darbinieku pieņemšana minētajās 20 štata vietās Eiropas GNSS aģentūrā ir jāveic nekavējoties, lai aģentūra varētu sagatavoties jauno uzdevumu izpildei no 2014. gada janvāra;
- D. tā kā šis budžeta grozījuma projekts ietver tikai daļu no Eiropas Savienības Tiesas sākotnējā pieprasījuma, kas pamatojas uz Deklarāciju Nr. 38, kas pievienota Starpvaldību konferences, kas pieņēma Lisabonas līgumu, galīgajam aktam, un tajā nav ņemti vērā deviņi Tiesas pieprasītie juristi;
- E. tā kā lielāks juristu skaits varētu atvieglot papildu slogu, kas gulstas uz Eiropas Savienības Tiesu, jo Padome līdz šim nav piekritusi nekādai sistēmai, ar kuru palielināt Vispārējās tiesas tiesnešu skaitu (lai gan šādas reformas nepieciešamība netiek apstrīdēta); tā kā šīs štata vietas tiešām ir iekļautas Komisijas iesniegtajā 2014. gada budžeta projektā,
1. pieņem zināšanai Komisijas iesniegto budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projektu un Padomes nostāju attiecībā uz to;
 2. attiecībā uz darbinieku skaita palielināšanu Eiropas GNSS aģentūrā norāda, ka kompensēšana, samazinot Komisijas darbinieku skaitu, nesāksies uzreiz 2013. gadā, bet tiks pilnībā īstenota visā nākamās DFS darbības periodā;
 3. pauž bažas par maldinošo informāciju attiecībā uz darbinieku skaita samazināšanu Komisijas štatu sarakstā; norāda, ka 13 līgumdarbinieki un divas štata vietas tiek atbrīvotas Komisijas tiešajos dienestos, bet pievienotas EACEA štatu sarakstam; norāda, ka visas izpildaģentūras ir daļa no Komisijas administrācijas, netiek veikta svītrosana no Komisijas budžeta, kā tiek apgalvots; ir informēts, ka izdevumus par izpildaģentūru darbiniekiem pilnībā sedz no darbības līdzekļiem;
 4. ir nolēmis 2014. gada budžeta procedūrā atbalstīt papildu štata vietu piešķiršanu Eiropas Savienības Tiesai, kuras Komisija nav ņēmusi vērā šajā projektā;
 5. apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 4/2013 projektu;
 6. uzdod priekšsēdētājam paziņot, ka budžeta grozījums Nr. 4/2013 ir pieņemts galīgajā variantā, kā arī nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 7. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.
-

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

P7_TA(2013)0369

Eiropas Ombuda darbība 2012. gadā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūcija par gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2012. gadā (2013/2051(INI))

(2016/C 093/51)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2012. gadā,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 24. panta trešo daļu, kā arī 228. un 298. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. un 43. pantu,
 - ņemot vērā 2008. gada 18. jūnija rezolūciju⁽¹⁾ par priekšlikumu pieņemt Eiropas Parlamenta lēmumu, ar kuru groza Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta Lēmumu 94/262/EOTK, EK, *Euratom* par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi⁽²⁾,
 - ņemot vērā Pamat nolīgumu par sadarbību, kas tika noslēgts starp Eiropas Parlamentu un Eiropas Ombudu 2006. gada 15. martā un stājās spēkā 2006. gada 1. aprīlī,
 - ņemot vērā Eiropas Ombuda 2009. gada 1. janvāra Statūtu īstenošanas noteikumus⁽³⁾,
 - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Eiropas Ombuda darbību,
 - ņemot vērā Reglamenta 205. panta 2. punkta otro un trešo teikumu,
 - ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas ziņojumu (A7-0257/2013),
- A. tā kā 2013. gada 21. maijā Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju oficiāli iepazīstināja ar gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2012. gadā un tā kā 2013. gada 28. maijā Briselē ombuds *Nikiforos Diamandouros* iepazīstināja Lūgumrakstu komiteju ar šo ziņojumu;
- B. tā kā ziņojums par 2012. gadu ir *Nikiforos Diamandouros* pēdējais gada ziņojums, viņam esot Eiropas ombuda amatā, ņemot vērā to, ka 2013. gada 14. martā viņš informēja Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju par savu nodomu 2013. gada 1. oktobrī doties pensijā; tā kā *Nikiforos Diamandouros* pirmo reizi tika ievēlēts Eiropas ombuda amatā 2003. gadā un pēc tam atkārtoti ievēlēts 2005. un 2010. gadā;
- C. tā kā *Nikiforos Diamandouros* ir darbojies Eiropas ombuda amatā desmit gadus; tā kā viņa amata pārnēmējs ir ievēlēts laikposmam no 2013. gada 1. oktobra līdz 2014. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, pēc kurām jaunais Eiropas Parlaments sāks jaunu ombuda vēlēšanu procedūru;
- D. tā kā LESD 24. pantā ir noteikts, ka "ikviens Savienības pilsonis var vērsties pie ombuda, kura institūts izveidots saskaņā ar 228. pantu";
- E. tā kā ar LESD 228. pantu Eiropas ombuds ir pilnvarots pieņemt sūdzības par ES iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pieļautām kļūdām pārvaldē, izņemot kļūdas, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Eiropas Savienības Tiesa;

⁽¹⁾ OV C 286 E, 27.11.2009., 172. lpp.

⁽²⁾ OV L 113, 4.5.1994., 15. lpp.

⁽³⁾ Pieņemti 2002. gada 8. jūlijā un grozīti ar Ombuda 2004. gada 5. aprīļa lēmumu un 2008. gada 3. decembra lēmumu.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- F. tā kā saskaņā ar LESD 298. pantu ES iestādes, struktūras, biroji un aģentūras “saņem atvērtas, efektīvas un neatkarīgas Eiropas administrācijas atbalstu” un tā kā šajā pantā noteikts, ka šim nolūkam paredz pieņemt īpašus sekundāros tiesību aktus, proti, regulas, kas piemērojamas visās ES pārvaldības jomās;
- G. tā kā Pamattiesību hartas 41. pants nosaka, ka “ikvienai personai ir tiesības uz objektīvu, godīgu un saprātīgos termiņos veiktu jautājumu izskatīšanu Savienības iestādēs un struktūrās”;
- H. tā kā, atzīmējot Eiropas Savienības pilsonības 20. gadskārtu, 2013. gads Eiropas Savienībā ir pasludināts par Eiropas Pilsoņu gadu;
- I. tā kā Pamattiesību hartas 43. pantā ir noteikts, ka “ikvienam Savienības pilsonim un jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, ir tiesības vērsties pie Eiropas ombuda ar sūdzībām par Savienības iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvuši Eiropas Savienības Tiesa”;
- J. tā kā Parlaments ar 2001. gada 6. septembra rezolūciju apstiprināja Eiropas ombuda izstrādāto Labas administratīvās prakses kodeksu;
- K. tā kā kļūdas pārvaldē notiek tad, kad valsts iestāde nerīkojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu;
- L. tā kā šī definīcija attiecas ne tikai uz tiem gadījumiem, kad pārkāptais noteikums vai princips ir juridiski saistošs; tā kā labas pārvaldības principi ir stingrāka apņemšanās par tiesību aktos noteikto un prasa, lai ES iestādes ne tikai pildītu savas juridiskās saistības, bet arī lai tās būtu noskaņotas sniegt pakalpojumus un nodrošinātu pienācīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem, kas būtu godīga, objektīva un cieņpilna, un to, ka visi sabiedrības locekļi pilnībā izmanto savas tiesības;
- M. tā kā 2012. gadā ombuds saņēma 2 442 sūdzības (2011. gadā – 2510) un izskatīja 2460 sūdzības (2011. gadā – 2544); tā kā 740 sūdzības (30 %) bija viņa pilnvaru jomā;
- N. tā kā lielākā daļa sūdzību (56 %) tiek saņemtas elektroniskā formātā reģistrācijai, izmantojot Eiropas Ombuda interaktīvo tīmekļa vietni, kas ir pieejama visās 23 oficiālajās valodās;
- O. tā kā ombuds sāka izmeklēšanu 450 lietās (2011. gadā – 382), pamatojoties uz iesniegtajām sūdzībām; tā kā tas ir par 18 % vairāk salīdzinājumā ar 2011. gadu; tā kā ombuds sāka 15 izmeklēšanas pēc savas iniciatīvas (2011. gadā — 14) un iesniedza Parlamentam vienu īpašo ziņojumu;
- P. tā kā ombuds slēdza 390 izmeklēšanas (tostarp 10 pašiniciatīvas izmeklēšanas), no kurām 206 bija sāktas 2012. gadā, 113 – 2011. gadā un 71 – iepriekšējos gados; tā kā 85,3 % (324) noslēgto izmeklēšanu tika ierosinātas pēc privātpersonu sūdzībām un 14,7 % (56) – pēc uzņēmumu, apvienību vai citu juridisku personu sūdzībām;
- Q. tā kā 1467 saņemtās sūdzības bija kāda Eiropas ombudu tīkla locekļa pilnvaru jomā; tā kā šo tīklu veido valstu un reģionālie ombudi un līdzīgas struktūras Eiropas Savienībā, EEZ, Šveicē un kandidātvalstīs; tā kā Parlamenta Lūgumrakstu komiteja ir minētā tīkla pilntiesīga locekle; tā kā ombuds Lūgumrakstu komitejai ir pārsūtījis 63 sūdzības;
- R. tā kā 2012. gadā 52,7 % sāktu izmeklēšanu bija saistītas ar Eiropas Komisiju, 5,2 % ar Eiropas Parlamentu, 3 % ar Eiropas Ārējās darbības dienestu, 1,5 % ar Eiropas Investīciju banku un 20,9 % ar citām ES iestādēm, aģentūrām un struktūrām;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- S. tā kā 2012. gadā izmeklēšana par iespējamām kļūdām pārvaldē galvenokārt bija saistīta ar likumību (27,7 %), informācijas pieprasījumiem (12,5 %), taisnīgumu (10,3 %), lēmumu pieņemšanas termiņiem (8 %) un pieprasījumiem par piekļuvi dokumentiem (6,7 %);
- T. tā kā ombuds 76 noslēgtajās lietās (19 %) nekonstatēja kļūdas pārvaldē, bet 56 lietās (14 %) konstatēja kļūdas pārvaldē;
- U. tā kā kļūdas pārvaldē nekonstatēšana ne vienmēr nozīmē negatīvu iznākumu sūdzības iesniedzējam, jo viņš saņem izvērstu paskaidrojumu no attiecīgās iestādes, kā arī ombuda veiktu neatkarīgu lietas analīzi, un šis iznākums ir pierādījums tam, ka attiecīgā iestāde ir rīkojusies saskaņā ar labas pārvaldības principiem;
- V. tā kā 2012. gadā 80 lietās tika panākts mierizlīgums vai lietu atrisināja attiecīgā iestāde; tā kā tad, ja ombuds nekonstatē kļūdu pārvaldē vai trūkst pamatojuma izmeklēšanas turpināšanai, viņš var izteikt papildu piezīmi; tā kā papildu piezīmes nolūks ir ieteikt iestādei, kā uzlabot pilsoņiem sniegto pakalpojumu kvalitāti;
- W. tā kā ombuds slēdza 47 lietas, kurās tika konstatētas kļūdas pārvaldē, izsakot iestādei aizrādījumu; tā kā deviņos gadījumos attiecīgā iestāde piekrita ieteikuma projektam;
- X. tā kā ombuds izsaka aizrādījumu, ja
- i) attiecīgā iestāde vairs nespēj novērst kļūdu pārvaldē;
 - ii) kļūda pārvaldē nerada vispārējas sekas un
 - iii) turpmāki pasākumi nešķiet vajadzīgi; tā kā ombuds izsaka aizrādījumu arī tad, ja viņš uzskata, ka ieteikuma projekts nebūtu lietderīgs, un līdzīgi viņš rīkojas gadījumos, kad iestāde nepiekrīt ieteikuma projektam, un netiek uzskatīts, ka būtu atbilstīgi iesniegt īpašu ziņojumu;
- Y. tā kā ombuds izdod ieteikumu projektu, ja attiecīgā iestāde var novērst kļūdu pārvaldē vai ja kļūda pārvaldē ir īpaši nopietna vai rada vispārējas sekas; tā kā 2012. gadā ombuds izdeva 17 ieteikuma projektus;
- Z. tā kā 2012. gadā ombuds nosūtīja vienu īpašo ziņojumu Eiropas Parlamentam; tā kā minētais ziņojums attiecās uz Komisijas izskatīto sūdzību, kas iesniegta pēc pilsoņu iniciatīvas, lai novērstu negatīvās sekas, kādas, pēc iedzīvotāju domām, radīs Vīnes lidostas paplašināšana; tā kā īpašs ziņojums, ko iesniedz Eiropas Parlamentam, ir visiedarbīgākais ombuda instruments un pēdējais būtiskais pasākums, ko ombuds var veikt, izskatot lietu;
- AA. tā kā Parlamenta ziņojumā attiecībā uz īpašo ziņojumu tika secināts, ka ombuda bažas par iespējamām kļūdām pārvaldē ir bijušas pamatotas;
- AB. tā kā ombuds katru gadu publicē pētījumu par to, kā iestādes ievēro viņa aizrādījumus vai papildu piezīmes; tā kā 2011. gada pētījums liecināja, ka rādītājs aizrādījumu un papildu piezīmju apmierinošai ievērošanai bija 84 %;
- AC. tā kā 2012. gadā ombuds galveno uzmanību pievērsa personu ar dažādu invaliditātes pakāpi integrēšanai; tā kā ombuds kopā ar Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteju, Eiropas Komisiju, Pamattiesību aģentūru un Eiropas Cilvēku ar invaliditāti forumu strādā, lai aizsargātu, veicinātu un uzraudzītu ES sistēmas īstenošanu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām; tā kā minētā konvencija ir pirmais līgums par cilvēktiesībām, ko ES ir ratificējusi;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

AD. tā kā Padome ir atbalstījusi priekšlikumu par ES līmeņa sistēmas izveidi, lai uzraudzītu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanu, iesaistot tajā arī Ombudu un Lūgumrakstu komiteju;

AE. tā kā 2012. gadā Eiropas Kvalitātes vadības fonds oficiāli uzteica ombuda apņemšanos sasniegt izcilību,

1. apstiprina 2012. gada ziņojumu, ko iesniedzis Eiropas Ombuds; ņem vērā, ka *Nikiforos Diamandouros* 2013. gada 1. oktobrī dosies pensijā;

2. izsaka pateicību *Nikiforos Diamandouros* par pēdējo desmit gadu laikā izcili veikto darbu Eiropas ombuda amatā un par viņa gūtajiem panākumiem, padarot Eiropas Savienību taisnīgāku un pārredzamāku; pauž cerību, ka *Nikiforos Diamandouros* baudīs pelnīto atpūtu, būdams pie labas veselības, un novēl viņam veiksmi turpmākajā darbībā;

3. atzinīgi vērtē ombuda izcilo darbu, kas paveikts, lai nostiprinātu un padziļinātu dialogu ar pilsoņiem, pilsonisko sabiedrību, iestādēm un citām iesaistītajām personām visos līmeņos;

4. ņemot vērā, ka puse visu Eiropas pilsoņu piekrīt tam, ka otrās vissvarīgākās pilsoņu tiesības ir tiesības uz labu pārvaldību, uzskata, ka ombuda nepārtrauktie centieni veicināt un uzlabot atklātību, pārredzamību un pārskatatbildību lēmumu pieņemšanas procesos un pārvaldības jomā Eiropas Savienībā ir būtisks ieguldījums virzībā uz tādas Savienības izveidi, kurā lēmumu pieņemšana un īstenošana ir "cik iespējams atklāta un cik iespējams tuvināta pilsoņiem", kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 1. pantā; aicina nākamo Eiropas ombudu turpināt sava priekšgājēja paveikto šo svarīgo mērķu sasniegšanā;

5. atzinīgi vērtē un pauž cieņu par ombuda neatlaidīgajiem centieniem informēt pilsoņus par viņu tiesībām saskaņā ar Līgumiem un veicināt pārredzamāku un uz pakalpojumu sniegšanu vērstu ES iestāžu un struktūru pārvaldību;

6. uzskata, ka ombuds vienmēr ir aktīvi un samērīgi izmantojis savas pilnvaras, un izsaka viņam pateicību par lieliskajām darba attiecībām un sadarbību ar Eiropas Parlamentu, jo īpaši ar Lūgumrakstu komiteju;

7. norāda – 52 % pilsoņu uzskata, ka ombuda vissvarīgākā funkcija ir nodrošināt, lai ES pilsoņi zinātu savas tiesības un to, kā tās izmantot, un tādēļ ombudam ir jāuzlabo Eiropas pilsoņu informēšanas pasākumi un sadarbība ar Eiropas ombudu tīklu;

8. aicina veikt nepieciešamos pasākumus, lai paātrinātu sūdzību izskatīšanas, informācijas pieprasīšanas un lēmumu pieņemšanas procedūras;

9. atkārtoti uzsver to, ka 42 % Eiropas pilsoņu nav apmierināti ar ES pārvaldes institūciju pārredzamības līmeni, un uzsver nepieciešamību ombudam turpināt iesākto darbu, lai veicinātu to, ka ES iestādes kļūst atvērtākas, efektīvākas un pilsoņiem tuvākas, veidojot saikni starp šīm iestādēm un pilsoņiem;

10. norāda, ka ar pārredzamību saistītās sūdzības vienmēr ir ieņēmušas galveno vietu ombuda izskatāmo sūdzību sarakstā; norāda arī to, ka minēto sūdzību skaits ir samazinājies no 36 % 2008. gadā, kad sūdzību par iespējamo pārredzamības trūkumu bija visvairāk, līdz 21,5 % 2012. gadā; uzskata, ka tas liecina par ES iestāžu nopietnajiem centieniem kļūt pārredzamākām; aicina ES iestādes, aģentūras un struktūras palīdzēt arī turpmāk šo skaitu mazināt, sadarbojoties ar Eiropas ombudu un īstenojot tā ieteikumus; tomēr joprojām pauž bažas par to, ka vēl tiek saņemts liels skaits sūdzību, kas saistītas ar atklātību, publisku piekļuvi un personas datiem, jo šie jautājumi apdraud gan iestāžu savstarpējo dialogu, gan ES sabiedrisko tēlu un sabiedrības attieksmi pret ES;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

11. atkārtoti uzsver, ka pārredzamība, atvērtība, informācijas pieejamība, pilsoņu tiesību ievērošana un augsti ētikas standarti ir būtiski, lai saglabātu pilsoņu un iestāžu savstarpējo uzticēšanos, un ka īpaši šajos ekonomiski sarežģītajos apstākļos šī uzticēšanās ir ārkārtīgi svarīga Eiropas integrācijas nākotnei;

12. aicina ES iestādes, ņemot vērā pieaugošo digitalizāciju publiskās pārvaldes jomā, risināt vecāka gadagājuma cilvēku īpašās vajadzības, daudzi no kuriem nepārzina modernās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, un kompensēt to, piedāvājot lietotājiem draudzīgas, praktiskas tiešsaistes palīdzības programmas un ērti pieejamas nedigitālas saziņas iespējas;

13. norāda, ka 2012. gadā ombuds izskatīja 2 442 sūdzības un ka tas bija gads, kurā tika sasniegts rekordliels skaits sāktu izmeklēšanu (465 = + 18 % salīdzinājumā ar 2011. gadu) un noslēgto izmeklēšanu (390 = + 23 %);

14. pauž gandarījumu par desmit ombuda norādītajām parauglietām, kas ir vērtējamas kā administratīvās prakses paraugs dažādās ES iestādēs vairākās jomās;

15. uzskata, ka 2012. gadā ombudam iesniegto sūdzību kopējā skaita samazinājums ir vēl viens pierādījums tam, ka viņa tīmekļa vietnē pieejamais interaktīvais ceļvedis ir bijis sekmīgs un iedarbīgs instruments, kas izstrādāts, lai palīdzētu nodrošināt, ka arvien mazāk iedzīvotāju iesniedz ombudam sūdzības, kuru izskatīšana nav viņa kompetencē, un palielināt iespējas ieteikt sūdzību iesniedzējiem, kur vērsties attiecīgajā gadījumā; norāda, ka šī tendence apstiprina, ka palielinās to cilvēku skaits, kas vērsas Eiropas Ombudā ar atbilstīgām sūdzībām; ierosina Eiropas Parlamenta deputātiem, ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām, kā arī Eiropas ombudu tīkla dalībniekiem iekļaut tiešu saiti uz interaktīvo ceļvedi savās tīmekļa vietnēs un sociālajos plašsaziņas līdzekļos;

16. uzsver, ka to sūdzību skaits, uz kurām neattiecas ombuda pilnvaras (1 720), ir bijis mazāks pēdējos desmit gados; aicina ombudu turpināt centienus mazināt šo skaitu;

17. atzinīgi vērtē Eiropas ombudu tīkla būtisko ieguldījumu un uzsver efektīvas sadarbības lietderīgumu Eiropas pilsoņu labā; norāda, ka 60 % ombuda izskatīto sūdzību 2012. gadā ietilpa kāda Eiropas ombudu tīkla locekļa pilnvaru jomā; atgādina, ka Lūgumrakstu komiteja ir pilntiesīga minētā tīkla locekle; norāda, ka 2012. gadā ombuds Lūgumrakstu komitejai ir pārsūtījis 63 sūdzības; izsaka atzinību Eiropas ombudam par sekmīgu tīkla koordinēšanu; uzskata, ka tā ir svarīga ombuda darbības joma un ka ir jāpalielina sadarbība tīklā, lai uzlabotu ES tiesību aktu piemērošanu valstu pārvaldēs; iesaka paplašināt šo tīklu, iekļaujot tajā attiecīgās valstu iestādes; uzskata, ka būtu jāturpina un jāpalielina ombuda dalība Eiropas un starptautiskajās ombudu asociācijās;

18. norāda, ka tāpat kā iepriekšējos gados lielākā daļa ombuda sāktu izmeklēšanu attiecās uz Komisiju (52,7 %); norāda, ka 2012. gadā sāktu ar Eiropas Parlamentu saistīto izmeklēšanu skaits ir gandrīz divkārtējais salīdzinājumā ar 2011. gadu; aicina Eiropas Parlamenta Ģenerālsēkretariātu pilnībā sadarboties ar ombudu un nodrošināt tā ieteikumu un komentāru attiecībā uz administratīvo praksi ievērošanu un konsekvenci;

19. uzsver to, ka ikviens pabeigts izmeklēšanas gadījums ir solis pareizā virzienā un laba izdevība ieviest uzlabojumus, uz kuriem sabiedrība ir norādījusi un kurus tā ir aicinājusi īstenot, lai Eiropas pilsonības jēdziens būtu saistīts ar pēc iespējas lielāku līdzdalību attiecībā uz Eiropas likumdošanas procesu;

20. atbalsta ombuda ierosinājumu publicēt civildienesta principu kopumu, kuriem vajadzētu būt ES ierēdņu rīcības pamatā; atgādina, ka pieci valsts civildienesta principi ir šādi: apņēmība strādāt Eiropas Savienību un tās pilsoņu labā, godprātība, objektivitāte, cieņa pret citiem un pārredzamība; aicina ES iestādes un struktūras minētos principus īstenot visās savās darbībās;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

21. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada jūnijā ombuds ir publicējis jaunu Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksa izdevumu, ņemot vērā Eiropas administratīvo tiesību principus, kas ietverti Eiropas tiesu judikatūrā;
22. pauž gandarījumu par ombuda dalību dažādās konferencēs, kurās galvenā uzmanība tika vērsta uz valsts pārvaldes uzlabošanu, tostarp konferencē, ko tas organizēja kopā ar ES administratīvo tiesību pētniecības tīklu (*ReNEUAL*);
23. atkārtoti pauž 2013. gada 15. janvāra rezolūcijā⁽¹⁾ Komisijai adresēto aicinājumu pieņemt kopējus saistošus administratīvās procedūras noteikumus un principus ES pārvaldībā un šajā saistībā iesniegt regulas projektu, pamatojoties uz LESD 298. pantu; uzskata, ka ombuda līdzšinējā pieredze un tā publikācijas, informējot par to, sniedz atbilstošas norādes par šāda tiesību aktu priekšlikuma saturu; uzskata to par labāko veidu, kā nodrošināt noturīgas pārmaiņas ES iestāžu administratīvajā kultūrā;
24. ar gandarījumu norāda, ka iestādes ir sniegušas 98 apstiprinošas atbildes uz 120 piezīmēm un ieteikumiem, ko ombuds ir sniedzis saistībā ar izmeklēšanām 2012. gadā, kas liecina, ka 82 % gadījumu ES iestādes ir ievērojušas ombuda ieteikumus; aicina visas ES iestādes, aģentūras un struktūras darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka ombuda piezīmes un ieteikumi tiek pilnībā ievēroti un lai palīdzētu ombudam, nekavējoties sniedzot atbildes uz viņa jautājumiem, cita starpā sadarbojoties ar ombudu, lai saīsinātu izmeklēšanas procesa termiņu;
25. atgādina, ka 2012. gadā ombuds Parlamentam iesniedza vienu īpašo ziņojumu, kas attiecās uz Komisijas nespēju atrisināt interešu konfliktu, izskatot jautājumu par Vīnes lidostas paplašināšanu, par to, ka nav veikts novērtējums par paplašināšanas ietekmi uz vidi, un par pārskatīšanas procedūru nepieejamību tiem, kas iesniedza sūdzības par būvprojektu un IVN neesamību; atzīst šāda ziņojuma sniegtās iespējas, ņemot vērā šos konkrētos jautājumus; atgādina, ka, atbildot uz īpašo ziņojumu, Līgumrakstu komiteja izstrādāja progresīvus priekšlikumus par kārtējo IVN direktīvas pārskatīšanu un par ES administratīvajām tiesībām;
26. uzskata, ka, jo īpaši ieteikuma projekta gadījumā, informētība par to, ka nākamais pasākums varētu būt īpašs ziņojums Parlamentam, bieži vien palīdz pārliecināt kādu iestādi vai struktūru mainīt savu nostāju;
27. norāda, ka iepriekšējais un pašreizējais ombuds septiņpadsmitarpus gadu laikā ir iesnieguši tikai 18 īpašos ziņojumus; uzskata to par apliecinājumu tam, ka ES iestādes vairumā gadījumu ir izvēlējušās sadarbības pieeju; atzīst šo īpašo ziņojumu svarīgo nozīmi un mudina ombudu arī turpmāk izskatīt šādas lietas, ja šīs lietas ir saistītas ar kļūdām pārvaldē ES iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās;
28. uzsver, ka Starptautiskā diena par tiesībām uz informāciju 28. septembrī ir iniciatīva, pateicoties kurai pieaug ombuda atpazīstamība Eiropas sabiedrībā, un ir labas prakses paraugs;
29. atzinīgi vērtē ombuda un Eiropas Parlamenta Līgumrakstu komitejas, Eiropas Cilvēku ar invaliditāti foruma, Komisijas un Pamattiesību aģentūras dalību saskaņā ar 33. panta 2. punktu izveidotajā ES līmeņa sistēmā, kuras uzdevums ir aizsargāt, veicināt un uzraudzīt ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanu; aicina ombudu īpašu uzmanību savā darbā pievērst vismazāk aizsargāto sociālo grupu, tostarp invalīdu, vajadzībām;
30. atzinīgi vērtē ombuda centienus nodrošināt Pamattiesību hartas īstenošanu ES iestādēs, arī veicot izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas; paredz, ka līdz ar Savienības pievienošanos Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai, kā to nosaka Līguma par Eiropas Savienību 6. pants, ombudam tiks uzticēts vēl viens līdzīgs pienākums;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0004.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

31. uzsver pēc ombuda iniciatīvas veiktās izmeklēšanas lietu lielo nozīmi, jo tās ļauj risināt jautājumus, kuri pretējā gadījumā nenonāktu tā uzmanības lokā tādēļ, ka sabiedrībai nav pietiekamas informācijas vai resursu, lai vērstos pie ombuda; uzskata, ka ir svarīgi palielināt Eiropas Ombuda biroja atpazīstamību;

32. atzinīgi vērtē 2012. gadā pieņemto likumu par ombuda institūta izveidi Turcijā; atzīst Eiropas ombuda sniegto atbalstu un konsultācijas šajā procesā; pauž gandarījumu par to, ka tagad visās kandidātvalstīs ir valsts līmenī izveidots ombuda institūts; uzskata, ka pieredze liecina, ka ombuda institūts ir ļoti noderīga struktūra labas pārvaldības, tiesiskuma un cilvēktiesību aizsardzības uzlabošanai un ka tādēļ dalībvalstīm, kuras vēl nav izveidojušas ombuda institūtu, būtu aktīvi jāapsver šādas iestādes izveide; aicina Eiropas ombudu arī turpmāk sniegt nākotnē iespējamajām kandidātvalstīm palīdzību šajā procesā;

33. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un Lūgumrakstu komitejas ziņojumu nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ombudam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī to ombudiem vai līdzīgām kompetentajām iestādēm.

P7_TA(2013)0370

Trešās valstis, kuru pilsoņiem, šķērsojot ES ārējās robežas, ir jābūt vīzām *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (COM(2011)0290 – C7-0135/2011 – 2011/0138(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

(2016/C 093/52)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2011)0290),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0135/2011),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Padomes pārstāvja 2013. gada 18. jūlija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas atzinumu (A7-0139/2013),

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2011)0138

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ../2013, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 1289/2013.)

P7_TA(2013)0371

Eiropas Banku iestāde un kredītiestāžu uzraudzība *I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza attiecībā uz tās mijiedarbību ar Padomes Regulu (ES) Nr. .../... , ar ko Eiropas Centrālajai bankai piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku (COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/53)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0512),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0289/2012),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas 2012. gada 27. novembra atzinumu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2012. gada 15. novembra atzinumu ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV C 30, 1.2.2013, p. 6.

⁽²⁾ OV C 11, 15.1.2013., 34. lpp.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Padomes pārstāvja 2013. gada 18. aprīļa vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu un Budžeta komitejas un Konstitucionālo jautājumu komitejas atzinumus (A7-0393/2012),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju ⁽¹⁾;
 2. pieņem zināšanai Eiropas Parlamenta prezidenta un Eiropas Centrālās bankas prezidenta kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai;
 3. uzsver, ka attiecībā uz Eiropas Banku iestādes pilnvaru paplašināšanu ir jāpiemēro Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija lēmumu nolīguma par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību 47. punkts; uzsver, ka jebkāds likumdevējas iestādes lēmums par labu šādai pilnvaru paplašināšanai neskar budžeta lēmējinstiūcijas lēmumus saistībā ar ikgadējo budžeta procedūru;
 4. prasa Komisijai iesniegt finanšu pārskatu, kurā būtu pilnībā ņemti vērā likumdevēju – Eiropas Parlamenta un Padomes – vienošanās rezultāti par Eiropas Banku iestādes, Komisijas dienestu un, iespējams, Eiropas Centrālās bankas budžeta un personāla vajadzību apmierināšanu;
 5. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 6. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2012)0244

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2013. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar kuru Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza attiecībā uz īpašu uzdevumu uzticēšanu Eiropas Centrālajai bankai, ievērojot Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 1022/2013.)

⁽¹⁾ Šī nostāja aizstāj 2013. gada 22. maijā pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti P7_TA(2013)0212).

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Normatīvās rezolūcijas pielikums

Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētāja paziņojums saistībā ar EP balsojumu, lai pieņemtu Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību

Saskaņā ar Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 noteikumiem un jo īpaši tās 20. pantu mēs, Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētājs, paziņojam, ka pilnībā atbalstām Eiropas Parlamenta un Eiropas Centrālās bankas leģitimitāti nolīguma par sadarbību procedūrās, kuras saistītas ar vienoto uzraudzības mehānismu (VUM), teksta projektu, par kuru vienojušās mūsu sarunvedēju grupas. Tādējādi mēs aicinām abas mūsu iestādes pēc iespējas drīzāk oficiāli apstiprināt minēto iestāžu nolīgumu.

Šajā nolīgumā ir paredzēta lielāka ECB pārskatatbildība Eiropas Parlamenta priekšā par tās uzdevumu veikšanu vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) ietvaros, kā arī pienācīgas garantijas konfidencialas informācijas aizsardzībai. Iestāžu nolīguma projekts paredz īpaši stingru parlamentāro kontroli attiecībā uz ECB uzraudzības uzdevumu īstenošanu, regulāri rīkojot viedokļu apmaiņas ar Parlamenta atbildīgo komiteju un konfidencialas mutiskas diskusijas ar šīs komitejas prezidiju, kā arī nodrošinot lielāku informācijas, tostarp Uzraudzības valdes sanāksmju protokolu, pieejamību. Tiek nodrošināta arī ECB sadarbība ar Eiropas Parlamentu saistībā ar tā veiktajām izmeklēšanām.

Turklāt iestāžu nolīguma projektā ir izklāstīta Parlamenta iesaistīšana Uzraudzības valdes priekšsēdētāja atlases procedūrā. Ņemot vērā mūsu kopējo mērķi pēc iespējas ātrāk izveidot VUM, kas ir svarīgs solis ceļā uz banku savienības pilnīgu izveidi, abas mūsu iestādes plāno ātri virzīt uz priekšu pirmo Uzraudzības valdes priekšsēdētāja atlases procedūru.

Strasbūra/Frankfurte, 2013. gada 12. septembris

Martin Schulz

Mario Draghi

P7_TA(2013)0372

Īpašu uzdevumu piešķiršana Eiropas Centrālajai bankai saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku *

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko Eiropas Centrālajai bankai piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku (COM(2012) 0511 – C7-0314/2012 – 2012/0242(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra – apspriešanās)

(2016/C 093/54)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2012)0511),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 6. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C7-0314/2012),
- ņemot vērā 4. protokolu par Eiropas Centrālo banku sistēmas statūtiem un Eiropas Centrālās bankas statūtiem,

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

- ņemot vērā Juridiskās komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā pamatoto atzinumu, kuru saskaņā ar 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu iesniedzis Zviedrijas parlaments un kurā norādīts, ka legīslatīvā akta projekts neatbilst subsidiaritātes principam,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu un Konstitucionālo jautājumu komitejas atzinumu (A7-0392/2012),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾;
 2. pieņem zināšanai Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētāja kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai;
 3. tādēļ aicina Komisiju grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu;
 4. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
 5. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
 6. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-CNS(2012)0242

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta 2013. gada 12. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. .../2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņem, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) Nr. 1024/2013.)

Normatīvās rezolūcijas pielikums

Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētāja paziņojums saistībā ar EP balsojumu, lai pieņemtu Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņem, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību

Saskaņā ar Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 noteikumiem un jo īpaši tās 20. pantu mēs, Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētājs, paziņojam, ka pilnībā atbalstām Eiropas Parlamenta un Eiropas Centrālās bankas iestāžu nolīguma par sadarbību procedūrās, kuras saistītas ar vienoto uzraudzības mehānismu (VUM), teksta projektu, par kuru vienojušās mūsu sarunvedēju grupas. Tādējādi mēs aicinām abas mūsu iestādes pēc iespējas drīzāk oficiāli apstiprināt minēto iestāžu nolīgumu.

⁽¹⁾ Šī nostāja aizstāj 2013. gada 22. maijā pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti P7_TA(2013)0213).

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Šajā nolīgumā ir paredzēta lielāka ECB pārskatatbildība Eiropas Parlamenta priekšā par tās uzdevumu veikšanu vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) ietvaros, kā arī pienācīgas garantijas konfidenciālas informācijas aizsardzībai. Iestāžu nolīguma projekts paredz īpaši stingru parlamentāro kontroli attiecībā uz ECB uzraudzības uzdevumu īstenošanu, regulāri rīkojot viedokļu apmaiņas ar Parlamenta atbildīgo komiteju un konfidenciālas mutiskas diskusijas ar šīs komitejas prezidiju, kā arī nodrošinot lielāku informācijas, tostarp Uzraudzības valdes sanāksmju protokolu, pieejamību. Tiek nodrošināta arī ECB sadarbība ar Eiropas Parlamentu saistībā ar tā veiktajām izmeklēšanām.

Turklāt iestāžu nolīguma projektā ir izklāstīta Parlamenta iesaistīšana Uzraudzības valdes priekšsēdētāja atlases procedūrā. Ņemot vērā mūsu kopējo mērķi pēc iespējas ātrāk izveidot VUM, kas ir svarīgs solis ceļā uz banku savienības pilnīgu izveidi, abas mūsu iestādes plāno ātri virzīt uz priekšu pirmo Uzraudzības valdes priekšsēdētāja atlases procedūru.

Strasbūra/Frankfurte, 2013. gada 12. septembris

Martin Schulz

Mario Draghi

P7_TA(2013)0373

Ģenētisko resursu pieejamība un to izmantošanā iegūto labumu taisnīga un vienlīdzīga sadale Savienībā*I**

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. septembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali Savienībā (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2016/C 093/55)

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

-1. atsauce (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ņemot vērā Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un Nagojas protokolu par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali,

⁽¹⁾ Pēc tam jautājumu nodeva atpakaļ atbildīgajai komitejai atkārtotai izskatīšanai saskaņā ar 57. panta 2. punkta otro daļu (A7-0263/2013).

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 2
Regulas priekšlikums
-1. apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (-1) *Savienība ir ieviesusi “ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam”, kurā tā apņemas pastiprināt savu ieguldījumu globālās bioloģiskās daudzveidības samazināšanās novēršanā līdz 2020. gadam.*

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
1. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (1) Savienībā plašas **ieinteresētās** aprindas, tostarp akadēmiskie pētnieki un dažādu nozaru uzņēmumi, izmanto ģenētiskos resursus pētniecības, izstrādes un komercializācijas vajadzībām; daži izmanto arī ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas.

- (1) Savienībā plašas **lietotāju un piegādātāju** aprindas, tostarp akadēmiskie pētnieki un dažādu nozaru uzņēmumi, izmanto ģenētiskos resursus pētniecības, izstrādes un komercializācijas vajadzībām; daži izmanto arī ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas. **Pētniecības un attīstības darbības nozīmē ne tikai ģenētisko resursu ģenētiskā un bioķīmiskā sastāva pētījumus un analīzi, bet arī inovāciju un praktisko pielietojumu izstrādes pasākumus. Nagojas protokola sekmīga īstenošana ir atkarīga arī no tā, kā ģenētisko resursu vai ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu lietotāji un piegādātāji spēj vienoties par saskaņotiem nosacījumiem bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas veicināšanai saskaņā ar ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam.**

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2) Ģenētiskie resursi ir dabisku un kultivētu vai domesticētu krājumu genofonds, un tiem ir būtiska un aizvien nozīmīgāka loma daudzās ekonomikas nozarēs, tostarp pārtikas ražošanā, mežsaimniecībā, zāļu izstrādē vai **atjaunojamās** enerģijas bioavotu attīstīšanā.

- (2) Ģenētiskie resursi ir dabisku un kultivētu vai domesticētu krājumu genofonds, un tiem ir būtiska un aizvien nozīmīgāka loma daudzās ekonomikas nozarēs, tostarp pārtikas ražošanā, mežsaimniecībā, **biotehnoloģijās**, zāļu un kosmētikas līdzekļu izstrādē un ražošanā vai enerģijas bioavotu attīstīšanā. **Ģenētiskajiem resursiem ir nozīmīga loma tādu stratēģiju īstenošanā, kas paredzētas bojātu ekosistēmu atjaunošanai un apdraudētu sugu aizsargāšanai.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
2.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2a) Savienība atzīst visu valstu savstarpējo atkarību attiecībā uz pārtikā un lauksaimniecībā izmantojamiem ģenētiskajiem resursiem, kā arī minēto resursu īpatnības un nozīmi saistībā ar pārtikas nodrošinājumu visā pasaulē un lauksaimniecības ilgtspējīgu attīstību, izskaužot nabadzību un klimata pārmaiņu sekas, un atzīst būtisko nozīmi, kāda šajā ziņā ir Starptautiskajam līgumam par augu ģenētiskajiem resursiem pārtikai un lauksaimniecībai un Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Pārtikā un lauksaimniecībā izmantojamo augu ģenētisko resursu komisijai.

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
2.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2b) Ģenētisko resursu pētījumi tiek pakāpeniski paplašināti citās jomās, galvenokārt attiecībā uz okeāniem, kas joprojām ir vieni no planētas neizpētītākajām un nepazīstamākajām teritorijām. Tieši okeāna dzelme ir pēdējā planētas nezināmā daļa, kas rada aizvien pieaugošu interesi par tās resursu izpēti un ieguvu. Šajā sakarībā pētījumi par dziļjūras ekosistēmu milzīgo bioloģisko daudzveidību ir jauna un ļoti daudzsoļoša joma, kurā varētu atklāt ģenētiskos resursus, ko varētu izmantot dažādiem mērķiem.

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
2.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2c) Ir atzīta prakse pētniecības, selekcijas un apmācības nolūkos apmainīties ar visiem pārtikā un lauksaimniecībā izmantojamo augu ģenētiskajiem resursiem atbilstīgi noteikumiem un nosacījumiem Materiālu nodošanas standartlīgumā (SMTA), kas izstrādāts saskaņā ar Starptautisko līgumu par augu ģenētiskajiem resursiem pārtikai un lauksaimniecībai (ITPGR), kā noteikts saprašanās memorandā attiecībā uz Eiropas Ģēnu bankas integrētās sistēmas (AEGIS) izveidi. Saskaņā ar Nagojas protokola 4. panta 3. punktu ir atzīts, ka šāda prakse veicina Konvencijas un Nagojas protokola mērķu sasniegšanu un nav pretrunā tiem.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (3) Pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu tradicionālās zināšanas var sniegt svarīgu uzvedinošu informāciju, lai nonāktu pie zinātniskiem atklājumiem par **interesantām** ģenētisko resursu ģenētiskajām vai bioķīmiskajām īpašībām.

Grozījums

- (3) Pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu tradicionālās zināšanas, **tostarp tādas zināšanas, jauninājumi un praktiskā pieredze, kas saistītas ar tradicionālo dzīvesveidu un ir svarīgas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai**, var sniegt svarīgu uzvedinošu informāciju, lai nonāktu pie zinātniskiem atklājumiem par **potenciāli vērtīgām** ģenētisko resursu ģenētiskajām vai bioķīmiskajām īpašībām. **Šādu kopienu tiesības, kas noteiktas Starptautiskās Darba organizācijas Konvencijā Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām un ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2007. gadā, būtu jāievēro un Savienības īstenošanas pasākumiem būtu jāatvieglo šā mērķa sasniegšana.**

Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3a) **Ir svarīgi atgādināt, ka saskaņā ar Eiropas Patentu konvenciju augu un dzīvnieku sugas, kā arī augu un dzīvnieku sugu iegūšanas bioloģiskie paņēmieni nav patentējami. Ja izgudrojumu pamatā ir ģenētiskie resursi vai ģenētisko resursu komponenti, pieteikumos patentiem, kas cita starpā attiecas uz šiem resursiem, produktiem, tostarp derivātiem, un paņēmieniem, kas izstrādāti, izmantojot biotehnoloģiju vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas, būtu jānorāda šie resursi un informācija par to izcelsmi būtu jāiesniedz attiecīgajām iestādēm un jānosūta kompetentajai iestādei. Tāds pats pienākums būtu jāattiecinā uz tiesībām saistībā ar jaunām augu sugām.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 10
Regulas priekšlikums
3.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3b) *Pilnvaras un atbildība par to pasākumu praktisko īstenošanu, kuru mērķis ir aizsargāt Savienības pamattiedzīvotājus un vietējās kopienas nolīgumos par resursu pieejamību un labumu sadali, paliktu dalībvalstu un to tiesu ziņā.*

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
4.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4a) *Ģenētiskie resursi būtu jā saglabā in situ un jāizmanto ilgtspējīgā veidā, un būtu jānodrošian to izmantošanā iegūto labumu taisnīga un vienlīdzīga sadale. Tas veicinātu nabadzības izskaušanu un līdz ar to ANO tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu, kā atzīts preambulā Nagojas protokolam par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali (Nagojas protokols), kas pievienots Konvencijai par bioloģisko daudzveidību un ko Konvencijas puses pieņēma 2010. gada 29. oktobrī. Savienība un vairākums dalībvalstu kā Konvencijas puses ir parakstījušas Nagojas protokolu. Būtu jāsekmē spēja efektīvi īstenot minēto protokolu.*

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
4.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4b) *Labumu sadale būtu jāskata kontekstā, kurā jaunattīstības valstis ar lielu bioloģisko daudzveidību dominē ģenētisko resursu piegādē, savukārt lietotāji galvenokārt atrodas attīstītajās valstīs. Turklāt pieejamība un labumu sadale var veicināt ne tikai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, bet arī nabadzības izskaušanu un vides ilgtspēju, tādējādi veicinot arī tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu, kā atzīts Nagojas protokola preambulā. Nagojas protokola īstenošanas mērķim vajadzētu būt arī šo iespēju izmantošanai.*

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
4.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4c) *Tiesības uz pārtiku, kā noteikts Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 25. pantā un Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 11. pantā, kā arī tiesības uz augstāko iespējamo veselības aizsardzības standartu izmantošanu, kā noteikts Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 12. pantā, ir īpaši svarīgas, un tās būtu vienmēr jāaizsargā.*

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
4.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4d) *Tāpat kā ģenētiskie resursi, arī ar šādiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas lielā mērā ir koncentrētas jaunattīstības valstīs, jo īpaši pamatiedzīvotāju un vietējās kopienās. Šādu kopienu tiesības, kas noteiktas Starptautiskās Darba organizācijas Konvencijā Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām un ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, kuru ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2007. gadā, būtu jāievēro un šajā Savienības īstenošanas pasākumiem būtu jāveicina šo tiesību ievērošana.*

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
5. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

- (5) Konvencija atzīst, ka valstīm ir suverēnas tiesības uz to jurisdikcijā esošajiem dabas resursiem un tiesības regulēt pieeju saviem ģenētiskajiem resursiem. Konvencija visām pusēm uzliek pienākumu atvieglot pieeju ģenētiskajiem resursiem, uz kuriem tām ir suverēnas tiesības. Konvencija arī nosaka, ka visām pusēm ir obligāti jāveic pasākumi, lai pētniecības un izstrādes rezultātus, kā arī labumus, ko dod komerciāla un citāda to izmantošana, taisnīgi un vienlīdzīgi dalītu ar pusi, kura piegādā ģenētiskos resursus. Šāda sadale notiek atbilstīgi savstarpēji saskaņotiem noteikumiem. Konvencijā apskatīti arī pieejas un labumu sadales jautājumi saistībā ar pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu uzkrātajām zināšanām, jauninājumiem un praktisko pieredzi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā.

Grozījums

- (5) Konvencija atzīst, ka valstīm ir suverēnas tiesības uz to jurisdikcijā esošajiem dabas resursiem un tiesības regulēt pieeju saviem ģenētiskajiem resursiem. Konvencija visām pusēm uzliek pienākumu atvieglot pieeju ģenētiskajiem resursiem, uz kuriem tām ir suverēnas tiesības, **citu pušu videi draudzīgai izmantošanai**. Konvencija arī nosaka, ka visām pusēm ir obligāti jāveic pasākumi, lai pētniecības un izstrādes rezultātus, kā arī labumus, ko dod komerciāla un citāda to izmantošana, taisnīgi un vienlīdzīgi dalītu ar pusi, kura piegādā ģenētiskos resursus. Šāda sadale notiek atbilstīgi **prasībai par attiecīgā resursa izcelsmes valsts iepriekšēju informētu piekrišanu, labumu gūšanā pamatojoties uz** savstarpēji saskaņotiem noteikumiem. Konvencijā apskatīti arī pieejas un labumu sadales jautājumi saistībā ar pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu uzkrātajām zināšanām, jauninājumiem un praktisko pieredzi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīga izmantošanā. **Ģenētiskie resursi patiesi būtu jāizmanto samērīgi un ilgtspējīgi, likumīgi iesaistot vietējās kopienas, jo tikai šādā veidā ģenētisko resursu izmantošanas sniegtās iespējas, attīstību un labumus var taisnīgi un līdzvērtīgi sadalīt visu pušu starpā.**

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
6. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

- (6) Nagojas protokols par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali, kas pievienots Konvencijai par bioloģisko daudzveidību (Nagojas protokols), ir starptautisks līgums, ko Konvencijas puses pieņēma 2010. gada 29. oktobrī. Nagojas protokols **ievērojami paplašina** Konvencijas vispārīgos noteikumus par ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu sadali.

Grozījums

- (6) Nagojas protokols par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali, kas pievienots Konvencijai par bioloģisko daudzveidību (Nagojas protokols), ir starptautisks līgums, ko Konvencijas puses pieņēma 2010. gada 29. oktobrī. Nagojas protokols **papildus precizē** Konvencijas vispārīgos noteikumus par ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu pieejamību un to izmantošanā **un vēlākā komercializācijā** iegūto **monetāro un nemonetāro** labumu sadali.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 17
Regulas priekšlikums
7.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (7a) *Atšķirībā no Konvencijas 4. panta plašākās jomas Nagojas protokols attiecas uz tiem ģenētiskajiem resursiem, kuriem piemēro Konvencijas 15. pantu. Tas nozīmē, ka Nagojas protokols neattiecas uz 4. panta pilno jurisdikcijas jomu, piemēram, uz darbībām, kas tiek veiktas jūras teritorijās ārpus valsts jurisdikcijas. Taču Nagojas protokols neattur tā puses attiecināt protokola principus arī uz darbībām, kas tiek veiktas šādās jūras teritorijās.*

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8) Ir svarīgi izveidot skaidru un pareizu Nagojas protokola īstenošanas satvaru, kas **palielinātu iespējas nodoties uz dabas materiāliem balstītai pētniecībai un izstrādei Savienībā. Tāpat ļoti būtiski ir nepieļaut** nelikumīgi iegūtu ģenētisko resursu vai ar **ģenētiskajiem** resursiem saistīto tradicionālo zināšanu izmantošanu Savienībā **un sekmēt labumu sadales saistību pildīšanu, kas izklāstītas piegādātāju un lietotāju savstarpēji saskaņotos noteikumos.**

- (8) Ir svarīgi izveidot skaidru un pareizu Nagojas protokola **un Konvencijas attiecīgo noteikumu** īstenošanas satvaru, kas sekmētu tā galveno mērķi, t. i., **bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, tās komponentu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī ģenētisko resursu izmantošanā gūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali. Tas nozīmē arī novērst** nelikumīgi iegūtu ģenētisko resursu vai ar **šādiem** resursiem saistīto tradicionālo zināšanu izmantošanu Savienībā. **Ir ļoti būtiski arī veicināt pieejamās iespējas dabas materiālu pētniecības un izstrādes darbībām Savienībā, jo īpaši, uzlabojot tiesiskās noteiktības nosacījumus saistībā ar ģenētisko resursu un tradicionālo zināšanu izmantošanu.**

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
8.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8a) *Nelikumīgi iegūtu ģenētisko resursu izmantošana vai uz šādiem ģenētiskajiem resursiem vai ar tiem saistītām tradicionālajām zināšanām balstītu produktu vēlāka komercializācija būtu jāaizliedz.*

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
8.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8b) *Ar šo regulu izveidotā sistēma ir vajadzīga arī tādēļ, lai saglabātu un uzlabotu Konvencijas pušu, pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu, un ieinteresēto personu grupu savstarpējo uzticību, kas iesaistītas ģenētisko resursu pieejamības nodrošināšanā un to izmantošanā gūto labumu sadalē.*

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (9) Lai nodrošinātu tiesisko noteiktību, ir svarīgi, lai Nagojas protokola īstenošanas noteikumi attiektos tikai uz ģenētiskajiem resursiem un ar ģenētiskajiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām, **kam piekļūst tikai** pēc tam, kad Nagojas protokols ir stājies spēkā Savienībā.
- (9) Lai nodrošinātu tiesisko noteiktību, ir svarīgi, lai Nagojas protokola īstenošanas noteikumi attiektos tikai uz **no jauna iegūtiem** ģenētiskajiem resursiem un ar ģenētiskajiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām **vai to jauna veida izmantošanu, ko veic vai sāk** pēc tam, kad Nagojas protokols ir stājies spēkā Savienībā.

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11) Ir svarīgi saskaņā ar Nagojas protokolu noteikt, ka ģenētisko resursu izmantošana attiecas uz pētniecību un izstrādi par **ģenētiskā materiāla paraugu** ģenētisko vai bioķīmisko sastāvu, **tostarp pētniecību un izstrādi, kas balstās uz savienojumiem, kas izolēti no ģenētiskā materiāla, kam piekļūts Nagojas protokola puses jurisdikcijā.**
- (11) Ir svarīgi saskaņā ar Nagojas protokolu noteikt, ka ģenētisko resursu izmantošana attiecas uz pētniecību un izstrādi par **ģenētisko resursu** ģenētisko vai bioķīmisko sastāvu. **Pētniecība un izstrāde būtu jāsaprot kā ģenētisko resursu ģenētiskā vai bioķīmiskā sastāva izpēte, lai konstatētu faktus un izdarītu secinājumus, tostarp izstrādātu jauninājumus un praktiska pielietojuma metodes.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (14) Lai nodrošinātu Nagojas protokola faktisku īstenošanu, visiem ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu lietotājiem būtu jāveic pienācīga pārbaude, lai pārlicinātos, ka izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem un ar tiem saistītajām tradicionālajām zināšanām piekļūts saskaņā ar piemērojamām juridiskajām prasībām, un **attiecīgā gadījumā** jānodrošina labumu sadale. Tomēr ņemot vērā, ka lietotāji Savienībā var būt ļoti dažādi, nav lietderīgi noteikt par pienākumu visiem lietotājiem veikt tos pašus pienācīgas pārbaudes pasākumus. **Tāpēc būtu jānosaka tikai pienācīgas pārbaudes prasību minimums.** Lai lietotāji varētu izvēlēties konkrētus rīkus un pasākumus pienācīgas pārbaudes izdarīšanai, būtu vajadzīga atzīta paraugprakse un **papildpasākumi, kā** nozares ētikas kodeksi, standartlīgumu paraugi un vadlīnijas, lai vairotu tiesisko noteiktību un samazinātu izmaksas. Lietotājiem uzliktajam pienākumam glabāt informāciju par pieeju un labumu sadali vajadzētu būt ierobežotam laikā un samērīgam ar potenciālās inovācijas radīšanai nepieciešamo laiku.

Grozījums

- (14) Lai nodrošinātu Nagojas protokola faktisku īstenošanu, visiem ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu lietotājiem būtu jāveic pienācīga pārbaude, lai pārlicinātos, ka izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem un ar tiem saistītajām tradicionālajām zināšanām piekļūts saskaņā ar piemērojamām juridiskajām prasībām, un jānodrošina labumu sadale. Tomēr ņemot vērā, ka lietotāji Savienībā var būt ļoti dažādi, nav lietderīgi noteikt par pienākumu visiem lietotājiem veikt tos pašus pienācīgas pārbaudes pasākumus. Lai lietotāji varētu izvēlēties konkrētus rīkus un pasākumus pienācīgas pārbaudes izdarīšanai, būtu vajadzīga atzīta paraugprakse un nozares ētikas kodeksi, standartlīgumu paraugi un vadlīnijas, lai vairotu tiesisko noteiktību un samazinātu izmaksas. Lietotājiem uzliktajam pienākumam glabāt informāciju par pieeju un labumu sadali vajadzētu būt ierobežotam laikā un samērīgam ar potenciālās inovācijas radīšanai nepieciešamo laiku.

Grozījums Nr. 24
Regulas priekšlikums
14.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (14a) *Nagojas protokola sekmīga īstenošana ir atkarīga no ģenētisko resursu vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītu tradicionālo zināšanu lietotāju un piegādātāju sarunām, savstarpēji vienojoties par noteikumiem, kas ne tikai noved pie taisnīgas labumu sadales, bet arī veicina Nagojas protokola plašāko mērķi sekmēt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.*

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 25
Regulas priekšlikums
16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (16) Būtu jāizmanto lietotāju izveidota paraugprakse, lai apzinātu pienācīgas pārbaudes pasākumus, kas ir sevišķi piemēroti, lai izpildītu Nagojas protokola īstenošanas sistēmas prasības ar ievērojamu tiesisko noteiktību un nelielām izmaksām. Lietotājiem vajadzētu dot iespējas izmantot jau pieņemtos ētikas kodeksus pieejas un labumu sadales jomā, kas izstrādāti akadēmisko aprindu un dažādu nozaru vajadzībām. Būtu jānodrošina, ka lietotāju apvienības var prasīt, lai Komisija nosaka, vai apvienības pārraudzītu specifisku procedūru, rīku vai mehānismu kombināciju var atzīt par paraugpraksi. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm vajadzētu ņemt vērā – ja lietotājs izmanto atzītu paraugpraksi, tas mazina risku, ka lietotājs varētu neizpildīt prasības, un uz tā pamata varētu samazināt izpildes pārbaudes. Tas pats būtu jāattiecinā uz paraugpraksi, ko pieņēmis Nagojas protokola pušu kolektīvs.

svītrots

Grozījums Nr. 26
Regulas priekšlikums
17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (17) Lietotājiem **tādu** darbību virknes konkrētos posmos, **kas uzskatāmas par izmantošanu**, būtu jādeklarē, ka ir veikta pienācīga pārbaude. Piemēroti darbības posmi šādai deklarēšanai ir šādi: kad tiek saņemts **publiskais** finansējums pētniecībai, kad tiek pieprasīta tirdzniecības atļauja produktam, kas izstrādāts no ģenētiskajiem resursiem, vai – ja tirdzniecības atļauja nav nepieciešama – kad produkts tiek laists tirgū. Jāatzīmē, ka deklarēšana tirdzniecības **atļaujas pieprasīšanas posmā** nebūtu daļa no apstiprināšanas procedūras kā tādas, un deklarācija būtu adresējama kompetentajām iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu.

- (17) Lietotājiem **to veikto** darbību konkrētos posmos būtu jādeklarē, ka ir veikta pienācīga pārbaude, **un jāsniedz tam pierādījumi**. Piemēroti darbības posmi šādai deklarēšanai ir šādi: **kad tiek apstiprināta iepriekšēja informēta piekrišana un savstarpēji saskaņoti noteikumi**, kad tiek saņemts finansējums pētniecībai, **kad attiecīgajās valsts, reģionālajās vai starptautiskajās iestādēs tiek iesniegts pieteikums par intelektuālā īpašuma tiesībām**, kad tiek pieprasīta tirdzniecības atļauja produktam, kas izstrādāts no ģenētiskajiem resursiem, vai – ja tirdzniecības atļauja nav nepieciešama – kad produkts tiek laists tirgū. Jāatzīmē, ka deklarēšana, **iesniedzot pieteikumu par intelektuālā īpašuma tiesībām vai pieprasot tirdzniecības atļauju**, nav uzskatāma par daļu no apstiprināšanas procedūras kā tādas, un deklarācija būtu adresējama kompetentajām iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 27
Regulas priekšlikums
18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (18) Ģenētiskos resursus savvaļā vāc **augstskolu pētnieki vai** kolekcionāri **lielākoties** nekomerciāliem mērķiem. Vairumā gadījumu un gandrīz visās nozarēs jaunievāktiem ģenētiskajiem resursiem piekļūst, izmantojot starpniekus, kolekcijas vai aģentus, kas ģenētiskos resursus iegūst trešās valstīs.

Grozījums

- (18) Ģenētiskos resursus savvaļā **lielākoties** vāc **privāti** kolekcionāri **un uzņēmumi, kas to bieži vien dara komerciāliem mērķiem, un akadēmiski pētnieki vai zinātniski institūti** — nekomerciāliem mērķiem. Vairumā gadījumu un gandrīz visās nozarēs jaunievāktiem ģenētiskajiem resursiem piekļūst, izmantojot starpniekus, kolekcijas vai aģentus, kas ģenētiskos resursus iegūst trešās valstīs **gan komerciāliem, gan nekomerciāliem mērķiem. Ar šo regulu būtu jānodrošina, ka noteikumus par savstarpēji saskaņotiem sākotnējās pieejas noteikumiem attiecībā uz nodošanu trešām pusēm ievēro visas iesaistītās puses. Daudzos gadījumos vēlākai izmantošanai vai komercializācijai var būt vajadzīga jauna iepriekšēja informēta piekrišana un savstarpēji saskaņoti noteikumi.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 28
Regulas priekšlikums
19. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (19) **Kolekcijas** ir **lielākais** Savienībā izmantoto ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu avots. Būtu jāizveido Savienības **uzticamo** kolekciju sistēma. Tā **nodrošinātu**, ka kolekcijas, kas **iekļautas Savienības uzticamo kolekciju reģistrā**, patiešām piemēro pasākumus, lai ģenētisko resursu paraugus trešām personām piegādātu tikai kopā ar pavaddokumenti, kas apliecina, ka resursi iegūti likumīgi un – vajadzības gadījumā – ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi. Savienības **uzticamo** kolekciju sistēma ievērojami mazinātu risku, ka Savienībā tiek izmantoti nelikumīgi iegūti ģenētiskie resursi. Dalībvalstu kompetentās iestādes pārbaudītu, vai kolekcija atbilst prasībām, lai to varētu atzīt par Savienības **uzticamo** kolekciju. Vajadzētu uzskatīt, ka lietotāji, kas ģenētisko resursu ieguvuši no Savienības reģistrā iekļautas kolekcijas, ir veikuši pienācīgu pārbaudi, proti, noskaidrojuši visu vajadzīgo informāciju. Tas būtu sevišķi noderīgi gan akadēmiskajiem pētniekiem, gan mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Grozījums

- (19) **Vairums kolekciju** ir **vispieejamākais** Savienībā izmantoto ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu avots. **Tām kā piegādātājiem var būt nozīmīga loma, palīdzot citiem uzraudzības ķēdē iesaistītajiem lietotājiem pildīt to pienākumus. Šajā nolūkā** būtu jāizveido Savienības **reģistrēto** kolekciju sistēma. Tā **nodrošinās**, ka kolekcijas, kas **reģistrētas Savienības mērogā**, patiešām piemēro pasākumus, lai ģenētisko resursu paraugus trešām personām piegādātu tikai kopā ar pavaddokumenti, kas apliecina, ka resursi iegūti likumīgi un – vajadzības gadījumā – ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi. Savienības **reģistrēto** kolekciju sistēma ievērojami mazinātu risku, ka Savienībā tiek izmantoti nelikumīgi iegūti ģenētiskie resursi. Dalībvalstu kompetentās iestādes pārbaudītu, vai kolekcija atbilst prasībām, lai to varētu atzīt par Savienības **reģistrēto** kolekciju, **tostarp pārbaudot spēju ievērot Nagojas protokola vispārējos mērķus attiecībā uz to, lai panāktu no ģenētisko resursu izmantošanas gūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali un veicinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.** Vajadzētu uzskatīt, ka lietotāji, kas ģenētisko resursu ieguvuši no Savienības reģistrā iekļautas kolekcijas, ir veikuši pienācīgu pārbaudi, proti, noskaidrojuši visu vajadzīgo informāciju. Tas būtu sevišķi noderīgi gan akadēmiskajiem pētniekiem, gan mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 29
Regulas priekšlikums
19.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (19a) *Savienības reģistrētajām kolekcijām būtu jāatbilst Nagojas protokola mērķim. Tām būtu jāveicina izpratnes veicināšana un, ciktāl to ļauj tām pieejamie resursi, spēju pilnveide saskaņā ar protokola 21. un 22. pantu. Kompetentās iestādes var apsvērt finansējuma piešķiršanu kolekcijām šādu darbību veikšanai. Katrai Savienības reģistrētajai kolekcijai jātiecas papildināt centienus dokumentēt ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas sadarbībā ar pamatiedzīvotājiem un vietējām kopienu, iestādēm, antropologiem un citiem dalībniekiem atbilstoši apstākļiem. Šādas zināšanas būtu jāizmanto, pilnībā ievērojot ar tām saistītās tiesības. Informācija par šādām zināšanām būtu jāpublisko, kad tas ir nepieciešams un nekādā veidā neapdraud vai nekavē attiecīgo tiesību aizsardzību.*

Grozījums Nr. 30
Regulas priekšlikums
20. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (20) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāpārbauda, vai lietotāji pilda savus pienākumus. Šajā sakarībā kompetentajām iestādēm vajadzētu akceptēt starptautiski atzītus atbilstības sertifikātus kā pierādījumu, ka attiecīgie ģenētiskie resursi ir iegūti likumīgi un ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi. Kompetentajām iestādēm būtu jāglabā pārbauzu dati un jādara pieejama svarīgākā informācija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvu 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai.

- (20) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāpārbauda, vai lietotāji pilda savus pienākumus. Šajā sakarībā kompetentajām iestādēm vajadzētu akceptēt starptautiski atzītus atbilstības sertifikātus kā pierādījumu, ka attiecīgie ģenētiskie resursi ir iegūti likumīgi un ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi. **Ja starptautisks sertifikāts nav pieejams, citi likumīgi pieņemami atbilstības veidi būtu jāuzskata par apliecinājumu tam, ka attiecīgie ģenētiskie resursi ir iegūti likumīgi un ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi.** Kompetentajām iestādēm būtu jāglabā pārbauzu dati un jādara pieejama svarīgākā informācija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvu 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 31
Regulas priekšlikums
22.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (22a) *Savienībai ir aktīvi jārīkojas, lai nodrošinātu Nagojas protokola mērķu sasniegšanu attiecībā uz pasaules daudzpusējiem labumu sadales mehānismiem ar mērķi palielināt resursus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas atbalstam un tās komponentu ilgtspējīgai izmantošanai pasaulē.*

Grozījums Nr. 33
Regulas priekšlikums
23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (23) Savienības pieejamības platforma dotu iespēju apspriest un sekmēt pieejas noteikumu optimizēšanu dalībvalstīs, pieejas režīmu koncepciju un funkcionēšanu, vienkāršotu pieeju nekomerciālas pētniecības vajadzībām, pieejas režīmu kolekcijām Savienībā, Savienības ieinteresēto personu pieeju trešās valstīs un paraugprakses apmaiņu.

- (23) Savienības pieejamības **un taisnīgas un vienlīdzīgas labumu sadales** platforma dotu iespēju apspriest un sekmēt pieejas noteikumu optimizēšanu dalībvalstīs, pieejas **un labumu sadales** režīmu koncepciju un funkcionēšanu, vienkāršotu pieeju **un labumu sadali** nekomerciālas pētniecības vajadzībām, pieejas **un labumu sadales** režīmu kolekcijām Savienībā, Savienības ieinteresēto personu pieeju **un labumu sadali** trešās valstīs un paraugprakses apmaiņu. **Savienības platformai būtu pilnībā jāievēro dalībvalstu kompetences un jābūt vērstai uz to, lai attiecīgā gadījumā saskaņā ar Nagojas protokolu iesaistītu pamatiedzīvotājus un vietējās kopienas.**

Grozījums Nr. 34
Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ar šo regulu paredz noteikumus, kas reglamentē ģenētisko resursu un ar ģenētiskiem resursiem saistīto zināšanu pieejamību un labumu sadali saskaņā ar noteikumiem Nagojas protokolā par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali, kurš pievienots Konvencijai par bioloģisko daudzveidību (Nagojas protokols).

Ar šo regulu paredz noteikumus, kas reglamentē ģenētisko resursu un ar ģenētiskiem resursiem saistīto zināšanu **atbilstīgu** pieejamību un labumu sadali saskaņā ar noteikumiem Nagojas protokolā par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali, kurš pievienots Konvencijai par bioloģisko daudzveidību (Nagojas protokols).

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums

1. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šīs regulas mērķis ir taisnīga un vienlīdzīga to labumu sadale, kas gūti no ģenētisko resursu izmantošanas, tādējādi veicinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un tās komponentu ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar Konvencijas par bioloģisko daudzveidību (Konvencija) mērķiem.

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums

1. pants – 1.b daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šajā regulā noteikti ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu lietotāju pienākumi. Nagojas protokola īstenošanai paredzētajā sistēmā, kas izveidota ar šo regulu, iekļauti arī mehānismi nolūkā atvieglot lietotāju pienākumu izpildi un satvars mehānismu pārraudzībai un kontrolei, kas jāizstrādā un jāievieš Savienības dalībvalstīm. Šajā regulā ietverti arī noteikumi, ar kuriem atbalsta dažādu dalībnieku darbības nolūkā palielināt informētību par ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu nozīmi, attiecīgajiem pieejamības un labumu sadales jautājumiem, kā arī darbības, ar kurām veicina spēju veidošanu jaunattīstības valstīs saskaņā ar Nagojas protokola noteikumiem.

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

2. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šo regulu piemēro ģenētiskajiem resursiem, uz kuriem valstīm ir suverēnas tiesības, un ar ģenētiskajiem resursiem saistītām tradicionālajām zināšanām, kam piekļūst pēc Nagojas protokola spēkā stāšanās Savienībā. Tā attiecas arī uz to labumu sadali, kas iegūti, izmantojot šādus ģenētiskos resursus un ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas.

Šo regulu piemēro ģenētiskajiem resursiem, uz kuriem valstīm ir suverēnas tiesības, un ar ģenētiskajiem resursiem saistītām tradicionālajām zināšanām, kam piekļūst pēc Nagojas protokola spēkā stāšanās Savienībā. Tā attiecas arī uz to labumu sadali, kas iegūti, izmantojot šādus ģenētiskos resursus un ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Šī regula neattiecas uz ģenētiskajiem resursiem, kuru pieejamību un labumu sadali reglamentē kāds īpašs starptautisks dokuments, kura puse ir Savienība.

Grozījums

Šī regula neattiecas uz ģenētiskajiem resursiem, kuru pieejamību un labumu sadali reglamentē kāds īpašs starptautisks dokuments, kura puse ir Savienība.

Šo regulu nepiemēro ģenētiskiem resursiem, kuru izcelsmes valsts ir nolēmusi nepieņemt savus pieejas noteikumus saskaņā ar spēkā esošajām Nagojas protokola prasībām, vai vispārējam preču tirgum. Pienācīga uzmanība būtu jāpievērš lietderīgam un atbilstīgam darbam vai praksei saskaņā ar citu starptautisko organizāciju principiem.

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums

3. pants – 3. apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(3) "ģenētiskie resursi" ir ģenētiskais materiāls ar esošu vai potenciālu vērtību;

Grozījums

(3) "ģenētiskie resursi" ir ģenētiskais materiāls ar esošu vai potenciālu vērtību **vai tā derivāti**;

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums

3. pants – 3.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(5) "lietotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto ģenētiskos resursus vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas;

Grozījums

(3a) "**derivāts**" ir dabiskas izcelsmes bioķīmisks savienojums, kas radies bioloģisko vai ģenētisko resursu ģenētiskās ekspresijas vai metabolisma rezultātā, pat ja tas nesatur iedzimtības funkcionālās vienības;

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums

3. pants – 5. apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(5) "lietotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto ģenētiskos resursus vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas;

Grozījums

(5) "lietotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto ģenētiskos resursus vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas **vai vēlāk komercializē ģenētiskos resursus vai produktus, kuru pamatā ir ģenētiskie resursi vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas**;

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums

3. pants – 6. apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(6) “ģenētisko resursu izmantošana” ir pētniecība un izstrāde par ģenētisko resursu ģenētisko vai bioķīmisko sastāvu;

Grozījums

(6) “ģenētisko resursu izmantošana” ir pētniecība un izstrāde par ģenētisko resursu ģenētisko vai bioķīmisko sastāvu, **tostarp izmantojot biotehnoloģiju;**

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums

3. pants – 1. punkts – 6.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(6a) **“komercializācija” šajā regulā ir posms, kad produktu pirmo reizi dara pieejamu Savienības tirgū;**

Grozījums

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums

3. pants – 6.b apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(6b) **“biotehnoloģija” ir jebkurš tehnoloģisks process, kurā izmanto bioloģiskas sistēmas, dzīvus organismus vai to derivātus, lai noteiktā nolūkā radītu vai pārveidotu produktus vai norises;**

Grozījums

Grozījums Nr. 44

Regulas priekšlikums

3. pants – 8.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(8a) **“nelegāli iegūti ģenētiskie resursi” ir ģenētiskie resursi un ar ģenētiskajiem resursiem saistītās tradicionālās zināšanas, kas iegūtas, pārkāpjot izcelsmes valstī piemērojamos starptautiskos un valsts tiesību aktus par pieejamību un labumu sadali;**

Grozījums

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 45**Regulas priekšlikums****3. pants – 11. apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

- (11) “starptautiski atzīts atbilstības sertifikāts” ir pieejas atļauja vai līdzvērtīgs dokuments, ko valsts kompetentā iestāde izdevusi saskaņā ar Nagojas protokola 6. panta 3. punkta e) apakšpunktu un kas darīts pieejams Pieejamības un labumu sadales starpniecības centram;

Grozījums

- (11) “starptautiski atzīts atbilstības sertifikāts” ir pieejas atļauja vai līdzvērtīgs dokuments, ko valsts kompetentā iestāde izdevusi saskaņā ar Nagojas protokola 6. panta 3. punkta e) apakšpunktu un kas darīts pieejams Pieejamības un labumu sadales starpniecības centram;

Grozījums Nr. 46**Regulas priekšlikums****3. pants – 12. apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

- (12) “Pieejamības un labumu sadales starpniecības centrs” ir globāls informācijas apmaiņas portāls, kas izveidots saskaņā ar Nagojas protokola 14. panta 1. punktu.

Grozījums

- (12) “Pieejamības un labumu sadales starpniecības centrs” ir globāls informācijas apmaiņas portāls, kas izveidots saskaņā ar Nagojas protokola 14. panta 1. punktu.

Grozījums Nr. 47**Regulas priekšlikums****4. pants – 1. punkts (jauns)***Komisijas ierosinātais teksts**Grozījums*

- 1. Nelikumīgi iegūtu ģenētisko resursu izmantošana Savienībā ir aizliegta.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 48
Regulas priekšlikums
4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Lietotāji veic pienācīgu pārbaudi, lai pārlicinātos, ka izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem un ar ģenētiskajiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām piekļūts saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem par pieejamību un labumu sadali un ka **attiecīgā gadījumā** labumu sadale ir taisnīga un vienlīdzīga saskaņā ar **savstarpēji saskaņotiem** noteikumiem. Lietotāji noskaidro, glabā un nodod turpmākiem lietotājiem informāciju par pieeju un labumu sadali.

Grozījums

1. Lietotāji veic pienācīgu pārbaudi, lai pārlicinātos, ka izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem un ar ģenētiskajiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām piekļūts **ar iepriekšēju informētu piekrišanu un pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem noteikumiem, kas izstrādāti** saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem par pieejamību un labumu sadali, un ka labumu sadale ir taisnīga un vienlīdzīga saskaņā ar **minētajiem saskaņotajiem** noteikumiem. Lietotāji noskaidro, glabā un nodod turpmākiem lietotājiem **visu** informāciju **un dokumentus** par pieeju un labumu sadali **un par atbilstību šīs regulas noteikumiem.**

Grozījums Nr. 49
Regulas priekšlikums
4. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Ģenētiskos resursus un ar tiem saistītās tradicionālās zināšanas citiem lietotājiem nodod tikai saskaņā ar starptautiski atzītu atbilstības sertifikātu vai ar iepriekšēju informētu piekrišanu un savstarpēji saskaņotiem noteikumiem. Ja nav savstarpēji saskaņotu noteikumu vai ja turpmākie lietotāji plāno šādus ģenētiskos resursus vai tradicionālās zināšanas izmantot apstākļos, kas nav iekļauti sākotnējos noteikumos, šiem lietotājiem ir jāvienojas ar izcelsmes valsti par savstarpēji saskaņotiem noteikumiem.

Grozījums Nr. 51
Regulas priekšlikums
4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Lietotāji:

2. Lietotāji:

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) noskaidro, glabā un tālākiem lietotājiem nodod šādu informāciju:

(1) datums un vieta, kad piekļūts ģenētiskajiem resursiem vai ar šādiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām,

(2) apraksts par izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem vai ar šādiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām, tostarp pieejamie unikālie identifikatori,

(3) avots, no kura resursi vai zināšanas tieši iegūti, kā arī ģenētisko resursu vai ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu tālākie lietotāji,

(4) vai pastāv vai nepastāv tiesības un pienākumi saistībā ar pieeju un labumu sadali,

(5) attiecīgā gadījumā – **lēmumi par pieeju** un savstarpēji saskaņotie noteikumi;

(b) iegūst papildu informāciju vai pierādījumus, ja pastāv neskaidrības par pieejas un izmantošanas likumību; un

(c) iegūst pienācīgu pieejas atļauju, nosaka savstarpēji saskaņotus noteikumus vai pārtrauc izmantošanu, ja šķiet, ka pieeja nav notikusi saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem par pieeju un labumu sadali vai regulatīvajām prasībām.

(a) noskaidro, glabā un tālākiem lietotājiem nodod **informāciju par starptautiski atzītu atbilstības sertifikātu, ko attiecībā uz ģenētiskajiem resursiem ir izsniegušas Nagojas protokola puses, kuras ir reglamentējušas savu ģenētisko resursu pieejamību saskaņā ar Nagojas protokola 6. pantu, kā arī par savstarpēji saskaņoto noteikumu saturu un šādu informāciju:**

(1) datums un vieta, kad piekļūts ģenētiskajiem resursiem vai ar šādiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām,

(2) apraksts par izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem vai ar šādiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām, tostarp pieejamie unikālie identifikatori,

(3) avots, no kura resursi vai zināšanas tieši iegūti, kā arī ģenētisko resursu vai ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu tālākie lietotāji,

(4) vai pastāv vai nepastāv tiesības un pienākumi saistībā ar pieeju un labumu sadali,

(5) attiecīgā gadījumā – **pieejas atļaujas** un savstarpēji saskaņotie noteikumi, **tostarp labumu sadales kārtība,**

(6) **īpašos starptautiskos dokumentos paredzētu pieejamības un labumu sadales prasību piemērošana 2. panta nozīmē, kas var ierobežot vai mazināt lietotāju pienākumus saskaņā ar šo regulu. Šādā gadījumā minētajā informācijā norāda arī to, ka konkrēto izmantošanu reglamentē īpaši dokumenti;**

(b) iegūst papildu informāciju vai pierādījumus, ja pastāv neskaidrības par pieejas un izmantošanas likumību; un

(c) iegūst pienācīgu pieejas atļauju, nosaka savstarpēji saskaņotus noteikumus vai pārtrauc izmantošanu, ja šķiet, ka pieeja nav notikusi saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem par pieeju un labumu sadali vai regulatīvajām prasībām.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 52

Regulas priekšlikums

4. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Lietotāji glabā ar pieeju un labumu sadali saistīto informāciju divdesmit gadus pēc izmantošanas perioda beigām.

Grozījums

3. Lietotāji glabā ar pieeju un labumu sadali saistīto informāciju divdesmit gadus pēc izmantošanas **vai vēlākas komercializācijas** perioda beigām.

Grozījums Nr. 53

Regulas priekšlikums

4. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 14.a pantu attiecībā uz labumu sadales noteikumu pieņemšanu atbilstīgi 4.a punktam līdz ...⁽¹⁾. Šie noteikumi paredz labumu sadali vismaz tādā līmenī, kas atbilst attiecīgās nozares paraugpraksi, un nemonetāro labumu sadales nosacījumus.

⁽¹⁾ Seši mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

4. pants – 4.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.b Lietotāji, vienojoties par savstarpēji saskaņotiem noteikumiem ar ģenētisko resursu vai saistīto tradicionālo zināšanu piegādātājiem, cenšas nodrošināt, ka šie noteikumi veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un tās komponentu ilgtspējīgu izmantošanu un tehnoloģiju nodošanu jaunattīstības valstīm.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 55
Regulas priekšlikums
5. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. pants

svītrots

Savienības uzticamās kolekcijas

1. Komisija izveido un uztur uzticamo kolekciju Savienības reģistru. Reģistrs ir izvietots internetā, ir viegli pieejams lietotājiem un tajā ir iekļautas tās ģenētisko resursu kolekcijas, kuras identificētas kā Savienības uzticamās kolekcijas kritērijiem atbilstošas.

2. Katra dalībvalsts pēc tās jurisdikcijā esošas kolekcijas pieprasījuma apsver, vai šo kolekciju iekļaut uzticamo kolekciju Savienības reģistrā. Kad verificēta kolekcijas atbilstība 3. punktā izklāstītajiem kritērijiem, dalībvalsts nekavējoties paziņo Komisijai kolekcijas nosaukumu, kontaktinformāciju un tipu. Komisija šādi saņemto informāciju nekavējoties iekļauj uzticamo kolekciju Savienības reģistrā.

3. Lai kolekciju varētu iekļaut uzticamo kolekciju Savienības reģistrā, kolekcijas īpašniekam jāpierāda savas iespējas:

- (a) izmantot standartizētas procedūras, lai ar ģenētisko resursu paraugiem un saistīto informāciju apmainītos ar citām kolekcijām un lai piegādātu ģenētisko resursu paraugus un saistīto informāciju trešām personām izmantošanai;
- (b) ģenētiskos resursus un saistīto informāciju trešām personām izmantošanai piegādāt tikai ar dokumentāciju, kas pierāda, ka resursiem un informācijai piekļūts saskaņā ar piemērojamām juridiskajām prasībām un – attiecīgā gadījumā – savstarpēji saskaņotiem noteikumiem par taisnīgu un vienlīdzīgu labumu sadali;
- (c) vest uzskaiti par visiem ģenētisko resursu paraugiem un saistīto informāciju, kas piegādāta trešām personām izmantošanai;
- (d) ieviest vai izmantot trešām personām piegādāto ģenētisko resursu paraugu unikālus identifikatorus;
- (e) izmantot attiecīgus izsekošanas un uzraudzības rīkus attiecībā uz ģenētisko resursu paraugu un saistītās informācijas apmaiņu ar citām kolekcijām.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. *Dalībvalsts regulāri verificē, ka katra tās jurisdikcijā esošā kolekcija, kas iekļauta uzticamo kolekciju Savienības reģistrā, patiešām piemēro 3. punktā izklāstītos pasākumus.*

Dalībvalsts nekavējoties informē Komisiju, ja kāda tās jurisdikcijā esoša kolekcija, kas iekļauta Savienības reģistrā, vairs neatbilst 3. punktam.

5. *Ja ir pierādījumi, ka uzticamo kolekciju Savienības reģistrā iekļauta kolekcija nepiemēro 3. punktā izklāstītos pasākumus, attiecīgā dalībvalsts bez kavēšanās dialogā ar attiecīgās kolekcijas īpašnieku noskaidro, kā stāvokli labot.*

Komisija izslēdz kolekciju no uzticamo kolekciju Savienības reģistra, ja, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar 4. punktu, tā konstatējusi, ka uzticamo kolekciju Savienības reģistrā iekļautajai kolekcijai ir ievērojamas vai pastāvīgas grūtības izpildīt 3. punktu.

6. *Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai izveidotu šā panta 1. līdz 5. punkta īstenošanas procedūras. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 15. panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.*

Grozījums Nr. 56

Regulas priekšlikums

6. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. *Komisija publisko, tostarp internetā, kompetento iestāžu sarakstu. Komisija šo sarakstu pastāvīgi atjaunina.*

2. *Komisija publisko, tostarp internetā, kompetento iestāžu sarakstu. Komisija šo sarakstu pastāvīgi atjaunina; **īpašu uzmanību pievērš tālākajiem reģioniem, paturot prātā to, ka šajās teritorijās atrodas nozīmīgi, bet trausli ģenētiskie resursi, tādēļ ir jānovērš to ļaunprātīga izmantošana.***

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 57

Regulas priekšlikums

6. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3a) Komisijas paredzētais koordinācijas centrs, kas minēts 3. punktā, nodrošina apspriešanos ar attiecīgajām Savienības struktūrām, kuras izveidotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 338/97⁽¹⁾, un valstu iestādēm, kuras minēto regulu īsteno.

⁽¹⁾ OV L 61, 3.3.1997., 1. lpp.

Grozījums Nr. 58

Regulas priekšlikums

6. pants – 3.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Kompetentās iestādes un koordinācijas centrs pieejamības un labumu sadales jautājumos sniedz konsultācijas sabiedrībai un potenciālajiem lietotājiem, kas meklē informāciju par šīs regulas un attiecīgo Konvencijas un Nagojas protokola noteikumu īstenošanu Savienībā.

Grozījums Nr. 59

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis un Komisija nosaka, ka ikvienam, kas saņem publisko finansējumu pētniecībai, kura ietver ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu izmantošanu, ir jādeklarē, ka tiks veikta pienācīga pārbaude saskaņā ar 4. pantu.

svītrots

Grozījums Nr. 60

Regulas priekšlikums

7. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Lietotāji kompetentajām iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar 6. panta 1. punktu, deklarāciju par to, ka ir **veiktas pienācīgas pārbaudes saskaņā ar 4. pantu, iesniedz vai nu tad, kad tiek pieprasīta** tirdzniecības atļauja produktam, kas izstrādāts uz ģenētisko resursu vai ar šādiem resursiem saistītu tradicionālo zināšanu bāzes, vai – ja tirdzniecības atļauja nav nepieciešama – kad produkts tiek laists tirgū.

2. Lietotāji kompetentajām iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar 6. panta 1. punktu, **iesniedz** deklarāciju par to, ka ir **izpildīti 4. pantā paredzētie pienākumi, un saistīto informāciju šādos gadījumos:**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (a) **saņemot iepriekšēju informētu piekrišanu un vienojoties par savstarpēji saskaņotiem noteikumiem;**
- (b) **saņemot finansējumu pētniecībai, kas ietver ģenētisko resursu vai ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu izmantošanu;**
- (c) **attiecīgajās valsts, reģionālajās vai starptautiskajās iestādēs iesniedzot pieteikumu par patentu vai tiesībām uz jaunu augu sugu, kas cita starpā attiecas uz izmantotajiem ģenētiskajiem resursiem, produktiem, tostarp derivātiem, un paņēmieniem, kuri izstrādāti, izmantojot biotehnoloģiju, vai ar ģenētiskajiem resursiem saistītām tradicionālajām zināšanām;**
- (d) **pieprasot tirdzniecības atļauju produktam, kas izstrādāts uz ģenētisko resursu vai ar šādiem resursiem saistītu tradicionālo zināšanu bāzes;**
- (e) ja tirdzniecības atļauja nav nepieciešama – kad produkts tiek laists tirgū.

Grozījums Nr. 61

Regulas priekšlikums

7. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Kompetentās iestādes **reizi divos gados pārsūta Komisijai informāciju, kas saņemta, pamatojoties uz 1. un 2. punktu.** Komisija apkopo saņemto informāciju un **dara to pieejamu Pieejamības un labumu sadales starpniecības centram.**

Grozījums

Kompetentās iestādes **pārbauda 2. punkta b) līdz e) apakšpunktā minēto informāciju un trīs mēnešu laikā pārsūta koordinācijas centram pieejamības un labumu sadales jautājumos, Komisijai un attiecīgā gadījumā konkrētās valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar šo pantu saņemto informāciju.** Komisija **trīs mēnešu laikā** apkopo saņemto informāciju un **publicē to viegli pieejamā brīvā formā internetā.**

Grozījums Nr. 62

Regulas priekšlikums

8. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Paraugprakse

Ikvienu lietotāju apvienība var Komisijai iesniegt pieteikumu, lai apvienības izstrādātu vai pārraudzītu procedūru, rīku vai mehānismu kombināciju Komisija atzītu par paraugpraksi. Pieteikumu pamato ar pierādījumiem un informāciju.

Grozījums

svītrots

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja, pamatojoties uz lietotāju apvienības sniegto informāciju un pierādījumiem, Komisija nosaka, ka konkrētā procedūru, rīku vai mehānismu kombinācija, ja to lietotājs patiešām izmanto, ļauj lietotājam izpildīt 4. un 7. pantā minētos pienākumus, tā šo kombināciju atzīst par paraugpraksi.

Lietotāju apvienība informē Komisiju par visām izmaiņām un atjauninājumiem atzītajā paraugpraksē, kas par tādu atzīta saskaņā ar 2. punktu.

Ja no dalībvalstu kompetentajām iestādēm vai citiem avotiem iegūti pierādījumi liecina, ka ir atkārtoti gadījumi, kad lietotāji, kas izmanto paraugpraksi, nepilda savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, Komisija sarunās ar attiecīgo lietotāju apvienību izvērtē, vai atkārtotie neievērošanas gadījumi liecina par iespējamām paraugprakses nepilnībām.

Komisija atsauc paraugprakses atzīšanu, ja tā ir konstatējusi, ka izmaiņas paraugpraksē laupa lietotājam iespēju izpildīt 4. un 7. pantā minētos pienākumus, vai ja lietotāju atkārtota prasību neievērošana ir saistīta ar prakses nepilnībām.

Komisija izveido un pastāvīgi atjaunina atzīto paraugprakšu reģistru internetā. Vienā reģistra sadaļā iekļauj paraugprakses, kuras Komisija atzinusi saskaņā ar šā panta 2. punktu, bet citā sadaļā – paraugprakses, kas pieņemtas, pamatojoties uz Nagojas protokola 20. panta 2. punktu.

Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai izveidotu šā panta 1. līdz 5. punkta īstenošanas procedūras. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 15. panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 63

Regulas priekšlikums

9. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Kompetentās iestādes veic pārbaudes, lai pārliecinātos par to, vai lietotāji pilda 4. un 7. pantā izklāstītās prasības.

1. Kompetentās iestādes veic pārbaudes, lai pārliecinātos par to, vai lietotāji pilda 4. un 7. pantā izklāstītās prasības.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punktā minētās pārbaudes veic saskaņā ar regulāri pārskatītu plānu, kura pamatā ir pieeja, kas balstīta riska analizē. **Izstrādājot šo riska analizē balstīto pieeju, dalībvalstis pieņem, ka, ja lietotājs ievēro paraugpraksi, kas atzīta saskaņā ar šīs regulas 8. panta 2. punktu vai Nagojas protokola 20. panta 2. punktu, tas samazina risku, ka šis lietotājs varētu neievērot noteikumus.**

3. Pārbaudes **var veikt**, ja kompetentās iestādes rīcībā ir attiecīga informācija, tostarp trešo personu pamatotas bažas, ka lietotājs neievēro šīs regulas prasības.

4. Šā panta 1. punktā minētajās pārbaudēs vismaz:

(a) izvērtē pienācīgas pārbaudes pasākumus, ko lietotājs veicis saskaņā ar 4. pantu,

(b) izvērtē dokumentāciju un ierakstus, kas pierāda, ka ir veiktas pienācīgas pārbaudes saskaņā ar 4. pantu attiecībā uz konkrētām izmantošanas darbībām,

(c) veic pārbaudes uz vietas, tostarp revīzijas uz vietas,

(d) izvērtē gadījumus, kad lietotājam bija jāsniedz deklarācija saskaņā ar 7. pantu.

5. Kompetentās iestādes akceptē starptautiski atzītu atbilstības sertifikātu kā pierādījumu tam, ka pieeja ģenētiskajiem resursiem, uz kuriem tas attiecas, ir notikusi saskaņā ar iepriekšēju informētu piekrišanu, un tam, ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi, kā paredzēts šo piekrišanu devušās Nagojas protokola puses tiesību aktos vai regulatīvajās prasībās par pieejamību un labumu sadali.

6. Lietotāji sniedz visu vajadzīgo palīdzību, lai atvieglotu 1. punktā minētās pārbaudes, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi telpām un iepazīstināšanu ar dokumentiem vai uzskaiti.

Grozījums

2. Šā panta 1. punktā minētās pārbaudes veic saskaņā ar regulāri pārskatītu plānu, kura pamatā ir pieeja, kas balstīta riska analizē, **un kura galvenos principus nosaka Komisija saskaņā ar 15. panta 2. punktā minēto procedūru.**

3. **Papildu** pārbaudes **veic**, ja kompetentās iestādes rīcībā ir attiecīga informācija, tostarp trešo personu pamatotas bažas, ka lietotājs neievēro šīs regulas prasības.

4. Šā panta 1. punktā minētajās pārbaudēs vismaz:

(a) izvērtē pienācīgas pārbaudes pasākumus, ko lietotājs veicis saskaņā ar 4. pantu,

(b) izvērtē dokumentāciju un ierakstus, kas pierāda, ka ir veiktas pienācīgas pārbaudes saskaņā ar 4. pantu attiecībā uz konkrētām izmantošanas darbībām,

(c) veic pārbaudes uz vietas, tostarp revīzijas uz vietas,

(d) izvērtē gadījumus, kad lietotājam bija jāsniedz deklarācija saskaņā ar 7. pantu.

5. Kompetentās iestādes akceptē starptautiski atzītu atbilstības sertifikātu kā pierādījumu tam, ka pieeja ģenētiskajiem resursiem, uz kuriem tas attiecas, ir notikusi saskaņā ar iepriekšēju informētu piekrišanu, un tam, ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi, kā paredzēts šo piekrišanu devušās Nagojas protokola puses tiesību aktos vai regulatīvajās prasībās par pieejamību un labumu sadali. **Ja starptautiski atzīts sertifikāts nav pieejams, citus likumīgi pieņemamus atbilstības veidus uzskata par pietiekamu apliecinājumu tam, ka attiecīgie ģenētiskie resursi ir iegūti likumīgi un ka ir pieņemti savstarpēji saskaņoti noteikumi.**

6. Lietotāji sniedz visu vajadzīgo palīdzību, lai atvieglotu 1. punktā minētās pārbaudes, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi telpām un iepazīstināšanu ar dokumentiem vai uzskaiti.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

7. Neskarot 11. pantu, ja šā panta 1. punktā minēto pārbaucēju laikā konstatē trūkumus, kompetentā iestāde izsniedz paziņojumu, ka lietotājam ir jāveic korektīvas darbības, un norāda, kādas tā ir.

Bez tam atkarībā no konstatēto trūkumu rakstura dalībvalstis var veikt tūlītējus pagaidu pasākumus, tostarp aizturēt nelikumīgi iegūtos ģenētiskos resursus un apturēt konkrētās izmantošanas darbības.

8. Komisija ir pilnvarota pieņemt **īstenošanas** aktus, lai izveidotu šā panta 1. līdz 7. punkta īstenošanas procedūras. **Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 15. panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.**

Grozījums

7. Neskarot 11. pantu, ja šā panta 1. **un 3. punktā** minēto pārbaucēju laikā **vai, veicot 7. panta 2. punktā minēto pārbaudi**, konstatē trūkumus, kompetentā iestāde izsniedz paziņojumu, ka lietotājam ir jāveic korektīvas darbības, un norāda, kādas tā ir.

Ja lietotājs nav sniedzis apstiprinošu vai apmierinošu atbildi, atkarībā no konstatēto trūkumu rakstura dalībvalstis var veikt tūlītējus pagaidu pasākumus, tostarp aizturēt nelikumīgi iegūtos ģenētiskos resursus un apturēt konkrētās izmantošanas darbības, **tostarp uz ģenētisko resursu vai ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu bāzes izstrādātu produktu komercializāciju. Šādi pagaidu pasākumi ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.**

8. Komisija ir pilnvarota pieņemt **deleģētos** aktus **saskaņā ar 14.a pantu**, lai izveidotu šā panta 1. līdz 7. punkta īstenošanas procedūras **un noteiktu procesuālos aizsardzības pasākumus, piemēram, tiesības pārsūdzēt lēmumus, attiecībā uz ar 7. un 9. līdz 11. pantā minētajiem noteikumiem.**

Grozījums Nr. 64

Regulas priekšlikums

10. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punktā minēto informāciju dara pieejamu saskaņā ar Direktīvu 2003/4/EK.

Grozījums

2. Šā panta 1. punktā minēto informāciju dara pieejamu saskaņā ar Direktīvu 2003/4/EK **viegli pieejamā brīvā formā internetā.**

Grozījums Nr. 65

Regulas priekšlikums

11. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Paredzētajām sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Sankcijas cita starpā var būt:

(a) soda nauda;

Grozījums

2. Paredzētajām sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Sankcijas cita starpā var būt:

(a) soda nauda, **kas ir proporcionāla to izmantošanas darbību vērtībai, kuras saistītas ar attiecīgajiem ģenētiskajiem resursiem, un vismaz efektīvi atņem atbildīgajām personām ekonomisko labumu, kas gūts, izdarot pārkāpumu;**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

(b) konkrētu izmantošanas darbību tūlītēja apturēšana;

(c) nelikumīgi iegūto ģenētisko resursu konfiskācija.

Grozījums

(b) konkrētu izmantošanas darbību tūlītēja apturēšana, **tostarp tādu produktu komercializācijas apturēšana, kas izstrādāti uz ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu bāzes;**

(c) nelikumīgi iegūto ģenētisko resursu konfiskācija.

Grozījums Nr. 66

Regulas priekšlikums

12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Lai nodrošinātu, ka lietotāji ievēro šo regulu, kompetentās iestādes sadarbojas savā starpā, ar trešo valstu administratīvajām iestādēm un ar Komisiju.

Grozījums

1. Lai **pastiprinātu efektīvu koordināciju un** nodrošinātu, ka lietotāji ievēro šo regulu, kompetentās iestādes sadarbojas savā starpā, ar trešo valstu administratīvajām iestādēm un ar Komisiju. **Sadarbība jāveic arī ar citiem attiecīgajiem dalībniekiem, tostarp ar kolekcijām, nevalstiskajām organizācijām un pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu pārstāvjiem, ja tas ir nepieciešams pareizai Nagojas protokola un šīs regulas īstenošanai.**

Grozījums Nr. 67

Regulas priekšlikums

12. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Kompetentās iestādes ar citu valstu kompetentajām iestādēm un ar Komisiju apmainās ar informāciju par nopietniem trūkumiem, kas konstatēti 9. panta **1. punktā** minētajās pārbaudēs, un par to, kāda veida sankcijas piemērotas saskaņā ar 11. pantu.

Grozījums

2. Kompetentās iestādes ar citu valstu kompetentajām iestādēm un ar Komisiju apmainās ar informāciju par **to, kā ir organizēta pārbaūžu sistēma, kuras mērķis ir uzraudzīt, kā lietotāji ievēro šo regulu, un par** nopietniem trūkumiem, kas konstatēti 9. panta **4. punktā un 10. panta 1. punktā** minētajās pārbaudēs, un par to, kāda veida sankcijas piemērotas saskaņā ar 11. pantu.

Grozījums Nr. 68

Regulas priekšlikums

12. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisija cenšas vienoties ar Eiropas Patentu iestādi un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizāciju, lai nodrošinātu, ka patentu reģistrācijā tiek iekļautas atsauces uz ģenētiskajiem resursiem un to izcelsmi.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 69
Regulas priekšlikums
13. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Savienības pieejamības platforma

*Grozījums*Savienības pieejamības **un labumu sadales** platforma

Grozījums Nr. 70
Regulas priekšlikums
13. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ar šo izveido Savienības platformu jautājumos par ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu pieejamību.

Grozījums

1. Ar šo izveido Savienības platformu jautājumos par ģenētisko resursu un ar ģenētiskajiem resursiem saistīto tradicionālo zināšanu pieejamību **un par taisnīgu un vienlīdzīgu labumu sadali. Dalībvalstis, kas plāno pieņemt noteikumus, ar kuriem reglamentē ģenētisko resursu pieejamību, vispirms veic šo noteikumu ietekmes novērtējumu un iesniedz tā rezultātus Savienības platformai izvērtēšanai saskaņā ar šā panta 5. punktā paredzēto procedūru.**

Grozījums Nr. 71
Regulas priekšlikums
13. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Savienības platforma sekmē pieejas nosacījumu optimizēšanu Savienības līmenī, proti, diskusijas par attiecīgiem jautājumiem, tostarp par dalībvalstīs izveidoto pieejas režīmu koncepciju un funkcionēšanu, vienkāršotu pieeju nekomerciālas pētniecības vajadzībām, pieejas režīmu kolekcijām Savienībā, Savienības ieinteresēto personu pieeju trešās valstīs **un** paraugprakses **apmaiņu**.

Grozījums

2. Savienības platforma sekmē pieejas nosacījumu optimizēšanu Savienības līmenī, proti, diskusijas par attiecīgiem jautājumiem, tostarp par dalībvalstīs izveidoto pieejas režīmu koncepciju un funkcionēšanu, **ar ko veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, jo īpaši jaunattīstības valstīs, tostarp** vienkāršotu pieeju nekomerciālas pētniecības vajadzībām, pieejas režīmu kolekcijām Savienībā, Savienības ieinteresēto personu pieeju trešās valstīs **atbilstoši savstarpēji saskaņotiem noteikumiem pēc iepriekšējas informētas piekrišanas saņemšanas, labumu sadales praksi, paraugprakses īstenošanu un turpmāku pilnveidi, kā arī strīdu izšķiršanas mehānismu darbību.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 72
Regulas priekšlikums
13. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Savienības platforma var sniegt nesaistošas konsultācijas, norādes vai atzinumus par jautājumiem, kas ir tās kompetencē.

Grozījums

3. Savienības platforma var sniegt nesaistošas konsultācijas, norādes vai atzinumus par jautājumiem, kas ir tās kompetencē. **Visās šādās sniegtajās konsultācijās, norādēs vai atzinumos pienācīgi ņem vērā prasību iesaistīt skartos pamatiedzīvotājus un vietējās kopienas.**

Grozījums Nr. 73
Regulas priekšlikums
14. pants – da, db, dc, dd, de un df apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (da) *veic pasākumus, lai sniegtu atbalstu, tostarp izmantojot pašreizējās pētniecības programmas, kolekcijām, kuras veicina bioloģiskās daudzveidības un kultūras daudzveidības saglabāšanu, bet kurām nav pietiekamu līdzekļu, reģistrēt to kolekcijas Savienības reģistrā;*
- (db) *nodrošina, ka situācijās, kad ģenētiskie resursi un ar tiem saistītās tradicionālās zināšanas tiek izmantotas nelegāli vai, neievērojot iepriekšēju informētu piekrišanu vai savstarpēji saskaņotus noteikumus, piegādātājiem, kas ir kompetenti piešķirt pieeju ģenētiskajiem resursiem un parakstīt savstarpēji saskaņotus noteikumus, ir tiesības celt prasību, lai novērstu vai apturētu šādu izmantošanu, tostarp izmantojot izpildrakstus, un pieprasīt kompensāciju par jebkādiem šajā sakarībā radītajiem zaudējumiem, kā arī attiecīgā gadījumā minēto ģenētisko resursu konfiskāciju;*
- (dc) *veicina to, lai lietotāji un piegādātāji no ģenētisko resursu izmantošanas vai vēlākas komercializācijas gūtos labumus novirza bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un tās komponentu ilgtspējīgai izmantošanai;*
- (dd) *pēc pieprasījuma atbalsta, tostarp izmantojot spēju pilnveidi, reģionālu sadarbību attiecībā uz to labumu sadali, kas gūti no pārrobežu ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu izmantošanas;*
- (de) *apsver nepieciešamību izveidot katalogus ar katrā dalībvalstī pieejamiem ģenētiskajiem resursiem saskaņā ar Konvencijas 7. pantu, lai izveidotu labāku zināšanu bāzi par bioloģisko daudzveidību;*

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(df) *sekmē ar ģenētisko resursu katalogiem saistīto pētniecību un izstrādi Savienībā un trešās valstīs.*

Grozījums Nr. 74**Regulas priekšlikums****14.a pants (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

14.a pants**Deleģēšanas īstenošana**

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 4.b punktā un 9. panta 8. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no ...⁽¹⁾. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. panta 4.a punktā un 9. panta 8. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 4. panta 4.a punktu un 9. panta 8. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

⁽¹⁾ 17. panta 1. punktā minētā diena.

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 75
Regulas priekšlikums
15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

15.a pants

Apspriežu forums

Komisija nodrošina dalībvalstu pārstāvju un attiecīgo piegādātāju organizāciju, lietotāju apvienību, starpvaldību un nevalstisko organizāciju, kā arī pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu pārstāvju līdzsvarotu līdzdalību šīs regulas īstenošanā. Minētās puses jo īpaši līdzdarbojas deleģēto aktu sagatavošanā un pārskatīšanā saskaņā ar 4. panta 4.a punktu un 9. panta 8. punktu, kā arī, īstenojot 5., 7. un 8. pantu un visas pamatnostādnes savstarpēji saskaņoto noteikumu izstrādei. Minētās puses tiekas apspriežu forumā. Komisija izstrādā šā foruma reglamentu.

Grozījums Nr. 76
Regulas priekšlikums
16. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ik pēc desmit gadiem pēc pirmā ziņojuma Komisija, pamatojoties uz ziņojumiem un šīs regulas īstenošanā gūto pieredzi, izvērtē šīs regulas darbību un lietderību. Ziņojumos Komisija īpašu uzmanību pievērš administratīvajām sekām, kas rodas publiskām pētniecības iestādēm, maziem vai vidējiem uzņēmumiem un mikrouzņēmumiem. Tā arī apsver, vai nepieciešami vēl citi Savienības pasākumi saistībā ar piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un ar ģenētiskajiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām.

Grozījums

3. Ik pēc pieciem gadiem pēc pirmā ziņojuma Komisija, pamatojoties uz ziņojumiem un šīs regulas īstenošanā gūto pieredzi, izvērtē šīs regulas darbību un lietderību. Ziņojumos Komisija īpašu uzmanību pievērš administratīvajām sekām, kas rodas **konkrētām nozarēm**, publiskām pētniecības iestādēm, maziem vai vidējiem uzņēmumiem un mikrouzņēmumiem. Tā arī apsver **nepieciešamību pārskatīt šīs regulas noteikumu īstenošanu attiecībā uz tradicionālajām zināšanām, kas saistītas ar ģenētisko resursu izmantošanu, ņemot vērā notikumu attīstību citās attiecīgajās starptautiskajās organizācijās, un to**, vai nepieciešami vēl citi Savienības pasākumi saistībā ar piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un ar ģenētiskajiem resursiem saistītajām tradicionālajām zināšanām, **lai īstenotu Nagojas protokola 5. panta 2. punktu, 6. panta 2. punktu, 7. un 12. pantu un ievērotu pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības.**

Ceturtdiena, 2013. gada 12. septembris

Grozījums Nr. 77
Regulas priekšlikums
16.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

16.a pants

Grozījums Direktīvā 2008/99/EK

Ar šo Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvu 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību ⁽¹⁾ no ... ^(*) groza šādi:

(1) direktīvas 3. pantā iekļauj šādu punktu:

“j) ģenētisko resursu nelikumīga iegūšana”;

(2) A pielikumā iekļauj šādu ievilkumu:

“— Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. .../2013 par ģenētisko resursu pieejamību un to izmantošanā iegūto labumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadali Savienībā”.

⁽¹⁾ OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.

^(*) Viens gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās datuma.

Grozījums Nr. 78
Regulas priekšlikums
17. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Šīs regulas 4., 7. un 9. pantu sāk piemērot, kad no tās stāšanās spēkā pagājis viens gads.

2. Šīs regulas 4. **panta 1. līdz 4. punktu**, 7. **pantu** un 9. pantu sāk piemērot, kad no tās stāšanās spēkā pagājis viens gads.

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV